

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 210 Ft

XXI. évfolyam 1. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2014. január

Istentől áldott, új esztendőt!

Várfi András polgármester újévi köszöntője

„Az Isten könyörüljön rajtunk és áldjon meg minket, világosítsa meg az ő orcáját rajtunk.” (Zsoltárok könyve 67,2)

A tartalomból:

- 3. Önkormányzati hírek
- 4. IN MEMORIAM: Kosinsky Viktor
- 5. Civil sarok - Tóth Ferenc - 60 éves a gimnázium
- 9. A hunyai konferenciáról

- 8. Adományozás

- 20. Karácsonyvárás 2013

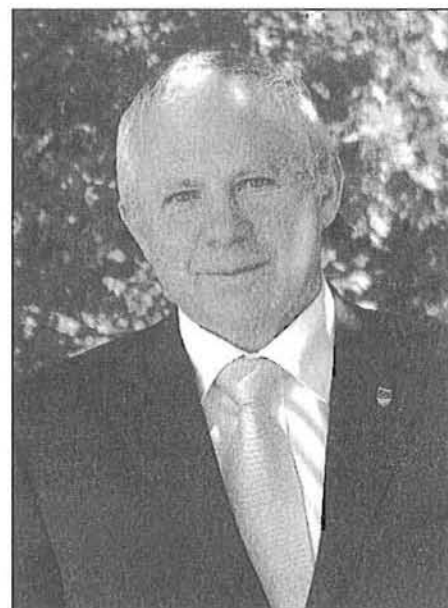
Az év vége közeledtével végig gondoljuk, mi történt az elmúlt esztendőben, és kitűzzük a következő év céljait is.

Így van ez egyéni életünkben, de egy közösség is így tesz, nincs ez másképp egy önkormányzatnál sem. Elmondhatjuk, hogy Gyomaendrőd életében nagy történések voltak, merthiszen a város járási rangot nyert, és ezzel ismét kijelölt szerepe lehet a megyében. Nagy változás, hogy új helyre költözött a városháza, teljesítve korábbi ígéretét, a város mondhatni mértani közepére. A volt városháza ebben az évben szépen megújult, és helyet ad a járás intézményeinek.

A város gazdasági életére sem kell szegyenkeznünk, mert az Ipari Parkba újabb beköltözők lettek, és több helyi vállalkozás eredményes pályázat révén fejlesztett, ezzel új munkahelyeket teremtett.

Városunk kulturális életében továbbra is meghatározóak az iskolák, mert ott kezdődik a szellemi élet kibontakozása.

A városban továbbra is megtartottuk a hagyományos rendezvényeinket, melyen kívül a mélyebb kultúrára is gondot fordítunk. Évről évre

egyre sikeresebbek a nemzetközi tudományos néprajzi konferenciák, és magángyűjtemény formájában átadásra került a Papp Zsigmond hagyaték is, mely a köz számára immár megtekinthető.

Ezen alapokról kell előre tekinteni, és Gyomaendrőd polgárainak összefogni egy szebb, jobb Gyomaendrődért.

Ehhez kívánok mindenkinek jó egészséget, sikerekben gazdag, Istentől áldott, új esztendőt.

Istentől megáldott, sikeres új esztendőt kívánunk Kedves Olvasóinknak!

Szerkesztőség

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Nemzetiségek Napjával Egybekötött Karácsonyi Rendezvény

2013. december 18-án Önkormányzatunk megemlékezést tartott a Regionális Roma Közösségi Házban a **Nemzetiségek Napjáról**, egyben megtartotta **karácsonyi rendezvényét** is. Már kora hajnalban önkéntesek segítségével elkezdtük a rendezvény előkészítését. A helyszín elrendezésével (birkapörkölt, „cigányos káposzta”, bokoli azaz cigánykenyér) kezdődött a reggel.

Dél előtt 10 órakor a műsor kezdetén Szécsi Zsolt elnök köszöntötte a jelenlévőket és elmondta, hogy mi célból jöttünk össze a mai nap. Ezt követően Várfi András polgármester **ünnepi** gondolatait osztotta meg a jelenlévőkkel. A helyi Közoktatási Intézmények színvonalas műsorai voltak hallhatók, láthatók.

Napsugár Óvoda műsora
Rózsahegy Kálmán Általános Iskola tanulói műsora
Bethlen Gábor Szakiskola műsora
Kner Imre Gimnázium műsora

A kulturális rendezvényünkkel párhuzamosan „egészségnapot” is tartottunk, ahol **ingyenes** vérnyomás illetve vércukorszint mérés történt, melyen a helyi lakosság nagy számban vett részt. Délután 13 órától hangulatos zene mellett az előzőekben említett ételeket ingyenesen szétosztottuk a jelenlévők között.

Délután 15 órától a Kner Imre Gimnázium tanulóival közösen **játszóházat** tartottunk, ahol közel 30 gyerek vett részt.

Továbbá a nap folyamán a hátrányos helyzetű gyerekek részére sapkát, sálát és cipődobozban ajándékot osztottunk szét mi, a **Roma Polgárjogi Szövetség**, amelynek nagyon örültek.

A gyerekeket megvendégeltük szendvicsekkel, üdítővel, szaloncukorral.

Kelt: Gyomaendrőd, 2013. december 19.

Farkas Sándorné

id. Kosinsky Viktor emlékülés

A filoxera vészből az országot kivezető „árvízi hajós”, id. Kosinsky Viktor születésének 150. évfordulójára emlékeztek a Vidékfejlesztési Minisztérium Darányi Ignác dísztermében a szakma képviselői. A Hegyközségek Nemzeti Tanácsa támogatásával és a VM. fővédnökségével megrendezett programon Horváth Csaba főtítkárs köszöntője után a fővédnök nevében dr. Feldman Zsolt helyettes államtitkár emlékezett a második Darányi kormány biztosának érdemeire. Roman Kowalski lengyel nagykövet büszkén és meleg hangon méltatta a magyar-lengyel múltbéli kapcsolatokat. Dr. Geday Gusztáv ny. könyvtárigazgató főelőadásában részletesen ismertette az ünnepeket életútját és életművét Gyomától Párizsig. A korreferátumok után kiosztásra került a Széri-Varga Géza szobrászművész alkotta emlékérem, posztumusz két kiváló szőlőnemesítőnek: dr. Bakonyi Károlynak és dr. Csizmazia Darab Józsefnek.

Békéscsaba, 2013. nov. 4.

dr. Sicz György

GYOMAENDRÖDÖN, Tamási Áron 13 sz. alatti ház eladó. Érdeklődni: 06 30-705-1257 számon lehet.

Ház eladó Endrődön, Temető út 14. sz. Érdeklődni lehet: Temető út 5. sz. alatt.

Önnek joga van tudni.... folytatás a 3. oldalról

nyomvonalán kell elhelyezni, olyan ponton, ahol az áramellátás is megoldható és a forgalom sűrűsége is indokolja. E szempontok figyelembe vételével lett kijelölve a Hősök út és Fő út kereszteződése.

A Képviselő-testület elfogadta a döntési javaslatot.

Mobilbusz szerződés módosítása

2013. év novemberében tárgyalta a Képviselő-testület a helyi autóbusz közlekedésről szóló előterjesztést, amely a menetrend változásával volt kapcsolatos. A decemberi ülésre a Mobilbusz Közlekedés Kft. ismét kérelemmel fordult a döntéshozókhoz a 2014. évre vonatkozó helyi autóbusz közlekedés tarifáinak és az ehhez nyújtott önkormányzati támogatás összegének az infláció mértékével (KSH nov.1. 1%) tervezett emelése végett.

Jegyek, bérletek árának változásai:

Jegyfajta megnevezése	2013 évi ár /Ft	2014. évi javasolt ár /Ft
Vonaljegy	200 Ft	200 Ft
Teljes árú havi bérlet	3100 Ft	3130 Ft
Kedvezményes havi bérlet	620 Ft	625 Ft

A menetjegyek árának elfogadásán kívül - egy augusztusban hozott határozat miatt -, a Ridegvárost is érintő kibővített útvonallal közlekedő járatok megnövekedett költségeiről is kellett dönteni a testületnek 2014. évre vonatkozóan. Amennyiben a menetrend részét képezi továbbra is a Ridegvárost érintő útvonal, úgy az önkormányzatnak havi 75.000 Ft-tal kell megnövelni a támogatás mértékét.

Az előterjesztést tárgyaló bizottságok azt javasolták a Képviselő-testületnek, hogy a Mobilbusz által kért 2014. évi 1.530.000 Ft/hó összegű támogatást biztosítsa a ridegvárosi járat megtartásával, a jobb közösségi közlekedés érdekében.

Lehóczkiné Timár Irén
Képviselő

Önök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület december hónapban

December 19-re hívta össze a polgármester az idei év utolsó testületi ülését, melyre 32 napirendi pont lett előterjesztve, illetve 2 esetet zárt ülés keretében tárgyaltak a képviselők.

Önkényuralmi rendszerekhez köthető megnevezést hordozó közterületnevek módosítása (2. forduló)

A Képviselő-testület 2013. november 28-i ülésén döntött több, az önkényuralmi rendszerekhez köthető megnevezést hordozó közterületnevek módosításáról.

Az Ügyrendi Bizottság által benyújtott 17 közterület nevéből 10 megváltoztatását fogadta el a Képviselő-testület, míg 7 utca nevének módosításáról nem született döntés. A bizottság egyúttal utasítva lett arra, hogy a decemberi ülésre készítsen elő új javaslatot.

Mivel a feladat elvégzésére mindössze egy hete maradt volna a bizottságnak, e szűk határidő csak az informális egyeztetésekre lett volna elegendő.

A fenti helyzetre tekintettel kérte az Ügyrendi, Oktatási Kulturális és Esélyegyenlőségi Bizottság a Képviselő-testületet arra, hogy ne szülessen döntés a decemberi ülésen, hanem a módosítás tárgyalására egy későbbi időpontot jelöljön meg.

Corini- és Honti-képek vásárlása

Gyomaendrőd Város Közgyűjteményeiért Kuratóriuma azzal a kéréssel fordult a testülethez, hogy 3 db Corini festmény és 5 db Honti Antal-kép megvételére biztosítson fedezetet, mivel a Nemzeti Kulturális Alaphoz benyújtott pályázaton nem nyertek. A képek vételára 2.000.000. Ft.

A Pénzügyi és az Ügyrendi Bizottság tárgyalt a döntés előkészítéséről, s mindketten azt a javaslatot tették a Képviselő-testületnek, hogy 1 Corini és 3 Honti Antal-kép megvásárlására nyújtson fedezetet 930.000 Ft értékben, melynek forrásául a többlet adóbevételt jelölték meg.

A Képviselő-testület jóvá hagyta a bizottságok döntését.

Mintamenza program bevezetésének vizsgálata

Képviselői indítványra a Térségi Szociális Gondozási Központ elkészítette a Mintamenza Program bevezetésével kapcsolatos szakmai véleményt.

A program lényege, hogy egészséges, elsősorban a helyi alapanyagokat - ezen belül bioélelmiszereket - illetve a mezőgazdasági és élelmiszer-ipari vállalkozások termékei kerüljenek az ételekbe. Lényeges, hogy elsősorban párolásos eljárással készüljenek, figyelembe véve az Országos Tisztiorvosi 2011-ben kiadott táplálkozás-egészségügyi ajánlást.

A szakmai vélemény részletezi azokat a tárgyi és személyi feltételeket is, amelyek nélkül a program nem valósítható meg. Ezek a következők: dietetikus végzettségű szakember alkalmazása, melegen tartó pultok beszerzése a tálaló konyhákba, új sütő, üst, stb. A Térségi Gondozási Központ egyúttal felhívta a Képviselő-testület figyelmét arra, hogy készülöben van egy rendelettervezet, amely szerint a Mintamenza Program bevezetése, illetve ezen az elven működő konyhák működtetése 2014 szeptemberétől valószínűleg kötelező lesz.

A Képviselő-testület utasította a központi konyha vezetését a további gazdasági számítások elvégzésére.

Beszámoló a 2013. évben benyújtott pályázatokról

Tájékoztató jelleggel készült az előterjesztés, melynek célja: a 2013. évben benyújtott pályázatokról beszámoló a Képviselő-testület számára

Gyomaendrőd Város Önkormányzata 2013. évben az alábbi pályázatokat nyújtotta be:

Pályázat megnevezése	Célja	Támogatási igény/Ft.	Eredmény
KEOP-4.10.0/A12 4 pályázat készült, mely az önkormányzat tulajdonában lévő épületekre lett beadva a villamos energia igény kielégítésére	Napelemes rendszer telepítése	Meghaladja a 164 millió Ft-ot	Döntés még nem született
Városi közintézmények komplex energetikai fejlesztése KEOP- 5.50/A/12-2013-0222	A Közös Önkormányzati Hivatal homlokzatának, fűdémének szigetelése, nyílászárók cseréje, takarékos vízcsapok elhelyezése, stb.	157.551.875 Ft.	Döntés még nem született
Önkormányzati struktúra fejlesztése ÁROP- 1.A.5-2013-0065	A hivatal működésének áttekintése a feladatok hatékonyabb ellátása miatt	21.748.000 Ft	A támogatási szerződés aláírásra került, a megvalósítás folyamatban van. Várható befejezés: 2014. dec. 31.
Varga Lajos Sportcsarnok fejlesztése	Az álmennyezet sérült területeinek helyreállítása	A bekeverülési költség 80%-át lehetett megigényelni, az-az 15.930.160 Ft-ot	A szerződés aláírásra került
Testvérvárosi találkozó megszervezése	„Élet és kultúra az Európai Unióban”	5.000 Euro	Az elbírálásról tájékoztatás még nem érkezett
Raiffeisen Mindenki Ebédel 2013		80 adag élelmiszer	Támogatásban nem részesült
Raiffeisen Mindenki Ebédel 2013 Tél		30 adag élelmiszer	Napokban születhet döntés
RAMA reggeli csomagok 2013		1000 adag reggeli csomag 30 gyermek részére	Nem részesült támogatásban
„Itthon vagy-Magyarország szeretlek!”	Országunk és a helyi értékek bemutatása	650.000 Ft	A program szept. 28-29-én megvalósult
Az Endrődi Tájház és Helytörténeti Gyűjtemény kiállításainak megújítása, múzeumpedagógiai program fejlesztése	A Tájház világítás technikájának fejlesztése, eszközök beszerzése	igényelt támogatás 3.000.000 Ft	Elyert támogatás: 2.000.000 Ft.
„Határ Győző mellszobrának elkészítése	A költő 100. születésnapjára méltó megemlékezés	5.000.000 Ft	A pályázat 2.500.000 Ft támogatásban részesült

Folyamatban lévő munkák: Gyomaendrőd szennyvíztisztító telep korszerűsítése projekt, melynek várható befejezése 2015. tavasza.

Térfigyelő kamera elhelyezése

A város közigazgatási területén lehetőség nyílt a Békési Kistérség (BKT) beszerzésével 1 db. térfigyelő kamera elhelyezésére. A berendezés felszerelését és további működtetését a társulás vállalja, míg az egyéb működési költséget önkormányzatunknak kell biztosítani. A kamerát műszaki okokból a BKT

(folytatás a 2. oldalon)

memoriam

Szülőföld: Bölcseő, majd koporsól
Sarkcsillag a négy égtáj felől
Anyanyelvved billyogként jelöl!
Te vagy a léli hó s a lavaszí zöld,

Új kenyér íze, lepergő könny sója.
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Tímár Máté

Kosinsky Viktor (1863-1935)

Vasúton a gyomai állomásról Békéscsaba felé haladva, közel a csárdaszállási határhoz volt a 39-es vasútorház. Ott szolgált egy Koscianski Viktor nevű lengyel ember, aki a lublini vajdasághoz tartozó Grabówkában született.

Még az ezernyolcszáznegyvenes évek szabadságharcát követően a megtorlások elől kellett menekülnie. De forradalmi részvétele után először száműzetésbe kényszerült. Onnan kalandos úton jutott Magyarországra, és a híres Lengyel légió tagjaként meggyőződéssel szolgálta tovább hazánk-

ban a szabadság eszméit.

Magánéletét Gyomán, a vasútnál dolgozva negyven éves korára megnyugvás követte. Házasságot kötött Maglóczy Erzsébettel. Egy év múlva, 1863. október 25-én megszületett fiú gyermekük, és Kosinsky Viktor néven a római katolikus egyháznál lett anyakönyvezve, - ő, aki a hontalan apjának menedéket, hazát és munkát adó magyaroknak később alkotásokban gazdag életével mindenért hálát adott. De nem felejtette lengyel származását sem. Élete végéig, ahol csak tudta, szolgálta a magyar-lengyel kapcsolatokat.

Életrajzi részletek

A gyermek iskolakezdésének helyéről nem sok adat került elő. A középiskolától kezdve, viszont már egész életpályája dokumentált. Mezőúron végezte a főgimnáziumot. Utána Debrecenben a Gazdasági Tanintézet növendéke volt. Szőlészeti és borászati tanulmányait Bihardiószegen végezte. Itt két tárgyból kertész-szak oklevelet nyert. Ismereteit ezután még a budapesti Műegyetem borvegytani tananyagával bővítette. Kezdő munkahelye 1884-től a pozsonyi Szőlészeti és Kertészeti Szakiskola lett, segédtanár státuszban. A fiatal ember a városban megismerte, majd feleségül vette Dach Mária tanítónőt. Családot alapítottak, két lányuk született. Kosinsky a katedrón is sikeres volt. Ismereteire és hatékony tanítási stílusára felfigyelve rövidesen központi szőlészeti s borászati vándortanítónak emelték ki, közvetlenül az országos borászati kormánybiztos mellé. Így jött el számára az a lehetőség, hogy országosan megismerhesse a szőlészeti szakma helyzetét, - amely a későbbiekben lesz munkájában meghatározó. Azonban annak kezdetéig még sikereinek kezdeti helyszínére, a pozsonyi iskola igazgatójává teszik.

A nagy kihívás 1891-től kezdődik számára, amikor a híres Tokaj-hegyaljai szőlők egy része filoxéria által elpusztult, és ennek rekonstrukciójával bízzák meg. Az összes kísérleti és mintaszőlők létesítésével, az első országos faiskola létrehozásával és a tarcali Vincellériskola igazgatójává nevezik ki. Irányításával sikerült megfékezni a filoxéria-vész tovább terjedését

a kapcsolódó létesítmények létrehozásával együtt. Míg a környező országokban sokáig pusztított a vész, itthon Kosinsky Tokaj megmentőjének nevezték.

Ezután rövid ideig az Arad-hegyaljai állami szőlőtelepek igazgatására kéri fel. A földművelésügyi miniszter látva hozzáértését és az emberekkel való kifogástalan kapcsolatát, az állami szőlészeti - borászati telepek főfelügyeletével bízza meg.

Minisztériumi alkalmazott lett kormánybiztos munkakörben. Közben magánéletében tragédia érte, meghalt a felesége. Új korszak indult életében nemcsak hivatalával, hanem házasságában is. A gyászév letelte után újranősült. Apjához hasonlóan a valamikori Lengyel Légiós szabadságharcos, Tiszti Lajos lányát, Krisztinát vette feleségül. Ebből a házasságból hat gyermek született.

Idővel már magasrendű megbízásokat is kapott. Több, mint tíz évig a párizsi székhelyű Nemzetközi Állandó Szőlészeti Bizottságának alelnöke volt. Itthon 1908-tól önálló magyar királyi tanácsos lett. 1919-től a Szőlészeti Borgazdasági Főiskola igazgatójának nevezték ki. Nyugállományba vonulása után is tevékeny maradt. Főleg tudományos és szakkönyvírás területén adta tovább ismereteit. Munkája során írt a Szőlőművelők Lapjának, a Magyar Föld-nek, a Pénz és Föld-nek, és még több helyi gazdasági lapnak. Széles látókörű és tapasztalt ember volt, járt Franciaországban, Olaszországban, Belgiumban, Németországban, Ausztriában. Idehaza tárgyalt az Országos Gazdabank felügyelőbizottsági elnökeként, úgy mint az Állami Tisztviselők Országos Egyesületének társelnöke és a Közszolgálati Alkalmazottak Szövetségének társelnökéül is. A Magyar-Lengyel Kereskedelmi Kamara választott igazgató tanács tagja és elnöke, és A Magyar-Lengyel Egylet tagja is volt.

Életművét többek között a Ferenc József Rend lovagkereszt adományával és a Legfelsőbb Elismerésben és Köszönetben, (a Signum Laudissal) is jutalmazták. Szakirodalmi írásai nyomán a Magyar írók élete és munkái gyűjteményben is számon tartják. A grabówkai származású Kosinsky Viktorról mégis azzal kezdődik a jellemzése, hogy: Bölcséleti doktor. 1935. március 29-én halt meg. Fia, ifj. dr. Kosinsky Viktor követte édesapját. Agráregyetemi tanár lett, a magyar Szőlőtermesztési Tanszék 1943-as megalapítója. Leginkább a kutatásban, szervezésben, fajtakisérletezésben jeleskedett.

Id. Kosinsky Viktor születésének 150. évfordulójára

2013 novemberében a Vidékfejlesztési Minisztérium védnökségével emlékünnepeket és szakmai konferenciát tartottak. Ami úgy kezdődött, hogy még előző nap a szervezők és a család a Farkasréti temetőben virágot helyezett el az ünnepelt sírjánál. A Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság által védett síremlékénél. Másnap a Hegyközségek Nemzeti Tanácsának főtájtára, Horvát Csaba mondott köszöntőt és nyitotta meg az ünnepséget. Utána a Minisztérium közigazgatási helyettes államtitkára méltatta az ünnepelt azon képességét, melylyel kiválóan tudta együtt működtetni a gazdasági és államigazgatási szervezeteket. Ezután Roman Kowalski Lengyel nagykövet beszélt a két nép közötti szoros és egymást segítő barátságáról, vezetve azt a Kosinsky család példáján keresztül. Az életmű ismertetése után még a Tarcali Szőlészeti és Borászati Kutató Intézet igazgatója, valamint a Corvinus Egyetem Szőlőtermesztési tanszék vezetője tartott előadást. Befejezésül két kiváló szőlőnemesítő gazdaság részére adtak át Kosinsky emléklakettet.

Nemcsak Budapesten, hanem a lengyelországi Lublinban is megemlékeztek a Kosinskyakról. A városban működő Lengyel-Magyar Baráti Társaság szervezte azt. A társaság vezetője mondott megnyitó beszédet és az elszármazott család magyarországi sorsáról ismertetést. Mivel a Békéscsabán működő hasonló szervezettel van kapcsolatuk, még küldtek is az est programját hirdető kis plakátjukból. Tadeusz Rokoczki elnök azt is elmondta, hogy a szülőfalu templomában, plébánosok a vasárnapi istentiszteleten megemlékezést vezetett, majd közösen imát mondtak a magyarországi Kosinskyakért.

Havasí Márton

(További képek a 19. oldalon)

GYOMAENDRŐDI KRÓNIKA

- Civil sarok - Tóth Ferenc

... avagy... 60 éves a gyomai gimnázium

Advent első vasárnapján találkoztunk először, amikor a Kner Imre Gimnázium tanulói nagyon szép műsorral köszöntötték az ünnepet. Rá két napra már a gimnázium meghitt épületében nézegettem a régi képeket. Sok ismerős arc köszönt vissza a tablókról, bátyám, rokonok, jó szomszédok jártak ide. Egyikük, mint az iskola legjobb tanulója Kner-díjas is lett, amire külön büszke vagyok.

A dolgozószobában beszélgetünk, az igazgató úr éppen a balagási meghívók ügyében járt el, s visszatérve bele is csapunk az interjú közepébe.

Több olvasónk kérése is volt, hogy a fiatalabb nemzedék helyállítását is mutassuk be rovatunkban – hát legyen.

Külön apropót ad a beszélgetésnek, hogy a nagy múltú gimnázium, mire ez a cikk megjelenik, hatvanadik évébe lép. Ugyancsak jövőre az állami, önkormányzati tulajdonból egyházi fennhatóság alá kerül az iskola, és ezzel remény van rá, hogy meg is menekül a több éves bizonytalan helyzetből.

A korábbi igazgató Dr. Kovács Béla nyugdíjazását követően egy évre Tóth Ferenc és Szabadka Mariann kapott megbízást - mint az iskola igazgatója, ill. helyettese - az átmeneti időre a gimnázium vezetésére.

Tóth Ferenc Endrődön született, majd érettségi után biológia-történelem szakos tanárnak készült Debrecenben. Az iskola felénel alig idősebb fiatalember már a főiskola utolsó éve előtt itt volt szakmai gyakorlaton tanítani. Olyan jól sikerült a gyakorlat, hogy marasztalták, hívták ide dolgozni, tanítani, amit elfogadott.

Azóta is a gimnázium tantestületének a tagja

- Megbízatása mélyvíz... vagy megtanul úszni, vagy... megtanul úszni... más lehetőség nincs - állapítom meg.

- Nagy segítség a stabil, jól képzett, aktív és tetterre kész nevelőtestület, amely többségével több, mint tízéves közös tantestületi munka köt össze - említi, mikor elismerésem fejezem ki, milyen jó benyomást tett rám a tanári kar számos tagja rövid ott tartózkodásom alatt.

- Elfogadnak? - kérdezem, miután idősebb lévén felajánlottam a kölcsönös tegeződést.

- Igen, jól tudunk együtt dolgozni - mondja.

Egyre jobban lendületbe jön. Jóleső érzéssel hallgatom a megbízott igazgató úr fiatalos, dinamikus, ugyanakkor szerényen, tisztelettel elmondott információit, terveit, véleményét az iskola jövőjéről.

Nehéz év elé néznek, a fenntartó KLIK is új szervezet, változik a környezet is. Őszi a fenntartó is változni fog, mivel egyházi iskola lesz a gimnázium. Az átmeneti évben meg kell küzdeni és fel kell készülni a további kihívásokra.

Nyakukon a beiskolázás, komoly, jól sikerült prezentációkat tartottak a környező települések iskoláiban: Dévaványa, Szeghalom, Mezőberény, Körösladány, Szarvas, Mezőtúr, Túrkeve, stb.

Jövőre erősítik, bővítik a képzési szakokat. Az emelt szintű angol, illetve német nyelvi képzésen hangsúlyt kap a nyelvvizsgaképzés. Emellett belügyi, rendészeti ismeretekkel, ill. idegenforgalmi, turisztikai, utazási ismeretekkel bővített képzés is indul. A képzés végén kiadott Europass Oklevél pedig a munkaerő piacon előnyt jelent majd a végzők számára. Az emelt szintű informatika és történelem oktatás is megmarad.

- Miért éri meg ide felvételizni? - kérdezem.

A Kner Gimnáziumban végzettek között a továbbtanulók aránya igen magas: Műszaki egyetem, vegyészet és agrár felsőfokú képzés a fő irányok, ahol továbbtanulnak. Ez mutatja, hogy megéri ide jönni, de további hangsúlyt, energiát kívánnak fektetni a felkészítésre, tehetséggondozásra. Emelt szintű angol, német nyelvi képzés. Disputa kör csak néhány az erősségük közül.

- Az életre nevelünk - mondja.

Az iskola fontosnak tartja, hogy a diákjai a mindennapi életben is jól boldoguljanak, ezért a jövő tanévtől olyan szakkört szerveznek, ahol a diákok megismerkedhetnek a gazdasági élet működésével, a pénzhatalmat szabályaival kreatív módon.

Sokirányúságra törekszenek s mindemellett továbbra is cél megtartani a népszerű családias légkört, ami most jellemzője a gimnáziumnak.

Jelenleg 247 tanulója van a gimnáziumnak, növelni lehet a létszámot, négyszáz fő felé, ha szükséges lesz.

Április második felében a Kner Napok keretében ünnepelnek egy kicsit, megemlékeznek az évfordulóról, de addig is mindent megtesznek, hogy az iskola megfeleljen a kihívásoknak.

- Tudatában vagyunk annak, hogy sok a feladat.

Meg kell tudni maradni, ez nem kérdés. Azonkívül színvonalas iskolának kell lenni, a járást kell erősíteni, a járásnak kell a jó hírű középiskola. Fenntartótól függetlenül a fiatalok megtartása, magas színvonalú képzés a cél - mondja az igazgató úr búcsúzóul.

Úgy legyen, csak igazat tudok adni neki. Gyomaendrőd, a gyomaendrőd-i járás is és a gimnázium is méltó helyre kell, hogy kerüljön Békés megye képzésében.

A megvalósuláshoz kell egy jó összefogás s cselekvő tenni akarárs.

Közös sikerekben bővelkedő Új esztendő kívánok ehhez mindnyájunknak.

Katolikus oldal

JANUÁRI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 17 óra,
hétköznap csütörtök kivételével reggel fél 8

Gyoma

Vasárnap és ünnepnap 11 óra,
kedden és pénteken 16 órakor
a plébánián kialakított kápolnában

Hunya

Hétköznap csütörtök kivételével 17 óra, szombaton 17 órakor
vasárnapi előesti mise, vasárnap és ünnepnap 10 óra

„Új esztendőben, új szívekkel..”

Krisztusban szeretett Testvéreim!

A polgári esztendő első napján Anyaszentegyházunk a Boldogságos Szűz Máriára, Isten Anyjára irányítja a figyelmünket. Az ötödik században történt, hogy Konstantinápoly püspöke, Nesztóriusz, tévhitet, eretnokséget kezdett hirdetni, miszerint Máriát nem illeti különösebb tisztelet, hisz ő Krisztus isteni és emberi természetéből csupán az ember-Krisztust szülte. Ez ellen leginkább Szent Cirill, Alexandria érseke lépett fel, aki cáfolta Nesztóriusz állítását, azt tanította, hogy Jézus esetében az isteni és emberi természetet nem választhatjuk külön, ezért Mária Istenszülő. Ezen vita eldöntésére jött össze 431-ben az Efezusi Zsinat, mely júniustól szeptemberig tartott, s mely végül is Alexandriai Szt. Cirill állítását szentesítve, Máriát, mint *Theotokoszt*, Istenszülőt állította minden korok kereszténye elé. Ez az ünnep a görögkeleti naptárban december 26-án van, a kopt keresztények január 16-án ülik, míg nálunk, latin keresztényeknél január elsején kerül megünneplésre.

Ma, amikor ezen szép Mária-ünnep mellett a polgári újév első napját is üljük, elgondolkozhatunk, mi az üzenete számunkra Szűz Mária Istenanyasága ünnepének? A választ az evangélium egy mondata adhatja meg nekünk: „Mária szívébe véste a pásztorok szavait és gyakran elgondolkodott rajtuk.” És mit mondhattak a pásztorok? Azt, amit az angyal hirdetett nekik: Mienetek Betlehembe, mert megszületett a Messiás, az Úr Krisztus!”

Mária a szívébe véste ezeket a szavakat és gyakran elgondolkodik rajtuk. A pásztorok elbeszélése is bizonyossá teszi őt abban, hogy a betlehemi jászolban fekvő kisgyermek nem egy egyszerű újszülött, hanem a mindenkét teremtő és fenntartó Isten.

Mi tehát az üzenete ennek az evangéliumi mondatnak? Az, hogy mi is erősen vessük a szívünkbe, hogy az Isten annyira szeretett bennünket, hogy leszállt közénk a földre, és velünk maradt. „Íme, én veletek vagyok mindennap, a világ végéig!” –ígéri maga Krisztus mennybenmehetel. Mária számára ez a tudat - Emmanuel, - Velünk az Isten, - hatalmas erőforrás lehetett. A betlehemi gyermekgyilkosság idején, az Egyiptomi menekülés idején, amikor bármi nehézség vagy probléma közelített a Szt. Családdhoz, Máriának erőd adott a szívébe vésett tudat: nem történhet baj, - hisz velünk az Isten. És ezt érzik meg később az apostolok is, akik Jézus mellett biztonságban érzik magukat, - nem félnek a farizeusoktól, a főpap embereitől, a katonáktól (Péter még kardot is ragad...), - hisz velünk az Isten, velünk a Messiás. Mi baj történhetne?

Kedves testvéreim, mi is ezzel a tudattal kell, hogy elkezdjük a 2014-es évet. Szívünkbe vessük, és gyakran elgondolkozunk afelől, hogy velünk az Isten.

Nolai Szent Fülöpről jegyzik fel, hogy egyszer üldözői elől menekült, akik az életére törtek. Már-már úgy tűnt, hogy utol fogják érni, - amikor végső megoldásként Szent Fülöp egy falban lévő szűk nyílásba bújt be. Amikor az üldözők odaérnek, látják, hogy az a nyílás be van szöve egy pók hálójától. „Ide biztos nem bújhatott - mondják - hisz elszaggatta volna a pókháló”. S azzal loholnak tovább, Szt. Fülöp pedig megmenekült.

Ez a kis történetet is taníthat minket a mai evangélium mondanivalójára. Ha elegendő a hitünk, ha Szűz Máriához hasonlóan, mindig lelki szemünk előtt tartjuk, hogy az Isten mellettünk van, akkor az Isten a

JANUÁRI ÜNNEPEK

1. szerda:	Szűz Mária, Isten Anyja, ÚJÉV
2. csütörtök:	Nagy Szent Vazul és Nazianzi Szent Gergely
3. péntek:	Jézus szent neve
5. vasárnap:	Karácsony 2. vasárnapja
6. hétfő:	Vízkereszt (Urunk megjelenése)
7. kedd:	Penyaforti Szent Rajmund áldozópap
12. vasárnap:	Urunk megkeresztelkedése
13. hétfő:	Szent Hiláriusz püspök, egyháztanító
15. szerda:	Remete Szent Pál
17. péntek:	Szent Antal apát
18. szombat:	Árpád-házi Szent Margit
19. vasárnap:	Évközi 2. vasárnap
20. hétfő:	Szent Fágán pápa és Szent Sebestyén vértanú
21. kedd:	Szent Ágnes szűz, vértanú
22. szerda:	Szent Vince diakónus, vértanú
24. péntek:	Szalézi Szent Ferenc püspök
25. szombat:	Szent Pál apostol megtérése
26. vasárnap:	Évközi 3. vasárnap
27. hétfő:	Mericci Szent Angéla
28. kedd:	Aquinói Szent Tamás áldozópap és egyháztanító
31. péntek:	Bosco Szent János áldozópap

legkilátástalanabbnak látszó helyzetekben is küld valami megoldást!

De a mai nap nem csak egy szép Mária-ünnep, hanem a polgári új év első napja. A szentírási részek mást is tartogattak számunkra, ami ezen a napon bátorító lehet. Az első olvasmányban, az Ároni áldás kapcsán maga az Úr ígéri: „Megáldom és oltalmazom őket!” Mi lehet bátorítóbb az új esztendő első napján, minthogy maga az Úr ígéri nekünk áldását és oltalmazó szeretetét.

De a második olvasmányban Szent Pál sorait hallhattuk: „Nem vagy tehát többé szolga, hanem fiú, és Isten kegyelméből örökös is!” Ez tovább erősíti bennünk ezt a bátorító jóérzést, hiszen Pál arra akar minket rádöbbenteni, hogy mi nem sakkgurák vagyunk Isten kezében, akiket úgy irányít, ahogy akar, sem pedig rabszolgái az Istennek, - hanem a kereszténységben Isten gyermekei lettünk, s ezáltal a Mennysország örökösei is.

De ahhoz, hogy egy gyermek jó gyermeknek bizonyuljon, és az örökséget elnyerhesse, a szülő kedvében kell, hogy járjon, és megtegye a szülő kívánságát.

És ez is programot ad nekünk az új év első napján. Mi is elmondhatjuk a Zsoltárossal: Íme, itt vagyok Uram, hogy megtegyem azt, amit kívánsz!”

Jó feltételként elhatározhatom a mai napon, hogy ennek a most kezdődő új esztendőnek minden napját úgy akarom eltölteni, hogy az Isten kedvében járjak.

Végül, a mai napon a Béke Világnapját is üli Egyházunk. 1968-ban VI. Pál pápa indítványozására január 1-jét a béke világnapjává rendelték, amikor különösen is a békéért imádkozunk. Láthatjuk a világban folyó háborúkat, polgárháborúkat, forrongást, terrorizmust, a rengeteg vérontást, és önkénytelenül is érezhetjük, hogy kötelességünk a békéért imádkozni. „Békét hagyok rátok, az én békémet adom nektek!” - mondta Jézus, és ezt a jézusi ajándékot a világ nemigen tudja megbecsülni...

Régi ének, mely Jézushoz, a Béke fejedelméhez szól: „Békét ad szívünknek, békét családunknak, békét nemzetünknek, békét a világnak!

- Először a saját szívemben kell békére törekedjek.
- Aztán a családban szétnézni: nem kellene-e rendeznem szeretteimmel a kapcsolatot?
- Imádkozni magyar népemért, hazámért...
- S csak ez után világbékéért könyörögni.

Újév napján tehát, van miért imádkozunk. Mária hitéért, azért, hogy sose felejtsük: az Isten közénk szállt, és örökre velünk marad. Imádkozni azért, hogy Isten hűséges gyermekeinek bizonyulhassunk, hogy elnyerhessük a mennyi örökséget. S imádkozni a béke kegyelméért szívünkben, családukbán, népünk körében és a nagyvilágban. Mária, Isten Anyja hallgassa meg imáinkat, és segítsen, hogy ennek az új évnek minden napja közelebb vigyen minket Krisztushoz és az általa megígért Örök Élethez!

Czank Gábor plébános

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

„Tovább táncol a tobozmanó”

címmel a Déalföldi Erdészeti Zrt. Pályázatot hirdetett, melyen a 2. osztály Betlehem c. alkotása csoportos különdíjat nyert. Az eredményhirdetés december 2-án volt Gyulán, ahová lelkes kis csapattal érkezünk. A gyermekek nagyon izgatottak voltak, s kitörő örömmel fogadták a nyereleményt, amely egy egész napos erdei iskolai foglalkozás az osztálynak a gyulai erdei iskolában. Kis tanítványom, Kiszely Borbála „Zuzmótündérek” alkotása egyéni különdíjas lett. Értékes könyvjutalomban részesült. Ezúton köszönöm meg a szülők támogatását, segítségét.

Mészárosné Kiss Katalin
2. osztályos osztályfőnök

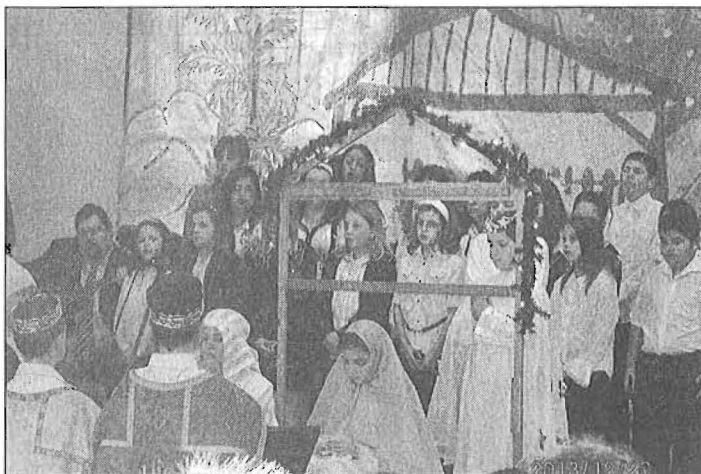

Pingpongversenyszervezés Gyomaendrődön és Csömörön

2013. december 13-án a Templárius Alapítvány körzeti asztalitenisz-versenyt rendezett. A játék délután öt órakor kezdődött és nyolc óra után fejeződött be. Az iskolánkból többen jelentkezünk, és jó eredménnyel zártunk.

2013. december 14-én, azaz másnap Pest megyébe Csömörre utaztunk országos asztalitenisz-versenyre. Hosszú utazás után végre megérkeztünk a csömöri sportcsarnokba. Átöltöttünk, majd bemelegítettünk a versenyre. A küzdelem 14 órakor kezdődött. Először ismertették a szabályokat, majd csoportmérkőzéseket játszottunk. Mindenki nagyon elszántan küzdött. A csoportból az első és második jutott tovább az egyenes kieséses szakaszba. Az iskolából részt vett még Szabó Dániel 7. és Rávai László 8. osztályos tanuló is, de nekik sajnos nem sikerült továbbjutniuk a csoportból. Nekem sikerült bejutni az egyenes kieséses szakaszba, majd bejutottam a legjobb hat közé. Egy nagyon nehéz mérkőzés állt előttem. Minden tudásomat és tehetségemet összeszedve sikerült megnyernem a mérkőzést, és beverekednem magam a dobogó harmadik fokára. Így országos harmadik helyezést értem el. Hazafelé hosszú út állt előttünk, de Szolnokon pihenőt tartottunk. Későn értünk haza, mindenki nagyon fáradt volt a küzdelmes nap és a jó versenyzés után.

Neibort Tibor 7. osztályos tanuló

„Ha Krisztus százszor is születne Betlehemben, Elvesznél, hogyha nem jönne el a szívedben.”

Ez az Angelus Silesius-idézet volt irodalmi összeállításunk központi gondolata 2013. december 15-én, advent harmadik vasárnapján. A ködös, párás idő ellenére szülők, gyermekek, ismerősök, érdeklődők gyülekeztek a város adventi koszorújánál, ahol diákjaink mellett Iványi László atya, hunyai plébános, tb. kanonok, iskolánk alapítója mondta el ünnepi gondolatait. A meghitt együttlétet ismét finom, forró tea és egy kis beszélgetés zárta.

A téli szünet előtti utolsó napon megrendeztük hagyományos Karácsonyváros ünnepségünket. A karácsonyi vásár forgatagában gyermek-felnőtt által készített díszeket, kopogatókat, színes ajándékokat lehetett venni, majd megkezdődhetett a délutánt betöltő műsor. Alósaink egy erdei jelenetben a Mikulásról és a nyuszikról meséltek. A harmadik-negyedik osztály - hagyományainknak megfelelően - a betlehemest adta elő. Míg felsőseink Szent-Györgyi Albert imájából készített képes-zenés-verses összeállítást. Közös énekléssel, igazgató úr záró szavaival ért véget karácsony örömeire hangoló ünnepségünk.

Iskolakóstolót a Szent Gellértben

Hagyományainkhoz híven ebben az évben is iskolakóstolótartóra hívtuk a leendő első osztályos gyermekeket és szüleiket.

Mivel ez a nap december 5-re esett, így a kis ovások nagy meglepetésére még a Mikulás is meglátogatta őket. Több állomáson próbálhatták ki magukat. Elsőként ügyes kis kezeik segítségével Mikulást készítették, majd megismerkedtek Mikulás apó igazi életével. Bevezettük őket az interaktív tábla rejtelmeibe is. Nagy örömmel színezték és díszítették fel a mesebeli karácsonyfát. Ezután minden kis óvoda nagy öröme a tornateremben felállított akadálypálya feladatainak megoldása következik. Ezen az állomáson kellemesen el is fáradtak. Befejezéséppen egy kis uzsonnára hívtuk meg őket, ahol mindenki a saját maga által feldíszített szendvicset fogyaszthatta el. Végül egy újsággal és emléklappal térhettek haza.

Nagy szeretettel várunk benneteket a tavaszi rendezvényünkre is!

Ismerkedés az interaktív táblával

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczy Géza

ÁRPÁD-HÁZI SZENT MARGIT

szűz (január 18.)

1242-ben született Spalatóban (ma Split, adriai város), Klissza várában (Dalmáciában, a mai Horvátországban), ahova a tatárjárás elől menekültek. Szülei voltak: IV. Béla király és Laszkarisz Mária, testvérei: Boldog Kinga, Boldog Jolán, és Boldog Konstancia.

A tatárjárástól szerencsésen megmenekülve Istennek nevelték Margitot, fogadalmat tettek, hogyha az ország

megmenekül, lányukat teljesen Isten szolgálatára szentelik. Már három évesen dominikánus apácák nevelték, Veszprémben. Tízévesen a Nyulak szigetére a dominikánus apácákhoz került, fogadalmat tett. A munkákból kivette a részét, nem válogatott, igénytelen volt. Betegeket ápol. Dinasztikus házassági ajánlatokat utasított vissza.

1261-ben örök fogadalmat tett. Önfegyelmezés, a keresztény szeretet gyakorlása, teljes Istennek adottság, a legalacsonyabb szolgáló munka, hősies vezeklés és a családi béke munkálása jellemezte életét. A kemény munka és önmegtágadás, valamint családi tragédiák legyengítették, súlyos beteg lett, tizenkét napi szenvedés kioltotta életét.

Szentség hírében halt meg 1271. január 18-án a Nyulak szigeti (ma Margit-sziget) kolostorban. 1943. november 19-én avatta szentté XII. Piusz pápa. Hamvai ma is a (róla elnevezett) Margit-szigeten nyugszanak.

(Iványi László: 200 éves az Endrődi Szent Imre templom)

ADOMÁNYOZÁS

Az Élet Másokért Egyesület 2013. december 20-án du. 14 órakor rendezte meg a XII. „Segítsünk a rászoruló Gyermekeken” elnevezésű adakozási ünnepséget a gyomai Jézus Szíve Katolikus Templomban.

Az ünnepség keretében 25 olyan gyermeket és családjaikat ajándékoztunk meg, ahol tartósan beteg gyermeket, gyermekeket nevelnek.

Az esemény fővédnöke Várfi András polgármester úr volt.

Jelenlétével megtisztelte az ünnepséget Dr. Dénes Zoltán kanonok, egyetemi tanár, Újiráz plébánosa.

Dénes atya beszédében hangsúlyozta az egymásra figyelés fontosságát, míg polgármester úr a szeretet értelméről beszélt a karácsony jegyében.

A résztvevők meghallgathatták Kuttenberg Anikó zenetanárnő gyönyörű hegedűjátékát.

Ezt követően a hagyományosnak mondható gyertyagyújtásra került sor, melynek keretében Czank Gábor helyi plébános úr az adventi koszorúról meggyújtotta a segítők gyertyáit, akik a gyermekek ajándékba kapott gyertyáinak adták át a lángot.

Mindeközben kántor úr közremű-

ködésével gyönyörű karácsonyi ének hangzott fel.

Egy szülő gyermekével köszönetet mondott az önzetlen segítőknek, adakozóknak.

A családok nehézségeinek, örömeinek, az adományozók és segítők neveinek elhangzása után került sor az ajándékok átadására.

Az ajándéksomag tartalma igen értékes lett, tartalmazott édességet, gyümölcsöt, tartós élelmiszert, kalácsot, szaloncukrot.

Közös imádság és a Himnusz elhangzása után minden család hazaindult, de a templomajtóban még mindenkit várt szaloncukor és egy kosár játék, melyből mindenki tetszése szerint választhatott.

Köszönettel tartozom mindennek-előtt a Családomnak, akik végig támogatták munkámat, valamint azoknak, akik nélkül nem jöhetett volna létre ez a meghitt ünnep: az adományozóknak, a segítőknek.

Gyomaendrőd, 2013. december hó

Vaszko Sándorné
elnök

Adományozók - 2013.

Binges Etelka
Binges Vince
Czinó Erika és családja
Dankó Béla
Dombos László és családja
Dr. Dobó Katalin
Dr. Giricz Katalin
Dr. Palya József és felesége
Dr. Szonda István
Gulyás-Kis Sándor és felesége
Gyuricza Anikó
Hunya Elek
Hunyai Karitasz
Iványi Lajosné
Iványi László – Hunyai plébános
Kner Imre Gimnázium diákjai és tanárai
Kónya István és felesége
Krucsió Zsuzsanna és Gellai Tamás
Márton család (Zrínyi utca)
Monostori Krisztina
Nagy Ernőné
Papp István és családja
Rostélyos Kft- Nagy László
Sikér Kft
Szilágyi család (Zrínyi utca)
Timár Imréné – varrónő
Timár Miklós
Tóthné Kovács Edina- virágbolt
Uhrin Emese
Újházi Ernőné
Várfi András
Varga Mátyás
Városi Egészségügyi Kp.
Vaszko Kata
Névtelen adakozók

A HUNYAI KONFERENCIÁRÓL

Mátyus Aliz:

„e nélkül a hátszág nélkül nem létezhünk”

Az idézet földimtől-barátnőmtől származik, aki folyamatos olvasója a Szín – Községi Művelődés c. folyóiratban az ország polgármestereivel és civil közösségek vezetőivel készített beszélgetéseimnek, s drukkol. Hogy ezeket ne csak ő és a Nemzeti Művelődési Intézet lapjában olvassa, hanem egyszer csak az országos médiától – tévé, rádió – is lássa, hallja. Szerinte kell, hogy egyszer csak felfigyeljenek arra, hogy ezeknek az embereknek a hátszágot teremtő tevékenysége nélkül nem ilyen lenne az ország. S ha belátnák és láttatnák, sokat tehetnének épp az ellen, amivel – kedvesgőnek – manapság telekürtölik a világot.

Amióta tavaly Hunyán jártam, csak az járt a fejemben, miként lehetne megszólítani az ország polgármesterei közül azokat, akiket ösztönözhetne egy társuk, akinek sikerült Hunyát, ezt a 600-nál nagyobb lélekszámú települést lakosai számára – és talán mindnyájunk szerint ez a legnagyobb dolog – vonzó, szeretni való faluvá tenni. Ahol jó élni.

Petényi Szilárdné polgármester asszony tanított a faluban, volt iskolaigazgató, s ezt követően lett a falu polgármestere. Hiteles ember volt a lakosok szemében, ezért választották meg, s rátermettnek láthatják őt polgármesterként fiataltól az öregekig azok, akik egyszer is közvetlenül összekapcsolódtak és együttműködtek vele, s azok is, akik a falu mozgásán, állapotán, képén keresztül érzékelik faluvezetését. Ő azok közé a polgármesterek közé tartozik – s köztük a legjobb női polgármesterek – akik falujuk gazdái. Úgy figyelik és csoportosítják a teendőket, ahogy azt egy gazda szeme megkívánja, nem mindegy a sorrend. Legelső a biztos megélhetés – a falu minden lakosa számára. És persze, ennek biztosítása, a mód és a viszony, ami ezt befolyásolja, se mindegy. Hunyán az öregek elsősorban megbecsülésnek örvendő asszonyok és férfiak, mint a falu sajátosságát adó értékörzők. Ezért természetes a nekik kedvezés – akár a faluban termelt terményekkel is. Megbecsülés illeti a faluban azokat, akik termelnek, mert megalapozzák a falu megélhetését. Az ő terményeikből jut a közétkeztetésbe, s azoknak az idős családoknak, ahol az asszonyok még tudnak otthon főzni, szívesen főznek, mert tudják, hogy a család melegét a konyha melege is adja. Ugyan az iskoláskorúak ma már át kell, hogy buszozzanak a szomszéd

faluba, és csak óvoda működik gyerekintézményként, de az olyan jól, hogy megalapozza a kicsik faluhoz kötődését. Iskolás korban, legyenek egyetemisták is, a gyerekeket, a fiatalokat nem csak a család várja haza, hanem a falu is. És mit is tarthatnánk nagyobb dolognak, mint a háttér. A családot, a kortárs közösséget, az egyházi közösséget, a faluét. Biztos háttérrel könnyebb a kimozdulás, pontosabb a fontos élethelyzetekben születő döntés. Hunyán mindenki érti és érzi a munka értékét, értelmét, s jótékony hatását. A polgármester asszony együtt büszke a közmunkásaival – akik, vagy akiknek a gyerekei a tanítványai voltak – a parkjukra, a játszótérükre, az utcanév tábláikra, padjaikra, leülő helyeikre. Ahogy ő elmondja a falu öregeiről, hogy ők igazították el a falu világában, amikor 38 évvel ezelőtt, diplomásokként a férjével együtt – aki mezőgazdasági mérnök – megérkeztek a faluba, ugyanúgy fogják megemlegetni őt a hunyiaiak, mindenért, amit neki és az ő polgármestersége alatt törtéteknek köszönhetnek. Megtartani mindent, és teremteni mindent, ami abban segít, hogy mindenki tovább nézzen önmagánál, a saját családjánál – ami segít meglátni a másiknak hiányzókat, és fogékonyra tesz arra, hogy adjon az ember, minél többet és minél önzetlenebbül, mert megérezte, hogy az élete, annak értelme, annak biztos szépsége múlik ezen. Erről beszélt – a folyamatról, amin a falu a vezetése alatt átment – Petényi Szilárdné az összejövetelen, erről a másik, hasonló egységben gondolkodó ember, Iványi László atya, erről szóltak a kisebb egységek vezetői és a falu lakosai.

És teljesült a vágyam. Interneten közzétettük és velünk tölthette el a konferencia

idejét, aki értesült róla, aki fontosnak találta, aki ráért – december 11-én, 10 órától 14 óráig. És akihez csak most jut el a híre, megnézhetni a két rendező – a Nemzeti Művelődési Intézet és Hunya – honlapjára legkésőbb január második hetében felkerülő videót. Mert néha csak egy hangulat hiányzik ahhoz, hogy fontos dolgok jöjjenek létre. Néha csak egy-egy láncszem, hogy minden, ami a jóhoz kell, összeérjen. Szeretettel töltöttük időnket, s ezért termékenyen. Elmondtam, ami köthető volt, s amit íróként és falukutatóként tapasztaltam útjaimon „Magyarország újralfedezéséért”. S mindnyájunk öröme, s a hangot köszöntőjével megadva a rendezvényt megtisztelte jelenlétével Závogyán Magdolna a Nemzeti Művelődési Intézet főigazgatója. Velünk volt Andó Ágnes a Gyomaendrődi Járási Hivatal vezetője, valamint Varga-Sipos Andrea az NMI Békés Megyei Irodájának munkatársa.

Rajtuk is múlik, mit és mennyit profitál egy konferenciából – majd a videó által is – a megye, az ország.

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szanka István

Tisztelt Olvasó!

2014-ben emlékezünk meg az első világháború kitörésének 100. évfordulójáról. A 20. század hazánk történelmében a társadalmi változások, a folyamatosan változó politikai rendszerek évszázada volt. A 19. század utolsó negyede és a századforduló dinamikus fejlődése, a polgári értékek erősödését eredményezték. Városaink és falvaink képe megváltozott, az országos építkezések, a technikai fejlődés áiformálta az emberek gondolkodását. Ebben a változó közegben az elavult monarchikus gazdasági struktúra már nem tudta felvenni a versenyt más európai országokkal. Az 1910-es évektől kibontakozó gazdasági válság, pedig az addig ismeretlen méretű világégésbe sodorta a világot. Az endrődi plébánia História Domusának 1914-es bejegyzéseiből idézünk, melyek a háború eseményeit és annak endrődi vonatkozásait rögzítették. Az idézetek a Szent Imre Plébánia Historia Domusának 177-178-179. oldaláról származnak.

„1914.

- Június 28-án borzalmas hír – a trónörökös meggyilkolása – járta át az egész országot. Ferenc Ferdinánd trónörökösét és nejét Hohenberg Zsófiát Szarajevóban, Boszniában egy Princip nevű szörnyeteg revolverrel meggyilkolta. Az egész országra mélységes gyász borult, mely egy áldásos jövő minden szép reményét megsemmisítette, s eltemette...

- Július 26. Szent Anna napján hirtelenül részleges mozgósítás rendeltetett, majd 1914. augusztus 1-én általános mozgósítás is. Kitört az I. világháború Szerbia és Oroszország ellen. Fegyverbe be lett híva az egész tartalék és népfelkelők 20-42-ig. Óriási tömegekben hullámozott a nép, ki-ki a maga hadfelszerelési helyére. Általános izgatottság és lelkesedés szállta meg a népet, zenével és énekszóval járták be az utakat és lelkesítő hazafias beszédeket tartottak. A bevonuló katonák mindnyájan meggyóntak és megáldoztak. Külön szentmisét hallgattak prédikációval. Imakönyvek és kis megszentelt érmecskékkal megajándékoztattak.

A hadba vonult katonák hátrahagyott családjaik felségítésére megindult a „segélyakció”. A templomban, pedig egy gyűjtő persely állíttatott.

Alig tört ki a háború, az árak mindenütt hallatlan magasra felföztek, a búza ára Budapesten 32 korona. A vonatok és a posta nagyon rendetlenül közlekednek, az újságok és levelek elkésve érkeznek...

- A rettenetes világháború lángba borította csaknem az egész Európát. Nemzet nemzet ellen, milliók milliók ellen véres öldökléssel küzdenek. Németek a franciák, angolok az oroszok ellen, osztrákok, magyarok, szerbek, oroszok és franciák ellen, rémületes módon egymást gyilkolva s pusztítva, úgyszólván megsemmisítéssel egymást fenyegetve. Óriási harcaink vannak a gonosz szerbekkel és montenegróikkal. Súlyosak a mi veszteségeink úgy északon, mint délen. A jó Isten irgalmazzon nekünk! Nyitva áll a templom egész nap szentségimádásra, hogy megkérleljük és kiegészítjük a Mennyei Atya haragját. Ne add a gonosznak Uram, a Tebenned bízókat lelküket! A háború váltakozó esélyei

határozott eredményt még nem mutatnak föl. Szerbiában több igen véres ütközet volt, úgy Oroszországban, illetőleg Galíciában. A muszkák elfoglalták Lenberget, Czoroviczot Bukovinában, több ízben betörték a Kárpátokon át az országba, irtóztató pusztításokat tettek Ung, Berg, Mármáros, Szepes, Beszterce Naszód megyékben. A háború testvére a kolera! Egyes vidékeken felütötte a fejét. Hazánk északi részében nálunk, Váradon, Gyulán, Csabán, Gyomán, sőt Endrődön is több megbetegedés történt, de hála az erélyes óvintézkedéseknek csak egy eset végződött halállal...

- Október 12. 3.414/1914. számú főhatósági intézkvény a háborúra való feljegyzéseket rendeli, nevezetesen a sebesültek számát, az iskolák felhasználását hadi kórházakra, a hadi segélyezési ügy, az elesettek száma, befolyása a hitéletre, szentséglátogatás és gyakori áldozásra nézve, maga a pap minő tevékenységet fejtett ki minden irányban, stb. Mindezekről a háború után jelentés teendő!

A sebesültek részére az Országos Vöröskereszt Egylet igazgatóságának több ládában ágynemű és fehérnemű nagy mennyiségben küldetett, az iskolás gyermekekkel hósapkákat, kéz- és térdmelegítőket köttettünk és zsákokban szárított mezei szeder levelet teának küldtünk. A sebesültek javára a Katolikus Kör egyik szobáját kórháznak rendezte be és 6-10 beteget látott el, úgyszintén az Ipartestület nyolcat, a zsidók, pedig négyet, Ósapay gyógyszerész saját házában 5 sebesültet szállásolt és étellemezett. Végre községünkben is megalakult a Vöröskereszt Egylet. Az alapító (40 korona), rendes (évi 2 korona), rendkívüli (1 korona) tagok száma: 180, elnöke a plébános, alelnök Kovács Pál, községi bíró. Elnöknő Szendrői-Kozách Sarolta, alelnöknő Dr. Kovács Péterné, 12 tagú választmány. A kórház céljaira berendeztetett a Vida-féle Szegényház, ahová csakhamar 40 sebesült nyert elhelyezést. A lakosok bámulatos ügybuzgósággal és szeretettel vetélkedtek a szegény sebesült katonák ellátásában. Nagymennyiségű élelmiszert és ruhát, ágyat ajánlottak, valamint a templom állandóan a sebesültek javára szolgáló pénzeszközébe befolyó segély lehetővé tette a sebesültek rendszeres ápolását és ellátását...

- November 3. Főhatósági rendelet értelmében, az egész egyházmegyében ünnepélyes Requiem tartatott a csatákban elesett vitéz katonáink lelki üdvéért.

- November 16-án az egész országban I. hadi-kölcson jegyeztetett, Endrőd is kivette a maga részét ezen hazafias mozgalomban. A község maga 30. 000 koronát jegyzett. Zelinka János plébános a sajátjából 6. 000 koronát, a káplánok: Peszeki Gergely, Paulik Béla és Glacz Mihály fejenként 100 koronát.

- November 25-én ünnepélyes hálaadó Istentiszteletet tartottunk, hogy 39 endrődi fiú csodával határos módon megmenekült a sabaczi véres csatában. A muszkák további betörései Ungba és Zemplénbe mindenütt borzasztó pusztításokat visznek véghez.

- December 1-én Belgrád bevétel! Általános volt az öröm ezen első sikeren, sajnos azonban nem tartott sokáig, mert egy néhány nap múlva Kragujnácnál – valószínűleg vereség és uralás következtében – visszavonulás történt és Belgrád ismét a szerbek kezébe került vissza!"

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

A gyomai református vallású lakosság ki- és beházasodási szokásai 1780-1830 között – II. rész

1787. február 7. Szentesi lakos Asztalos János 22 esztendő s vette feleségül a gyomai lakos Novák Márton hajadon leányát 18 eszt. Juditot.

1787. április 16. Berényi lakos özvegy Bíró János vette feleségül gyomai lakos Kováts András özvegyét Laki István menyecske leányát Katát. (Azért menyecske leányát, mert megözvegyült s nem lehetett „hajadon”, de feltüntette a bejegyző lelkész a leánykori nevét is. Az özvegyeknél szemérmesen, legtöbb esetben lemaradt a kor feltüntetése.)

1787. április 16. Szoboszlón született, de gyermekétől fogva itten Gyomán szolgáló Balogh István vette gyomai lakos Oláh András hajadon leányát Erzsébetet 18 eszt.

1787. október 3. Csökmőről való özvegy Kováts Mihály vette Szabó Márton gyomai lakos özvegyét Tóth Annát.

1787. november 19. Gyomai legény Ágoston Péter fia György vette Törös János Szentesről jött árva menyecske leányát Sárát.

1787. november 28. Körözs-Ladányi lakos Csatári Mihály vette gyomai lakos Varga Gergely özvegyét Szabó Erzsébetet.

1789. november 25. Leányok tanítója Szendrei Péter vette magának feleségül Kis-Uj-Szállási lakos Ary András hajadon leányát Sárát.

1789. december 2. Bálint Szabó János gyomai lakos mostoha fia Szabó János vette feleségül ványai lakos Szabó János árva hajadon leányát Erzsébetet.

1790. dec. 8. Sallai András gyomai legény fia János 25 eszt. vette feleségül Néhai Túrkevi lakos Füleki István mostan gyomai lakos Csapó Mihály házában szolgáló hajadon leányát Katát 20 eszt.

1790. márc. 3. Túrkevi lakos Péter István vette Szappanos Mihály gyomai lakos özvegyét Olajos Annát.

1790. ápr. 14. Kelemen György vette Bihar vármegyei Szent-Jóbi (Szentjobb) Prédikátor Kabai János törvényesen elvált özvegyét Szilágyi Juditot.

1791. január 9. Túri lakos Vég Pál vette néhai gyomai lakos Dobozi Kováts István özvegyét Nagy Sárát.

1792. január 11. Ványai lakos Csáki István fia Mihály vette feleségül Gyoma helysége főbírája Szilágyi Mihály hajadon leányát Ilonát 16 eszt.

1792. június 25. Békési lakos Csatári Sámuel vette feleségül gyomai lakos Nyilas Mihály özvegyét Kováts Sárát.

1792. november 28. Gecsei Mihály mostoha fia Nagy Ferenc vette feleségül Túrkevi lakos Fábián István hajadon le-

ányát Erzsébetet (utódai lettek a Gecsei Nagyk azaz G. Nagyk, a Gecsei anyai ági nagybátyjáról, felnevelő apjáról ragadványnevként maradt rá s később is többnyire Gecseinek mondták a család leszármazottait. A Hősök útja 57. sz. alatti ház is Gecsei-féle házként volt ismeretes, s mivel 1848/49-ben G. Nagy István honvédként szolgált, később is a büntetések ellenére háromszínű tollat hordott a kalapja mellett, még Tollas Gecsei-nek is mondták őket, megkülönböztetve a többi Gecseitől. Ilyenformán több család „örökölt” Gyomán „ragadványnevet”, mivel az árván maradt gyerekeket a család valamelyik tagjának kötelessége volt felnevelni.

1795. október 26. Tökés Pál vette néhai Tarcsai lakos Deák János özvegyét Nyitrai Ilonát ki is Gyomáról került Tarcsára aszszonynak.

1798. december 1. Nyilas János vette néhai Berényi lakos Szabó Mihály özvegyét Kováts Erzsébetet.

1795. december 2. Nyiri István fia János 21 esztendő s vette néhai Békési lakos Vésztűi János özvegyét Sebők Nagy Rebekát 21 eszt. gyomai születés.

1796. febr. 17. Gyomai lakos Vintze Pál hozta Túrról Néhai Túri lakos Egei István özvegyét Gyalog Katát.

1796. november 15. Vitkai Mihály gyomai lakos vette feleségül Pacséri lakos (újra telepítés a Bánságban) néhai Lévai István özvegyét Czeglédi Annát (aki gyomai születés).

1796. december 7. Molnár Mihály fia Mihály gyomai legény vette feleségül Ványai lakos nemes Gyáni Gergely hajadon leányát Mária.

1796. november 30. Kurutsó Mihály szolgálja Komádi lakos Házi István fia Ferenc 22 eszt. vette néhai Körösi Papp István gyomai lakos árva hajadon leányát Ilonát 19 eszt. (A körülményes azonosítás azért is került rögzítésre, mert az illető gazd'uram – szokásjog alapján – állta a szolgáló legény lakodalmi költségeit.

1797. febr. 1. Tarcsai lakos Czigány Legény Czinczár László 27 eszt. vette feleségül gyomai lakos Czigány Leány Dina Mihály hajadon leányát Zsuzsánnát 17 eszt.

1797. febr. 1. Gecsei István fia György vette néhai Török-Szent-Miklósi lakos Lénaárt András mostan Túron tartózkodó árva hajadon leányát Erzsébetet.

1797. dec. 28. Tarcsai lakos Jenei István vette Vatai János özvegyét Csábuly Erzsébetet.

1798. okt. 24. Jász János Balogról (Alsó-és-Felső Balog) Gömör Vármegyéből 28 eszt. vette néhai Bácsi János árva haja-

don leányát Erzsébetet 20 eszt. (Számos gyomai család ősei húzódtak fel a török hódoltság alatt Felvidéki vármegyékbe s majd onnan jöttek vissza az újra megülés idején.)

1799. aug. 6. Makói Prédikátor Etsedi Miklós vette Debreceni lakos Nagy Mihály mostan helységünkben tartózkodó hajadon leányát Juliánnát.

1799. november 27. Szabolcs Vármegyében lévő Szalóka nevű helységből 14 esztendő s korábban atyafiaihoz árvaságában helységünkbe Gyomára lejött Papp Mihály 27 eszt. vette Szabó Mihály hajadon leányát Juditot 20 eszt. (A hódoltság utolsó évtizedében a gyomaiak egy része felső-szabolcsi részekre húzódott s onnat jött vissza, ottaniakkal rokonsági kapcsolatokkal.)

1799. november 19. Nemes Bihar Vármegyében Szent-Jánosi lakos Füle István vette néhai Vésztűi Balog Mihály özvegyét itteni születésű özvegyiségben itt tartózkodó Bíró Rebekát.

1800. ápr. 30. Bódvai István gyomai lakos vette néhai szeghalmi Prédikátor Literáti József özvegyét Kiss Mária.

1800. május 5. Tálás István katona, királyi felség engedélyével azt megnyervén vette öcsödi legény ugyan csak volt katona Áfra István özvegyét Hamza Sárát.

1800. november 11. Kiséri Kiss Mihály vette Szent-Márton-Kátai néhai lakos Kovács Mátyás özvegyét Szabó Zsuzsánnát (Ez a házasság Jászságból Gyomára szakadt családok rokonsági kapcsolatára utal, mert a „Kiséri” ragadvány név azt jelöli, hogy a Jászkisérről az egri érsek által elűzött reformátusok leszármazottja, ilyen volt még a Kiséri Házhelyük után Kiséri Körözsparti Szabó família).

1802. nov. 3. Hód-Mező-Vásárhelyi lakos Bánfi Mihály vette Kolompár Pál árva hajadon leányát Katát, cigányleányt.

1804. május 23. Csósz Szabó István 48 eszt. vette Csegéről (Tiszacsege) szakadt Sáfár István özvegyét 32 eszt. Papp Erzsébetet (Csósz Szabó István nékem szépöregapám, akinek első felesége volt dévaványai nemes Csatári Zsuzsánná s e házasságból ered a felmenőim sora.)

1808. febr. 24. Itteni gyomai káplán (segédlelkész, egyúttal a lányok tanítója) Szekszárdi Sándor vette Túrkevice Koska János özvegyét Ölbei Zsuzsánnát. (Az endrődi határba tartozó Csejt kertészközség mint Gyoma filiája lakosait is Gyomán anyakönyvezték.)

SPORT

A labdarúgók őszi szezonjának értékelése

A Gyomaendrőd FC elnöksége a 2013-2014. évi labdarúgó-bajnokságban a felnőtt csapat számára a biztos Megyei I. osztály megtartását tűzte ki célul, de bízunk az első tíz hely valamelyikének megszerzésében. A játékosállományban az idősebb korosztály került többségbe, sajnos a csapatból korosztályok hiányoznak vidéki vagy külföldi munkavállalás miatt. Az évadot ismét új edzővel kezdtük, Árgyelán János személyében egy igen sikeres játékos múlttal rendelkező edző került a csapat élére.

A bajnokság augusztus 10-én indult tizenhat csapat részvételével.

A bajnokság őszi szezonja nehezen indult a csapat számára, mindez már látható volt a felkészülés során is, hiszen nehézségen állt össze a csapat, többen eligazoltak, ill. vidéki és külföldi munkavállalás miatt is távoztak fiatal játékosok. A távozók pótlása pedig nem sikerült maradéktalanul. A szezon közepére azonban magára talált a csapat, és elkezdték a bajnoki pontok gyűjtését. A menet közben betervezett pontoktól mindössze hárommal maradt el a csapat. A gyenge kezdést így sikerült kijavítani a végére.

Az elért eredmény pályaválasztóként:

9. Gyomaendrőd FC 7 mérk. 3 győz. 3 dönt. 1 ver. 16-13 12 pont

Az elért eredmény vendégként:

11. Gyomaendrőd FC 8 mérk. 2 győz. 0 dönt. 6 ver. 10-22 6 pont

Az elért eredmény összesítve:

10. Gyomaendrőd FC 15 mérk. 5 győz. 3 dönt. 7 ver. 26-35 18 pont

A hét hazai mérkőzésen mindössze egy vereséget szenvedtünk, az azonban igen fájó volt, hiszen az utolsó előtti csapattól kaptunk ki biztos vezetést követően. A bajnokságot három hazai döntetlennel kezdtük, majd a szezon közepén volt sorozatban három győzelem, ebben az időszakban tetszetősen és jól futballozott a csapat.

A nyolc idegenbeli mérkőzésen sajnos kevés gólt lőttünk és kevés pontot is szereztünk, itt szerepelhetett volna jobban is a csapat.

Összegzésként az őszi elmondható, hogy lassan lendült ugyan játékba a csapat, de a szezon közepétől már magára találva gyűjtötte a bajnoki pontokat, ezzel elérve, hogy a középmezőnybe végezzen. A téli szünetben azonban a nyáron elmaradt igazolásokat feltétlen meg kell lépni, hogy a távozók egy részét sikerüljön pótolni, ne kerüljünk a tavasz során lehetetlen helyzetbe. A kitűzött cél eléréséhez tavasszal is keményen meg kell dolgozni, egy jó téli felkészülés után ez azonban nem lesz elérhetetlen. Ehhez a csapaton belül összefogásra és jó szereplésre lesz szükség.

Az ifjúsági csapat őszi szereplése:

Az elért eredmény pályaválasztóként:

9. Gyomaendrőd FC 7 mérk. 3 győz. 1 dönt. 3 ver. 17-21 10 pont

Az elért eredmény vendégként:

10. Gyomaendrőd FC 8 mérk. 3 győz. 0 dönt. 5 ver. 11-36 9 pont

Az elért eredmény összesítve:

11. Gyomaendrőd FC 15 mérk. 6 győz. 1 dönt. 8 ver. 28-57 19 pont

Ifjúsági csapatunk Gál István edzővel kezdte a felkészülést a szezonra. Sajnos azonban a felnőtt csapatnál lévő létszámgond több alkalommal is az ifjúsági csapatnál csapódott le. Többször is több játékos a felnőtt csapatnál szerepelt egy-egy hét végén, ez sajnos az eredményekben is megmutatkozott. A szezon vége előtt az edző is távozott, sajnos egészségügyi problémák miatt kellett az edzőséget szüneteltetni.

A hazai mérkőzéseken hullámzóan teljesített a csapat, túl sok gólt kapott, emiatt nem számolt vereségek következtek be.

Idegenben sem ment jól a csapatnak a kevés lőtt gól mellett több nagyarányú vereség következett be, ezáltal a bajnoki pontok száma is sajnos kevesebbre sikerült.

Az őszi elmondható, hogy miután a csapat kapusa a felnőtt hálóját őrizte, attól kezdve már nagyon hullámzó teljesítményt nyújtottak, így aztán a végeredmény is a középmezőnybeli tizenegyedik helyezés lett.

Az U-16 korosztályú csapat őszi szereplése:

Utánpótlás csapatunk Pelyva Miklóssal kezdte a felkészülést az újabb bajnoki évre. Most sem volt könnyű feladata, hiszen ezt a korosztályt évről évre újjá kellett szervezni, de talán most úgy látszik, hogy az összeállt csapattal hosszabb távra is lehet tervezni. Korosztályukban fiatal az állomány, össze kellett szokniuk, a tavasz talán már sikeresebb lehet a számukra. Tőlük a következő évben várható jobb eredmény.

12. Gyomaendrőd FC 13 mérk. 4 győz. 0 dönt. 9 ver. 28-47 12 pont

Az elnökség megköszöni a csapatok tagjainak és edzőinek az egész éves hozzáállást, a szurkolóink biztatását, valamint támogatóink segítségét, akik áldoztak a gyomaendrőd labdarúgásért.

Fülöp Zoltán

Tisztelt Fogadóink!

Ezúton tájékoztatom

Önököt, hogy a
lottózó

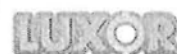

új helyre költözött, Gyomaendrőd, Fő út 56/1 sz. alá.
Megújult környezetben, de továbbra is sok nyerési lehetőséggel és eséllyel várjuk játékos kedvű fogadóinkat!

**Minden kedves fogadónknak szerencsében gazdag,
boldog új évet kívánunk!**

Oszlácsné Kati

Egészségről-betegségről

A parlagfű jelentősége más megközelítésben

Dr. Macsári Judit vagyok, Gyomaendrődön dolgozó házi orvos. Ebben az újságikkben szeretnék néhány hasznos sort írni egy napjainkban zömében negatívan megítélt, nem gyom-vagy gaz-, hanem sokkal inkább gyógynövény történetéről, tulajdonságairól, felhasználásával kapcsolatos néhány tudnivalóról és a szervezetre gyakorolt hatásairól.

A parlagfű (latin neve: *Ambrosia artemisiifolia* et *trifida*) Európában is megtalálható, vadon élő gyógynövény. Általában elhanyagolt földeken, utak mentén él, legtöbbször csoportosan. A parlagfű az intelligens növények közé

tartozik, mivel a megműveletlen szántókon 4-5 év után fokozatosan átadja helyét a többi növénycsoport számára, védve ezáltal a földeket a kiszáradástól, sivatagosodástól.

Szemben a mai téves megítélésével, az ókori emberek tisztában voltak a parlagfű valódi jelentőségével. Az ókori mitológiában ambróziaképpen említik, mely az istenek kedvenc italaként és táplálékaként a szellemi emelkedettség és a hosszú élet fenntartásához szükséges.

Telihold idején érdemes gyűjteni, tiszta, nem szennyezett helyről, lehetőleg napsütéses kora délutáni órákban - főképp amennyiben tárolni szeretnénk. Azonnali felhasználásnál is figyelembe kell venni, hogy újhald felé csökken a növény hatásere. A növény friss hajtásának felső harmadát gyűjtsük, amikor a parlagfű még nem virágzik vagy magzik fel. Évente érdemes megújítani a gyógynövény-raktárkészletünket.

A levelek és a száraz szárítása száraz, árnyékos, szellős helyen történjen. Lezárt, lehetőleg zöld színű befőttes üvegben tároljuk.

A parlagfű vizes oldatát kell fogyasztani tea vagy forrázat formájában. Teakészítésnél a vizet felforralljuk, majd a szárított parlagfüvet leforrázzuk, 5 percig állni hagyjuk az oldatot majd leszűrjük a teát. 2,5 dl vízhez számoljunk 1 teáskanál szárított parlagfüvet. Vigyázzunk, hogy a gyógynövényes oldataink és szárított növényeink fémmel ne érintkezzenek! Érdemes üveg- vagy mázas kerámia edényeket, műanyag szűrőket használni. A langyos oldatot egy kiskanál mézzel lehet ízesíteni; cukrot, citromot semmiképp ne használjunk!

A parlagfű hígabb oldata hasznosabb, mert hígítással fel erősödnek hatásai, így a növényi hatóanyagot nagyobb mennyiségű vizes oldat formájában vigyük a szervezetbe. Bármely gyógynövény esetén ismert vizes vagy alkoholos oldat (tinktúra) használata. A tinktúrák a hatóanyagot nagyobb mennyiségben tartalmazzák. Belsőleg cseppes formájában vagy külsőleg bedörzsölőként válnak hasznossá.

Az ambrózia legfontosabb tulajdonságai közül megemlíten-dő általános erősítő, energetizáló, erőnlétfokozó, közérzetjavító, immunerősítő, általános szövet-és nyiroktisztító, daganatot gyógyító hatása. Felerősíti, potenciózza a vele együtt fogyasztott gyógynövények, gyógyszerek hatását.

Májtisztító, így sárgaság, gyulladós májbetegség esetén javasolt híg vizes oldatának nagy mennyiségű fogyasztása. Normalizálja az epetermelést, kúraszerűen alkalmazva hatékony lehet az epeké megszüntetésében. Javasolható a hasnyálmirigy tisztítására és lépnyagobbodás esetén, természetesen bőséges folyadékbevitel mellett.

Erősíti a nyirokrendszer működését, így az hatékonyabbá válik a szervezet kórokozók elleni védelmében. Igen erősen tisztítja a nyirokmirigyeket és a nyirokedényeket, a nyirokrendszer daganatai esetén is ajánlott a parlagfű nagy mennyiségű vizes oldatának fogyasztása. Képes a vérben megjelenő kórokozó ágenseket, élősködőket felszámolni, hatékony méregtelenítő nemcsak a nyirokrendszer tisztításával, működésfokozásával, hanem az immunrendszer erősítésén keresztül is.

A parlagfű híg, vizes oldata hatékony allergia kezelésére, vagy legalábbis csökkenti az allergiás reakció erősségét. A pázsitfű, parlagfű, virágor és egyéb por allergiák esetén is megemlí-tendő ez a hatása. Ez egyrészt az immunrendszer erősítésével magyarázható; másfelől megemlíten-dő, hogy a gyomor-bélrendszer nyirokszövetéhez tartozó „szabályozó” immunsejtek - T-lymphociták -, elnyomó” tulajdonságú molekulákat (citokinek) termelnek a híg vizes oldatban lévő parlagfű allergének hatására, melyek az allergiás-gyulladós folyamatban részt vevő sejtek „toborzását” gátolják meg.

Az 1800-as években és a múlt század elején nem volt ennyi allergiás beteg, növekvő számuk a légszennyezetség fokozódá-sával magyarázható. A parlagfű allergia elterjedése annak tulajdonítható, hogy a légszennyező anyagok, főképp szén-dioxid és kén-dioxid hatására a parlagfű pollenburka felszakad, az allergé-nek felszabadulását elősegítve.

A friss hajtás forrázata szinte az elfogyasztás után néhány perccel hatékonyan csökkenti az allergiás tüneteket. Az allergiás reakció elkerülése érdekében magtalan, virágtalan parlagfű haj-tásból készült vizes oldatot fogyasszunk.

Az idegrendszert közvetlenül nyugtatja, kedvező hatása van mélabú esetén is. Doppingként is használható, mivel javítja a közérzetet, rendszeres használata jelentős mértékben képes emelni az általános erőnléti állapotot. Alkalmas a fizikum erő-sítésére, sportteljesítmény növelésére, műtétek utáni leromlott állapot javítására, de a szellemi teljesítmény fokozására is.

A parlagfű a tüdőt tisztítja, nyáktalanítja, jótékony hatású hu-rutos köhögés esetén. Növelni képes a tüdő légző felületét az elzáródott léghólyagocskák megnyitásával. Légzéskönnyítő ha-tása tüdő asztmában is megmutatkozik, amennyiben rendszeren fogyasztják vizes oldatát. A tüdő lerakódásainak, daganatai-nak felszámolásában is hatékony.

Az ambrózia egyik legjelentősebb hatása az összejt megújító-, regeneráló képesség, mely miatt daganatos betegségek megelőzésénél, kezelésénél is igen hatékonyan alkalmazható gyógynövény.

Gyöngysorok

Krisztusibb embert,
műveltebb falut,
életerős népet,
önérzetes magyart!

Akkora ereje van a becsületességnek,
hogy még az ellenségben is szeretjük.

Nemes lelkű embertől csak nemes dolgot tanulhatsz.

Bár Isten láthatatlan, de a zenében hallható.

Amennyi támogatást nyújtottál szüleidnek,
ugyanannyit várj el gyermekeidtől is.

Szeretet a legjobb nevelő erő.
Szeretet nélkül a legjobb nevelési rendszer holt tudás.

Szépség nélkül nincs költészet,
költészet nélkül nincs művészet,
művészet nélkül nem elviselhető az élet.

A műveltség az ifjaknak fegyelmező erő, az öregeknek vigasz,
a szegényeknek gazdagság, a gazdagoknak ékesség.

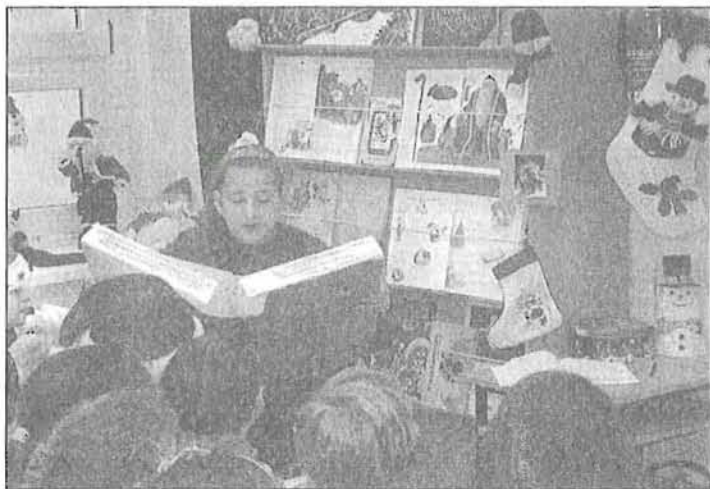
Sok keresztény mer olyan lélekkel élni,
amilyennel meghalni nem merne.

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Karácsonyi készülődés

Az adventi időszak rendkívül mozgalmas volt iskolánkban. Az izgalom december 6-án hágott a tetőfokára. Délelőtt személyesen megjelent az igazi Mikulás, aki beszélgetett a gyerekekkel, meghallgatta dalaikat, verseiket, zenéiket és ajándékokat osztott. Jó tanácsokkal látta el őket, és itt-ott még virgácsot is láttunk nála. Délután Mikulás kongresszus kezdődött az olvasóteremben több mint 200 résztvevővel. Voltak ott hóemberek, szarvasok, horgolt, varrott, öntött, hegesztett mikulások és szalvéták, képeslapok, zoknik, tányérok, kulcstartók is.

Ebben a mesebeli környezetben hallgatták a kicsik a negyedikesek meséit a mesedélutánokon. Volt filmvetítés – a Reszkesetek betörőkre szavaztak legtöbben.

Érdeklődve hallgatták a gyerekek A két gyertya című mesét.

A tornateremben téli játékokat játszottak: szaloncukordobás, hógolyózás, hóemberéptés.

Az osztálytermekben és a kézműves foglalkozásokon készültek a szebbnél szebb, ötletes ajándékok a karácsonyi vásárra, ahol nagy sikert arattak a szülők által készített sütemények.

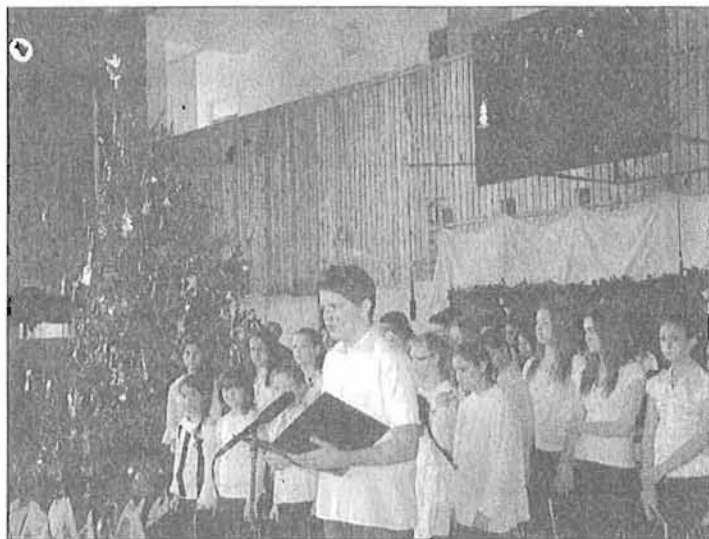

A szülők sok finomsággal kedveskedtek a gyerekeknek.

A hét utolsó napjainak reggelén ünnepélyes keretek között gyűjtöttük meg az adventi koszorú gyertyáit, ahol a hetedikesek felidéztek a karácsonyi ünnepkör eredetét. Ekkor sorsolták ki a heti nyerteseket az adventi kvíz helyes megfejtői közül, majd közösen elénekeltünk egy-egy karácsonyi dalt.

A folyosók a rajzszakkörösök alkotásaival gyönyörködtették az arra járókat és a közelgő karácsony jelképei díszítettek minden tantermet.

A kollégiumban karácsonyi műsorral köszönték meg a

A karácsonyi műsor egyik meghitt pillanata

gyerekek a támogatóknak a sok, szép ajándékot.

Az utolsó napon már állt a hatalmas fenyőfa a tornateremben és ünnepi díszben fogadta a karácsonyi műsorra köré gyűlt gyermekereget. Farkas Zoltánné köszöntője után ének és vers kíséretében meggyűjtötták a negyedik gyertyát az adventi koszorún. Gitár és furulyaszó, dalok és jelenetek hangzottak el, majd az endrődi betlehemes ismerős dallamai vittek végig minket Jézus születésének történetén.

Játszótér Öregszőlőben

A Rózsahegyi Iskola Diákjaiért Alapítvány pályázatot nyújtott be a „Falumegújítás és -fejlesztés” projektre, amelyen ötmillió

Rögtön népszerű lett az öregszőlői játszótér

forintot nyert. Ebből készült el az öregszőlői Rózsahegyi Ház (IKSZT) szomszédsgában egy EU szabványnak megfelelő, modern játszótér. Az átadáson Farkas Zoltánné, az Alapítvány kuratóriumának elnöke, Dankó Béla országgyűlési képviselő és Várfi András polgármester mondott beszédet, amely után a gyerekek örömmel vették birtokba a mászókákat, hintákat. A Rózsahegyi Ház dolgozói finom, kemencében sült kifivel és meleg teával vendégelték meg a gyerekeket és a képviselőket, intézményvezetőket, vállalkozókat.

Az iskolai életéről további információkat és képeket találnak az iskola honlapján: www.rozsahegyiiskola.hu

Szomszédok...

Egyszer volt, hol nem volt, volt egyszer egy nyúltenyésztő gazda, aki kényesen ügyelt arra, hogy csakis fajtisza, díjnyertes fehér angóra nyulai legyenek...

Az egyik bak nyula hatalmasra nőtt, több komoly versenyen is első helyezést ért már el, szőre olyan volt, mint a bársony hófehérben...

Fel is értékeltette egyszer, s a szakértőktől azt a választ kapta, hogy érhet vagy fél millió forintot... Nagyon féltette a nyuszi uraságot, dicsekedett is vele rendszeresen... A többi nyúl között neki kiváltságosan szép külön „lakosztálya” vagyis ketrece volt, mindenféle extra kényeztetéssel...

Történt egyszer, hogy a szomszéd vadász kutyája megjelent a lakásuk ajtajában és nyüszítve kaparta az ajtót, kinézett a gazdája és a rémülettől majd' hanyatt esett. A látványra kiabálva odacsodította a feleségét is...

- Gyere asszony, menten meghalok, ha ezt meglátod, szerintem te is...

- Mi történt? – kérdezte riadtan a felesége és kirohant.

Ő is a szívéhez kapott, ugyanis nem mindennapi látvány fogadta az ajtóban.

Füles, a kutyájuk büszkén nézte őket, hol az egyik, hol a másik gazdát, és várta a dicsérő szavakat, hogy milyen ügyesen vadászott... A lábai előtt ott hevert élettelenül sárosan a hófehér szomszéd csodanyúl.

- Te jó Isten, Jánosom – mondta az asszony, most mit csináljunk? Ha ezt a szomszéd meglátja, hát én nem is tudom, talán szívórohamot kap...

- Hát nincs mit tennünk – válaszolta az ura, csak valami cselhez folyamodhatunk...

Gondolkodott, gondolkodott, míg hirtelen a homlokára csapott:

- Megvan!

- Mi van meg?

- Az, hogy mit csináljunk?

- No, mondjad már gyorsan, megöl a kíváncsiság – válaszolt a felesége.

- Valószínűleg gyorsan egy dézsát, meleg vizet, no meg samponot, megfürösztjük szépen, majd hajszárítóval megszáritjuk, és visszacsempésszük a szomszédba a ketrecébe... aztán, majd ha a szomszéd hazaér és meglátja, azt gondolja, hogy végelgyengülésben múlt ki szegény pára... Így nem lesz legalább harag.

- Hű, ez jó ötlet – mondta a felesége és sietve elment a dézsáért és a kért samponért, majd elkezdtek a szerencsétlen fehér óriás élettelen bak nyulat fürösztetni, több vízből öblítgetni, jól megtörölgették és a hajszárítóval szárítgatni kezdték...

- Jaj! – csak ki ne tudodjon, hogy a mi Fülesünk levadászta... – mondta a gazda szomorúan.

A Füles értetlenül nézte gazdáit, hogy mit csinálnak az ő zsákmányával, amit nekik hozott ajándékba...

Mikor készen voltak a tisztítási műveletekkel óvatosan átvitte a szomszédba, berakta a ketrecbe az alomra, mintha aludna, és visszaosont a kerítéshez támasztott létrán át haza.

Szótlan várakozásban telt a napjuk, alig várták, hogy a szomszéd a munkából hazatérjen, mikor éktelen nagy kiabálásra figyeltek fel... Kiszaladtak és látták, hogy a szomszéd kiabál a nyúl ketrecnél.

- Jó napot szomszéd – köszönt át János – tán csak nincs valami baj?

- Hogy ne lenne – válaszolt. Elpusztult a díjnyertes

csodálatos nyulam.

- Szegény! – mondta csendben János – mi lett vele?

- Hááát, elég öreg volt már és csak úgy csendben elment szegény. De nem is ez a baj, hanem, hogy ez három napja történt, és akkor elástam a kert végében... Halvány fogalmam sincs róla, hogy került vissza a ketrecébe.

- Biztos visszajött... – vágta rá bizonytalanul a szomszéd.

Ne beszéljen már badarságokat, hiszen láttam ki-nyúlva, én temettem el a kertben, most meg, mintha aludna...

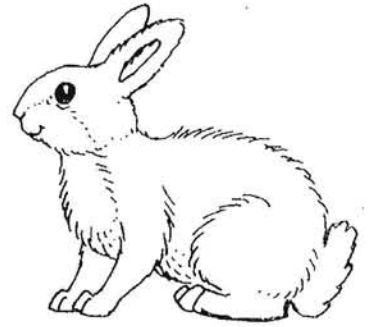
Elindult a kertben oda, ahová elásta, és látta feldúlvá a földet.

János és a felesége csendesen lassan bearaszolt a házba, mint akik sajnálják, és tanácstalanok az ügyben, hogy mi is történhetett.

Bezzeg Füles kutya szűkölt, csaholt, ugatott a kerítés mellett, izgatottan szaladgálva...

A nyúltenyésztő szomszéd nem tudta mire vélni a kutya izgatottságát, csak széttárta a kezét az égre nézett és annyit mondott:

- Biztosan csoda történt...

Benke Mária

Benke Mária versei

Téli hóesésben...

A szürke égboltot látva,
a havazásra várva,
szelíden gondolok a nyárra,
mikor perzsel a nap...

Elgondolom, hisz
minden évszak szép nagyon.
De a tél hó nélkül sivár,
az ember havazást vár...

Megborzongok, kicsit fázom,
összehúzom a kabátom.
Csak sétálgatok a kertben,
az arcomra hópehely rebben.

Nagy pelyhekben hull a hó,
nevetni támad kedvem, juj, de jó!
Január van, itt az ideje,
hogy havas legyen a táj teteje.

Nézem a szürke égboltot, s
elmerengek, hogyan alakul át a pára
hópelyhekké nekünk mára?
Megfejtene nem tudom,

örök titok marad, mondhatom.
Egyre fehérebb a kertünk,
hógolyózhatunk, s nevetünk,
mikor hóembert építünk...

Vecsés 2009. január 6.

Téli gondolatok...

Szikrázó hó fődte tájon
sétálva, utamat járom.
Merengve, mosolyogva várom,
jőjjön már végre a Karácsony!

A házak díszruhát öltenek,
gyönyörködve szemlélik az Emberek.
Szívük – lelkük feldíszítik,
Szeretettel, melegséggel ékesítik.

Csendben meghatódva állok.
Csilingelő szánkót látok.
Jóízű nevetés messze zendül,
hőember épül, hógolyó perdül.

Szép nagyon a fagyos tél,
a hóban lelkeim dalra kél.
Hirtelen feltámad a szél,
arcomba hódarát szór a tél...
Vecsés, 2011. december 10.

Tél, hó...

Mint ezernyi csillag hull a hó az égből
kolompszó hallatszik a messzeségből.
Ókrös szán csúszik a szűz havon
Vidám gyerek sereg csodálja nagyon.

Hógolyóznak, kipirulva nevetnek,
örülnek a hónap, s a téli szünetnek.
Karácsony környékén hőember készül,
vidámság, nevetés hangja zendül...

Rossz fazék a fején, sárgarépa orra,
Hatalmasra hízik a pocakja.
Kavicsokkal díszítik dolmányát,
szépitik, faragják, alakját formálják...

Jó játék ez kinn a friss levegőn,
sok kismadár figyeli őket az etetőn.
Beborít a hó mindent, nagy pelyhekben esik,
a gyermekek örömmel nevetve lesik...
Vecsés, 2010. december 18.

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Decemberi események...

A Kis Bálint Általános Iskolában a három hetet meghaladó projekt címe: *advent*, vagyis eljövétel, illetve a *Szeretet ereje – témahét*. Együtt váraoztunk a karácsonyra, a szeretet ünnepére, ahogy Pál apostol is mondja: „A szeretet soha el nem fogy!” Tetűk mindezt az **Ügyes kezek délutánján**, ahol tanár, diák együtt készítette a szebbnél szebb angyalkákat, karácsonyi díszeket, üdvözlő lapokat a Diákönkormányzat szervezésében. A **Rén-szarvas Kupán** szintén a nevelők és a tanulók mérhették össze tudásukat a különböző ügyességi váltóversenyeken. A **Tűzmenedék** együttes zenés műsora is a karácsony jegyében telt. A **kis herceg című Exupery** darab bemutatója a **Komédiás Kör** előadásában igazi szívmengető csemege gyermeknek, felnőttek egyaránt. Karácsony közeledtével, bronzvasárnapon a második adventi gyertya lobbant lángra, és iskolánk **irodalmi színpada és énekkara** adta az ünnepi műsort, Gordos Zsuzsa és Hunya Jolán tanárnők irányításával. A szokásos, nagyon szép és kedves iskolai karácsonyi műsort a legkisebbek mutatták be az utolsó tanítási napon. A betlehemes játék, a gyermekek csengő hangja, lelkes készülése, szép előadásmódja maradandó élményt jelentett mindannyiunk számára. Kereki Irén és Kovácsné Bácsi Ilona tanítónők felkészítő munkáját is megköszönjük. „Jól csak a szívvel lát az ember. Ami igazán lényeges, az a szemnek láthatatlan.”

Ügyes kezek délutánján

A Bolyai csapat magyarból

„Bolyais” sikerek

Az idei évben iskolánkat a hatodik évfolyamosok képviselték az igen rangos Bolyai Anyanyelvi Csapatverseny régiós döntőjében.

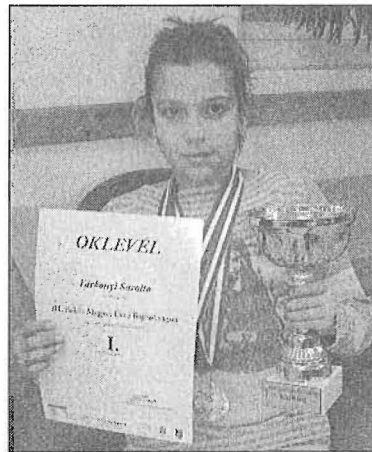
A csapattagok (Almási Lili, Bartha Karina, Ladányi Sára és Gál Bence) kiválóan bizonyították az együttműködési kompetenciájukat, így az 52 csapatos versenyben a „Zsenipalánták” csapat a régiós II. helyezést szerezte meg.

Gratulálunk eredményükhöz, az anyanyelv iránti elkötelezettségükhöz további kitartást kívánunk.

Munkájukat támogató pedagógus: Forgácsné Gyetvai Krisztina.

Megyei bajnok

Iskolánk 4. c osztályos tanulója, Várkonyi Sarolta megnyerte a megyei úszó bajnokságot. Büszkék vagyunk rá!

Szólóformációs Versenyen a Színfolt

Ismételten Tatabányára vette az irányt a **Színfolt Mazsorett Csoport**, hiszen 2013. november 30-án a **Kodály – Open Szólóformációs Mazsorett Bajnokságot** rendezte meg a Magyar Majorette Szövetség. Három korosztályban összesen 195 versenyző mérte össze bot – és pompon technikai tudását, illetve a szólistákon kívül a páros táncosok is versenyeztek. A Színfolt Mazsorett Csoportot: **Ács Orsolya, Szilágyi Csilla, Jónás Izabella, Hanyecz Livia, Kovács Kinga, Latyák Brigitta és Pirocska Attila** képviselte. Több táncosnak ez volt az első versenyzése szóló táncban. Kiváló eredmények születtek, mindenkit dicséret illeti szorgalmáért, kitartásáért, a versenyen elért eredményéért. A szép teljesítményeknek pedig nagyon örülünk:

- **Jónás Izabella:** junior korosztály – pompon szólo: **4. helyezett**
- **Hanyecz Livia – Kovács Kinga:** junior korosztály, botos páros: **3. helyezés**
- **Latyák Brigitta:** senior korcsoportban, két botos szólo kategória: **3. helyezés**
- **Pirocska Attila:** szintén senior korosztály, botos szólo kategória: **ezüst minősítés.**

Hunya Jolán
mazsorett csoport vezető

Birodalmi oldal

Szent-Györgyi Albert (1893- 1986)

Psalmus Humanus

Uram, ki vagy?

Szigorú Atyám lennél,
Vagy szerető Anyám,
Akinek méhéből a Mindenség megszületett!
Te lennél a Mindenség maga?

Avagy a Törvény, mely uralkodik felette?
Adtál életet, hogy visszavedd!

Te alkottál engem, vagy Téged én,
Hogy a magányt és a felelősséget megoszsam?

Uram, nem tudom ki vagy,
De hozzád fordulok nagy bajomban,
Rettegek embertársaimtól és magamtól is!
Talán niem érted szavaim,
De megérted zenémet.

Első zsolttár: ISTEN

Uram!
Hatalmasabb vagy, mint a világ, amit Te alkottál,
A mindenség a te otthonod.

A magam képére formáltalak,
Azt hittem kegyetlen vagy, kapzsi és hiú.
Dicsőítésre és áldozatokra áhító,
Bosszúra éhes, látván kisszerű vétkeimet.
Én házakat építék Neked
Miközben hajlék és élelem nélkül hagyom embertársaimat.

Uram! Azzal dicsérlek, hogy szebbé teszem a Teremtés rám eső zugát,
Hogy fénnel, meleggel, jóakarattal és örömmel
Töltöm meg világomat.

Második zsolttár: A VEZETŐK

Uram!
Vezetőt választunk vezetni minket,
És szolgát szentelünk szolgálni téged.

De a vezetők nem vezetnek el Tehozzád,
Nem hallgatnak ők békéért esdeklő, néma szavunkra,
Rajtuk a hatalom rontása, az embert, ember ellen vezetik.
És a szolgák nem Téged szolgálnak,
A hatalmat szolgálják és megáldják a fegyvereket.
Gyötrik és gyilkolják embertársaimat a Te nevedben.

Uram! Küldd el hozzánk e Te szolgálid,
Hogy megmutassák az utat, amely Tehozzád, a békébe,
Amely embert emberhez vezet.

Harmadik zsolttár: A SZÍV ÉS A SZELLEM

Uram!
Szeretni tudó és szeretetre szomjúhozó szívet
Szabadon gondolkodó és alkotni tudó szellemet adtál,

De szívem retteg és gyűlölködik,
Megrontja szellememet, s halált hozó iszonyú fegyverrel tör
Országodra, reám és embertársaim ellen,
Hogy szétroncsolja az élet szent szövetét.

Uram! Tisztíts meg szívemet, emeld magadhoz szellememet,
Hogy testvéreimnek festvére lehessenek.

Negyedik zsolttár: ENERGIA ÉS SEBESSÉG

Uram!
Fölfedted előttünk az anyagban rejlő energia titkát,
Hogy munkánkat könnyebbé és az életet magasztosabbá tegyüik,
Megtanítottál a hangnál is sebesebb utazásra,
Hogy a távolság ne válassza el többé az embertől az embert.

Munkánk gyümölcsét, a lövedékké sűrített energiát
Mi eljuttatjuk a föld legtávolabbi sarkaiba,
Hogy egymást nyomorúságba és pusztulásba taszítsuk
Hogy a letarolt földről kiirtsunk minden élő.

Uram! Ne hagyj, hogy leromboljam az élet templomát,
Engedd, hogy hasznomra váljék a tudás, hogy hasznossá lehessen általa
Adj méltóságot rövid napjaimnak.

Ötödik zsolttár: A FÖLD

Uram!
E drága bolygót adtad nekünk lakóhelyül,
Rejtett, titkos kincsekkel tele,
Képesé tétél művedet megérteni,
Könnyítsd meg hát munkánk, üzd el az éhséget és kórt.

Kiássuk a kincset, hogy elherdáljuk,
Hogy megalkossuk a pusztulás iszonyú gépezetét,
Mely most azt pusztítja, mit mások építettek,
Mely majd ellenem fordul, elpusztít engem s gyermekeim.

Uram! Legyünk társak az alkotásban
Dolgozzunk tovább műved nyomán,
Hogy bolygónk a bőség, a boldogság
És az összhang erős otthona legyen.

Hatodik zsolttár: A GYEREKEK

Uram!
Nemek szerint szétválasztottad az embereket, hogy az
egymás utáni vágyakozásban
Teljes összhangban rezdüljenek lelkük mélyén húrjai.
A közös vágy szülőttei a gyermekek, az édes gyermekek,
Aki tisztá szeplőtlen szellemmel érkeznek hozzánk.

És én gyűlöletet, rettegést és előítéletet oltok szellemükbe,
Bunkereim arra tanítják őket, hogy az élet sötét
és a jószándék hiábavaló,

És ha felnőnek, nemes tettekre készen,
Hivatásos gyilkosokká képzem őket,
S erkölcsi bénaságban múlnak el legszebb éveik.

Uram! Mentse meg gyermekeim,
Mentse meg szellemüket,
Hogy romlottságom ne ronthatja meg őket,
Mentse meg az életüket.

Hogy a fegyvert, mit másokra fogok, ne pusztíthassa el őket,
Hogy jobbak legyenek, mint szüleik,
Hogy megalapítsák saját birodalmuk,
Szépség, igazság, becsület, összhang és a jóakarati birodalmát.
Hogy béke és szeretet uralkodhassék.
Mindörökké.

Izges Izgek

Január

Rakott hurka

Egy-egy szál véres és májas hurkát fagyasztóba teszünk egy napra. Amikor elővesszük, lehúzzuk róla a bőrt és karikákra vágjuk. Főtt burgonyából is karikákat vágunk, és tűzálló tálban rakjuk össze: egy réteg burgonya megszórvva apróra vágott hagymával, sóval, borssal, reszelt szerecsendióval (kevés kell!), majd megöntözzük tejjel és jöhetnek rá a hurka karikák, majd megint burgonya stb. A végén burgonyával fedjük, tejjel befedjük és kb. 40 percig sütjük. Savanyú káposzta vagy csalamádé illik hozzá.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegkek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhöz is megyek! Hétvégeken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRŐD, KULICH GY. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

*Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető*

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozolások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, siett elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalera)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

INTER
NYELVSTUDIO
Nysz.: 21381-2007
AKKREDITÁLT NYELVISKOLA

Ingyenes tanfolyamok!

Várható még további ingyenes tanfolyam: angol újrakezdő,

angol középfeladók (B1), német középfeladók (B1).

A projektiroda minden hónap végén tölti fel a tanfolyamokat.

A részvétel feltétele: Regisztrálni kell a www.tudasodajovod.hu honlapon.

Ha nem tud regisztrálni, hívjon és segítünk!

További információk a honlapunkon: www.internyelvstudio.hu

Őszi nyelvtanfolyamok: angol, német, olasz nyelvből
500Ft/órától

Skype oktatás: angol és német nyelvből

Inter Nyelvtudió, Gyomaendrőd, Kossuth út 18. H-P: 15-18 óráig

Telefon: 20/947-1603, 20/229-7022

e-mail: info@internyelvstudio.hu

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

özv. IVÁNYI VINCÉNÉ BARJÁK MARGIT hunyai lakos, december 11-én, 74 éves korában az Égi Hazába költözött. Gyászolja családjá.

TALÁN MÁTYÁS volt endrődi lakos 92 éves korában az örök hazába költözött. Gyászolja családjá

TÍMÁR MÁRIA IRÉN budapesti lakos, hunyai származású, november 20-án, 78 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése december 4-én volt Hunyán. Gyászolja családjá.

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek;
Hába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Juhász Gyula)

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatják adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrődi és a hunyai templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálzási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Fényképalbum

cikk a 4. oldalon

Kosinsky ház - Budapest, Határőr u.

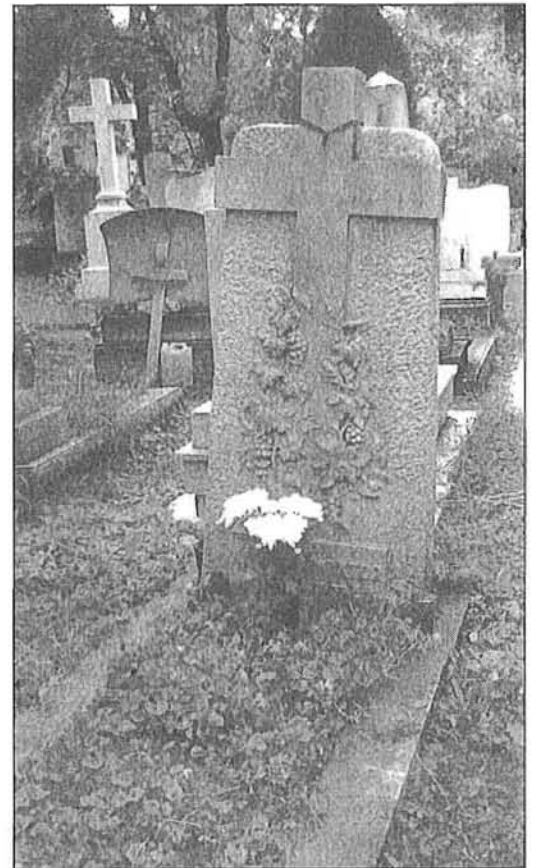
Kosinsky Viktor (1863-1935)

Síremlék a Farkasréti temetőben

Nemzeti Emlékhely és Kegyeleti Bizottság

Farkasréti temető: 57-10-4 [tervezte: Kosinsky Erzsébet]

Kosinsky Viktor - Tiszti Krisztina esküvői fénykép

Karácsonyvárás 2013

Szállást keres a Szentcsalád - inukilenced - Nagylaposon

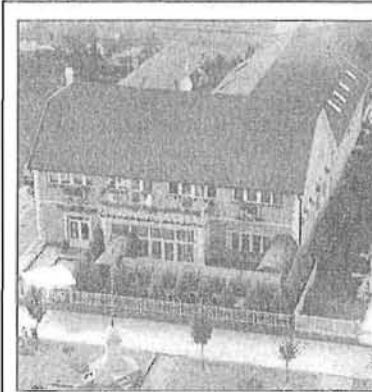
Szabadtéri betlehem az endrődi templomkertben

Adventi érvénygyűjtés Gyomaendrőd főterén

Karácsonyi koncert a gyomai katolikus templomban

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizés szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Híd-fő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
www.feszekpanzio.hu

Kedves vásárlóim!

Januári ajánlataim:

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- Kandallók, szeneskályhák, kályhacsövek, csőtisztítók
- Zom. üstök, üstházak, tároló rekeszek, műa. rekeszek, műa. edények
- Szivattyúk, műa. tömlők, csőbilincsek, csatlakozók
- Főliák, műa. zsákok, p.p.zsákok, szemetes zsákok
- Kerítésdrótok, szegek, csavarok, reiser csavarok
- Barkácsgépek, kéziszerszámok, védőkesztyűk
- Munkaruhák, munkavédelmi bakancsok, gumicsizmák
- Virágföldek, műa. cserepek, őszi virághagymák
- Festekek, ecsetek, csemperasztók, purhabok, silikonok
- Izzók, elemek, vezetékek, kapcsolók, dugaljok
- Alu. létrák, talicskák, kőműves szerszámok
- Szőnyegek, konyhai eszközök, viaszos vásznak
- Biobrikettek, begyújtókockák, koromtalantók

Várom vásárlóimat! -

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 210 Ft

XXI. évfolyam 2. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2014. február

A tartalomból:

3. Önkormányzati hírek

4. Esküvő

5. IN MEMORIAM: Talán Mátyás

8. Civil sarok - Márjalaki József

9. Fejezetek a régmúlt időkből - Décse

10. Háromkirály-járás az Endrői Népházban

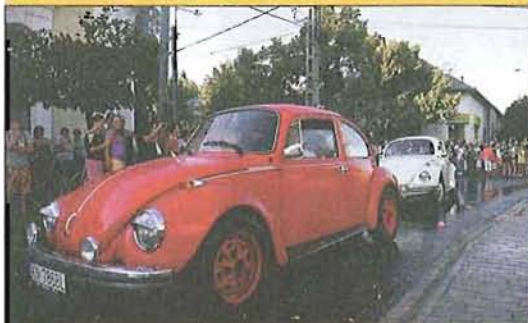
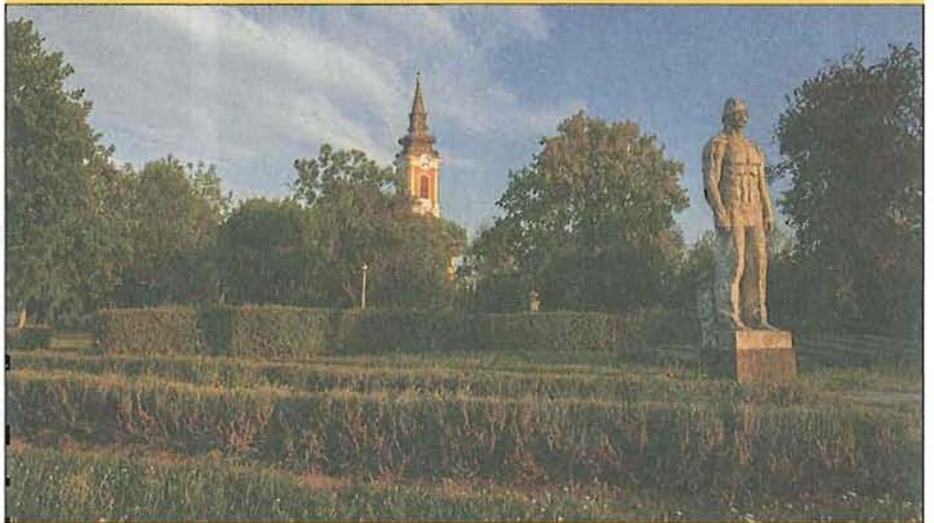
Iskoláink:

2. Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda

18. Kis Bálint Általános Iskola

19. Rózsahegy Kálmán Kistérségi Általános Iskola

Látványos kisfilm Gyomaendrőről

Közel 5 év „gyűjtőmunkája” és több mint száz óra ráfordítás eredményeképp elkészült a saját finanszírozású Gyomaendrődöt bemutató turisztikai filmem. A városról olyan vizuálisan attraktív kedvcsinálót szerettem volna készíteni, ami egyaránt bemutatja a táj szépségét, a település gazdag tárgyi örökségét, a nagyszerű kikapcsolódási lehetőségeit.

folytatás a 4. és 20. oldalon

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

„Köszönjük, hogy minket ide bebocsátottatok, a három királyoknak ti szállást is adtatok, az égi áldás szálljon titeket, dicsértessék Jézus, vígan maradjatok!”

Január 6-án van vízkereszt, avagy a három királyok ünnepe, a karácsonyi ünnepek zárónapja, a farsangi időszak kezdete.

Az ünnepi népszokások közé tartozik a napkeleti bölcsek látogatását felidéző csillagozás vagy háromkirály-járás. Legfőbb kelléke a csillag, amely a három királynak mutatta meg az utat Betlehembe.

Vaszko Irénke néni gyűjtése alapján ezt a népszokást elevenítettük fel kollégámmal, Soczó Gézával és a „szentgellértes” gyermekekkel Hunyán, Gyomán, Endrődön, Nagyszénáson, iskolánk kápolnájában diákmise keretében és Orosházán.

Mészárosné Kiss Katalin
tanító

„Együtt Szaval a Nemzet”

A magyar kultúra napját 1989 óta ünnepeljük meg január 22-én, annak emlékére, hogy – a kézirat tanúsága szerint – Kölcsey Ferenc 1823-ban ezen a napon tisztázta le Csekén a Himnusz kéziratát.

Az évfordulóval kapcsolatos megemlékezések alkalmat adnak arra, hogy nagyobb figyelmet szenteljünk évezredes hagyományainknak, gyökereinknek, nemzeti tudatunk erősítésének.

Mi is csatlakoztunk a felhíváshoz, mely szerint több száz, vagy akár ezer magyar iskolában egyszerre csendül fel 10 óraker a HIMNUSZ.

Iskolánk aulájában mi is tanárainkkal együtt szavaltuk el a Magyar Kultúra Napján 10 óraker Kölcsey Ferenc Himnusz című költeményét.

Mészáros Kata Boglárka
4. osztályos tanuló

Lengyelországban jártam

2014. január 17-től 19-ig a lengyelországi Pilznoban voltam csapattársaimmal egy sportrendezvényen.

Az utazás alkalmával egyik legkellemesebb élményem volt megismerni a lengyel nép magyar szeretetét. Sokszor hallottam már, hogy Európában a lengyelek testvérként tekintenek ránk. Ezt igazolja a régi mondóka is „lengyel-magyar két jó barát, együtt harcol, s issza a borát”.

A közös történelem jegyében örömmel indultam a lengyelországi túrára. Utazásunk célja a Pilznoban tartott futballrendezvény volt.

Péntek reggel fél kilenckor indultunk el busszal a nagy útra. Az út hosszú és unalmas volt, de nagyon szép tájakat láttunk. Olyan történelmi városokon haladtunk át, mint Kassa. Este hat óra körül érkezünk meg a szállásra, egy kollégiumba. Utána elmentünk vacsorázni egy pizzériába, ahol nagyon finomakat ettünk. Étkезés után visszatértünk a kollégiumba, ahol focitunk egyet. Szombat reggel hat óraker ébredtünk, majd megreggeliztünk.

Utána átmentünk a kollégium tornatermébe, ahol megkezdődtek a mérközések. Nagyon jól éreztük magunkat. Mindegyik meccs tizenöt perces volt, közöttük fél óras szünettel. Sok csapat érkezett különböző országokból: Szlovákiából, Romániából, Ukrajnából és Svédországból. Természetesen a lengyelek csapata is részt vett a sporteseményen. A végeredmény számunkra, gyomaendrődi focisták számára a negyedik hely lett. A fárasztó nap után ismét a pizzériának voltunk a vendégei, ahonnan egy szórakozóhelyre mentünk át ünnepelni.

Vasárnap reggel hat óraker felkeltünk, összepakoltuk a holmijainkat, majd finom lengyel ételspecialitást ettünk. Reggeli után buszra szálltunk, hogy mielőbb hazaérkezzünk. Megálltunk fényképeket készíteni a szlovák-magyar határon. Este öt óraker érkezünk meg Gyomaendrődre.

Ezt a csodálatos utazást, a focimérközéseket soha nem fogom elfelejteni.

Suha Martin 8. osztályos tanuló

Eredményeink

Közzeti Diákolimpiai Úszóverseny I.-II. korcsoport
Gyomaendrőd Liget Fürdő
2014. január 15.

Berta Bence	II. korcsoport fiú 50 m mell	III. hely
Czibulka Imola	II. korcsoport leány 50 m gyors	III. hely
Tóth Patrícia	I. korcsoport leány 50 m gyors	III. hely
	50 m hát	II. hely

Közzeti Diákolimpiai Úszóverseny III.- IV. korcsoport
Gyomaendrőd Liget Fürdő
2014. január 23.

Nagy Balázs	IV. korcsoport fiú 100 m gyors	I. helyezés
Varga Zsanett	IV. korcsoport lány 100 m mell	II. helyezés
	100 m hát	III. helyezés
	100 m gyors	III. helyezés

Továbbjutottak!

2013 novemberében rendeztük meg iskolánkban a Dugonics Matematika Versenyt 4-8. osztályos tanulók részvételével. A feladatlapok továbbküldése és kijavítása után iskolánkban két tanuló, Bene Boglárka és Pelyva Alexandra 7. osztályos tanulók jutottak tovább a 2. fordulóra, melyre 2014. január 29-én kerül sor. Gratulálunk nekik, és sikeres feladatmegoldást kívánunk!

Szabóné Farkas Borbála
matematikatantanár

Önök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület januárban

A 2014. év januárjában második alkalommal ülésezett a Képviselő-testület. A havonta soron következő ülésére 2014. január 30-án került sor, a Városháza dísztermében. A polgármesteri beszámolót követően a Képviselő-testület elfogadta a lejárt határidejű határozatokról szóló tájékoztatót, majd kezdetét vette a 32 napirendi pontból álló előterjesztés megvitatása, illetve sor került egy napirendi pont megtárgyalására a zárt ülés keretei között.

Tájékoztató a 2013. évi adóbevételek alakulásáról

2013. évi tényleges adóbevételek teljesülése

Adónem	Előirányzat e Ft	Tényleges bevétel e Ft	Eltérés az előirányzattól e Ft	Teljesítés %
épitményadó	29.000	28.525	-475	98,36
telekadó	5.000	4.408	-592	88,16
Kommunális adó	35.000	38.144	+3.144	108,98
Idegenforgalmi adó	6.000	5.359	-641	89,32
Iparüzési adó	260.000	321.894	+61.894	123,81
Gépjárműadó	28.000	28.980	+980	103,50
Talajterhelési díj	1.000	2.837	+1.837	283,70
pótlék	4.000	3.709	-291	92,73
bírság	1.000	1.194	+194	119,40
összesen	369.000	435.050	+66.050	117,90

Az előirányzathoz képest 66.050 E Ft többlet adóbevétel realizálódott 2013. évben, melynek legnagyobb hányadát (93.7%-át) az iparüzési adó többletbevétele bezárta.

Ennek oka:

Egy nagyadózó 2012-ben nem osztott településünkre iparüzési adót, míg 2013-ban 80 millió Ft-ot számolt el. Ebből a tényleges befizetés 21 millió Ft volt, kiegyenlítve ezzel a jelentős túlfizetést.

2013. január 1-től változott az iparüzési adó alap meghatározásának szabálya

A vasúti aluljáró építése során több adó került befizetésre a kalkuláltnál

Élénkült a gazdaság a 2013 évtől

Gépjárműadó tekintetében 72.450 millió Ft adó került megfizetésre, viszont ennek az összegnek 40%-a marad átengedett bevételként az önkormányzatnál.

További bevételt képez földbérbeadásból származó, egyéb adók módjára behajtott követelések, stb.

A beszámolót elfogadta a Képviselő-testület.

GYŰSZ-TE-vel kötendő megállapodás az idegenforgalmi adó hatékonyabb beszedése érdekében

Több alkalommal is felmerült, hogy a hatékonyabb idegenforgalmi adó beszedése érdekében az önkormányzatnak és a GYŰSZTE-nek közösen kell kidolgozni a beszedésre vonatkozó alternatívát.

Az egyeztetésre e hónap 14-én került sor a GYŰSZTE elnöke és a hivatal között, amikor is felvázolásra került egy lehetséges cselekvési terv, melynek főbb elemei a következők:

- gyomaendrődi szálláshelyek adatainak felmérése, frissítése, pontosítása
- zugok, üdülő körzetek nyaraló épületeinek számbavétele
- az adatok alapján egy elvárt adóbevétel meghatározása
- média bevonása (kötelezettség, ellenőrzés, stb.)
- hirdetések felmérése, összevetése a bejelentkezett adózó körrel
- idegenforgalmi adóellenőrök alkalmazása (lehetőleg jutalékos rendszerben)
- valamint az elért eredmények rögzítése, az elkövetkező időszak feladatainak meghatározása.

Gyomaendrődi FC kérelme

A Magyar Labdarúgó Szövetség meghirdette az amatőr labdarú-

gó-létesítmények felújítását szolgáló pályázati lehetőséget.

A pályázat célja az amatőr csapatok által használt pályák, létesítmények állapotának javítása.

Az elszámolható költség maximális összege bruttó 10 millió Ft/év, legalacsonyabb összege bruttó 1 millió forint/év.

A támogatás elszámolható mértéke 70%, míg az önerő 30% lehet.

A fejlesztési tevékenységek a sporttelepeken megtalálható alábbi létesítményekhez kapcsolódnak:

- kisméretű/nagyméretű füves pálya
- kisméretű/nagyméretű műfüves pálya
- felpálya/műfüves felpálya
- öltöző

A képviselő-testület jóváhagyta a 3 millió Ft önerő biztosítását a pályák felújítása érdekében.

Gyomaendrőd-Hunya összekötő út tervezése, engedélyeztetése

A közelmúltban megszületett az a kormányzati döntés, amely alapján visszatér a megyei önkormányzatok fejlesztési és forráselosztó szerepe. A változásnak köszönhetően lehetőség nyílik a 2009-ben megtorpan Gyomaendrőd-Hunya összekötő út, valamint a 46-os tehermentesítése végett megtervezetett Téglagyári út és Ipari park közötti szakaszának kiépítése. A 2008-2009-ben elkészült tervdokumentáció jelenlegi formájában nem nyújtható be, ezért azok felülvizsgálatára ajánlatokat kellett bekérni.

A beérkezett ajánlatok alapján a legkedvezőbbet a Körös Road Kft. adta, (Békéscsaba) aki a három tervdokumentáció felülvizsgálatát bruttó 10.922.000 Ft összegért készíti majd el.

A beruházás előnye elsősorban, hogy élhetőbbé válnak a nagy forgalomnak kitett utcák, (Kálvin, Lévai, Katona J.) lecsökkenhet több útvonalon a hulladékszállító járművek útvonal, valamint jelentősen javulhatna Gyomaendrőd-Hunya-Kondoros közötti kapcsolata. Mivel a beruházás több települést is érint, ezért megvalósítható lenne egy „útépítő önkormányzati társulás”, mely lényegesen nagyobb eséllyel nyújthat majd be pályázatokat.

Belvíz VIII. pótmunka elfogadása

A DAOP-5.2. 1/A-11-2011-0010 azonosító számú projekt megvalósulása során pótmunka igény merült fel.

- Nagy Sándor utca - Katona József utca (áteresz beépítése szükséges)
- Fazekasi út (5 db vasbeton támfal kiépítése szükséges)
- Akác utca (vasbeton támfal kiépítése szükséges)
- Szabadság utca (tisztítóakna, átereszt, támfal beépítése)
- Bánomkert (meder burkolás nádfeltörés megakadályozására)
- Fő út (Tamási áron, Bartók B. átvezetések bekötése, folyókarrendszer kiépítése, Polányi Máté utca 16 m zárt csatornaszakasz kiépítése)

A beruházás összköltsége : 11. 493. 505 Ft.

A támogatás mértéke: 10. 344. 154 Ft

Saját forrás: 1. 149. 351 Ft

A képviselő-testület a saját forrás összegét a 2014. év költségvetésében a tartalékok között elkülöníti.

Címzetes főjegyzői cím adományozásának kezdeményezése

A közszolgálati tisztviselőkről szóló tv. szabályozza a címzetes főjegyzői cím adományozásának feltételeit. A cím adományozását a megyei, illetve a fővárosi kormányhivatal útján lehet kezdeményezni, akinek kötelessége ezután a javaslatot (a jegyzői szakmai szervezet véleményével ellátva) a közigazgatási minőségpolitikáért és személypolitikáért felelős miniszterhez felterjeszteni.

A korábbi ciklusban (2004., 2006.) több alkalommal történt kísérlet az akkori képviselő-testület részéről a cím adományozására, de az önkormányzaton kívüli okok ezt mégsem tették lehetővé.

Várfi András egyeztetést folytatott a közös önkormányzati hivatal polgármestereivel, a kormányhivatal politikai és szakmai vezetőivel, majd a Képviselő-testület tagjaival és kezdeményezte a címzetes főjegyzői cím adományozását.

A képviselő-testület tárgyalta az előterjesztést, meghallgatta a lakosság köréből jelenlévő hozzászólót, majd a díjjal járó anyagi vonzat meghatározása nélkül fogadta azt el azzal a kitételrel, hogy amennyiben a felterjesztés elfogadásra kerül, úgy egy későbbi ülésen lesz meghatározva a díjjal járó anyagi elismerés összege.

Lehóczkiné Timár Irén
Képviselő

Hírek innen-onnan és házuk tájáról

Tájékoztató az Endrődiek Baráti Köre tagjai és szimpatizánsai részére!

Egyesületünk éves közgyűlését 2014. március 22-én szombaton a szokott helyen (Bp. V. Alkotmány u. 9-11.) Alma Mater Étteremben tartjuk. Várunk mindenkit nagy szeretettel. Részletek az újság következő számában, illetve tagtársaink részére a meghívó levélben.

EBK vezetősége

Felhívás!

Az 1964-ben az Endrődi Általános Iskolából elballagott öreg diákok 50 éves találkozóját elkezdtük megszervezni 2014. május 9-én péntek estére. Kérünk mindenkit, hogy maguk és ismerőseik elérhetőségét szíveskedjenek közölni. Szeretnénk emlékeztetést tenni ezt az eseményt, ezért az iskola Rózsahegy Napjához és az Endrődiek Baráti Köre egyik legnagyobb endrődi rendezvényéhez próbáltunk kapcsolódni. Megjegyezzük még, hogy másnap az Endrődi híd 100 éves jubileuma és újjáépítése alkalmából úgynevezett HÍDÜNNEP lesz, és lehetőség van a Körösön sétahajózásra is.

Szervezők:

Feuerverkerné Balogh Irma 06-66-386-665

Lovászné Habzda Irén 06-66-284-949

Szakálos Mária 06-30-358-5618

Timár Imre 06-20-942-9331

e-mail: timarimrev@gmail.com

Kisfilm Gyomaendrődről (folytatás a címlapról)

tőségeket a természetben, és a pezsgő kulturális életet. A klip végül 7 percesre sikeredett, mely időtartamba igyekeztem a lehető legtöbb képi információt, hangulatot, élményt belesűríteni Gyomaendrődről. A film lehetett volna akár másfél órás is, hiszen elegendő felvétellel rendelkeztem; a mai felgyorsult világunkban azonban csak rövidebb, látványos alkotásokkal lehet felkelteni széles rétegek érdeklődését.

Az image film a tág spektruma ellenére természetesen nem tartalmazhat mindent, nem kíván „Gyomaendrőd-katalógus” lenni, hiszen egy néhány perces klip nem alkalmas dokumentarista célok megvalósítására. Az alkotás egyfajta kedvcsináló, a város sokszínűségét bemutató jelenetek eklektikus tárháza. Érdemes azonban felfedeznivalót hagyni az idelátogató számára is, amikor hozzánk érkezik, ezért ahol a klip véget ér, a várossal való ismerkedés ott folytatódhat a valóságban.

Az elkészítésnél fontosnak tartottam, hogy az elérhető legmodernebb eszközöket és technikákat alkalmazzam, melyek kiváló képminőséget biztosítanak. Amikor a filmben megjelenő személyekről, részvevőkről készítettem felvételeket, különös hangsúlyt helyeztem a hihetőségre. Ez megoldható profi színészekkel is, de

AMIT ISTEN EGYBEKÖTÖTT...

Szabó Gábor és Barta Klára 2013. szeptember 21-én fogadott egymásnak örök hűséget a gyomai katolikus templomban. Életüket kísérfje Isten áldása, szeretete.

GYOMAENDRÖDÖN, Tamási Áron 13 sz. alatti ház eladó. Érdeklődni: 06 30-705-1257 számon lehet.

Ház eladó Endrődön, Temető út 14. sz. Érdeklődni lehet: Temető út 5. sz. alatt.

ehelyett én valódi eseményeket rögzítettem, még a fürdőben is az épp ott strandolókat kértem meg egy-egy jelent leforgatására.

A víz alatti felvételek Klimó Krisztián munkáját dicsérik, aki egyébként sok más rendezvényen és helyszínen is jelen volt a „forgatások” során, így pl. a légi felvételek elkészítésénél is segédkezett.

Köszönöm a segítséget mindazoknak, akik lehetővé tették, hogy az alkotás létrejöhessen, közülük jó néhányan visszaköszönnek a felvételeken is.

Arra kérnék mindenkit, hogy osszuk meg a filmet minél több csatornán, közösségi portálon, hogy a lehető legtöbb emberhez eljusson a felvétel, vigyük messzire Gyomaendrőd hírét!

További gyomaendrődi filmjeimet a <http://www.gyomaendrod.com/video> és a <http://www.weigertimages.com/hu> címeiken lehet megtekinteni.

Jó szórakozást kívánok!

Weigert József

lásd: képek még a 20. oldalon

In memoriam

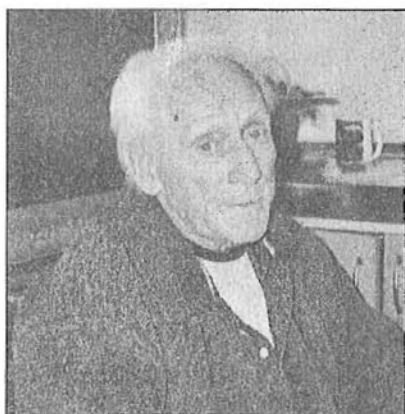
Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a féli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

Talán Mátyás (1921-2013)

Elment egy legenda, egy kiváló sportember

A család, a volt barátok, ismerősök, december 3-án vettek végső búcsút Talán Mátyástól, mindenki Matyi bácsijától, aki korosztályának minden bizonnyal utolsó tagja volt.

„Csak az hal meg, akit elfelejtenek” – olvasható a temetők sírkeresztjein, a márványkőből épített sírok kőbe vésett frását. Az utódok, a családtagok hagyományos és jól

ismert feljegyzései ezek. Szavakba foglalt bölcs emlékeztetők.

A tiszteletadásnak, a kegyeletnek és az elmúlásnak része, de egésze is akkor, ha olyan személyiséget tisztelünk meg vele, aki méltó erre a bölcs emlékeztetőre.

Ilyen EMBER volt Talán Mátyás, aki hosszú élete során példás szeretettel és hozzáértéssel végezte a rábízott feladatokat, sőt időt és fáradságot nem sajnálva kereste is a közösség javát szolgáló tenni akarást. Érdeklődő, mindenben tájékozott, nyüzsgő típus volt. Alapító tagja a híres Encinek, és részese a legendás „Barátság” futbalcsapat sikereinek.

Nevét, rövid életrajzát kerestem a „Gyomaendrődi ki-kicsoda” című kiadvány névjegyzékében. Nincs benne!? Pedig közel 500 főt tartalmazó ismert és ismeretlen példaképek között ott lenne a helye neki is! Ő is példakép volt, és az is maradt az endrődiek emlékeztetőjében, mert: „Csak az hal meg, akit elfelejtenek”. Elsősorban tisztességben, becsületben, népszerűségben jeleskedett. Szívesen vállalt feladatot a „Takarékszövetkezetben”, segítette a „Városunk” folyóirat megjelenésének háttér munkáját, és a lap terjesztését. A sportszakosztály vezetőségi tagjaként segítette a szervezést, a fiatalok képzését, az utánpótlás folyamatos biztosítását. Számtalan területen tevékenykedett, és mindenütt otthagya jótékony keznyomat. Hűséges volt és az is maradt szülővárosához. Megbecsült lokálpatrióta maradt élete végéig. Tiszteletet kapott, de adott is azoktól, akik ismerték. Elsősorban a fiataloktól.

Idősödő éveinek múlásával, erejének fogyatkozásával egyre nehezebben viselte el a kényszerű „pihenést”. Legyengült szervezetét kerek székbe kényszerítette az egyre romló egészsége. Egyenes gerincét lassan-lassan meghajlította a tehetetlen tétlenség. Tudata beszűkült. Szervezete megadta magát. Testileg, lelkileg elfogyott, kialudt, mint a gyertya lángja.

Az „Őszi Napsugár” az Ő számára végleg lenyugodott. Elaludt örökre. Szépen, csendesen távozott az élők sorából. 92 évet adott neki a gondviselő Isten.

Drága emlékét megőrizzük, szívünkben velünk marad örökké, mert:

„Csak az hal meg, akit elfelejtenek”.

Családja

Benke Mária versei

Újévi kívánság

Csikorog a tél,
eljött az év vége,
jégroppantó tavasz,
mikor jössz már végre?

Zárjuk az óvet,
megnyitjuk az újat,
mit hoz nekünk megint?
A kíváncsi kutató...

Lesz-e béke, jólét
majd minden Embernek?
Nem fognak megfagyni
az éhes EMBEREK?

Ezernyi kérdés,
szomorúság munkál...
Mikor lesz szeretet,
amit lelkünk úgy vár?

Uram én Istenem!
Segíts, hogy jobb legyen.
Minden „székér rúdja”
szebb, jobb irányt vegyen...

Segíts útra lelni,
rajta végig menni...
Egészséges hittel
jó kedvvel nevetni!

Vecsés, 2014. január 1.

Ülök a számítógép előtt...

Ezernyi gondolat kavargok bennem,
mi mindent kellene ma még tennem?
Csábít a google, kutatás, keresés,
sok-sok információ felfedezés.

Szörfözök lelkesen az interneten.
Hírek, időjárás, s egyéb más ismereten.
Mióta van, kevesebbet olvasok?
Nem hiszem, azért elgondolkodok...

A számítógép segít, könnyít az Életen
megszűnt a levél, képeslap - kapcsolat az éteren.
A személyes élményt e-mail nem pótolja,
ha illatos levél érkezne valakitől, az jó volna...

Jó a számítógép, segít, meg minden...
személyes, bensőséges kapcsolat nincsen.
mint egy robot, a képernyőre meredek
felocsúdok, kikapcsolom. Ez meredek!

Vecsés, 2013. december 30.

Tavasz a télben...

Az idei tél enyhe,
a kismadár nem leli
a helyét benne,
csicsereg, fészket rak,
tavaszt érez,
a fák rüggyet bontanak,
milyen tél ez?
Közmondások sora
jutott az eszembe:
„január, február, itt a nyár”
„nem eszi meg a kutya a telet...”
Mit higgyek? Tanácstalanul tekintetek...
A természetet járom,
milyen lesz a nyáron?
Kérdezem, csak úgy magamtól.
Most tél van, mégis
megválnok a kalaptól.
Melegen süt a nap sugára,
arany fénye vetül a ház falára...
Változik minden köröttünk,
a változásnak mi Emberek örülünk?
A természetben felborult
az egyensúly!
Mit tegyek? – állok tanácstalanul...
Örülök is, mert kevesebb tüzelő fog,
aggódom is, a jövő mit hoz?
Milyen évszak jön?
Milyen a mostani?
Az eget kémlelem,
nem győzöm vallatni.
Miért nem egyenlőek?

az évszakok, mint régen?
Miért nem esik a hó télen?
Nem értem, nem értem...

Vecsés, 2014. január 3.

Katolikus oldal

FEBRUÁRI MÍSERÉND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 17 óra,
hétköznap csütörtök kivételével reggel fél 8

Gyoma

Vasárnap és ünnepnap 11 óra,
kedden és pénteken 16 órakor
a plébánián kialakított kápolnában

Hunya

Hétköznap csütörtök kivételével 17 óra, szombaton 17 órakor
vasárnapi előesti mise, vasárnap és ünnepnap 10 óra

FEBRUÁRI ÜNNEPEK

- 2. vasárnap: Gyertyaszentelő Boldogasszony
- 3. hétfő: Szent Balázs püspök és vértanú
- 5. szerda: Szent Ágota szűz, vértanú
- 6. csütörtök: Miki Szent Pál és társai japán vértanúk
- 8. szombat: Emiliáni Szent Jeromos
- 9. vasárnap: Évközi 5. vasárnap
- 10. hétfő: Szent Skolasztika szűz
- 11. kedd: A Lourdes-i Boldogságos Szűz Mária
- 14. péntek: Szent Cirill és Metód Európa társvédősztentjei
- 16. vasárnap: Évközi 6. vasárnap
- 17. hétfő: A Szervita rend hét szent alapítója
- 21. péntek: Damiáni Szent Péter püspök, egyháztanító
- 22. szombat: Szent Péter apostol székfoglalása
- 23. vasárnap: Évközi 7. vasárnap
- 24. hétfő: Szent Mátyás apostol

GYERTYASZENTELŐ BOLDOGASSZONY

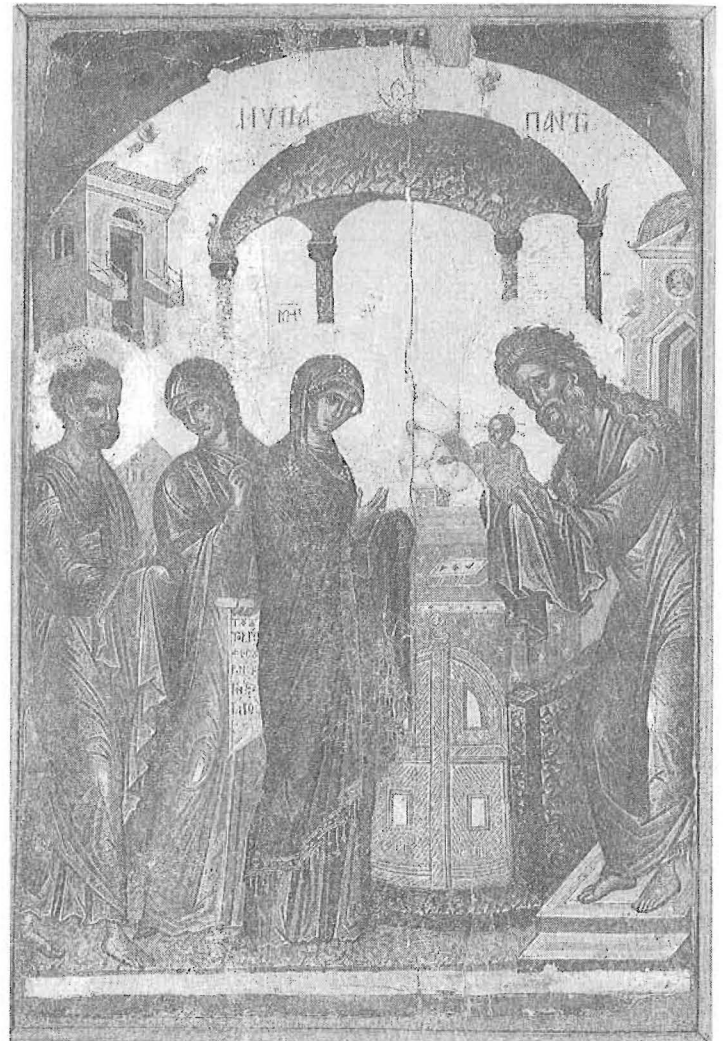
Február hónap ünnepei közül a legismertebb a hónap második napján ünnepelt Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepe. Hivatalos latin neve: „*Purificatio Beatae Mariae Virginis*” azaz: Szűz Mária tisztulásának ünnepe. A mózesi törvény ugyanis előírta, hogy elsőszülött fiú születése után a negyvenedik napon az anya tisztulási áldozatként a templomban egy pár gerlét vagy galambfiókat kellett bemutatson. Később az „*Úr bemutatása*” ünnepeként említik a misekönyveink, - de a népies elnevezés a legismertebb. Ilyenkor ugyanis a hagyomány szerint a gyermekét bemutató anyát a rokonság égő fákllyákkal, szövétnekekkel kísérte a templomba.

Ennek emlékére az Egyház ezen a napon gyertyát szentel, amit a hívek hazavisznek otthonaikba. Gyertyát égettek a még kereszteleetlen gyermekek mellett, hogy a rontó gonosz lelket távol tartásák tőle. Szentelt gyertyát fogott az elsőáldozó gyermek az áldozás perceiben, és sok vidéken volt szokás, hogy az esküvői szertartás végén a menyasszony égő szentelt gyertyával a kezében, keresztanya kíséretében megkerülte a főoltárt. Szentelt gyertyát égettek vihar, villámlás, jégeső idején. Nagybeteg mellett is ez világított, és a haldoklók mellett úgy imádkoztak, hogy a kezébe szentelt gyertyát tettek. S végül a felravatalozott halott koporsója mellett is szentelt gyertyát gyújtottak, mely egészen a temetésig égett. A *szeged környéki tanyák* népe úgy tartja, ha szenteléskor nem alszik el a gyertya, akkor jó méztermés lesz. Ez utalás a gyertya viaszára. *Kiszombori* méhészek ezen a napon végigsöprik a kaptárokat, hogy méheik bőségesen mézeljenek. Ugyancsak kiszombori asszonyok a szentelésről hazaérve, a gyertyából egy csipetnyit a kilincse szoktak tenni, hogy mindig békesség legyen a háznál. Megveregetik vele a gyümölcsfákat is, hogy szépen teremjenek.

A szentelt gyertya tehát végig kísérte a katolikus ember életét a bölcsőtől a sírig. Mi volt mindennek a jelentése? A gyertya a katolikus liturgiában Krisztus-szimbólum. „Én vagyok a világ világossága” - mondta Jézus, és bennünket, keresztényeket is arra tanított, hogy tanúságtevő életünk által világítsunk a bűn által sötétté lett világban. S ez a szentelmény, a szentelt gyertya, amit egész évben ott őrzünk lakásainkban, és imádságaink alkalmával meggyújtunk, erre emlékeztet bennünket.

Szent Szofróniusz keleti egyházatyja imádsága Gyertyaszentelő Boldogasszony ünnepére:

„Mindnyájan eléd siettünk, Krisztus, akik őszintén és mélységes hódolattal imádjuk misztériumodat; örömmel eltelve sietünk feléd... Meggyújtott gyertyát viszünk, isteni ragyogásod szimbólumát. Noked köszönhetjük, hogy ragyog az egész teremtés, sőt örök fény önti el, ami szétszórja a bűn sötétségét. Ezek az égő gyertyák azonban főképp annak a belső ragyogásnak a jelképei, amellyel fel akarunk készülni

jövedeledre, Krisztus. Amint Anyád, a legtisztább szűz, karjában vitt téged, az igaz világosságot és felajánlott azokért, akik a sötétségben élnek, most mi is kezünkben tartjuk ezt a mindenki számára látható fényt és a te ragyogásodtól megvilágosítva éléd sietünk, aki az igazi fényesség vagy. A világosság, amely a világba jön, hogy megvilágosítson minden embert, megjött... Mindnyájan hozzád jövünk, hogy fényedbe öltöztess minket, hogy az öreg Simeonnal mi is karunkba vegyünk, ó, örök, eleven fény. Vele együtt ujjongunk az örömtől, dicséző himnuszt énekelünk az Istennek, a világosság Atyjának, aki megajándékozott minket az igaz fényvel, hogy kiragadjon a sötétségből és el-töltsön világossággal. Ámen.”

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczy Géza

SZENT MÁTYÁS

apostol (február 24.)

Nem szerepel a 12 apostol névsorában. Júdás helyébe választotta a tizenegy apostol a 72 tanítvány közül, azok közül, akik mindvégig együtt voltak az Úrral, mert így lett létszámuk újra teljes. Sorshúzás döntötte el megválasztását. Megválasztását részletesen olvashatjuk az Apostolok Cselekedeteiben (ApCsel

1, 15-26).

Egy ideig Júdeában, Etiópiában és Antiochiában térített. Működéséről, hírhirdetéséről nem sokat tudunk. Régi írások szerint a Kolchisz tartománybeli Szebasztopol városában keresztre feszítették, vagy egy másik változat szerint megkövezték, majd bárdal lefejezték.

Ereklyéinek egy része, Szent Ilona császárné segítségével Trier városba kerültek, itt a város védőszentjének tisztelik még manapság is. Az ereklye többi része Rómában a S. Maria Maggiore-templomban nyugszik.

Szent Mátyás a szabók, a cukrászok, a kovácsok védőszentje. Szekercével, vértanúságának eszközével a kezében szokták ábrázolni. A népi hagyomány ennek nyomán alakította ki a „jégtörés” tavaszi szolását: „Jégtörő Mátyás ha nem talál jeget, majd hoz.”

(Iványi László: 200 éves az Endrődi Szent Imre templom)

Pusztuló értékeink

- a hunyai Hegedűs tanya -

Melyik a legrégebbi ház a faluban? - kérdezték már sokan. Ha erre a kérdésre akarunk felelni, akkor az újabb bekötő út északi oldalán, a Kondoros-völgy északi partján kell keresni a választ. És meg is találjuk: az itt álló három épület közül a legnyugatabbra található egykori Hegedűs tanya a keresett épület.

A Pintér dűlő középvonala és a Pintér sor által bezárt területen terült el az 1800-as évek első felében Hegedűs János 48 katasztrális hold földje. Eleinte bizonyosan csak egy kisebb építmény állhatott a föld közepén, majd a parasztság és így a saját gazdaság megerősödése révén kialakult egy több épületből álló tanyagazdaság, ami a kb. 1860-ban készült második katonai felmérésen fel is tűnik. Hegedűs János 1841-es halálát követően a terület megosztott három fia - Imre, István és János - között. Mivel a térképen egy egység szerepel, így feltételezhetjük, hogy a három fiú ekkor még közösen gazdálkodott Kis Kondoroson. Ha az

ábrázolt gazdaságot alaposabban megvizsgáljuk, észrevehetjük, hogy bizony az udvar délnyugati csücskében lévő melléképület azonos a ma is álló épülettel.

Az 1883-ban készült kataszteri felmérésen a föld már ténylegesen szét volt mérve. A nagy gazdaság eltűnt, csak a két déli melléképület maradt meg: ezeket ekkorra kibővítették és tanyaként használták. A századforduló környékén a kelet felőli tanyát újjáépítették, így már csak a mai, nyugati oldalon lévő épület maradt az egykori gazdaság utolsó nyoma.

1840-es, 50-es évektől kezdve a családi földek aprózódása miatt - ahogy oly sok endrődi fiatal pár - kb. 1880-ban Hegedűs István (H. Imre fia) és neje Denicska Mária is kiköltözött családotul. Az eddig üres tanya megtelt állandó élettel. 1896-ban fiuk, Mihály feleségül vette D. Tímár Emerenciát, majd 1897 és 1919-között 12 gyermekkel gyarapodott a család. Elképzelhetjük, milyen mozgalmas lehetett ekkor az élet a völgy partján! Az

1923-as összeírás szerint még négy generáció élt egyszerre a kis tanyában! Az 1920-as évek során új házzsámot kap a ház, a 123-ast, ugyanis a már Kondorostanyának nevezett tanyaközpont területén meg-

alakítják Endrőd IV. kerületét.

A második világháború kitöréséig a gyerekek megházasodtak. Aztán a háború alatt egyik hadiözvegy lányuk hazaköltözött három hadiárvajával. Az 1950-es években a nagyszülők meghaltak, unokáik elkerültek. Már csak lányuk élt itt egyedül 1973-ig. Ekkor újránházasodott, és az öreg háziköt eladta. Innentől a ház és a család sorsa különvált.

Nagy változások szemtanúja volt ez a ház! Amint 150 év alatt az ideiglenesen lakott pusztá fokozatosan megtelt dolgok, derék családokkal, a tanyák gyarapodtak, majd a közelében egyszer csak előtért az először egy templomtorony, aztán egy tanyaközpont, végül egy egész falu. Aztán elindult a folyamat visszafelé: a környékbeli tanyák lassacskán eltűntek, a falu fogyni kezdett...

XXI. század kezdetén még mindig ott állt a parton... egészen 2013/14 teléig. November végén egyszer csak elkezdtek fogyni a cserepek... A fiatal, anyagi erővel még nem rendelkező leszármazottaknak nincs lehetősége megmenteni a családi és a hunyai identitás eme fontos elemét, így hát kénytelen tehetetlenül végignézni, amint Kis-Kondoros pusztá, a 150 évvel ezelőtti időszak utolsó emléke is az eke alá kerül...

De nem nyugszik: ír róla egy cikket, a még eredeti házzsámotablak és a tisztaszoba ablakot megszerzi, négy-öt darab vályoggal egyetemben. Legalább ennyi maradjon...

Hegedűs Bence

GYOMAENDRŐDI KRÓNIKA

- Civil sarok - Márjalaki József

... a közel 90 éves Gyomaendrődi Önkéntes Tűzoltó Egyesület elnöke

Patinás rendezvényre szolt a meghívó. A Gyomaendrőd Város Tűzoltó Egyesület hagyományteremtő Tűzoltóballal ünnepelte az Újévet s búcsúztatta az Óévet az endrődi városrészen, a Hídfő étteremben.

Kitűnő hangulat, telt ház, kiváló ételek, italok, elsődrendű szakácseljesítmény, tombola, tűzijáték, zene, tánc minden mi a mulatsághoz kell. Elismerés illati az étterem dolgozóit a jó helytállásért, a színvonalas rendezvényért.

A házigazda főszervezők egyike Márjalaki József, aki elismert pénzügyi szakember, az Endrődi Takarékszövetkezet kirendeltség-vezetője, emellett az önkéntes tűzoltó egyesület elnöke 2013 februárjától, s ő maga is gyakorló önkéntes tűzoltó.

Vele beszélgetünk két nappal később, már 2014-ben, erről a nemes „hobby”-járól, s az egyesületről.

- Zsúfolt volt az év? - kérdezem. Részben utalva az október végi raktártűzre is, mely azért mindenkit megrázott, akivel beszéltem.

- Igen, általános iskolai, gyermeknap bemutatók, szakmai nyílt nap, tűzoltónap, a Vidra járási mentőcsoporthoz való részvétel, hogy néhányat említsek a társadalmi, ismertető programokból, gyakorlatokból s természetesen az ipartelepi raktártűznél az önkéntes tűzoltók is segítettek a mentést a hivatásosokkal együtt.

- Mit kell tudni a helyi tűzoltóságról röviden, milyen szervezetben dolgozik az önkéntes tűzoltó egyesület, mennyi a riasztási idő? - kérdezem.

- Jelenleg két szervezet van. Egy hivatásos önkormányzati tűzoltó szervezet, melynek parancsnoka Omiliák Csaba 11 hivatásos tűzoltóval, állandó ügyelettel. Ezt a professzionális tűzoltóságot segíti, egészíti ki az önkéntes tűzoltó egyesület különböző technikai eszközökkel, felszerelésekkel és emberi erővel. A hivatásos állomány minden tagja egyben az önkéntes tűzoltó egyesületnek is tagja, jelenlegi taglétszámunk 40 fő. Riasztást követően nyolc percen belül menetkészen el kell hagyni a tűzoltólaktanyát.

- Miért van szükség két szervezetre, s melyek az önkéntes egyesület céljai?

- Sokáig csak önkéntes tűzoltó egyesület létezett, pár éve alakult meg ismét a hivatásos szervezet. Az önkéntes tűzoltó egyesületnek nagy hagyománya van a településen. 1926-ban alapították, s az egyesület azóta különböző időszakokban váltakozó intenzitással, felszereltséggel és létszámmal dolgozott, de folytatni tudta tevékenységét úgy a második világháború, mint a rendszerváltást követően is. Az egyesület fennállása során elődeink többször végeztek előkelő helyen országos és megyei versenyeken.

Az egyesület fő célja, hogy az önkéntes tűzoltó hagyományokat folytatva segítse a tűzoltóságot a tűzvédelemmel kapcsolatos feladatok megvalósításában: megszólítani az embereket, felhívni figyelmüket a tűzvédelem fontosságára s nevelni a fiatalokat a tűz megelőzéshez szükséges ismeretek megszerzésére s betartására, és részt venni a keletkezett tüzek oltásában.

- Hogyan lesz valaki tűzoltó? Hogyan éreztél késztetést? - kérdezem.

- Három éve lettem megszállott, elvégeztem a 40 órás tűzoltó tanfolyamot, s bekapcsolódtam a feladatokba számos gyakorlaton, bemutatón, aktív tüzeset mentésénél vettem részt, míg tavaly februárban az egyesület elnökévé választottak - válaszolja.

Nagyszerű elődei, példaképei voltak. Dinya Laci bácsi a kilencvenes években töltötte be az elnöki tiszteket, majd ezt követően hosszú évekig Farkasinszki Sándor, illetve 2007-től Szilágyi Sándor

volt az egyesület elnöke. A tűzoltó parancsnok pedig közel harminc éven keresztül Timár Vince volt.

- Mit kell tudni Márjalaki Józsefről, a magánemberről, ha van ilyen?

- Édesapám Gyomán, édesanyám Endrődön, én Mezőtúron születtem. Gyomaendrődön jártam gimnáziumba, majd Gödöllőn a Szent István Egyetemen végeztem gazdasági agrármérnök, pénzügy-számvitel szakon. Az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezetnél tíz éve dolgozom, kilenc éve a helyi kirendeltség vezetőjeként.

Szeretem a települést, az itteni vidéket, az embereket. A helyi lovas rendezvények szervezésében jeleskedtem évekig, most is szívesen lovagolok kikapcsolódásként.

- Visszatérve az önkéntes tűzoltásra. Ezt ti felvállaljátok, azért önkéntes, de látni időnként dokumentumfilmekben a család féltését. Nálatok mit érez édesanyád e küldetésed kapcsán, ha tűz van?

- Összerezzen - mondja, - s ebben az egy szóban minden benne van.

- Végül zárásként a jelenlegi feltételekről, ha mondanál pár szót. Nyugodtan alhatunk?

- Az elmúlt öt-hat évben megújult a tűzoltóság, 2008 végén önálló működési területtel kezdte meg működését a Hunyai, Csárdaszállási, Gyomaendrődi Önkéntes Tűzoltóság. Nagy támogatást nyújtottak ehhez a gyomaendrődi, hunyai, csárdaszállási önkormányzatok képviselő-testületei. Az elmúlt öt évben a tűzoltóság fejlesztette eszközeit, új tűzoltóautó beszerzésére is sor került Németországból, valamint a laktanya felújítását, tűzoltó szakfelszerelések vásárlását sikerült megoldani, önkormányzati és pályázati pénzekből.

A tűzoltásra való felkészülés költséges feladat, eszközökön kívül a ruhák, felszerelések stb. beszerzése nem kis pénz, az egyesület a tagdíjakból és támogatásokból tartja fenn magát.

Köszönet mindenkinek, aki az adója egy százalékát az önkéntes tűzoltó egyesületnek ajánlotta s ajánlja fel, valamint minden adományozónak, így külön a Gyomaendrődi Képviselő-testületnek, mely 2013-ban 500 ezer forinttal támogatta az egyesület működését.

A tűzoltóság és a tűzoltó egyesület szoros együttműködésben dolgozik tovább, melynek tagjai szeretnék a jövőben is a lakosság érdekében folytatni azt a munkát, amit az elődeik immár közel 90 éve fáradhatatlanul végeztek...

- Melyek a közvetlen személyes terveid ebben, s Gyomaendrődön a jövőben?

- Hogy hasznossá tegyem magam - volt az szerény válasz.

Úgy legyen, s kívánom mindnyájunknak, sok ilyen ember erősítse a települést, a köz érdekében.

Dr. Varju László

Fejezetek a régmúlt időkből V.

Décse

(Geysca, Geicha 1138. Deche 1403. Dehcze 1425.
Decze 1528. 1558. Dechije 1561.)

Endrőd és Szarvas közt állott. Hajdan Maráz, Tölgy, Endrőd, Kondoros és Halásztelek falvakkal volt határos.

Nevét Décse nevű tulajdonosától vagy lakosától vette. - E nevet, utolsó fejedelmünk és 2 jeles királyunk nevét, eredetileg Gyeicsanak (s nem Gézának) ejtették ki, de utóbb a magyar nyelv hangtörvényei szerint Gyeicse, Gyecse s végre Décse lett belőle.

Népes, királyi birtok volt Décse már a XII. század elején. II. Béla király 1138-ban 16 itt lakó szolgát rendelt a dömösi egyház szolgálatára s különösen kötelezi őket, hogy a damagi szolgálkkal együtt 25 cseber márcznak nevezett sört adjanak. Ezenkívül 4 szabad jobbágy lóháton, fegyveresen szolgálta a prépostot.

1403-1566, a gyulai uradalom tartozéka volt. Csak egy ízben tesznek némi csekély kísérletet, hogy ettől elszakítsák. 1510-ben az aradi káptalan tiltakozik elfoglalása ellen, de sikertelenül.

1425-ben említik a Szentjánosról idevezető s a gyoma-egei hárt metsző utat. 1468-ban pedig azt, hogy Mező-Sopron megtámadásában 15 decsei jobbágy vett részt.

Midőn a gyulai uradalmat Corvin János bírta, Décsén kisebb rangú gazdatisztet tartott. Ilyen volt 1497-ben András, nem nemes ember, 1498-ban Kis Imre. Ennek vezetése alatt 51 decsei jobbágy vonult ki a donáttornyaiak ellen. Két év múlva hasonló bánásmódról tettek panaszt a decseiek, mert állításuk szerint a simai jobbágyok földesuraik rendeletéből számos szarvasmarhát és juhot, továbbá 100 ménesbeli lovat, melyek Mágócsy Márton gyulai alvárnagyéi voltak, erővel átkergettek a Körözsön, úgy hogy a nagy, erős hajtás közben sok jószág a Körözsbe fúlt. — Máskor pedig, midőn a decsei csikósok és jobbágyok a jószágokat a Körözsön itatták, a simaiak a jószágokat behajtották és csak bírságért adták vissza.

Brandenburgi György korában Décse külön gazdasági ponttá kezdett fejlődni. Itt volt az uradalmi ménes, s 1525-ben külön majorházat építettek itt. Vámja (mely már 1403-ban létezett 1525-ben aránylag elég sokat, 13 frtot és 75 dénárt (a békési ugyanakkor csak 9 frtot és 20 dénárt) jövedelmezett. Itt vonult keresztül a buda-lippai út s így történt, hogy pl. 1530-ban Czibak Imre Budáról Gyula felé jövet, Décsén megy keresztül, 1528-ban a decsei bíró közvetíti a leveleket Gyula és Buda közt s 1532-ben Zapolyai János Lippáról Buda felé menet Décsén ebédelt.

A XVI. században Békés és Gyula után Décse volt megyénk legnépesebb s legvagyonosabb helye.

- Már 1526-ban Gyula és Békés után ő következik a hadi adófizetésben (31 frttal). 1552-ben 64, 1553-ban 58, 1556-ban 80, 1560-ban 132, 1562-ben 140, 1564-ben 118 kapu után adóztak lakosai.

1553-ban valami baj volt a faluban, mert nemcsak a kapuszám szállott le, hanem a füstpénz is csak 31 frtot tett ki, holott ez 1559-ben Török Mihály bírósága idején 84 frtra rúgott.

Terjedelmes határán a lakosság szorgalmasan üzte a földművelést. 1554-ben 250 kalangya és 11 kéve búzát, továbbá 17 gyulai köből búzát fizetett kilenced fejében (többet, mint Békés!) 1562-ben pedig 83 gazdának 777 1/2 kalangya s 4000 vontató búzája, 910 vontató árpája termett.

Kötelesek lettek volna a földesúr számára is szántani, vetni s kaszálni, robotolni, de nincs adatunk reá, hogy valóban kényszerítették volna őket erre.

1557-58-ban a török defterdár 65 (60 régi, 5 új) házat jegyez föl Décsén. Hat évvel később 170 névszerint fősorolt családot számítanak itt össze, úgy hogy a lakosság mintegy 855 főre rúgott.

A nép vagyonosságának megfelelőleg a lelkészi javadalom is az elsők közé tartozott. Papja 1552-ben 5 frtot lett volna köteles fizetni a trienti zsinatra utazó követ számára.

A török uralom idejében lakosai először is vallást változtattak. Papjuk, Ölyvedi Gergely 1569-ben már ott szerepel a nagyváradi

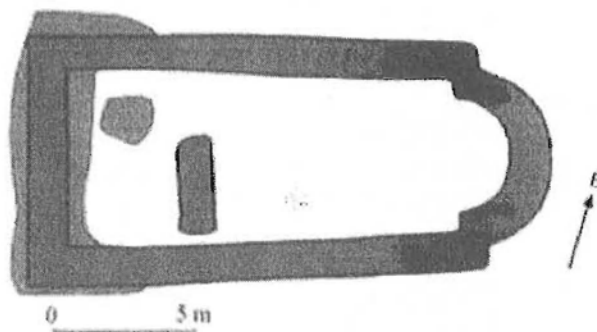
református zsinat határozatainak aláírói közt.

Nemsokára új földesurat is kapott. 1572-ben a király Szénásy Istvánnak ajándékozta. 1573-ban be is iktatták birtokába. Jelen volt az Eger városában történt iktatáson Kis Tamás bíró és még 2 decsei lakos. Szénásy 1578-ban meghalt s ekkor örökösei 1300 frtért zálogba veszik Décsét a szépesi királyi kamarától. 1590-ben Rákóczy Zsigmond egri kapitány az egri vár számára visszaváltotta, de pár év múlva Barcsay János egri alkapitány, Szénásy Judit férje, megint zálogba vette 2000 rhénus frtért, s hogy egy hamar vissza ne vegyék tőle, 1595-ben Mátyás főherceg közbenjárására még 2000 frtot fizetett rá az előbbi zálogösszegre s így összesen 4000 rhénus (3200 magyar) frtban lekötve bírta.

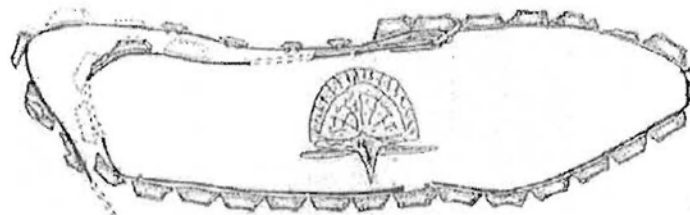
Kár volt annyira ügyekeznii. Egy év múlva nem ért Décse 1000 frtot sem, mert semmivé tette a tatár. 1665 előtt Barcsay János unokája Fráter II. István mint pusztát adta haszonbérbe a halásztelkinek. Egyházának tégláit pedig széthordatta a török.

A XVIII. században már a becsületes nevét sem tudták, hanem csak Décsnek hívták (ma is úgy hívják). Azonkívül a gyulai uradalom, hogy több haszonbért kapjon érte, határát két részre szakította. 1730-ban a nagy-decsei pusztát Barbirovocs Tivadar, a kis-decseit Prentics Ferenc és Kristóf bérelték. A keleti részből egy részt 1731-ben az újonnan települt Endrődnek adtak, de a többi, legnagyobb részt később, 1751-ben, Szarvas határához csatolták.

Dr. Karácsonyi János: Békésvármegye története II. kötet (1896)

A középkori Décse templomának alaprajza.
Mérete: 12,45 x 6 m. Alapterület: 74,7 m²

Décse, ásatások során sírból előkerült öv

Képillusztrációk; Szatmári Imre: Békés megye középkori templomai (Békéscsaba, 2005)

Endrőd népháza

Rovatvezető: Dr. Szonda István

Háromkirály-járás az Endrődi Népházban

Az endrődi népszokások közül kiemelkednek a katolikus valláshoz kötődő dramatikus játékok. A téli ünnepkör Jézusváró játéka az 1950-es évekig népszerű és gyakorlott szokások voltak Endrődön és tanyavilágában. A serdülő fiúkból álló betlehemes és háromkirályjáró csoportok rendületlenül járták a karácsony és a vízkereszt időszakában a családokat. A betlehemes játék endrődi változatát Vaszkó Irén tanárnő gyűjtötte össze, míg a háromkirály-járást Beck Zoltán békéscsabai tanár írta le és közölte Békés megye népszokásai című kötetében.

A vallásellenes diktatúra idején a játékot nem nézték jó szemmel az „elvtársak”, így hamarosan megritkultak a Jézus születését hirdető betlehemesek, és az örömhírt hozó háromkirályok. A feledésbe merült szöveg lejegyzése és a dallam rögzítése nem volt egyszerű feladat. Vaszkó Irénnek a Németországban élő Bella János festőművész segített a dallamok felidézésében. A magnószalagokra felénekelte dal-szövegek, majd csak 1982-ben elevenedtek meg, amikor az Endrődi Tájházban előadták őket. A rendszer még mindig félt ezektől a népi ájtatoskodó játékoktól, és csak egy kis furfang segíthette a szervezőket abban, hogy nem tiltották be az előadást. A nézők sorába ültetett Tábori György megyei múzeumigazgató és még néhány jóindulatú közismert személy jelenléte gátolta az akkori hatalom képviselőit abban, hogy megakadályozzák a népszokás felelevenítését. Ez az 1982-es tájház-as előadás volt az endrődi vallási gyökerű népszokások újjászületésének a dátuma.

A rendszer az 1980-as évek végére lazulni kezdett, és látszólag elnézőbbé vált a „Horthy-rendszer” parasztjainak „gyermeteg játékaival” szemben is. Azután egy hosszabb szünet következett. A rendszerváltozás után az iskolákban, óvodákban újra megjelentek a karácsonyi népi dramatikus játékok változatai. A Jézus nélküli fenyőünnepeken esetlenül hatottak a betlehemező gyermekek előadásai. A színpadias eszközökkel megtűzdelt műsorszámok nem tudták átadni az örömhírt, hiszen Jézus kimondatlanul is számúzve volt ezekből az ünnepekből.

Az Endrődi Tájházban az 1982-ben megkezdett hagyományőrzést kezdtük folytatni a 2000. évtől. Dr. Dénes Zoltán újrírja plébános segített a gyermekcsoportok szervezésében. A dramatikus népszokás újra visszakerült eredeti helyszínére a családi házba. Ezután az évet mindig a téli ünnepkör játékaival felelevenítésével köszöntöttük a vízkereszt időszakban. Újra felfedeztük, ami a miénk, amit óvni, gondozni és megmutatni kell. Néhány éve a vízkereszt ünnepségünket az Endrődi Népházba kellett áthelyezni, mert olyan nagyszámú érdeklődő és olyan sokszereplős csoportok érkeztek, hogy már a tájház nagy szobája kicsinek bizonyult. Azóta ez a helyszíne az endrődi téli ünnepkör hagyományait felelevenítő rendezvényünknek.

Az idén január 11-én tartottuk meg hagyományőrző műsorunkat, ahol a helyi gyermekcsoport mellett Újrázról és Komádiból érkeztek fellépők. A Népház emeleti terme zsúfolásig telt az érdeklődőkkel. Először az újríró óvodások betlehemes játékát láthattuk, majd Dr. Bartha Elek egyetemi tanár, a Debreceni Egyetem rektorhelyettese a vízkereszt történeti emlékeiről és az ünnep jelentőségéről tájékoztatta a hallgatóságot. A Komádiból érkezett Csicszeriborsó Citera-zenekar karácsonyi dalokból összeállított műsora következett. A citeraszó a karácsony meghitt hangulatát varázsolta a terembe. A Komádi Fogyatékos Otthon lakóinak megható betlehemi játéka következett. A sérült emberek őszinte Jézusváró hite besugározta az egész termet. A megható műsor magával ragadta a nézőket és a közös éneklés mindenki szívébe elhozta a megszületett megváltó üzenetét. A hunyai és gyomaendrődi gyerekek egyik „kincsüket”, az endrődi háromkirály-járást mutatták be. Az ünnepek végén Dr. Dénes Zoltán kanonok úr megáldotta és megszentelte a házat és minden vendégét. Az Endrődi Tájház kemencéjében sült endrődi kelt tésztaival megvendégelve köszöntük meg fellépőinknek a megható műsorokat. Bízva abban, hogy jövőre ugyanígy kezdetük az újévet, köszöntünk el vendégeinktől.

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

A gyomai református vallású lakosság ki- és beházasodási szokásai 1780-1830 között – III. rész

1808. május 10. Özveggy Dobó Mihály 40 eszt. gyomai lakos vette feleségül Kis-Új-Szállási lakos Szabó Máté István özvegyét Kiss Erzsébetet 29 eszt.

1808. június 19. (Békés)Szent-Andrásra való most itt lakos, Gyomán lakatos mester Komáromi Miklós 22 eszt. vette feleségül Faragó István hajadon leányát Lidiát 17 eszt.

1808. június 19. Pardi Péter vette feleségül Békési lakos Bojtos János özvegyét Bóltos Sárát. A vőlegény 21 eszt. a menyasszony 30 eszt.

1808. dec. 30. Körözs-Tarcsai lakos Petneházi István 30 eszt. vette Szűcs János özvegyét Bagaméri Rebekát 25 eszt.

1809. január 10. Ványai lakos Nemes Szarka Dániel 24 eszt. vette feleségül néhai gyomai prédikátor Marjalaki Dániel hajadon leányát Zsuzsánnát. 18 eszt.

1809. okt. 25. Kolompár Péter cigánylegény vette feleségül Túrkevi lakos Gangó Mátyás cigány szegkovács mester hajadon leányát Juliánnát 19 eszt.

1809. november 27. Özveggy Tuba János 50 eszt. vette feleségül Békési lakos Kelemen János özvegyét Tólnai Sárát 40 eszt.

1810. január 10. Özveggy Oláh Mihály 38 eszt. vette Békési lakos Váradai György özvegyét Molnár Erzsébetet 28 eszt.

1810. április 12. Túri lakos özvegy Csala János 42 eszt. vette fel. Bárdos György özvegyét 36 eszt. Török Máriát.

1810. március 12. Pataki István 22 eszt. gyomai legény vette feleségül Túrkevi születésű Katona Sámuel ottani lakos leányát 31 eszt. Sárát.

1810. apr. 23. Túri lakos özvegy Szabó Gergely 23 eszt. vette fel. Kéri István gyomai lakos 22 eszt. Erzsébet leányát.

1810. május 10. Tarcsai lakos özv. Végh János vette fel. a vőlegény 35 eszt. gyomai lakos Lakatos András özvegyét Ványai Rebekát aki 30 eszt.

1811. dec. 11. Özveggy Murzsi Péter 25 eszt. vette feleségül Vésztői lakos Bozsányi Péter hajadon leányát Zsuzsánnát 18 eszt. Mindketten Új Magyarok (királyi rendeltetle kellett így írni, vagy latinul neo hungaricus)

1812. február 9. Nemes Szatmár Vármegyébe Madaras Helységbe való itten Bíró Péternél szolgáló ó hitű (azaz görög keleti kat.) oláh legény Klincza János vette Bakonszegi születésű itten Oláh János gazdánál szolgáló, Vad Mihály hajadon leányát 20 eszt. Máriát.

1812. március 12. Özveggy Izsó And-

rás 56 eszt. gyomai lakos vette Ványai lakos Szilágyi István özvegyét Szűcs Katát aki 47 eszt.

1812. október 28. Özveggy Körözspartai Kiséri Szabó István 44 eszt. vette Ványai lakos Marjai János árva hajadon leányát 24 eszt. Sárát.

1812. november 25. Túrócz Vármegyébe Jantján helységbe való Magyar Mihály mesternél legény, varga legény Kollárik János 27 eszt. evangélikus vallású vette helybéli Szántai János hajadon leányát 17 eszt. Máriát.

1813. január 20. Özveggy Ábrányi Szűcs Mihály 36 eszt. vette feleségül (Tisza)Csegei lakos itt szolgáló leányát Petze János 20 eszt. leányát. Borbárát.

1813. május 12. Nemes Veszprém Vármegyébe Tapolczafüi születésű most itt Gyomán lakos kalapos mester 26 eszt. Szőke István vette Kis-Új-Szállási lakos Kotsis János özvegyét Nagy Sárát.

1813. okt. 20. Túrkevide való most itten Gyomán Szaniszlai Györgynél szolgáló özvegy Nagy János 60 eszt. vette Juhász Mihály özvegyét Csábuly Sárát 60 eszt.

1814. dec. 18. Tarcsai lakos özvegy Szentesi János 60 eszt. vette gyomai lakos Fekete György özvegyét 44 eszt. Gillányi Juditot 40 eszt.

1814. dec. 28. Kolompár József 23 eszt. újj magyar vette Túrkevi lakos Suki János újj magyar hajadon leányát 19 eszt. Annát.

1815. május 7. Zsákára való Szántó István 21 eszt. vette helybéli lakos Brotzkó Máté özvegyét Emódi Katát 26 eszt.

1815. jún. 18. Gömör vármegyébe Hrivno helységbe való evang. vallású Hrivnák István 19 eszt. vette Józsik Pál gyomai lakos 18 eszt. leányát Rebekát.

1815. november 22. Kun Ferenc 60 eszt. vette Túrkevi lakos Péter István özvegyét 62 eszt. Olajos Annát.

1815. dec. 27. Özveggy Csapó János helybéli öreg gazda 46 eszt. vette Ványai Lakos Barabás Gáspár özvegyét 36 eszt. Nagy Erzsébetet.

1816. jan. 14. Veres János 50 eszt. vette Ványai lakos Séllei Kiss János özvegyét 30 eszt. Piroska Ilnánát.

1816. jún. 25. Özveggy Csapó Ist-

ván 36 eszt. vette Ványai lakos Darvasi Mihály 21 eszt. hajadon leányát Rebekát.

1816. november 20. Ide való születésű Antal János de obsittya (katonai szolgálatból elbocsájtó levél, németül abschied) szerént Csombordi János 34 eszt. vette Túrkevi lakos Katona Sámuel 24 eszt. hajadon leányát Juditot.

1817. január 20. Ványai lakos özv. Szőke János vette Putnoki Mihály árva hajadon leányát 23 eszt. Juditot.

1817. dec. 10. Körözs-Tarcsai lakos özvegy Gyaraki András 56 eszt. vette Körözs-Ladányi lakos ma itt lakos Boczonádi Sándor özvegyét Ványai Katát 50 eszt.

1819. április 7. Özveggy Bekő János vette néhai Debellási (Torontálvásárhely – ma Debeljacs a Bánságban, Szerbia területén) lakos Monoki János özvegyét Márton Erzsébetet (ide Debeljácsára a 18-19. sz. fordulóján több család települt le Gyomárról).

1819. dec. 29. Csejti lakos özvegy Böszörményi Mihály 33 eszt. vette Leszi István hajadon leányát 21 eszt. Erzsébetet. (Az endrődi határba tartozó Csejt kertészközség lakosai részben reformátusok voltak s Gyomához tartoztak egyházilag, mint leányegyház.)

1828. május 16. Csejten mint filiában lakos Gyomán Bíró Péternél lakozott Bíró Imrét 20 eszt. eskettem Csejti lakos Tolnai István hajadon leányával 18 eszt. Sárával.

A gyomaiak ki- és beházasodásai leginkább Mezőtúrral, Túrkevével (földúton 16 km.) Dévaványával voltak a legintenzívebbek. Kisebb arányban Köröstarcsa és Mezőberény ref. vall. magyar lakossága szerepelt még a párvalasztásban.

Cs. Szabó István

Tisztelt Fogadóink!

Ezúton tájékoztatom Önöket, hogy a

lottózó

új helyre költözött, Gyomaendrőd, Fő út 56/1 sz. alá.

Megújult környezetben, de továbbra is sok nyerési
lehetőséggel és eséllyel várjuk
játékos kedvű fogadóinkat!

SPORT

Téli pihenő a labdarúgóknál

Az elmúlt év novemberének utolsó napján véget ért a Gyomaendrődi Futball Club labdarúgói számára a 2013-2014-es évad őszi szezonja. A téli pihenő mindig hosszúra nyúlik a magyarországi amatőr egyesületek számára, ez az éghajlati viszonyok kedvezőtlen alakulása miatt van így. Ezt a hosszú pihenőt egy-egy teremtorna szakítja meg, melyen részt vesz a csapat játékos állományának jó néhány tagja.

A téli felkészülés a 2014. január 20-án megtartott első találkozóval vette kezdetét, ahol a megjelent kerettagok számára Árgyelán János edző vázolta fel az előttük álló nyolc hét munkájának menetét. Heti három alkalommal lesznek az edzések, február közepéig ebből egy-egy a városi sportcsarnokban. Az edzéseket februártól már edzőmérkőzések is színesítik, teszik változatosabbá a felkészülési programot. Az időpontok jelenleg szervezés alatt állnak, de öt-hat felkészülési mérkőzés is szerepel az előzetes elképzelésben.

A bajnokság várható kezdete, ha az időjárás nem szól közbe 2014. március 16. amikor a csapat hazai pályán fogadja a Csabacsüd együttesét.

Sajnos a játékos állományunkban eddig csak a távozók ismertek, ugyanakkor több poszton is szükséges lesz az erősítés. Több fiatal, eddig a csapatnál nevelkedett játékos jelentette be távozási szándékát, ami kicsit érthetetlen így a szezon közepén. Ők is ismerik a csapat helyzetét, mégis inkább talán a könnyebb utat választják, nem kívánnak harcolni a csapatba kerülésért, nagyon sajnáljuk, hogy így döntöttek.

A labdarúgó csapat elé kitűzött cél a bajnoki szezon végére továbbra is az első tíz helyezett közé kerülés, ezáltal a Megyei I. osztályú tagság biztos megőrzése. Az őszi szereplés után bizakodók vagyunk, hiszen ha sikerül megismételni azt a teljesítményt, nem lesz gond a kitűzött célt elérni. A támadósor javulását várjuk a tavaszi szezonban, szeretnénk 1-2 új játékost is ide igazolni, valamint nagy hangsúlyt kell fektetnünk a védekezésünk stabilabbá tételére.

Ez év január 17-18-19-ére meghívást kapott az utánpótlás csapatunk a lengyelországi Pilzno testvérvárostól egy teremlabdarúgó tornán való részvételre. Ezt a meghívást elfogadva csapatunk részt vett a teremtornán.

Ebben az évben tovább ápoljuk a testvérvárosi kapcsolatot Nagyenyed labdarúgó egyesületével is, ismét vendégül látjuk Őket február 21-22-23-án. Ezen a hét végén barátságos mérkőzést játszik csapatunk a vendégekkel.

A Magyar Labdarúgó Szövetség ismét meghirdeti az amatőr labdarúgó-létesítmények (labdarúgópályák, öltözők) felújítását támogató pályázatát, a látvány-csapatsportok támogatásának adókedvezménye program (tao) keretében.

A pályázat célja, hogy az amatőr csapatok által használt sporttelepek állapota javuljon, ennek eredményeként az amatőr futball játékos-, szakember- és szurkoló megtartó és vonzó képessége növekedjen és ez által az MLSZ hozzájáruljon a tömegbázis szélesítéséhez, a futball nagyobb közösségi elfogadottságához.

A pályázatban az elszámolható költség maximális összege bruttó 10 millió forint/év.

A támogatás maximális mértéke az elszámolható költségek **70%-a**.

Az önrész mértéke az elszámolható költségek **30%-a** és a nem elszámolható költség összege.

A pályázatban szereplő összegből a sporttelep biztonságát (kerítés, korlát, játékos kijáró), a szurkolók és játékosok komfortérzetét (öltöző, mosdók, lelátó), valamint a sporttelep funkcionalitásának fejlesztését (pályafelszerelések, játéktér-felújítás, öntözőberendezés) célzó beruházásokra költhetnek az egyesületek.

A Gyomaendrődi Futball Club kéréssel fordult a Polgármester úrhoz, ill. a Képviselő-testülethez, hogy a fenti pályázat támogatási összegét szeretnénk maximálisan kihasználni, hogy az elképzelt beruházásokat az Önkormányzat tulajdonában, de a sportegyesület használatában lévő sporttelepeken megvalósíthassuk.

Ahhoz, hogy a maximális 10 millió forintos beruházás megvalósuljon, kértük a Képviselő-testületet a **3 millió** forintos önrészt biztosítsa a labdarúgó sportegyesület számára, hogy a pályázatot 2014. február 14. határidőre benyújthassa. Reméljük a januári végén testületi ülés kedvezően bírálja el a kérésünket, és ez évben a beruházást meg tudjuk valósítani.

Fülöp Zoltán

Komádi Fogytékos Otthon lakóinak betlehemes játéka az Endrődi Népházban

Egészségről-betegségről

Kedves Olvasók! A következő cikksorozatban szeretném Önöket megismertetni a modern vízgyógyászat kialakulásának történetével, elterjedésével, az alkalmazott eljárások hatásmechanizmusával. Ezen kívül a teljesség kedvéért néhány sorban ismertetném a modern vízgyógyászat kiemelkedő alakjának rövid életrajzát és a vízgyógyászat történetét.

Kneipp-féle vízgyógyászat alapjai

Sebastian Kneipp (1821–1897) német katolikus pap, aki lelkesítő tevékenységét természetgyógyászati tevékenységgel egészítette ki. Világhírű vízgyógyintézetet alapított Bad Wörishofenben. A vízkúrákon kívül helyet kapott itt a diéta, a lég- és napkúra, a gyógynövényekkel való gyógyítás, a helyes természetes életmód kialakítása.

Még életében felfigyeltek a módszerére hivatástudatos orvosok, terápiáit a helyszínen tanulmányozták. Kneipp-kúrát alkalmazó intézmények is működnek, melyek központja ma is Wörishofen.

Kneipp vízgyógyászati tapasztalatait saját gyógyításával szerezte meg. A dilingeni teológiai tanszéken tanult papnak, a szigorú és megvonó életmód, valamint a túlhajszoltság miatt annyira legyengült a szervezete, hogy tüdőbaja alakult ki. Ekkor került kezébe Hahn: A hideg víz gyógyerejéről című könyv, amelynek utasításait betartva sikerült kilábalnia az akkor gyógyíthatatlannak ismert betegségeiből. Midőn papként Wörishofenbe került, vízkúrájával kapcsolatos gyógyító sikereinek híre egyre inkább terjedt.

Mindinkább teret hódít az orvosok azon nézete, miszerint a teljes szervezetet, egész embert kell kezelni, nem pedig annak csak egyes szerveit vagy tüneteit. Kneipp a beteg szervezetet, mint megbonthatatlan egységet tekintette, a szerveket különállóan sohasem kezelte. Az orvos feladata nem merül ki a betegség gyógyításában, a betegség megelőzése is fontos feladata.

Ez adja a Kneipp-kúra lényegét. A Kneipp-kúra természetes alapokon nyugvó gyógyeljárás. Kneipp rávezette embertársait az élet helyes értelmezésére, az egészség megbecsülésére és a természet szeretetére.

A Bajorország déli részén, Münchentől kb. 80 km-re fekvő településen, Wörishofenben tevékenykedett. A Bad Wörishofen-i Gyógyfürdő a Kneipp-tanok „mekkájaként” ismert, és központi szerepet tölt be a kikapcsolódásra, felüdülésre vágyók életében. Kneipp halála után néhány évtized alatt a Kneipp-kúra a modern orvostudomány szerves részévé vált, elsősorban német nyelvterületeken. Nálunk sajnos még nem érte el azt a megbecsülést és alkalmazást a módszer, amit megérdemelne a gyógyítás és megelőzés terén.

A magyarországi hagyományokat tekintve a nyugati országrészen találkozhatunk az 1800-as években a Kneipp-gyógyomóddal, ugyanis Kőszegen volt dr. Dreiszker József vízgyógyintézete, mely közvetlenül a Kálvária-hegy alatt feküdt. Az intézet gyógymódja is kipróbált volt, a módosított ún. Priessnitz-féle vízgyógyeljáráshoz Kneipp-kúra járult, ezen kívül speciális belégzési gyakorlatot, masszázst és gyógytornát alkalmaztak.

A Kneipp módszer alappillérei: a víz (hidroterápia): amely különböző hőfokú víz alkalmazásával váltakozó hőmérsékleti ingereknek teszi ki a testet, és ezzel vegetatív reakciót vált ki. Sebastian Kneipp felismerése a víz gyógyító erejével kapcsolatban a Kneipp kúra alapja.

Gyógynövények alkalmazása (fitoterápia): szelíd gyógynövényekkel, amelyek ugyan lassabban hatnak, de jóval kevesebb mellékhatást fejtenek ki.

Egészséges táplálkozás: különösen hangsúlyozta a zöldségfélék, gyümölcsök és tejtermékek szerepét. A teljes kiőrlésű gabonafélékből készült étel is fontos az étrendben.

Mozgás: (egészséges testmozgás, masszázs): amely ésszerű és rendszeres testmozgáson alapul. Nem a kimagasló teljesítmény a cél, hanem a terhelés és a tehermentesítés rendszeres és egészségjavító keveréke.

Test-lélek és szellem harmóniája, mely azt tanítja, hogyan élhet az ember összhangban magával, miként találhatja meg saját testi-lelki ritmusát.

Kezelési módszerei közé tartoztak: a vizes leöntések, vízben gázolás, hideg és meleg rész-, teljes- és váltófürdők, valamint hideg- és meleg borogatások és feltétek.

Kneipp és tanítványai is természetes gyógymódokat alkalmaztak. Kneipp szellemét tükrözi Dr. Albert Schalle szemlélete is:

„A megelőzés az egészségügy első feladata. Az idegrendszer és az egész test általános edzése és megerősítése az egészséges test és lélek kialakulására és megőrzésére nagy jelentőségű. Ezt legjobban ésszerű életmóddal, természetes gyógytényezők, mint levegő, fény, víz és diéta célszerű alkalmazásával érhető el.”

Dr. Albert Schalle wörishofeni szakorvos, egészségügyi tanácsos, a Kneipp-gyógyomóddal gyakorlati alkalmazója összefoglaló jellegű könyvet írt a Kneipp-módszerről. Kollégái véleményezték ezt a művet:

„Felvilágosító munkája rendkívül értékes, ha meggondoljuk, hogy e gyógymódok teljesen egyszerű és úgyszólván semmi költséget sem igénylő alkalmazási lehetőségekkel, nagyszerű gyógyeredményekkel a reáutaltak áldására a legszélesebb körű elterjedést érdemlik. Említésre méltó a mű minden sorából áramló magas etikai felfogás.” (Dr. Uebelhofer orvos; Bad Windsheim)

„Alapos áttanulmányozás után sem tesszük félre, mert nélkülözhetetlen és hűséges tanácsadó még a legreménytelenebb és sokszor kétségbeesítő betegesetekben is. Örömet jelent, melyet csak orvos érezhet hálás - az egyszerű vízgyógyászati kezelések alkalmazása útján oly gyönyörűen gyógyult - betegek láttán.” (Dr. Montag orvos; Hindenburg)

„A különböző vízgyógyászati eljárások pontos leírása sem teszi az orvosthöz fordulókat - ellenkezőleg, rábírja a beteget, hogy orvoshoz forduljon, ki e gyógymódok leghivatottabb szakértője.” (Dr. Hauffe orvos; Medizinische Welt, Berlin)

Kneipp maga is kérte az orvosokat, hogy eljárását tanulmányozzák és fektessék tudományos alapokra: „Nem kívánok semmi mást, csak azt, hogy a szakemberek is foglalkozzanak behatóan a vízgyógyászattal, vegyék kezeikbe és felügyeletük alá.”

Kneipp példátlan eredményeire felfigyelt az egész világ és módszerét még életében hihetetlen gyorsan elterjesztették. A vízgyógyászat Kneipp révén az emberiség közkincsévé vált.

Halála után tanai fennmaradtak, módszerei a próbát elsődüen kiállták, sőt megszilárdultak. Ha az alapító halála után gyógyeljárásáról ennyi évtized múlva is ezeket mondhatjuk, bizonyítják a rendszer jóságát és alkalmazhatóságát.

Forrás: Dr. Albert Schalle: A vízgyógyászat ABC-je
internet: www.hegyhatikneippterseg.hu/kneipp/a_kneipp_modszer_alapillerei

Dr. Macsári Judit

Gyöngysorok

Az állam az emberek nevelője: a helyesen berendezett állam derék embereket, ellentéte viszont hitványakat nevel.

Nemes jellem soha sem alázta le magát arra, hogy mást megsegényítsen.

Aki vétkezik, maga ellen vétkezik, aki igazságtalan, magával szemben igazságtalan, hiszen önmagát teszi gonosszá.

Csak akkor uralkodj, ha előbb megtanultál engedelmeskedni.

Ha gonoszság fészkelte be magát a közügyekbe, nem gyűlölet

támad a gonoszok között, hanem erős barátság. Mert akik a közjó megrontására törnek, összetartva cselekszenek.

Nincs vadállat, mely aljasságban túltenne az emberen, ha a hatalomvágy úrrá lesz szenvedélyein.

Erényes tettekre és cselekedetekre kell törekedni, nem pedig erényes beszédre.

Aki tud, teremt, aki nem tud, kritizál.

Az egyenlődsdi a degeneráltak ideológiája.

Szociális oldal

Anthony de Mello (1931-1987)

Abszurd egypercesek

A következő történetekben a Mester nem egyetlen személy. Lehet hindu guru, zen roshi, taoista bölcs, zsidó rabbi, keresztény szerzetes, vagy szúfi misztikus, Buddha vagy Jézus, Zaratusztra vagy Mohamed. Tanítása megtalálható az időszámításunk előtti hetedik században és az időszámításunk utáni huszadik században. Bölcsessége egyaránt megtalálható Keleten és Nyugaton. Számítanak-e

egyáltalán a történelmi előzmények? A történelem, végül is, csak a megnyilvánulások leírása és nem a Valóság, a doktrínák feljegyzése és nem a Csendé.

A következő történetek mindegyikét csak egy percbe kerül elolvasni. A Mester nyelvezetét valószínűleg elképesztőnek, ingerlőnek, vagy egyenesen értelmetlennek fogod találni. Bizony, ez nem könnyű olvasmány. Nem azért íródott, hogy tanítson, hanem hogy Felébresszen. A lapok közt elrejtve - nem a nyomtatott szavakban, nem is a történetekben, hanem a könyv szellemében, hangulatában és a légkörében - ott van a Bölcsesség, amelyet nem lehet emberi beszéddel közvetíteni. Miközben a nyomtatott oldalakat olvasod és a Mester rejtélyes nyelvezetével küszködsz, lehet, hogy akaratlanul rábukkansz arra a Csendes Tanításra, ami ott bujkál a könyvben, Megvilágosodsz - és átalakulsz. A bölcsesség ezt jelenti: megváltozni a legkisebb erőfeszítés nélkül, átalakulni - akár hiszed, akár nem - pusztán a szavakon túli valóságra való ráébredéssel.

Ha olyan szerencsés vagy, hogy Felébredsz, akkor tudni fogod, hogy a legszebb nyelv az, amelyet nem beszélnek, a legtökéletesebb cselekedet az, amelyet nem tesznek, és a legjobb változás az, amely nem akarásból születik.

Figyelmeztetés: Csak apránként olvasd a történeteket: egyszerre csak egy-kettőt. A túlادagolás csökkenti a hatékonyságot.

A kolostorban az egyik tanítvány így szólt az újonchoz: - Fel kell rá hívnom a figyelmedet, hogy ha nincs meg benned a megfelelő beállítottság, akkor a Mesternek egy szavát sem fogod érteni.

- Milyen a megfelelő beállítottság!

- Légy olyan, mint az a diák, aki nagyon szeretne elsajátítani egy idegen nyelvet. A szavak, amelyeket a Mester mond, ismerősnek tűnnek majd fel, de ez ne tévesszen meg: teljesen más a jelentésük.

Amikor az egyik vendég vacsora után felajánlotta, hogy elmosogatja az edényeket, a Mester megkérdezte tőle:

- Biztos vagy benne, hogy tudsz mosogatni?

Az ember tiltakozott, mondván, egész életében ezt csinálta. A Mester azonban tovább folytatta:

- Semmi kétségem sincs afelől, hogy képes vagy tisztára mosni az edényeket. Csak abban nem vagyok biztos, hogy tudsz-e mosogatni.

Később tanítványainak így magyarázta:

- Kétféle módja van a mosogatásnak. Az egyikben azért mossa el az ember a táányékat, hogy tiszták legyenek, a másikban pedig azért, hogy elmossa őket.

Mivel még ez sem volt világos, hozzátette:

- Az első cselekedet halott, mert miközben a kezded az edényeket mossa, gondolataid a cselekedet célján járnak: az edények tisztaságán. A második viszont élő, mert a gondolatod is ott van, ahol a kezded.

A Mester allergiás volt az ideológiákra.

- Az ideák háborújában - mondta - az emberek az áldozatok.

Később még kiegészítette:

- Az emberek pénzért és hatalomért is ölnek. De a legkegyetlenebb gyilkosok mégis azok, akik a saját gondolataikért ölnek.

Eljött az előadás ideje, és a Mester így tanított:

- A zeneszerző zsenisége zenéjének kottáiban található. De a hangjegyek elemzése nem fogja feltárni zsenialitását. A költő nagyságát szavai hordozzák, de a szavak tanulmányozása nem fogja felfedni ihletettségét. Isten a teremtésben mutatja meg magát, de hiába vetted a teremtést a legaprólékosabb elemzés alá, Istent éppúgy nem találsz meg, mint amikor a test alapos vizsgálatával a lelket keresed.

Amikor a tanítványok kérdezhettek, az egyik kérdés így hangzott:

- Hogyan találjuk hát meg Istent!

- Úgy, hogy nézed a teremtést, s nem úgy, hogy analizálsz.

- És hogyan kell nézni!

- A földműves kimegy, hogy megtalálja a naplementében a gyönyörűséget, de mindaddig csak a napot, a felhőt, az eget és a horizontot látja, amíg rá nem ébred, hogy a gyönyörűség nem valamilyen „dolog”, hanem különleges látás. Istent is hiába keresed mindaddig, amíg meg nem érted, hogy Istent nem lehet „dologként” látni, ahhoz különleges nézés kell, valami olyasmi, mint a kisgyermek látása, amit még nem torzítottak el az előregyártott hiedelmek és doktrínák.

A Mester nem kímélte a fanyalgó, neheztelő embereket. - A megbántás csak akkor válik valamivé, ha nagy hangsúlyt fektetsz arra, hogy emlékezz rá.

Egy tudós jött, hogy tiltakozzon, mert úgy vélte, hogy a Mester fogalmakat elítélő véleménye - a fogalmak nélküli tudással szemben - sértő a tudományra nézve.

A Mester mindent elkövetett, hogy megmagyarázza, ő a tudomány barátja.

- De - mondta - azért jobb, ha a feleségedről való ismereted meghaladja a tudomány fogalmi-tudását.

Később, amikor a tanítványával beszélgetett, még erősebb kifejezést használt.

- A fogalmak definiálnak - mondta. - A definiálás pedig pusztít. A fogalmak szétszedik a Valóságot. És amit szétszedsz, azt megölsz.

- Akkor hát a fogalmak teljességgel haszontalanok!

- Dehogy. Ha szétszeded a rózsát, hasznos információid lesznek róla, de semmit sem fogsz tudni a rózsáról. Ha tudós leszel, sok információd lesz, de a Valóságról semmit sem fogsz tudni.

Annak a tanítványnak, aki attól rettegett, hogy hibákat követ el, ezt mondta a Mester:

- Azok, akik semmit sem vétenek, azok követik el a legnagyobb hibát. Mert nem próbálnak meg semmi újat sem.

Mi az a mandangula?

Egyszer volt, régen volt, talán igaz sem volt, még az öregapám mesélte, hogy volt egy nagyon kicsi királyság, ahol a király nagyon jó ember volt, nem szedett adókat a szegény emberektől, ezért hát ő maga is elszegényedett, kiürült a kincstár.

Szerette volna férjhez adni a lányát, de nem tudott a kérőknek felajánlani semmit, hiszen a fele királyság szokott a hozomány lenni a királykisasszonynak, de itt most nem volt semmi...

Elkeseredett nagyon a király és az alattvalóknak parancsba adta, hogy keressenek megoldást a problémájára.

Sorra jöttek az udvari méltóságok, ilyen-olyan javaslatokkal, de egyik sem volt célravezető, hogy hogyan vagyonsodjon meg a király.

Egyszer aztán arra tévedt egy szegény vándorlegény, aki énekelgetett a palota kertjében egy fa tövében üldögélve...

Felfigyelt rá a királylány, nagyon megtetszett neki a legény, no meg a nótája is, ezért megkérdezte királyapját:

- Édesapám, királyi felséged is hallja ezt a szép nótát?

- Hallom én lányom, hallom, de most engem ez nem érdekel, mert el vagyok nagyon keseredve miattad, hiszen tudod... Hogyan adjalak én férjhez téged hozomány nélkül?

- Ne búsuljon, édesapám – válaszolta a királykisasszony, jó nekem itthon, ha pártában maradok, azt sem bánom.

- Nem úgy van az, egyetlen leányom, az nagy szégyen lenne rám nézve, hiszen én vagyok a kilencedik bergengóc király, mit mondanak majd a szomszéd királyságban, a sokovácok, akik gazdagabbak mindenkinél... Annyi aranyuk, gyémántjuk, drágakövük van, hogy hetekig sem tudják a kincstárnokaik megszámlálni. Képzeld leányom, mit beszélnének rólunk, ha megtudnák, hogy semmink sincs, elszegényedtünk, már majdnem elsírta magát szegény jó király.

- Édesapám kérem, engedje meg, hogy lemenjek ahhoz a legényhez és meghallgassam közelebről az énekét.

- Menj leányom, nem bánom – volt a király szomorúságba burkolózó válasza.

A lány egy vállkendőt terített a nyakába és vidáman lement a vándorlegényhez. Mellékuporodott és hallgatta, amint szépen, szívhez szólóan énekelgetett.

Megszólította:

- Te vándorlegény, mi az a szép nóta, amit énekelsz?

- Azt az én jó anyám tanította nekem, mikor kicsi voltam.

- Szeretném megtanulni, megtanítod nekem?

- Meg hát, csak nagyon szomjas vagyok, hoznál nekem egy kis vizet?

- Szívesen – válaszolt a királylány és már el is szaladt egy nagy korsó friss forrásvizért.

A legény miután kiitta a korsót, megtörölte a száját tovább énekelte, cifrázta a refrént, a királylány olvadozott a gyönyörűségtől, majd együtt is tudták már énekelni.

A vándor megkérdezte, hogy mivel telnek a napjai a lánynak, aki szomorúan elmondta, hogy szegény jó apja mindenkinek csak adott, vámot, adót meg nem szedett és elfogyott a vagyona, kiürült a kincstár, most meg, el van keseredve, hogy nem talál hozzá illő kérést, mert szegény királyságba senki sem akar benőszülni.

Erre a legény csettintett egy nagyot a kezével és azt mondta, ha csak ez a baj, azon könnyen segíthetünk.

A királylány ámulva kérdezte meg, hogy hogyan.

- Egyszerű az nagyon, kell szerezni egy mandangula magot, azt el kell ültetni, locsolni napjában hétszer, az rövid idő után megnő és termést hoz, de nem ám akármilyet... Ezzel a legény odébb állt.

A királylány elmesélte az apjának, aki reménykedni kezdett, hogy van megoldás a bajukra... Hamar kihirdette, hogy aki hoz neki egy mandangula magot, azt gazdagon megjutalmazza... Így hát sorra nekiindultak a nagyvilágnak a legények. Hozták is a különféle magokat, de sajnos hiába ültették el, nem kelt az ki egyik sem...

A király már feladta, bánatosan üldögélt a trónteremben, mikor a nótás kedvű legény bezörgetett a vándorbotjával a nagykapun.

Megkérdezte a királyi szárnysegéd, hogy kihez van szerencséje és mi járásban van. A legény azt mondta, hogy ő csak a királynak hajlandó elmondani jövetele célját. A király fogadta a trónteremben és meghallgatta a fiú mondanivalóját.

Az rendre elmesélte, hogy hetedhét határon túlról jött és ott terem a mandangula, aminek elhozta a magját, sürgősen ültessék el a kertben, és ha megered, minden nap egy varázsigét kell elmondani a fa tövében, akkor aranyat terem...

- Hát, ha így van, Te fiam mért nem ültetted el?

- Azért királyuram, mert csak nemesembernek terem a fa aranyat.

A király hitt a legénynek. Lett is nagy öröme, hívatta a leányát és elmondta neki a jó hírt, a legényt persze nem engedte útjára.

Azt mondta neki:

- No, fiam, ha igazat szóltál, akkor gazdaggá teszek és elnyered a szépséges leányom, Leonóra kezét is.

- Hát az bizony jó lenne, mert nagyon megtetszett nekem a múltkor a lányod, és ha nem kelne ki a mandangula és nem teremne aranyat, én akkor is megkérném a kezét. A király örült az egyenes beszédnek.

Elültették nagy lelkesen a magot, locsolták, ápolták, lesték-várták, hogy mikor hajt ki. Hét nap múlva a mag kihajtott és naponta nőtt 10 cm-t, néhány hét múlva már elkezdett teremni és a varázsigé hallatán rengeteg aranyat hullatott a fa alá. Eppen ott üldögélt a legény a királykisasszonnyal, amikor az első termés megérkezett.

Volt ám nagy öröm, a király végre nem volt már szegény, nem kellett neki szégyenkeznie a másik királysággal a sokovác király előtt, és a leánya is szerelmes lett. Adóval sem kellett sarcolnia a népét, így hát nagyon boldog volt.

Feleségül adta a leányát a vándorlegényhez, akik boldogan éltek, amíg meg nem haltak... Itt a mese vége, fussatok el véle... Ha nem hiszitek, menjetek el Bergengóciába és kérdezzétek meg a király udvartartását, hogy mi is történt a mandangula manggal, aminek bő termése elhozta a királyságnak az aranykort...

Benke Mária

Iges Igek

Február

Rakott fasírt

Darált hússal, áztatott zsemélével, tojással, pirított hagymával, fűszerekkel fasírt anyagot gyúrunk. A felét kivajazott tűzálló tál aljára simítjuk, majd főtt burgonya karikákkal, kemény tojás karikákkal és pirított hagymával fedjük. Meglocsoljuk tejjel és a maradék fasírt anyagot ráterítjük. Tojás sárgájával megkenjük és pirosra sütjük. Csalamádéval tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FÜRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZERELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

Hitelletelőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféveken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRŐD, KULICH GY. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőterek beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglá lerakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

Ingyenes tanfolyamok!

Angol teljesen kezdő A1 indul febr.10-én hétfő, szerda heti 2x4ó, 16.30-19.30
Március hónapban nem indul ingyenes tanfolyam.

A részvétel feltétele: Regisztrálni kell a www.tudasodajovod.hu honlapon.

Ha nem tud regisztrálni, hívjon és segítünk!

Többet megtudhat a honlapunkról: www.internyelvstudio.hu

Téli nyelvtanfolyamok 500 Ft/órától.

angol, német, olasz nyelvből kezdő, haladó szinten.

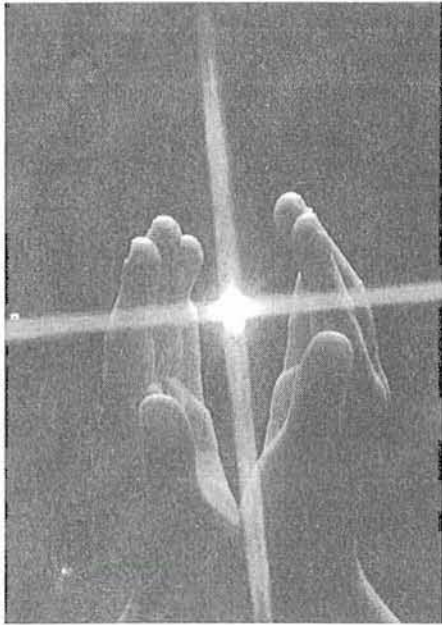
Skype oktatás angol és német nyelvből.

Inter Nyelvtanulmányok, Gyomaendrőd, Kossuth út 18. H-P: 15-18 óráig

Telefon: 20/947-1603, 20/229-7022

e-mail: info@internyelvstudio.hu, internyelvstudio@gmail.com

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

„Nem múlnak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

BÉKÉSI BÉLÁNÉ HUNYA VERONIKA endrődi lakos, január 14-én 91 éves korában az örök hazába költözött. Gyászolja családja.

BINGES ISTVÁNNÉ FEKÉCS ETEL endrődi lakos, január 9-én 93 éves korában az örök hazába költözött. Gyászolja családja.

CSERENYECZ JÁNOS hunyai lakos, hosszú betegség után 77 éves korában megért Teremtőjéhez. Gyászolja családja.

FARKASINSZKI VENDELNÉ SZUJÓ MARGIT endrődi lakos, január 4-én 92 éves korában befejezte földi életútját. Gyászolja családja.

FARKAS JÓZSEF gyomai lakos, január 9-én 75 éves korában az örök hazába költözött. Gyászolja családja.

GUBUCZ ISTVÁNNÉ HANYECZ PIROSKA volt hunyai lakos, 80 éves korában az Égi Hazába költözött. Temetése Békéscsabán volt, január 28-án. Gyászolja családja.

HORNOK MÁTYÁS endrődi lakos, január 15-én 71 éves korában az örök hazába költözött. Gyászolja családja.

NAGY JULIANNA gyomai lakos, január 19-én 77 éves korában az örök hazába költözött. Gyászolja családja.

OTLEC SÁNDORNÉ HUNYA ILONA hunyai származású gerendási lakos, 2013. december 1-én 64 éves korában az Égi Hazába költözött. Temetése december 11-én volt Gerendáson. Gyászolja családja.

özv. PAVUK ANDRÁSÉ IVÁNYI GIZELLA békéscsabai (volt endrődi) lakos 2014. január 9-én 77 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése Orosháza volt. Gyászolja családja.

PINTÉR GIZELLA gyomai lakos, január 5-én 70 éves korában az örök hazába költözött. Gyászolja családja.

SALAMON LÁSZLÓNÉ BOHRÁT GIZELLA endrődi lakos, január 13-án 87 éves korában befejezte földi életútját. Gyászolja családja.

özv. TÍMÁR LÁSZLÓNÉ PAPP IDA ETELKA hunyai lakos, 81 éves korában az visszaadta lelkét Teremtő Égi Urának. Gyászolja családja.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Fényképalbum

Endrődi irzaelita temető - fotók Kunkovács László, 1989

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Kazinczy Versenyőről

A Kis Bálint Általános Iskola Humán Munkaközössége 2014. január 21-én tartotta a Kazinczy Szép Magyar Beszéd Verseny iskolai fordulóját. A versenyzőknek egy szabadon választott és egy kötelező XX – XXI. századi, 20-25 soros prózai szöveget kellett bemutatniuk.

A legszebben, legeredményesebben a következő tanulók olvastak:

5-6. osztályos korcsoport: III. helyezés: Németh Regina és Kósa Fruzsina

II. h. Nagy Noémi és Gecsei Lilla

I. h. Gecsei Zita és Ladányi Sára

7-8. osztályos tanulók: II. helyezett: Szmolnik Alexa
h. Weigert Csenge

Felkészítő tanárok: Gordos Zsuzsa, Hunya Jolán, Forgácsné Gyetvai Krisztina.

Februári beharangozó

A Kis Bálint Általános Iskola 2014. február 14-én tartja hagyományos **Bálint-Valentin napi Kavalkádját. Dél előtt 9 órakor** indul a maskarába öltözött menet a Fő úti iskolából a Járási Hivatal elé, kicsik és nagyok egyaránt részt vesznek a felvonuláson osztályfőnökeik kíséretében. **10 órától a Katona József Művelődési központban a felsős osztályok bemutatkozása történik.** A Gyermekekért Alapítvány meglepetéssel kedveskedik a diákoknak. **Délután pedig Hevesi Imre koncertjét** tekint-

hetik meg az érdeklődők.

Az **Iciri-piciri Meseillusztrációs- és Mesemondó Versenyre** február 25-én kerül sor a Hősök úti iskolában.

Leendő **első osztályos szülők számára február 26-án lesz** szülői értekezlet a Hősök úti iskolában. Szeretettel várjuk a kedves szülőket!

A hunyai identitást meghatározó, kézzelfogható értékeink

„Fiatal település lévén Hunyának nincs műemléke” - olvassuk ezt az agyonhangoztatott mondatot minden Hunyáról szóló leírásban. De minek nekünk műemlékek, ha azok nélkül is megvannak a saját, identitásunkat meghatározó emlékeink?

Az egykori tanyaközpont emlékét elevenen idézi a Kossuth utca, főleg annak templomhoz közel eső része. Ott van kapásból az 1898-ban épült egyházi lak, szinte teljesen eredeti állapotban érzékelteti a hagyományos parasztházak jellemző tulajdonságait. Vagy ha szembefordulunk vele, akkor az 1907-ben épült iskola és tanítói lakás tárul elénk. Ez az együttes a XIX-XX. század jellemző iskolaépületeinek jegyeit mutatja. A beosztás teljesen változatlan, a lakás belső nyílászárói és a tanterem ablakai szintén. Az épület méreteivel a többi házhoz képest már szinte monumentális hatást kelt. Közte és a plébánia mögött ott van az 1927-28-ban, Klebelsberg kultuszminiszter programja alatt épült „kereszties” iskola. Ez pedig már az 1920-30-as évek jellegzetes iskoláit idézi. Még nagyobb jelentőséget ad neki az oldalában elhelyezett, az első világháború hőskatonáit megőrlő tábla, ami a felette elhelyezett kereszttel együtt igen kellemes képet nyújt az útról. Menjünk tovább! A harangozó ház mellett áll a kb. 1910-ben épült Gyuricza ház, ami szintén nem sok változáson esett át egy század alatt. Az egyházi lakkal szép összképet mutatnak, mint két szép fehérre meszelt, korhű állapotban lévő ház együttese. Az utcán továbbhaladva a legtöbb épület a XX. első felében épült, csak már többé kevésbé átalakították őket, sok már száz éven fölül van. Át van alakítva némileg, de még megvan a 30-as években épült valamikori Tímár (vagy Zöld) kocsmra, illetve a 20-as években épült egykori Gubucz bolt. Aggodalomra ad okot, hogy az ezredfordulón még csaknem teljes és egységes látványt nyújtó utcából 2013-ra 6 db ház már eltűnt. És ezek nem voltak menthetetlenek, csak hát az elhanyagoltság és az érdektelenség miatt veszni hagyták őket, mert hát - gondolják sokan - ami régi, az teljesen rossz, nincs létjogosultsága.

Kicsit arrébb, a Rákóczi úton van az egykori Hangya Szövetke-

zet szélháza, a mai Búzavirág kocsmában. A bolt rész már vagy 115 éves, de erősen leromlott (de közel sem menthetetlen) állapotban van. Az 1930-ban elkészült kocsmarész kitűnő állagú, külsőleg és belsőleg is közel áll az eredeti formájához.

És ezek a régi épületek szépen megférnek az újabb, modern építmények mellett, így alkotnak teljes képet. Sőt ugye a templom, plébánia, község háza új épületek ugyan, de az eredeti helyeken, tehát a központ elrendezése egyáltalán nem változott. Másrészt - szerintem - ezek sokkal szebbek és kifinomultabbak, mint elődeik, ugyanúgy identitásunk szerves részei (ezekről azért nem szólok bővebben, mert még kitűnő állapotban vannak).

De ne álljunk meg, van még miről beszélni. A tanyavilág emlékét idézik a Templom sori tanyák, melyek összességében még jó állapotban vannak, néhányban még laknak is. Ezek is egy korszak mementói, nem szabadna veszni hagynunk őket (mostanában elég elterjedt szokás sok, főleg városi családnál, hogy vidéki tanyát vásárolva ott töltik szabadidejüket). Van még számos útszéli keresztünk (ebből kettő kb. 150 éves), amiknek nem csak szakrális és művészi értékük van, de a pusztai környezetben rendkívül szép látványt nyújtanak, kerékpártúrák ideális célpontjai.

Nem beszéltem még az öregtemetőről. Az itteni, hagyományos fakeresztek óriási néprajzi értéket képviselnek. Ezek úgynevezett „antropomorfi” keresztiek, melyek egyszerre formázzák meg a kereszténység jelét, valamint az emberi testet (fej, karok, derék, láb - majd ha legközelebb ott járunk, akkor figyeljük meg, először nekem sem tűnt fel). Védettséget érdemelnének!

Ez a kis összefoglaló a Hegedűs tanyáról szóló cikkem egyik bekezdéséből nőtte ki magát. Célom az volt, hogy rávilágítsak egyrészt ezen épületek/tárgyak értékére, másrészt hogy ezek megőrzése és folyamatos rendben tartása közös felelősségünk, hiszen községünk összképének jövőbeli hiteles alakítása csak ezek figyelembevételével valósulhat meg.

Hegedűs Bence

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Rajzpályázatok

A Lakiteleki Népfőiskola „Így látom a Szent Koronát” című rajzpályázatára közel 100 szebbnél szebb rajzot készítettek tanulóink. A rajzokat Szappanos István festőművész vezetésével szakmai zsűri értékelt. Az első osztályosok közül Csatári Levente bekerült az első tíz közé. Könyvjutalomban részesültek 76-an és 15 tanulónk kapott ingyenes belépőt a laci-

Csatári Levente Szent Koronáról készült rajza az első tíz közé került

teleki Termálfürdőbe. A gyerekek rajzait a Kárpát-medence sok-sok idősek otthonába juttatták el a szervezők.

A Nemzeti Községi és Tankönyv Kiadó Zrt. rajzpályázatot hirdetett az alábbi témakörökben:

1. Magyarország a hazám
2. 8 óra munka, 8 óra pihenés, 8 óra szórakozás?
3. A család a XXI. században
4. Jócselekedeteim a mindennapokban
5. Facebookon élem mindennapjaim
6. Reklámok, ahogy én látom
7. Az okostelefonom és én
8. Spórolás vagy költsékezés?

A gyerekek minden témában készítettek rajzokat, így közel 150 alkotást küldtek be, ezért különdíjjal jutalmazták Szentpéteriné Uhrin Ildikó rajztanárt.

A Takarékosági Világnap alkalmából az Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet által meghirdetett rajzpályázatra szinte minden tanulónk rajzolt. Témája „A Föld

erőforrásainak védelme, az ökoszisztéma megőrzése” volt. Több héten keresztül csodálhatták meg a kirendeltségre betérők a rajzokat. Aranydiplomát kapott alkotásért Meszlényi Jázmin 3. b, Sörös Petra 7. b és Nagy Dóra 8. b osztályos tanuló. Tárgyjutalomban részesült felkészítőjük, Kocsis-Pésó Irma rajztanár is.

Nagy Dóra, Meszlényi Jázmin és Sörös Petra aranydiplomás rajzolók lettek

A Baráthegyi Vakvezető és Segítő Kutya Iskola Alapítvány által kiírt pályázatra plakátot kellett tervezni. Az országos rajzpályázaton díjazott lett Dávid Adrien 7. b és Bognár Nóra, valamint Soczó Tamás volt diákunk.

Gratulálunk a diákoknak és felkészítőiknek!

Sport

A Gyomaendrődi Körzeti Diákolimpia Úszóversenyén az I. korcsoportban a 3. b-s Fekécs Hanna első lett 50 méteren gyors-, hát- és mellúszásban is. Harmadik helyezést értek el mellúszásban Nagy Dominik, gyorsúszásban Lehoczky Levente 2. a osztályosok. A II. korcsoportban az ötödik b osztályos Bencsik Adrián 50 méteres mellúszásban lett ezüstérmes.

A mezőtúri 2 kilométeres Szilveszteri futáson Karsai Gábor 4. b osztályos lett az I. helyezett a korcsoportjában.

Az iskolai életről további információkat és képeket találnak az iskola honlapján: www.rozsahegyiiskola.hu

Anekdota Rózsahegyi Kálmánról

Rózsahegyi Kálmán bátyánk vadászkalandokat mesél a törzsasztalnál, amikor egyszerre csak megszólal Latabár Kálmán és büszkén mesélni kezd...

- Én már vadásztam medvére is.
- És el is találtad? – kérdezte gyanakodva Rózsahegyi Kálmán bácsi.
- Azt nem mondtam egy szóval se.
- Hogy lehet egy olyan állatot nem eltalálni? – szólt közbe valaki.
- Naív ember – fordult az illetőhöz a kis Latyi és legyintett egyet, - hiába nagy a medve, ha az a vacak puskagolyó olyan kicsi.

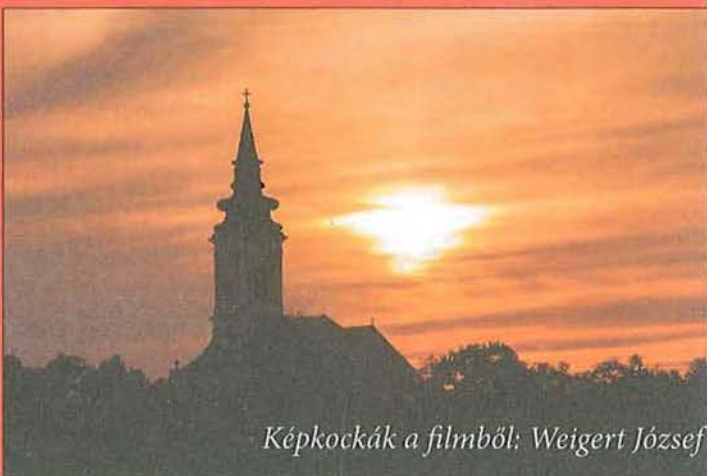
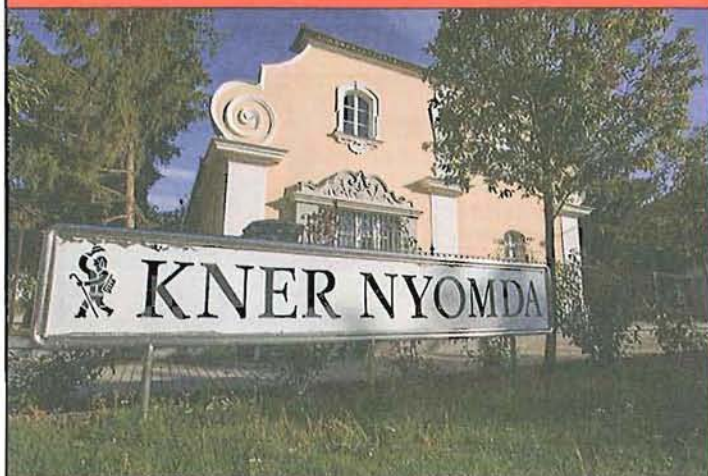
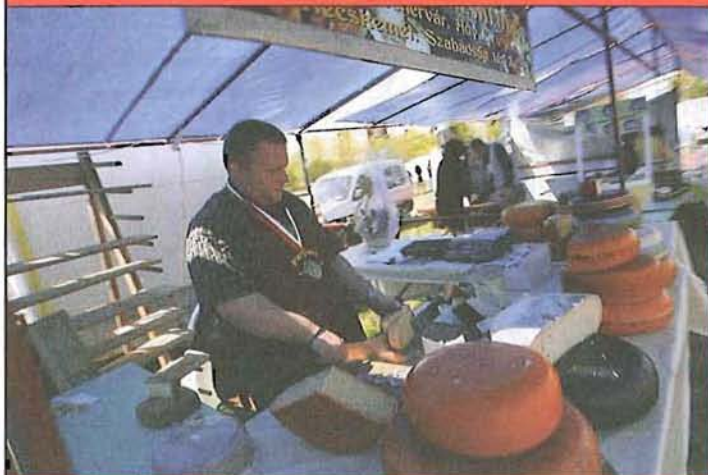

Fekécs Hanna a gyors-, hát- és mellúszás bajnoka

Karsai Gábor a Szilveszteri futás győztese

Kisfilm Gyomaendrőről

Képkockák a filmből: Weigert József

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizet szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídfő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240

E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Februári ajánlataim:

- megérkeztek a tavaszi vetőmagok
- zöldségfélék, virágmagok, dughagymák
- tavaszi virághagymák, dália, kardvirágok
- rózsatövek, virágföldek, műanyag cserepek
- permetező készülékek, alkatrészek
- lemosó tavaszi vegyszerek, rovar és gombaölők
- egér- és patkánymérgek, csapdák, ragasztók
- munkaruhák, gumicsizmák, védőkesztyűk
- munkavédelmi bakancsok, esőruhák
- szegek, csavarok, kézi- és barkácsszerszámok
- festékek, hígítók, festőszerszámok
- alu létrák, talicskák, kőműves szerszámok
- műanyag áruk, konyhai eszközök
- izzók, vezetékek, kapcsolók
- műtrágyák, virágtápok

Várom vásárlóimat! -

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Árca: 210 Ft

XXI. évfolyam 3. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2014. március

A tartalomból:

3. Önkormányzati hírek

5. IN MEMORIAM:

8. Civil sarok - Hanyecz Margit

14. Máczy István 80 éves

19. Bálint-Valentin Napi Kavalkád

20. Farsangi mulatság Hunyán

Iskoláink:

2. Rózsahegy Kálmán Kistérségi Általános Iskola

18. Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda

19. Kis Bálint Általános Iskola

Fényes napja a magyar történelemnek...

Hol sírjaink domborulnak,
Unokáink lenyomulnak,
És áldó imádság mellett
Mondják el szent neveinket
A magyarok Istenére
Esküszünk,
Esküszünk, hogy rabok tovább
Nem leszünk!

(Pest, 1848. március 13.)

„Üdvözlégy fényes napja a magyar történelemnek, március 15-dike! Ünnepet szentel neked a rabságból szabadult magyar, miként megünneplik egyiptomi fogságukból kiszabadulásuk napját Izrael fiai és lányai...

Üdvözlünk téged, 1848-diki országgyűlés, mely utolsó voltál Pozsonyban, de legelső vagy a magyar nemzet történelmében. A te erős karod zúta szét a szolgabílcseket e nép kezéről, a te erős karod vetette meg e nemzet jövő boldogságának alapját, a te hatalmas szavad mondta ki, hogy legyen egyenlőség, szabadság és testvériség a népek között... És legyetek üdvözölve hazánk tüzes

lelkű fiataltsága, ti, kik Pozsonyban és Pesten elsők voltatok megragadni a szabadság zászlóját, elsők voltatok küzdeni a megtámadott népjog és szabadság védelmében, és harcban véretekét áldoztatok a megtámadott népjogért és szabadságért. Ti segítettétek fölírni ama nagy napon az elaltatott népet, a ti nevetek halhatatlan! Nemcsak ott voltatok elsők, ahol szólni, de elsők voltatok ott is, ahol tenni kellett. Nemcsak a szabadság terén voltatok hősök, hanem a csatamezőn is azok voltatok. A ti kiömlő véretek lett a drága pecsét szabadságunk arany bulláján.”

folytatás a 7. oldalon

Jó hírek a Rózsaszigeti Iskolából

Sikerrel zárult a Rózsaszigeti Iskolában a megismételt intézményvezetői pályázati eljárás

Örömmel tájékoztatjuk a kedves olvasókat, hogy Dr. Hoffmann Rózsa köznevelésért felelős államtitkár asszony február 7-én ünnepélyes keretek között átadta Farkas Zoltánnak a 2018. augusztus 15-ig szóló intézményvezetői megbízását. A szülői közösség bensőséges hangulatú rendezvényen köszöntötte az iskola vezetőjét. Kepenyés András tankerületi igazgató ugyancsak 2018-ig nevezte ki intézményvezető helyettesnek Almási Gergelyné és Uhrinné Darvas Erzsébetet.

Köszönjük a biztatást és a kitartást támogatóinknak:

*Rózsaszigeti Kálmán Általános Iskola és Kollégium
tantestülete*

A szülői közösség bensőséges hangulatú rendezvényen köszöntötte az iskola vezetőjét

Úszóverseny

A diákolimpia III-IV. korcsoportja körzeti úszóversenyének lebonyolítására január 23-án került sor a Liget Fürdőben. Iskolánkat 9 tanuló képviselte. Közülük a legeredményesebbek voltak:

Vaszko Ágnes 7. b osztályos tanuló: 100 m gyors- és 100 m hátúszásban 1. helyezett, 100 m mellúszásban 3. helyezett lett. Eredményével megszerezte korcsoportjában a különdíjat, egy kupát.

Nemes Ágota 5. a osztályos tanuló: 50 m mell- és 100 m hátúszásban 3. helyezést ért el.

Vaszko Ági aranyérme mellé kupát is kapott az úszóversenyen

James Lucas Lancaster 8. b: 100 m-es gyorsúszásban 2. helyezést, 100 m-es mellúszásban 3. helyezést ért el.

Az első három helyezett továbbjutott a megyei diákolimpiára, ahol Nemes Ágota mellúszásban ezüstérmes lett, Vaszkó Ági pedig 2 bronzérmes lett gazdagabb.

Amőba bajnokság

Diákönkormányzatunk február második hetében rendezte meg a hagyományos amőba bajnokságot. Az osztályok a házi-versenyek után 3 főt küldhettek a döntőbe.

3-4. osztály: 1. Tóth Martin 4. b, 2. Gyetvai Máté 4. b,
3. Jónás Mariann 3. b

5-6. osztály: 1. Lakatos Rikárdó 6. a, 2. Tóth Zoltán 6. b,
3. Dógi Csenge 5. b

7-8. osztály: 1. Szilágyi Adrián 7. b, 2. Töröcsik Richárd 8. b,
3. Dudics György 7. b

*Az amőba bajnokság győztesei Szilágyi Adrián,
Tóth Martin és Lakatos Rikárd*

Kedves Szülők! Tisztelt Adózó Állampolgárok!

Szeretnénk figyelmükbe ajánlani az iskolánk mellett működő alapítványt, amelynek működését adójuk 1 %-ának felajánlásával tudnak támogatni.

A RÓZSASZIGETI ISKOLA DIÁKJAIÉRT ALAPÍTVÁNY

Célja: Az iskola tanulóinak és tanulóközösségeinek támogatása. Tanulmányi versenyek nevezési díja, nyelvvizsgadíjak, tanulmányi kirándulások, versenyek utazási költségei, kulturális tevékenységek, rendezvények támogatása, lengyel testvériskolai kapcsolat ápolása.

Továbbá az alapítvány közreműködésével épültek meg a Hősök terén és a Ligetben lévő játszótérek, valamint az alapítvány nyertes pályázatából épült az öregszőlői játszótér.

Amennyiben az alapítvány céljával egyetért, tisztelettel kérjük, hogy a befizetett adója 1 %-ával támogassa a fent felsorolt tevékenységeket.

Adószáma: 18390162-1-04

Köszönettel:

*Farkas Zoltánné
az alapítvány kuratóriumának elnöke*

Jótekonysági bál

A Rózsaszigeti Kálmán Általános Iskola és Kollégium Szülői Munkaközössége jótekonysági bált rendez március 8-án 19 órától a Hídfő étteremben. Belépő- és támogatójegyek Kovásznainé Mikó Klára iskolatitkárnál vásárolhatók. Szeretettel várunk mindenkit a rózsaszigeti szülők és pedagógusok!

Önök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület februárban

A költségvetés megvitatása mindig több fordulóban történik. Ezért, illetve a nagylaposi szociális bolt megnyitásának vizsgálata, valamint több halaszthatatlan döntés meghozatala céljából kibővített bizottság elnöki és rendkívüli testületi ülést hívott össze a polgármester február hónapban.

2014. február 12.-én megtartott rendkívüli ülés tartalmából:

Pályázat benyújtása a Térségi Szociális Gondozási Központ konyha-fejlesztése céljából

- Kis Bálint Általános Iskola diákjai által használt Kossuth úti tálalókonyha épületének felújítása
 - Az általános iskoláink által használt tálalókonyhák fejlesztése miatt eszközbeszerzés
 - A Központi Konyha fejlesztése érdekében hűtőkamra építése
- A fejlesztés forrásösszetétele:

Bruttó költség	36.001.031
Támogatás mértéke (80%)	28.800.824
Önkormányzati sajátérő (20%)	7.200.207

A Képviselő-testület jóvá hagyta a pályázat benyújtásával kapcsolatos előterjesztést.

Varga Lajos Sportcsarnok felújítása

A Sportcsarnokban tervezett felújítási munkálatok műszaki tartalmának felmérésével kapcsolatban bejárás történt. A bejárás során ismertetésre kerültek a pályázati támogatásban részesült munkálatok és az önkormányzat által betervezett többlet munkálatok számbavétele. Az elfogadott többletmunkák a következők: villanyszerelési, belső falfestések, páraelvezetés, szellőző ventilátorok javítása, bejárati ajtó cseréje, fa nyílászárók festése és néhány csere, küzdőtér árnyékoló fóliázása, bádogtető javítása. Várható költség (önerő) 12.597.489 Ft, amely összeg a 2014. évi költségvetésbe betervezésre kerül.

A pályázat útján támogatott munkálatok becsült nettó összege: 15.679.293 Ft, amely az álmennyezet javítását foglalja leginkább magába.

Nagylaposi vegyes bolt nyitása

Az elmúlt év végén Nagylapson bezárt az élelmiszer bolt. A lakosok alapellátása jelenleg mozgó árusok beállításával lett biztosítva.

Lehetőségként felmerült, hogy az újranyitás a Start Szociális Szövetkezet által valósuljon meg.

A bolt nyitásához szükséges álló és forgóeszközök felmérése megtörtént, melynek összegét (2.972.500 Ft) a Képviselő-testület kölcsönként átadna a szövetkezet részére. A törlesztés 2015. évtől kezdődhetne meg.

A Képviselő-testület egyetértett az ott élő emberek kérésével, de a képviselők közül néhányan nem tartották kellően kidolgozottnak az előterjesztést, ezért az a határozat született, hogy március hónapban kerüljön újra megvitatásra a szociális bolt megnyitásának lehetősége.

2014. február 27-iki képviselő-testületi ülés tartalmából:

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának 2014. évi költségvetésének megalkotása

A képviselő-testület 2013 októberében tartott ülésén elfogadta a 2014. évi költségvetési koncepciót, és abban meghatározta az elérendő célokat, feladatokat. A költségvetés egyensúlyának biztosítása céljából megtörtént a bevételi források felmérése, a kiadások rangsorolása.

Bevételek számbavétele

Helyi önkormányzatok működésének általános támogatása:
(Az elmúlt évben új jogcímenként szerepelt először a költségvetési törvényben.)

E támogatási kategórián belül jelennek meg az alábbiak:

Önkormányzati hivatal támogatása (4.580.000 Ft/fő)

Település-üzemeltetéshez kapcsolódó feladatellátás támogatása, mint a zöldterület gazdálkodás, (25.000.000 Ft) közvilágítás fenntartása, (372.000 Ft/km) köztemető működtetés, (104 Ft/m²) közutak fenntartása (295.000 Ft/km). Városunk költségvetésében ez az összeg: 31.795 E Ft-ot tesz ki.

Egyéb kötelező önkormányzati feladatok támogatása 2700 Ft/fő. A kapott támogatási összeg: 38.359 E Ft.

2. Települési önkormányzatok egyes köznevelési feladatainak támogatása

Az önkormányzatok fő feladata az óvodai ellátás biztosítása. A támogatást a központi költségvetés biztosítja és bocsátja az önkormányzatok rendelkezésére, melyből kifizetésre kerül a megengedett pedagógus létszám teljes bére, illetve a pedagógus munkát segítők juttatása egyaránt.

Célzott támogatást biztosít a központi költségvetés a szakmai és dologi kiadásokhoz, melynek összege: 56.000 Ft/fő/év.

3. A települési önkormányzatok szociális és gyermekjóléti feladatainak támogatása

Ebben a kategóriában jelenik meg: a Térségi Szociális Gondozási Központ által ellátott feladatok finanszírozása, gyermekétkeztetés. Az idei évben 26.824 E Ft-ot ítélték meg a feladat ellátására.

4. A települési önkormányzatok kulturális feladatainak támogatása

Ezen a jogcímen a várost megillető támogatás becsült összege 16 millió Ft (muzeális intézmények, nyilvános könyvtári ellátás, valamint a közművelődés támogatása).

5. Beszámítás

A támogatások összegét csökkenteni kell az önkormányzati elvárt bevételek összegével. Az elvárt bevétel meghatározása: a 2012. évi iparüzési adóalap 0,5%-át jelenti, Amennyiben az egy lakosra jutó adóerő képesség 15.000 Ft alatt van, lehetőség nyílik a beszámítás összegének csökkentésére. Városunk esetében ez az összeg 18.000 Ft felett van, viszont közös hivatali székhelyeként a beszámítás összege 5% ponttal csökken. A támogatás csökkentése meghatározott szempontrendszer szerint történik.

A helyi adó bevételének tervezése: az előző évhez képest 23 millió Ft-tal több helyi adó bevétel került megtervezésre.

Kiadások számbavétele:

A várható infláció körüli mértékben növekedhetnek az előző év terv számításaihoz képest, illetve a számbavételnél a feladatnövekedésből származó többlet kiadások lettek még figyelembe véve. A fejlesztési kiadások közül elsősorban a 2013. évről áthúzódó beruházások kerültek megtervezésre, az intézmények és a Városüzemeltetési Osztály által szükségesnek tartott fejlesztések, a testület által hozott döntések kerültek betervezésre.

Gyomaendrőd Város Önkormányzat 2014. évi költségvetésének mérlege

(Adatok E Ft-ban)

megnevezés	2011. évi tény	2012. évi tény	2013. évi terv	2014. évi terv
Költségvetési bevétel összesen	3.171.487	2.928.442	2.729.684	2.482.933
Költségvetési hiány belső finanszírozást szolgáló bevétel	621.016	234.568	708.551	680.547
Rövid lejáratú hitel felvétel	0	0	0	0
Egyéb finanszírozási bevételek		6.497		
Bevétel mindösszesen	3.792.503	3.169.507	3.438.235	3.163.480
Működési kiadás összesen	2.527.012	2.567.647	2.096.664	1.899.178
				tartalmazza a működési céltartalékot
Felújítás összesen	70.522	35.833	42.000	45.478
Fejlesztés összesen	1.087.888	395.763	825.415	828.325
Tartalék			474.156	390.499
				félh-i céltartalék
Egyéb finanszírozás kiadásai		1.621		
Kiadás mindösszesen	3.685.422	3.000.864	3.438.235	3.163.480

A végszavazásnál 12 képviselő volt jelen, így 11 igen és 1 nem szavazat mellett került elfogadása a 2014. évi költségvetése városunknak.

2014. évi Támogatást szolgáló alapok pályázati kiírása

A város 2014. évi költségvetési rendelete a Sport Alapot 12.000.000. Ft-ban, a Környezetvédelmi Alapot 3.600.000. Ft-ban, a Civil Alap meghívásos alapon pályázható keretösszegét 1.550.000 Ft-ban, az Idegenforgalmi Alapot pedig 1.000.000 Ft-ban határozta meg. A Sport Alapra, Idegenforgalmi és Környezetvédelmi Alapra nyílt eljárásban lehet pályázatot benyújtani a pályázati kiírás szabályai szerint.

A Civil Alap esetében a Közművelődésről szóló rendelet mellett speciális célok és követelmények is meghatározásra kerülnek. Azok a szervezetek élvezhetnek előnyt, akik szerepet vállalnak a város turisztikai és idegenforgalmi céljainak megvalósításában.

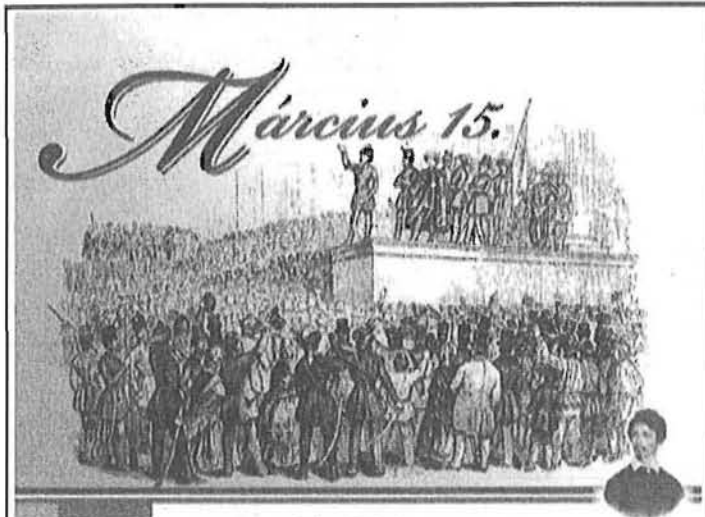
Nemzeti ünnepek és kapcsolódó rendezvények:

Sajt- és Türoszfesztivál, Nemzetközi Halfőző verseny szervezésében, valamint a 25 éves a város programjának színesítésében.

Ezen feltételeken kívül a Civil Alap ez évben két komponensű lesz. Az „A” komponensben pénzbeli, míg a „B” komponensben természetbeni támogatásra lehet pályázni. (Ez utóbbira a kiírásban megjelölt állapotú szervezeteknek, a kiírásban lévő feltételek megléte esetén.)

A pályázati kiírások és feltételek megjelennek az önkormányzat honlapján és a helyi médiában. Döntés az április 24-iki testületi ülésen várható a bizottságok javaslata alapján.

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Meghívó

Tisztelettel meghívom Önt és családját az 1848-49-es forradalom és szabadságharc emlékére rendezett ünnepségre, melyet 2014. március 14 - én pénteken de. 10.00 órakor tartunk a Művelődési házban.

Ünnepi beszédet mond: Petényi Szilárdné polgármester

Ünnepeljük együtt a szabadságharc ünnepét!

A gyomaendrődi március 15-ei ünnepségről:

Időpont: 2014. március 14. 18.30 óra

Helyszín: Szabadság tér-Országzászló (gyomai városrész)

Ünnepi szónok: Dankó Béla országgyűlési képviselő. Ünnepi műsort ad a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola.

Tájékoztató az Endrődiek Baráti Köre tagjai és szimpatizánsai részére!

Egyesületünk éves közgyűlését 2014. március 22-én szombaton a szokott helyen (Bp. V. Alkotmány u. 9-11.) Alma Mater Étteremben tartjuk. Várunk mindenkit nagy szeretettel. Részletek az újság következő számában, illetve tagtársaink részére a meghívó levélben.

EBK vezetősége

Felhívás!

Az 1964-ben az Endrődi Általános Iskolából elballagott öreg diákok 50 éves találkozóját elkezdtük megszervezni 2014. május 9-én péntek estére. Kérünk mindenkit, hogy maguk és ismerőseik elérhetőségét szíveskedjenek közölni. Szeretnénk emlékeztetni tenni ezt az eseményt, ezért az iskola Rózsahegyi Napjához és az Endrődiek Baráti Köre egyik legnagyobb endrődi rendezvényéhez próbáltunk kapcsolódni. Megjegyezzük még, hogy másnap az Endrődi híd 100 éves jubileuma és újjáépítése alkalmából úgynevezett HÍDÜNNEP lesz, és lehetőség van a Körösön sétahajózásra is.

Szervezők:

Feuerverkerné Balogh Irma 06-66-386-665

Lovászné Habzda Irén 06-66-284-949

Szakálos Mária 06-30-358-5618

Timár Imre 06-20-942-9331

e-mail: timarimrev@gmail.com

Horgas Eszter és a Talamba Ütőegyüttes NŐNAPI KONCERTJE

2014. március 7- én (pénteken) 19 órakor a Katona József Művelődési Központban (Gyomaendrőd, Kossuth u. 9.)

Belépő: 2.000 Ft

Információ: 66/283-524; 20/994-6141

Bella János és nézek a láthatáron túlra c. könyvének kiállításával egybekötött bemutatója lesz 2014. március 21-én (péntek) délután 17 órai kezdettel. Helye a Határ Győző Városi Könyvtár.

Szeretettel várunk minden kedves érdeklődőt!

Farsangi mulatság Hunyán

Vízkereszt (január 6.) és Hamvazószerda (idén március 5.) közötti időszakot farsangnak nevezzük.

Ez az időszak a vidám, jókedvű bálók, rendezvények ideje.

A hunyai művelődési házban február 23-án, vasárnap volt ilyen rendezvény.

Sokan összejöttek Hunyáról, Gyomaendrődről, Kondorosról és más településekről is.

Véha Lászlóné a Rózsa Pávákör tagja köszöntötte a meglepeteket, majd vidám, zenés műsor következett, melyet a jelenlevők biztosítottak. A kondorosi Rózsa Pávákör nyitó műsorát követte a meghívott vendégek előadása.

A műsor után a kondorosi Varga János vendéglőjének konyháján készült finom vegyes tál ebéd következett. Alig ürültek ki a tányérok, a jelenlevők egy része táncrea perdült. A tánchoz a zenét Major József és társa biztosította, de besegített a hunyai Iványi László zenész is.

A jó hangulatot a tombolajáték is fokozta - különösen azok körében, akik nyertek is valamit.

A rendezvényt jelenlétével megtisztelte Dr. Csorba Csaba jegyző, Hegedűs Roland önkormányzati képviselő és Iványi László plébános is.

A gondos szervezés Véha Lászlóné munkája.

(képek a 20. oldalon)

Kérjük, támogassa adója egyházi 1%-ával a Magyar Katolikus Egyház szolgálatát!

Cseppekből a tenger

1% Technical azonos: 0011

www.katolikus.hu

In memoriam

Szülőföld: Bölcso, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

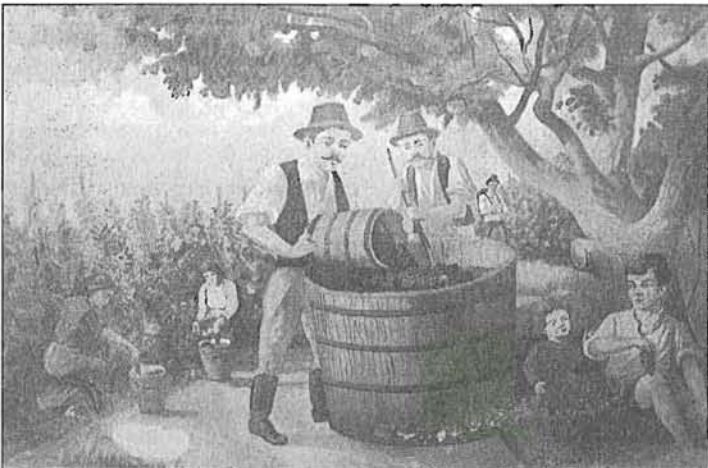
Bódi Károly 1902-1966 festő

Gyoma és Endrőd a 20. század első felében három nagy autodidakta művészt nevelt fel. Az első Papp Zsigmond, Gyoma ezermester őstehetsége, a második Uhrin Péter, az endrődi és a póhalmi paraszti élet festője, és a kevésbé ismert Bódi Károly. Mindhárom művészt a polgárosodó paraszti

öntudat éltette, az a különleges közeg, mely jó táptalaja volt az önművelésnek és az őseréjű alkotásnak.

Bódi Károly 1902. szeptember 22-én született Gyomán. Különleges rajz tehetsége már kisiskolás korában megmutatkozott. Elemi iskolai tanítója tanácsára szülei a budapesti rajziskolába írárták. A falusi élethez szokott ifjú nem bírta a nagyvárosi életet, és a rajziskolát félbehagyva, hazajött szülővárosába, Gyomára.

Kovács Mátyás szobafestő mesternél kitanulta a szobafestő szakmát. A lakószobák cifrázása mellett olajképeket és falfestményeket készített. Tehetségére hamarosan felfigyeltek és egyre több megrendelést kapott. Az önálló alkotások mellett sokat másolta a híres festők képeit. Különösen Bihari János festészetét kedvelte. Olajfestményei, ceruzarajzai és vázlati gyűjtőknél, családoknál találhatók, mely alkotások száma meghaladja a százat. A táblaképeken kívül falfestményeket készített középületekben, családi házaknál. A 48-as Kaszinó mennyezetére paraszti életképekből álló kompozíciót festett. Sajnos ez a monumentális munkája majdnem megsemmisült. A Kossuth úton álló épületben ma a Kis Bálint Iskola ebédlője található. A festmény jó állapotban volt addig, míg egy eldugult szenes kályha kiáramló kormos füstje be nem borította

az egész mennyezetet. A megfeketedett festményt ezután lemeszelték. Hosszú évekig pihent a fehér mészréteg alatt, míg egyik felújítás alkalmával lekaparták a fedő mészréteget. A festmény akkor egészen kivehető képet mutatott. Sajnos a szakszerű, hozzáértő felújítás, restaurálás elmaradt, így a kép lassan annyira megfakul, hogy már nem lehet helyrehozni.

A gyomai volt városháza (ma járási hivatal) dísztermének mennyezetére ugyancsak a paraszti élet jeleneteit festette fel. Ez a falfestménye sem látható, mert ezt is lemeszelték. Az egykori Körösi Állami Gazdaság kultúrtermének színpadhomlokzatát szintén az ő munkája díszítette. Endrődön a Homoki házban, mely ma a Rózsakert Idősek Otthona, szépen megmaradt két falfestménye. Az egyikben szüret látható, a másik festmény játszódozó medvebocsokat ábrázol. Arról, hogy a magánháznál milyen falfestményeket készített, sajnos, nincs adatunk.

Bódi Károly soha nem nősült meg, családot nem alapított. Idős korában rokonoknál, ismerősöknél húzta meg magát. A falusi viszonyokhoz képest különc ember, nagyszélű fekete művészkalapot és csokornyakkendőt hordott. 1966-ban saját kezével vetett véget életének. Alkotásaiból 1982-ben Kruchió László rendezett kiállítást a Katona József Művelődési Központban.

Emlékezzünk Bódi Károlyról, aki itt élt ebben a városban és egész életében ennek a vidéknek élményeit jelenítette meg alkotásaiban.

Hamarosan gyűjteményes kiállítást szeretnénk rendezni Bódi Károly alkotásaiból az Endrődi Népház alsó termében, melyhez kérjük a tisztelt olvasóink segítségét is. Kérjük, jelezzék az újság szerkesztőjének, ha Bódi Károly alkotásokról tudnak, hogy minél teljesebben tudjuk bemutatni a már-már elfeledett gyomai tehetség munkásságát.

Források: Uhrin Pál közlése- Gyomaendrőd, 2006; Varga Béla közlése – Gyomaendrőd, 2012.; Gyomaendrődi ki kicsoda? 2004. Bódi Károly szócikk (48. oldal)

Katolikus oldal

MÁRCIUSI ÜNNEPEK

2. vasárnap:	Évközi 8. vasárnap
4. kedd:	Szent Kázmér
5. szerda:	Hamvazószerda
9. vasárnap:	Nagyböjt 1. vasárnapja
16. vasárnap:	Nagyböjt 2. vasárnapja
19. szerda:	Szent József, a Boldogságos Szűz Mária jegyese
23. vasárnap:	Nagyböjt 3. vasárnapja
25. kedd:	Urunk születésének hírviladása (Gyümölcsoltó Boldogasszony)
30. vasárnap:	Nagyböjt 4. vasárnapja

„HALLGASS MEG MINKET, ÚR ISTEN NEGYVEN NAPI BÖJTÖLÉSBEN!”

A nagyszüleim falujában, az Arad megyei Tornyán nagyböjt során énekelnek egy régi éneket, melynek refrénje máig fülemben cseng: „Hallgass meg minket, Úr Isten, - Mi buzgó könyörgésünkben, - E szentséges szent időkben: - Negyven napi böjtölésben!”

A Katolikus Egyház a március 5-i hamvazószerdával ezt a negyven napi böjtöt kezdi meg. A készület szent idejét, melyben megtisztulni, felkészülni akarunk kereszténységünk legnagyobb ünnepére, a Húsvétra. Miért éppen negyven nap? A válasz egyszerű. Azért, mert a Bibliában azt olvassuk: mielőtt Jézus megkezdene nyilvános működését, elmegy a pusztába, és negyven napig böjtöl. S mi, katolikus keresztények úgy érezzük, hogy Jézus példát akar szolgáltatni nekünk, hogy mi is felvállalva a böjti önmegtagadást, lemondásokat, így készüljünk arra, hogy az ő dicsőséges feltámadását megünnepeljük.

A nagyböjti szent idő külsőségeivel is figyelmeztet bennünket a készületre: a szentmiséből elmarad a két örvendő ének, Dicsőség és az Alleluja éneklése. A liturgikus szíjn a bűnbánat viola színe lesz, az oltárokról, szobrok és szentképek előtt eltávolítjuk a virágokat. Nagyböjt ötödik hetétől letakarjuk a kereszteteket lila vagy fekete leplekkel. Ezek az évezredek liturgikus mozzanatok mind arra intenek bennünket, hogy ez most egy szent idő: az önvizsgálat, a bűnbánat, a bensőséges imádság, az önmegtagadás negyven szent napja.

A nagyböjt két napján: hamvazószerdán és nagypénteken szigorú böjtöt tartunk: teljes hústiltalom mellett napi háromszori étkezés megengedett, de csak egyszeri jóllakással. A nagyböjt többi péntekén a hústiltalom megtartása kötelező. A nagyböjt folyamán tilos a hangos mulatságokon való részvétel. (Ezek a böjti rendeletek a 14-60 év közötti katolikus keresztényeket érintik kötelező módon, a többieknek csak ajánlott.)

A nagyböjt egyik kedves imádsága a Szent Keresztútjárás. Jeruzsálemben máig látogatják az odazarándokló hívek azt a tizennégy emlékhelyet, amely azon az útvonalon található, amit a megkínzott Jézus, vállalva a kereszttel, Pilátus házatól a kivégzés helyéig, a Kálváriáig megtett. Az Egyház különleges búcsúkat engedélyezett a jeruzsálemi zarándokoknak, akik ezt a tizennégy állomást imádkozva végigjárták. Később, a középkori keresztes háborúk, majd a muzulmán

MÁRCIUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 17 óra,
hétköznap csütörtök kivételével reggel fél 8

Gyoma

Vasárnap és ünnepnap 11 óra,
kedden és pénteken 16 órakor
a plébánián kialakított kápolnában

Hunya

Hétköznap csütörtök kivételével 17 óra, szombaton 17 órakor
vasárnapi előesti mise, vasárnap és ünnepnap 10 óra

Gyomaendrődi keresztút járók Mária Radnán 2013-ban

uralom miatt lehetetlenség volt egy európai embernek a szentföldre utazni. Mivel a jeruzsálemi keresztút a ferences barátok gondozásában állt, ezért a ferences templomokban felállították a tizennégy emlékhely képét („stációk”), ahol ugyanazon kegyelmekben, búcsúban részesült az ott imádkozó keresztény, mintha ugyanezt Jeruzsálemben tenné. A XVIII. századra már nem csak a Ferenc-rendi templomokban, hanem minden katolikus templomban fel lett állítva a tizennégy stációs kép, amit különleges privilégiumként csak ferences rendi szerzetes pap áldhat meg.

Nagyböjt péntekén és vasárnapján ezt az ősi ajtatosságot végezzük tehát templomainkban. Énekelve, imádkozva végigjárjuk a tizennégy stációt, az így elnyert búcsúkat felajánlva önmagunkért, szeretteinkért s különösen a tisztítótűzben szenvedő lelkekért.

Másik kedves böjti imádságunk a Fájdalmas Olvasó, vagy Szűz Mária hét fájdalmának héttizedes rózsafüzére. A szentolvasót imádkozva, a tizedek alatt elmélkedünk Jézus szenvedéseiről és a Szent Szűz anyai fájdalmairól.

De a nagyböjti szent idő legfontosabb célja a bűnbánattartás. Az Anyaszentegyház parancsolatban kéri, hogy a szentgyónásunkat végezzük el, és legalább a húsvéti időben járuljunk szentáldozáshoz. Ezt segíti elő

minden évben a háromnapos lelkigyakorlat, mely egyházközségünkben ebben az esztendőben a Virágvasárnap előtti héten lesz, április 9-11 között, szerdán, csütörtökön és pénteken, este 6 órai kezdettel, s melyet a Vajdaságból hozzánk érkező Ft. Szakály József, Szabadka-kertvárosi plébános atya fog tartani.

Kedves testvérek, ezzel a lelkülettel kezdjük el az idei nagyböjtöt. Legyen ez mindannyiunk számára az imádság, a böjt, az önmegtagadás, a bűnbánat ideje, hogy így megtisztulva, felkészült lélekkel ünnepelhesük majd az Údvözítő feltámadásának szent ünnepét.

Czank Gábor
plébános

KÖSZÖNET

Az endrődi Szent Imre Plébánia közössége nevében szeretném megköszönni Hanyecz Margit adományát, templomunk új futószőnyegét. Isten fizesse meg!

Hasonlóképpen köszönet illeti a gyomai Jézus Szíve Plébánia közössége nevében Iványi Miklóst és családját, akiknek adományából ötven új szék került a gyomai Don Bosco katolikus közösségi házba. Isten fizesse meg!

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

SZENT JÓZSEF

a Boldogságos Szűz Mária jegyese
(március 19.)

Dávid családjából származott (Mt 1, 1-17; Lk 3, 23-38). Mária jegyese volt, amikor az egybekelésük előtt Mária méhében fogant a Szentlélektől. József jó ember volt, sok töprengés után az angyali jelenés nyomán mégis feleségül vette jegyesét.

Az összeírás idején Betlehemben megszületett a gyermek Jézus. (Mt 1, 18-24; Mt 2, 1-12) A veszély elől engedelmesen Egyiptomba menekítette családját (emigrált!) majd hazatérésük után Názáretben teleped-

tek le. (Mt 2, 13-23) Itt ács volt.

Jézus nyilvános működésének megkezdése előtt nem sokkal hunyhathott el, ám sem halála időpontját, sem sírhelyét nem ismerjük.

(Iványi László: 200 éves az
Endrődi Szent Imre templom)
Fotó - Iványi László: Szent József
szobra az endrődi templomban.

Fényes napja a magyar históriának...

folytatás a címlapról

Az 1100 éves magyar történelemnek vannak olyan eseményei, melyek nemcsak nekünk, magyaroknak fontos, hanem Európa, sőt a nagyvilág számára is hordoz üzenetet. Ilyen nap a mai is.

Március 15 - szimbólummá vált. Nemcsak 1848 történelmi eseményeit jelenti, hanem a szabadság szimbólumát... Szabadságharcaink három jelentős évszáma – 1848-1956-1990 – tartalmában, jelentőségében, példaértékében összeölelkezik. Ha kezdetben elbuktak, és csak később győztek is forradalmaink, mégis dicsőségesek, és erőt, példát, biztatást adnak a szabadságukért küzdő népeknek

1848. március 15. – évről évre megünnepeljük. Belegondolunk-e valójában, hogy mit jelent ez itt és most nekünk? Másként látták és élték meg a kortársak, és másként vélekednek róla a későbbi korok emberei. Az egykori történések gyakorta nem jelentenek többet az emlékezés kötelességénél, néhány semmitmondó közhely felemlegetésénél. Különösen akkor, ha a hatalom kisajátítani igyekszik az ünnepet - mint a Kádár-korszak végén, vagy pedig szétzavarja a lelkiismeret, és nem a hatalom szavára gyülekező, emlékező ifjúságot, mint az történt a 70-es, 80-as években.

Nagyon sok embernek adott lelki erőt és kitartást a nehezebb időszakokban, az elnyomatás éveiben 1848 szelleme, és megünnepélése. Elszakított magyar testvéreinknek, határainkon túl ez a nap egyet jelent magyar identitásukkal.

Az elnyomatások idején és helyén mindig megnőtt e nap jelentősége.

Emlékezni többféleképpen lehet. Idei márciusunk összehasonlítást kínál és kíván 1848 és napjaink között. Összehasonlítást, amelynek fényénél fölismerhetjük a különbözőségeket.

A híres-nevezetes áprilisi törvényeket a feudális parlament hozta meg, mondhatnánk, a reform országgyűlés - történelmi értelemben - meghaladta önmagát. Csakhogy ehhez az önmeghaladáshoz nem lett volna elégséges az 1847-1848-as parlamentre nehezéző külső nyomás. A sikert nagyrészt a törvényhozástól független, mai kifejezéssel a civil társadalomban lezajló események lendítették oda, ahonnan már nem volt visszaút a reformok langyos elsimitásához. Ha nem lépnek föl az ifjak, ha nem toborzódik az önkéntes nemzetőrség, ma nem tekinthetnénk legnemesebb érzelmeink

negyvennyolcára. Nemcsak arisztokrata nagy szellemekre, majd radikális populista politikusokra volt szükség a sikerhez: negyvennyolc legfőképpen a magyar középnevesi szellem és kultúra, jellem értéklényomata.

Az akkori reformkor véletlenül sem hozható párhuzamba az úgynevezett puha diktatúra közelmúltbeli évtizedeivel. Az 1989-ben a sarkalatos törvényeket meghozó parlament nem támaszkodott értékmúlra, s ezáltal nem is fejezhette ki a nemzet törekvéseit. Ekkor nem „haza és haladás” volt a jelszó; helyette pusmogó hatalomátmentés folyt.

A nyakunkba szakadt szabadsággal 1990-ben alig tudtunk kezdeni valamit. Volt egy pillanat, amikor úgy éreztük, elérkezett az önmagunkra találás ideje, ám ennek megvalósítását azokra a – különféle színekben és pártideológiákkal jelentkező – hatalmasokra bíztuk, akiknek kezén a haza és a haladás sorsa középszerűséggé, semmitmondássá, hatalmi, politikai birtoklássá és veszedekessé silányult – akik meg tenni akartak valamit, azok szavát elnyomták az ellenkárogoók kiabálásai.

Negyvennyolc ünnepélése legyen számunkra okulás: a nemzetre leselkedő legnagyobb veszély, ha hiányzik a nemzeti cél és eszmény, a nemzetprogram, az összefogás, amely szokásokban, életformában és életminőségben jelenik meg. Forradalom kell! Amelyet Németh László hívott, várt és követelt: a minőség forradalma, amely nem hősiekedő, de ha kell, bátor.

Tragikus módon pusztulva, fáradtan, de reménykedve ünnepelünk. Legyen már végre ez a nap az ébredés napja: ne hagyjuk magunkat félrevezetni, becsapni. A kivívott szabadságot, az eddig elért eredményeinket őrizzük meg, ne hagyjuk, hogy elvegyék! Ne hagyjuk magunkat megosztani, találjunk egymásra – magyarok és magyarok!

Büszkén mondjuk: „Esküszünk, esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk”, és őseink hitével imádkozunk, és kérjük Istenünket, a magyarok Istenét, hogy:

„Isten áldd meg a magyart, jókedvvel és bőséggel!”

GYOMAENDRŐDI KRÓNIKA

- Civil sarok - Hanyecz Margit

Idén pontosan ötszáz éve, azaz 1514-ben kezdődött a Dózsa György vezette parasztháborúba torkolló kereszt hadjárat, mely vidékünkön is áthaladt.

Sajátos emlékezésem akar lenni az évfordulóra, hogy miután hagyománytisztelő módon Gyomaendrődön is utca viseli Dózsa György nevét, most egyik lakóját választottam beszélgető partnernek. Bemutatva őt, felidézünk a múltat, beszélünk a jelenről is kicsit a jövőről is.

Híres utca a volt a Király, majd Dózsa, Ridegváros felé bandukolva kedvenc útvonalam volt. Tiszteletben álló nevek lakták, lakják: Varju Gergely nagybátyám családjához sokat jártam anno, s itt lakott Kovács Matyi bácsi, az országosan híres tanár, valamint gyermekkorom disznóvágásainak kedvenc böllére, Hanyecz Illés bácsi is, és még megannyi kedves ismerős.

Mindezek a gondolatok futnak át agyamon, mikor leülünk beszélgetni.

- Milyen volt az élet a régi időkben, a háború előtt, s azt követően? - kérdezem Hanyecz Margitkát.

- Rég volt... - mondja mosolyogva - aktív kulturális és közösségi élettel: tenispálya, korcsolyapálya, bálók, könyvtár, színházi előadások, sportkörü élet, kiscsapatok, sok kikapcsolódási lehetőséggel. No és a Kiszabó... igazi kulturális- és sportközpont volt...

Gyermekkorában kiváló sportoló volt, sokat úszott, atletizált, tornászott, kerékpározott. Ép testben ép lélek... volt a mottó.

Aztán a kulákküldöztetéssel, padlássöprésekkel minden megváltozott az ötvenes évek elején, teljes vagyonvesztés lett a következménye. A kuláknak nyilvánított családtól a megélhetést biztosító földet, tanyát, gyümölcsöst elvették, a szülők osztályidegennek ítélve börtönbe, rabmunkára kerültek. Ezt követően édesapja sokáig nem tudott fizikai munkát végezni, lelkiileg, fizikailag megroppant.

Munkát kellett tehát találni, ami Endrődön nem volt lehetséges ilyen családi háttérrel. Itt kellett hagyni a szülőfalut, ahova azért évekkel később visszahúzta a szíve.

- Hol tudtál végül elhelyezkedni, hova vetett a sors?

- A régi Sztalinvárosba (mai Dunaújváros) kerültem egyik unokanővéremmel, ahol elsősegélynyújtással kezdtem, majd gyermekotthonban és kórházban ápolóként folytattam. Megszereztem a csecsemő- és gyermekgondozónői oklevelet, s ezt követően 1956-tól négy éven át a rácalmási gyermekotthonban dolgoztam.

Később Szolnokra kerültem, a helyi bölcsődében beosztott gondozónő, bölcsődevezető, megyei szakfelügyelő lettem. Huszonöt év ottani munka után Szolnokról mentem nyugdíjba.

Mások, az emberek segítése mindig sikerélménye volt. Nyugdíjba kerülését követően visszaköltözött Gyomaendrődre, s mindig letette névjegyét a most már városá nyilvánított település életében.

Szinte vele jött haza a rendszerváltás... mondhatnók.

Ismert, hogy sok éven keresztül a helyi gazdákat is képviselte, tagja volt a kiscsapatnak, és 1994-1998 között önkormányzati képviselőként is segítette a települést.

- Mi motivált a hazaköltözésben, visszatérésben, s mit adtak neked ezek az évek?

Rokonok, barátok közelében szerettem volna élni. Sajnos viszonylag hamar mindenki meghalt, magamra maradtam, a gyász még inkább itthon tartott. No meg egy kicsit segíteni szerettem volna szülőföldemen is.

Mindig érdeklődő voltam. A rendszerváltás hajnalán számos találkozón, (pl. Magyarok Világtalálkozója vagy a Szittya Kongresszus) vettem részt, ahol sok külföldi orvos, mérnök, történész, tudós értelmiség vett részt, új tényeket ismerhettünk meg, s lassan

kezdett felnyíltni a szemünk. Ezeken a rendezvényeken sok későbbi döntéshozóval is megismerkedhettem.

Olvasni mindig nagyon szerettem, s a történelmet is, így nagyon sok újonnan megjelent könyvet megvettem s kaptam is Svédországból, USA-ból, ottani magyarkortól.

Sokat olvastam, kitágult előttem a világ, s ahogy említed, a kiscsapat munkában alapítástól részt vettem.

- Sokak által ismert kreativitásod, sakkszereteted, zene iránti fogékonyságod. Számos vetélkedőn vettél részt, meg is nyerted őket, amikor jelentkeztél. (Senki többet harmadszor, vagy a Ki nyer ma? zenei vetélkedők és győztesek klubja.)

A sikerélmények mellett, volt-e anyagi haszna is ezeknek a játékoknak számodra?

- Nyertem nagyon sok könyvet, lemezeket, egyéb tárgyakat. A legjobban örültem a kétszemélyes isztambuli útnak. Kisebb pénzeredményeim is voltak.

- Mivel telnek mostanában a napjaid?

Továbbra is sokat olvasok, politikai, tudományos, történelmi témákat, szeretem a verseket, zenét hallgatok s írogatok is. Szeretnék többet járni úszni. Régebben sokat utaztam, természetjáró szervezettel bebarangoltuk az országot. Örömmel tapasztaltam, hogy milyen szép és gazdag ez az ország, ha csonkán is. A Kárpát-medencében járva fájó szívvel láttam, hogy ezek az országrészek is Magyarországhoz tartoztak egykor.

Idős korom ellenére ma is szívesen utazok, s szívesen szépítem a kertemet, aktív mozgással tartom rendben egészségemet.

- Mondtad, írogatsz is...

- Nincs unalmas időm, mindig lekötöm magam valamivel.

A gyermekkoromtól 1953-ig bezárólag zajló itthoni eseményeket (gyermekkor, családi kapcsolatok, helyi politikai történések) örökítem meg az általam megéltek szerint, rokonok közeli ismerősök számára.

Régi bölcséktől is sokat olvasok... meg is írom az újságban időnként a gyöngyszemeket.

- Mindenki által ismert, hogy szeretsz adakozni értelmes célokra: katolikus iskola, kápolna és a templom segítésén túl nemes felajánlás volt tőled a szép kivitelű városi óra felállítás az endrői központban. Igazi közösségi gesztus, sokan követhetnék.... Mi készített erre?

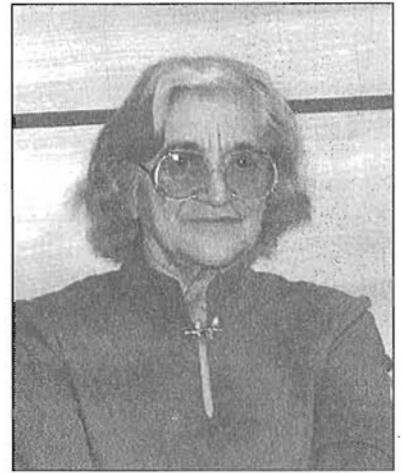
- A családban hagyománya volt ennek, ezt láttam példaként, én csak folytatom.

Öröm volt, az adakozásban, szívesen adtam, adok oda, ahova jónak látom. Anyagi erőmtől függően.

- Ha jönne az aranyhalacska, s teljesítené három kívánságodat, mi lenne az?

- Örülnék, ha a város szépen fejlődne, s lehetne. kellene valamit tenni az endrői városrész kulturális, közösségi életeért is. Teljesen beszűkült az a lehetőség, ahol az endrődiek (nemcsak a magánosak) néha-néha el tudnák tölteni szabadidejüket. A város ezen része kiürült, munka, program, klubélet kellene a fiataloknak is, hogy megmaradjanak, ne menjenek el innen.

Lenne mit tenni a mostani új generációnak e téren is, ahol tudok, még segítek, de ez a feladat már rájuk vár...

Máczy István: Találkozom a szeretettel?

(folytatás a 14. oldalról)

Mielőtt lettem, Isten már szeretett. Szeretetével megelőzött. Megálmodta létem és öntudatra ébredésem előtt már átölelt.

Vajon, ha végleg elmegyek – holtan –, találkozom a Szeretettel? Még nem voltam, már akart. Ha pedig nem leszek, akkor is akar? Szeret? Találkozom a Szeretettel vagy a megsemmisülésbe hullok?

Ha az ember azt mondja a másiknak, szeretlek, annyit mond: te nem halsz meg! Mennyivel inkább igaz ez, ha maga Isten mondja: Szeretlek! Mennyivel valóbb, hogy nála sem jelent mást, minthogy: Nem halsz meg.

Az ember elképzelhetetlennek tartja, bár naponta szembe-sül a halállal, hogy szeretettel többé nincsenek. A gyászt a remény teszi elviselhetővé.

Isten, aki annyiféleképpen kinyilatkoztatta szeretetét, el tudna viselni, hogy milliárdnyi és milliárdnyi ember,

akit teremtő szeretetével alkotott,
akit megváltó szeretetével megváltott,
akit megszentelő szeretettel segített –
az megsemmisüljön!

Szeretet az Isten – nem engedheti.

Találkozom a Szeretettel – hiszem. Hogyan képzelem?

Ha meghalok, a Szeretettel találkozom, aki maga az Atya, aki várja, várja minden hű és tékozló fiát-lányát, várja haza... S amikor megjelenek előtte – irgalmába vetett hittel írom – örvendezni fog az ég angyalaival együtt... élelem siet és szól: vigadjunk és örvendezzünk...

Jézussal találkozom, aki nem eltélni jött a világot, hanem megmenteni, és előre ment, hogy helyet készítsen nekünk, nekem ott, ahol Ő van... Majd szól, hogy bocsánatot nyertek bűneid, mert nagyon szeretted, velem vagy a paradicsomban, amit tettél az embereknek nekem

tetted, különösen, amit a legkisebbeknek... és megölel a teremtés előtti szeretettel...

Ahol az Atya és a Fiú, ott a Lélek, Szentháromságban a Szeretet...

Mi a csepp a tengerben? Még indokoltabb a kérdés: mi az ember az isteni élet óceánjában? Mégis „valaki” vagyok, és kimondom, a Lélek indít rá: Uram „én” utánad vágytam és hányszor mondtam: „Te”, mert magadhoz vonzottál, ihlettel és erőt adtál, és ő Lélek, testemet templomoddá szentelted...

Mit fogok tenni? Csodálkozom. Ahhoz az örökkévalóság is kevés, hogy eléggé csodáljak, hogy az ember, én és te s mindannyian, kellettünk az Istennek. És örökre kellünk neki a szeretet személyes kapcsolatában.

Mit is írhatnék mást arról az állapotról, amelyet szem nem látott, emberi fül nem hallott, elme és szív föl nem foghat, csupán a tény tény, hogy egyszer lettünk, hogy örökké legyünk, Isten otthonában. Erről a jövőről a költő, Pílinzky János is úgy ír, hogy nem sokat tud, de valamiképpen fölmagasztalásunk órája lesz, „Akkor azt mondjuk: Szeretlek. Azt mondjuk: Nagyon szeretlek.”

Kinek mondjuk? Ellenállhatatlanul egész – most elképzelhetetlen – valónkkal Istennek valljuk: szeretlek. És mondjuk azoknak, akikhez szeretet-kapcsolat kötött. Az Istenben való örömben szereteteinkkel való együtt örvendezés egyesít, részese leszünk a szentek egységének. Szeretközösség, amelyben megkülönböztetett személyek lesznek

nagyszüleink,
szüleink,
híveink,
testvéreink,
gyermekeink,
szerelmeink,
barátaink.

Valamiképpen megszépülnek a szeretet és szerelem megélt élményei. Ha Isten egymásnak teremtett minket és nem magányos szigetként éltünk, akkor az emberi kapcsolatok éppen a szeretet maradványai által nem szűnnek meg.

Találkozom a szeretettel, ha végleg elmegyek? Vár a Szeretet, az Isten, és várnak, akik szerettek és szeretnek. Isten tenyeréről Szívbe térek.

Létem oka ő volt. Életem beteljesedése ő lesz. „Szeretet az Isten”.

Köszönet az 1%-ért!

Az alábbi gyomaendrői civil szervezetek köszönik az eddigi jóindulatot mindazoknak, akik adójuk 1%-ával korábban is támogatták alapítványukat, egyesületüket. Remélik és kéri, az ez évi támogatást is. (2013. évi lista alapján) Ha valahol változás történt volna, kérjük, értesítsék a Szerkesztőséget!

Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány, célja az egyházi temetők karbantartása, újra megnyitással kapcsolatos költségek fedezése, a templom belső felújításának támogatása.
Adószám: 18380761-1-04.

Szent Gellért Keresztje Egyesület, célja a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda támogatása.
Adószám: 18389980-1-04

Endrődiek Baráti Köre Egyesület, célja a hagyományok ápolása, az elszármazottakkal való kapcsolattartás.
Adószám: 19182030-1-04.

Élet Másokért Közhasznú Egyesület, célja a rászoruló gyermekek és felnőttek segítése, támogatása.
Adószám: 18384215-1-04

Honismereti Alapítvány, célja a helyi hagyományok megőrzése, publikálása, az Endrői Füzetek, stb.
Adószám: 19056274-1-04

Hittel a Holnap Ifjúságáért Alapítvány, célja a Szent Gellért Katolikus Iskola támogatása.
Adószám: 18372276-1-04

Cukorbeteg Gyomaendrői Klubja, célja a cukorbeteg oktatása, segítése.
Adószáma: 18378272-1-04

Önkéntes Tűzoltó Egyesület Kiemelkedően Közhasznú Egyesület célja az élet és vagyon védelme városunkban és környékén.
Adószám: 18371608-1-04.

Hallható Hang Alapítvány, célja a zeneiskola hangszerálmányának gyarapítása.
Adószám: 18379383-1-04

Gyomaendrői Városi Sportegyesület, célja a helyi ifjúsági és labdarúgó sport támogatása.
Adószám: 18370827-1-04.

Öregszülői Gyermekért Alapítvány, célja a külterületen felnövő hátrányos helyzetű gyermekek közép és felsőfokú tanulmányainak támogatása.
Adószám: 18376184-1-04

Selyem úti Óvodáért Alapítvány célja az óvodás gyermekek kirándulásainak támogatása, az óvodai felszerelések színvonalának javítása.
Adószám: 18379778-1-04

Kincs Az Életed Közhasznú Alapítvány, célja a Gyomaendrődön fogyatékkal élők segítése, a Gondozási Központ ez irányú tevékenységének támogatása, felszereléseinek javítása.
Adószám: 18386932-1-04

A Napsugár Óvodáért Közhasznú Alapítvány, célja a Szabadság úti és a Fő út 85 sz. alatti óvodák gyermekeinek tanulási, játékos feltételeinek jobbítása, az óvodák tárgyi feltételeinek javítása.
Adószám: 18386248-1-04

Templárius Alapítvány támogatja a „Segítsünk a rászoruló gyermekeknek!” jótékony célú adakozást. Adószám: 18856617-1-04

Gyomaendrői Mentőalapítvány: célja a mentőállomás berendezésének, felszerelésének és a mentéstechnikai eszközöknek a bővítése.
Adószám: 18376713-1-04

Mozgáskorlátozottak és Hadirokkantak Gyomaendrői Egyesülete

Egyesületünk számára nagyon fontos bevételi forrást jelent az SZJA 1%-a, ebből tudjuk működésünket finanszírozni, céljainkat, programjainkat megvalósítani.
Adószám: 19057134-1-04

Rózsahegyi Iskola alapítványai:

A Rózsahegyi Iskola Diákjaiért Alapítvány az iskola tanulóinak és tanulóközösségeinek támogatására szolgál. (Tanulmányi versenyek nevezési díja, útiköltsége, nyelvizsga díjak, tanulmányi kirándulások, kulturális tevékenységek, rendezvények.) Az alapítvány közreműködésével készült el a Hősök terén és a ligetben lévő játszótér.
Adószám: 18390162-1-04

A Rózsahegyi Kálmán Diáksport Egyesület az iskolában folyó sporttevékenységet támogatja.

A befolyó tagdíjakból, pályázati forrásból sporteszközöket, felszereléseket vásárolunk, illetve a nevezési díjakat, útiköltséget finanszírozzuk.

Iskolánk kiváló sporteredményei többek között az egyesület támogatásának köszönhetőek.
Adószám: 18387139-1-04

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szonda István

Gyomai Újság. 1932. április 30. 6. oldal

Endrői Hírek

Rovatvezető: Kresznerics Gy. Ferenc

Képviselőtestületi gyűlés Endrődön.

Múlt hét péntekjén, vagyis ápr. hó 22-én tartotta Endrőd község képviselőtestülete rendes közgyűlését. A gyűlésen az előjáróság teljes számban jelent meg, a képviselőtestületi tagok közül kilenc, négyen pedig megbízás alapján vagyis a hivatalos közegeken kívül tizenhárman. A községi párt, amely a képviselőtestületnek többségét alkotja, teljes egészében távol maradt a gyűléstől, mert nem akart résztvenni abban a csúnya harcban, amelyet mesterségesen előkészítettek. Elnök: Kalmár Imre bíró. A gyűlés első pontja a Kondoros-endrői vicinális út építéséhez szükséges idegen területek tulajdonosaival kötött egyezség bemutatása. Az egyezséget, amely szerint négyszögölenként 80 fillér térítést kapnak, egyhangúlag jóváhagyták. A községi vadászterületekben új beosztást csináltak és megállapították azoknak kikiáltási árát. Bula Lajos és társainak abbéli kérelmét, hogy a Simazuji hidat a község vegye kezelésbe és tulajdonába, annak ellenére, hogy jogos és méltányosnak tartják, tekintettel a község nehéz helyzetére nem teljesítették. **Urbán János** irodatiszt, községi iktató kérelmét, hogy a főszolgabírósnál eltöltött szolgálati idejét tudja be, teljesítették. Több olvasókör beadványt adott be, amelyben a piaci helypénz leszállítását kérelmezik. A képviselőtestület tudomásul veszi előjáróság előterjesztését, hogy azt teljesíteni nem lehet, mert a községet szerződés köti ez irányban, de többek hozzászólása és különösen elnöklő bíró beadása következtében (egy asszony 3 tojást hozott egy kézikosárban eladósra a piacra, amelyért 15 fillért kapott és 10 fillér helypénzt követeltek tőle) utasította az előjáróságot, keressen érintkezést a piacbérlővel és mentesítse ilyen esetekben a termelőt a helypénz megfizetése alól.

Vármegyei alispán újabb határozathozatalra utasította a községi képviselőtestületet az albírói és egy esküdői állás megszüntetését illetőleg. A közgyűlés többek hozzászólása után úgy határoz, hogy mindkét állást megszünteti.

Polányi István 100 szociáldemokrata munkás aláírásával el látott beadványban nyomorgó helyzetükre való hivatkozással az ínségmunka azonnali megindítását sürgeti, avagy ha az nem volna keresztülvihető, úgy munkanélküli segély kiutalását kéri, mert az indoklás, hogy erre nincs fedezet, nem állhat meg hiszen, az Egyház évek óta kap segélyt, tehát szüntessék be ezt a segélyezést és ezt az összeget használják föl erre a célra. Különben is fölvilágosítást kérnek, mennyi összeget és mily címen kapott az Egyház a múltban segélyeket. A beadvány egész tartalma amellet bizonyít, hogy megrendelésre készült, hogy mód adassék az Egyház eddigi segélyezéséről kimerítő jelentést tenni és a munkásság amúgy is szélsőségre hajló csoportját - anyagiak színes feltüntetéseivel - az Egyház vezetőségével szembe állítani. Az ismertetés a számadatok ügyes csoportosítása által célját a hallgató munkásság között valószínűleg el is érte. Az ismertetés szerint az Egyház különböző címeken 80.283 pengőt kapott, de csak 56.826 pengőt vett föl. (Azt hiszem nagy volna a tiltakozás, ha az Egyház föl nem vett segély címen követelné a két összeg között mutatkozó nagy összeget?) Az ismertetés további részében előadja, hogy a község az ínségmunkát azért nem tudja megindítani, mert erre nincs fedezet. Költségvetés tervezetbe az előjáróság beállított ugyan e címen 5000 pengőt, de ezt az összeget Csernus Mihály apátplébános javaslatára a községi képviselőtestület áthelyezte a Kondoros-Endrőd-Mezőtúri utépités tételére. Miután azonban az említett út építése csak másodrendű kiadási tétel, ahhoz nyúlani nem lehet. Az előjáróság javaslatot nem tesz a közgyűlésnek, hanem szabad kezét ad. Az előadói jelentés valóságos biztatás volt és a felszólalók meg is ragadták az alkalmat, hogy egyrészt a távollevő apátplébánost és rajta keresztül az Egyházat állítsák oda okául annak, hogy a munkás-

ságnak nincs kereseti lehetősége. Az első felszólaló dr. Kovács Péter, ki miután az előjáróság javaslatot nem tett, a következő javaslattal állt elő: Először is az 5000 pengőt át kell hozni elsőrendű költségvetési tételnek, másrészt tekintettel a község nehéz helyzetére föl kell függeszteni minden néven nevezendő segélyezést. Másodiknak Kovács István szólal föl. Hangoztatja, hogy az 5000 pengőből 290q buzát lehetett volna juttatni a munkásságnak, ami 800 lélek ellátásának felel meg. A munkásságnak joga van a mindennapi kenyeret követelni, a községnek kötelessége munkaalkalmat adni, miért is indítványozza, hogy Kovács Péter javaslata egészítessék ki avval, miszerint az csak „birtokon” kívül fellebbezhető meg. Nem tartozik ide - folytatja felszólalását - de a munkásság érdekében nagyon fontos és így szükségesnek látom, hogy szót tegyem és egyúttal kérjem az előjáróságot a szükséges lépések sürgős megtételére abban az irányban, hogy a vármegyei értekezleten elhatározott és állítólag rendeletileg kötelezővé tenni szándékolt határozat ellen, mely szerint mindenütt csak helyi munkások alkalmazhatók, valóra ne válják, mert akkor az endrői munkások nagy száma a nyár folyamán sem tud majd elhelyezkedni és munkához jutni. Én eddig a szarvasi határban fekvő bérletemem mindenkor endrői munkásokat foglalkoztatam, de most már figyelmeztetést kaptam, hogy az idei aratás és csépléshez csak szarvasi munkásokat szabad alkalmaznom. Ez igen könnyen véres verekedésre vezethet, mert én el vagyok határozva az idén is csak endrői munkásokat szerződtetni. Tóth Libor jegyző felszólalásában igyekszik magyarázni, miért helyezte az alispán a Kondoros-Endrőd-Mezőtúri utépitését másodrendű tételek közé. A képviselőtestület úgy határoz, hogy az 5000 pengőt elsőrendű rovatba teszi és hogy az azonnal fölhasználható legyen s csak birtokon kívül fellebbezhető meg.

Az előjárósági jelentéshez van hozzáfűzni valóm. Az igazság kedvéért meg kell jegyezmem, hogy annak idején az apátplébános azért csatloltatta az 5000 pengőt az utépités tételére, hogy így 5000 pengő helyett 12.700 pengőt, tehát jóval többet lehessen munkabérekre fölhasználni. Meg kellett volna említeni azt is, hogy Endrőd község képviselőtestülete épp Csernus Mihály apátplébános indítványára határozta el, hogy az 1931 évi költségvetésben a gátépitési munkálatokra beállított 11.300 pengőt a folyó évből utépitési és javítási munkák végeztetésére használják föl. A költségvetésben eszközölt helyesbítések és a takarékoság szigorú szem előtt tartása mellett az előző előjáróság 72 százalék pótdaját sikerült 50 százalékra leszállítani, annak ellenére, hogy összesen 24.000 pengőt óhajtott biztosítani rendes munkaalkalmak nyújtására. Endrőd község főnállása óta ily nagy összeg nem szerepelt földmunkálatok céljaira a község költségvetésében!

A tárgyilagosság kedvéért azt is meg kellett volna említeni, hogy a képviselőtestület által jóváhagyott költségvetést az alispán, a főjegyző és másodjegyző közreműködésével tételenként elbírált és ekkor történt, hogy az összeget, amit a közgyűlés a munkásoknak akart juttatni, másodrendűnek minősítették. Miért nem emelt szót a két főjegyző? Ha azt megteszi, akkor esetleg az alispán is másként intézkedik. Ezt elmulasztották vagy azért mert elkerülte a figyelmüket, vagy mert közömbös nekik a munkásság sorsa, vagy pedig szándékosság vezette, hogy az Egyházat a munkásság előtt kijátszák! Az utóbbi kettőt nem merem föltelezni, de akkor nem szabad a saját figyelmetlenséget mások nyakába varrni.

A tűzzel nem szabad játszani, még kevésbé közigazgatási szervnek. A lejtőn fekvő követ elindítani nem nehéz, de hol áll az meg, azt előre megállapítani nagyon nehéz és így nagyon veszélyes.

(Megőriztük a korabeli helyesírást.)

Emlékező sorok az Óberettyó-mente pásztorairól

Kevesen tudják, hogy a Hortobágy és Bugac után Magyarország harmadik nagy legelőterülete az Óberettyó-mente volt.

A 19-20. század fordulójára több kisebb, egyenkint ezer holdnál nagyobb részre tagolódott széjjel; a bucsai, ecsegi, atyaszegi és csudaballai a legnagyobbak. Aztán hozzá tartozik-tartozott még belőlük levált gyepes terület, valamint a települések közelében lévő „csorda járások”. Addig, amíg a Hortobágyról és Bugacról számos történeti, néprajzi tanulmány, könyv jelent meg, e vidékről szinte semmi. Ecseg és Atyaszeg 1950-ig Dévaványához tartozott, de Ecseget Túrkeve bérelte a magyar katolikus vallási alapból. 1950 után keleti fele az önálló községgé lett Ecsegfalvához csatoltatott, a nyugati felét Túrkevihez csatolták és így a megyéből is kikerült. Csudaballát 1859-ig Dévaványa árendálta a széki Teleki gróftól, majd nagygazdák vásárolták meg. Természetesen Gyomához is tartozott a balai legelőből takaros kis terület, hiszen ide gyerekkorom legszebb emlékei fűznek, amikor is a gyomai gazdák feltarisznyázva, lófokkal, a kocsihoz kötve kettő-három, sokszor négy darab növendék marhát, elindultak a balai pusztára az új. „kiverfkor” úgy Szent György nap – május eleje táján. Majd aztán Szent Mihálykor (szeptember 29.) meg érte mentek a jószágnak.

Bucsá nagyobb részt Füzesgyarmat külső legelője volt, kisebb része uradalmi legelő. Majd 1945 után Bucsá községgé lett. Atyaszeg Dévaványa külső legelője, részben uradalmak osztottak rajta. Maradjunk az 1945 előtti állapotoknál, mert 1945 után itt hatalmi szóval mindent elpusztító oktalán és esztelen legelőfeltöréseket végeztek, s nagy területen rizstelepeket létesítettek. Később aztán ráébredve arra, hogy haszon az nem sok van, valamelyest visszatértek a legeltetésre, de ez már egy igen csak másik fejezete ennek a vidéknek.

Közvetlen élményeim gyomai gazdák által felfogadott juhászokkal kapcsolatban voltak, így Kegyes Pista bácsi, Porcsalmi Jóska bátyám (az ő fia ifjabb Jóska osztálytársam is vala, mindig pitykés fekete lajbiba járt iskolába), rémlik elébem a „homályból”. Meg a „vasárnapi tej” nagy kannákban s utána nagyanyám beoltotta, stb. gomolyák hosszú sora az eresz alatti csurgóra kiakasztva. S ettük mi gyerekek, kenyér nélkül, sózva, paprikázva nagy szeleteket. Tehát javarészt Dr. Bereczki Imre gyűjtéséből szemezge-

tek ezúttal (Adatok az Óberettyó-mente pásztorainak szellemi életéhez. In Néprajzi Tanulmányok Debrecen, 1982. 641-649 old.) valamint másoktól hallott történetek szolgálnak még írásomhoz.

Minden helységben éltek jeles pásztorcsaládok, dinasztiák. Ilyenek voltak Túrkeviiben: Hollósi, Finta; Fürge, Bartga, Szilágyi. Dévaványáról: Kádár, Gyáni, Szűcs. Füzesgyarmaton: Zsombok, Bucsan Füzesi nemzetség..

A pásztorság utánpótlása leginkább a zsellér állapotú lakosokból került ki. A pásztorokon kívül még a pusztán éltek állandóan a csárdások, s a rendfenntartó közegek: csőszök, lovas pusztázók, később a lovas csendőrök s helyi közigazgatás egyik tagja, a mindenkor pusztagazda.

Aztán előfordultak még mindenféle jövő-menő emberek, de ezektől a pásztorok igyekeztek magukat távol tartani. A pásztorársadalomban patriarchális rend volt, Papp Mihály hajdani kevi kondás szerint a pusztá „nem olyan hely az, hogy oda nő menjen”. Így aztán a nők, férj-személy, vászoncseléd nemigen keveredett ki a pusztára, „Mer’ abból csak baj származott...” Hollósi Imre kevi számadó így foglalta össze a pásztor nagy felelősségét: „A pásztorra ipp úgy nagy vagyon van bízva, mint egy bankigazgatóra, oszt hun a fizetése túlle?” Ebben a mondásban benne van a felelősség tudata, ami aztán feltételezi az abszolút megbízhatóságot, jószágismeretet, tiszteletadást a kenyéradó gazdájával szemben, s nem utolsósorban a jószág jó állapotban való tartását. A nagy jószágok pásztorainál fontos szempont volt a tisztességes megjelenés, tekintélytartás.

A tételes jog szabályain könnyen túltette magát a legbecsületesebb pásztor is, különösen ha a jószág feljavításáról volt szó. Vagyis a tilosban legeltetésről. Kádár Gyula ványai nagy emlékezetű számadó gulyás mondta volt: „a pásztornak iberebbnek kellett lenni mint a parasztnak, hogy ne tudjon megfogni. Csak akkor tudná, ha elszenderedne, nyáron szorult vót a helyzet, úgy vót véle az ember, hogy egye meg a fene, itt is van egy kevés, amott is van egy kevés, megcsípi a jószág. Ha mégis megcsípi a csősz, kárba írni, nem azon van a pásztor ember, hogy mentegedőzik, hogy erre, hogy arra, hanem csak kirelem az ember dóga, hogy ippet most szalatt rá... pedig hát dehogy... 919-be, mikor a kommün vót, a gulyával etettem a tengirit, kérdem, hogy kié a tengiri? Aszonygya a csősz, az államé. Nahát, akkor rendbe van, mert

ez a gulya is az államé, a gazdájáét eszi, nahát!”

A részesség nem szégyen a pásztorfelfogás szerint, mert abból is látszik, hogy szeretik egymást, hogy kínálják egymást borral, paprikás hússal. Pásztoember nőfével nem fogott kezét. A nő ősi soron éppen olyan préda, szabad préda, mint a jószág. Vigyázni kell rá. Megszerzése ügyesség és kitartás dolga. Különösen juhászok voltak kaphatók fiatal lányok megerőszkolására. Viszont a juhászok asszonyai sem vették túlságosan komolyan a hitvesi hűséget, s lányaik a menyasszonyi érintetlenséget.

A tételes vallásokkal kapcsolatban a pásztorok hozzáállása különböző volt. A szilajpásztorok Györffy István szerint istentelen emberek voltak, a káromkodáshoz ragaszkodtak. E vidék pásztorainak zöme református valláshoz tartozónak tudta magát. Ványai Lázár Papp Gergely szerint „a tehetetlen ember káromkodik”. „Ha feljön a zivatar, káromkodunk, kongatunk, sziggyuk a gazdáját...” Kerekes János még hozzátette: „Pedig avval az ember (a káromkodással) nem megy elébb. A részeges pásztorok inkább cifrázzák. Tekintélyes pásztorok mint a legendás Kádár Gyulát ember nem hallotta káromkodni, mintahogy a kevi Finta Pétert, Hollósi Ferencet, Istvánt s Imrét se. Az öreg Korom Pálról feljegyezték, hogy az ecsegi pusztá templomnál énekelte bojtárjaival letérgyelve a 79-ik zsoltárt: „Öröködbe, Uram, pogányok jöttek és Szent Templomodat megfertőztették...” (Ref. Énekeskönyv). A pásztoember az mindig „danol, szíp nótának nagy becsülete van előtte, a templomba szokás inekelni...” A pásztorok maguk is zenéltek, búrdudával, nádsípval, klánétával, a későbbi tárogatóval, na és citerával. Kádár Gyula bácsi szerint a „pásztor tud igazán mulatni, mert hogy a pásztor mulatás közben táncol is...” Jómagam utoljára Gyomán a vásártéren valamikor 1947-48 táján láttam juhászokat a kocsmasátor előtt juhászbottal-kampóval táncolni, csúcsos darutollas túri kalappal a fejükön, ezüstpitykés mellényben, vászon bőgatya, bőujjú ing rajtuk... elmúlt mindez, mint a PARASZT. Mezei András: „Eltűnőben... Legelőszőr a lovak tűntek el, aztán az istrángok szakadtak el. Udvarokból a kihaltak a szerek, a pattogások, az ostornyelek, és utoljára a dülövtak, a gyalogösvények, ásott kutak. Végezetül a talpak hült hona, a porból, a paraszt lányoma.”

Cs. Szabó István

SPORT

Labdarúgó hírek a felkészülésről

A Gyomaendrődi FC labdarúgói számára a végéhez közeledik a január 20-án kezdődött nyolc hetes téli felkészülés. A heti edzések, valamint a hétvégi felkészülési mérkőzések reméljük, jó alapokat adhatnak egy sikeres tavaszi szereplésre. Ez a felkészülés sem volt azonban zökkenőmentes. A nyárhoz hasonlóan ismét több játékos távozott az egyesülettől. Volt, aki féléves tartózkodás után hagyta el az egyesületet, jobb

ígéretnek reményében. Sajnos saját nevelésű fiatalok is távoztak, akiket nagyon sajnálunk, de az amatőr sportnak ez egy sajátos helyzete. Az érkezési oldalon is vannak új játékosok a távozók pótlására, de jelenleg még nem sikerült minden távozót pótolni. Igyekszik az egyesület vezetése az utánpótlás korosztályból is a felnőttek közé beilleszteni fiatalokat, hogy szokják a légkört, a gyorsabb játékot, hiszen ők lesznek, akikre néhány éven belül már számítani lehet, mint stabil felnőtt kerettagok.

A felkészülés során eddig lejátszott edzőmérkőzések eredményei:

Gyomaendrődi FC – Mezőberényi FC	2 : 1
Gyomaendrődi FC – Dévaványai SE	2 : 2
Gyomaendrődi FC – Vésztői SE	3 : 0

Az eddigi téli napok kedvező időjárási viszonyai után reméljük, hogy az eredeti elképzelések szerint a Magyar Labdarúgó Szövetség Békés Megyei Igazgatósága által tervezett időpontban, 2014. március 16-án hazai mérkőzéssel elkezdődhet a bajnokság tavaszi szezonja.

Az előző havi újságban megjelent cikkünkben már jeleztük, hogy Gyomaendrődi Futball Club kéréssel fordult a Képviselő Testülethez, hogy a Magyar Labdarúgó Szövetség által meghirdetett az amatőr labdarúgó-létesítmények (labdarúgópályák, öltözők) felújítását támogató pályázatára az egyesület számára a

szükséges önrészt biztosítsa. A fenti pályázat támogatási összegét szeretnénk maximálisan kihasználni, hogy az elképzelt beruházásokat megvalósíthassuk. A Képviselő-testület az egyesület kérését támogatta és megszavazat számára a kért támogatást, így a pályázat 2014. február 14. határidőre benyújtásra került.

A tervezett felújítások:

Erzsébet ligeti sporttelep: a játéktéren a fából készült kapuk nagyon elhasználódtak, fémről készült kapukra történne meg a cserélésük. A kispad megrongálódott, új ajzat beton kerülne kialakításra, valamint zártszelvény keretre szerelt fém trapézlemez burkolású új kispad kerülne megépítésre. A nézőket a játéktérről elválasztó korlát teljes felújítása tervezett, új kétsoros zártszelvény korlátú rendszer kerülne kialakításra. A játékos kijáró elhasználódott drótfonata teljes egészében cserére szorul az eredeti zártszelvény tartószervezet meghagyása mellett. A sportpálya nem rendelkezett kapuk mögötti labdafogó hálóval. Ennek a megépítésére kerülne sor 2x25 méter hosszán és 5 méter magasan. Az öntözés kézi telepítésű egyedi szórófejes megoldással volt megoldva, ezt szeretnénk kiváltani egy automatikus csévéldobos berendezésre.

Népliget úti sporttelep: mind a center pálya mind az edző pálya játéktéren a fából készült kapuk nagyon elhasználódtak, fémről készült kapukra történne meg a cserélésük. A kapuk mögött új labdafogó háló megépítésére kerülne sor 2x25 méter hosszán és 5 méter magasan. A nézőket a játéktérről elválasztó korlát felújítása során a második sor korlát rögzítése valósulna meg. Az öltöző épületén részfelújítást szeretnénk megvalósítani, a tetőszerkezet cseréjét, a bejárati ajtó cseréjét valamint az épület teljes festésére kerülne sor. Az új tető, fém trapézlemez színes műanyag bevonatú horganyzott acéllemezből készülne. Az öltöző épület elhasznált bejárati ajtó bontása után mindkét oldal új műanyag kültéri nyílászáróval lenne helyettesítve. Az öntözés kézi telepítésű egyedi szórófejes megoldással volt megoldva, ezt szeretnénk kiváltani egy automatikus csévéldobos berendezésre.

A sportpályák gyepfelületének kezelésére az elavult fűnyíró traktor helyett szeretnénk egy újat beszerezni, valamint a géppel nehezen megközelíthető részek nyírására egy motoros kaszát.

A pályázatunk megvalósításáról folyamatosan hírt adunk a következő számokban is.

Fülöp Zoltán

Gyöngysorok

Mindig egyformán dalol a kis fülemüle,
nem nézi, hogy a lomb alatt kegyelmes úr ül-e.

Nem a test, hanem a lélek köt tartós házasságot.

A zene képes átformálni a lélek alkatát,
ha pedig képes erre, akkor nyilvánvaló,
hogy az ifjúságot erre is oktatni és nevelni kell.

Akinek a természet nem mond semmit,
annak a művészet se mond sokat.

Szánalmasak azok a szülők, akik nem akarják gyermekeiket
szigorú szabályokra megtanítani.

A rossz ember ezerszer több gonoszságot tud elkövetni, mint
az állat.

A hazának elég az, ha mindenki becsülettel elvégezi feladatát.

Rossz tanújuk az embereknek a szemük és fülük, ha barbár lel-
kük van.

Inkább egy szép cselekedettel vétsem el céloamat, mintsem hogy
győzzek aljasul.

Egészségről-betegségről

Kneipp-féle vízkúra szervezetre gyakorolt jótékony hatásai

A vízgyógyászat témakörön belül ebben a cikkemben szeretném az érdeklődő Olvasókkal ismertetni a Kneipp-féle „vizes gyógyító módszer” élettani elveit. Véleményem szerint időszerű és ésszerű lenne ezzel a kérdéskörrel komolyabban foglalkoznunk, tekintve hazánk előnyös természeti adottságait. Világviszonylatban Magyarország és megyénk is igen gazdag thermal vizes forrásokban, melyek a gyógyítás, egészségmegőrzés terén is rendkívüli lehetőségeket rejtnek. A víz megbecsülésére és a medicinában való méltó felhasználására kellene törekednünk, arra hogy „a szakemberek is foglalkozzanak behatóan a vízgyógyászattal, vegyék azt kezeikbe és felügyeletük alá.” Ezáltal új lehetőségek nyílnának meg a betegségek gyógyítása és diagnosztikája terén is.

A Kneipp-vízkúra tudományos szemszögből nézve élettani törvényeken felépült, kiválóan megalapozott, amely helyes javallat és célszerű alkalmazás mellett elsődrendű, bevált és eredménydús gyógyeljárás képez. A vízgyógyászat tapasztalati tényekből fejlődött ki. Kneipp eleinte önmagán próbálta ki a később általánossá vált módszereket. A Bad Wörishofen-i Gyógyfürdő, Sebastian Kneipp egykori működési területe ma még látogatottabb, mint valaha.

Gyógyszerek nélkül gyógyítani nem tudunk, de mégis az legyen fontos, hogy a természet gyógytényezőit megismerjük, és ezen az úton haladva a természetes gyógmódot kiaknázzuk. Nagy érdemet szerzett Kneipp azáltal, hogy a gyógynövények használatát újból felelevenítette. Vannak értékes gyógynövények, melyeket egyes szervek betegségénél nagyszerűen felhasználhatunk és ennek dacára érthetetlen módon a feledés homályába süllyedtek.

A betegségek gyógyításánál a víz gyógyhatását Kneipp módszer alapján 3 tulajdonsága révén fejti ki: feloldó képesség, kiválasztó erő és edző hatás.

Kneipp szerint a különböző vízkúrával a vérben lévő idegen anyagokat feloldjuk, ezeket kiválasztjuk, a megtisztított vér rendszeres keringéséről gondoskodunk, ezáltal a legyengült sejteket felfrissítjük, mely folyamatokkal a betegség okát tökéletesen eltávolítjuk és megszüntetjük.

Kneipp a betegségek okát a vér és a szövetnedvek kóros összetételében látta. Felfogása szerint a betegségek oka elsősorban a vérkeringés gyengesége vagy fokozódása, másodsorban a vér kóros összetétele. Ehhez vehetjük még civilizációs ártalmak következtében a szervezet ellenálló képességének gyengülését.

A vízgyógyászatban szerepet játszó ingerek: mechanikai, hő, és kémiai, mely utóbbi azonban kevésbé érvényesül. A vízkúra a bőr útján fejti ki hatását. A bőr az idegvilág működési területe; a vízgyógyászatban elsősorban a bőrre hatunk és csak másodlagosan befolyásoljuk a többi szerv működését. A bőrben számtalan idegszál és idegvégződés helyezkedik el, mely által a bőr az élettani reflex-folyamatok fontos felfogó és kapcsoló szerve. Hő- és mechanikai ingerrel a bőr működését lényegesen befolyásolhatjuk és megváltoztathatjuk. A bőr véredényrendszerére hő-, mechanikai- és kémiai ingerekre rendkívül érzékeny beidegzése révén. A belső szervek működésére az idegrendszeren keresztül vízgyógyászatilag hatást gyakorolhatunk. A vízkúránál keletkező ingerek nem csak a hőszabályozásra, keringésre, de az anyagcserére is jelentős hatásúak.

A kapillárisok rendszertelen működését vízgyógyászati eljárásokkal szabályozhatjuk. A bőr kapilláris rendszere a szívtől függetlenül második véredény-rendszert képez, melynek működése a szervezetet lényegesen befolyásolja. A bőringerek által megváltozott belső folyamatok kiegyensúlyozó hatásúak, amelyek a szervezet áthangolását idézik elő. A bőr a vérmennyiség egyharmadát magába foglalhatja, de a vért a belső szervek felé is eltolhatja. A belső szervek és a bőr között a vérelosztás szempontjából ellentétes a működés, amely a vérnyomás szabályozásában és a hőszabályozásban

igen fontos.

A kapillárisok az anyagok igazi kicserélődési helyei. A vízkúra hatására a légzés javul, az izmokban az elégés gyorsul, a vérből a salakanyagok kiválasztása fokozódik. A betegségekben képződött kóros anyagok feloldódnak, majd kiválasztódnak, tehát a vér összetétele változik. A hideg víz hatására a vörösvértetek száma, festékanyaga szaporodik, az immunrendszer erősödik. Meleg víz kúrával a belső elválasztású mirigyek szabályozása is előnyösen befolyásolható. A veseműködést a hideggel éppúgy, mint a meleg vízzel előnyösen befolyásolhatjuk. A vízkúra hatására a bélnedv és az epe kiválasztása is fokozódik. A hideg víz az idegrendszert is élénkíti, frissíti, erősíti. A szívmozgásra a hideg víz erősítőleg hat, a szív munka csökken és a szívverések számának mérséklése által kímélő hatású.

A hideg víz a bőr ereit először összehúzza, meleget von el a testtől. Majd az ellentétes reflexes reakció lép fel és a bőregek kitágulnak; a bőr kipirul, meleg önti el a kezelt területet. A reakció (visszahatás) annál gyorsabban jön létre, minél rövidebb ideig, minél hidegebb ingert alkalmazunk. A reakció értékelése a vízgyógyászatban rendkívül fontos. Általában a reakció nagysága arányos a hő-, mechanikai inger erősségével. A vízgyógyászat célja a bőrre alkalmazott ingerek hatására fellépő reakció, ellenhatás. A reakció nagyságából a vízkúra alkalmazási módjának helyessége és eredményessége leolvasható. A látható reakció előfeltétele a helyesen alkalmazott vízkúrának. A reakció a véredények idegrendszere útján jön létre. A víz megfelelő alkalmazásával a bőr véredényrendszerére kitűnő hatást lehet kifejteni, az érmozgató idegeket mintegy megtornáztatjuk, ami nagy jelentőségű. Kneipp alkalmazta pl. a lábfürdőt, karfürdőt, ülőfürdőt, egész- és félfürdőt, térd-, hát-, egész- és karzuhanyt, borogatást, pakolást stb...

Kneipp a fürdő után a beteget nem szárítottatta le. A reakció így erősebb és tovább tart, a vízkúra hatását fokozza. Véleménye szerint gondoskodni kell a test vízkúra előtti és utáni felmelegedéséről. Az adagolás és az alkalmazási mód a betegségnek és a testalkatnak megfelelően választható és változtatható.

A Kneipp-kúra nemcsak a hideg vizet, hanem a meleg és forró vizet is alkalmazza a gyógyításban. Olykor a gőz is alkalmazást nyer. A Kneipp-kúránál a hideg fürdőt legfeljebb csak 6-10 másodpercig alkalmazzuk. Hirdette, hogy minél hidegebb a víz, annál rövidebb ideig lehet alkalmazni és minél melegebb a test, annál nagyobb reakciót kapunk hideg víz alkalmazásával. Az adagolás és az alkalmazási mód a betegségnek és a testalkatnak megfelelően választható és változtatható.

Kneipp a régies vízgyógyászatot modern, tudományos-élettani alapokra fektette és új módszerekkel bővítette, a régi Priessnitz-féle vízkúra megerősítő voltával szakított, az emberi szervezet elviselő képességéhez alkalmazkodott. Munkájának köszönhetően a modern vízgyógyászat mint egyszerű, kíméletes, eredményes, sokoldalú kezelési mód az egész világon elterjedt, és a modern orvostudomány részévé vált.

Forrás: Dr. Albert Schalle: A vízgyógyászat ABC-je

Dr. Macsári Judit

Tisztelt Fogadóink!

Ezúton tájékoztatom Önöket, hogy a

lottózó

új helyre költözött, Gyomaendrőd, Fő út 56/1 sz. alá.

Megújult környezetben, de továbbra is sok nyerési
lehetőséggel és eséllyel várjuk
játékos kedvű fogadóinkat!

Irodalmi oldal

„Szeretet az Isten” - Mácz István 80 éves

Valódi találkozásaink a szívben történnek.

A szívben, mely központja fizikai valónknak és lelki életünknek, a láthatónak és a láthatatlannak. Gyönyörű az a megfogalmazás miszerint „a szív lakás, ahol vagyok, ahol élek, sémi vagy biblikus kifejezéssel, ahonnan elindulok”.

Rejtett központ, a döntés, az igazság, a találkozás helye. Döntéseink itt születnek, itt köteleződünk el az élet vagy a halál mellett, Isten képmásaiként itt éljük meg

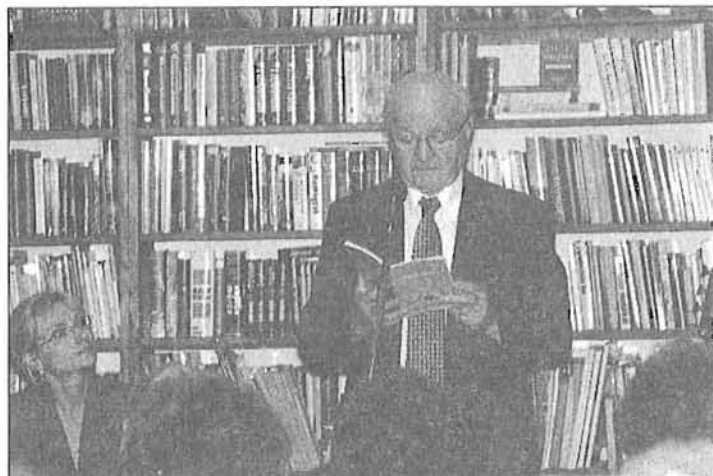
kapcsolatainkat embertársainkkal, önmagunkkal és Istennel. Hogy mi volt a tizenéves gyomai fiúnak, Mácz Istvánnak a szívében azon a nyári délutánon, amikor a Jézus Szíve-templom lépcsőjén lefelé haladva találkozott a Szeretettel? Nem tudjuk pontosan, de egy biztos: a Szeretet felfedte magát, megszólította, megérintette. Már korábban a templom csöndje, az imádság kegyelmi állapota előkészítette ezt a sorsfordító pillanatot, mely életre szólóan megajándékozta, erős vággyal a szívében: „Isten szeret minket, s el kell mondanom az embereknek, kiáltanom nekik: Szeressük az Istent!”

Élete is e szerint formálódott: az ötvenes években az egrí Katolikus Hittudományi Főiskola hallgatója lett. Nehéz időkben, 1957-ben szerzett diplomát. Római katolikus lelkészként, hittanárként szolgált Izsákon, Kerekegyházán, Gödöllőn, Csongrádon, Újszilváson. Hosszú évek alatt érlelődött meg az az elhatározás, hogy Isten-szeretetről társsal az oldalán, nem csak szóban, de írásban is beszélnie kell. Kérésére VI. Pál pápa a cölibátus kötelezettsége alól felmentette, házasságot kötött, három gyermeke született. Húsz éven át polgári munkakörben dolgozott, 1990-94 között Cegléd polgármestere volt, e város díszpolgárává is választották 2007-ben. Az újrainduló cserkészélet ceglédi vezetője, a KÉSZ helyi elnöke. Ez utóbbi szerevezettől megkapta 2006-ban a Szent Adalbert-emlékérmét.

Közösségi tevékenységei mellett írásai az élet nagy kérdéseire adott válaszok, Mácz István-i tömörséggel, az élő hit áradásával, elevenségével. Könyvei lelkeségi irodalmunk kincsei, melyek az emberekkel-gyermekekkel foglalkozók széles körének nyújtanak lelki táplálékot, munkájukhoz segítséget. Néhány ezek közül: Kísértés a jóra, Szép az Isten, Egészen szép vagy, Szívdobbanások, Élni vagy meghalni, Örülj velem!... és számos elmélkedő írása.

Szülföldjétől, Gyomától nem szakadt el. Búvó pataként mindig is jelen volt életében. Esmélésében, látásában. Néhány éve megtapasztalhattuk magával ragadó személyiségét, amikor Gyomaendrőd közönsége találkozhatott vele az OMart szellemi műhelyében.

Nem régen ezt írta egyik levelében: „Az emlékek feltolulnak. Gyoma három tornyával fölfelé emelte szememet. A Kö-

Mácz István Gyomán, 2006-ban

rösök körbeöleltek. A Liget fái kísérték a futballpályára, máskor kanyargós ösvényei csaltak vakmerő bicikliversenyekre. De legszebb talán az ifjúgyermeki szívből kivirágzó szerelem, melyet a lombok alatt mosollyal viszonzott a nagy Ó. Az „első”. És ott születtek a barátságok, ideális eszmékért való együtt-lelkesedés, munka – s mert egyházi jellegű volt -, izgalmas várakozás a rendőrségen. Nem volt véletlen, mert ha 14-15 évesen megtapasztalja az ember az igazságért való üldözést, könnyebb volt viselni később.

80 felé a jövő távlatai rövidülnek, az emlékezés messze képes visszanezni.”

Mácz István azóta – január 28-án – betöltötte a 80 évet. Születésnapja előtt egyik írásában így ír: „Nagyon igaz, „hatvan felé az ember már hazafelé tart”, és most már tudom, aki nyolcvan, az már a küszöbön áll... [...] Küszöbön áll, aki 80, naplemente és napkelte öleli...”

Két írásával köszöntjük: Isten éltesse sokáig!

Az Egy hivatás pillanata megérintettségének (gyomai) története; míg a Találkozom a Szeretettel? a bizonyosság, „Szeretet az Isten”, „Isten a Szeretet” bizonyosságának vallomása. Polányi Éva

Egy hivatás pillanata

Templomba mentem adorálni. Akkorian szép szokás volt az Oltáriszentségben élő Jézust meglátogatni. Nyár volt. Délután. A templomban csönd. Jézus a Szívére mutatva nézett rám az oltárképről. Nem égi sugár, csupán napfény volt a gloriólája.

Nem emlékszem, mit imádkoztam. Hosszan, röviden, vagy csak fohászkoztam? Lehet, egyszerűen hallgattam. Hallgattam a csöndet. Isten csendjét.

Amire emlékszem, soha nem felejttem el. Él bennem a pillanat. Semmi rendkívüli benne, hacsak az nem, hogy egyáltalán megtörtént.

Kiléptem az ajtón, mentem le a lépcsőn, már a kapun kívülre kerültem, a járdára léptem, amikor megragadt, betöltött egy gondolat:

Isten szeret minket s el kell mondanom az embereknek, és kiáltanom nekik: Szeressük az Istent!

Ennyi az egész. Semmi rendkívüli. „Csak” egy gondolat, amely belém villámlott. Valaki érintett.

Ötven éve már él szívemben és elcsodálkoztam: szeret minket az Isten, és ösztönöz, ellenállhatatlanul indít, hogy éljem és mondjam másoknak: szeressük az Istent.

Annak a nyári délutánnak pillanatában – a hivatás pillanata volt? – érintett a Szeretet.

(folytatás a 9. oldalon)

Téli mese... avagy a technika vívmánya

Nagy zimankós tél volt, már elmúlt karácsony, de a hó csak esett szünet nélkül, az egész táj hóféhér, a hegy főfötte csúcsa vakítóan szikrázott.

Amália néni Lillafüreden, a faluszélen lakott, egy olyan parányi házban, mint egy mézeskalács házikó. Ő is úgy nézett ki, mint egy mesebéli anyóka.

Hóféhér hajából kis kontyot formált, apró termete hajlott volt már, a korát még megsaccolni sem lehetett. Hanem a szeme, az igen! Mindig élénk volt és kedves, jószágos mosoly bujkált a tekintetében.

Jó volt a kis ráncos szeretetreméltó arcára tekinteni és belenézni a szemébe.

Valamikor szép asszony lehetett, mennyi mindent mesélhetne... gondoltam.

Nézek rá, és élvezettel hallgatom a közelmúltban történt eseményeket, miket nagy lelkesedéssel kezd elmesélni...

Naponta többször kiment gyönyörködni a hegyek hősipkájában, közben eltakarította a havat, fát vitt be a tűzre.

Nem voltak szomszédai, kissé kihalt volt a környék, de ő egyedül is jól érezte ott magát. A fiatalok elmentek a nagyobb városokba munkát vállalni, így az ő két fia is. Unokái nem voltak. Néha hazaszaladtak látogatónak a gyerekei, de mindig siettek is vissza a megszokott életükbe.

A hó továbbra is szüntelenül esett. Amálka néni elmosolyodott, milyen jó – gondolta, hogy még ledejekorán gondoskodott a sok tűzfűről, most mi lenne vele tűzelő nélkül? Biztosan megfagyna – mélyzót gondolatán.

Már alkonyodott, rakott pár fahasábot a kályhába, finom meleg volt a parányi kis kuckójában. Imádta, ha ropogott a kályhában a tűz.

A kihalt tájon egy iskolás csoport kirándult, tanárok kíséretében – még tartott a téli szünet –, néhányan a nagy hó miatt lemaradtak a csoporttól, hógolyóztak, majd nagyon fáztak, megáztak, és egyszer csak azt vették észre, hogy sehol senki, ők ketten maradtak.

Eltévedtek. Kibájtak, hahóztak, de nem jött semmi válasz. Ezenközben a tanárok kétségbeesve keresték Danit és Sárát.

A két gyerek, nagyon jó barát volt, a többiek csúfolták is őket, hogy szerelmesek, de ők oda se figyeltek rá, nagyon jól kijöttek egymással.

Szüleik között is barátság szövődött, már mikor ovisok voltak.

Késő délután lett, télen hamar sötétedik, gyorsan meg kell találniuk a csoportjukat, gondolták, és sietve a nagy hóban elindultak egy irányba, de azt, hogy jó felé mennek-e, azt sajnos nem tudták.

Egyszer csak Amálka néni rozoga fűzfakerítésénél kötöttek ki, látták, hogy füstöl a kémény, nagyon megörültek.

Bekopogtak. Amália néni a tüzet rakta éppen. Zajt hallott, de azt gondolta, hogy nem jól hall, ki járna erre ilyenkor? Nehézkesen feltápáskodott a kályha elől és a piszkavassal a kezében ajtót nyitott.

A két gyerek eléggé meg volt rémülve, no meg össze is fagytak...

A kedves kis öregasszony rájuk nézett, majd a kezében lévő piszkavassal, és elnevette magát.

- Jaj, lelkecskéim, gyertek be gyorsan, éppen a tűzre raktam a kályhába, hogy ki ne aludjon, jó meleg van, kaptok egy finom forró teát, ha éhesek vagytok, ennilvaló is akad,

aztán mesélljétek el, hogyan kerültek ide, ahol még a macár sem jár...

A két gyerek a kályhánál a teát szürcsölgetve melegedni, majd Amália néni hozott nekik vajas-mézes kenyeret, hogy egyenek.

Elmesélték, hogy hol szálltak meg, két napos kirándulásra jöttek az osztályfőnökkel, meg két tanárnővel, ők lemaradtak a csoporttól eltévedtek, s most itt vannak.

Dani elkezdte mondani Sárának, látod, ha most sem vesznek nekünk mobil telefont a szüleink, mikor olyan nagy hasznát vehettük volna, akkor soha...

Amál néni meghallotta és a kredenc tetején matatva előbányászott egy telefont, amit a fia hagyott itt neki, baj esetére.

A gyerekek nagyon megörültek - Működik? - kérdezték.

- Hát persze, a fiam szoktak naponta hívni, mert aggódnak értem, ezért mindig töltöm, hogy üzembépes legyen.

- Tessék - mondta - s odaadta Daninak.

Sára előszedte a kis noteszét, amiben telefonszámok címek voltak, s megtalálta az osztályfőnök számát.

Dani felhívta a tanárnőt, aki sírós hangon szólt bele a telefonba, mikor meghallotta, hogy Dani hívja, örömeiben klabáinl kezdett:

- Hoi vagytok??? Már mindenütt

kerestünk titeket.

- Jó helyen; egy kedves idős néninél, már ettünk, ittunk, megmelegedtünk - mondták -, közben beesteledett.

A kis házikó ablakából csodálatosan mutatott a szűz hóval borított táj, az erdő és a hegyek, az ablakon érdekes jégvirágok rajzolódtak ki, amiktől meglódukt a gyerekek fantáziája. Különös alakzatokat képzeltek bele. Most már jól érezték magukat, megbeszélték, hogy reggel értük jön a csapat Amálka nénihez, aki nagyon örül, ha vendégek jönnek.

Mindig is egy lány és egy fiú unokára vágyott.

Az este kellemesen telt, Amál néni lefektette őket a tiszaszobába nagy dunyhát adott nekik takaróként, és mesélni kezdett, amit a gyerekek nagyon élveztek.

Kérlelték, hogy még meséljen bármiről, Amál néni boldog volt, hogy megtelt élettel a kis házikója.

Rakott még fát a tűzre és mesélt, csak mesélt mindenféle tündérekéről, óriásokról, az üveghegyen túlról. Egyszer csak látta, hogy a két gyermek úgy alszik, mint a tej. Befakargatta őket, s mintha tényleg az unokái lennének, egy-egy puszt nyomott a homlokukra.

Kiment a konyhába még egy kocsit tett-vett, és nézegette azt a kis vacak masinát, amit eddig nem tartott semmire.

Milyen jó dolog, hogy kitalálták, hogy vezeték sem kell hozzá, és bárkivel lehet rajta beszélni. A fialnak azt mondta, hogy neki ugyan nem kell - de most, hogy ez a két drága gyermek idevetődött, és ezzel megmentette őket és a tanárokat az aggodalomtól, döbbsent rá, hogy milyen fontos kis szerkezet ez.

Másnap eljöttek a gyerekekérít, és Amál néni megadta a telefonszámát, megígértette Danival és Sárával, hogy jelentkeznek, ha épségben hazaértek.

A két gyermek telve élménnyel tért haza otthonukba, de leginkább az Amál néni mézeskalács kunyhójáról áradoztak szüleiknek.

A szülők elhatározták, hogy névnapjukra meglepik a gyerekeket egy-egy mobil telefonnal, mert tényleg milyen jó szolgálatot tehet egy ilyen kis „kütyü” baj esetén. Hába, a technikai fejlődés megállíthatatlan!

Boldogok voltak, hogy gyermekeik épségben, sok-sok élménnyel tértek haza a kirándulásról. Amálka várta a telefonhívást, nem is kellett sokáig várnia, mert a szülők is felhívták, megköszönték a segítségét és barátságot kötöttek vele.

Másnap a fia hívta, akinek örömmel mesélte el, hogy milyen jó dolog a mobil telefon. A fia ámulva hallgatta, hiszen a mama eddig mindig tiltakozott ellene. Az akkor volt, most belátom, hogy ez egy fontos szerkezet, ami összeköti az embereket és segít, ha bajba jutnak - mondta komolyan Amál néni.

Izós Izék

Március

Zöldgaluska

Túrót, tojást, kevés búzadarát, kevés lisztet és fagyasztott spenótot ízesítve galuska-tészta sűrűségűre keverünk. Forró, sós vízbe nagy galuskákat szaggatunk. Amikor feljönnek a víz színére, leszűrjük és kevés olvasztott vajon megforgatjuk. Tálaláskor füstölt sajttal meghintjük, és kirántott párizsot teszünk mellé.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÜZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondoroszi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZERELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRÖD, KULICH GY. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozolások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőterek beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempé, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalrakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

INTER
NYELVSTÚDIO
Ny.sz.: 21381-2007
AKKREDITÁLT NYELVISKOLA

Ingyenes tanfolyamok!

Angol teljesen kezdő A1 indul febr.10-én hétfő, szerda heti 2x46, 16.30-19.30
Március hónapban nem indul ingyenes tanfolyam.

A részvétel feltétele: Regisztrálni kell a www.tudasedajovod.hu honlapon.

Ha nem tud regisztrálni, hívjon és segítünk!

Többet megtudhat a honlapunkról: www.internyelvstudio.hu

Téli nyelvtanfolyamok 500 Ft/órától.

angol, német, olasz nyelvből kezdő, haladó szinten.

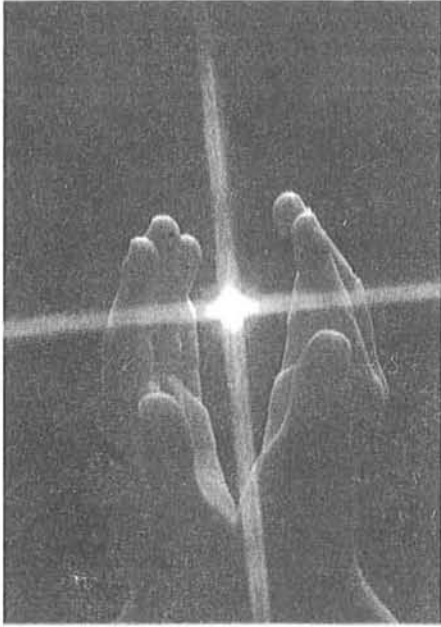
Skype oktatás angol és német nyelvből.

Inter Nyelvtudió, Gyomaendrőd, Kossuth út 18. H-P: 15-18 óráig

Telefon: 20/947-1603, 20/229- 7022

e-mail: info@internyelvstudio.hu, internyelvstud@gmail.com

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múltak el ők, két szívünkben élnek:
Hidba szállnak árnnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Juhász Gyula)*

Híradásunkban csak azokról emlékeztünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

BINGES ANDRÁS NÉ FEKÉCS ETELKA endrődi lakos, 2014. január 9-én 92 éves korában az örök hazába költözött. Gyászolja családja. *(Előző számunkban hibásan jelent meg a neve)*

GELLAI LAJOS hunyali származású budapesti lakos, félévi betegség után 62 éves korában visszaadta lelkét az Élet Forrásának. Temetése Hunyán volt, február 8-án. Gyászolja édesanyja és családja.

GYURICZA SZILVESZTER volt gyomai lakos, 2014. január 27-én, 92 éves korában távozott el az élők sorából. Gyászolja a család és szerettel.

HORVÁTH ZSIGMOND volt endrődi lakos, 2014. február 8-án, 74 éves korában távozott az örök Hazába. Gyászolja családja, szerettel.

KNAPCSEK MIKLÓS volt nagylaposi lakos, 2014. február 15-én, 87 éves korában távozott el az élők sorából. Gyászolják, családtagjai, rokonsága.

KOZÁK JÁNOS NÉ BINGES ETELKA volt gyomai lakos, 2014. február 4-én, 94 éves korában költözött az Örökkévalóságba. Gyászolják családtagjai, rokonsága.

SZOSZNYÁK IMRÉNÉ PAP LENKE volt endrődi lakos, 2014. február 19-én, 83 éves

korában vissza adta lelkét Isten kezébe. Gyászolja a család, rokonság és szerettel.

TRUBÓ ISTVÁN volt endrődi lakos, 2014. február 6-án, 93 éves korában adta vissza lelkét Teremtőjének. Gyászolják családja, szerettel.

UGRAI LÁSZLÓNÉ FÜLÖP ILONA, volt nagylaposi lakos, 2014. február 7-én, 76 éves korában távozott szerető családja köréből. Gyászolja a család, rokonság.

UGRIN LÁSZLÓ volt Endrőd Temető utcai lakos, USA Southport városában 88 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja a család.

Köszönetnyilvánítás

Köszönetünket fejezzük ki mindazoknak, aki **BINGES ANDRÁS NÉ FEKÉCS ETELKA** temetésén részt vettek, részvétüket nyilvánították, ezzel is csökkentve lelki fájdalmunkat. A gyászoló család.

Békesség haló poralkon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Fényképalbum

Édesanyám!

Éppen száz éve, hogy születél,
tizenöt éve már, hogy elmentél.
Hiányzol, pedig mindig velem vagy
hiányod, mégis igen nagy...
Kereslek a felhőben, a szélben
nyári napsütésben,
téli hóesésben, egy képben...
Kereslek, mert szeretlek...
Múlik az idő nagyon, rohan
elszállnak az évek felettem,
nézem a kék eget, s faggatom
hová lett az ifjúság, feledtem?
Emlékszem, mennyit beszélgettünk,
csoda volt, mily jókat nevtünk...
hallom hangod, érzem illatod,
fogom ráncos kezéd, s
te kezem simogatod...
Jó volna örökké élni,
akit szeretünk, hozzájuk visszatérni
jó volna, ha most is beszélgetnénk,
gondot, bűt, rosszat, mindent felednénk...
Imádkozom a lelki üdvödért,
együtt pihentek, imám szól apámért
árnyas fák alatt, az öröklétben
most is hallak...
Mintha csak kicsit elutaznál,
várlak, hazajössz – talán
Szeretlek nagyon, Édesanyám!

Vecses, 2014. január 22.

*Édesanyám idén lenne százéves, sajnos
15 éve elment, Édesapám még régebben...*

*Édesanyám Török Sándorné szül. Tímár
Margit, Tímár P. Lajos és Varga Magdolna
gyermeké, kilencen voltak testvérek, már a
szülei is Endrődön a Kossuth L. u. szám
alatt laktak. Édesapám újrázli származású,
de házasságuk révén endrődivé vált, mint
mi mindannyian...*

*A Városunk c. lapban szoktam látni a
„fényképalbum” rovatot, én most küldök
egy fotót, mely a szüleim eljegyzése alkalmá-
ból készült 1934-ben egy endrődi fotósnál.*

*Írtam egy verset róluk-hozzájuk,
szeretném ezt megosztani az endrődi olva-
sókkal, hiszen nagyon sokan ismerhették
Őket, köztisztviselőként álló emberek voltak
mindannyian szüleim nagyszüleim egy-
aránt...*

Benkéné Török Mária

Édesapámnak...

Szeretném, ha asztalomnál ülnél,
Párommal jó bortól jókedvre derülnél,
szeretném, ha látnád Unokád felnőni,
Dédunokád is játszva felderülni.

Szeretném, ha élnél velünk együtt csendben.
Látnád mire vittük a Párommal ketten.
Örülne a szíved, hogy ha láthatnád,
milyen rendes ember lett az Unokád.

Te a jóra, szépre tanítottál, neveltél.
Jó példával – Anyánkkal – okosan szerettél.
Feladatunk megvolt – mindig szót fogadtunk,
Egymásnak jó szívvel szeretetet ádtunk.

Jó volna, ha itt lennél, s láthatnád,
kiskertünk termését várhatnád...
Jó bor mellett sokat beszélgetnénk
a múlt emlékeit idézve nevetnénk.

Huszonhat éve már, hogy elszóltott az Úr,
Ki mindent lát, s tudja az ember miből tanul.
Nehéz, dolgozó harcos életed volt,
becsületeden soha nem esett folt.

Testvéremnek, s nekem példát mutattál,
feladatokat Te soha el nem mulasztottál.
Az égből, ha látod Gyermekeid éltét.
Örülhetsz! - Jó munkát végeztél,
ebben nincs semmi kétség...

Vecses, 2009. június 29.

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Bemutakozás

Szeretettel köszöntöm a kedves Szülőket! Idén nekem jutott az a megtisztelő feladat, hogy a leendő első osztályosok tanító nénije lehetek.

Engedjék meg, hogy bemutatkozzam. Szabóné Vaszkó Évának hívnak, 24 éve dolgozom pedagógusként. A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodában 16 éve tanítok. Jelenleg 4. osztályban. Minden nagycsoportos óvodás gyermek várakozással, érdeklődéssel, de kissé szorongva készül az iskolába. Éppen ezért munkám során legfontosabb feladatnak tekintem a kisgyermek bevezetését az iskolai életbe, valamint meghallani a kimondott és ki nem mondott gondolatait. Céloknak tekintem, hogy gyermekközpontú, nyugodt légkörben tanulhassanak leendő kisdíákjaim. Szeretném, hogy örömmel járjanak iskolába, és hogy a tanulás számukra meghatározó értékévé váljon. Hiszem azt, hogy az iskola az a hely, ahol meg kell tanítanunk a gyermekeknek, hogy örüljenek a maguk és társaik sikereinek, legyenek figyelmesek és segítőkészek.

Oktatói munkám során az alapismeretek és készségek fejlesztésére helyezem a hangsúlyt. Vallom, hogy minden gyermek tehetséges valamiben, és ezt a képességet igyekszem bennük kibontakoztatni. A gyermekek nevelése érdekében nélkülözhetetlen a család és az iskola együttműködése, amelynek a kölcsönös bizalomra kell épülnie.

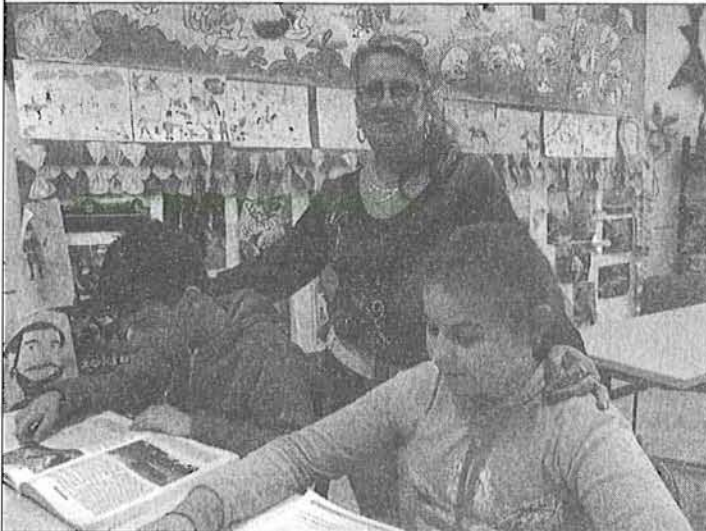
A pedagóguspályát hivatásnak tartom, melyhez nagy alázat, empátia kell szülő és gyermek felé egyaránt.

Végezetül azt üzenném a leendő kis elsősöknek és szüleiknek, hogy ne izguljanak az iskolakezdés miatt.

Bizzanak bennünk, mindenben segítjük a gyerekeket és a hozzánk tanácsért forduló szülőket!

Bemutakozásomat Szent-Györgyi Albert gondolataival zárom: „Az iskola arra való, hogy az ember megtanuljon tanulni, hogy felébredjen tudásvágya, megismerje a jól végzett munka örömét, megízlelje az alkotás izgalmát, és megtalálja a munkát, amit szeretni fog.”

Szeretettel hívom Önöket és gyermeküket márciusban az iskolaköztalálóra és a nyílt napokra!

Választanunk kellett...

Választani kell. Életünk során gyakran kerülünk választás elé, de a legnehezebb, amikor a gyermekünk helyett kell választanunk. Hiszen ő még kicsi, döntésképtelen, ezért a felelősség a szülőé. Ilyenkor próbálunk minden körülményt megvizsgálni, minden ismerőst meghallgatni. És ez így helyes!

Amikor nekünk kellett iskolát választani, a kislányunk a negyedik osztályt fejezte be. Hunyán megszűnt a felső tagozat, tehát nem volt más lehetőség.

Milyen szempontokat vettünk figyelembe?

- Mekkora az iskola létszáma?

- Milyen a felszereltsége?

- Milyen a külső, belső megjelenése?

- És ami a legfontosabb: Ki lesz az osztályfőnöke?

Én mint gyakorló pedagógus, meg vagyok győződve, hogy minél kisebb egy iskola, minél családiasabb, annál jobban érzi magát a gyermek, annál jobban fejleszhető. Ezért számunkra kézenfekvő volt a döntés: Szent Gellért Katolikus Általános Iskola.

Rendkívül kellemes, gyermekbarát környezet, barátságos pedagógusok, akik minden diákot ismernek. Színvonalas rendezvények, amelyek városi szinten is megállják a helyüket, kirándulások, bulik, versenyek.

Mindez számos iskoláról elmondható, de ez az iskola valamiért mégis más. Talán az értékrend, talán az ott tanító pedagógusok személyisége, talán a hittanórák. Nem tudom megmondani. De a mi lányunk nagyon szeretett a Szent Gellért Katolikus Általános Iskolába járni.

Szerette az izgalmas úti élményekkel teli földrajz órákat. Szerette a különleges irodalom órákat. Nagyon jó volt, hogy volt, aki segítette megérteni a matematika rejtelmét. De rendkívüli élményt jelentett számára az iskolarádió műsorának szerkesztése, a kívánságok teljesítése is. Mi szülők pedig nagyon büszkék voltunk, amikor Lilla a nyolcadik évfolyam végén megkapta a Szent Gellért-érmét. Azóta majdnem egy év telt el. Lányunk a megye legjobb gimnáziumába, az Andrássy Gyula Gimnáziumba nyert felvételt, és a félévi eredmények is azt bizonyítják, hogy annak idején jól választottunk általános iskolát. A kapcsolatot is megmaradt régi alma materével, hisz alig várják volt osztálytársaival együtt, hogy visszatérhessenek a karácsonyi, a farsangi és egyéb rendezvényekre, és elmesélhessék élményeiket szeretett osztályfőnöküknek, volt tanáraiknak.

Kívánok Önöknek jó döntést, és sikerekben gazdag iskolai éveket!

Tímár Béláné,
volt „szentgellértés” szülő

Igyekeztünk jól tanulni...

Több mint fél éve, hogy elhagytam az iskolát. Azóta rengeteg új dolog történt velem. Talán képes voltam felfogni, talán nem. Már egy új hely lépcsőin kaptatok nap mint nap, és már eszembe sem jut, milyen érzés volt a Szent Gellértből elindulni ide, és megírni itt a felvételit. Szinte egy éve.

Viszont van, ami megmaradt bennem.

Négy és fél éve, amikor négy hunyai gyerek csatlakozik az ötödik osztályhoz, aztán sodródik az árral. Hajónk az osztály, tengerünk az idő. Dolgozatokat írtunk, műsorokban szerepeltünk. Teltek a napok, a tanulivaló több lett, a közösség kialakult. Megismertük az iskolát. Tudtuk, ki kicsoda az osztályban, milyenek a tanárok, vagy mire számíthatunk egy-egy órán. Igyekeztünk jól tanulni, és élvezni a Szent Gellértet.

És most, mindez után ismeretem meg az iskola valódi célját. Igaz, még a maga idején úgy gondoltam, hogy hurrá, megtanultam hatványozni, tudom Petőfi egy versét, ismerem az emberi szervezetet, vagy tudom, mi hol van az országban. Igen, ezt is meg kell tanulni, ezt is köszönhetem az iskolának. De a valódi örökség sokkal gazdagabb.

A tanulás folyamata sokkal mélyebb értelmet nyert számomra. Mert nem csak azt tanítják az iskolában, hogy hogyan kell írni, olvasni, és már rájöttem, hiszen minden nap hasznosítani tudom. Amellett, hogy élményeket adott, életet is formált. Tanulás által sajátítjuk el az élet mintáját. Miként fejezzük ki önálló gondolatainkat, miként szüljön agyunk önálló gondolatot. Önállóságra tanít az iskola, arra, miként alakítsuk saját életünket, mikor kire hallgassunk, és mikor hallgassunk csak arra, ami belül dobog. Formál bennünket. Nevel valakivé. Egy újabb emberré. Hogy mi mihez kezdünk ezzel az emberrel? Ezt magunknak kell megtanulni. A kalitka tárva, az ég tágas és szabad. A madáron múlik, merre száll, de nem felejt el, ki tanította meg repülni.

Nem tudom, ki lennék most, ha más iskolába jártam volna. Más lennék? Minden bizonnyal. Örülök, hogy a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola ösvényén járhattam, és köszönöm mindazt, amivel ellátott. Talán még mindig tartogat utravalót. Az élet hosszú, lesz időm várni rá és megfejteni.

Kövári Lili, volt diák

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Bálint – Valentin Napi Kavalkád

Ragyogó napsütéses időben indult a Kis Bálint Általános Iskola apraja – nagyja a XI. **Bálint – Valentin Napi felvonulásra, február 14-én.** Az idei év mottója: **“Nyis-sunk egymásra!”** Minden osztály maskarába öltözött, és osztályfőnökük kíséretében hangosan, kereplőkkel, kolompokkal, dudákkal hívta fel magára figyelmet. A Járási Hivatal előtt felolvasták petíciójukat, majd átadták **Kepenyés Andrásnak, a Tankerület igazgatójának,** ezután pedig tavaszt köszöntő versikével és egy csodálatos népdallal búcsúztak az iskola diákjai és tanárai a téltől. A Katona József Művelődési Központban vidám hangulatú, változatos és színes műsort mutattak be a felsős diákok **Várfi András polgármester úr** köszöntő szavai után. Ezen a napon a **Diákönkormányzat vezetője, Kónya Márta tanárnő** ismertette az előzetes feladatokat, és átadta a hatalmat: **Weigert Csenge** 7. a osztályos tanulónak. A diákigazgató: **Bátori Bernadett** 8. c osztályos diák, helyettese pedig: **Sebők Georgina** 7. osztályos lett. Mindhárom diákvezetőt az iskola tanulói választották meg. A zenes, táncos, derűs műsor finom falatokkal

A 8. c osztállyal

zárult, szó szerint; hiszen az Alapítványtól több szülő fánkot sütött a nagydiákok-

Vidor délutánról

2014. január 31-én délután, a Diákönkormányzat szervezésében Vidor délutánon vehettek részt iskolánk kis- és nagydiákjai. A jó hangulatú programon vidám viccekkel, tréfás versekkel, dalokkal és jelenetekkel szórakoztatták egymást diákjaink és osztályközösségeink. Az iskola szülői munkaközössége jóvoltából teával koccintottunk a felejthetetlen hangulatú rendezvény emlékére.

Vidor délután

nak. Délután továbbfolytatódott a Kavalkád, az érdeklődők Hevesi Imre koncertjén vehettek részt.

Köszönet illeti az osztályfőnökök színvonalas, lelkiismeretes, odaadó munkáját, és az iskolavezetésnek is köszönet, hogy immáron hagyományosan ezen a napon a diákoké volt a főszerep, és az irányítás.

Lozt János Szövegértési és helyesírási verseny

Szarvason rendezték meg a 7-8. osztályosoknak a területi szövegértési és helyesírási versenyt. A nagydiákok évfolyamában legalább 30 tanuló mérte össze nyelvtani tudását a versenyen. A következő szép eredmények születtek.

- Kruchió Adrienn: 8. b: hatodik h.
- Szonda Ábel 7. a: hetedik h.
- Weigert Csenge 7. a: nyolcadik h.
- Varjú Dániel 7. b: tizenegyedik h.
- Bátori Bernadett 8. c: 15. h.
- Fehér Dóra 8. c: 17. h.

Felkészítő tanárok: Kónya Márta és Hunya Jolán tanárnők.

Farsangi mulatság Hunyán

Fotók: Iványi László

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240

E-mail: feszekpanzio@mail.gyomaendrod.hu

<http://www.kossuth.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Márciusi ajánlataim:

- megérkeztek a tavasi vetőmagok
- zöltségfélék, virágmagok, dughagymák
- tavasi virághagymák, dália, kardvirágok
- rózsatövek, virágföldek, műanyag cserepek
- permetező készülékek, alkatrészek
- lemosó tavasi vegyszerek, rovar és gombaölők
- egér- és patkánymérgek, csapdák, ragasztók
- munkaruhák, gumicsizmák, védőkesztyűk
- munkavédelmi bakancsok, esőruhák
- szegek, csavarok, kézi- és barkácsszerszámok
- festékek, hígítók, festőszerszámok
- alu létrák, talicskák, kőműves szerszámok
- műanyag áruk, konyhai eszközök
- izzók, vezetékek, kapcsolók
- műtrágyák, virágtápok

Várom vásárlóimat! -

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 210 Ft

XXI. évfolyam 4. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2014. április

A tartalomból:

- 3. Önkormányzati hírek
- 5. IN MEMORIAM: Krecsák Albert
- 8. Civil sarok - Bánki-Nagy Endre

- 18. Teadélután az ovisoknak a Rózsahegyiben

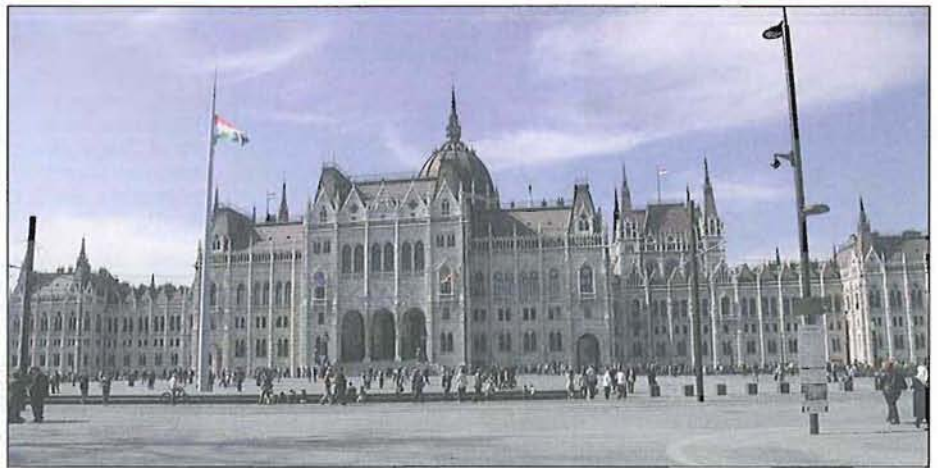

- 20. Endródi egyházközségi vacsora

Aldott húsvéti ünnepeket!

Budapesten voltunk

Az Endródiek Baráti Köre 2014. március 22-én tartotta a szokásos budapesti összejövetelét, ami nemcsak az éves közgyűlés volt, hanem egy felejthetetlen látogatás az Országházban. A tagságunk nagy része még nem volt a Parlamentben, vagy nagyon régi emlékei vannak róla, ezért is volt különleges a mai budapesti nap.

Ezúttal a nyilvánosság előtt is szeretnénk köszönetet mondani Dr. Latorcai János Úrnak, az Országgyűlés alelnökének, egyesületünk tiszteletbeli elnökének, hogy segítségével 75 endródi és elszármazott tagunk ehhez az élményhez juthatott.

Ezt követően visszasétáltunk a korábban bevált Alma Mater étterembe, ahol kellemes körülmények között zajlott le az éves beszámoló közgyűlés.

Timár Imre elnök elmondta, hogy programjaink az előző évben is közmegelegedés-

sel zajlottak le. Sok rendezvény kovácsolta még jobban össze a tagságot. (Rózsahegy napok és az ehhez kapcsolódó Márton Gábor tér avatása, a paprikás krumpli és a halászléfőző versenyek, pázmándi szüret, közös disznóvágás.) Folytatni akarjuk e már-már hagyományossá vált összejöveteleken való részvételünket, de az idei Rózsahegy Napokhoz a 100 éves Endródi híd ünneplése, névadása csatlakozik az egyesületünk főszervezése alatt.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk, aktivistáink ismert elérhetőségén keresztül.

Célkitűzésünk változatlan, hogy minél több elszármazott ismételten hazalátogasson, illetve aki szimpatizál társaságunkkal, az megismerhesse ennek az alföldi kisvárosnak, szeretett szülőföldünknek vendégszeretetét és nevezetességét.

EBK vezetőség

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Vincze Levente sikerei

A Nemzeti Művelődési Intézet Békés Megyei Irodája és a Körös-Vidék Drámapedagógiaja Alapítvány az idén, február 25-én Orosházán rendezte meg a VIII. Békés Megyei Monda-és Mesemondó Találkozót. A Kis Bálint Általános Iskolát Vincze Levente 5. b osztályos tanuló képviselte a versenyen. Az 5-6. korcsoport népes mezőnyében Leventét különdíjjal jutalmazták. Így jutott tovább az első helyezettel és képviselte megyénket a VIII. Regionális Monda-és Mesemondó Találkozón. Ennek a versenynek a szegedi Szent-Györgyi Albert Agóra Központ adott otthont március 1-jén. A három megye legeredményesebb mesemondói közül a szakmai zsűri nehezen tudott különbséget tenni. A siker nem maradt el! Levente első helyezett lett! Felkészítő tanára, Gordos Zsuzsa.

Deli Boglárka, Bartha Karina, Tóth Bálint

Nyelvész-palánták

Ahogy közeledik a tavasz, egyre több magyarversennyel találkozunk s tehetjük próbára tudásunkat.

2014. március 2-án a Budapesti Műszaki és Gazdaságtudományi Egyetemen rendezték az Arany János Magyar Nyelvi Verseny országos döntőjét. Ezen a megmérettetésen iskolánkat 4 tanuló: Bartha Karina, Gál Bence, Ladányi Sára és Deli Boglárka képviselte, akik ügyesen oldották meg a könnyűnek nem nevezhető feladatsort. Deli Boglárka 5. b osztályos tanuló, aki először vett részt a versenyen, országos 7. helyezést könyvelhet el magának.

2014. március 7-én az 5-6. osztályos ügyes nyelvtanósaink Körösladányban a „Sárrét kis nyelvésze” versenyen vettek részt. Csatapunk tagjai Deli Boglárka, Kovács Dóra, Rák Dávid, Bartha Karina, Ladányi Sára és Gál Bence voltak. Az ötödikesek között Rák Dávid 3. helyezést, a hatodikosok mezőnyében Bartha Karina bronzérmét szerzett.

A csapatversenyben iskolánk a 11 csapat közül - a csapattagok egyenletes teljesítményének köszönhetően - az előkelő 2. helyezést zsebelhette be.

A diákokat Forgácsné Gyetvai Krisztina, Gordos Zsuzsa és Hunya Jolán segítette a felkészülésben.

Holokauszt Emlékközpontban

A Kis Bálint Általános Iskolából 70 diák: 7. és 8. osztályos tanulók hét tanár kíséretében, Simonné Szrnka Zsuzsa tanárnő vezetésével március 6-án Budapestre utazott, a Holokauszt Emlékközpontba. A megérkezés-kor mindenkin visszafogott izgatottság lett úrrá. Vajon mit látunk, és hallunk, ha beljebb megyünk? Belépve a kapun gondosan átvizsgáltak bennünket, továbbhaladtunk az épületbe, ott két csoportra váltunk, és csendben leültünk. Egy szimpatikus fiatalember filmes illusztráció segítségével hangolt bennünket a témára, a tartalomra. Kötetlen beszélgetés, kérdés-felelet alakult ki a hallgatóság és az előadó között. Észre sem vettük, elrohant az idő, eltelt egy óra. Bemutatók, fogalmak, képek, hangulatok, idézetek villantak előttünk, cikáztak agyunkban a gondolatok. Mindannyian nyomott és megdöbbenő érzésekkel álltunk fel. Az új épületszárny földszint alatti kiállítótermeibe mentünk. Megnéztük a Jogfosztástól népirtásig címmel a magyarországi holokauszt történetét bemutató állandó kiállítást. Fotók, képek, plakátok, szövegek, filmrészletek, hanganyagok ontották elénk a zsidó népirtás borzalmait! Nem lehet szavakba foglalni, mit éreztünk és gondoltunk. Látni kell mindenkinek, hogy ez a szörnyűség soha se ismétlődjön meg! Mindannyian felelősek vagyunk! A modern épületegyüttesbe szorosan beleolvadt a zsinagóga, amely utunk utolsó állomása volt. Jó volt kicsit megpihenni és átgondolni, mit is láttunk, hallottunk.

Az Emlékközpontban

Szólótáncosok sikerei

Az idei év első országos versenyét Püspökladányban rendezte meg a Magyar Majorette Szövetség és a házi gazda Írisz Mazsorett Csoport. A gyomaendrődi Színfolt Mazsorett Csoportot két szólótáncos képviselte, három produkcióval. Mindhárom versenyszám elnyerte a zsűri tetszését, mert dobogós helyezésekkel tértek haza a versenyzők. Knapcsek Kitty: botos szólójában a 3. helyet szerezte meg, míg pompon szólójával az 1. helyre került. Piroska Attila botos szólótáncos is remekül sikerült: arany minősítést kapott.

A békéscsabai Premier Művészeti Szakközépiskola és Szakiskola március 18-án tartotta első Premier Táncversenyét, ahol nemcsak az iskola tanulói versenyezhettek, hanem az intézmény leendő diákjai is próbára teheték táncstudásukat. A népes mezőnyből kiemelkedett szép eredményével a Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola 8. osztályos diákja: Jónás Izabella, aki 3. helyezést kapott a zsűritől. Iza a Színfolt Mazsorett Csoport táncosa, megalapozott, biztos táncstudással és kiváló eszköztechnikával rendelkezik. Mindezeket a felvételi vizsgán kamatoztatta, sikeresen vette az akadályokat, ösztönl a Premier Középiskola moderntánc tagozatán folytatja tanulmányait.

Hunya Jolán
Színfolt Mazsorett vezetője

Önnel joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület márciusban

A Képviselő-testületet március 27-re hívta össze a polgármester. A 35 napirendi pont megtárgyalására, 14 órákor került sor az új városháza üléstermében.

Tájékoztatás a 2. számú háziorvosi körzet működtetéséről, orvosi szolgálati bérlakás kiutalása

A 2. számú felnőtt háziorvosi körzet működtetését 2013. augusztus 1-től a Városi Egészségügyi Intézmény biztosítja helyettesítés formájában. Az intézmény a praxis betöltésének érdekében pályázatot írt ki. A meghirdetett állásra Dr. Schóber Ottó jelentkezett, aki családjával letelepedne városunkban, és ellátná az adott körzetben a háziorvosi teendőket. A pályázó orvos licence vizsgálata folyamatban van, melynek ideje áprilisa tehető. A szakvizsga megszerzése (előre láthatóan szeptember-október) után megnyílik annak lehetősége, hogy az Önkormányzat a praxisjogot átadja és megkösse a feladat ellátási szerződést.

A Kis Bálint Általános Iskola Fő úti udvarának baleset-mentesítése

2013. novemberében érkezett az a kérelem az Önkormányzathoz, melyet az iskola Szülői Munkaközössége intézett a Képviselő-testület felé. A munkaközösség célul tűzte ki, hogy rendbe teszi az iskola Fő úti épületének udvarát, a munkálatok elvégzéséhez pedig 426.300 Ft-ot biztosít, amely a jótékonyági vacsora teljes bevételét képezi. Mivel a bevétel nem fedezi az elvégzendő feladatok költségét, kéri az Önkormányzatot, hogy egészítse ki azt a megfelelő összegre.

Időközben kiderült, hogy a Képviselő-testülettől kért támogatás mégsem fedezi a belekerülés költségét, ezért újabb számításokat végezve ismét az Önkormányzathoz fordultak. A Képviselő-testület döntése értelmében hozzájárul a baleset-mentesítésre szánt összeg ismételt kiegészítéséhez az oktatási vagyon működtetésére elkülönített 20 millió Ft terhére, 482.600 Ft-tal. A munkálatok elvégzésére a Gyomaszolg Ipari Park kapott megbízást.

Úszásoktatás támogatása 2014. évben

A Képviselő-testület az úszásoktatás támogatásához ismételten hozzá kíván járulni a fürdőszolgáltatás megvásárlásával 5.140.000 Ft összegben. A számítást alapjául a Liget Fürdő ügyvezetője által megadott jegyár szolgált: bruttó 720 Ft tanulónként. A szolgáltatást igénybe vehetik városunk iskoláiba, óvodáiba járó gyermekek, a Körös Kajak Sport Egyesület, a KSI SE tagjai, a Gyomaendrődi Úszó Sport, Gyomaendrődi Delfin Sport Úszóegyesület tagjai, valamint az oktatási intézmények keretein kívül úszóedzésen résztvevő tanulók. A kísérő szülők előreláthatóan a jegypénztárnál 200 Ft-os egységáron válhatnak majd látogatói jegyet.

2014. évi útkarbantartási terv elfogadása

A Gyomaszolg Ipari Park - mint a város tulajdonában lévő utak kezelője - elkészítette az elmúlt évről a beszámolóját, illetve a 2014. évre vonatkozó útjavítási és útépitési tervét. Az idei év költségvetésében 31.795 e Ft útfenntartásra, és 13.000 e Ft útépitésre került elkülönítésre. A tervben szereplő tartalom azonban jóval meghaladja a költségvetési tervben szereplő összeget, így a Képviselő-testület feladata lesz a műszaki tartalom ismételt meghatározása.

A Képviselő-testület határozata szerint, a területi képviselőknek április 7-ig kell benyújtani javaslataikat a Városüzemeltetési Osztály felé.

„Iskolai közétkeztetés színvonalának fejlesztése” c. pályázat kapcsán Bíráló Bizottság létrehozása

A közétkeztetés fejlesztésére benyújtott pályázat pozitív elbírálásban részesült, a bekerülési költség - 36.001.031 Ft - pedig eléri a törvényben előírt értékhatárt, így a beruházás csak közbeszerzés útján valósítható meg. A Közbeszerzési Szabályzat szerint Bíráló Bizottság létrehozása kötelező, melynek tagjaira tett javaslatot a Képviselő-testület.

Jogi szakértelem: Dr. Tímár Gyöngyi

Pénzügyi szakértelem: Tóthné Gál Julianna

Műszaki szakértelem: Nyíri-Szmolár Eszter

Képviselő-testület részéről: Lehóczkiné Timár Irén és Poharelec László vesz részt a bizottság munkájában.

A pályázat keretei között az iskolai étkeztetési feladatokat is ellátó Térségi Szociális Gondozási Központ Központi Konyháját és kettő telephelyét kívánják fejleszteni. (Kossuth úti tálalókonyha felújítása, Népliget úti tálalókonyhába melegen-tartó pult beszerzése a hozzájuk tartozó edényekkel és fedőkkel, valamint a központi konyhába hűtőkamra kiépítése.)

A beruházás elkészültével várhatóan javul a gyermekeknek fel-szolgált étel minősége, illetve bővül a főzőkonyha munkaterülete is.

Játszótér építés

A 2014. évi költségvetésben a Képviselő-testület 3 millió Ft-ot különített el játszótér építésére. Mint ismeretes, az elmúlt években több játszótér is elbontásra került, mivel a szabványoknak nem felelt meg. Ezen elv alapján olyan helyekre kerülhet az új eszközök megtervezése, ahol már volt, illetve még egy lefedetlen területre is. (Dr. Csókási Béla tér, Besenyözeg; új terület: Árpád út Kállai út sarka, illetve kettős lengőhinta felszerelését szavazták meg a képviselők a Fazekasi úton, Vásártéri lakótelepen, és Nagylaposton.)

Az árajánlatok bekérése után megállapítást nyert, hogy a legjobb ajánlatot a Magyar Játszótér Kft. adta, amely szerint a játszótérek kialakítása 2.377.875 Ft-ba kerül. Az ajánlat tartalma: rugós hintaló, mérleghinta, homokozó, csúszda, illetve ahová szükséges kétüléses hinta. A telepítéssel kapcsolatos földmunka és ütéscsillapító kialakítása további költséget jelent, de az előzetes számítások szerint a 3.000.000 Ft-ba - a közmunkaprogram igénybe vételével - ez is bele fog férni.

A Képviselő-testület egyetértett a játszótér építéséről szóló elő-terjesztés tartalmával és jóváhagyta azt.

Beszámoló a 2014. évre tervezett közfoglalkoztatásról

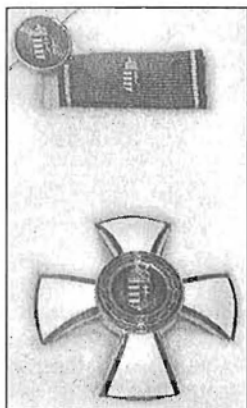
A 2013 évben indult START közfoglalkoztatási munkaprogramban február 28-ig 210 fő vett részt. A programelemek közül a mezőgazdasági keretek között volt lehetőség a továbbfoglalkoztatásra 83 fővel, így 127 fő közfoglalkoztatott munkaviszonya február végén megszűnt. Szintén az elmúlt évben indított az Önkormányzat több képzési csoportot. Ennek köszönhetően konyhai kisegítő 10 fő, betanított konyhai kisegítő 10 fő, ECDL Start 15 fő, kisgép kezelő és betanított parkgondozó 25 fő, település-karbantartó 10 fő, bérügyintéző 10 fő, tejtermékgyártó 10 fő, zöldség és gyümölcs feldolgozó 10 fő, valamint 36 fő alapképzettségű képzés valósult meg. Az oktatásban részt vevő személyek továbbfoglalkoztatása április 30-ig biztosítva van.

Azon közfoglalkoztatottak számára, akiknek munkaviszonya 2014. februárjában szűnt meg, továbbfoglalkoztatásukhoz a Munkaügyi Központ támogatási forrásigényt nyújtott be a Belügyminisztériumhoz. A forrást a Munkaügyi Központ megkapta, így a továbbfoglalkoztatás ismét biztosított lesz a 127 fő részére. Várhatóan május elsején indulhat újra az elmúlt évekhez hasonlóan a szokásos programelemek - belvíz elvezetési, mezőgazdasági utak karbantartása, illegális hulladéklerakók felszámolása - előreláthatóan 100 fő bevonásával. Városunk Önkormányzata ismét 6 főt tud megbízni a kézbesítés feladatával.

A képviselő-testület elfogadta a beszámolót, illetve a 2014. évre szóló tervet.

Lehóczkiné Timár Irén
képviselő

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Magyarország Köztársasági Elnöke
DAVIDOVICS LÁSZLÓ
 a Bethlen Gábor Mezőgazdasági és Élelmiszeripari Szakképző Iskola és Kollégium igazgatója részére a magyar és francia mezőgazdasági szakoktatáson belüli kapcsolatok erősítése érdekében végzett, másfél évtizedes kiemelkedő munkája elismeréseként
 a **MAGYAR ÉRDEMREND TISZTIKERESZTJE**
 kitüntetését adományozom.

Kelt Budapesten, 2014. évi március hó 7. napján.

Ader János

Szerkesztőségünk őszinte örömmel gratulál igazgató úrnak e szép kitüntetéséhez. Büszkék vagyunk, mert ezzel városunk hírnevét öregbítette.

Gyomaendrődön **Üzemorvosi** (foglalkozás-egészségügyi ellátást) vállalkok! Rendelés helye: Gyoma Rendelőintézet Rendelés ideje: Szerdánként 8-12 óráig. Előzetes bejelentkezés: 30/9850-816-os telefonszámon szükséges. **Dr Hunya Sarolta** foglalkozás-egészségügyi szakorvos

Gyomán, a Vásártéri lakótelepen földszinti, egyszobás lakás cserépkályhával és gázfűtéssel **ELADÓ!** Ár megegyezés szerint!
 Telefonszám: 0620/376-4567

GYOMAENDRÖDÖN, Tamási Áron 13 sz. alatti ház eladó. Érdeklődni: 06 30-705-1257 számon lehet.

GYOMAENDRÖDI SZENT FLÓRIÁN ALAPÍTVÁNY

Az 1996-évi CXXVI. Törvény 6.§ (3) bekezdés rendelkezésének megfelelően ezúton tájékoztatja a nyilvánosságot és értesíti Támogatóit, hogy a 2012- ben felajánlott SZJA 1%-ából az adóhatóság 46 617 Ft összeget utalt át. Ezt az összeget az alapítvány a helyi Tűzvédelmi feladatok megvalósítását biztosító szervezeti és technikai feltételei javításának elősegítésére használjuk fel.

Köszönjük a támogatást és kérjük, hogy a jövőben is támogassák alapítványunkat adójuk 1%-ával.
 Gyomaendrőd 2014.03.17.

Dinya László
 Az alapítvány képviselője

Kérjük, támogassa adója egyházi 1%-ával a Magyar Katolikus Egyház szolgálatát!

1% 0011 Technikai szám: **0011**

Cseppekből a tenger

www.katolikus.hu

ENDRŐDI HÍDAVATÁS

Az Endrődiek Baráti Köre 2014. május 10-én (szombat) híd-avató ünnepséget szervez az endrődi közúti hídnál. Az alkalmat az adja, hogy 100 évvel ezelőtt épült az első endrődi híd, továbbá, hogy a közelmúltban újjáépített hídnak nevet is adjunk, „ENDRŐDI HÍD” néven. Az ünnepség misével kezdődik 10.00 órakor az endrődi Szent Imre katolikus Templomban. A mise a hidépítőkért, az elszármazottakért és a helyben lakókért lesz. Ezt követi 10.45-kor a híd Endrőd felőli végénél szervezett ünnepség.

Az ünnepségre szeretettel hívjuk és várjuk Gyomaendrőd lakosait és az elszármazottakat. Ezen alkalomból sétahajózásra is lehetőség nyílik.

Endrődiek Baráti Köre Vezetősége nevében Fülöp Imréné

Endrődiek Baráti Köre felhívása

Ebben az évben ünnepeljük az endrődi híd felszentelésének 100. évfordulóját. Ebből az alkalomból kiállítás szervezünk. Kérjük, hogy akinek olyan fényképe van, ahol az endrődi híd is látszik, hozza el vagy küldje el az alábbi címek valamelyikére:
szilagynemeth@freemail.hu
margitv46@freemail.hu

Szilágyi Ferencné Gyomaendrőd, Kölcsey u 12. T: 0666 610 265 vagy 0670 5361549

Ladányi Gáborné Gyomaendrőd, Endrődi u 21. T: 0666 611311

Köszönjük a segítséget.

Endrődiek Baráti Köre vezetősége

Kedves Barátunk volt Osztálytársunk!

Az 1964-ben az Endrődi Általános Iskolából elballagott öreg diákok 50 éves találkozóját elkezdjük megszervezni **2014. május 9-én péntek estére**. Dél előtt a volt iskolánk mai Rózsahegyi Általános Iskolában lesz a szokásos éves ünnepük, mely érdekes és színvonalas rendezvény. Ehhez kapcsolódóan 16 órától megtekintենék a volt ligeti iskolát, mely összevont tanintézményként Endrőd egyetlen iskolája.

Szeretettel várjuk azokat is, akik az iskolai éveik egy részét töltötték Endrődön és örömmel nosztalgiaznának gyermekkori társaikkal.

18 órától a **HÍDFŐ** (Domszögi) Vendéglőben kötetlen beszélgetés vacsorával (pezsgő, leves, vegyes tál, somlói galuska), melynek költsége 2500 Ft/fő. Természetesen szívesen látjuk párodát is.

A hétvége további programjaként szombat délelőtt az Endrődiek Baráti Köre az Endrődi Híd a 100 éves jubileuma és újjáépítése alkalmából úgynevezett **HÍDÜNNEPET** szervez, és lehetőség lesz a Körösön sétahajózásra is.

Amennyiben érdekel, erre külön jelentkezést elfogadunk. Ha szállás igényed van, akkor abban is segíthetünk. Kérjük, igényedet időben szíveskedjél közölni legkésőbb május 5-ig, hogy a szervezők feladatukat mindenki meglegezésére tudják ellátni.

Szervezők: Feuerverkerné Balogh Irma 06-66-386-665
 Lovászné Habzda Irén 06-66-284-949
 Szakálos Mária 06-30-358-5618
 Timár Imre 06-20-942-9331
 e-mail: timarimrev@gmail.com

Budapest, 2014. március 22.

In memoriam

Szülőföld: Bölcse, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

Új kenyér íze, lepergő könnyő sója,
öröm-kacagás, lelki Káta-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Timár Máté

Krecsák Albert

1951-2014

testvérvárosunk, Nagygyed volt alpolgármestere

EGY IGAZ EMBER TÁVOZÁSA

2014. március 7-én, hajnali két órakor, életének 63. évében elhunyt, Krecsák Albert vegyészmérnök, Nagygyed volt magyar alpolgármestere (2008-2012). A Fehér megyei RMDSz és a Máltai Segélyszolgálat alapító és hűséges tagjai között tartozott. Mindenképp jóindulattal forduló, pozitív emberi kapcsolatokat ápoló, családját és közösségét igazán szerető, segítőkész ember volt. Azoknak is megbocsátott, akik megbántották. Nem maradt a lelkében harag vagy bosszúállás.

A szerény, csendes emberben belülről fakadó rendkívüli munkabírási lakozott, ami ugyanilyen aktivitással párosult. Szinte nem volt olyan jelentős városi vagy magyar kulturá-

lis összejövetel, ahol ne vett volna részt. Az Áprily-esteket rendszeres és aktív részvételével tisztelte meg. Az utóbbi időben súlyos betegen is eljött. Önzetlenül dolgozott, nem volt ügyeskedő típus. Lépésről lépésre végrehajtott építőmunkájával igazi értékteremtő munkát hagyott maga után. Az enyedi magyar nyelvű sajtómunka, őszinte nagy támogatóját vesztette el benne. Éveken át ő volt az, aki bármikor, rendszeresen átadott friss információival látta el, főleg az Enyeden is olvasott kolozsvári napilapot, a Szabadságot.

Az alpolgármesteri jelölést, majd a kinevezést, utolsó percben, vállalta el, akkor amikor, más jelentkező, pillanatnyilag már nem volt. Sohasem akart másokat előzni, főleg a pozíciókban. A négyéves alpolgármesteri mandátuma alatt úgy érezte, hogy munkáját becsületesen, közösségi szempontok szerint végezte. Nem akart mellveregetéssel előbbre jutni. Csak azt sajnálta, hogy nem minden álma változott át valósággá. Hozzájárult a Bethlen Kollégium teljes rehabilitációjáért folytatott küzdelemhez. Azonosult a város turisztikai jövőképeivel és segítette népszerűsítését. Vásárokon és kiállításokon az ő munkája eredménye is volt az, hogy mindig megjelent az enyedi középkori vár, a Kollégium, a panziók kínálata, a csombordi rózsatermesztők eredményei, borászok és sajttelmezők, méhészek kínálata. A csombordi park rehabilitációját is ő javasolta. Nála jobb támogatót nem lehetett találni. Nem szerette a kampányszövegeket, de észrevette azt, hogy hogyan lehet kiaknázni a város turisztikai adottságait. Ehhez sok türelmet igénylő, de eredményes aprómunkával járult hozzá.

Fiatal mérnökként műszaki laboratóriumot vezetett, majd minőségbiztosítással foglalkozott. Már az önkormányzati munkában és később alpolgármesterként is gyakorolta a pontosságát és ezt munkatársaitól is megkövetelte. Mandátuma alatt több mint tizennyolc esküvői szertartást vezetett le magyar nyelven. 2010-ben az RMDSz ezüstfenyő díjával tüntették ki.

Mindig örömmel fogadott, amikor betegsége alatt megérkeztem hozzá és beszélgettünk. Utolsó percig segítőkész volt, hiszen nyugdíjasként is tele volt információval. Tegnap délelben látogattam meg utoljára. Többször érzektem természetességét, gólyák vonulását, más madarakat figyelt meg, és örömmel mutatta meg a felvételeket. Felesége Julika és Katica leánya, aki hazaköltözött, hűségesen ápolta. Mára várta a fiát. A nehéz pillanatok ellenére sokan a városból, magyarok és románok tudjuk, hogy egy igaz ember távozott az életből.

Bakó Botond

www.nagygyed.ro

Az MKPK közleménye a választásokról

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia tavaszi ülésén az alábbi közleményt fogadta el a választások kapcsán.

Az idén sorra kerülő országgyűlési, önkormányzati és európai uniós választásokon való részvételre bátorítjuk a katolikus hívőket. Érezzük át annak jelentőségét, hogy a választások révén tevélegesen, felelősen és méltó módon részt vegyünk hazánk, szűkebb közösségünk és Európa sorsának alakításában. Az előttünk álló lehetőségeknek megfelelően járuljunk hozzá a következő időszak feladatainak megvalósításához.

Budapest, 2014. március 6.

Magyar Katolikus Püspöki Konferencia

6/2014
LOTTO

SKANDINÁV
1/35
LOTTO

lottózó

Minden kedves játékosunknak kellemes húsvéti ünnepet kívánunk!

Ezúton tájékoztatjuk Önöket az ÜNNEPI NYITVATARTÁSUNKRÓL.

Április 20 (vasárnap) 9-12, április 21 (hétfő) ZÁRVA.
Szíves megértésüket köszönjük.

KENŐ

Oszlácsné Kati

LUXOR

Katolikus oldal

ÁPRILISI ÜNNEPEK

6. vasárnap:	Nagyböjt 5. vasárnapja
13. vasárnap:	Virágvasárnap
17. csütörtök:	Nagycsütörtök
18. péntek:	Nagypéntek
19. szombat:	Nagyszombat
20. vasárnap:	Húsvétvasárnap
21. hétfő:	Húsvéthétfő
27. vasárnap:	Az Isteni Irgalmasság Vasárnapja
28. hétfő:	Chanel Szent Péter áldozópap és vértanú
29. kedd:	Sienai Szent Katalin, Európa társvédőszentje
30. szerda:	Szent V. Piusz pápa

ÁPRILISI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 18 óra,
hétköznap csütörtök kivételével reggel fél 8

Gyoma

Vasárnap és ünnepnap 11 óra,
kedden és pénteken 16 órakor

Hunya

Hétköznap csütörtök kivételével 18 óra, szombaton 18 órakor
vasárnapi előesti mise, vasárnap és ünnepnap 10 óra

„FELTÁMADT KRISZTUS E NAPON!”

Húsvéti gondolatok

Még a nagyböjt bűnbánati napjait üljük, nagyszombat éjszakáján azonban felúznak a harangok, jelezve Jézus Krisztus feltámadását. Mi, keresztények nagyböjtben erre a szép örömnepre, kereszténységünk legnagyobb ünnepére készülünk.

A Húsvétot megelőző ünnepek és emléknepok ezt a készülődésünket, lelki ráhangolódásunkat segítik.

Két héttel Húsvét előtt van **Feketevasárnap**. Nevét onnan kapta, hogy ezen a napon fekete vagy lila leplekkel letakarjuk a keresztek, feszületeket a templomban. Sok helyen az oltárképet, és a szentek szobrai is letakarják, sőt hagyományörző vidékeken még otthon, a lakásokban is letakarják a szentképeket, fali feszületeket. Ezt annak emlékére tesszük, hogy a hagyomány szerint Jézus ettől kezdve már elrejtőzött az emberek elől, nyilvánosan nem tanított, készült a szenvedésre, a megváltásra.

Következő vasárnap **Virágvasárnap**. Ezen az ünnepen emlékezünk meg arról, hogy Jézus bevonul Jeruzsálembe. A nép ünnepelte őt, hozsannázva és pálmaágakat lengtetve, abban a reményben, hogy a csodatevő Názareti Jézus azért érkezik a fővárosba, hogy az Izraelt leigázó rómaiakat kiűzze a Szentföldről. Holott Jézus nem politizálni érkezik, hanem azért, hogy tudatosan elkezdje értünk vállalt szenvedéseit.

Ennek a virágvasárnapi ünnepélyes bevonulásnak emlékére Egyházunk barkáákat szentel, majd a barkákkal körmenetet tartunk a templom körül. A szentelt barkát a hívek hazaviszik otthonaikba, mint szentelményt, megőrzik egész éven át, szentkép vagy fali feszület mögé tűzve.

Ugyancsak Virágvasárnap énekeljük a Passiót - Jézus szenvedéstörténetét -, amit szerepekre osztva énekelnek. Ezzel jelezzük azt, hogy Virágvasárnapal elkezdődik a

nagyhét, Jézus szenvedésének hete.

Nagyhét első három napján (nagyhétfőn, nagykedden és nagyszerdán) este 6 órakor énekeljük az endrődi templomban „Jeremiás siralmait”. Ez az ószövetségi részekből álló ősi ájtatosság is a nagyheti szenvedéstörténetet hivatott előkészíteni.

Nagycsütörtökön az utolsó vacsorára, az oltáriszentség és a papság szentségének alapítására emlékezünk egyházunk. A nagycsütörtöki mise keretében a nagypénteki gyász előjeleként az oltáriszentséget a főoltárból az egyik mellékoltárra visszük, s a feltámadási szertartásig itt őrizzük. A mise végén következik az oltárfosztás: annak emlékére, hogy a megfeszítéskor Jézus megfosztották ruháitól, az oltárokat megfosztjuk ékességeitől: oltárterítők, feszület, gyertyatartók, misekönyv tartó lekerül az oltárról, ez is így marad nagypéntekig.

Nagypénteken Jézus szenvedésére, keresztthalálára és eltemetésére emlékezünk. Délelőtt 9 órakor keresztúti ájtatosságot

végzünk, este pedig az ún. „csonkamisé” végezzük, melynek keretében újra élénkítésre kerül a Passió, illetve a kereszthódattal nyilvánosan megnyitjuk a feldíszített szent sirt a hívek tisztelete előtt.

Nagyszombat az úr sírban nyugvásának napja. Templomaink egész nap nyitva vannak, hogy a hívek a szent sirt látogathassák, és a tiszteletre kihelyezett oltáriszentség előtt imádkozhassanak. Az esti órákban van a feltámadási szertartás, amely tűzszenteléssel, vízszenteléssel, a keresztkút megszentelésével kezdődik, majd a mise végén a szent sirtól indul a feltámadási körmenet, mely az egész világnak hírül adja: Feltámadt Krisztus!

Húsvétvasárnap az egész keresztény világ ünnepel. Ünnepli a feltámadt Üdvözítőt. Ünnepeljük azt, hogy feltámadásával Jézus mindannyiunknak értésére akarja adni: mi sem maradunk a sír foglyai, hanem hozzá hasonlóan egy napon feltámadunk a sírból az örök életre.

Erre a szép örömnepre készülünk a nagyböjtben, a nagyhét szép szertartásain keresztül.

Kívánom minden Kedves olvasónknak, hogy a nagyböjt hátralevő ideje a lelki készülődés szép napjai legyenek, s ilyen mód felkészülve, a böjti bűnbánatban megtisztulva szép és boldog húsvéti ünnepe legyen mindannyiunknak!

Czank Gábor
plébános

BÉRMÁLÁS

Május 3. szombat, 18 óra: Hunya
Május 17. szombat, 17 óra: Gyoma

Szentelek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

Szent Adalbert az endrödi templomban

A kelet-csehországi Lublyic (Libice) előkelő grófjának gyermeke volt, 956-ban született Libicén, a Wojtek nevet kapta. Mindjárt születése után súlyos lázba esett, mire a kétségbeesett szülők fogadalmat tettek; ha felgyógyul, Istennek szentelik. Meggyógyult.

Magdeburgban tanult, mégpedig kiválóan. A család a nemes családi hagyományok folytatását, dicsőséget és gazdagságot várt a fiútól. Bérnállkozásor vette fel lelki vezetője-

nek, a magdeburgi püspöknek a nevét, az Adalbert nevet. Tanulmányai után 982-ben pappá szentelték. 983-ban Prága püspöke lett. Meztláb vonult be Prágába, és minden igyekezetével próbálta népét az igazi kereszténységre vezetni. Püspöki (és családi) jövedelme nagy részét jótékony célra fordította. A pogány csehek szilárd vallásossága miatt nem fogadták el, erre Rómába menekült és szerzetbe vonult a Szent Elek kolostorba, egy időre bencés szerzetes lett, sőt egy Szentföldi zarándokutat is tervezett.

SZENT ADALBERT

püspök és vértanú (április 23.)

A mainzi érsek kérésére Magyarországon keresztül visszatért 12 barát kíséretében, ám a prágaiak a kezdeti szíves fogadtatás után ismét ellene fordultak, most is minden törekvésüket meghiúsították. Nem tartották meg az ünnepeket, nem tisztelték az egyház menedékjogát. Ekkor ismét elhagyta püspöki székét, Rómába indult. Útközben lovon Magyarországra jött, itt térített 992-994 között. Megkeresztelte Géza vezért és fiát, Vajkot, aki az István nevet kapta az első vértanúról. Valószínűleg Gizella bajor hercegnő kezét is Adalbert nyerte meg István számára.

Magyarországról ismét Rómába ment a kolostorba, egyszerű szerzetesnek. Nemsokára, 996 májusában pápai parancsra III. Ottó császár koronázásakor vissza indult Prágába, azonban a csehek nem engedték haza, sőt rokonságát is kivégezték. Lengyelországba ment téríteni, majd öccsével, elindult Poroszországba. Itt érte a vértanúhalál 997. április 23-án. Holttestét a lengyel Boleszló herceg pénzért váltotta ki és a gnieznói székesegyházban temettette el.

999-ben avatta szentté II. Szilveszter pápa. Maradványait 1039-ben Prágába vitték és vértanúi tiszteletben részesítve temették el. 1039-óta jelenleg az ereklyéit Prágában, Esztergomban és a római Szent Bertalan-templomban őrzik. Az esztergomi első székesegyházat az ő tiszteletére építtette Szent István király 1010-ben. Lengyelország, Magyarország és az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye védőszentje. Szobra az esztergomi székesegyház oltárán látható, kezében a vértanúságot jelképező három lándzsával.

Iványi László: 200 éves az Endrödi Szent Imre Templom - fotó: Iványi László

Selyem Úti Óvoda és Bölcsőde hírei

Óvodánk is részt vett az „Iciri – Piciri” mese-mondó versenyen, melyen rendkívül jó eredménnyel szerepeltek:

**Bela Zsóka I. helyezést ért el,
Zilahi Zoltán különdíjat kapott.**

Rajzversenyek:

„Iciri – Piciri” rajzversenyen **Nedrő Luca I. helyezést ért el.**

Biztonságos közlekedés gyermekszemmel elnevezésű rajzpályázat:

Zsádon Ádám különdíjat kapott.

Úszóverseny:

Nagycsoportos óvodásaink

Körzeti Diák Olimpián kategória győztesek

Fekécs Zsófi és Vaszkán Milán

Február 28-án hagyományainkhoz híven **farsangi mulatságot** tartottunk óvodánkban. Ezen a napon mindenki jelmezbe öltözve érkezett, sok-sok tréfás mondókával, verssel, énekkel próbáltuk elűzni a telet. Az óvónénik mese jelenetet dramatizáltak a gyermekeknek, melyet nagy örömmel fogadtak óvodásaink és bölcső-

déseink. Óvodások, bölcsődések mind együtt farsangoltak.

A farsangi multságunk része, hogy minden szülőt reggel megkínálunk a helyben sült finom forró ízes fánkkal, a gyermekek is ezt fogyasztották tízóraira ezen a napon. Ebben az évben is elfogyott 10 liter tejből készült friss finom fánk.

Ezúton is köszönjük a Kert-Kivi Kft. támogatását. (Lisztet és élesztőt kaptunk tőlük.)

Március 1-től folytatjuk a vízhez szoktatást a Gyomai Liget Fürdőben. A gyermekekkel gyógytestnevelő óvodapedagógus foglalkozik.

Folyamatosan tartjuk óvodásaink részére a társastánc foglalkozást.

Óvodánkban lehetőség van még angol kezdő és haladó foglalkozáson való részvétellel.

Kézműves tevékenység heti 1 alkalommal van a nagycsoportosok részére.

Az év elején gyermekorvos által kiszűrt gyógytestnevelésre javasolt gyermekekkel gyógytestnevelő óvodapedagógus külön foglalkozik.

A gyermekszámítógép középső és nagycsoportos óvodásaink részére heti 1 alkalommal logikus feladat megoldásra készíti a gyermekeket.

Logopédiai, fejlesztő és gyógypedagógiai

foglalkozásokat a Pedagógiai Szakszolgálat által kiadott szakvélemények alapján itt helyben megfelelő szakemberek bevonásával tartjuk.

A húsvét előtti játszóházunkat április 12-én lesz.

A beiratkozás bölcsődénkbe folyamatos, az óvodánkban pedig **április 28-29-30.**

A beiratkozás előtti héten mindenkit szívesen látunk óvodánkban, hogy tájékozódjon az intézményünkben folyó nevelő munka felől.

Óvodánk mellett és annak támogatására működik a **Selyem Úti Óvodáért Alapítvány**, melynek működését többek között az **adójuk 1%-ának felajánlásával** Önök is tudnak támogatni.

Alapítványunk célja: Az óvodás gyermekek egészséges életmód kialakításának támogatása. Kirándulások autóbussz költségéhez hozzájárulás. Udvari fejlesztő játékok beszerzésének támogatása.

Adószámunk: 18379778-1-04

Az előző években nyújtott támogatásait tisztelettel köszönjük.

Köszönettel: Szabó Istvánné

GYOMAENDRŐDI KRÓNIKA

- Civil sarok - Bánki-Nagy Endre

„Országomban mennek a katonák” ... avagy száz éve tört ki az első világháború...

A Kner Imre gimnázium történelem tanára, 1976-ban született Szegeden és 2013. szeptember 1-én került Gyomaendrődre a Kner Imre Gimnázium könyvtáros tanári és kollégiumi nevelői posztjára. Történelem tanári diplomáján kívül református vallás tanári képesítéssel is rendelkezik. Felsőfokú tanulmányai alatt lépett kapcsolatba az újságírással, amire jól használható publikációs fórum volt a történelem tanszék diáklapja. Az első stúdium

egyike helytörténettel foglalkozott, az e kurzust lezáró dolgozat során kötelezte el magát a helytörténet-írás mellett. Ott és akkor döntötte el, hogy szolgálati helyein meg fogja ismerni az adott település múltját, jelenét, jövőjét. Könyvtárosi végzettsége is - no meg, hogy kíváncsi ember - ösztönzi egy-egy helység jobb megismerésére, az ismeretek rendszerezésére és megosztására. Kérem a kedves olvasókat, fogadják szeretettel alábbi cikkét, melyben egy kicsit a gyomai és az endrői hősöknek is emléket állít.

Dr. Varju László

1. rész

„Országomban mennek a katonák...”

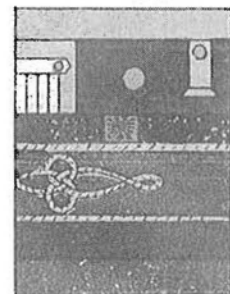
Szűkebb pátriámban, Szegeden, 2013. október 31-e és november 3-a között rendeztek egy kiállítást, „Az 1. világháború kegyeleti és hadi kiállításával” címmel. E kiállításnak nem titkolt szándéka volt az emlékezés, mert a jövő évben emlékezünk a Nagy Háború kitörésének 100. évfordulójára. A kiállítást a szegedi 46. közös gyalogezred küzdelmé ihlette, de emléket kívánt állítani a harcoló felek - legyenek azok szövetségesek vagy ellenfelek - számára. (A 46. gyalogezred, rokona a gyomaiakat és endrődieket magába foglaló békéscsabai 101. és a debreceni 39. gyalogezrednek. A rokonság alatt azt értem, hogy a 101., a 39., a 46. gyalogezrednek a Temesvár központtal működő 7. hadtest hadrendjében szerepeltek.) Itt fogant meg bennem a gondolat, hogy szerény eszközeimmel, de a gyomai és az endrői hősöknek is emléket tudnék állítani.

Magyarország óriási véráldozatokat hozott, erején felüli vállalkásokat adott e háború győztes kimeneteléhez. Ezt az óriási vállalkást legjobban mutatja az, hogy a Nagy-Magyarországról bevonultak száma 3 millió 382 ezer volt, de hozzáteszem, ez a szám a frontszolgálatot teljesítők száma. A hadiüzemekben, a bányákban és a népfelkelő ezredekben (akik a hadi szolgálat alóli mentességet kaptak, a hadifoglyok őrzése, kíséréte volt a feladatuk ... de sokszor tüntették ki magukat - főleg a Háború végén - a harcokban) 800 ezren teljesítettek szolgálatot, küzdelmük sokszor idegörlőbb volt, mint a frontvonalakon harcolóké. A mai Magyarország területére vetítve a veszteségek óriásiak. Az 1927. évi Statisztikai Közlöny 7. száma tartalmaz erre vonatkozó elborzasztó adatot: 739.600 fő! Javakorabeli, aktív korú emberek, ez még a mai lakosság szám idején is jelentős szám, hát még az 1920-as 7 millió 900 ezres összlakossághoz képest (ha elképzeljük az aktív korúak számát, az arány még borzasztóbb lesz)! És mennyi testileg, lelkileg megrokkant ember került ki abból a pokolból ... jobb nem is bele gondolni.

Torokszorító érzés régi hadijelentéseket, haditérképeket, katonafotókat olvasni ill. nézegetni. A térképeken átsuhan az ember tekintete arcvonalak kilométerein, hol emberek ezrei haltak meg, a fotókat elnézveget elgondolkodik az ember, hány és hány katonára nem láthatta viszont szeretteit, otthonát. A hadijelentésekben, harctéri naplókban mi már csak forrásokot látunk, iratokat, melyek régmúlt életéről, szenvedésekről mesélnek. Nekünk ezek már csak emlékek, nekik ez a véres valóság volt!

A 101. császári és királyi (közös) gyalogezred

A 7. hadtest keretén belül volt található, a mozgósításkor a Balkáni frontra vezényelték őket, de 1914 augusztusának végén már a keleti fronton találjuk őket, majd 1915 októberétől az olasz fronton (majd folyamatosan helyezik át e hadtestet, hol a Keleti, hol az Olasz fronton, mindig a legszükségesebb helyekre) teljesítenek szolgálatot a Háború lezárultáig. Két parancsnokot kell kiemelni, az egyik József főherceg, ki Csernowitz (Bukovina fővárosának) visszafoglalásáért és a 2., 3. és 4. piavei csatákban való hősies helytállásáért kapta a katonai Mária Terézia rend középkeresztjét (1914 novemberétől 1916 decemberéig irányította a Keleti és az Olasz frontokon a hadtestet), a másik Boroevics Szvetozár, ki ugyanezt a kitüntetést kapta az Isonzónál vívott győztes csaták vezetésében nyújtott érdemeiért, ő 1918 januárjától az összeomlásig vezette a 7. hadtest parancsnokságát.

Nr. 101

Az ezred 3. zászlóaljja volt bekvártélyozva Békéscsabán a Szabad-ság téren álló laktanyában, az ezredtörzs Nagyváradon székelt. Elsőként teszek róluk említést, mert Békés vármegye hadkötelesei nagy részének (a bevonultak 60%-ának) e zászlóalj ill. ezred adott kiképzést. 114 gyomai hősi halott neve is olvasható a gyomai emlékmű talapzatán, kiket ez ezred kötelékében haltak hősi halált.

1914 augusztusában a Szerbia elleni hadműveleteknél, de igen hamar az Oroszország elleni csaták forgatagában láthatjuk őket viszont. Galíciába küldik őket augusztus végén, hogy a Przemysl felmentésére induló csapatok segítői legyenek. A visszavonulás során a 4. honvéd gyalogezredet segítik. A gorlicei áttörés után a San folyón átkelve bevonulnak a visszafoglalt Lembergbe.

1916 márciusában az olasz fronton, az Isonzó mögötti arcvonalban, majd Dél-Tirolban, ill. a „Hétközség” fennsíkján harcolnak.

1916 júniusában a meginduló Bruszilov-offenzíva elleni válaszcsepásban járjuk szerep, a Tatárhágó védelmét látják el, majd a körösmezői harcokban vesznek részt. 1917 júliusában újra támadó hadműveletekben kell megmutatniuk vitézségüket, ki is veszik részüket Csernowitz elfoglalásában ill. a Komaresti-Szlobodzia-i győzelemben. A modern korig a háborúk sajnálatos velejárói, a fertőzések, melyek őket sem kímélik. Galíciában az ázsiai kolera, a vérhas és a tífusz, a Piavenál a spanyolnátha tizedelte a harcban kifáradt és az élelmezés gyatra volta miatt legyengült katonákat. A harctéren igen-igen kevés lehetőséget biztosít az emelkedett hangulatra. Néhány soros mégis megszakíthatták a szolgálat monotonitását, és emelheték a harci morált azzal, hogy potentátok látogatták meg az ezredet. József főherceg 2 alkalommal, az isonzói fronton Habsburg Jenő főherceg és Kövess Hermann tábornagy (ki a Szerbiát, Montenegrot, Észak-Albániát elfoglaló hadseregparancsnokként kapta fent nevezett kitüntetés arany vitézségi érmét). 1916 júliusában Tisza István, akkor mint ezredes, sőt 1917-ben II. Vilmos császár és Mackensen vezérezredes is tiszteletét tette az ezrednél. A katonák mégis a leginkább a hazai küldöttségnek (és nem utolsó sorban) az élelmiszer-szállítmánynak örültek 1917 decemberében.

Meg kell említenem két emlékművet, mely Békéscsabán hirdeti elévülhetetlen érdemeiket.

Az egyik a volt laktanyájukkal szemben álló obeliszk. Belenka Mihály 101. ezred tartalékos zászlósának elgondolása szerint Belenka Pál alkotását 1923. augusztus 2-án leplezték le József főherceg és Machalek Pál (ki az ezred történetét is megírta) jelenlétében.

A másik, ugyancsak Békéscsabán a Tabáni temetőben lévő emlékmű Pop Vilhelm és Papp László alkotása), mely a 728 sírt magába foglaló hősi temető közepén áll. 1916-ban határozott a képviselő-testület a sírkert létrehozásáról, melyre 10.000 koronát biztosítottak. Méltó emlékről is gondoskodtak, melynek terveit Bishotka Mihály tartalékos főhadnagy készítette el. A temetőt 1918-ban szentelték fel.

(folytatjuk)

Gyomaendrődi KDNP Városi Szervezet Iroda megnyitója

A csendes keddi délutánon kocsik tekintélyes sora gyülekezett Dinya László Apponyi úti háza előtt. A járókelők kíváncsian nézgettek, nem tudták mire vélni a szokatlan forgalmat.

Az ok: A Gyomaendrődi KDNP Alapszervezete irodát nyitott az Országgyűlési Választások megelőző egy hónapra, ahol egyrészt a FIDESZ-KDNP képviselőire a TÁMOGATÓI ALÁÍRÁSGYŪJTÓ ÍVEKRE gyűjtünk aláírásokat, másrészt minden választással kapcsolatos kérdésben információval szolgálunk.

Az irodát Dinya László vállalkozó, a Corvo Bianco tulajdonosa bocsátotta rendelkezésünkre ingyen egy hónapra, ez a háza melletti különálló kis épület, ami valamikor cipőboltként működött. Munkatársaink minden délután 15.00 és 17.00 óra között, piaci napokon (kedd és csütörtök) délelőtt 9.00 és 11.00 óra között is állnak az érdeklődők rendelkezésére.

Az ünnepélyes megnyitóra meghívtuk az írott és elektronikus sajtó képviselőit is, valamint a KDNP Békés Megyei elnökét, Szebellédi Zoltánt, és Mucsi András Megyei Elnökségi tagot, a Békés Megyei Képviselő Testület Alelnökét, Várfi András Polgármester Urat és Lehoczkine Timár Irén képviselőt, aki nem mellesleg a helyi KDNP tagja is egyben, ezenkívül vállalkozókat és KDNP alapító és új tagjait. Zsúfolásig megtelt a helyiség.

A KDNP egy bő hónapja úgy döntött, hogy a választások sikerének támogatására, előkészítésére egy öttagú bizottságot választ, kiegészítve a tisztségviselőkkel (Ungvölgyi János elnök, Marsiné Giricz Erzsébet titkár és Szabó Zoltánné gazdasági vezető), így nyolcan osztozunk a tennivalókon, és a bizottság elnökének Dr. Varju László KDNP tagot választottuk

Az ünnepség a Himnusz eléneklésével kezdődött, ezt követően Czank Gábor plébános úr felszentelte az irodát, és áldást kért a benne tevékenykedők munkájára. Majd Ungvölgyi János elnök rövid köszöntője keretében bemutatta Dr. Varju Lászlót, a választást előkészítő bizottság elnökét, és átadta neki a szót. Ő rövid bemutatkozásában elmondta, hogy munkája miatt 20 évet Amerikában élt, de hazavagyott és a következő 20 évet endrődi születésű lévén, aki gyermekkorát is itt élte le, itt szeretné tölteni. Példaképként hivatkozott Vaszkó Andrásra, aki Kis Pál tanár úr mintegy két hónapos alapító elnöki tevékenységét követően a KDNP elnöke lett, ezt a tisztét sok éven át megtartotta, és ma is Örökös Tiszteletbeli Elnökünk, akire tisztelettel és szeretettel hagyatkozunk minden jelentősebb döntésünkben. Előtte, mint Dr. Varju László megjegyezte, mindannyiunk szeretett „Bandi bácsija” is évtizedeket Amerikában élt, és ő példaképnek tekintti, ő is így szeretné szolgálni a KDNP-t, és városunkat.

Ezt követően Szebellédi Zoltán elnök úr (aki egyben Újkigyó polgármestere) mondott rövid köszöntőt, melyben meghatározta a KDNP szerepét a politikában, hangsúlyozva, hogy ez a kereszténység felvállalásáról szól, a Kereszténydemokrácia és a keresztény értékrend megőrzéséről, és felhívta figyelmünket, ma a KDNP az egyetlen történelmi és világnézeti párt, akinek jó szövetségese a FIDESZ.

Mucsi András, aki a Békés Megyei Képviselő-testület alelnöke, s mint ilyen, Dankó Béla Választókerületi Elnök Úr munkatársa, rámutatott, hogy a plakáton - ami kicsiben a szórólappal - a KDNP van elől és utána a FIDESZ. Amint mondotta, ez nem véletlen, mert a FIDESZ ugyan a jóval nagyobb gyűjtőpárt, de mint „nagy Testvérnek, etikai kérdésekben el kell fogadnia, ha a KDNP eligazítást nyújt, amilyen pl. a családok védelme, a homoszexuálisok házasságkötésének elutasítása, a magzatvédelem, a családi adózás stb.

Külön méltatta még Helyi Szervezetünket, mely mindig etalonként szolgált, a megyei szervezetek között, mely elsőként vitte, és mentette át a keresztény értékeket akkor, amikor Giczi György törvénytelen megválasztását követően egyöntetűen kiléptünk a pártból, Azért, hogy ne szóródjunk szét, mindannyian azonnal beléptünk az MKDSZ-be (ami a KDNP Kulturális Civil Szervezete, és a párt törvényes új alakulása után elsőként léptünk vissza zászlóvivőként, így átmentve a keresztény értékeket.

Az ünnepség befejezéséig együtt elénekeltek a „Boldog Asszony Anyánk”-at, kérve a Szűzanya áldását munkánkra. Szép és felemelő ünnepség volt!

Marsiné Giricz Erzsébet
A Gyomaendrődi KDNP Alapszervezet titkára

Köszönet az 1%-ért!

Az alábbi gyomaendrődi civil szervezetek köszönik az eddigi jóindulatot mindazoknak, akik adójuk 1%-ával korábban is támogatták alapítványukat, egyesületüket. Remélik és kéri, az ez évi támogatást is. (2013. évi lista alapján) Ha valahol változás történt volna, kérjük, értesítsék a Szerkesztőséget!

Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány, célja az egyházi temetők karbantartása, újra megnyitással kapcsolatos költségek fedezése, a tplom belső felújításának támogatása.
Adószám: 18380761-1-04.

Szent Gellért Keresztje Egyesület, célja a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda támogatása.
Adószám: 18389980-1-04

Endrődiek Baráti Köre Egyesület, célja a hagyományok ápolása, az elszármazottakkal való kapcsolattartás.
Adószám: 19182030-1-04.

Élet Másokért Közhasznú Egyesület, célja a rászoruló gyermekek és felnőttek segítése, támogatása.
Adószám: 18384215-1-04

Honismereti Alapítvány, célja a helyi hagyományok megőrzése, publikálása, az Endrődi Füzetek, stb.
Adószám: 19056274-1-04

Hittel a Holnap Ifjúságáért Alapítvány, célja a Szent Gellért Katolikus Iskola támogatása.
Adószám: 18372276-1-04

Cukorbeteg Gyomaendrődi Klubja, célja a cukorbeteg oktatása, segítése.
Adószám: 18378272-1-04

Önkéntes Tűzoltó Egyesület Kiemelkedően Közhasznú Egyesület célja az élet és vagyon védelme városunkban és környékén.
Adószám: 18371608-1-04.

Hallható Hang Alapítvány, célja a zeneiskola hangszerállományának gyarapítása.
Adószám: 18379383-1-04

Gyomaendrődi Városi Sportegyesület, célja a helyi ifjúsági és labdarúgó sport támogatása.
Adószám: 18370827-1-04.

Öregszoelői Gyermekéért Alapítvány, célja a külterületen felnövő hátrányos helyzetű gyermekek közép és felsőfokú tanulmányainak támogatása.
Adószám: 18376184-1-04

Selyem úti Óvodáért Alapítvány célja az óvodás gyermekek kirándulásainak támogatása, az óvodai felszerelések színvonalának javítása.
Adószám: 18379778-1-04

Kincs Az Életed Közhasznú Alapítvány, célja a Gyomaendrődön fogyatékkal élők segítése, a Gondozási Központ ez irányú tevékenységének támogatása, felszereléseinek javítása.
Adószám: 18386932-1-04

A Napsugár Óvodáért Közhasznú Alapítvány, célja a Szabadság úti és a Fő út 85 sz. alatti óvodák gyermekeinek tanulási, játékos feltételeinek jobbítása, az óvodák tárgyi feltételeinek javítása.
Adószám: 18386248-1-04

Templárius Alapítvány támogatja a „Segítsünk a rászoruló gyermekeknek!” jótékony célú adakozást.
Adószám: 18856617-1-04

Gyomaendrődi Mentőalapot célja a mentőállomás berendezésének, felszerelésének és a mentéstechnikai eszközöknek a bővítése.
Adószám: 18376713-1-04

Mozgáskorlátozottak és Hadirokkantak Gyomaendrődi Egyesülete Egyesületünk számára nagyon fontos bevételi forrást jelent az SZJA: 1%-a, ebből tudjuk működésünket finanszírozni, céljainkat, programjainkat megvalósítani.
Adószám: 19057134-1-04

Rózsahelyi Iskola alapítványai:

A Rózsahelyi Iskola Diákjaiért Alapítvány az iskola tanulóinak és tanulóközösségeinek támogatására szolgál. (Tanulmányi versenyek nevezési díja, útiköltsége, nyelvvizsga díjak, tanulmányi kirándulások, kulturális tevékenységek, rendezvények.) Az alapítvány közreműködésével készült el a Hősök terén és a ligetben lévő játszótér.
Adószám: 18390162-1-04

A Rózsahelyi Kálmán Diáksport Egyesület az iskolában folyó sporttevékenységet támogatja. A befolyó tagdíjakból, pályázati forrásból sporteszközöket, felszereléseket vásárolunk, illetve a nevezési díjakat, útiköltséget finanszírozzuk. Iskolánk kiváló sporteredményei többek között az egyesület támogatásának köszönhetőek.
Adószám: 18387139-1-04

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szankó István

Az endrődi csendőrsortűz 79. évfordulójára

Az endrődi csendőrsortűz történetét már feldolgozták, az eseményről kiadvány is jelent meg az 1970-es években. A halálos golyók a helyszínen hét ember életét ontották ki és a sebesülésekre később még négyen belehaltak. A szörnyű tragédia megrázta az egész országot. Az áldozatok családtagjainak egész életét megnyomorította az értelmetlen vérengzés. Az endrődi szájhagyományban többféle változat terjedt és terjed ma is arról, hogy ki adott parancsot a csendőröknek arra, hogy a tömegbe löjjenek. Sokan az akkori eljáróság tehetetlenségének tulajdonították a kialakult helyzetet. Sőt még ma is hallani arról a képtelenségről, hogy az endrődi plébános, Csernus Mihály lövetett a tömegbe. Az emberek értetlensége sok lehetetlen dolgot képes terjeszteni. Azonban a szemtanúk nem nyilatkoztak - még azok sem, akik láthatták a csendőröket a lövések előtt -, hogy mi készítette őket a borzasztó vérengzésre.

De mégis volt egy szemtanú, aki hitelesen tudott nyilatkozni az eseményről. Ő Papp Zsigmond gyomai gazdálkodó, a Kiszgazdapárt helyi szervezetének az elnöke. Papp Zsigmond önéletrajzi írásában részletesen beszámolt az 1935-ös csendőrsortűzről.

Papp Zsigmond mint kiszgazda elnök volt az egyik szervezője azoknak a választási nagygyűléseknek, mely először Kondoroson volt, majd Endrődön kellett volna megtartani. A kondorosi gyűlés elhúzódott, és a megadott időpontra nem érkezett meg a jelölt, Andaházi-Kasnya Béla kiszgazdapárti képviselő. A késve érkezett politikust a helyi eljáróság a gyomaival egyetértve nem engedte a piactéren gyülekező emberekhez szólni. Andaházi és Papp Zsigmond próbáltak sürgönyözni a megyei szervekhez az engedély miatt, de sajnos hiába. Közben eldördültek a fegyverek. Erről az eseményről idézek Papp Zsigmond kéziratosa önéletrajzából:

„Nagyatádi Szabó Istvánnal személyes ismeretségbe kerültem. Szerette volna, ha képviselői mandátumot vállaltam volna, de én nem éreztem magam erre megfelelőnek.

A képviselőiséget akkor én még régi mértékkel mértem, szerintem több és magasabb képzettség kell oda. Csak később láttam, hogy milyen emberekkel lett körülvéve.

Gyomán a titkárát Zeőke Antalt választottuk meg képviselőnek. Több ízben. Egy igazi kijáró képviselő volt minden nagyobb kapacitás nélkül, de azért sokan szerették.

Utána a Kiszgazdapárt részéről Andaházi Kasnya Béla lett képviselő. Ennek a választásakor történt Endrődön a sortűz, 11 halottal és sok sebesüléssel. Ezen esetről is lehetett tapasztalni, hogy milyen kis dolgon múlnak a nagy dolgok.

Ez alkalommal az esetről jelen voltam mint kerületi pártelnök. Mint ellenzéknek minden meg volt nehezítve. Az utolsó pártgyűlést tartottuk a kerületben, Kondoroson és Endrődön

majdnem egy időben. Kondoroson megnyitottam a gyűlést, egy órában belül Endrődön is meg kellett volna nyitni. Ezt még autóval is nehéz volt megtenni. Mikor Endrődre megérkeztünk, azon a címen, hogy elkéstünk, nem engedték a gyűlést megtartani. A vita két perc miatt volt, ez is a rádió és a toronyóra ideje miatt merült fel. Valószínűleg a toronyórát előbbre vitték.

Ez természetesen a hatóság részéről rosszakarat volt. Ehhez járult később a véletlen szerencsétlenség. Az összegyűlt közönséget a községháza udvaráról a csendőrök kihajtották a községháza előtti piactérré.

Közben megérkeztünk a jelölttel, aki ebben nem nyugodott meg - mármint a gyűlés letiltásában. Távirati úton a belügyminiszterhez fordult engedélyért. Felszólította a közönséget, hogy várjanak nyugodtan, az engedélyt meg fogja kapni.

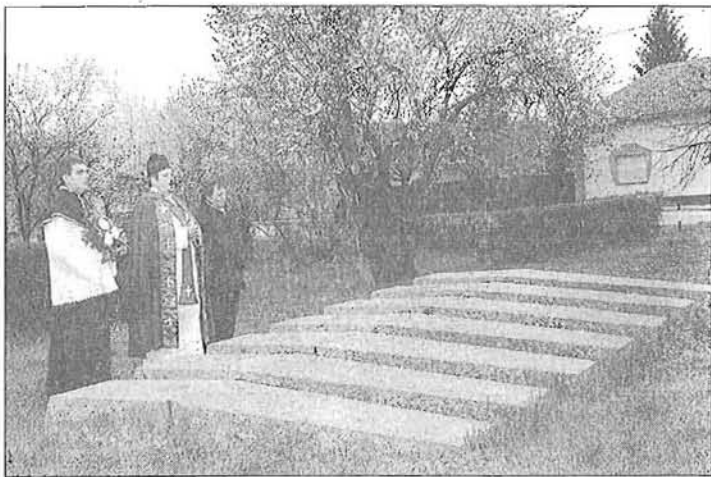
A közönség csendben a legnagyobb nyugalommal várakozott. Kasnya az autóján állt közvetlen a községháza bejáratánál, én az autó bal első sárhányóhoz voltam támaszkodva és beszélgettünk. A csendőrök a járdán álltak tőlünk 4-5 méternyire, súlyba tartott fegyverrel. Csak az árok volt közöttünk. A közönség tőlünk jobbra helyezkedett el, a szobor körül álltak. Ismétlem a legnagyobb nyugalommal vártak.

Egyszer az egyik csendőr kezében elsült a fegyver, közvetlen előttem, még azt is megfigyeltem, hogy a golyó az árokpartba fűrődött. Erre a többi csendőr is elkezdett lövöldözni, de nem az árokpartba, hanem a közönségre. A közönség futott ki merre tudott. Már jól elfutottak a szobron is túl, de a lövöldözés még tartott.

Én nagyon meglepődtem, de mindenki. Tőlem jobbra állott egy asszony, az felém hanyatlott, megsebesült. Kasnya az autóban állva, a csendőröket ököllel fenyegette, szidta őket, lehordta őket gyilkos bitangoknak. Attól tartottam, hogy a csendőrök sortűzet eresztenek rája, akkor pedig én sem menekülök meg, mert a hátam megett állott. Végre a lövöldözés megszűnt. Az asszony is eltűnt mellőlem, mire gondolkozni tudtam. A községháza kapuja kinyílt, és hordágyakat hoztak ki, akkor néztem a szobor felé és láttam, bizony sokan hemperegtek a földön és jajgattak.

A közönség teljesen ártatlan volt. A választásnál is kitűnt a közönség elkeseredése, aki eddig nem akart még az is az ellenzékre szavazott. Kasnyát is bántotta az egész dolog, akkor melegibe sok mindent ígért, de később alig tett valamit.”

Az endrődi csendőrsortűz 79. évfordulóján, március 20-ai utáni első vasárnap (március 23-án 17 órakor a Szent Imre katolikus templomban) szentmisével és az emlékműnél koszorúzással emlékeztünk az áldozatokra.

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

Emlékek, mozaikok

PAPP Zsigmond levelező (fogalmazvány) füzeteiből

Az idősebb korosztálybeli olvasók közül talán még emlékeznek többen arra, hogy hajdan „vállalkozással”, üzlettel foglalkozó emberek (gazdálkodó, iparos, kereskedő) elébb egy füzetben leírták leveleik fogalmazványát és majd innen tisztázták, másolták le az elküldendő levelet. Nagypám – G. Nagy László – is vezetett ilyen füzetet még az ajánlott levelek feladóvevényét is beragasztotta mellékletként. Papp Zsigmond levelező füzeté - hála Istennek! - megmaradt, s így ebből szeretnék válogatást közreadni. Együttal szemléltetve a stílust, mely mint tudjuk, „... maga az ember”.

„Ipari Tanfolyamok Országos Vezetősége

Budapest

VIII. Népszínház utca 8. sz.

Alólirott azon kéréssel fordulok a Nagyságos Vezetőséghez, hogy nálunk Gyomán újabban a gazdálkodó társaim körében a traktor kezelés és vezetés iránt rendkívül nagy érdeklődéssel vannak, ezért tisztelettel kérem, szíveskedjenek Gyomán egy kizárólag csak traktor kezelő és vezető tanfolyamot tartani, eddig 50-60 személy jelentkezett, ezek nagyobb részben mind kezdők gépszövetkezet tagjai, kisgazdák és gazdasági alkalmazottak. Szíves értesítést kérek, hogy remélhetjük-e ezen tanfolyam megtartását és az ezzel kapcsolatos feltételeket is közölni vagy esetleg személyesen felmenjek Pestre és mikorra? A tanfolyam a mi szempontunkból február hóban vagy március első fele volna legalkalmasabb.

Szíves válaszukat várva
Papp Zsigmond sk.

Gyoma, 1945. december 29-én”

„MOLNÁR Sándor gyomai községi V. B. elnökének

Gyoma, Rákóczi u. 14. (Megjegyzés: ez a mai 2013. november 30-án megnyitott emlékház)

Tisztelettel kérem, hogy az Ön által igénybe vett házamért eddig még hasznobért nem fizetett nem kaptam („nem fizetett” áthúzva). Szíveskedjen 1953. július hó 15-től az igénybe vett ingatlanért ettől a naptól számítva – havi 70 Ft. – 8 havi 632 Ft.-ot megfizetni, 1954. március 15-ig.

Gyoma, 1954. március 15.

Nem lett elküldve.” (megj.: valószínű lebeszéltek a levél elküldéséről, a nagyobb nyugalom kedvéért.

„Gyomai Járási Tanács V. B. I. sz. Pénzügyi Osztálya Gyoma

Alólirott tisztelettel jelentem, hogy Rákóczi út 14. sz. házamban 1953. július hó 15-től Molnár Sándor községi V. B. elnöke lakik, de eddig semmi hasznobért nem fizetett. A lakás két külön bejáratú, áll 3 szoba, 3 konyha, 3 kamra, 1 pince és 1 istállóból, s az egészet egyedül lakja. A múlt évi házadóm 948 Ft. volt. Ennek megfelelően legkevesebb havi 79 Ft.-ot lakbért kérek, vagyis az elmúlt 9 hónap 711 Ft.-ot. Tekintettel ezen házon kívül semmi ingatlan vagyonom sem keresetem nincs, 66 éves vagyok, magam is más házában lakom.

Kérésem teljesítését kérem.

Maradok tisztelettel

Papp Zsigmond sk.

Gyoma, Vorosilov út”

(megj.: ma Kisrét utca 26.

„Horváth főbíró és Polányi

1944. március hó 15-én éjjel Horváth járási főszolgabíró és szűkebb körű társaságában voltam az Úri Kaszinóban. Egyszer éjfél körül a főbírónak eszébe jutott, hogy hol van a katonája, Polányi? Mondták neki, hogy kint vár – behívták – főbíró; maga még itt? Még igen, felelte! Menjen szépen haza és feküdjön le, kapta a parancsot, erre az öreg Polányi katonásan összeütötte a bokáját, tisztelettel, aztán pedig minden gondolkodás nélkül kezét nyújtotta a főbírónak (jelzem, a főbíró nyújtotta kezét) jó éjt öregem, aludjon jól – felelte a főbíró.

Ez senkinek sem tűnt fel, csak nekem, de jól esett. Igen! Én már több főbírói és főispáni ebédeken vettem részt, amit ott láttam, soha sem hittem volna, hogy a fenti eset nálunk magyaroknak is bekövetkezhet. Egy kis „Északnyugat” epizód bár jobb tempóval

haladnánk ezen a téren.”

(Északnyugat alatt Zsiga bácsi nyilván a skandináv országokban dívó társadalmi állapotokra gondolt, nevezetesen Dániára, amelynek közállapotait jobban ismerte.)

„G. Szabó József egyik képviselő választásánál pénzt kért a szerepléséért, kocsii fuvardíjat, mert neki attól fog függeni a családi békéje.

Ugyanő, mint az ezüstkalászos gazdák elnöke, egy alkalommal elment az Országos Központi Hitelszövetkezethez megköszönni a szövetkezet ajándékát. Es pedig a következő szavakkal: nagyon szépen megköszönjük az ajándékot az igazgatóság minden egyes tagjától, csak attól nem, aki ezt indítványozta, vagyis tőlem, mint a szövetkezet elnökétől.”

„Kner Imre fia Mihály nálam volt 1944. március 6-án székkel nézni a műhelyemben. Többek között meglátta SINKA István szobrát és kérdezte: megérdemli-e ez az ember, hogy ilyen szép szobrot csináltam róla? Igen! – mondtam, mert van jónéhány igazán szép verse, de legtöbb része papírkosárba való, jegyezte meg Kner Mihály.” (megj. Sinka István: „Fekete bojtár vallomása” c. két kötetes könyve bizonyos körben ellenérzéseket váltott ki. Az igazság fájdalmas, s elviselni nehéz. Valamint a „Denevérek honfoglalása” c. műve is igen indulatos érzéseket váltott ki „urbánus körökben”).

Közreadja: Cs. Szabó István

Ökumenikus imaóra a kárpátaljai magyar testvérekért

Március 11-én, kedden délután ökumenikus imaórárt tartottunk iskolánk kápolnájában a Kárpátalján élő magyar testvéreinkért és a békéért. Czank Gábor plébános urat és Papp Tibor lelkész urat kértem meg az imaóra vezetésére. Nagyon jólesett, hogy felkérésre azonnal igennel válaszoltak. Plébános úr egy páli levélrészletet olvasott fel és imádsággal készült, lelkész úr pedig egy evangéliumi részt választott, amely igéhez magyarázatot is fűzött. Maga az esemény híradása eddig tartana, de amiért itt nem fejezhetem be: három olyan momentumot is fontosnak tartok megemlíteni, amiért erről érdemes beszélni. Egyrészt azért, mert rendkívül értékes embereket ismerhettem meg Kárpátalján, szűkebben Beregszászon; olyan embereket, akik a jelenben élnek, mégsem ragadja el őket a világ hívsága. Olyan emberek ők, akiknek a feje felett nemcsak „úgy” elhalad az idő, hanem igencsak segítőkészek, jóindulatúak, összetartóak. Olyan emberek ők, akik között megtanulhattam, hogy a magyar Himnusz úgy is lehet szívből énekelni, hogy közben a meghatottságtól könnycseppek szöknek a szemembe – más kérdés, hogy lassan másfél évtizede tanítom a Himnuszot diákjaimnak irodalmárként és énekelni is, de igazán Kárpátalján éreztem át, mit is jelent büszkén felvállalni magyarságomat. Ugyanakkor hiába kapnak kevés fizetést, mégis felelősen gondolkodó emberekről beszélhetek, akik egymáson a kevésből is szívesen és örömmel segítenek. Egyetlen esetet említek csak meg. Kb. másfél éve egy 40-es éveielejn járó kedves ismerősömnek életmentő műtetre volt szüksége, amit csak Debrecenben tudtak elvégezni. 3 napjuk volt az embereknek másfél millió Ft-ot összeadni – mondanom sem kell, hogy a műtét sikerült. Ha belegondolok, hogy az átlagember kb. 30.000 Ft-ot kap nyugdíjként, avagy egy bírósági tolmács is nagyjából ennyit keres havonta, akkor ez nagyon szép teljesítmény. Természetesen véget nem érően sorolhatnám megélt tapasztalataimat a beregszászi ismerőseimről, barátaimról...

A másik momentum, amiért nem lehet néhány mondattal elintézni ezt a kisse: annyira kiváló volt az összhang, mintha minden egyes percet előre megterveztünk volna – ezért külön is szeretnék köszönetet mondani plébános úrnak és lelkész úrnak.

A harmadik momentum: kb. 20-an vettünk részt az imaórán – számomra is meglepetés volt, amikor azt láttam, hogy kollégáim a napi felelősségteljesen végzett munkát követően is szánnak időt egy nemes ügyre. Nagyon szépen köszönöm!

Őszintén hiszem és remélem, hogy imáink meghallgatásra találhatnak és a Jóisten áldása kísérei kárpátaljai testvéreinket és az imádságban résztvevőket is. Deo Gratias!

Lukács László
igazgató

SPORT

Elkezdődött a tavaszi félév a labdarúgóknál

Március 16-án, a nemzeti ünnepet követően elkezdődött a 2013-2014. évi labdarúgó-bajnokság tavaszi szezonja. A három és fél hónapos bajnoki szünet után felfokozott érdeklődéssel várta a rajtot mindenki. A téli felkészülés alatt kemény munkát végzett a csapat a bajnokság kezdetéig. A betervezett edzésmunkát elvégezték, a kedvező téli és kora tavaszi időjárás is segített ebben a munkában, a tervezett edzőmérkőzések is mind megrendezésre kerültek.

A játékos keret nehezen állt össze, sajnos ismét többen távoztak. Volt, aki új klubot keresett, volt aki külföldön vállalt munkát, és sajnos sérülések is zidelték a keretet.

Az érkezők, fiatal igen ügyes játékosok, akik segítségére lehetnek a csapatnak a szezon előtt megfogalmazott célok elérésében. Sajnos azonban szűk a keret, ez a későbbiekben, a bajnokság vége felé okozhat majd gondot.

A bajnoki rajt hazai mérkőzéssel indult, ahol győzelmet vártunk, döntetlen lett belőle. A második forduló vereséget hozott, pedig nagyon jól kezdtünk, de a végére a figyelmetlenség megbosszulta magát.

Az eddig lejátszott mérkőzések eredményei:

2014. 03. 16. Gyomaendrői FC – Csabacsúd SE 2 : 2
G.: Lakatos E., Toldi B.
Íf.: 1 : 2 G.: Putnoki T.

Erős szélben, de ezt leszámítva tavaszi időben kezdődött a tavasz első hazai bajnoki mérkőzése. A mérkőzés kezdetétől támadólag lépett fel csapatunk, de az ellenfél sem feltartott kézzel kezdte a meccset. Több helyzetet alakítottak ki a csapatok, a félidő közepén két perc alatt előbb a vendégek, majd a hazaiak szereztek gólt. Ezt követően is támadásban maradtak a hazaiak, és a félidő végén büntetőből a vezetést is sikerült megszerezniük. A vendégek védőjét ráadásul a játékevezető kiállította. A szünet után is hazai támadásokkal folytatódott a mérkőzés, az első negyedórán több nagy helyzet is adódott, amelyekkel eldőlhetett volna a mérkőzés a gyomaendrői csapat javára. Az ellenfél átvészelte ezt a számára nehéz időszakot, a félidő közepén egy lepattanó labdából gólt szereztek és kiegyenlítették a mérkőzés állását. Mivel több gólt már egyik csapatnak sem sikerült szerezni, döntetlennel zárult a találkozó. A hazaiak nem tudták kihasználni a több mint egy félidőnyi emberelőnyt.

2014. 03. 22. OH. Rákóczi Vasas SE – Gyomaendrői FC 4 : 1
G.: Toldi B.
Íf.: 4 : 0 G.: --

Kedvező idő és jó pálya fogadta a csapatokat. A vendég Gyomaendrőd bátran kezdett több veszélyes támadást is vezetett a mérkőzés elején. Egy ilyen veszélyes támadást a hazaiak csak szabálytalanság árán tudták megállítani a büntető területen belül. A jogos tizenegyest Toldi Balázs értékesítette. A gól felrázta a hazaiakat és kiegyenlítették a mérkőzés. A hazaiak is büntetőhöz jutottak, de a vendég kapus biztosan háritott. A félidő végén azonban egy szépen felépített támadás már gólt eredményezett, így egyenlő állásnál következett a szünet. A második félidő is kiegyenlített játékkal indult, mindkét oldalon voltak helyzetek. A hazaiak ismét büntetőhöz jutottak, de a vendég kapus ismét háritott. Az Orosháza átvette a játék irányítását, több helyzete volt, amiből ismét góllá váltott egyet és már náluk volt az előny. A mérkőzés utolsó tíz percében a vendégek védelme könnyelműen játszott, a hazaiak ismét büntetőhöz jutottak. A harmadikat már értékesítették. Az utolsó percekben a teljesen széteső vendégvédelem ismét gólt ajándékozott a hazai csapatoknak. Ezzel nagyarányú vereség lett a vége, hiába háritott két büntetőt a gyomaendrődiek kapusa.

Fülöp Zoltán

AMIT ISTEN EGYBEKÖTÖTT...

Tímár Anita és Gary Coburn március 15-én kötött szentségi házasságot az endrődi katolikus templomban. Életüket kísérje Isten bőséges áldása!

A Nagyhét és Húsvét liturgiája templomainkban 2014. április 13-21.

	Endrőd	Gyoma	Hunya
Április 13. Virágvasárnap	9*, 18	11*	10*
Április 14-15-16. Nagyhétfő, Nagykedd, Nagyszerda: Jermiás siralmi	18		
Április 17. Nagycsütörtök, utolsó vacsora miséje, szentségimádás	18	16	18
Április 18. Nagypéntek keresztút az Úr szenvedése	9 18	15.30 16	17.30 18
Április 19. Nagyszombat Adoráció a szentsírnál Vigília, feltámadás	9-18 18**	9-16 16**	9-18 18**
Április 20. Húsvétvasárnap	9***, 18	11***	10***
Április 21. Húsvéthétfő	csak 9	11	10

* barkaszentelés, passió

** feltámadási körmenettel

*** húsvéti ételszenteléssel

Nagybőjti lelkigyakorlat

Gyoma:

április 9-10 (szerda, csütörtök) 16 óra

Vezeti: Ft. Szakály József, szabadka-kertvárosi plébános

Endrőd:

április 9-10-11 (szerda, csütörtök, péntek) 18 óra

Vezeti: Ft. Szakály József, szabadka-kertvárosi plébános

Hunya:

április 7-8-9 (hétfő, kedd, szerda) 17 óra

Vezeti: Ft. Blósz Attila csanádapácai plébános

Egészségről-betegségről

Sebastian Kneipp

Kedves Olvasó! Az előző, Kneipp-féle vízgyógyásatról szóló írásomat teljesebbé kívánom tenni, ezért ebben a témát záró újságcikkben a vízzel való gyógyítás történelmébe engedek egy rövid bepillantást és ezzel összefüggésben a modern vízgyógyászat alapítójának, Sebastian Kneipp életének néhány jelentősebb állomásáról írok.

A vizet gyógyító célokra már a legrégebbi időkben is felhasználták, a legkülönbözőbb akut és krónikus betegségek gyógyítására és megelőzésére alkalmazzák; a vízkúra a legrégebbi természetes gyógymód. Az egyiptomiaknál a vízgyógyászat igen magas szinten állt, az ókori Egyiptomból terjedtek el az orvosi tanok az akkori művelt országokban. Görög tudósok jelentős személyiségei Egyiptomba utaztak, hogy az egyiptomi papi kultúra titkait elsajátítsák. A görög Hippokratesz a vízgyógyászatot tudományos alapokra fektette és „A hideg víz gyógyereje és alkalmazása” című művével alapvető munkát írt. A vízgyógyászat említésre méltó mestere volt az ókorban a bithyniai Aszklepiadesz. Kr.e. 124-ben született és mint orvos Rómában telepedett le. Egy történet Augustus császár személyével kapcsolatos, és e történelmi tény a vízkúrának különös tekintélyt szerzett. Augustus császár egyik hadjárataiból betegen tért haza, májbaja volt, azonban a Birodalom legjobb orvosai nem tudtak rajta segíteni. Lakosztályát egyáltalán nem hagyta el, súlyosbodó betegsége miatt állapota tarthatatlanná vált. Ekkor egy felszabadított rabszolgának hallotta a híret, aki különleges gyógymódjaival nagyon szép eredményeket ért el. A gyógymódja hideg víz és különböző gyógynövények vizes oldatainak alkalmazásából állt. Augustus császár alávetette magát Antonius Muza gyógykezelésének. Hideg vizes leöntéseket és gyógyfűvekből készült teákat kapott, melyek hatására rövid időn belül meggyógyult, hamar megerősödött, felfrissült és megfiatalodott. A császár gyógyulása Antonius Muzának tekintélyt, megbecsülést jelentett és a régi Római Birodalomban akkor hirtelen divatba jött a hidegvíz-gyógyászat.

A XIX. század elejéig a hidegvíz-kúrát német, angol és francia orvosok is alkalmazták, azonban a hidegvíz-gyógyászat általánosan nem terjedt el. Priessnitz fellépésével újból fellendült a vízgyógyászat. 1799-ben született, sziléziai földműves volt. Rideg gyógymódja és hosszú ideig alkalmazott megerőltető gyógyeljárása ellenére szép eredményeket ért el, így igen sokan felkeresték Grafenbergben gyógyulás céljából. Halála után Grafenberg elvesztette jelentőségét, mint fürdőhely ma is jelentéktelen. Időközben Priessnitz életében a vízgyógyászat egy másik jelentős képviselője jelent meg, aki lényegesen más utakon járt.

Sebastian Kneipp német katolikus pap, annak a világhírű vízgyógyászati módszernek a megalapozója, amit a modern medicina ma is Kneipp-kúrának ismer. 1821-ben született egy bajor takács negyedik

gyermekéként Stephansried faluban. Apját segítve keményen kellett dolgoznia. Már kora ifúságában vágya az volt, hogy lelkész legyen. Számos plébánián pályázott, azonban sehová sem vették fel. 18 éves korában elhagyta a szülői házat és sok küzdelem után megismerkedett családjának távoli rokonával, Dr. Merkle káplánnal, aki felismerte képességeit és hajlandó volt tanítani. Dilingenben végezte el a gimnáziumot, majd a müncheni egyetemen folytatta teológiai tanulmányait. A sok nélkülözés miatt megrendült az egészsége, és még dilingeni akadémikus korában tüdőbajt szerzett. Több orvos kezelte, de baját a tudomány akkori álláspontja alapján gyógyíthatatlannak tartották. Kneipp már a kór utolsó stádiumában volt, ekkor került kezébe Johann Sigmund Hahn „A hideg víz gyógyerejéről” írott könyve. A könyv hatására elhatározta, hogy rövid fürdőket vesz a jeges Dunában, majd otthon folytatta a fürdőzést. A hidegvíz-kúra alkalmazásával ismét teljesen egészséges lett és új életerőt nyert. A müncheni Georgianumban folytatta hideg vizes kezeléseit és alkalomadtán diáktársain is segített néhány bántalom esetén. Kneipp elkezdte kezelési módszerét pácienseken is alkalmazni, akik azért jöttek hozzá, mert az orvosok nem tudtak rajtuk segíteni, vagy nem volt pénzüik arra, hogy orvoshoz forduljanak. Néhány hivatásbeli állomás után 1855-ben Kneipp-et a Bad Wörishofen-i dominikánus kolostorba helyezték. Papi hivatásának gyakorlása mellett mezőgazdasági szakkönyvet is írt, és a legkülönbözőbb formájú, elsősorban hidegvizes kezelésekkel gyógyította a szegényeket, vagy azokat, akikről az orvosok már lemondtak. Bad Wörishofenben vízgyógyászati intézetet alapított és 1886-ban megírta első könyvét Mein Wasserkur címmel, mely gyógynövény ismereteket is tartalmaz. A könyv hatására egyre több gyógyulni vágyó kereste fel a wörishofeni intézetet. Wörishofenben rohamosan nőtt Kneipp tekintélye, hihetetlen gyógyeredményeit tudomásul vették minden országban és égőv alatt. Kneipp-nek egy diagnosztizáló orvossal naponta 150 fürdővendéget kellett a rendelési idő alatt ellátnia. 1895-ben a wörishofeni intézetében alkalmazott módszerek közé tartoztak a borogatás, a fürdők, a lemosás, a gőzölés, a pakolás és a zuhanyok. Kneipp kúrája tartalmazza a víz-, fekvő- és légtúrát, de ellátta betegeit táplálkozási és életmódváltoztatási tanácsokkal is. A hatás érdekében legalább 1 hónapos, mindennapos kezelést javasolnak. A gyógyulni vágyók ma is remekül működő intézetben lakhatnak a kúra idején. Sebastian Kneipp három alapítványt hozott létre Bad Wörishofenben, mindhárom az ő szándékának szellemében napjainkban is működik és szolgálja a beteg emberek gyógyítását.

Kneipp számtalan utazást tett kül- és belföldön, kitűnő és kedvelt szónok volt. 1897-ben, 76 éves korában Bad Wörishofenben hunyt el. Ebben az időben II. Vilmos császár és Bismarck kancellár mellett ő volt a harmadik legismertebb személy a német császárságban. Sebastian Kneipp-et személyes gyógyítási eredményei motiválták. Saját magán, majd betegein alkalmazott vízgyógyászati módszereit megfigyelései alapján tovább szélesítette és kombinálta, így egy eredményes, élettani alapokon nyugvó gyógyító és megelőző vízgyógyászati eljárást fejlesztett ki, mely a modern medicina szerves része.

Források: Dr. Albert Schalle: A vízgyógyászat ABC-je
hu.wikipedia.org/wiki/Sebastian_Kneipp
www.kneipp.hu/sebastian_kneipp.php?shop=out

Dr. Macsári Judit

Gyöngysorok

A jog kötelesség nélkül kiváltság, a kötelesség jog nélkül szolgaság.

Nehéz dolog hitványabbnak uralma alatt állni.

A kezet csak megfogni szabad, elereszteni vétek, ellökni átok. Egy másba simuló kezek tartják össze az egész világot.

Minden nevelésnek igazságon kell alapulnia.

Önmagát ítéli el a bíró, ha felmenti a bűnöst.

Ha valaki a közvagyon megdézsmálásában találatik vétkesnek,

csak akkor szabaduljon a börtönből, ha kiengesztelte a várost, vagy pedig az okozott kár kétszeresét térítette meg.

Mennyivel jobb az állatnak, mint az embernek! Az állat az ő el-lenségeit már külseje után felismeri.

Szegénytelen dolog, hogy nem tudjuk viszonzni a jótetteket úgy, mint a rosszakat.

Az az igazi diadalmenet, ha leigázzuk a leigázókat.

Mint a rozsdá a vasat, az irigyeket úgy emészti el saját jellemük.

Irodalmi oldal

És nézek a láthatáron túlra...

a betűvető	mert én az azon túliaknak is megfelelni kívánok
elődeim iparosok és szántóvetők voltak	időben történik ez is
én képiró és betűvető vagyok	mint szófogyatkozásra a szótölte
de miként ők én is a látóhatárt figyelem	a teliszó

2014. január 4.

Bella János életéről, művészetéről az elmúlt év őszén olvashattak utoljára az érdeklődők. Most legújabb kötetének bemutatója kapcsán találkozhatnak ismét vele az irodalmi oldalon. A Városi Könyvtárban 2014. március 21-én délután kaphattak ízelítőt verseiből a szép számmal megjelentek, rokonok, barátok, ismerősök. Kiállított művei is szerves részét képezték a könyvbemutatónak. Élmény volt hallani Hölderlin *Az élet felén* c. költemény Bella János-i fordítását magyarul, majd második hazája nyelvén, németül (saját tolmácsolásban),

ahogyan látni - immár a képzőművészet eszközeivel - a nagy német költő ihlette festményt. De feltűntek a gyermekkor visszatérő élményei, helyszínei, életének meghatározó szereplői is. Szóban és képen. A család tehetséges fiataljai közül jelen volt Németországból a filmkészítést tanuló unoka, itthonról pedig Bela Créta, aki hegedűjátékával a művészetek, kultúrák oszthatatlanságáról, egységéről muzsikált.

Most Dr. Szabó Ferenc a könyvben megjelent írását olvashatják, aki Bella János barátjaként, művészetének ismerőjeként vállalt részt a könyv és a kiállítás bemutatásában.

Bella János verseit forgatva

Az Endrődön született és oda ma is szeretettel kötődő Bella Jánossal 1988-ban kezdődő és máig tartó barátságunkat életem nagy szerencséjének tartom. Akkortájt Budapesten „Tisztelet a szülőföldnek” címmel nagyszabású tárlaton mutakozhattak be a főként Nyugat-Európában alkotó magyar képzőművészek. A kiállítás már a rendszerváltás „előszelében” született, és méltán nagy visszhang kísérté. Katalógusát átnézve találtam rá Bella Jánosra.

Attól kezdve addig nem nyugodtam, amíg ígéretet nem kaptam arra, hogy a megyéből, Endrőd-Szeged-Budapest vonzásából

„kiszármazott” festőművész alkotásait a szülőmegyében bemutatjuk. Erre hamarosan sor került a békéscsabai Munkácsy Mihály Múzeum impozáns nagytermében. A megnyitáson Bella János is megjelent.

Ekkor ismerhettük meg művészi teljesítményének válogatott részét, életútját, emberi világát, nemes humanizmusát, széles körre terjedő műveltségét. Ettől kezdve bontakozott ki előttem a szíve legmélyéig vállalt, érzelmetli kapcsolata a szülőhelyéhez, a magyar Alföldhöz, a magyar hazához, nemzeti kultúránk hagyományaihoz és jelenéhez. Mindezekről lényegileg azonosan gondolkodtunk, felelősen és évről évre.

A megyebeli kiállításai, könyvbemutatói alkalmával sikerült találkoznunk (leginkább Endrődön, a Népházban illetve az ott működő könyvtárban), minden alkalommal emlékezetesen. Ezek a rendezvények hitet, alkotásokra biztatást és lendületet hoztak János barátom életébe. Itt, az 1956-ban kényszerből elhagyott szülővidéken nyerte, kapta vissza az endrődiektől, a gyomaiaktól, a békéscsabaiaktól, a mezőberényiektől – a kultúrát becsülő lakosoktól és a városok vezetőitől egyaránt – azt a szeretetet és megbecsülést, amire Backnangban nyelvi akadályok miatt kevésbé számíthatott.

A német kultúrájú kisvárosi közösség mint képzőművészt befogadta, elismerte, művésztanárként számon tartja, kedveli. A festéssel szoros rokonságot tartó költőként nem lehetett reménye arra, hogy hasonlóan befogadják. Mint igen érzékeny lírai költőnek, meg kellett maradnia a magyar nyelvhez kötött alkotónak. Verseinek ihletője a magyar világ, legerősebben a jellemalakító, fiatalkori endrődi élet, az egész életére vállalt endrődi világkép és mentalitás, a családban beléivódott értékrend. Ennek a hűséges, töretlen vállalása és hirdetése a költészet eszközeivel. A Bella-versek eszmeisége, egyttal az ereje, a lelki és érzelmi, a gondolati és tartalmi lényege, hatása ebben áll.

Bella János versei szinte mindig erőteljes megfogalmazású fontosnak ítélt gondolatot, tanítást igyekeznek elfogadtatni az olvasóval. Alapjában véve (a régi megnevezés szerint) költeményeinek túlnyomó része a „gondolati líra” körébe tartozik. Számára a mondánivaló, az erkölcsi tanulság annyira fontos a verseiben, hogy a költészet sokféle eszközét, a megformálás lehetőségeit nem is nagyon keresi. Tudatosan nem, mert bármiféle „modernkedéssel” a célratörést, a világos kifejtést gyengítené. Ezért hosszú időn át a nyolc szótagos, ütemes sorokat kedveli. Alig több, mint fél évtizede alkalmazza a rövid sorokba tördelést. Olyan költeményekben is, amelyek költészeti eszközökkel írt prózai munkák.

Minden bizonnyal mindegyik versét az endrődi „köznép” irodalmi befogadó képességéhez, érdeklődési köréhez igyekezett szabni. Mint tőle tudom, a költészet iránti vonzódását befolyásolta az endrődi katolikus kántorok által hagyományosan művelt halotti búcsúztatók élménye. Azok műfaji követelményeinek a főbbike volt a közérthetőség mellett az egyszerű rímek, az egyszerű hasonlatok alkalmazása.

Külön dicséret illeti Bella Jánost azért, hogy ötvennyolc év elmúltával is tökéletes pontossággal élvezte az anyanyelvét. Elismerésre érdemesek a német klasszikusokból (Heine, Hölderlin) készült magyar fordításai.

Bella János következetesen ragaszkodott az ifjú éveiben megismert hagyományokhoz. Ez legelső helyen a tiszta és erkölcsös gondolkodást jelenti, a költő tartalma szerint mélyen átélt magyarságát és istenhitét, igazságszeretetét és emberségét.

Ötödik verseskötete – a könyv második részét elfoglaló rajzaival együtt – egy kiemelkedő alkotó élet maradandó bizonyossága. Endrődi színekkel, endrődi igazságokkal.

Cyula, 2014. január

Dr. Szabó Ferenc
ny. megyei múzeumigazgató

Buborékok...

Még javában tél volt, de egy-egy szép napsütötte napon olvadni kezdett a jég és az utakon a tócsákban buborékok keletkeztek.

Egy kisfiú álldogált az egyik tócsánál és kavicsokat dobált bele, olyankor mindig sok-sok buborék lett, majd lassan köröket formált és elmosódva egybeolvadt a sáros hólével...

A gyerek még nézte, de édesanyja szólította, hogy menjen, mert lemarad, így kelleetlenül eldobta a kis kavicsokat és a mamája után szaladt.

Csendben megszólalt Nagy Buborék:

- Na végre, csak, hogy elment ez a vásott kölyök.

- Mi bajod volt vele? – kérdezte kicsi Buborék, olyan helyes volt, nem ártott nekünk azzal, hogy kis köveket dobált a vízbe, amin úszkálunk.

- Nem, nem, ez igaz, de azért én nem szeretem a gyerekeket.

- Miért nem szereted? – kérdezte csodálkozva kicsi Buborék.

- Olyan rendetlenek, kiabálnak, belegázolnak a sárba... no, nem mindegy neked, miért nem szeretem őket, nem szeretem és kész – mondta ellentmondást nem tűró hangon nagy Buborék.

- Jól van, ne zsörtölődj már annyit – válaszolt a kicsi.

A fáról az olvadás következtében nagy vízcseppek hulltak alá, amik mind-mind buborékokká váltak a vízben... Egy kövér Buborék is beleszólt a másik kettő beszélgetésébe, de közben egy asszony állt meg mellettük, láthatóan várt valakire, s várakozás közben a kezében egy szatyrot tartott, amin apró egyforma kis légbuborékok voltak.

Unalmában ujjai közé vett egy-egy buborékot és elpukkantotta. Ezt ismételte gyors egymásutánban a műanyag szatyron.

Egyszer csak a pocsolyában fülelni kezdett nagy Buborék.

- Te is hallod? – kérdezte.

- Mit?

- Hát, ahogy pattog valami annál a nőnél, tudod, a kezében.

Kicsi Buborék nyújtogatta a nyakát, míg végül megpillantotta a nő kezében a szatyrot, amint átszellemült arccal nyomkodta a buborékokat a műanyagban, amik ütemesen mindig pattantak egyet.

- Már látom – válaszolt, majd halkán megkérdezte:

- Miért csinálja szerinted, hogy sorra megnyuvasztja a műanyag testvéreinket? Mi jó abban neki?

- Nem tudom, de engem nagyon bosszant, rá is szólok.

- Hogyan? – úgy sem hallja meg – válaszolt a kicsi.

- Ha nem hallja meg, akkor majd érzi, lelocsolom sáros vízzel, majd meglátod – mondta harcisan nagy Buborék.

Igy évődött a sáros latyakban a két Buborék. Kövér Buborék csendben hallgatta őket. Egyszer csak megérkezett a nő ismerőse, akit széles mosollyal üdvözölt:

- Csakhogy megérkezettél, már majdnem az összes műanyag buborékot szétpattintottam a szatyromon, annyira unatkoztam, míg vártalak.

- Itt vagyok. Mit csináltál? – kérdezte barátnője nevetve.

- Unaloműzésből pattogtattam ezt a műanyag vacakot, kedvelem a hangját amint elpukkan.

- Nahát, furcsa szokásaid vannak. – nallatszott a másiktól.

- Miért? – valamivel el kell ütni az időt.

- Jól van, menjünk akkor – mondta.

Elindultak beszélgetve, de nagy Buborék egy sárföccsel bosszulta meg a társai kínzását. A nő a kabátja után kapott és látta, hogy felföccsent a sáros víz a cipőjére...

- Milyen ügyetlen vagyok, nem is értem, hiszen nem

léptem bele a tócsába, akkor hogyan föccsent rám?

- Nem tudom – volt társának a rövid válasza.

Nagy Buborék kicsi Buborékkal nagyon jól kacagott a csínytevésén, és elégedetten pöfögtek, dagonyáztak tovább a sárban...

Egyszer csak jött egy gyerek, lelkesen szappanbuborékokat fújta, nézte a napsütésben, ahogy szétpukkantak. Majd ismét fújta egy nagyot a szívószállal, sok-sok színes csillogó kisebb nagyobb buborék keletkezett, de hamar elpukkant a levegőben.

A gyerek élvezte és megállt, letette a táskáját a tócsa mellé és csak fújta a buborékokat, ha szép sorozatot sikerült kialakítania, akkor elégedetten elnevette magát. Nagy buborék felfigyelt erre a játszó gyermekre, csodálta – ugyan nem szerette a gyerekeket – de ilyen még nem látott, hogy a légből szálló szivárványszínek pompázva a rokonai... Megszólította, de a gyerek nem hallotta őt... A tanító nénije éppen arra tartott s rászólt a gyerekekre:

- Petikém, inkább igyekezz haza és kezdj hozzá a tanuláshoz, szappanbuborékozásból nem lehet jó feleletet adni, már pedig te holnap felelsz az órámon... No, igyekezz hamar – mondta mosolyogva a gyerekeknek, aki szót fogadott és elrakta a kis készletét, majd elindult haza.

Nagy Buborék bosszús lett.

- Most már soha sem tudjuk meg, hogy kik a színes levegőben szálló rokonaink, pedig olyan kíváncsi lettem volna rájuk...

A tanítónő elment, de odaért Norbi, a Peti osztálytársa, kezében egy kólás üveget szorongatott, néha kortyolt belőle, nagyot csuklott a sok buboréktól.

Elővette a táskájából a mesekönyvet, amit éppen olvasott a „Vizipók – csodapók”-ról és nevetve mutatta, hogy milyen nagy buborékból van a légnadrágja... Peti csodálkozva mondta:

- Mekkora buborék? Léteznek ilyen pók?

- Csak a mesében – válaszolt Norbi, de közben nagy Buborék megkérdezte:

- Ki szólított engem? Persze a fiúk nem hallották nagy Buborékot, hangos beszélgetéssel elmentek haza leckét írni, így a tócsában lévő Buborék csapat soha sem tudta meg, hogy milyen is a szappanbuborék, ill. légbuborék família...

Benke Mária

Benke Mária versei

Rohanj idő...

Rohanj idő,
vágtsd idő,
hozd el a tavaszt
nekem!
Érezem az illatokat,
adj reményt,
tavaszi szellő,
szárnyalj velem.
Repíts magasba,
hagyj szállnom
messze messze
tájakon...
Rohanj idő,
vágtsd idő,
lassíts a völgyben,
s a dombokon.
A szellő szárnyán
megállok, s
megcsodálom a
lankás völgyeket,
lassíts, állj meg,
hogy ne rohanjam
át az egész
Életet...

Vecsés, 2014. március 4.

Remény...

Lelkem lámpásai
fényesítik az éjt.
Szerető szívem
sugallja a reményt.
Ha az égre nézel,
Téged is megérint.
Szeretetet érzek,
szikrázón fénylik...
Gondolkodj, Ember,
mi az Életben a fontos.
Találd meg a fényt,
mi világit, s reményt oszt.
Aprócska szikrák,
mik örömet okoznak,
kicsi szilánkok
boldogságot hoznak.
Nagy dolgokat ne keress,
mi boldoggá tesz
benned lesz - szeress!
Ne vesd el a szépség
egyetlen morzsáját,
hiszen pont abban látod
az élet csodáját...

Vecsés, 2013. július 31.

Izès Izek

Április

Kabátos krinolin

Lehúzzuk a krinolin héját, és vastag szeletekre vágjuk. Sűrű, intenzíven fűszerezett palacsinta tésztát keverünk. Beleforgatjuk a krinolin szeleteket és forró, bő zsírban kisütjük. Savanyúsággal tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FÜRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZERELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házzoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRŐD, KULICH GY. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Angol és német újakezdő (A2) indul májusban.

Az időpontról és az intenzitásról a tanulók döntenek előzetes egyeztetés alapján.
Óradíj: 400 Ft/ó. : 10 fős felett, egyéb esetben létszámtól függően.

SZÁMÍTÓGÉP KEZELŐ TANFOLYAM INDUL

azoknak, akik soha nem tanulták, de használnák számítógépet.

A tanfolyam során eljuthatsz a kezdő szinttől a középfeladéig. Szövegszerkesztés, táblázatkezelés, operációs rendszerek, IT ismeretek.

A tanfolyam megfelel az ECDL vizsga anyagának.

A 60 órás tanfolyam időtartama: **márc.1 – máj.10., heti 1x6 óra.**

Szombatonként 8.00-13.00-ig.

Díj: 600Ft/6. Gépet biztosítunk!

Érd: info@internyelvstudio.hu; 20/436-0699

Inter Nyelvstúdió, Gyomaendrőd, Kossuth út 18, H-P: 15-18 óráig

Telefon: 20/947-1603, 20/229-7022

e-mail: info@internyelvstudio.hu, internyelvstudio@gmail.com

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

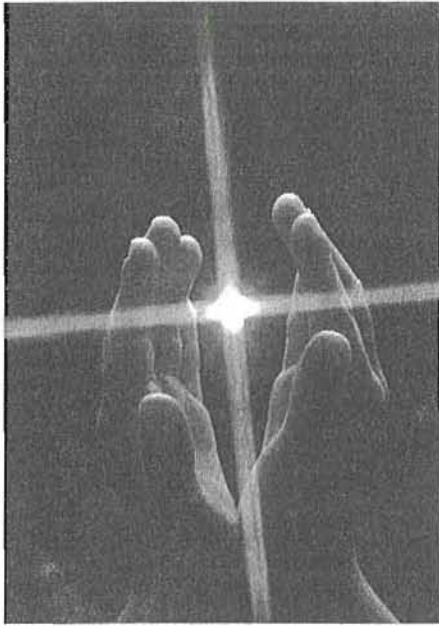
A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőterek beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalrakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

„Nem múltak el ők, két szívünkben élnek:
Híába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

CSAHÓCZKI PÉTER gyomai lakos, 2014. március 2-án, 73 éves korában távozott szerető családja köréből. Gyászoja a család és a rokonság.

DÁVID MIHÁLYNÉ MEDVEGY MÁRIA endrődi lakos 2014. március 15-én, 82 éves korában távozott el az élők sorából. Gyászoják, családtagjai, rokonsága.

GIRICZ LUKÁCS KÁROLY endrődi lakos, 2014. március 18-án, 78 éves korában visszaadta lelkét Isten kezébe. Gyászoja a család, rokonság és szerettei.

JÓNÁS ZSOLT Endrőd-öregszőlősi lakos, 2014. március 1-jén, 46 éves korában távozott el az élők sorából. Gyászoja a család, rokonság.

KOVÁCS ANTALNÉ TAKÁCS ESZTER gyomai lakos, 2014. március 16-án, 93 éves korában távozott el szerető családja köréből. Gyászoja a család és szerettei.

LOVAS MÁRIA MARGIT endrődi lakos, 2014. március 10-én, 54 éves korában távozott az örök Hazába. Gyászoja családja, szerettei.

TÍMÁR BÉLA PÁL endrődi lakos, 2014. február 27-én, 75 éves korában adta vissza lelkét Teremtőjének. Gyászoják családja, szerettei.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ó országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi és a hunyai templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

KUNKOVÁCS LÁSZLÓ LAUDÁCIÓJA A MAGYAR ÖRÖKSÉG DÍJHOZ

Az élet megtisztelt azzal, hogy feleségemmel, még amikor a Kós Károly Alapítványt gondoztuk, részt vehettünk Kunkovác László „Öséptémnyek” című könyvének kiadásában. Egymás után mindjárt kétszer is. Ez egy fekete-fehér, abszolút dokumentatív erejű könyv. Gyönyörű. Nekem gyönyörű. A mai napig tisztelettel veszem le a polcról, mert valami olyan elképesztően tiszta, erős, átható építészeti és kultúra jön át belőle, amit csak bizonyos emberek ismernek föl, látnak meg, de ennél is sokkal fontosabb, hogy ha valaki ezen már túl van, akkor az megpróbálja megláttatni is. Nagyon gyakran szoktam elmondani, hogy egy építésznek látnia is kell tudni, de sokkal fontosabb, hogy ha láttatni is képes. Mert ez egy képesség. Nem is akármilyen képesség. Kunkovác László nem építész, mégis, valami olyan autentikusan nyúl a témájához, olyan szeretettel, olyan alázattal, ahogy csak kevesen.

Nekem voltak, s vannak „imádságos” könyveim. Én azokat hívom így, amelyeket nem lehet se megunni, se eltenni. Legfeljebb egy kicsit félre. Győz az újra elő lehessen venni. Tanulni is, meg elképedni, de legkevésbé gyönyörködni. Arról a világról, amit a „szerző” – esetünkben Kunkovác – megmutat.

Nem is az a fontos, hogy ő mit vesz észre belőle, hanem az, hogy át tudja-e adni. Vagy inkább, hogy miként tudja átadni? Azt látom a képein – ami természetesen a valóság –, hogy egy komplett rendszert lát. Nos, ebből ki lehet emelni ezt, azt, amazt, akár fejezetenként is, de ha semmi egyéb nem gondolok, mint mondjuk a boglyaívü tyúkólja előtt álló idős parasztasszony arcára, amiről persze elmondható, hogy igen, az is része a képének. Ő is része a képnek. Ám a kép nem erről szól. Kunkovác fantasztikus szemmel veszi észre azt is, hogy Rózsi néni kicsit röstelkedik. De sokkal inkább azt, hogy Rózsi néni büszke. És ezt át tudja adni. Én szerintem talán ez a legfontosabb, mert pontosan azt a tiszta, józan erőt képes megjeleníteni, amit csak nagyon-nagyon ritkán lehetséges. De Kunkovác ezt tudja. Ezt is tudja.

És van még valami. Kunkovác képei időtlenek. Elhíthetik, hogy ott és akkor megállt az idő. Valami magától értetődő módon jön át az, hogy amit látok, az nem a múlt. Nem. Amit látok, az ott van. Hiszen látom.

És akkor még csak egy könyvről beszéltem. Miközben bejárta a világot. Olyan helyekre jutott el, ahová csak kevesen. Ám az is mindig tudatos volt. Mert őt az eredet izgatja. De még jobb is talán, ha azt mondom, az őseredet. Lhásztól Székig. Jakutföldtől Boldogig. Bárhol, ahol jár, gyűjt, s elhozza nekünk. Írásban, könyvben, kiállításban. Képekben. Aztán ezt „tevékeny vizuális antropológiának” hívja. A leírhatatlant megmutatja. Képpé teszi. Minél többször nézem Laci képeit, az utóbbi időben különösen sokszor jut eszembe a Cantata Profana. Az átváltozás. Szibériába a sámanok után ment. Nem. Ez sem igaz így. A sámanok után is ment. Sokszor. Nagyon sokszor. Vagy tizenötöt. Mígnem számomra maga is azzá lett. Mert kapcsolatot talált az őskkel. Ehhez neki még dob sem

KUNKOVÁCS LÁSZLÓ MAGYAR ÖRÖKSÉG DÍJAS

Március 22-én szombaton átadták a Magyar Örökség díjakat

Évente négy alkalommal adják át a Magyar Örökség díjat, amellyel korunk, valamint a 20. század első felének legjelentősebb teljesítményeit jutalmazzák. A 2014. március 22-én díjazottak között van a Magyar Művészeti Akadémia két rendes tagja, **Kunkovác László fotóművész, néprajzkutató és Kalász Márton költő is.**

A nemrég megnyílt Vigadóban tartott díjátadón Magyar Örökség díjban részesült a Kalácska együttes a költészetet és zenét újraegyesítő művészete, **Kunkovác László fotóművész, néprajzkutató a szerves magyar műveltséget megőrkítő művészete,** Csonka Ferenc katókombacserkész pasztorációja, valamint a kiskőrösi Petőfi Sándor Szülőház és Emlékmúzeum igazgatója, Kispálné Lucza Ilona hagyatékápoló munkássága. A bírálóbizottság Magyar Örökség díjban részesítette továbbá Takaró Mihály irodalomtanítását, Huszárik Zoltán filmművészetét és Kalász Márton költészetét és irodalom-szervező tevékenységét.

Szerkesztőségünk szeretettel és örömmel gratulál!

kellett. És gyönyörű, ahogy ír. Nem bírom ki, hogy ide ne másoljam pár mondatát: „Porszem vagy és hatalmas. Szegény darabka a nemzedékek láncolatában, de kihagyhatatlanul illeszkedő valami a nagy egészben, s ez megnyugtató. Kultúrák bölcsője ez a táj, a népregék szerint a világ közepe. Ahová az égig érő fa gyökerezdik, a felső világba átvezető.”

Kunkovác Lászlónak a legnagyobb bánata, amit számtalanszor el is mond, nevezetesen az, hogy őt az etnográfusok fotósának, a fotósok meg etnográfusnak tekintik, azaz egyiknek sem, illetve mindegyik, voltaképpen a saját területéről próbálja átfolni a másik területre, mert számára így könnyebb. Mert neki talán ott jobban fest. Ebben meg az a vicc, hogy mind a két területen elképesztően jól „fest”, mind a két terület abszolút sajátja, és még egy, ami nagyon, nagyon fontos: ezt a küldetést csak szeretettel lehet képviselni. A szeretet a legfontosabb. Ha ezt valaki csak kíváncsisággal műveli, ha ezt valaki csak oknyomozásként gondolja végbevinni, az óriásián téved. Abból sáman sose lehet. Abból sáman sose lesz. Mert a sáman a túlvilág értelmezője. A sáman olyan valaki, aki együtt tud élni elhivatása kényszerével. Olyan, mint Kunkovác László.

Budapest, 2014. március 12.

Sáros László György DLA

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Sikeres rajzpályázat

Az Országos Baleset-megelőzési Bizottság felhívására a Szarvasi Rendőrkapitányság idén is megrendezte a „Közlekedésbiztonság gyermekszemmel” című rajzkiállítást. A rajzpályázatra a Szarvasi Rendőrkapitányság illetékességi területén lévő általános iskolákból és óvodákból összesen 456 rajz érkezett, melyből valamennyi kiállításra is került a Cervinus Teátrum aulájában. A rajzokat Korbely István festőművész zsűrizte és a megnyitó ünnepségen értékelte. A rajzpályázat célja az volt, hogy felhívják a gyerekek figyelmét a közlekedés veszélyeire és a helyes közlekedésre.

A pályaművek részt vesznek a májusban megrendezésre kerülő területi kiállításon, Békéscsabán. A legjobbak részt vehetnek az országos döntőben is.

1. helyezést ért el Berki Krisztián 8.a, 2. helyezést ért el Tóth Barbara 4. b és különdíjas lett Koloh Bernadett 1. b osztályos. A felső tagozatból 3. helyezést Vári Tamás 8.a, különdíjas lett Sörös Nóra 7. b osztályos. Felkészítők: Kocsis-Pésó Irma és Szentpéteriné Uhrin Ildikó.

Területi matematika verseny rendeztünk

A Zrínyi Ilona Matematikaverseny területi fordulójának évek óta iskolánk ad helyet. Intézményünkben 45 tanuló vállalta a megmérettetést, közülük a legeredményesebb Lovász Laura 2. osztályos diák lett, aki a kilencedik helyen végzett és behívták az ünnepélyes eredményhirdetésre, Sarkedik. Felkészítője Szujóné Somogyi Ágnes.

Mesemondók

36 rózsáhegyis diák is fonta az „Aranyfonalat” a Határ Győző Városi Könyvtár hagyományos mesemondó rendezvényén. Helyezettek voltak az alsósok közül: Molnár Maja, Filippovits Viktória 1. o. (Hanyecz Ildikó), Keresztes Fanni 2. o. (Dajkó Lászlóné Bélteki Éva), Bereczki Barbara, Mester Lilla 3. o. (Takácsné Rojik Gizella), Csáki Ágnes, Soczó Rebeka, Szerető Zsófia (Gyetvai Jánosné) és Rácz Krisztián (Gellai József) 4. osztályos tanulók. A felsősök közül helyezést ért el: Orovecz Odett (Molnárné Klein Tünde), Veress Hunor (Sütő Györgyi) 5. és Vaszkó Ágnes (Molnárné Klein Tünde) 7. osztályos diákunk.

Jótekonysági vacsorát szerveztek a szülők

Iskolánk szülői közössége nagy sikerű Tavaszváró retro-partit rendezett. Ez volt a huszadik SzMK vacsora. A rendezvényen részt vett Dankó Béla országgyűlési képviselő, Várfi András polgármester, valamint a fenntartó képviseletében Kepenyes András megbízott tankerületi igazgató és a működtető részéről Toldi Balázs alpolgármester. A bál a 70-es 80-as évek hangulatát elevenítette fel az akkori slágerekkel, díszletekkel. A kellemes kikapcsolódást, vidám játékot, finom ételüket felvonultató estén jól szórakoztak a résztvevők. A bál bevételét az iskolába, udvari padok vásárlására fordítják.

Köszönjük a támogatást a szervezőknek, a résztvevőknek, azoknak, akik támogatójegyeket vásároltak, illetve tombolatárgyakat ajánlottak fel. A támogatók névsora az iskola honlapján olvasható.

Az Újhold együttes adott koncertet iskolánkban

A Jelen és jövő gyermekeiért Alapítvány Holdudvar tanodájának szervezésében koncerten vettek részt iskolánk tanulói. Az Újhold együttes az élőzene megszerettetését tűzte ki fő céljaként. Ez alkalommal megzenésített verseket adtak elő a nagyszámú közönségnek.

Farsangi karnevál

Február 27-én délután nagy farsangi bulival búcsúztunk a téltől. A tornatermi jelmez felvonulás és közös tánc után a negyedikesek vendégül látták az óvodásokat. Együtt ettek-ittak, játszottak, mulatoztak, ahogy az farsangkor szokás. Kicsik, nagyok egyaránt jól érezték magukat.

Észkaszinó

Rejtvényekkel, fejtörőkkel, találós kérdésekkel, anagrammával, totóval, kaszinóval és logikai játékokkal birkóztak az osztályok négyfős csapatai az Észkaszinó nevet viselő játékos délutánon. Öt helyszínen várták a versenyzőket a felnőttek és diák segítők. A menetlevélbe gyűjtött pontok összesítése alapján a 3. b, 5. a, 8. a és a 8. b osztályok csapatai végeztek első helyen.

Történelem verseny

Az Országos Történelem Tanulmányi Verseny iskola fordulóján hat 7-8. osztályos tanulónk vett részt. A témakör Magyarország és Európa történe-

Beiskolázással kapcsolatos információk

Közeleg az első osztályosok beíratásának ideje. Iskolánk beiskolázási programja szerint tartottunk szülői tájékoztatót, voltak közös programok (mikulás, farsáng), nyílt napok, teadélután, amelyeken bemutattuk az intézményt az érdeklődők számára. Bemutakoztak a leendő első osztályos tanítók: Gellai József – Takács Tímea, Gyetvai Jánosné – Menyhárt Olga.

Beiskolázási programunkat április 12-én (szombaton) 9-12 óráig húsvéti játszóházzal zárjuk, melyre szeretettel várjuk a Rózsahegyi iskolába a leendő első osztályosokat.

A nyílt napon nagy sikert aratott a vizitünetek szereplése

Az ovisok ügyesen bekapcsolódtak a ritmusfejlesztő játékba te 1815 és 1849 között. A megyei fordulóra 2 tanulónkat hívták be, ahol Szujó Róbert 9., Varju Tamás 11. helyezést ért el. Felkészítőjük Vaszkóné Dinya Erzsébet.

Március 15-i ünnepség

Március 14-én reggel az iskolánkban, majd a délelőtti folyamán Hunyán is megemlékeztünk a 166 évvel ezelőtti forradalmi napokra és a szabadságharc dicső napjaira, hőseire, későbbi áldozataira. Az ünnepi műsort mind a két helyszínen iskolánk irodalmi szakkörösei és énekkarosai adták elő. Zetevők Molnárné Klein Tünde és Nagy Ildikó.

Az ünnepség után Farkas Zoltánné intézményvezető iskolagyűlésen értékelte az elmúlt időszak eseményeit és kiemelte a fontosabb eredményeket.

Mesélj Európa!

A kecskeméti Alternative English School és a Dél-Alföldi Europe Direct az idén 9. alkalommal rendezte meg az Európa Nyelvi Díjat nyert Mesélj Európa elnevezésű angol nyelvi vetélkedőt. Az online forduló és a képregény készítés eredménye alapján iskolánk négy regisztrált csapatából három bejutott a békéscsabai elődöntőbe. Felkészítők: Sütő Györgyi, Szedlák Réka, Tóth Magdolna.

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Bendegúz Országos Anyanyelvi Verseny

2014. február 14-én a Bendegúz Országos Anyanyelvi Verseny iskolai fordulóján 24 tanulónk vett részt. A Békéscsabán megrendezésre kerülő megyei döntőbe 4 gyermekünk jutott be és képviseli iskolánkat.

Tóth Adrienn 2.o., Tari Viktória 2.o. - felkészítő pedagógus: Mészárosné Kiss Katalin

Gubucz Szilvia 6.o. - felkészítő pedagógus: Kondorné Tímár Erzsébet

Bene Boglárka 7.o. - felkészítő pedagógus: Lukács László

„Aranyfonál” városi mesemondó verseny

2014. március 3-7-ig a Határ Győző Városi Könyvtár által megrendezett „Aranyfonál” városi mesemondó versenyen tanulónk az alábbi eredményeket érték el:

Gellai Janka 1. o. 2. helyezés - felkészítő pedagógus: Fekécs Edit
Vári Zsófia 2. o. 1. helyezés, Demeter Adrienn 2. o. 3. helyezés - felkészítő pedagógus: Mészárosné Kiss Katalin

Tamás Zoé 3. o. 4. helyezés - felkészítő pedagógus: Molnárné Majoros Katalin

Czibulka Imola 4. o. 1. helyezés, Mészáros Kata Boglárka 4. o. 3. helyezés - felkészítő pedagógus: Szabóné Vaszkó Éva

Csahóczy Péter Patrik 6. o. 2. helyezés - felkészítő pedagógus: Kondorné Tímár Erzsébet

Neibort Tibor 7. o. 1. helyezés - felkészítő pedagógus: Lukács László

Farsang a Szent Gellértben

2014. február 28-án, pénteken került sor a Szent Gellért Katolikus Általános Iskolában az idei farsangi rendezvényre. Ez az esemény az, amit minden tanuló lelkesen vár, hiszen végre a saját színpadi produkcióikat, és a kisebb-nagyobb szülői segítséggel elkészített, rendkívül ötletes jelmezeiket is bemutatathatják. Ennek megfelelően már hetekkel a farsang időpontja előtt lázas készülődés jellemezte az osztályokat és persze a pedagógusokat is.

A rendezvénysorozat az ősi hagyományok felelevenítésével, a kisébáb elégetésével kezdődött. A diákok kis cédulákon összegyűjtöt-

ték és a bábura tűzték azokat a rossz tulajdonságokat, melyektől meg kívántak szabadulni. Hadd égjenek azok is!

A későbbiekben ötletes játékokkal, versenyekkel töltöttük az időt, amíg a szülők megérkeztek. A további műsorszámok színterévé a tornaterem és a színpad vált, ahol a közönség lelkesítő tapsa mellett felvonultak a jelmezbe öltözött diákok és tanáraik is. A szokásos jelmez figurák (királylány, Batman, Zorro, stb.) mellett egyik-másik az alkotókészség és a kreatív ötlet olyan remek példáját jelenítette meg, ami élményszámba ment. Ilyenek voltak az újrahasznosított anyagokból készített bál ruhák, vagy az „Üszómester”, a „Hőlégballon”,

„Merj a legjobb lenni...” vetélkedő

2014. március 20-án a Kis Bálint Általános Iskola által megrendezett „Merj a legjobb lenni...” vetélkedőn eredményesen szerepeltek tanulónk: Látkóczy Gergő 1. o., Gellai Janka 1. o., Tóth Patrícia 2. o., Tóth Adrienn 2. o., Kiss Otília 3. o., Jambrik Nikolett 3. o., Mészáros Kata Boglárka 4. o., Berta Bence 4. o., Látkóczy Bence 5. o., Kovács Gábor 5. o., Gubucz Szilvia 6. o., Cseryeczki Liliána 6. o., Pelyva Alexandra 7. o., Kiss Vivien 7. o., Gellai Bernadett 8. o., Kmetykó Csaba 8. o.

Iskolaköztaligató

Március 12-én a nagycsoportos óvodásokat iskolaköztaligatóra hívtuk. A gyermekeket nagy örömeinkre kis egerekké varázsoltuk. Legelőször egy kis dalocskát tanítottunk meg nekik, majd ezt követően megtekintették az iskola kápolnáját. A kézműves foglalkozáson szívószálas egérket készíttek, amelyet egy pohár tea mellett ki is próbálhattak. Az interaktív táblán különféle színzési feladatokat oldhattak meg. Az iskola tornatermében a témához kapcsolódóan macska-egér játékokat játszottak. Végül minden kis óvodás az ebédlőben elkészítette az általa elképzelt mókás szendvicset. Mindenki egy „Emléklappal” tért haza, amely azt bizonyította, hogy teljesítették az iskolába lépés feltételeit.

Ugy gondolom, hogy a gyerekek és mi felnőttek is nagyon jól éreztük magunkat.

Szabóné Vaszkó Éva

vagy a „Paradicsomleves betűszótával”, de még sorolhatnánk tovább.

A jelmezes felvonulást követően a kisebb-nagyobb csapatok, csoportok, osztályok mutatták be színvonalas műsoraikat a nézőtér lelkes ünneplése mellett. A zsűri nagyon nehéz helyzetben volt mind a jelmezek, mind a zenés, táncos műsorszámok értékelésében. A sok hangulatos produkció közül végül a 8. osztály műsorát jutalmazta az első helyezéssel.

Összefoglalva elmondható, hogy egy nagyon hangulatos, vidám napot töltöttünk együtt mindenki öröme.

Gönczy Zsolt angoltanár

ENDRŐDI EGYHÁZKÖZSÉGI FARSANGI VACSORA

Fotók: Iványi László

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizesszobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídfő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240

E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Tavaszi ajánlataim:

- megérkeztek a tavaszi vetőmagok
- zöldségfélék, virágmagok, dughagymák
- tavaszi virághagymák, dáliaik, kardvirágok
- rózsatövek, virágföldek, műanyag cserepek
- permetező készülékek, alkatrészek
- lemosó tavaszi vegyszerek, rovar és gombaölők
- egér- és patkánymérgek, csapdák, ragasztók
- munkaruhák, gumicsizmák, védőkesztyűk
- munkavédelmi bakancsok, esőruháik
- szegek, csavarok, kézi- és barkácsszerszámok
- festékek, higitók, festőszerszámok
- alu létrák, talicskák, kőműves szerszámok
- műanyag áruk, konyhai eszközök
- izzók, vezetékek, kapcsolók
- műtrágyák, virágtápok

Várom vásárlóimat! -

FARKAS MÁTÉ

F 60145

Folyóirat

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 210 Ft

XXI. évfolyam 5. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2014. május

A tartalomból:

- 3. Önkormányzati hírek
- 5. IN MEMORIAM: Balázs bácsi

- 8. Civil sarok - Vass Ignác
- 9. Amit Isten egybekötött...

- 13. Hősök napjára

- 20. A hunyai volt Pogány Iskola találkozója

Szeretettel köszöntjük az Édesanyákat!

Anyák napi köszöntő

Szívetek alatt az új életet hordozzátok, s amikor végre megszületik, minden korábbi szenvedést feledő boldogsággal és szeretettel: a karjaitokba zárjátok.

Ebben a forró ölelésben nem csak pillanatnyi érzéseiteket, hanem egész életeteket is: a gyermekeiteknek adjátok. Sokszor meg sem értjük, fel sem fogjuk, hogy milyen nagyszerű és egyedülálló, drága Édesanyák: a ti hivatástok!

Arany Gábor

A legáldottabb kéz a földön
A te két kezed, jó Anyám!
Mindenki áldja közeledben:
Hát én hogy is ne áldanám?!
Tudom megáldja Istenünk is
Az örök Jóság s Szeretet!
Némán, nagy, forró áhítattal
Csókolom meg a kezét!

Dsida Jenő

Köszönöm Istenem az édesanyámat!
Amíg ő véd engem, nem ér semmi bánat!
Körülvesz virrasztó áldó szeretettel,
Értem éjjel-nappal dolgozni nem restel.
Áldott teste, lelke csak érettem fárad,
Köszönöm, Istenem az édesanyámat.

Dsida Jenő

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Városi versmondó verseny a Határ Győző Városi Könyvtárban

Városunkban nagy hagyománya van a vers- és mesemondásnak. A Költészet napja tiszteletére rendezett szavalóversenyre iskolánkból szép számmal jelentkeztek tanulóink. Április 9-én a felsősök (5-8. osztály) szerepeltek eredményesen.

Április 10-én 13 órától az első és második osztályosok, 15 órától a 3-4. osztályosok szavalatai hangzottak el. **Eredményeink:**

Felsősök:

5. osztály
Dógi Árpád III. kategória
6. osztály
Zsilinszky Erika I.
Gubucz Szilvia II.t
Csernyeczki Liliána III.
7. osztály
Neibort Tibor I.
Bene Boglárka II.
8. osztály
Suha Bettina III.
Orosz Klaudia III.
Hornok Roland III.
Suha Martin III.

Felkészítő pedagógusok: Polányi Éva, Kondorné Timár Erzsébet, Lukács László

Alsósok:

2. osztály
Demeter Adrienn I.
Vári Zsófia II.
Puj Ferenc Patrik II.
Lovas Katalin III.
Tóth Patrícia III.
Tóth Adrienn III.
Kiszely Borbála III.
3. osztály
Szabó Eszter III.
4. osztály
Czibulka Imola I.
Vass Ferenc Albert III.
Berta Bence III.
Ronyecz Ivett III.
Farkas Orsolya III.
Mészáros Kata Boglárka III.
Tóth Anna Sára III.
Wolf Anna III.

Felkészítő pedagógusok: Szabóné Vaszkó Éva, Molnárné Majoros Katalin, Mészárosné Kiss Katalin

„Szövegelni voltunk...”

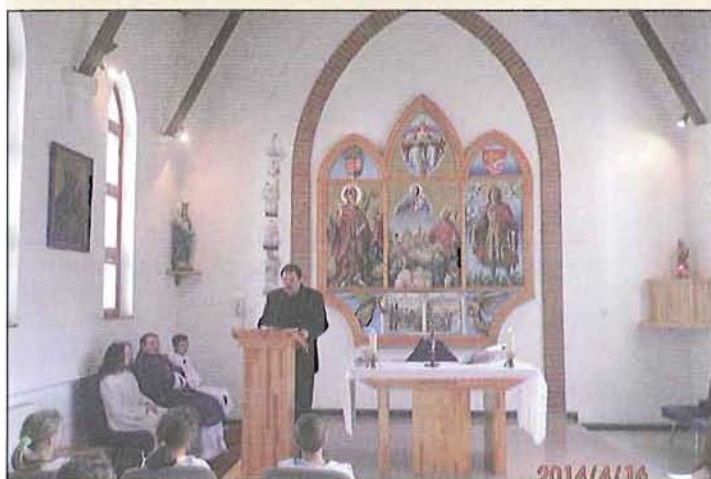
Szeptemberben jelentkeztünk a Határ Győző Városi Könyvtár által meghirdetett „Szövegelő” vetélkedőre. Ez tulajdonképpen egy szövegértést fejlesztő vetélkedősorozat volt. Havonta kaptuk a feladatokat, amelyeket mindig nagyon vártunk. Egy-egy forduló után kíváncsian vártuk, hogy bejutottunk-e a következőbe. A mi osztályunkból mindannyian meghívást kaptunk a döntőbe. A könyvtáros nénik meglepetés műsorral és egy óriási tortával jutalmaztak bennünket. Mindannyian szép könyveket is kaptunk. Én az „Őz a nagy varázsló”-t. Már el is olvastam. Nagyon tetszett! Jövőre is benevezek!

Tóth Adrienn 2.osztály

Kirándulni voltunk...

Március végén kirándulni voltunk Budapesten. 43 gyermekkel indultunk útnak vonattal. A program a Csodák Palotája és a Tropicarium meglátogatása volt. Tanulóink és mi nevelők is élveztük a jól sikerült kiruccanást.

Lelki nap

2014. április 16-án Lelki nap volt az iskolánkban. Ez a tavaszi szünet előtti utolsó nap volt, amikor nem tanulunk, hanem beszélgetünk a tanárokkal a vallás fontosságáról és az egymás iránti

tiszteletről. Reggel misével indult a nap. Az elsőáldozók gyóntak, majd utána az aulában volt a mise megtartva. Az Atya és a Lelkész úr Jézus szeretetteljes tanításairól mesélt. Amikor ennek vége lett, felmentünk a termünkbe, hogy vallási témájú filmet nézzünk. A mi osztályunk az Utazás a mennyországba című filmet kapta. Miután vége lett, megbeszéltük, miről szólt a film. Ezen a napon csak délig kellett iskolában maradnunk. Beszéltünk arról is, hogy közeleg a Húsvét, és mit ünneplünk ezekben a napokban.

Az alsósok stációkat ábrázoló képeket színezték, majd összeállították a kereszttutat. Közben a húsvétról, annak jelentőségéről, Jézus kereszthaláláról és feltámadásáról beszélgettek osztályfőnökeikkel.

Ebéd után mentünk haza, és készültünk a tavaszi szünetre, a pihenésre. A Lelki nap lényege a nyugalom, az elcsendesedés, az egymás iránti szeretet.

Látkóczki Bence 5. osztályos tanuló

Önnel joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület április hónapban

A 2014. április havában soron következő Testületi ülést 24-re hívta össze a Polgármester.

A Polgármesteri beszámoló után elfogadásra kerültek a lejárt határidejű határozatok, majd kezdetét vette a 29 napirendi pont megtárgyalása.

Beszámoló a 2013. évi zárszámadásról

A 2013. gazdasági év komoly változásokat hozott mind a hivatal, mind az önkormányzat életében. Ennek oka, hogy úgy a finanszírozás, mint a jogszabályi környezet megváltozott, ami más gondolkodásmódot is feltételezett a felelősöktől. Ezen kívül átalakult a hivatali struktúra, megalakult a Közös Hivatal, és még számos változtatásra került sor az év során.

A módosított előirányzat az alábbiak szerint alakult: 3.529.195 E Ft

A 2013. évi teljesítési összegek az alábbiak szerint alakultak:

Bevételek: 2.885.767. E Ft

Kiadások: 2.551.209. E Ft

Működési kiadások összege: 1.978.767. E Ft

Felhalmozási kiadások összege: 419. 638 E Ft.

Finanszírozási kiadások összege: 134. 586 E Ft

Függő kiadások összege: 18.218 E Ft

Az éves gazdálkodás során az a cél fogalmazódott meg, hogy a Képviselő-testület számára kötelezően kirótt feladatok maradéktalanul végrehajtásra kerüljenek, valamint megvalósuljanak a fejlesztési célok. A kedvező pozíció kialakulásához hozzájárult az átgondolt és következetes adópolitika, illetve a pályázati lehetőségek megkeresése és kihasználása is.

Az önkormányzat összevont mérlegének fő összege az előző évhez képest 605.822 E Ft összegű növekedést mutat.

A Képviselő-testület elfogadta a pénzügyi beszámolót a 2013. gazdasági évről.

Az orvosi ügyelet feladatellátásának áttekintése

Városunk Hunya Községgel együtt feladat ellátási szerződést kötött 2007. évben ismételtelen a SANI-MED TRANS Kft.-vel az orvosi ügyelet ellátása érdekében.

Az elmúlt évek alatt sok lakossági panasz érkezett úgy a működéssel, mint az ügyeleti ellátásban részt vevő orvosok munkájával kapcsolatban. A Képviselő-testület január óta folyamatosan tárgyalja a Kft. beszámolóját, illetve szóbeli egyeztetést is lefolytatott a működtetővel.

2014. március hónapban került sor Gyomaendrőd Város és Hunya Község Önkormányzatának képviselői és a Szolgáltató közötti egyeztető tárgyalásra. A megbeszélésen három problémakör köré csoportosították a megoldásra váró feladatokat a hatékonyabb működtetés érdekében:

- stabil orvosi gárda alkalmazása
- garantált panaszkezelés a Szolgáltató részéről
- a Szolgáltató rendelkezésére álló személyi állomány bemutatása mellett havi ügyeleti rend kialakítása és folyamatos ismertetése az Önkormányzattal

A Szolgáltató a probléma felvetésével egyetértett és vállalta, hogy a szakmai munka javításának érdekében írásbeli javaslatot készít, majd benyújtja a Hivatalnak.

2014. április 11. napján Dr. Piriczky Béla írásbeli javaslatát megküldte, melyről jelen ülésen hozott határozatot a Képviselő-testület.

Hosszas vita és elemzés után az a döntés született, hogy az ügyelet működtetésére közbeszerzési eljárást ír ki a Képviselő-testület, illetve a közbeszerzési eljárás lezárását követő 60 napra felbontja a SANI-MED TRANS Kft.-vel a 2007-ben kötött szerződést.

Beszámoló a 2014. évi alapokra beérkezett pályázatok elbírálásáról és ezek részére támogatás megállapítására

A Képviselő-testület 2014. évben is pályázatot írt ki környezetvédelmi, sport és civil szervezetek részére. Benyújtási határidő: 2014. március 31. éjfél volt.

A meghirdetett pályázatokra összesen 35 pályázat érkezett.

Környezetvédelmi Alap	6
Idegenforgalmi Alapra	7
Civil Alap	8
Sport Alap	14

A Környezetvédelmi Alap /Város-fenntartó Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Bizottságra átruházott hatáskör/

Pályázó	Megítélt támogatás Ft
1. Kecsegszeg Tájvédelmi és Horgász Egyesület	600.000
2. Bónom-zug Vizért Egyesület	900.000
3. Békés Megyei Peresi-holtág Természetvédelmi Egyesület	550.000
4. Siratói Környezetvédelmi és Horgász Egyesület	600.000
5. Sóczózugi Környezetvédelmi és Horgász Egyesület	500.000
6. Templomzugi Környezetvédelmi és Horgász Egyesület	450.000

A Sport és Idegenforgalmi Alap/a pályázatok elbírálását a Képviselő-testület a Pénzügyi, Gazdasági, Turisztikai, ellenőrző és Közbeszerzési Bizottság hatáskörébe utalta/

Körös Kézilabda Club Egyesület	500.000.Ft
Központi Sport és Ifjúsági Egyesület	0 Ft
Gyomaendrőd Futball Club	3.800.000 Ft
Gyomaendrőd Judo Club	850.000 Ft
Körös Kajak SE	3.000.000 Ft
Gyomaendrőd Kis Bálint Általános Iskola Sportegyesület	100.000 Ft
Gyomaendrőd Gyermeklabdarúgó Egyesület	700.000 Ft
Kner Tánc,- Sport Egyesület	750.000 Ft
Gyomaendrőd Női Kézilabda Sportegyesület	1.000.000 Ft
Korona Biliárd Klub	70.000 Ft
Székely Mihály Modellező Sportclub	100.000 Ft
Sánc Röplabda Sportclub	180.000 Ft
Rumba Táncsoport Egyesület	950.000 Ft
Gyomaendrőd Delfin Sport és Úszóegyesület	0 Ft

A Központi Sport és Ifjúsági Egyesület 300.000. Ft támogatásban részesült a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjrendszer pénzmaradványából.

Halgasztrónómiai egyesület	200.000 Ft
Dr. Tóth Elek Kertbarát Kör	50.000 Ft
Mozgáskorlátozottak és Hadirokkantak Gyomaendrőd egyesülete	50.000 Ft
Dél-Alföld-Európai-Unió Gazdasági, Kulturális, Oktatási, Integrációs, Együttműködést Koordináló Közhasznú Egyesület	100.000 Ft
Bell Café Kft	250.000 Ft

Civil Alapra beérkezett pályázatok elbírálásáról az Ügyrendi, Oktatási, Kulturális, Kisebbségi, Esélyegyenlőségi Bizottság kapott felhatalmazást a Képviselő-testülettől

A Civil Alap újonnan bevezetett „B” komponensében intézményi szolgáltatást lehetett igényelni természetbeni juttatásként, melyre összesen 1.000.000 Ft lett meghatározva. Határidőre 5 pályázat érkezett és került elbírálásra.

Név	Helyszín	Időszak	Heti óraszám	Fő	Költség Ft
Körösmenti Tánc-együttes Alapítvány	Katona József Műv. Ház	2014.01.-12.31	3	170	184.080
Rumba táncsoport Egyesület	Katona József Műv. Ház	2014.01.-12.31	3	30	184.080
Őszidő nyugdíjas Klub	Katona József Műv. Ház	2014.01.-12.31	2	70	122.720
Nyugdíjas Gyomai Nőklub	Katona József Műv. Ház	2014.01.-12.31	1	22	61.360
Cukorbeteg Gyomaendrőd Klubja	Közösségi Ház	2014.01.-12.31	1	53	61.360

Fennmaradó összeg: 386.400 Ft

Az egyesületek esetében a döntéshozó: Ügyrendi, Oktatási, Kulturális, Kisebbségi és Esélyegyenlőségi Bizottság

Endrődiek Baráti Köre Egyesület	0 Ft
Kulturális Egyesület Színfolt Mazsorett Csoport	325.000 Ft
OMart Kulturális Műhely Közhasznú Egyesület	125.000 Ft

A bizottság javaslata alapján a Képviselő-testület az Endrődiek Baráti Köre Egyesületet a 2014. évi Hívatató Ünnepszeg szervezési és lebonyolítási költségek tekintetében 250.000 Ft támogatásban részesítette, forrásul pedig a Civil Alap „B” komponensében lévő maradványösszeget jelölte meg.

A Civil Alap „A” komponensére beérkezett pályázatok közül az alapítványokat a következő támogatásban javasolta részesíteni:

Döntéshozó: Képviselő-testület

Közalapítvány Gyomaendrőd Város Közgyűjteményeiért	155.000 Ft
Hallható Hang Alapítvány	120.000 Ft
Gyomaendrőd Zenebarátok Kamarakórus Alapítvány	225.000 Ft
Suttyomba a Viharsarok Népi Kulturörökségének Megőrzéséért Közhasznú Alapítvány	225.000 Ft
Körösmenti Táncgyüttes Alapítvány	375.000 Ft

A Képviselő-testület a javaslatot elfogadta, a nyertes pályázók kiértékelése folyamatosan fog megtörténni

Lehóczkiné Timár Irén
Képviselő

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Hazahívjuk, hazavárjuk!!

Egykori Öregszőlő és környéki diákok, tanítók és hozzátartozók találkozájára 2014. június 7-én délelőtt 10 órára a volt Szent Imre Iskola Keresztjéhez, a 7 iskola közös Emlékoszlopához!

Nemzetközi Roma Nap Gyomaendrődön

Önkormányzatunk immár hagyományosan, mint minden évben megünnepelte a Nemzetközi Roma Napot Gyomaendrődön. 1971-ben Londonban megrendezett első Roma Világkongresszusról emlékezünk meg ezen a napon. A kongresszus jelentős állomása volt a cigányság nemzeté válásának folyamatában, a cigányság nemzet tudat formálódásában, itt született döntés a cigány nemzeti jelképek használatáról is. Április 8-át a IV. Roma Világkongresszuson 1990-ben kiáltották ki hivatalosan is cigány nemzeti ünneppé. E napot az ENSZ a Roma Kultúra Világnapjává nyilvánította.

2014. április 8-án Önkormányzatunknál megemlékeztünk erről az ünnepről. Szécsi Zsolt elnök ünnepi beszédében hangsúlyozta, hogy a többségi társadalom elfogadjon bennünket, ahhoz elengedhetetlen az, hogy megismerjük kultúránkat, hagyományainkat. Ezt követően Várfi András Polgármester úr köszöntötte a cigányságot ezen ünnep alkalmából. A Rózsahegy Kálmán Általános iskola és a Bethlen Gábor Szakképző Intézmény színvonalas műsora után Pál Jánosné a romák szociális helyzetéről tartott előadást, őt követte Czank Gábor gyomaendrődi plébános, aki által betekintést kaptunk a roma hitvilágba. Ezt követően Dr. Szonda István néprajzkutató az endrődi cigányságot kiemelve az endrődi cigányzenészekről tartott előadást. A délelőtti program befejezéséül Önkormányzatunk megvendégelte a jelenlévőket, mely alatt Botos János szolgáltatta a zenét. A délelőtti folyamán Dr. Torma Éva főorvos asszony egyénre szabott szaktanács-csal látta el a hozzá fordulókat. Továbbá a Vöröskereszt ingyenes vércukor, illetve vérnyomásmérést biztosított a lakosság részére. Délután 16 órai kezdettel a Kner Imre Gimnázium tanulóival közösen játszótér rendeztünk gyermekek számára, mely nagy sikert aratott.

Gyomaendrődön **Üzemorvosi** (foglalkozás-egészségügyi ellátást) vállalok! Rendelés helye: Gyoma Rendelőintézet Rendelés ideje: Szerdánként 8-12 óráig. Előzetes bejelentkezés: 30/9850-816-os telefonszámon szükséges. **Dr Hunya Sarolta** foglalkozás-egészségügyi szakorvos

Gyomán, a Vásártéri lakótelepen földszinti, egyszobás lakás cserépkályhával és gázfűtéssel **ELADÓ!** Ár megegyezés szerint!
Telefonszám: 0620/376-4567

GYOMAENDRÖDÖN, Tamási Áron 13 sz. alatti ház eladó. Érdeklődni: 06 30-705-1257 számon lehet.

Kérjük, támogassa adója egyházi 1%-ával a Magyar Katolikus Egyház szolgálatát!

Cseppekből a tenger

1% Technikai szám: **0011**

www.katolikus.hu

ENDRŐDI HÍDAVATÁS

Az Endrődiek Baráti Köre 2014. május 10-én (szombat) hídavató ünnepséget szervez az endrődi közúti hídnál. Az alkalmat az adja, hogy 100 évvel ezelőtt épült az első endrődi híd, továbbá, hogy a közelmúltban újjáépített hídnak nevet is adjunk, „ENDRŐDI HÍD” néven. Az ünnepség misével kezdődik 10.00 órakor az endrődi Szent Imre Katolikus Templomban. A mise a hídépítőkért, az elszármazottakért és a helyben lakókéért lesz. Ezt követi 10.45-kor a híd Endrőd felőli végénél szervezett ünnepség.

Az ünnepségre szeretettel hívjuk és várjuk Gyomaendrőd lakosait és az elszármazottakat. Ezen alkalomból sétahajózásra is lehetőség nyílik.

Endrődiek Baráti Köre Vezetősége nevében Fülöp Imréné

Endrődiek Baráti Köre felhívása

Ebben az évben ünnepeljük az endrődi híd felszentelésének 100. évfordulóját. Ebből az alkalomból kiállítást szervezünk. Kérjük, hogy akinek olyan fényképe van, ahol az endrődi híd is látszik, hozza el vagy küldje el az alábbi címek valamelyikére: szilagynemeth@freemail.hu margitv46@freemail.hu

Szilágyi Ferencné Gyomaendrőd, Kölcsey u 12. T: 0666 610 265 vagy 0670 5361549

Ladányi Gáborné Gyomaendrőd, Endrődi u 21. T: 0666 611311

Köszönjük a segítséget.

Endrődiek Baráti Köre vezetősége

Kedves Barátunk, volt Osztálytársunk!

Az 1964-ben az Endrődi Általános Iskolából elbballagott öreg diákok 50 éves találkozáját elkezdtük megszervezni **2014. május 9-én péntek estére**. Délelőtt a volt iskolánk, mai Rózsahegy Általános Iskolában lesz a szokásos éves ünnepük, mely érdekes és színvonalas rendezvény. Ehhez kapcsolódóan 16 órától megtekintենék a volt ligeti iskolát, mely összevont tanintézményként Endrőd egyetlen iskolája.

Szeretettel várjuk azokat is, akik az iskolai éveik egy részét töltötték Endrődön és örömmel nosztalgálnának gyermekkori társaikkal.

18 órától a HÍDFŐ (Dombszögi) Vendéglőben kótetlen beszélgetés vacsorával (pezsgő, leves, vegyes tál, somlói galuska), melynek költsége 2500 Ft/fő. Természetesen szívesen látjuk párodát is.

A hétvége további programjaként szombat délelőtt az Endrődiek Baráti Köre az Endrődi Híd a 100 éves jubileuma és újjáépítése alkalmából úgynevezett HÍDÜNNEPET szervez, és lehetőség lesz a Körösön sétahajózásra is.

Amennyiben érdekel, erre külön jelentkezést elfogadunk.

Ha szállás igényed van, akkor abban is segíthetünk.

Kérjük, igényedet időben szíveskedjél közölni legkésőbb május 5-ig, hogy a szervezők feladatukat mindenki meglegegedésére tudják ellátni.

Szervezők: Feuerverkerné Balogh Irma 06-66-386-665
Lovászné Habzda Irén 06-66-284-949
Szakálos Mária 06-30-358-5618
Timár Imre 06-20-942-9331
e-mail: timarimrev@gmail.com

Budapest, 2014. március 22.

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkocsi a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó's a favaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

Balázs bácsi

Ricsei Balázs pedagógus
1926-1998

Nézem a XXII. Téli Olimpiai játékok monumentális, lenyűgöző megnyitó ünnepségét. Szín kavalkád, fényár, pompa, felkészültség. Alkalmához illően, ahogy egy ilyen világhírű rendezvényen elvárt. Hallgatom Rimszkij-Korszakov csodálatos Seherzádéját, nézem a törekeny kislányt, Ljubovot (szerelem), akinek álomutazásával áttekinthetjük Oroszország több százéves történelmét.

Felcsendülnek ismerős dallamok, köztük a Moszkva-parti esték, rajtakapom magam, hogy dúdolom... podmoszkovnije vecsera...

...Visszarepit az időben a hetvenes évekbe. Balázs bácsi jut eszembe, a hangulatos orosz órák, mélységes szeretete és tisztelete az orosz népi kultúra iránt. Zenéjüket, irodalmukat ő ismertette és kedveltette meg velem. Gorkijról, Csehovról, Solohovról, Tolsztojról töle hallottam először. Óráin diáktársaimmal együtt megismertük az orosz népdalokat, a legszebb komoly zenei műveket, és felhívta figyelmünket számtalan orosz képzőművészeti értékre.

Nem szólítottak tanár úrnak. Sosem kérte. Egyszerűen csak Balázs bácsinak hívtuk. Nekünk, tanítványainak örökre az is marad. Magas, szemüveges, sportos testalkatú, gyors mozgású ember volt. Nagy műveltségű, sokoldalú, humánus, fizig-vérig tanító alak. Átadni minden tudást, amit át lehet egy tizenéves kamaszodó gyermeknek. Ez motiválta, e szerint élt és tanított. Mindig vidáman és optimistán tekintett előre. Akkor még nem tudtam milyen embert próbáló, méltatlan évek álltak mögötte. Sosem beszélt róla. Még gyermekeinek sem. Orosz tagozatos osztályunkban nyelvtanárnak és osztályfőnökünk volt. A hetvenes években nem volt sikk az orosz nyelv tanulása, általában a legtöbb diák utálta. Velünk megszerettette. Heti hat órában tanultunk, így minden nap találkoztunk. Akkor még szombaton is jártunk iskolába. Nem emlékszem, hogy otthon sok dolgom akadt volna a helyesírással vagy a ragozással. A könyv nélkül feladott szöveg rögzítése maradt csak házi feladat. Az órákon úgy magyarázott, hogy mindenki megértette a cirill nyelv helyesírási és kiejtési nehézségeit. Nem csak megértette, de meg is szerette. Más tantárgyakból gyengébb osztályzatú osztálytársaink is jeleskedtek orosz nyelvből. Bevalom a gimnáziumi évek alatt is az itt megszerzett tudásból éltem sokáig.

Télen is kerékpárral járt. Amikor enyhült az idő, kissé kopott barna köpenyében kerekedett egyik iskolaépületből a másikba. Endrődön a felső tagozatos évfolyamok több iskolaépületben, egymástól négy-öt száz méter távolságra voltak „elszállásolva”. Ma már nem így van. Sosem készt és sosem hiányzott óráiról. Szigorú volt önmagához, de elvárta a tiszteletet és a fegyelmet diákjaitól is. Nem családított bennünk. Példamutatásával szerzett tekintélyt előtünk. Hetedikben és nyolcadikban, április-májusban, ha nem esett, a Hármas-Körös gátoldalán vagy a ligetben tartotta

meg az osztályfőnöki és az orosz órát. Heti egy alkalommal a két óra egymás után volt. Nagyon vártuk ezeket a szabadban eltöltött időket. Ha kimondta, hogy pakoljunk és menjünk, pár pillanat alatt könyvvel a hónunk alatt készen álltunk az indulásra. Rajongásig szerettük ezért. Néha télen is kimentünk a befagyott Hármas-Körös rév-zugi holtágára. Ez a téli gyermekparadicsom a ligeti iskola mellett van. Velünk együtt csúszkált. Ilyenkor tanárunk játszótársunkká vált.

Nyaranta diákmunkát szervezett. Hatodik osztályt követő nyári szünidőben, a gyomai téglagyárban egy héti nyers téglákat pakoltunk raklapokra. Nehéz fizikai munka. Az első két nap után a fáradtságtól este ruhástól aludtam el. Harmadnapra befejejttem. Nagyon jól kerestünk. Ebből a keresetből utaztam el a Balatonfenyvesi eszperantó táborba, amire előtte egy héti készítette fel vállalkozó szellemű diákjait. A nemzetközi eszperantó táboroknak évekig egyik szervezője volt.

Egyszer, osztályfőnöki órán arról mesélt, mi az a pótolhatatlan veszteség, amit az embernek a legnehezebb feldolgoznia. Mintha tegnap lett volna, úgy cseng fülemben bölcs gondolata: "Tudjátok gyerekek, az életben két dologra nem lehet felkészülni, az egyik, ha hirtelen leég a házunk, a másik, ha legközelebbi szeretteinkből váratlanul elveszítünk valakit. A többi dolog mind pótolható és eltörlődik ezek mellett." Gyerekeimmel még nem értettem, ma már teljes mértékben azonosulok vele.

Verseket is írt. Fiatalabbik lánya, 2006 nyárutóján így emlékezett:

„Bajban vagyok magammal. Jó lenne tudni: mit is szeretnék ennyi idő után? Sok-sok év telt el úgy: magyar-történelem szakos gimnáziumi tanárként tudtam, hogy édesapám versei között figyelemre méltóak is vannak. Elkéstem vele... Ő félre tette őket egy visszautasításkor, később elfelejtettük... Pedig tudtam, hogy ott vannak a polcon: két éve néhányat legépeltem, s elvittem egy találkozókor régi csoporttársamnak. Takács Géza, a TANI-TANI alternatív iskolai folyóirat szerkesztője azt mondta rá, hogy ezek igazi versek, s fontos, hogy előkerültek, hiszen negyven évig nem lehettek versek. Jó volt hallani. Ellentételezésnek éreztem a mellőzöttség után....

...Aput 1957 februárjában tartóztatták le. A vádirat szerint négyüknek (kettőjüket édesapám a tárgyaláson látta először) a demokratikus államrend megdöntésére irányuló cselekményben való tevékeny részvétel volt a bűne, ezt az ítéletben a szervezkedés előmozdítása alakra módosították. Fő bűnként az irodalmi kör politikálását emelték ki....

...két év börtönbüntetést kapott, megjárta a Gyűjtőfogházat, Kistarcsát, Márianosztrát. Édesanyámnak velünk, a két kicsi lánnyal, még Hajdú megyét is el kellett hagyni, így került a család Békés megyébe.

...1998-ban agyi infarktusban halt meg. Tartozom neki. A verseinek helye kell, hogy legyen egy színvonalas irodalmi lapban is. Az 50 éves évforduló talán őt is megérinti... legalábbis ő hitt benne, hogy odaát is mindent tud rólunk. Most azt kívánom, legyen igaza..."

Gyomaendrőd, 2006
nyárutóján"

Az olimpiai lángot együtt gyűjtja meg két híres sportoló, Irina Rodnyina háromszoros olimpiai bajnok jégtáncos és Vlagyimir Tretyjak háromszoros olimpiai bajnok, tízszeres világbajnok jégkorongozó. Tűzijáték, fényár, pompa, szín kavalkád, zene, ének, vidámság. Megkezdődnek a több mint két héti tartó sportrendezvények. Élet, küzdelem, játék, szenvedély, egy-két sportágban már művészet. Balázs bácsi, hiszem, hogy odaátról Te is látod, és tudod milyen nagy értékeket és kincsét hagytál ránk.

Békéscsaba, 2014. február 23.

Szulimánné
Szurovecz Eleonóra

Ricsei Balázs:

Sorok

Óh, Élet, te szép, te hűtlen,
olyan valószínűtlen,
hogy vagyok,
s mint a nagyok,
gyötörtem magam
hasztalan
semmi dolgokért,
s hogy megfojthat a vért,
mibe
én bújtam bele,
mert szerettem volna védeni
magamat veled szemben.
Csalódtam.
Ez az én bajom,
de minden kárban van haszon,
és törvény minden véletlenben;
te bebújsz hozzám
egy résen,
én meg így egészen
nem hagyhatom el a zárkám,
s maradtam árván
védtelen,
míg te védve vagy ellenem.

Endrőd, 1960. febr. 11.
(1956-os szabadulása után)

Katolikus oldal

MÁJUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 19 óra,
hétköznap csütörtök kivételével reggel fél 8

Gyoma

Vasárnap és ünnepnap 11 óra,
kedden és pénteken 18 órakor

Hunya

Hétköznap csütörtök kivételével 18 óra, szombaton 18 órakor
vasárnapi előesti mise, vasárnap és ünnepnap 10 óra
misék előtt fél órával májusi litánia

Hunyai Hősök Napja: május 25. vasárnap 10 óra, templom
Hunyai egyházközségi vacsora: május 31. szombat 18 óra
Hunyai Szent László búcsú: június 21. szombat 10 óra
Gyomai Jézus Szíve búcsú: június 28. szombat 10 óra

MÁJUSI ÜNNEPEK

1. csütörtök:	Szent József, a munkás
2. péntek:	Szent Atanáz püspök és egyháztanító
3. szombat:	Szent Fülöp és Jakab apostolok
4. vasárnap:	Húsvét 3. vasárnapja
7. szerda:	Boldog Gizella
11. vasárnap:	Húsvét 4. vasárnapja
12. hétfő:	Szent Néreusz, Achilleusz, Pongrác vértanúk
13. kedd:	A fatimai boldogságos Szűz Mária
16. péntek:	Nepomuki Szent János áldozópap, vértanú
18. vasárnap:	Húsvét 5. vasárnapja
20. kedd:	Sienai Szent Bernardin áldozópap
21. szerda:	Magallán Szent Kristóf áldozópap és társai
22. csütörtök:	Szent Rita özvegy
23. péntek:	Boldog Apor Vilmos püspök, vértanú
24. szombat:	Szűz Mária, keresztények segítése
25. vasárnap:	Húsvét 6. vasárnapja
26. hétfő:	Néri Szent Fülöp áldozópap
27. kedd:	Canterbury Szent Ágoston püspök
30. péntek:	Szent István király ereklyéinek átvitele

„Néked ajánljuk Szűzanyánk, a legszebb hónap alkonyát...”

A fenti sorok egy kedves énekünkben állók, mely a kedves májusi vecsernyék alkalmával szokott felhangozni templomainkban. Május havát ugyanis, mint a legszebb, legvirágosabb hónapot Katolikus Egyházunk a Boldogságos Szűz Máriának szenteli, s a gazdagon felvirágzott Mária-oltár elé gyűlve esténként májusi ájtatosságot végzünk. Ezeknek a szép esti vecsernyéknek elsődleges célja az Isten Anyjának dicsőítése és gyermeki hódolatunk szeretete és megnyilvánulása. Másodsorban pedig, a Lorettoi Litánia gyönyörű szavait imádkozva, tanulni akarunk a Szent Szűz erényeiből.

Mindnyájan ismerjük az Angyali Üdvözlét történetét az Evangéliumból. Gábor angyal köszönti a fiatal názáreti leányt, Joákim és Anna lányát, és közli vele, hogy alázatos-sága, tisztasága és mély Isten-hite miatt őt választotta ki Isten arra, hogy a Megváltó anyja legyen. Pedig első látásra Mária csak egy Jeruzsálem leányai közül, és tulajdonképpen ő maga sem érti az angyal szavait. S bár valószínűleg nem érzi magát méltónak erre, mégis alázattal meghajlik Isten akarata előtt: „Legyen nekem a Te igéd szerint!”

És innen már ismerjük Mária további sorsát: megszüli és felneveli a Messiást, és bár a későbbiekben a háttérben marad, mégis figyelemmel kíséri Jézus tanítóútját, emlékezetébe vési szavait, s joggal állíthatjuk, hogy ő az első keresztény, aki eljutott a tökéletességre, s mennybevétele után megkapta az örökös koronát a Szentháromságtól.

De elhagyva Palesztina vidékét, s előre-pörgetve az idők kerekét állunk meg Szent István első királyunk idejénél. István elvezeti a kereszténységre népünket. Megérteti a magyarokkal, hogy a pogány isteneknek bemutatott áldozatok és a sámánok dob-szava nem juttat el minket az üdvösségre. Elvezette népünket Jézushoz, és Jézuson keresztül a Szent Szűzhez. Az augusztusi Szent István-ünnepn láttuk a haldokló Szt. Istvánt, aki Imre herceg korai halála után utód nélkül maradván, koronáját az egész országgal együtt Máriának ajánlja, aki ez által lett a Magyarok Nagyasszonya.

És a későbbiekben a környező népek

följegyzései, krónikásai nem hiába hívják hazánkat Regnum Marianumnak, Mária országának. Hiszen a szent Szűz tisztelete hamar gyökeret vert a magyar lelkekben, és különös gyermeki szeretettel vette őt körül. Nagy-Magyarország templomainak több mint fele Mária tiszteletére épült, a több mint 72 zarándokhelyre pedig évente hatalmas búcsújáró tömegek indultak, hogy Mária segítségéért könyörögjenek.

A szép, virágillatú májusi estéken vonuljanak el lelki szemünk előtt országunk nagy szentjei, kik különösen is kitűntek a Szent Szűz tiszteletében:

Elsősorban maga az imént említett Szent István király, aki beleülteti a magyar szívekbe a Boldogasszony tiszteletét, halálakor nem kapkod trónörökös után, hanem meri egyenesen Máriára bízni az országot és népet, tudva, hogy ott lesz legjobb kezekben. Ezt látva, Testvéreim, kicsit gondolkodjunk el: mi tudjuk, merjük-e az Isten Anyjára bízni ügyes-bajos dolgainkat, vagy csak a magunk erejében bízva akarjuk véghezvinni ügyeinket? Mennyire van ott a mindennapjainkban a Szent Szűz tisztelete, vagy éppen mennyire zárjuk őt ki életünkben?

Ott látjuk a lilomtisztza Szent Imre herceget a székesfehérvári templom Mária-oltára előtt térdelni, amint tisztaságát és életét Máriának ajánlja fel – s tudjuk, ezt meg is tartotta haláláig. Napjainkban sokan sokat méltatlankodnak az ifúság életéért. Mert „bezzeg a mi időnkben” nem így éltek a fiatalok. Valóban, mások voltak a szokások és az erkölcsök. Valóban nem a jó úton jár ifúságunk jó része, - tisztelet a kivételnek! De vajon a morgolódáson és megszóláson kívül eszünkbe jut-e az, hogy Imre herceg példájára legalább néha-néha Máriához forduljunk a jövő magyarjait? Jóleső érzés volt, amikor káplán koromban a Szarvasi templom Mária-Társulatának tagjai vasárnaponként a Rózsafüzér tizedei közé imádkozták: „Rózsafüzér Királynője, könyörögj ifúságunkért!” De, Testvéreim, nem csak a Rózsafüzér társulat 15-20 imádságos tagjának a feladata ez, hanem mindannyiunk napi imádságának egyik fő kérésvalója lenne, hogy gyermeke-

ink, ifúságunk Isten akarata szerint fejlődjenek, az Egyház tagjaiként. Akkor talán nem történe meg az, hogy fiataljaink a maguk „vallását” a diszkók homályában, a kábítószerek bódulatában vagy az erkölcsatlenség fertőjében keresné, hanem Mária közbenjárása által az Isten oltalma és kezei alatt. Nagyon komoly feladatunk a fiataljainkért való imádkozás!

Lám, csak két nagyját soroltuk fel népünknek, s mennyi tennivalót találtunk: Mária oltalmát kérni nehézségeinkben és harcainkban, imádkozni a magyar ifúságért, feleleveníteni őseink régi imádságos szokásait, mint például az Űrangyala-imádság, a rózsafüzér, vagy épp az ebben a hónapban imádkozott májusi ájtatosság...

Kedves Testvéreim, Szűz Mária szép hónapja felhívja a figyelmünket, hogy lelki téren sok a tennivalónk. Mária továbbra sem tagadja meg Szent István egykori kérését, és továbbra is országunk felett őrökdi.

A szép májusi estéken imádkozzunk a Boldogságos Szűzhez, hogy jó és istenfélő keresztényekként tudjunk példát mutatni másoknak is, ezáltal is teljessé téve első Szent királyunk óhaját.

Czank Gábor

Bérmálkozás:

Május 3-án szombaton délután 18 órakor Hunyán.

Május 17-én, szombaton délután 17 órakor Gyomán. (ugyanaznap, szombaton reggel 9 órakor gyónás és főpróba a gyomai templomban)

Elsőáldozás Endrődön:

Június 1-jén, Krisztus mennybemene-tel ünnepén, vasárnap 9 órakor. (előtte való este, május 31-én, szombaton 18. órakor első-gyónás és főpróba)

Elsőáldozás Gyomán:

Június 8-án, Pünkösdi vasárnapján, 11 órakor. (előtte való este, június 7-én, szombaton 18 órakor első-gyónás és főpróba)

Szentelek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

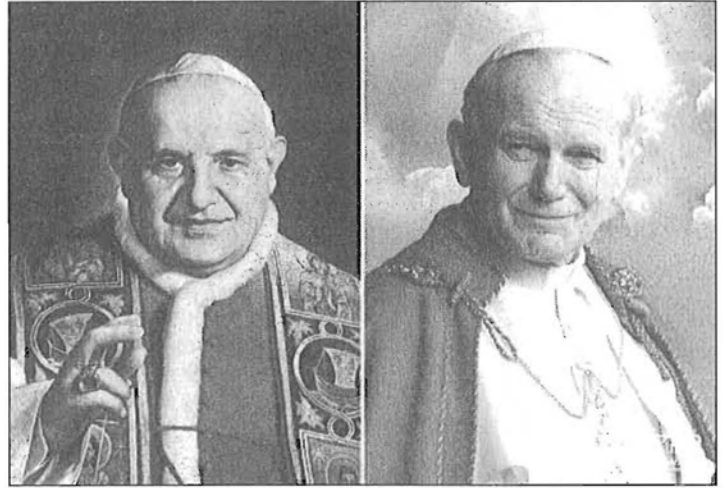
„MennybeMenők”

SZENT XXIII. JÁNOS PÁPA

Korunk szentje XXIII. János, a Jó pápa. Hosszú csendes, szolgáló évek után került Szent Péter székébe, és felismerve az idők jeleit elindította az Egyház megújulását. Egyszerűségében és Isten iránti szeretetében szeretnének követni. Egyszerűségének, közvetlenségének és őszinte emberszeretetének köszönhetően minden idők egyik legnépszerűbb pápája volt. A hívő nép ajkán megbecsülést kifejező megszólításai születtek. Özönlöttek hozzá a zarándokok, az egyszerű emberek szentjeként vonul be a köztudatba. Angélo Giuseppe Roncalli a Bergamo melletti Sotto il Monteban született 1881-ben. Bergamóban és Rómában tanult. 1904-ben szentelték pappá. Az I. világháborúban táborigazgatóként szolgált. Különböző feladatokat lát el Rómában, leginkább a missziók területén. 1925-ben c. érsekké nevezik ki, és Bulgáriában kezdi diplomáciai szolgálatát, amelyet Törökországban és Görögországban folytat. 1944 decemberétől Franciaországi nuncius. 1953-ban bíboros és velencei pátriárka lett. 1958-ban választják meg pápává. 1959. január 25-én, a Falakon kívüli szent Pál Bazilikában meghirdeti a II. Vatikáni Zsinat összehívását, amelyet október 11-én nyitott meg a világ püspökeinek részvételével. 1963. június 3-án halt meg. Ünnepe II. János Pál pápa a zsinat megnyitására napjára helyezte. Jeles enciklikái mellett meg kell említeni remek könyvét, Egy lélek naplója címmel, amely magyarul is megjelent.

SZENT II. JÁNOS PÁL PÁPA

II. János Pál pápa Karol József Wojtyła néven 1920. május 18-án született Wadowicében. Szülei Karol Wojtyła és Emilia Kaczorowska. Édesanyja 1929-ben halt meg, legidősebb bátyja pedig, Edmund, aki orvos volt, 1932-ben hunyt el. 1941-ben elvesztette édesapját is. 1946-ban lett pap, 1958-ban segédpüspök, 1964-ben érsek, 1967-ben bíboros. Részt vett a II. Vatikáni Zsinaton. 1978. október 16-án választották pápává. A II. János Pál nevet választotta. Október 22-én mutatta be szélfoglató szentmiséjét. Homíliájában hangzottak el a híres Ne féljete! szavak. 455 év óta az első nem olasz pápa, a legelső szláv pápa. 1981. május 13-án a Szent Péter téren merényletet követtek el ellene. Emiatt kilenceszer kellett megműteni! A pápa meglátogatta merénylőjét a börtönben és megbocsátott neki. A Pápa meggyőződése volt, hogy Szűz Mária védte meg a gyilkos golyótól. A Pápa 1982 májusában elzarándokolt Fatimába, a golyót a Szűzanya koroná-

jába tette és megköszönte a gyógyulását. 1984-ben Mária mennybevitelének az ünnepén (aug. 15.) felajánlotta az egész emberiséget Szűz Mária Szepültelen Szíve által a Szentháromságoknak. 1987. március 25-én adta ki „A Megváltó Anyja” kezdetű enciklikát, amellyel meghirdette Mária-évet.

Féltő gondoskodással vezette az Egyházat, szolgálatát fáradhatatlan missziós lelkiülettel végezte. II. János Pál pápa kétszer látogatott Magyarországra: 1991. augusztus 16. és 20. között, valamint 1996. szeptember 6-7-én.

A fiatalok szeretete vezette, amikor meghirdette az ifjúsági világnapot. Hídépítő volt a zsidók, az ortodoxok, a protestánsok és a világvallások között. Létrehozta az imatallkozót Assisiben, a nem keresztény világvallások képviselőivel, ahol mindenki a saját hite és hagyománya szerint fohászolt. A boldogok közé emelte többek között Teréz anyát, a magyarok közül pedig Apor Vilmost és Batthyány-Strattmann Lászlót. Magyar szentjeink közül ő kanonizálta Kingát és Hedviget. 1999-től súlyos beteg, példát adott a szenvedés elfogadásában és felajánlásában is.

2005. április 2-án, az általa alapított Isteni Irgalmasság vasárnapjának vigiliáján halt meg. Utóda, XVI. Benedek pápa 2011. május 1-jén avatta boldoggá, és ünnepe október 22. napjában jelölte meg.

2013 júliusában Ferenc pápa aláírta a szentté avatásához szükséges dokumentumot. Szentté avatására 2014. április 27-én, az Isteni Irgalmasság vasárnapján került sor, XXIII. János pápával együtt.

(forrás: Magyar Kurir, Szentelek élete)

Tesz-Vesz Tavasz 2014. Hunyán

A Szeged-Csanádi egyházmegye immár hetedik alkalommal rendezte meg a Tesz-Vesz Tavasz nevet viselő akciót, melynek célja, hogy a fiatalok közösségeit önkéntes tevékenységre buzdítsa, érzékenyvé tegye őket a környezetükben keletkező feladatok észrevételére és azok elvégzésére. Az önkéntes munka lehetett bármi, „ami szebbé teszi egy vagy több ember életét vagy környezetét”. A kezdeményezéshez a hunyai plébánia közössége is csatlakozott, velünk együtt mintegy háromezren ténykedtek az egyházmegye területén.

A következő feladatokat tűztük ki magunk elé: a plébánia előtti kert tavaszi rendbetétele, a „keresztes” iskola külső állagvédelme, illetve kiszabadítása az elnyomó tujaerdőtől, a temetői második világháborús hősi emlékmű köré virágok ültetése, végül falunk neves nótaszerzőjének, Kakas bácsi sírjának a rendbetétele.

A tényleges program március 22-én volt,

de az előkészületek már hamarabb megkezdődtek: 15-én ki lett javítva a keresztes iskola sok helyen hiányzó vakolata, majd 17-én az egyházközség asszonyai körbemesztették. A Tesz-Vesz program napján reggel 9 óra gyülekeztünk a plébánia elé. Nem sokkal a kezdet előtt 5 percre meglátogattak bennünket a szervező szegedi Katolikus Ifjúsági Alapítvány képviselői, akik Tesz-Vesz-es karszalaggal ajándékoztak meg bennünket. Összesen tizenkét fiatal és kettő idősebb hunyai résztvevő volt.

9 óra után kezdetét vette a munka. A plébánia előtti kertet kigyomláltuk, a bokrokat megmetsztettük és virágokat ültettünk. A keresztes iskola és az igazgatói lakás előtt a tujákat egy szintre vágtuk, a fenyőket alul megritkítottuk. Amint levágtuk az első tuját, az iskola falán lévő Jézuska azonnal napfénybe borult. Ezt követően kimentünk a temetőbe és a második világháborús hősi emlékmű köré árvács-

kákat ültettünk, a program legvégén pedig a régi temetőben kitarítottuk Kakas bácsi sírját, miközben szóba is jött a „Két csattanós pofonért” című remekműve.

Délután egy órára mindent terv szerint elvégeztünk. Jóleső érzés volt látni, amint a résztvevők nagy lelkesedéssel végezték tennivalójukat, mindenki mosolyogva és néha viccelődve serénykedett. Menet közben izletes süteményeket is kaptunk. Felemelő élmény volt megtapasztalni, hogy közésünk arculatát önzetlen munkánkkal szepítettük. Vegyünk példát mások is erről a rendezvényről!

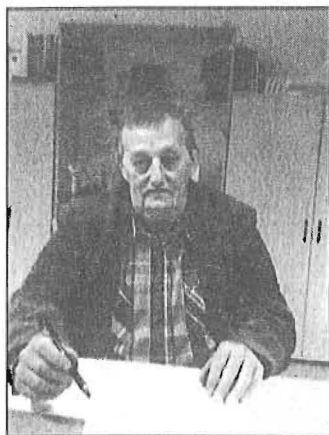
Ezúton szeretnék köszönetet mondani a vakoláshoz szükséges anyag, illetve szerszámok felajánlóinak, a meszelésben résztvevő asszonyoknak, a finom sütemények készítőinek, és végül a programon megjelent résztvevőknek.

Hegedűs Bence

GYOMAENDRŐDI KRÓNIKA

- Civil sarok - Vass Ignác

... avagy tízéves az újjáépített Liget fürdő

Kellemes, napsütéses áprilisi napon sétálok a gyomai Erzsébet liget fái között, a fürdő felé. Egyedül a tervezett új csónakkikötő beton-alapokba ágyazott magas kerítés-oszlopai rondítják el a hangulatot s a városképet is. Hol volt a városi főépítész, mikor ezt tervezték, jóváhagyták?

A fürdő néhány nap múlva nyílik, lázas készülődés, sürgés-forgás érzékelteti a szezonnyitás közeledtét. Idén tízéves a felújított, újjáépített fürdő, beszélgető partnerem Vass Ignác igazgató. Neve számomra, s nem csak számomra egyet jelent a fürdővel, vizes szakember,

mondhatnánk, immár közel negyven éve.

Ha Széchenyi a „hídember”, az „esőember”-ről Dustin Hoffman jut eszünkbe, Vass Ignácot nyugodtan nevezhetem „vízember”-nek... hisz mindig minden a vízhez kötötte, ez a szakmája.

- Hogyan is voltak a kezdetek, mit lehet tudni rólad? – kérdezem.

En nem itt születtem, hanem Dévaványán, majd Nyíregyházán jártam középiskolába, később áttételekkel Bajára kerültem, ahol a Budapesti Műszaki Egyetem kihelyezett tagozatán szereztem vízügyi, mérnöki oklevelet. Gyomára a sport révén kerültem, hisz közben futballoztam is, s Gyomának a hetvenes években jó futballcsapata volt, így kerültem ide 1976-ban. Hosszú évek alatt megszerettem a települést, s aztán itt maradtam. Segítette ezt, hogy a feleségem is gyomai születésű. Különböző beosztások után a fürdő vezetője lettem egészen 2004-ig. Ekkorra tehető az új fürdőépület, gyógyászati részleg felépítése. Ezt követően a fűzesgyarmati Kastélypark Fürdő vezetésére kaptam ajánlatot, majd 2011-ben jöttem vissza, s vállaltam el ismét a fürdő irányítását. Kitartóan dolgozunk huszonnyolc munkatársammal, azóta a gyógyfürdő kategóriát is elnyerte a fürdő a hatóságoktól. Igyekszünk népszerűsíteni Gyomaendrőd nevét belföldön és külföldön egyaránt.

Ezt magam is tapasztaltam, számos utazási, idegenforgalmi kiállításon láttam a Liget fürdő standját gyakran egyedüli kiállítóként Gyomaendrődről.

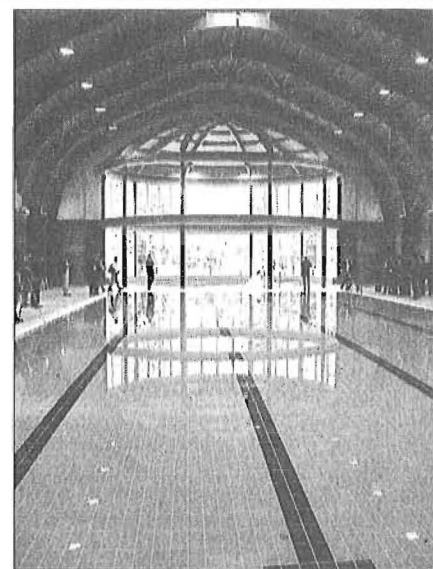
A fürdő megépítése sikertörténet volt a maga idejében. Tíz éve, 2004. május nyolcadikán adták át, melyen megjelent az ország akkori miniszterelnöke is. A megújult, megszépült fürdőben a vendégek száma folyamatosan növekszik, egyre többen jönnek nem csak a környékről, az ország távolabbi részeiből is, hogy itt Gyomaendrődön, a fürdőben pihenjenek, kikapcsolódjanak, gyógyuljanak.

- Ezek szerint minden ok meglenne az öröme, azonban sokan csak azt látják, hogy mintegy negyven-ötvenmillió forintot viz el fenntartása a városi költségvetésből. Hol hát az igazság? – kérdezem.

2011-ben, amikor visszakerültem a fürdő élére, valóban ilyen helyzet volt, azonban mára már sikerült hatékonyabb gazdaságossági intézkedésekkel ezt az összeget húsz millió forint felé csökkenteni, s azon vagyunk, hogy egy közel nullszaldós eredményt hozunk ki. 2013-ban a könyv szerinti üzemeltetési eredményünk pozitív volt. Emellett vannak elképzelések a fürdő fejlesztésére. Egy 25-30 szobás szálloda közvetlenül a fürdőre épülve, a fürdő szolgáltatásaira alapozva jelentősen növelhetné a fürdő bevételét, gazdaságos üzemelését, ami a város adóbevételeit is emelné. Emellett erősíteni kell a gyógyfürdő jelleget, be kell fejezni a megkezdett munkát, hogy komplett gyógyászati ellátást tudjunk biztosítani a fürdőben.

- Említetted, hogy aktívan fociztál. Mit jelent számodra a sport?

Igen, NB-3 szintig jutva a Békéscsabai Előrében is futballoztam, jobboldali középpályást, söprögetőt, ahol a közelmúltban elhunyt volt gyomai játékoskal, későbbi elismert nemzetközi játékosokkal, Német Lajossal is játszottam együtt. Jelenleg a Gyomaendrődi Futball Club elnöke vagyok, korábban a játékot abbahagyva is voltam már szakosztályvezető a gyomai klubnál, majd a kilencvenes évek elején az Endrődi Futball Clubnál is - ily módon is igyekszem támogatni a város sportéletét.

- Szabadidő manapság az egyre rohanó életben egyre kevésbé létezik. Ha van, mivel töltöd azt, esetleg különleges hobbiid van-e?

A zenét nagyon szeretem, mindig felfrissít. Viszonylag fiatalon kezdtem el gitározni. Nyíregyházán D. Nagy Lajossal, a későbbi Bikiini együttes tagjával is játszottam együtt.

Marad még a horgászat, amire ugye itt a Körös holtágaiban nagyon sok lehetőség adódik.

- No és a család... róluk mit lehet tudni?

1972-ban nősültem, feleségem egészségügyi területen dolgozott, itt a fürdőben is a fizioterápián, amíg nyugdíjba nem ment.

Egy fiunk és egy lányunk van és egy kis unoka. Fiam Budapesten vagyondőr, lányom német-történelem szakos tanár, évekig a Bethlen Gábor szakiskola igazgatóhelyettese volt, jelenleg a kecskeméti SOS gyermekfaluban dolgozik, melyre büszke vagyok.

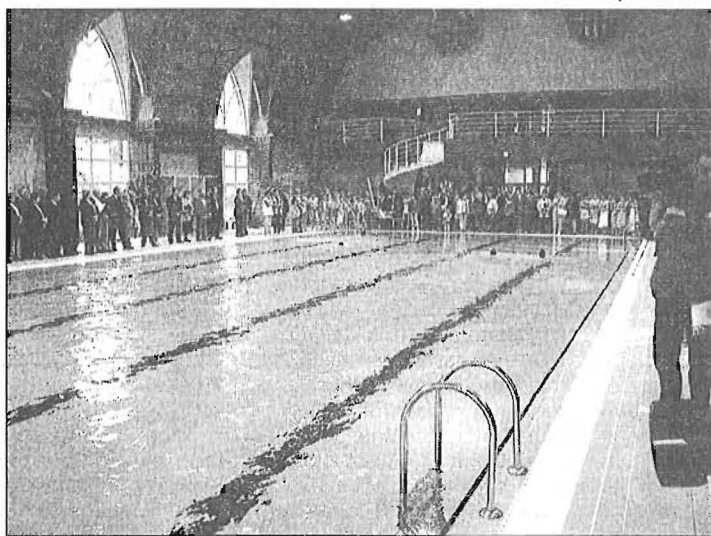
- Érezve tetterődöt, mi az a három kívánság, ami szeretnéd, ha még teljesülne?

Elsőként s további szakmai sikerként, a fürdő jól fejlődjön tovább.

Aztán természetesen a család mindenképp, a gyermekeim, unokám, családom boldog jövőjét szeretném biztosítani látni. Harmadikként pedig, hogy sokáig élvezhessem hobbimat, a futballt és a horgászatot.

Ehhez kívánok én is erőt, egészséget s egy a fürdővel is fejlődő Gyomaendrődöt.

Dr. Varju László

AMIT ISTEN EGYBEKÖTÖTT...

Daraki Csaba és Hári Kitti március 15-én kötött szentségi házasságot a gyomai katolikus templomban. Életüket kísérje Isten bőséges áldása!

Reményik Sándor:
Istenarc

Ez a vers az Irodalmi oldalhoz tartozik. (14. old.)

Egy istenarc van eltemetve bennem,
Tán lét-előtti létem emlék-képe!
Fölbe ezer réteg tornyosul,
De érzem ezer rétegen alul,
Csak nem tudom, mikép került a mélybe.

Egy istenarc van eltemetve bennem,
Néha magamban látom, néha másban.
Néha állok, mint fosztott ág, szegényen,
Ha rossz órámban eltűnik egészen
Alter-egóm az örök vándorlásban.

Egy istenarc van eltemetve bennem,
A rárakódott világ-szenny alatt.
A rámrakódott világ-szenny alól,
Kihűlt csillagok hamuja alól
Akarom kibányászni magamat.

Egy istenarc van eltemetve bennem,
S most ásót, kapát, csákányt ragadok,
Testvéreim, jertek, segítsetek,
Egy kapavágást ti is tegyetek,
Mert az az arc igazán én vagyok.

Egy istenarc van eltemetve bennem:
Antik szobor, tiszta, nyugodt erő.
Nem nyugszom, amíg nem hívom elő.
S bár világ-szennye rakódott reája,
Nem nyugszom, amíg nem lesz reneszánsza.

Tisztelt Fogadóink!

Ezúton tájékoztatom Önöket, hogy a

lottózó

új helyre költözött, Gyomaendrőd, Fő út 56/1 sz. alá.

Megújult környezetben, de továbbra is sok nyerési

lehetőséggel és eséllyel várjuk

játékos kedvű fogadóinkat!

Köszönet az 1%-ért!

Az alábbi gyomaendrői civil szervezetek köszönik az eddigi jóindulatot mindazoknak, akik adójuk 1%-ával korábban is támogatták alapítványukat, egyesületüket. Remélik és kéri, az ez évi támogatást is. (2013. évi lista alapján) Ha valahol változás történt volna, kérjük, értesítsék a Szerkesztőséget!

Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány, célja az egyházi temetők karbantartása, újra megnyitásával kapcsolatos költségek fedezése, a templom belső felújításának támogatása.
Adószám: 18380761-1-04.

Szent Gellért Keresztje Egyesület, célja a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda támogatása.
Adószám: 18389980-1-04

Endrődiek Baráti Köre Egyesület, célja a hagyományok ápolása, az elszármazottakkal való kapcsolattartás.
Adószám: 19182030-1-04.

Élet Másokért Közhasznú Egyesület, célja a rászoruló gyermekek és felnőttek segítése, támogatása.
Adószám: 18384215-1-04

Honismereti Alapítvány, célja a helyi hagyományok megőrzése, publikálása, az Endrődi Fűzetek, stb.
Adószám: 19056274-1-04

Hittel a Holnap Ifjúságáért Alapítvány, célja a Szent Gellért Katolikus Iskola támogatása.
Adószám: 18372276-1-04

Cukorbeteg Gyomaendrői Klubja, célja a cukorbeteg oktatása, segítése.
Adószáma: 18378272-1-04

Önkéntes Tűzoltó Egyesület Kiemelkedően Közhasznú Egyesület célja az élet és vagyon védelme városunkban és környékén.
Adószám: 18371608 -1-04.

Hallható Hang Alapítvány, célja a zeneiskola hangszerállományának gyarapítása.
Adószám: 18379383-1-04

Gyomaendrői Városi Sportegyesület, célja a helyi ifjúsági és labdarúgó sport támogatása.
Adószám: 18370827-1-04.

Öregszőlői Gyermekekért Alapítvány, célja a külterületen felnövő hátrányos helyzetű gyermekek közép és felsőfokú tanulmányainak támogatása.
Adószám: 18376184-1-04

Selyem úti Óvodáért Alapítvány célja az óvodás gyermekek kirándulásainak támogatása, az óvodai felszerelések színvonalának javítása.
Adószám: 18379778-1-04

Kincs Az Életed Közhasznú Alapítvány, célja a Gyomaendrődön fogyatékkal élők segítése, a Gondozási Központ ez irányú tevékenységének támogatása, felszereléseinek javítása.
Adószám: 18386932-1-04

A Napsugár Óvodáért Közhasznú Alapítvány, célja a Szabadság úti és a Fő út 85 sz. alatti óvodák gyermekeinek tanulási, játszási feltételeinek jobbítása, az óvodák tárgyi feltételeinek javítása.
Adószám: 18386248-1-04

Templárius Alapítvány támogatja a „Segítsünk a rászoruló gyermekeken!” jótékony célú adakozást. Adószám: 18856617-1-04

Gyomaendrői Mentőalapítvány: célja a mentőállomás berendezésének, felszerelésének és a mentéstechnikai eszközöknek a bővítése.
Adószám: 18376713-1-04

Mozgáskorlátozottak és Hadirokkantak Gyomaendrői Egyesülete
Egyesületünk számára nagyon fontos bevételi forrást jelent az SZJA 1%-a, ebből tudjuk működésünket finanszírozni, céljainkat, programjainkat megvalósítani.
Adószám: 19057134-1-04

Rózsahelyi Iskola alapítványai:

A Rózsahelyi Iskola Diákjaiért Alapítvány az iskola tanulóinak és tanulóközösségeinek támogatására szolgál. (Tanulmányi versenyek nevezési díja, útiköltsége, nyelvvizsga díjak, tanulmányi kirándulások, kulturális tevékenységek, rendezvények.) Az alapítvány közreműködésével készült el a Hősök terén és a ligetben lévő játszótér.
Adószám: 18390162-1-04

A Rózsahelyi Kálmán Diáksport Egyesület az iskolában folyó sporttevékenységet támogatja.

A befolyó tagdíjakból, pályázati forrásból sporteszközöket, felszereléseket vásárolunk, illetve a nevezési díjakat, útiköltséget finanszírozzuk.

Iskolánk kiváló sporteredményei többek között az egyesület támogatásának köszönhetőek.
Adószám: 18387139-1-04

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szonda István

Kertek, történelmi kertek, parasztkertek

2014. április 12-én rendezték meg a XI. Gyomaendrődi Tudományos Néprajzi Konferencia, melynek témája a kertkultúra volt. A tanácskozás fővédnöke Dr. Ujváry Zoltán professzor emeritus, a konferencia elnöke Dr. Bartha Elek MTA doktora, rektorhelyettes volt. Dr. Forisik Péter PhD történész az ókori kertek sajátosságáról szolt előadásában. Dr. Surányi Dezső MTA doktora, botanikus az ókori pannóniai villagazdaságok és a 19. századi alföldi tanyás gazdaságok történelmi összefüggéseit elemezte. Dr. Bereczki Ibolya, a Skanzen főigazgató helyettese a múzeumi kertek kialakításáról és gyakorlati tapasztalatairól számolt be előadásában. Dr. Lovas Kiss Antal egyetemi docens, pedig a virágoskertek szimbolikájáról szolt. Kovács László Erik néprajzkutató egy hazánkban kevésbé ismert gyógynövény, a stevia magyarországi termesztéséről és elterjedéséről tartott képekkel illusztrált előadást.

Néprajzi oldalunkon, Dr. Szonda István néprajzkutató előadásából idézünk, aki a csudabalai uradalom kertészeti emlékeiről közölt érdekes adalékokat.

„A csudabalai uradalomi kertészet emlékei (részlet a konferencián elhangzott előadásból)

A kertész 1920-tól Smíri Elek endrődi származású vincellér iskolát végzett szakalkalmazott volt. Képesítését az Arad melletti, Ménesi vincellérképzőben szerezte. Fennmaradt kézzel írott naplója, melyben a vincellérképzőben töltött napjairól és tanulmányairól részletes leírást közöl. A napló 1903-ban íródott és agrártörténetileg, valamint a szűk témánkhoz kapcsolódva is érdekes írott forrás. Hasonló vincellérképző működött a Nagyváradi melletti Bihardiószegen is. Vaszkó Irén közlése szerint, Smíri Elek korábban a váradi káptalan főkertésze volt és már akkor kitűnt magas szakmai felkészültségével. Több bihari település gyümölcsfásítási programjában vett részt. A balai gazdaságban a feladata a szőlő és gyümölcsös kezelése, gondozása és az ott folyó munkák irányítása volt. Különösen a szőlőben volt sok feladat, de ehhez a gazdaságtól a megfelelő számú munkaerőt és igaerőt megkapták. A szőlő őszi befedését és tavaszi nyitását általában az aratásra is szerződött munkások végezték. A metszést, permetezést, kötözést, csonkázást pedig férfi és női summások, napszamosok vállalták. A szüret irányítása és a borkészítés is az egyik fő foglalatossága volt a kertésznek. A gyümölcsöszedés és tárolás munkáinak irányítását is ő végezte. A komoly szaktudás elismerése a bérezésében is megmutatkozott, hiszen a rendes juttatáson felül 200 liter bor járandósága is volt.

A kert és szőlő:

A 12 kh szőlő és gyümölcsös, melyet a 19. század végén telepítettek, a majossal nagyjából párhuzamosan álló egykori fo-

lyómederben helyezkedett el, a déli-délnyugati lejtős részen. A szőlőt szabályos négyzet alakú táblákban alakították ki, minden táblában más-más szőlőfajta. Voltak csemege és borszőlők, így minden tábla sarkán fémtábla jelezte a szőlőfajta nevét (magyarul és latinul). A szőlőtáblák között egyenes utak voltak akkorák, melyen egy bivaly húzta lajtos kocsit el tudott járni.

Szőlőfajták: rizling, ezerjő, aramon, hamburgi muskotály, fehér és piros delavare, passatuti, csabagyöngye, cabernet, ezeréves Magyarország, muskat othonel, szlankamenka

A szőlők előterében és az utak mentén gyümölcsfák voltak: májusi cseresznye, dió, meggy, szilva, ringló, kajszibarack, rózsabarack, árpával érő körte, búzával érő körte, vérbélű körte, kormos körte, arany pármin alma, kormos alma, rétes alma, ribiszke, piszke, málna

A bor tárolásához nem volt megfelelő pince, hanem a kertész lakás egy részében volt kialakítva az úgy nevezett borház. A borház ablaka dróthálóval volt lezárva és szalmatömés-szel szigetelték, így télen-nyáron egyenletes hőmérséklet volt benne. A helyiség padozata 1 méter mélyre volt sülyesztve. A törkölyt a zúzókadakban döngölték le, agyaggal letapasztották és télen az állatok takarmányába keverték; csak ritkán főzték ki pálinkának. Az évi borhozam 250-350 hektoliter között volt. Külön készítették vörös és fehér borokat. A gyümölcsöt, főleg az almát, melyből a legnagyobb mennyiség termelt helyben értékesítették a környező tanyák lakóinak, vagy Endrődön és Túrkevényen adták el kocsiderékből. Ötliteres mérővel árulták. Az el nem adott almát és körtét az úgynevezett almaházban tárolták vesszőből és nádából font cserényekben. Télen fonott kosarakban, vászonnal bevarrva postán küldték Geistéknek Csákóra vagy Pestre, illetve a környező birtokosoknak is. Vaszkó Irén emlékszik, hogy Wekerle Sándor miniszternek is küldtek, aki rokonságban volt a Geist családdal. A hullott gyümölcsöt pedig az állatokkal felettették. A tulajdonos és a gazdaság vezetője is tehernek érezte a kertet és a szőlőt, ezért keveset újítottak rajta, hiszen a fő hangsúly a gazdaságban az állattenyésztésre fektették.

Az egyik folyóér kiszáradt medrében gyönyörű gyümölcsösöt telepített a korábbi tulajdonos és bebizonyította, hogy ezen a nehéz talajon is, sok munkával és szakértelemmel eredményeket lehet elérni. A majorság körül kisebb akác ligetecskéket telepítettek. A nagyobb fásítási akciók az 1930-as években indultak el, amikor a Földművelésügyi Minisztérium rendelettel kötelezte a földtulajdonosokat a fásításra. Ebben az akcióba kapcsolódott be a gazdaság és több ezer csemetét ültetett el. Ekkor ültették a Gajszerdő töigyfáit, melyek mára, tiszteletre méltó fákká nőttek...

A konferencia keretében Dr. Surányi Dezső professzor emlékezett az endrődi születésű szilvanemesítőre Dr. Tóth Elekre emléktáblájánál

Dr. Lovas Kiss Antal egyetemi docens előadása a virágos kertek szimbolikájáról

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

Halotti búcsúztató Gyomáról

1862-ből - I.

Ritka eset, hogy egy halotti búcsúztató „életirat és nemzet-séglevél” egyben előkerüljön családi levéltárból. Ez esetben Papp Zsigmond hagyatékában találtam meg egy ilyen sok mindenre alkalmas – többek között családja összeállításra is – iratot. S tisztelettel ajánlom az olvasók figyelmébe.

„Élet és halál Ura, felséges Istenünk!
Alázatossággal eltelik kebelünk –
Ha megtekintünk mint sorsunk rendezőjét
Örömről s fájdalomunk Atyját és teremtőjét –
Alázattal hajtjuk meg most fejünket
Arra kérünk Téged! Bölcs, jó Istenünk
Hogy földi pályánkat bölcsen folytathassuk
Egykor a mennyeknek javait bírassuk. –

Ha végig elnézünk szívünkben szeretett
Megboldogult társunk életpályád felett
E gyász színt mutató zárt koporsó körül
Kebelnél fájdalom s mély bú veszi körül. –
Mint tündöklő tükör olyan volt életed
A melly mutogatott ragyogó képeket;
Egy fel nyitott könyv volt a mellynek sorai
Váltak a kegyesség világos utai. –
Mellyben ha vizsgáljuk a számos lapokat
Belőle mi élők tanulhatunk sokat. –
Eljön koporsóddhoz az ifjú s így esd;
Hatalmas jó Isten! Kéréssem meg ne vesd,
Adj nekem e földön olyan boldogságot
Mint e' boldogultnak oly szép ifjúságot. –
Mert a'ki annyit élt, és hiven fáradozott
Ki a' földön oly szép gyümölcsöket hozott,
Nemes tette által, annak ifjúsága
Szépen illatozott mint a' kert virága. –
's ha ez erős férfi sírod látandja meg
Így szólhat te hozzád megboldogult öreg:
Hogy te megmutattad élted dél korában
Miképen kell járni az élet útában
Tapasztaltad hogy a'kit a' bünt megveti
Azt az ég áldása szüntelen követi. –
Ki nem csak magának él, hanem a közjónak
Az örülhet méltán lelke nyugalmának. –
Mit mondjunk éltednek setét alkonyáról?
Az erőtlenséggel járó öreg korról. –
A'mint gyengült testednek hanyatló ereje
Akként nevedekedett a' hitnek napfénye,
Melly felmelegíté tündöklő fényével
Lelked, egy jobb élet boldog reményével. –
A'mint távoznak a föld örömei
Akként közelgének kebled reményei,
Melly a' hosszas munka s küzdés után nyugtot
Igérek, s mennyben örökös jutalmat. –
Életed estvéjén eljőve a halál
Intése után várt nyugtadra indulál. –
Munkásságod után nyugodni mégy csupán;
Hol csendesen pihensz fáradság után. –
Te a nyugalomra indulsz el hív társunk
A'hová közülünk könnyek közt bocsátunk. –
Mert fáj kebelünknek, hogy egyházunk népe
Egy hív tagját, tölünk a' halál bú képe
Ismét elszakasztván, nem látjuk orcáját
Nem tapasztalhatjuk többé munkásságát. –
Kivált hű családod bánatos kebelével
Veszik körül sírod, s könnyek özönivel
Áztatják azon sírt, melly egy hű életpárt,
Egy szerető Atyát, és hűséges polgárt
Zárván kebelében, őt nem ölhetik
Jó tetteit már vissza ne fizethetik.
Öreg CSAPÓ János ezen elhunyt neve

71 évre telt e' földön élete
Mennyből 48-at töltött hű párjával
Felette kesergő KOVÁCS Erzsébettel
15 órai súlyos nyavalyája
Életét el oltván a' menny lett hazája
Dicsőült lelkének, ott örvend az égben
Részt vesz a' boldogok égi örömeiben. –
Onnan szól búcsúja kedvesi hozzátok
Végső áldásait tőle fogadjátok.

Elsőbb téged szállít végső búcsúzására
Vatai Kovács Erzsébeth busongó hív társa!
Milly hamar mulandó ezen földi pályára
Az ember szívét ma kedv, öröm kínálja
Ma még vigadozva örvendünk – de hólnap
Ki szenvedt testünkre hév könnyek omolnak. –
Aki megtekinti váratlan végemet
A változó sorsról tanuságot tehet. –
Nem sokkal ezelőtt hitted é kedves nőm!
Hogy a válás percze illy hirtelen eljön. –
Hogy végbúcsút mondva elhagyom a földet
És te felöltözöd gyász özvegyeségedet. –
Köszönöm kedves nőm! Szivednek szerelmét
Köszönöm jószágod, s azt a gondos elmét,
A'mellyel éltemben kedvemért kerested
Óhajításomat is beteljesítetted. –
Köszönöm szívemből – és most Isten hozzád
Ő legyen mindenkor gondviselő Atyád
Erősítsen téged gyengülő korodban
Vigasztaljon búban terhes bánatodban. –
Élted hátra lévő mulandó napjait
Egészség, békesség karolja által itt
E' földi életben, ha vég órád ütend
Akkor elhunyt férjed a' mennyben ölelend.

Szeretett gyermekim! Jertek hallgassatok
Búcsúzó szavaim ezek ti hozzátok
János*, felesége Kovács Juliánna
Mihály**, Szaniszlai Erzsébethnek párja
Gábor, életpárod Gecsei Sárával
Lajos, élet társad Szabó Rebekával
És Erzsébeth Oláh János jó férjével
Hozzájuk tartozó minden kedvesekkel;
Szárnyam alatt felnőtt szeretett magzatim
Anyátok elhunytán méltán bánkodhattok
Mert ti elhunytával egy szerető Atyát
Vesztétek el benne, ki hozzátok gondját
Okos tanácsával hiven igazgatta
Kedvesi jólétét elő mozdította,
Oly Atyát vesztétek, akinek élete
Szíve dobbanása s minden lehellete
Boldogságokra vala irányozva
Szerető jószággal vala koszorúzva, –
Most midőn elválik ezen jó Atyátok
Arra kér, hogy míg e' föld leszen hazátok
A' szeretet láncza fűzzön át titeket
Szeressétek egymást s búszülőtök
Soha tettel s szóval meg ne búcsítsátok
Sőt inkább ölelő karral ápoljátok. –
Így leend rajtatok az Isten áldása. –
Legyen is, ez rátok vég jó kívánása. –
Most Isten veletek szeretett magzatok
Mind földön mind mennyen legyetek boldogok.

(Folytatás a következő számban)

* 1848/49-ben községi bíró

** 1890-92-ben községi bíró

Közreadja: Cs. Szabó István

SPORT

Mérkőzések hétről hétre a labdarúgóknál

A Gyomaendrődi FC labdarúgói folytatták szereplésüket a Megyei I. osztályú labdarúgó bajnokság tavaszi szezonjában. A lejátszott mérkőzések eredményeinek köszönhetően a csapat tartja helyét a tabellán, a döntetlenekkel azonban lassul a felzárkózás a középsőbe. Megnyugtató, hogy a legtöbb mérkőzésen tudunk gólt, gólokat szerezni, azonban a védelem is több alkalommal igen gólképes. Ennek köszönhető a több döntetlen, egy kicsit jobb összpontszám és fegyelmezett játék jobb eredményt, több győzelmet hozhat a későbbiekben. Reméljük, az elkövetkező mérkőzéseken ez be fog következni. Kell még a siker a következő mérkőzéseken is, hogy a kitűzött cél, a biztos Megyei I. osztályú tagság megőrzése megvalósuljon.

Az eddig lejátszott mérkőzések eredményei:

2014. 03. 29. Gyomaendrődi FC – Mezőhegyesi SE 2 : 2
G.: Toldi B., Lakatos E.
Ifi.: 0 : 0 G.: --

Alacsony színvonalú játék folyt a mérkőzés első felében a nem túl népes publikum előtt. A félidő végén a hazaiak megtörték a gólcsendet, így egygólos előnnyel mehettek a pihenőre. A második félidő első perceiben a hazaiak még az öltözőben maradtak, a vendégek kihasználták a fegyelmetlenséget és egyenlítettek. Ezt követően magához tért a félidő közepén ismét vezetést szereztek. Amikor már mindenki hazai győzelemre számított, a vendégek a mérkőzés utolsó perceiben ismét egyenlítettek. A gyomaendrődi csapat kevés kreativitással is két alkalommal jutott előnyhöz, de ilyenkor rendre visszavett a tempóból, amit a felkészült vendégek minden esetben ledolgoztak, megérdemelten szereztek pontot a pontatlanul játszó hazaiaktól.

2014. 04. 05. Körösladányi MSK – Gyomaendrődi FC 2 : 2
G.: Toldi B., Zsíros P.
Ifi.: 5 : 0 G.: --

Az első negyedórán a házigazdák léptek fel támadólag, komoly helyzetet azonban nem tudtak kialakítani a gyomaendrődi kapu előtt. Válaszul a vendégek szereztek vezetést, miután egy 16-oson belüli kezeséért megítélt büntetőt Toldi révén értékesítették. A folytatásban a ladányi próbálkozásokban kevés fantázia volt, a szünet előtt azonban mégis sikerült egyenlíteniük, egy beadást elvették a védők az érkező hazai játékos nem hibázott. Gyors gólváltással indult a második félidő. A kitámadó vendégek gyors egymást követő harmadik lehetőségükkel élve újra megszerezték a vezetést. A vendégek kapusának figyelmetlensége révén két perccel később összejött a hazai egyenlítés is, egy távoli lövés felgyorsult a vizes fűvön, amivel a vendégek hálójára nem tudott mit kezdeni. Halmazati büntetésként a gyomaendrődiek reklamálo edzőjét a kispadról kiállította a játékvezető. Továbbra is a vendégek maradtak aktívabbak, Toldi szabadrúgása a felsőlécről pattant a mezőnybe, Werle ziccerénél pedig a hazai kapus mentett hatalmas bravúrral. A kialakult döntetlennel a gyomaendrődiek lehetnek elégedetlenebbek.

2014. 04. 12. Gyomaendrődi FC – Jamina SE 4 : 0
G.: Werle T.(2), Csapó P., Lakatos E.
Ifi.: 0 : 4 G.: --

Az eltöltés alatt álló edzőjüket nélkülöző hazaiak remek játékkal rukkoltak ki ezen a napon. Az első találatra ugyan a játékrész derekáig kellett várniuk az endrődi pálya nézőinek, a találkozó elejétől kezdve kiderült, hogy a nagy kedvvel játszó gyomaendrődiek számára nem jelenthet problémát a három pont begyűjtése. A félidő közepén két perc alatt lött két gyors találat alaposan visszavetette a jamineiakat. Ezen az sem változtatott, hogy a félidő végén a hazaiak kapusát kiállította a játékvezető. Ezen a mérkőzésen nem volt tartalék kapus nevezve, így egy mezőnyjátékos, Zsíros állt a hazaiak kapujába a mérkőzés végéig. Hiába próbálta a szünetben felrázni együttesét a vendégek edzője, ezen a napon nem tudott csodát tenni, játékosai a második félidőben sem találtak magukra. A második félidőt létszámhátrányban játszó hazaiak ebben a játékrészben is szereztek még két gólt, ezzel magabiztossá tették a sikerüket.

2014. 04. 19. Szeghalmi FC – Gyomaendrődi FC 2 : 1
G.: Toldi B.
Ifi.: 5 : 0 G.: --

A mérkőzés harmadik percében már vezetéshez jutottak a hazaiak, ami megfogta a gyomaendrődi csapatot. Bő negyedóra után kezdett magához térni a vendégek játéka, ettől kezdve változatos lett a meccs, de a támadók kevés veszélyt tudtak jelenteni a kapukra. Szünet után kísérletesen úgy alakultak a játék képe, mint az első játékrész elején, a hazaiak szabadrúgás találatával megnyugtató lett az előnyük. A magabiztos vezetés mintha elalattatna volna a szeghalmi együttest, a gyomaendrődiek egyre inkább domináltak, de a helyzeteiket rendre elhibázták. A találkozó hajrájában aztán Toldi Balázs 25 méteres szabadrúgása utat talált a hazaiak kapujába. Ettől kezdve sorra jöttek a vendégek helyzetei, a mérkőzés végéig három nagy lehetőségük is volt ledolgozni hátrányukat, helyzetkihasználásban azonban csődöt mondtak, ezért pont nélkül maradtak. Az utolsó tíz perc magabiztos játéka kevésnek bizonyult a pontszerzéshez.

2014. 04. 26. Gyomaendrődi FC – Szarvasi FC 0 : 1
G.: --
Ifi.: 2 : 3 G.: Putnoki T.(2)

A szebb napokat is megélt csapatok jelenleg a középső jobb helyezeséért léptek pályára. Sajnos a játék színvonala igazolta is a csapatok tabellán elfoglalt helyét. Csapkodó, pontatlan volt a mérkőzés, sok rossz átadás, kevés helyzet jellemezte az első félidőt. A hazaiak próbálkoztak a támadás vezetéssel, de nem tudtak igazi ziccert kidolgozni, a félidő legnagyobb helyzetét is a vendégek hagyták ki az utolsó percben. A második félidő sem sok változást hozott, de a vendégek a félidő tizedik percében egy végigvitt támadásból gólt szereztek. Ezt követően védekezésre rendelkeztek be, őrizték előnyüket. A hazaiak próbálkoztak a gólszerzéssel, hogy legalább egy pontot megmentsenek, de a támadás vezetésük elképzelés nélküli, pontatlan és igen erőtlenségre volt. A vérszegény támadások nem is vezettek eredményre, a várt egyenlítő gól nem is született meg. Az erőtlenséget és pontatlan hazai csapattal szemben a szarvasi fiatalok az egy sikeres támadásuknak köszönhetően három ponttal gazdagodtak és megerősítették helyüket a tabella közepén.

Fülöp Zoltán

Gyöngysorok

A bölcsesség legfőbb tiszte és tanútjele, hogy a tettek a szavakkal összecsengjenek.

Az anyaszív csügg mindig jobban gyermekén, mert tudja, hogy övé, - az apa csak hiszi.

Valamennyi alkotmányban a legfőbb, hogy törvényeiben és egyéb intézményeiben úgy rendezkedjenek be, hogy a vezetők ne nyereszkedhessenek.

Gyermekeinknek örökségül tisztességérzetet s ne aranyat hagyjunk.

Akik azt akarják, hogy uralmuk szilárd maradjon, azoknak a testőre a jóindulat legyen, ne fegyverek.

Az uralkodás, vezetés természetől sajátja a különb embernek.

A házasságban uralkodjék a szerelem, melyhez örömet szegődik a barátság. Ahol e kettő szövetkezik, ott minden magától megy.

Aki a szenvedéstől rosszabb lesz, úgy jár, mint az ezüstözött rézgaras a tűzben: az ezüst leolvad, a réz megmarad.

Nem a tűz teszi rézzé, - a tűz csak megmutatja, hogy mindig réz volt.

Körzeti asszisztensi állás meghirdetése

Gyomaendrőd, Dr. Pikó Béla utca 3. sz. alatti háziiorvosi rendelőmbé keresek háziiorvosi asszisztent 2014. június 1-jei munkakezdéssel. OKJ ápoló / körzeti ápoló / körzeti közösségi szakápoló / diplomás ápoló képesítés szükséges a felvételhez. További elvárások: számítógép kezelő ismeret, jó empatikus-, együttműködési-és kommunikációs készség, precizitás, nyitottság, gyorsaság.

Az üres asszisztensi állás betöltésére várom a jelentkezőket az alábbi telefonszámon, e-mail címen:

06/30 862-4230
macsarij25@gmail.com

Tisztelettel: Dr. Macsári Judit

HŐSÖK NAPJÁRA (GYOMAI TÖRTÉNESEK)

(Országomban mennek a katonák c. írás folytatása)

Mikor 2013 szeptemberében a gyomai Kner Imre Gimnáziumba kerültem, mint könyvtáros tanár, a vasútállomásról a gimnázium felé a Hősök Emlékműve mellett jöttem el. Láttam, hogy művészi alkotás ez, érdekelt leleplezésének története. Gondoltam, hogy avatásának időpontjában még elevenen élt az emberek lelkében a Nagy Háború emléke, biztos nívós ünnepséggel tették emlékeztetőre ezen eseményt (be is igazolódott a feltételezésem). A cikkem adatgyűjtésének időszakában találtam rá a Gyomai Újságra, annak is az 1927-es évfolyamára (hisz előzetesen informálódtam, hogy Istók János neves szobrászművész alkotását 1927-ben leplezték le), amely részletesen beszámol a szoborállítás legapróbb részleteiről is.

Sajnos az endrődi hősi emlékművel kapcsolatban csak annyit tudtam kideríteni, hogy Horváth Géza-nak egy 1925-ös alkotása. Feltehetően leleplezéséről a Gyoma-Endrőd és vidéke c. lap 1925-ös évfolyamában írtak tudósítást, de csak az 1924. október 12-i számot találtam meg, így fantáziámra kell hagyatkoznom ez emlékmű ismertetésénél. (Azt hiszem, nem leszek kegyeltsértő e tettemmel!) A Gyomai Újság - mely néhány napján közölt cikkeket az endrődi eseményekről - első töredékes évfolyamában (1926. augusztus

21 - december 26-ig) semmi információt nem találtam ezen katonaszoborra vonatkozóan. A Gyomai Újság 1927. május 15-i számában olvastam azt az írást, mely meglódtotta a fantáziámat. József főherceg (aki a 7. hadtest parancsnoka volt és e minőségben kiűntetése adományozója) a Honvédelem c. lapban folytatásokban közölt harctéri naplójában megemlékezik a 39. gyalogezred egyik endrődi közlegényéről, Árvai Imréről, kinek hősiességét megemlékezőként kéri számára az első osztályú vitézségi érmet. E katona kar és combsérülései ellenére is ragaszkodott ahhoz, hogy a kötőzöböl (mely Sztropkon, a keleti fronton volt) újra a harctérre térhessen vissza. Talán e katona látható az endrődi hősi szobron!

De térjünk rá a gyomai emlékmű felállításának körülményeire! Régóta tervbe vette Gyoma, hogy az 1848-49. évi forradalomnak és szabadságharcnak méltó emléket állít, ez a terv azonban mindig elodázódott. A Nagy Háború után adta magát a lehetőség, hogy egy másik heroikus küzdelemmel együtt mindkettőre emlékezhessünk. Ezért öntötte szoborba Istók János azt az allegorikus képet, mikor a 48-as honvéd kezéből a szabadság lobogóját átveszi a világháborús katona és így az eszme továbbélését segíti.

A Gyomai Újság 1927-es évfolyamában lázas előkészületek olvashatók a gyomai hősi emlékmű felállításának előmunkálatairól, méltó módon való megünneplésének megszervezéséről. A méltó emlék felállítására bizottság alakult, Budapestre utaznak, Istók János műtermébe, hogy az öntés előtt szemrevételezzék az öntőformát és - ha szükséges - javaslatokat tegyenek a majdan kiöntendő szobor küllemére vonatkozóan. E bizottság örvendetes hírt kap: József főherceg (a békéscsabai 101-es emlékoszlop felavatásán való részvételéhez hasonlóan) szeptemberben vagy októberben tekintélyével fogja emelni a szobor leleplezésének rangját. A pontos időpont november 20-a vasárnap lesz, melyre a szellemi táplálék mellett kulináris élvezetekkel is készülnek, úgy díszbédél (József főherceg és a díszvendégek számára) és közébbédél (Gyoma harctereket megjárta fiainak, a hadirokkantak, hadiözvegyek és hadiárvaik részére). A közébbédél megtartására a gyomaiak adakozását kérik, pénzübeli és természetbeni hozzájárulást (az adakozók névsor-

rát az ünnepség utáni lapszámban teszik közzé), az adományok gondos kezelésére és felhasználásuk koordinálására 5 tagú adomány-számláló bizottság alakult. A hősök neveinek összegyűjtésére többször is felszólítás jelent meg a lapban, hogy senki hozzátartozója ne maradjon le az emlékmű posztamensén olvasható névsorból. A leleplezési ünnepély meghívója és a programja a november 13-i lapszámban volt olvasható, a november 27-i számban pedig a programpontokról szóló méltatások.

1. 9 órakor istentisztelet az Evangélikus, Református, Római Katolikus és Izraelita templomokban, imaházakban

2. fél 11-11 között a lakosság és a díszvendégek gyülekezése a számukra kijelölt helyeken

3. 11.10-kor József főherceg fogadása a pályaudvaron

4. fél 12-kor József főherceg fogadása a szobornál - az ünnepély hivatalos megnyitása:

- Magyar Hísekegy (énekli a Gyomai Dalárda)

- József főherceg avatási beszéde

- József főherceg koszorúzése

- 4 felekezet lelkészének áldása hőseinkre

- Hősök emlékére (énekli a Gyomai Dalárda)

- Óda (szavalja Doby Béla református lelkész)

- Nyugodjatok, pihenjete! (szerzője Hajdú Béla, énekli a Gyomai Dalárda)

- Díszvendégek, meghívottak koszorúinak, virágainak elhelyezése (pl. Panvitz Vilmos, a 101. gyalogezred képviselőjében, emellett 76 szervezet és magánember - köztük a 4. honvéd és a 101. közös gyalogezredek képviselői). Minden iskola - köztük a gyomai gimnázium- tanuló, növendékei is elhelyezték a megemlékezés virágait a szobor talapzatánál.

- Istók János szobrának átvétele

- Himnusz (énekli a Gyomai Dalárda)

- József főherceg előtt katonai tiszteletadás

- József főherceg és a díszvendégek elvonulása a Központi Kaszinóba

5. a dísz- és közébbédél

Könyvtárosként és könyvkötőként a Kner család közéleti tevékenysége, a gimnázium tanáraként a gimnázium névadójának családja ill. tagjainak magánemberként való ténykedése érdekelt (történezzként is a közemberek mindennapjai, életük, gondjaik, problémáik). Kner Izidor a közébbédél rendező-bizottságának elnökeként - e tisztének megfelelően - a közébbédél során sorra látogatta az olvasóköröket és a székházat ill. az ott megrendezett fogadásokat, ez alkalomra 5 akó bort adományozott. Kőrúta során látta, hogy elfogyott, így még egy akóval megtoldotta adományát. (A díszbédél 167-en, a közébbédél 862-en vettek részt.)

Az adománygyűjtéshez hozzátartozik, hogy mivel a szükséges mennyiségnél több természetbeni adomány gyűlt össze, a fennmaradó összegből a szegény sorsú hadviseltek gyermekei egy-egy pár cipőt kaptak ajándékba (közlekedvén Karácsony).

A szegedi emlékművön (a Hősök Kapuja felett) ez olvasható:
Hősi halált halt hú fiaink emlékét őrzi az élet!

Bánki-Nagy Endre

Tródmái oldal

Kerényi Lajos: Utam Hozzád, Uram!

A megtisztulás útja, a megvilágosodás útja,
a misztikus egyesülés útja

Lelki zárándokútra hív meg bennünket Kerényi Lajos atya Utam Hozzád, Uram! c. könyvével. Istenhez vezető lelki zárándokútra.

Az idős, ma már 87 éves piarista atya rendkívüli tapasztalattal, derűs bölcseséggel vezet a Megtisztulás, a Megvilágosodás és a misztikus Egyesülés útjain. (A lelki élet fejlődésének, a lélek Istenhez emelkedésének hármastagolását a korai évszázadokra teszik.)

„Boldogok a tiszta szívűek, mert ők meglátnak Istent” (Mt 5,8)

A lelki úton elindulva azt a biztatást kapjuk, hogy tisztuljunk meg, tisztítsuk

meg szívünket. A tiszta szív ugyanis feltétele annak, hogy „messzebbre látunk”, hogy többet fedezünk fel „Isten végtelen csodáiból”.

A szív a szövetség helye, annak a szövetségi kapcsolatnak, amely Isten és ember között jön létre az imádság által. Ezért nem mindegy, mi minden terheli szívünket. A kereszttel és a keresztre szögezzük Isten-Ember, Jézus irányt ad életünknek. Látásunkat a horizontról felemeli, miközben ráismerhetünk saját „istenarcunkra”. Arra az „istenarc”-ra, mely ott van mélyen mindannyiunkban. Születésünktől fogva. Az emberiség (kollektív) történetén-történelmén túl, személyes történetünk szenvedéseinek, fájdalmainak ezer és ezer rétege rakódik rá, temeti el, az idők kezdetétől...

„Megteremtette tehát Isten az embert a maga képére” (Ter 1,27)

Isten saját képére és hasonlatosságára teremtette az embert, aki képmása marad azután is, hogy búne következtében elvesztette hasonlóságát Teremtőjével. De mit értünk a bűn alatt? Istentől való élszakítotttságot, elfordulást. A bűn az öszszülők engedtlenségével kezdődött és vezet az önmagát középpontba állító, sebzett, sérült mai emberig. „A bűn lényege éppen ez: önmagamot állítom Isten helyére.” A Megtisztulás útján csak alázattal lehet járni, s tudnunk kell, hogy Valaki nagyon szeret, és nagy szeretettel vár vissza. Visszavár, hogy egységünk Vele helyreálljon. Visszavár, ahogyan a tékozló fiú gyönyörű történetében fiát az édesapa.

A Megvilágosodás útjára lépés feltétele, hogy a szív megszabadult a bűnöktől. Létezésünk nagy kérdései sorjázna. Miért élek! Miért van a szenvedés? Lehet-e boldog az ember? Mi van az élet után? Ezen az úton a lélek kezdi „látni” és „érteni” a dolgokat, azok természetfelettlenségét. Az értelem, a spekulatív gondolkodás helyett a valódi látás lesz fontosabb. S a valódi látás az érzékeken, érzékelésen túlrá vezet, egy olyan világba, ahol a tudomány képviselői megtorpannak. A válaszok újabb kérdéseket hoznak, s mutatnak az ésszel foghatatlan Valóságára. Arra, aki Van, s akinek létezését Einsteinól a tudományos élet jelenkori képviselőiig - például az agykutató Freund Tamásig - valamennyien elismerik.

Lajos atya hite fényénél mondja a következőket: „Átmeneti időben élünk... [...] Észre kell vennünk, hogy a tudomány Istenre talál, és Isten aijtáján kopogtat. Mindig felfedeznek valami újat, s az ember örül, hogy a materializmus, az Isten nélküli racionalizmus, az egzisztencializmus érveit a tudomány maga cáfolja meg.”

Életünk nehéz és nagy kérdései vezetnek el bennünket azokhoz a hitigazságokhoz, amelyeket a Kegyelem, a Szentlélek nélkül nem tudnánk befogadni. Melyek elfogadásával megélhetjük a békét és a nyugalmat. A segítő Kegyelem, mely megvilágosít, jöttefekre ösztönöz, s ráhangol Isten szándékára. „Boldogok, akik nem látnak, mégis

hisznek.” (Jn 20,29)

Lelki fejlődésünk harmadik szakasza a misztikus Egyesülés útja, amelyen járva a szent misztériumok és szentségek közvetítésével Krisztus és a Szentháromság misztériumában részesülünk.

Ősidőktől kezdve minden nép, minden ember vágya, hogy találkozzon, egyesüljön istenségével, ehető és iható formában. Ez a vágy szólal meg a középkori versekben, amelyek a keresztény ember Krisztussal való találkozását fogalmazzák meg. A középkor kereszténye azt vallotta, hogy az Oltáriszentségben mindenki találkozhat, egyesülhet Krisztussal. Jézus Krisztus köztünk maradt az Oltáriszentségben: Teste és Vére az örök élet forrása. (Babits Mihály Eucharistia c. verse is erről szól.)

Isten szeretete minden mást is vezérel életünkben, kiterjed embertársaink és önmagunk szeretetteljes elfogadására. Az imádság beépül életünk minden percébe, kitölti és átfogja az egész napot, egyensúlyba hozza a külső és belső teendőket.

Lajos atya több mint hatvanéves szolgálata a hiteles élet tanúsága. Látogatásai a gyógyíthatatlannak diagnosztizált betegek között a Fény, a Remény felmutatása, Krisztus jelenléte, melyről így ír: „Jézus mai útjáról azért tudok beszélni, mert órákat töltök Vele azokon az utakon, amelyre biztos Ő ihlet a betegek felkeresésekor. Igen, számomra ez az egyesülés útja az én élő Istenemmel. Órákat vagyunk együtt. Ő indít, Ő vezet, Ő ad kitartó lendületet. Hetente gyakorta húsz órát is együtt vagyunk. Beszélgetünk. Ötleket ad. Együtt dobog a szívünk. Nehéz ám erről beszélni. Legújabbban azt ihleti, hogy vidáman menjek be a kórtermekbe. Ott mosolyogva köszöntsem a betegeket e szavakkal:

- Lajos atya vagyok! Jézust hordozom! Üdvözli önöket!... - A világért sem tértek. Ezt nem engedi Jézus. A fájdalmas arcok kivétel nélkül visszamosolyognak. [...] Csodálatos utak ezek! Soha nem unalmasak. Akadnak azért - Istennek hála, egyre kevesebben -, akik szídnak, idétlenkednek. A velem lévő útitárs, Jézus, évtizedek óta eszembe jutatta - csak Ő tehetné - a Szentírás isteni üzenetét: **Ne félj, ha nevéért gyalázatot szenvedsz, olyankor Isten Szentlelke lebeg feletted és vigasztal.** Így aztán nem keseredem el.”

A lelki fejlődésről szóló könyvét Sik Sándor Te Deum című versével zárja. A hála énekével, mely életét mélyen áthatja, s mely az ezen úton járók mindennapjainak része, lelki hozzáállása is.

Polányi Éva

Reményik Sándor
Istenarc c. verse a 9.
oldalon olvasható!

Sík Sándor:
Te Deum

Téged Isten dicsérlek
és hálát adok mindenért.

Hogy megvolt mindig a mindennapim
és nem gyűjtöttem másnapra valót,
hála legyen.

Hogy mindig jutott két garasom adni,
és magamnak nem kellett kéregetnem,
hála legyen.

Hogy értenem adatott másokat,
és nem kellett sírnom, hogy megértsenek,
hála legyen.

Hogy a sírókkal sírni jól esett,
és nem nevettem minden nevetővel,
hála legyen.

Hogy megmutattál mindent, ami szép
és megmutattál mindent, ami rút,
hála legyen.

Hogy boldoggá tett minden, ami szép
és ami rút, nem tett boldogtalanná,
hála legyen.

Hogy sohasem féltem a szeretettől
és szerethettem, akik nem szerettek,
hála legyen.

Hogy akik szerettek, szépen szerettek,
és hogy nem kellett nem szépen szeretnem,
hála legyen.

Hogy amim nem volt, nem kívántam,
és sohasem volt elég, aki voltam,
hála legyen.

Hogy ember lehettem akkor is,
mikor az emberek nem akartak emberek lenni,
hála legyen.

Hogy megtarthattam a hitet,
és megfuthattam a kicsik futását,
és futva futhatok az Érkező elé,
s tán nem kell a városba mennem
a lámpásomba olajért,
hála legyen!

Hogy tegnap azt mondhattam: úgy legyen!
és ma is kiálthatom: úgy legyen!
és holnap és holnapután és azután is
akarom énekelni: úgy legyen! -
hála legyen, Uram!
hála legyen!

A rigócsalád...

Kitavaszkodott.
A jácintok, tulipánok, nárciszok ontják illatukat, a kertek, utcák, terek pompáznak a fák, bokrok színes virágaiban...

Élmény sétálni, szemlélődni a tél után... A szomszéd Mariska néni egyedül él macskájával, kutyájával békeségben. Mindig beszélget velük, kedvesen hívja őket, ha elérkezik az etetés ideje... Leül a kertben egy székre fájós lábait felrakja a sámlira, máris mindkét jószág ott terem és a lába elé heveredik...

Ő simogatja, becézgeti a két rosszcsontot...

Kandúr Kázmér és Bélaházi Bogáncs nagyon hallgat a nevére...

Egyik reggel a kertben locsoltam a virágaimat, amikor arra lettem figyelmes, hogy nagy láрма van a szomszédban Mariska néninél. Fülelni kezdtem, mi lehet a zaj forrása. Látom ám, hogy egy rigó lány, Rigó Rózi hordja a fészekhez való szalmaszálakat, avar és más hasznos anyagokat, a rigófiú Rigó Rezső pedig csodálatos dallamokkal udvarol a lánynak.

Élvezettel hallgattam, milyen pompás trillákat csal ki picinyke csőréből.

Igen ám, de közben Kandúr Kázmér lassan a földhöz lapulva próbálta becserkészni Rigó Rózsi, amit nem hagyhatott szó nélkül az udvarlója, Rigó Rezső. Éppen egy szép nagy gilisztát húzott ki a frissen ázott földből, azzal bajlódott, mikor a macska próbálta becserkészni, megfogni.

Rezső elkezdett éktelen lármát csapni, erre aztán Rózi is bátrabb lett, besegített neki.

- Nem eszel rigópecsenyét, ezt megígérhetjük neked - mondták szinte egyszerre a vadászó macskának.

A kandúr kicsit lelassított, de a vadászatot azért nem adta fel.

Csendben várt.

Mariska néni is kiment a kertbe, hogy megtudakolja a nagy láрма okát, éppen szellőztetett és meghallotta, hogy valami rumli van a kertben.

Rászólt határozott hangon a macskájára,

- Kázmér! Ne merészed molesztálni a rigókat, hiszen azok a kis drágák éppen párosodnak, és fészket építenek, hogy a jövő rigónemzedékének tojásait rakják le és keltsék ki a tojásból.

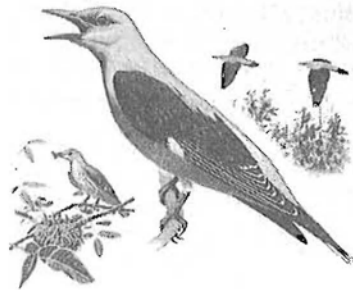
A kandúr elkezdett kényesen nyávogni, dorombolva a Mariska néni lábához törleszkedni, mint aki semmi rosszban nem sántikált...

Ahogy a gazdi bement a lakásba máris teljes gőzzel ismét vadászni kezdett.

- Kandúr Kázmér nem adja fel - mondta.

Bogáncs lustán feküdt a háza előtt egy kis pokrócon, és oda sem figyelt, mi zajlik körülötte. Igen ám, de nem tudott aludni a nagy csiviteléstől, lármától, nyújtózkodva ácsorgott, vaikkantott egyet a macska felé.

A macska nem is figyelt rá, csak a vadász ösztönének akart hódolni, mindenáron elkapni a rigókat. Tovább osont a nyomukba, de a rigók felröppentek a fára. Kandúr Kázmér türelmesen várakozott...

Benke Mária versei

A harcos Balázs...
avagy, játék a szavakkal...

Harcol a szünyogokkal Balázs,
megtelik velük a lakás...
Rendezgetni kezdi a garázszt,
meglepi ott egy halom darázs.
Ez nem álom, s nem varázs,
megcsípi őt tarkóján egy darázs
izzik a csipés helye, mint a parázs,
nem jó hely számára a garázs.
A fullánk, éget, harcol Balázs,
a csipéskor elpusztult szegény darázs.
A harc döntetlen, mindkettő szenvedett,
a harcnak imígyen csúnya vége lett...

Vecses, 2012. augusztus 24.

A csoda...

Figyeld, hallgasd a szíved, hogy dobog.
Ez egy csodálatosan nagy dolog.
Csoda, hogy árnyékok fut Veled,
s látod a folyó tükrében az eget...

Ne várj az Életben nagy csodát!
Hidd, mik történnék Veled, azok csodák.
Minden nap új csoda vár Rád,
lásd, halld meg mindig a csodát hát!

Ősszel a fák lombja új színeket ölt,
boros - gazda a pincében öbort ölt.
Kortyold e nedűt, érezd zamataát,
a csodás bor ízét, színeét, illatát.

Élvezd az Életet, mely maga a csoda!
Oz birodalmába jutsz el oda,
hol mesebeli minden és csodás
a szíved dobbanása, mesebeli varázs!
Vecses, 2012. október 11.

Rigó Rezső látta, hogy elmúlt a veszély, ismét a gilisztához repült, hogy élelemre tegyen szert. No, akkor lendületbe jött a kandúr is és majdnem lecsapott, egy-két farktollát kitepte szegény csinos rigófiúnak, aki harciasan ezt meg akarta torolni, és rárepült a macskára, a csőrével ahogy bírta püfölte.

Kandúr nem tudta, mi is történik, nem volt hozzászokva, hogy ilyen harcias legyen egy madár. Nézett jobbra-balra, majd segélykérően a kutyára, aki nyújtózkodva lustálkodott.

- Ez több kettőnél - mondta a macska, gyere már és segíts, a csőre olyan éles ennek a madárnak, hogy még kárt tesz bennem... ha te lennél bajban, én is segítenék neked.

- Rendben - mondta álmosan a kutya -, mit vársz tőlem?

- Mit, mit - hogy szabadíts meg a rigóktól.

- Jó - válaszolt, és szörnyű ugatásba kezdett...

Erre kirohant a házból Mariska néni és a sóprúval elkezdte a macskát, majd a kutyát zavarni.

- Nyáú, mi a baj? - kérdezte a gazditól a macska kényeskedve.

- Hogy mi a baj? Még kérde, hiszen megmondtam, hogy ne bántsd a rigókat, és te mégis vadászol rájuk?

- Neeeeem, én nem...

- Nem is ajánlom - emelte fel a seprűjét a gazdi, és mérgesen a kutyája felé fordult.

- Te is hallgass el, ne lármázzatok, felveritek az egész környéket. Legyen rend és békeesség, azt ajánlom, különben kaptok mindketten a seprűvel! Szegény kicsi rigók nem tudják megvédeni magukat.

A riadt kis rigók megértették, hogy támaszra, védelmezőre találtak Mariska néniiben, hálásan csicseregtek neki és tovább hordták a fészeképítő anyagot.

Rigó Rózi négy szép kis pettyes tojásból tojt, amit hűségesen őrzött a fa lombjai között a fészében, a párja Rigó Rezső pedig hordta rendületlenül a finom eleséget neki. Majd pár hét múlva kikeltek a tojásból a picik. A rigószülők felváltva vitték az élelmet, a négy éhes kis csőr folyton tátogott...

A macska azért még néha napján odaoldalgott a fa alá és nyávogva nézett felfelé, de rögtön eszébe jutott a kalandja a rigóval és persze a gazdi sóprúja is, ezért békén hagyta a kis rigócsaládot. A kicsik hamar felcseperedtek és kirepültek a fa ágaira, a macska is beletörődött, hogy inkább a gazdi adjon neki eleséget, hiszen nincs is rászorulva a vadászatra.

Bezzeg, amikor télen Mariska néni egerészésre bíztatta, ahhoz nem fűlt a foga, lustán heverészett a szobában a jó meleg kályha mellett.

Hát így történt a tavaszi idill a szomszéd kertben a rigócsaláddal...

Benke Mária

Ízes Ízek

Május

Zöldbabos sertésszelet

A zöldbabot sós vízben főzzük meg. Közben sertéshúsból szeleteket vágunk, enyhén kiklopfoljuk, sós-borsos lisztbe mártjuk, és mindkét oldalát a szeleteknek pirosra sütjük. A megmaradt zsírban hagymát pirítunk, majd felengedjük a bab főzolevével. Visszatesszük bele a hússzeleteket, és lassú tűzön megpároljuk. Tejjel elkevert liszttel behabarjuk, ellenőrizzük a sóságát, majd hozzáadjuk a főtt zöldbabot, és öt perc párolás után tálalhatjuk krokettel vagy sült krumplival.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.
06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegkek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZERELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhöz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczi Erdős Magdolna
GYOMAENDRŐD, SZENT ISTVÁN, U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

INTER
NYELVSTÚDIÓ
Közp. 21381-2097

Angol és német újrakezdő (A2) indul májusban.

Az időpontról és az intenzitásról a tanulók döntenek előzetes egyeztetés alapján.
Óradíj: 400 Ft/ó. : 10 fős fellett, egyéb esetben létszámtól függően.

SZÁMÍTÓGÉP KEZELŐ TANFOLYAM INDUL

azoknak, akik soha nem tanulták, de használniuk számítógépet.

A tanfolyam során eljuthatsz a kezdő szinttől a középfeladatokig. Szövegszerkesztés, táblázatkezelés, operációs rendszerek, IT ismeretek.

A tanfolyam megfelel az ECDL vizsga anyagának.

A 60 órás tanfolyam időtartama: márc.1 – máj.10., heti 1x6 óra.

Szombatonként 8.00 – 13.00-ig.

Díja: 600Ft/6. Gépet biztosítunk!
Érd: info@internyelvstudio.hu; 20/436-0699

Inter Nyelvstúdió, Gyomaendrőd, Kossuth út 18. H-P: 15-18 óráig

Telefon: 20/947-1603, 20/229- 7022

e-mail: info@internyelvstudio.hu, internyelvstudio@gmail.com

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

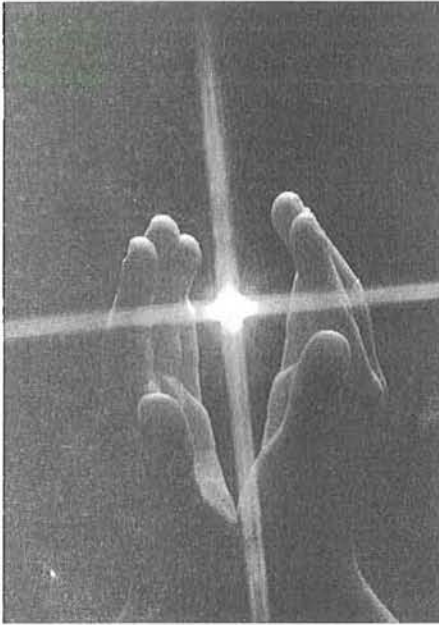
A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozolások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőterek beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalapak)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Háiba szálltak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

CSERNUS SÁNDORNÉ szül. KURILLA MÁRIA MAGDOLNA, gyomaendrődi lakos, április 13-án 73 éves korában az Egyház Szentségeivel megerősítve távozott az örökkévalóságba. Gyászolja gyermekei, rokonai. Isten adjon neki örök nyugalmat.

FÜLÖP ISTVÁNNÉ szül. ALMÁSI PIROSKA MARGIT, gyomaendrődi lakos, 89 éves korában március 23-án távozott szerettei köréből az örökkévalóságba. Gyászolja családtagjai, szerettei. Isten adjon neki örök nyugalmat!

JUHÁSZ LÁSZLÓ IMRE, gyomaendrődi lakos 62 éves korában, március 21-én tragikusan elhunyt.

Gyászolja gyermekei, családtagjai. Isten őrkdjön pihenése felett!

LIZICZAI ISTVÁNNÉ szül. DRAHÓ MARGIT, április 15-én, 88 éves korában távozott szerető családjá köréből. Gyászolja leánya, unokái, családtagjai. Isten fogadja lelkét az Örök Hazába!

MÉSZÁROS FRIGYES, gyomaendrődi lakos, 69 éves korában április 12-én váratlanul elhunyt. Gyászolja a családtagok, rokonok, jóbarátok. Pihenése legyen csendes, emléke áldott.

MOLNÁR IMRÉNÉ szül. KISZELY MARGIT, gyomaendrődi lakos, 86 éves korában, március 24-én adta vissza lelkét Teremtőjének. Gyászolja a család, rokonok, ismerősök. Fogadja be lelkét az örök Boldogság!

PAPP ISTVÁNNÉ szül. NÁDAS ERZSÉBET, gyomaendrődi lakos, 84 éves korában február 5-én hunyt el. (Temetése április 8-án volt) Gyászolja rokonai, ismerősei. Béke legyen hamvai felett.

UHRIN FRIGYESNÉ szül. PAPP JULI-ANNA, gyomaendrődi lakos, 93 éves korában március 31-én Egyházunk Szentségeivel megerősítve távozott az Örök hazába. Gyászolja gyermekei, unokái és a rokonság. Az Úr adjon neki örök nyugalmat!

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi és a hunyai templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatják adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Fényképalbum

Cséplés Hunyán, a Bundási soron, 1940-50-es évek

A képek beküldője: Alt Jánosné Salamon Teréz ny. pedagógus. Köszönet a képekért!

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Darvas Tibor Versmondó Verseny

Iskolánk Diákönkormányzata tizedik alkalommal rendezte meg hagyományos Darvas Tibor Versmondó Versenyét, melyre ebben a tanévben április 14-én, éppen Tibor napon került sor.

A nagydiákok versenyén 26 tanuló vett részt és a következő eredmények születtek:

5. évfolyamon:

- I. Kónya Réka és Gecsei Lilla
- II. Vincze Levente
- III. Nagy Noémi és Szilágyi Szabina

6. évfolyamon:

- I. Vinkovics Zoltán
- II. Gecsei Zita
- III. Kövesy Lili

7. évfolyamon:

- I. Varjú Dániel
- II. Weigert Csenge

8. évfolyamon:

- I. Fekécs Fanni
- II. Bátor Bernadett

Német Nemzetiségi Kulturális Nap

Meghívást kaptunk az Orosházán megrendezett Békés Megyei Németek Anyanyelvi és Kulturális Napjára. Iskolánkat a 3. a osztályos tanulók képviselték, akiket elkísért intézményvezetőnk, Ágostonné Farkas Mária is. A gyerekek polkát táncoltat az orosházi művelődési ház színpadán, amit Weigertné Gubucz Edit tanított be. A műsor részeként dalt énekeltek németül, és egy verset adtak elő. El is játszották azokat. Gitáron kísért Schwalm Gyula, a műsorszámokat betanította Balla Károlyné és Kereki Irén.

III. Szőke Dzszenifer és Mészáros Gábor

A kisdiákoknál 52 versmondó közül a következő helyezések születtek:

1. évfolyamon:

- I. Farkas Réka
- II. Kovács Zsombor
- III. Tóth Petra

2. évfolyamon:

- I. Weigert Villő
- II. Tari Alexia Vivien
- III. Gubucz Petra
- Különdíjas: Szilágyi Adrienn

3. évfolyamon:

- I. Fekete Aliz
- II. Péteri Patrik
- III. Majer Levente
- Külön díjas: Kiss Adrián

4. évfolyamon:

- I. Fodor Botond
- II. Nándori Viktória
- III. Tímár Péter
- Különdíjas: Varga János

Elkészült az endrődi Szarvasvégi Temető kápolnájának külső-belső felújítása, Istennek legyen hála! Köszönet illeti a közreműködőket: Czank Gábor plébános, Balog Péter sekrestyés, Pepelán Ferenc kántor, Zsögon Renáta adminisztrátor és családja, nem utolsósorban id. Harnos Vince

és neje, Tímár Miklós egyházközségi gondnok, Ungvölgyi Péter és ifj. Iványi István ministránsok. Isten fizesse mindenki munkáját, adományát, hozzájárulását. Reméljük, ez a régi kis kápolna most egy jó ideig megújulva tölti be szerepét. LAUS DEO!

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Versmondó verseny

Iskolai versmondó versennyel készültek tanulóink a költészet napi városi ünnepségre. Sok gyereknek ez bátorságpróba is volt egyben, mert most léptek fel először közönség előtt, de szép számmal voltak rutinos előadók is. Klasszikus és kortárs költők alkotásaiból válogatott színes csokorral szórakoztatták a zsűrit és a vendégeket két délutánon át. A legjobbak továbbjutottak a városi versenyre, ahol a zsűri négy kategóriában értékelte a versenyzőket. Gratulálunk minden versenyzőnek, fogadjátok meg a zsűri tanácsát: Olvassatok verset!

Nyílt napok

A nyílt napokon három napra a tanteremajtókat is kitértük az érdeklődők előtt. Első alkalommal a nagycsoportos óvodások és szülei tekintették meg az iskolát, majd részt vettek néhány tanórán a leendő első osztályos tanítók jelenlegi osztályaiban. A mozgalmassá váló foglalkozásokon az óvisok kipróbálták az interaktív táblát, szerepeltek, rajzoltak, ritmizáltak, csoportosítottak, számoltak, sőt, még az igeragozásban is segítettek a negyedikeseknek, szülei örömére. Az élményeket csak fokozta, hogy az órák után közösen mondtunk búcsút a télnek. A maszkolás hívatókat követve az udvaron ismertettük a farsang történetét, majd mikor egy tél-űző verset is elmondtunk, lángra lobbant a kiskeb. A varázslat jól sikerült, a szikrázó napsütésben még lehetett játszani egyet az iskolaudvaron.

A második és a harmadik nap a szülőké volt. Sokan voltak kíváncsiak az órákra, a korszerű pedagógiai és értékelő módszerekre, a kooperatív munkára, differenciált foglalkozásokra. A felnőttek képet kaptak gyermekük osztályon belüli helyzetéről és a gyerekek is örültek, hogy szülei aktívan érdeklődnek iskolai munkájuk felől.

A diákolimpia körzeti hírei

A mezei futóverseny első korcsoportjában Szrnka Berzsian szerezte meg az első helyet, a második korcsoportban Karsai Gábor lett második, a harmadik korcsoportban pedig Kovács Ágnes első, Nyemcsok Judit második, Lakatos Rikárd harmadik helyezést szerzett. Iskolánkból ők jutottak tovább a megyei fordulóra.

Kézilabdásaink és focistáink egyaránt a második helyen végeztek a körzetben.

Rendhagyó történelemóra

A középkorban élt gyermekek nehéz sorsával, munkájával ismerkedtek tanulóink a rendhagyó órán. Megnézték és felpróbálták a háborúk során használt súlyos páncélokot, pajzsokat, kardokat, buzogányokat. A felkavaró történeteket hallva, reméljük, sok gyerekben az marad meg tanulságul, hogy legjobb békében tanulni, játszani.

Rendhagyó történelemóra középkori fegyverekkel

Verseny eredmények

Iskolánk az idén tizedik alkalommal kapott meghívást Mezőberénybe, a helyi általános iskola által szervezett - ezúttal is színvonalas - nemzetközi matematikaversenyre, melyen a Rózsahegyit négyfős hetedi-

kes (Dávid Adrienn, Szerető Dorottya, Vaszkó Ágnes, Wéber Dorina) és négyfős nyolcadikos (Dobák Dóra, Lövei Zsuzsanna, Szujó Róbert, Varguj Tamás) csapat képviselte. A nyolcadikosok a 4. helyen végeztek, az egyéni verseny legjobb helyezését Dobák Dóra érte el, aki ötödik lett.

Békéscsabán, a Teleki Pál Országos Földrajz, Földtan Verseny megyei fordulóján iskolánkat Vaszkó Ágnes és Lövei Zsuzsanna képviselte. A hetedikesek között Ági 11., a nyolcadikosok versenyében Zsuzsi 5. helyezést ért el. Tanulóinknak az egész éves tananyagból, a Természetbúvár cikkeiből és Teleki Pál életéből szerzett tudásukból kellett számot adni.

Meszlyéni Jázmin 3.b osztályos tanuló országos különdíjas lett a Magyar Asztronautikai Társaság által kiírt rajzpályázaton, melynek témája: Űrturizmus - civilek a világűrben! Gratulálunk minden versenyzőnek!

Ki mit tud?

Idő szűke miatt csak az alsósok mutathatták be műsorukat a tavaszi szünet előtt, de így is tíz remek műsorszámmal szórakoztatták a kortársakból és szülőkből álló közönséget. Énekeltek, zenéltek, táncoltak, szerepeltek, báboztak, sőt még lakodalmast is előadtak. Aki elmulasztotta, a legjobbakat megnézheti a Rózsahegyi Napok gálaműsorán.

Lakodalmast jelenet a Ki mit tudon

Nyuszi buli

Mint valami illatos répamezón, csak gyűltek, csak gyűltek a nyulak az iskolai könyvtárban. A kockásfülű nyúl és Zsuzsa néni meghívására több mint 200 nyuszi hozta el kiscsajját a nyuszi buli megnyitójára. Egy hétig örvendeztek a sok látogatónak, majd húsvétra hazamentek tojást festeni.

Vidám hangulat a nyuszi bulin

A HUNYAI VOLT POGÁNY ISKOLA TALÁLKOZÓJA

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídfő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240

E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Tavaszi ajánlataim:

- megérkeztek a tavaszi vetőmagok
- zöldségfélék, virágmagok, dughagymák
- tavaszi virághagymák, dália, kardvirágok
- rózsatövek, virágföldek, műanyag cserepek
- permetező készülékek, alkatrészek
- lemosó tavaszi vegyszerek, rovar és gombaölők
- egér- és patkánymérgek, csapdák, ragasztók
- munkaruhák, gumicsizmák, védőkesztyűk
- munkavédelmi bakancsok, esőruhák
- szegek, csavarok, kézi- és barkácsszerszámok
- festékek, hígítók, festőszerszámok
- alu létrák, talicskák, kőműves szerszámok
- műanyag áruk, konyhai eszközök
- izzók, vezetékek, kapcsolók
- műtrágyák, virágtápok

Várom vásárlóimat! -

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 210 Ft

XXI. évfolyam 6. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2014. június

Nemzeti Összetartozás Napja

június 4.

A tartalomból:

2. XVIII. Rózsahegyi Napok - lásd még a 11. oldalt is
3. Önkormányzati hírek
5. IN MEMORIAM: Kovács Antalné
8. Civil sarok - Ladányi Gábor

9. Dr. Sóczó Ferenc aranymisés

20. További képek az Endrődi híd avatásáról

AZ ENDRŐDI HÍD NÉVADÓ ÜNNEPSÉGE

2014. május 10-én az Endrődiek Baráti Köre szervezésében lezajlott az endrődi híd avató és névadó ünnepe. A magas színvonalú, ugyanakkor szeretettel árasztó ünnepség sokunk számára emlékezetessé tette ezt a napot.

Közel 200 évig nem volt hídja az endrődieknek, pedig nagyon kellett volna már régen.

Először az „ideáti” - a Körösön innen lévő - földeket vették művelés alá az endrődi parasztemberek. De nagyon gyorsan szaporodott a lakosság, egyre több föld kellett a megélhetéshez, ezért az emberek művelés alá vették az „odaáti” földeket is. 1903-ban két nagybirtokot is megvettek az endrődi családok, mindkettőt a Körösön túli részen. Ekkor már kezdett kialakulni a tanyavilág Csejten és Varjason - mindkét helyen hamarosan iskola is épült, de a Körös túlsó oldalára csak a kompon jutott át ember is, jószág is. Nagyon kellett volna a híd!

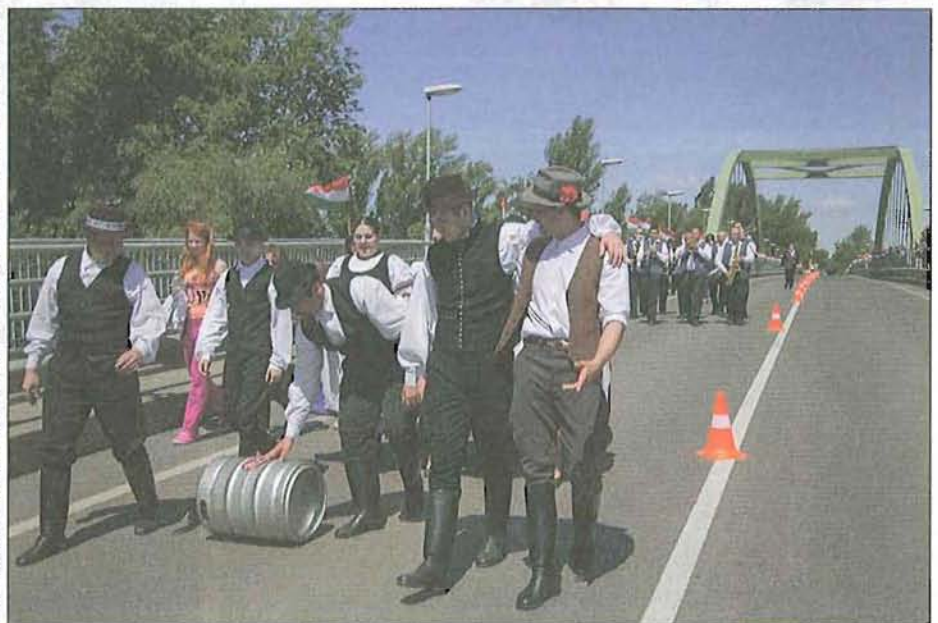
Végre, 1914-ben felépült az endrődi híd. Korabeli dokumentumok bizonyítják, hogy az emberek mennyire örültek!

A híd avatásának napján, május 24-én ünnepelt a község apraja-nagyja, volt hálaadó ima, ünnepi kivilágítás, zene, tánc.

A híd pedig megkezdte igazi hivatását - hogy összekössön. Összekössze az odaáti endrődieket az ideátiakkal. Összekössze az elszármazott endrődieket az itthon maradottakkal. Szorgalmasan tartotta a hátán a megrakott szekereket, télen a csengettyűs szánkókat, örült minden arra járó szerelmespárnak, őrizte a körülötte legelésző csordát. Örült, amikor az endrődi kiskatonák a mezőtúri kaszárnyából hazafelé tartva, gyorsan átgyalogoltak rajta, hogy mielőbb hazajérjenek. Hazavárta a szülőföldtől távol dolgozó endrődieket, a háborúból hazatérőket, hazavárt mindenkit.

A második világháború olyan mély sebet ejtett rajta, amit nem tudott kiheverni. Régi szépségét már nem tudta visszaszerezni, de mégis felépült, mert várta a további feladat. Szolgált, szolgált, szolgált; négyszer újult meg a kedvünkért. Most, negyedszerre, csodaszép lett.

folytatás a 9. oldalon

XVIII. Rózsahegyi Napok *(írás a 11. oldalon)*

Rendezvényünk díszvendége Rózsahegyi Mária volt

Köpenyes András tankerületi igazgató nyitotta meg a Rózsahegyi Napokat

Mészáros Mihály színes énekes előadást nyújtott

Giricz László előadása az elmúlt 100 évet ölelte át

Dr. Szilágyiné Németh Eszter endrédi népdalokat és balladákat gyűjtött

Dr. Dinya László egyetemi tanár a jövőbe kalauzolta hallgatóit

Az öregdiákok Párkás Zoltánnak adták a 15. Szent Imre-díjat

A táborúznél nagyon népszerű volt az arcfestés

Önök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület május hónapban

A Képviselő-testület ismét több alkalommal ülésezett ebben a hónapban. A rendkívüli testületi ülések időpontja: május 15., valamint május 19. napjai voltak. (A május 15-iki ülés az alacsony képviselői részvétel miatt meghiúsult.)

A „Lélekkel a körösök mentén” - turisztikai fejlesztések a valás és a Körös ökológiája tükrében c. pályázat támogatást nyert, melynek megvalósítása véget közbeszerzési eljárás lefolytatása vált esedékessé. A közbeszerzési szakértő kiválasztása már megtörtént, de a projektben eljáró Bíráló Bizottság tagjait szükséges volt kiválasztani.

A pályázatban az alábbi közbeszerzéssel érintett tevékenységek szerepelnek:

Szent Antal Zarándokház	felújítás	47 657 007 Ft
Szent Antal Sütőház	felújítás	13 780 118 Ft
Körös látogatóközpont	felújítás	80 293 246 Ft
Felújítás összesen:		141 730 371 Ft
Szent László Híd és környéke	híd építés	40 834 646 Ft
Erzsébet Ligeti Tanösvény és környéke	új építés	21 322 835 Ft
Bárka Látogatóközpont	új építés	57 123 390 Ft
Új építés összesen:		78 446 225 Ft
Híd kiviteli terve	szolgáltatás	984 252 Ft
Építés, felújítás kiviteli tervek	szolgáltatás	11 417 324 Ft
Kiviteli tervek összesen:		12 401 576 Ft
Berendezési tárgyak	eszközvásárlás	12 465 020 Ft
Élményelemek, kiállítási berendezési tárgy, eszközvásárlás		32 567 810 Ft
Becsült érték összesen:		318.445 648 Ft

A Képviselő-testület jóvá hagyta és megszavazta a Bíráló Bizottság tagjaira tett javaslatot, akik jogi, pénzügyi, és műszaki szakértelemmel bírnak.

A május 29-re összehívott összevont testületi ülés 13.30 órakor vette kezdetét, mivel az Intézményi Társulás Képviselő-testületeinek 3 napirendi pontban kellett döntést hoznia.

Megvitatásra került többek között:

- Gyomaendrőd Csárdaszállás Hunya Települési Önkormányzati Társulási Tanács munkájának ismertetése (A Társulási Tanács tagjai a polgármesterek. A megállapodás szerint munkájukról évente kötelező beszámolót készíteni, melynek tartalmaznia kell, a társulás tevékenységét, pénzügyi helyzetét, és az ellátott feladatok megvalósulását)
- Gyomaendrőd Közös Önkormányzati Hivatal Szervezeti és Működési Szabályzatának módosítása (2014.január 1. napján hatályba lépő tv. miatt vált szükségessé a módosítás)
- Gyomaendrőd Közös Önkormányzati Hivatal alapító okiratának módosítása (törvényi változás tette indokolttá szintén a módosítást)

Az összevont Képviselő-testület egyhangúan elfogadta az előterjesztésben megfogalmazott döntési javaslatokat.

A májusra összehívott soron következő ülés 14 órakor kezdődött és 44 napirendi pontot tárgyaltak a képviselők.

Beszámoló a Hunya, Csárdaszállás, Gyomaendrőd Önkormányzati Tűzoltóság 2013. évi tevékenységéről

A beszámolóból megtudhattuk, hogy a tűzoltóság köztisztviselői formában működik, 11 fő főállású, valamint 8 fő önkéntes vonulós létszámmal. A tűzoltók hatékonyabb munkájának végzését segíti a különböző képzéseken való részvétel. Itt sajátíthatják el azokat a taktikai ismereteket, amelyekkel gyorsabb, pontosabb, eredményesebbé lehet tenni a mentési munkálatokat.

Az elmúlt év során 42 alkalommal műszaki mentéshez, 46 esetben tűz oltásához, illetve négyszer téves jelzéshez vonultak ki a „lánglovagok”.

A tűzoltóság folyamatosan 2 darab Mercedes gépjármű fecskendőt tart készenlétben. A tűzoltó laktanya 2013. évben került kibőví-

tésre (40 m² garázs), illetve a takarékos gazdálkodásnak köszönhetően sikerült új védőfelszereléseket is vásárolnia.

Az Önkormányzati Tűzoltóság a Tűzoltó Egyesülettel karöltve részt vett 3 alkalommal Nyílt Nap megszervezésében, lebonyolításában, illetve számos, a város és intézményei által szervezett rendezvényen biztosította a résztvevők biztonságát.

A 2013. évi működés során 30.680 E Ft összegű bevételt realizált, melyből 25.324 E Ft normatív állami támogatás. Gyomaendrőd Város Önkormányzata a működéséhez 5.004 E Ft összeggel járult hozzá, míg a vállalkozók 200 E Ft támogatást biztosítottak. A felmerült költség térítésére 152 E Ft érkezett.

A képviselő-testület elfogadta a tűzoltó parancsnok beszámolóját.

Tájékoztató a Liget Fürdő szolgáltatásaihoz tervezett csónakkikötő munkálatairól

A Képviselő-testület korábban döntött arról, hogy bővíteni kívánja a fürdő szolgáltatásait a Hantostkerti Holtágra nyíló csónakkikötő létrehozásával.

Időközben értesítették az Önkormányzatot, hogy a DAOP-2.1.1/J-12-2012-0007 pályázat kedvező elbírálásban részesült, amely tartalmazza egy csónakkikötő megépítését is.

Az áprilisi ülésen a fentiek miatt döntött úgy a Képviselő-testület, hogy a jelenlegi munkálatokat felfüggeszti. Ezzel egyidejűleg kérte a fürdő ügyvezetőjét, hogy készítsen kimutatást az elvégzett munkákról, illetve külön az anyagokról, melyek a bontás után újra felhasználhatók.

A Gyomaszolg Ipari Park Kft. felmérte a csónakkölcsonzó munkáinak leállítását, a felmerült kiadásokat, és a helyreállítás költségeit.

Összes költség: 1.128.663 Ft

A felhasználható visszabontott anyagok értéke: 287 480 Ft, amelyek beépítésre kerülnek a Magtárlaposi út 1-3 szám alatti telek körbekerítésénél, illetve részben fedezi a temető kerítésének anyagszükségletét.

A megmaradt kiadás tovább csökkenthető 510.800 Ft-tal, amennyiben a „Lélekkel a Körösök mentén” projekt keretében elszámolható lesz a kisiparos által legyártott eszközök (csónak, mentőmellény, szállítás).

A Képviselő-testület elfogadta a beszámolót azzal a feltétellel, hogy a visszabontott, de még felhasználható anyagokat a Gyomaszolg Ipari Park tárolja a következő intézkedésig.

Pályázat benyújtása helyi közösségi közlekedés támogatására

A Nemzeti Fejlesztési Minisztérium pályázatot írt ki a helyi közösségi közlekedés támogatására, melynek benyújtására az önkormányzatok is jogosultak. Támogatást benyújtani folyamatos üzemeltetésre, valamint eszközfenntartás ráfordításának támogatására lehet.

A támogatás összege a kötelezettségek teljesítéséért járó ellentételezés mértékéig igényelhető azzal, hogy az nem eredményezheti a szolgáltató túlfelhasználását.

Nyertes pályázat esetében a támogatás 25%-át ez év szeptember 5-ig, a továbbiakban pedig 3 egyenlő részletben az önkormányzat számlájára utalják.

A Testület egyhangúlag támogatta a nyilatkozat megtételét és a pályázat benyújtását.

2014. évi útépitési és útjavítási beruházás elindítása

2014. áprilisi ülésen 30 millió forintos többlet forrást rendelt el a Képviselő-testület. Ezáltal a rendelkezésre álló forrás a következőképpen alakul:

Útépités	16 654 028 Millió Ft
Útfelújítás	28 806 013 Millió Ft
Kerékpárút felújítás	12 435 840 Millió Ft
Járda felújítás	6 Millió Ft
Összesen:	77 000 000 Millió Ft

A műszaki tartalom meghatározásban a területi képviselők működtek közre a körzetek bejárásával, míg a végleges döntést a Képviselő-testület hozta egyszerű többséggel, nyílt szavazással.

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Kettős ünnep Hunyán

Május 25-én vasárnap, Hősök napján a hunyai templomban is megemlékeztünk az első és második világháború hőseiről. Az ünnepség után kimentünk a keresztes iskolához, a felújított első világháborús emléktáblához és kereszthez, ahol tovább folytatódott az ünnepség.

Petényi Szilárdné polgármester asszony megemlékezett az elhunyt hőseinkről, és a most megbérmáltak szavataikkal tisztelgettek a hősök emlékének.

Ugyanezen a szentmisén ünnepeltük **Varjú Péterné Gellai Mária 100 éves születésnapját**. A szentmise végén Iványi László tb. kanonok, plébános áldást adott az ünnepeltre, aki az első világháború kirobbanásának évében született. Ezután köszöntötte még Petényi Szilárdné polgármester és Dr. Csorba Csaba jegyző is. Isten halmozza el bőséges áldásával az Ünnepelet!

Hazahívjuk, hazavárjuk!!

Egykori Öregszőlő és környéki diákok, tanítók és hozzátartozók találkozájára 2014. június 7-én délelőtt 10 órára a volt Szent Imre Iskola Kerésztyéhez, a 7 iskola közös Emlékoszlopához!

Roma Majális!

Gyomaendrőd Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata 2014. május 1-jén majálist szervezett. E nap délelőtt 10 órakor a Kner Imre Gimnáziummal közös szervezésben a program játszóházzal kezdődött, amelyen 15-20 gyermek vett részt. Déli 12 órakor Szécsi Zsolt elnök köszöntőjével kezdetét vette a Roma Majális. A nap folyamán Önkormányzatunk mindenkit megvendéglelt egy tányér étellel (pacal, köröm, csülök pörkölt), amely után békési zenészek szórakoztatták a közönséget. A majáliston nemcsak a helyi lakosság vett részt, hanem a környező települések is jöttek, mint például Szarvas, Dévaványa, Körösladány és Tótkomlós.

MEGHÍVÓ - Gazda napi megemlékezés

Szeretettel hívunk és várunk minden gyomaendrődi lakost és elszármazottat

2014. június 29-én vasárnap délelőtt 10.00 órakor

az üldözött magyar gazdák emléknapja alkalmával az endrődi Hősök terén az üldözött gazdák emlékművénél tartandó megemlékezésre.

Előtte 9.00 órakor az endrődi Szent Imre Rk. Templomban **szentmise lesz az üldözött gazdákért, hozzátartozóikért**, s azt követően közös kivonulás az emlékműhöz.

Kérjük, jöjjön el, s egy szál virág elhelyezésével emlékezzen az üldözöttekre, történelmünk e nehéz időszakára az emlékműnél.

Szervezőbizottság nevében
Dr. Varju László

„Miénk itt a tér...”

A 23 éves **Komédiás Kör** az idén 10. alkalommal rendezte meg Gyomaendrődön a „**Szakmai Középiskolásokét**” **Kulturális Egyesület Országos Diákszínjátzó Fesztiválját**.

Az országos kiemelt művelődési alkalom az egyéni – és a kis közösségek „színtársulatok” ötletvázata volt. 91 amatőr diákversenyző szerepelt a Katona József Művelődési Központ sokat látott színpadán.

A helybeliek sikerei: Nagy **Lili** (Kállai Ferenc Alapfokú Intézmény) (ének) **arany**, **Bela Gréta** (Komédiás Kör) (hegedű) **ezüst**, **Csehov: A medve előadása** Komédiás Kör közreműködésével ezüstminősítés kapott. **Kéri Miklós** a ragyogó orosz komédiában nyújtott játékáért elnyerte a „**legjobb férfi főszereplő** címét.” Külön – díjat kapott: **Hajdú László** a Komédiás Kör vezetője, a diákszínjátzó 23 éve végzett tehetséggondozásáért.

A **Csehov** darabot meghívták a hajdúszoboszlói **Országos Tehetségnapokra**. A Kör másik csoportja: **Lázár Ervin három Dömdödöm** meséjét próbálja, amit június derekán mutatnak be.

Az idén, ha minden sikerül, augusztusban végre a **SZAKE 20. Országos Diákszínjátzó tábora megvalósul**, amelyre nagy szeretettel várjuk az érdeklődő színjátzókat.

HAL

Kéri Miklós

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Sípos Géának, a Sámuel Alapítvány elnökének megbízásából, és a magam részéről is szeretnék köszönetet mondani **Várfi András** polgármester úrnak és **Czank Gábor** plébános úrnak a kárpátaljai gyermekeknek küldött adományukért. Hatalmas dolog, amikor valaki önzetlenül tud adni, hiszen nagyon sok, szám szerint 88 gyermeknek küldtek egy kis „mosolyt”. És bizony ahol örülnek akár 1 kg lisztnek vagy cukornak is – mert ezzel is érzik, hogy valaki gondolt rájuk – azok a gyermekek még nagyobb örömmel fogadják a 20 kg mézet, 50 kg rizst, valamint a sok-sok játékot, stb. Jóisten áldja és őrizze meg a jókedvű adakozókat!

Lukács László igazgató

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a féli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmlunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Timár Máté

Kovács Antalné Takács Eszter

nyugalmazott védőnő

1922-2014

Endrődön született 1922. június 21-én. Édesapja Takács Imre képesített ácsmester, építési vállalkozó volt. Ő tervezte és építtette Endrődön a Népházat 1930-ban. Édesanyja, Hajdú Eszter a háztartást vezette.

A gyomavégi elemi iskolában végzett, majd érettségi vizsgát édesapja inspirálására, támogatására a mezőtúri Állami Teleki Blanka Leánygimnáziumban tette le 1940-ben. Ezután jelentkezett a Védőnőképzőbe.

A diploma megszerzés után Dombegyházára került. Nagy várokozással indult 1943. március 1-jén az első munkahelyére. A fogadtatás kedves volt a Hivatal részéről is, hisz azelőtt még nem

dolgozott védőnő a faluban. Ahogyan megismerkedett a falu lakosaival, köztük a bárók és nagybirtokosok uradalmi cselédeivel is, elkezdte felvilágosító gondozási munkáját, családlátogatásait. Döbbenet figyelt fel többek között a sok-sok babonára, amelyek teljesen átszőtték életüket, helytelen káros szokásokra étkezésben, ruházkodásban, viselkedésben. Talán hihetetlennek tűnik, de olyan lakásban volt a tanácsadó, ahol búbos kemence mellett melegedtek. Akkor fiatalon, 21 éves nagyot akarással úgy gondolta, hogy kifordítja sarkából a világot. A fiatalság nagyot akarása persze nem az ilyen elképzelések szerint valósul meg, de a világ mégis kifordult a sarkából. Az évek múlásával kitért, hogy emelkedett az egészségügyi színvonal, csökkent a csecsemőhalálozások száma, terjedt az egészségügyi kultúra.

Családi élete alakulásában is nagy szerepet játszott első mun-

kahelye. Még az első évben férjhez ment a község orvosához, akivel együtt dolgozva örömmel látták azokat az eredményeket, melyeket közös erővel, közös lelkes munkával együtt értek el. Sajnos a háború sok bajt okozott – férje meghalt katonai szolgálat közben, kislányuk születése után néhány héttel.

Második házasságát is Dombegyházán kötötte hat év múlva. Férjét a battonyai járás megszűnte után Gyomára helyezték. Eszter egy évig Dévaványán dolgozott, majd ezután ő is Gyomára került.

Pályája és védőnői munkájának szeretete mindvégig megmaradt. 1965-től járási vezető védőnőként dolgozott, majd a gyomai járás megszűnte után a szarvasi járásban kapott vezetői munkát. Mindvégig Gyomán lakott.

Három lánya született – mindegyik pedagógus. Szerette volna, ha a védőnői pályát választják. Igaz, így is gyermekekkel, szülőkkel foglalkoznak, ha nem is olyan formában, mint egy védőnő, de hasonló nagy szeretettel és ragaszkodással.

2013. június 28-án vette át a Szegedi Tudományegyetem Egészségtudományi és Szociális Képzési Kar ünnepi ülésén a Rubin Díszoklevelet, amely bizonyítja, hogy 70 évvel ezelőtt szerzte meg a védőnői képesítését a Szegedi Állami Védőnőképző Iskolában. 1934-ben 34-en vették át a diplomát, 2013-ban már csak ketten a Rubin Díszoklevelet.

Védőnői szakmáját élethivatásnak tekintette. Többször nyilatkozta, ha úja kezdené az életét, akkor is ezt a hivatást választaná.

A magyar védőnői szolgálat nemzeti kincsünk, akár már a nyáron megkaphatja a hungarikum címet. Európai szinten is egyedülálló a magyar védőnői szolgálat tevékenysége, szakmai felkészültsége. Ebben az Ő munkája is benne van.

A Rubin diploma átvétele nagy boldogsággal töltötte el. Életének ezt követő része is tartogatott örömet, de inkább megpróbáltatások követték egymást. Hihetetlen élni akarása, ereje, küzdeni tudása átsegítette, ameddig lehetett.

Miután más lehetőség nem volt megfelelő ellátására, a Csongrádi Gondviselés Háza Ápolási Otthonba került. Legidősebb lánya nap nap után bejárt hozzá, nagy türelemmel, szeretettel, hogy elviselhetővé tegye számára a létet. Vidéken élő lányai és családjai is igyekeztek pótolni az otthoni körülményeket látogatásaikkal, segítségükkel. Öröm volt számára, hogy unokái rendszeresen látogatták és segítettek minden bajában, törődéssel vették körül. Az otthonban mindenki szeretettel volt iránta, köszönet érte az ott dolgozóknak és a barátoknak akiket ott szerzett.

Volt lehetősége bensőséges pillanatokot átélni lányával csongrádi otthonukban, az utolsó karácsony estén, a vasárnapi csendes délutánokon. Legnagyobb öröm volt két dédunokája, Bence és Zsombor megszületése.

Végül 2014. március 16-án a Szeged II-es Belgyógyászati Klinikán ért véget az útja, ahol segítő kezek és a gondoskodás méltó befejezését biztosította életének.

Távozása mindannyiunk számára nagy veszteség, de az együtt megélt hosszú időt emlékeink őrzik tovább.

Reméljük megfáradt teste nyugalmat talál, lelke pedig tovább segít bennünket az égi mezőkről.

(Eszter néni visszaemlékezése alapján
összeállította: Iványi László)

Ministráns- és Mária lányok találkozója Hunyán

Május 18-án Hunyán ismét megtartottuk a ministráns- és Mária lányok találkozóját.

Eljöttek azok - nemcsak Hunyáról, hanem vidékről is -, akik évtizedekkel ezelőtt a hunyai templomban ministráltak vagy Mária lányként a körmeneti Mária szobrot vitték. A találkozóra eljött Orosházáról - mindenki nagy öröme - Sóki Lajosné nyugalmazott hitoktató is, aki nemzedékeket nevelt, tanított, vezetett a hitre.

Iványi László plébános a vasárnapi evangéliumra hivatkozva beszédében kiemelte: az apostolok kérték Jézust, „mutasd meg nekünk az Atyát”. Mutassátok meg ti is az Atyát, az Istent gyerekeiteknek, unokáitoknak, családjaitoknak. Éveken keresztül az oltár közelében töltöztetek lelkileg. Most rajtatok a sor!

A szentmise után a templom előtt kis agapé volt, ahol kötetlenül elbeszélgettek a megjelentek.

Katolikus oldal

JÚNIUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 19 óra,
hétköznap csütörtök kivételével reggel fél 8

Gyoma

Vasárnap és ünnepnap 11 óra,
kedden és pénteken 18 óraker
Gyomai Jézus Szíve búcsú: június 28. szombat 10 óra

Hunya

Hétköznap csütörtök kivételével 18 óra, szombaton 18 óraker
vasárnapi előesti mise, vasárnap és ünnepnap 10 óra
Június 29-én vasárnap és a júliusi vasárnapokon 16 óra
Hunyai Szent László búcsú: június 21. szombat 10 óra

„Szórj virágot le az út porába...”

Úrnapi gondolatok

A június hónap egyik legszebb, - de külsőségeiben talán az egész egyházi évnek legpompásabb ünnepe az Úrnapija, - vagy ahogy az egyházi naptár számon tartja: Az Úr Szent Testének és Vérének ünnepe. A Nagycsütörtök után a legfontosabb ünnep, melyet a Legméltóságosabb Oltáriszentségnek szentel Katolikus Anyaszent-egyházunk.

Az ünnep eredete a 13. századra nyúlik vissza. Lüttich (a mai Liège) városában egy Julianna nevű ágostonos rendi apácának látomása volt: Jézus a teleholdat mutatta neki, de a teliholdból fura módon, akár egy vékony tortaszélet, hiányzott egy cikk. Julianna megkérdezte Jézust, hogy mit jelent ez a különös látomás? Miért hiányzik a telehold egy szelete, része? Jézus ekkor azt felelte neki, hogy a telehold az egyházi évet, a Katolikus egyház naptárát jelenti. A hiányzó szelet pedig azt jelenti, hogy már csak egy fontos hittételnek, az Oltáriszentség tanának nincs külön ünnepe a naptárban... Julianna a látomás után elmeséli az egész jelenetet gyóntató atyjának, Jacques Pantaléon dominikánus szerzetesrendi atyjának. A jámbor szerzetes atya elgondolkodik a látomás üzenetén, de túl sokat tenni nem tudott ez ügyben. Teltek az évek, évtizedek. A szent életű Julianna nővér már rég meghalt, amikor Jacques atya IV. Orbán néven római pápáként Szent Péter székére került. S ekkor eszébe jutott a rég hallott látomás, és előbb a német nyelvterület katolikus egyházmegyéire, majd az egész világegyházra kiterjesztette Úrnapija ünnepének kötelező megtartását.

Igy, bár sok évvel később, de teljesült Jézus óhaja: a Legméltóságosabb Oltáriszentség saját ünnepet kapott, melynek helye a katolikus naptárban a Szentháromság vasárnapját követő csütörtökön van. Magyarországon kommunista nyomásra 1950-től hétköznap nem lehetett ünnepeket tartani, így Úrnapiját, Vízkereszttel és Áldozócsütörtökkel együtt, az azt követő vasárnapra helyezte át a magyar katolikus püspöki kar, vatikáni beleegyezéssel. (Érdemes megjegyeznünk, hogy idén, 2014-ben a vízkereszttel végre saját napján, január 6-án ünnepelehetünk, nem vasárnap. Remélhetjük, hogy úrnapija és áldozócsütörtök is hamarosan visszakerül saját helyére...)

Úrnapija egy különösen szép, bensőséges s egyben látványos ünnep. Az ünnepi szentmise végén a pap mennyezet (baldachin) alatt az Oltáriszentséget körmenetre viszi a templomból, a hívek seregétől követve, s négy, virágokkal és zöld ágakkal pazarul feldíszített szabadtéri oltárhoz viszi, ahol az Élet Kenyeréről szóló evangéliumi részt olvas, és az Oltári-

Úrnapi oltár, Pécska

JÚNIUSI ÜNNEPEK

1. vasárnap:	Urunk mennybemenetele
2. hétfő:	Szent Marcellinus és Szent Péter vértanúk
3. kedd:	Lwanga Szent Károly és társai vértanúk
5. csütörtök:	Szent Bonifác püspök, vértanú
6. péntek:	Szent Norbert püspök
8. vasárnap:	Pünkösdvasárnap
9. hétfő:	Pünkösdhétfő
11. szerda:	Szent Barnabás apostol
13. péntek:	Páduai Szent Antal áldozópap, egyháztanító
15. vasárnap:	Szentháromság vasárnapja
19. csütörtök:	Szent Romuald apát
21. szombat:	Gonzága Szent Alajos szerzetes
22. vasárnap:	Úrnapija
24. kedd:	Keresztelő Szent János születése
26. csütörtök:	Alexandriai Szent Cirill püspök, egyháztanító
27. péntek:	Jézus Szentséges Szíve
28. szombat:	A Boldogságos Szűz Mária Szentséges Szíve
29. vasárnap:	Szent Péter és Pál apostolok
30. hétfő:	A római Egyház első szent vértanúi

szentséggel ünnepélyes áldást ad. A körmenet elején virágszirmot szóró gyermekek haladnak, illatos tömjénnel füstölnek, szól a ministránsok csengője, lobognak a templomi zászlók, zúgnak a harangok, s a hívek virágokertjeik legszebb virágait hozzák el az úrnapi sátrak díszítésére. Az ünnepet különös fényvel ülik meg Ausztriában, Lengyelországban és Bajorországban, amely országokban munkaszüneti nap is Úrnapija, de magyar katolikus falvaink is szinte versenyeznek a minél szebb, minél díszesebb úrnapi oltárok emelésében, így kimutatva szeretetüket és imádásukat a szentostya színe alatt valósággal jelenlevő Üdvözítőnek.

Úrnapija ünnepe Magyarországon ebben az évben június 22-én, vasárnap lesz. Készüljünk katolicizmusunk ezen gyönyörű ünnepére lelkeleg, elsősorban a szentgyónás elvégzésével, hogy a Szentségi Jézus ünnepén az Oltáriszentséget minél többen magunkhoz vehessük. De mutassuk ki szeretetünket külsőleg azzal is, hogy az úrnapi sátrak díszítéséhez minél bőségesebben „arassuk le” és hozzuk el virágágyásaink virágait, hogy ünnepünk igazi, bensőséges ünnep legyen az Oltáriszentségen jelenlevő Krisztus tisztelőire és imádsárára.

Kis írásmat egy régi, úrnapi énekkal zárom, melyet nagyszüleim falujában, az Arad megyei Tornyan énekelnek ilyenkor, s mely Boldis István, helyi kántor tollából származik:

*Ünnep van ma földön és a Mennyben,
Leszállt az Ur közénk e Szentségben,
Szórj virágot le az út porába,
Amerre jár az ég s föld Királya!*

*Borulj le előtte, ó halandó,
Legyen a te szíved szentség-tartó!
Szálljon imád, mint az illat árja,
Amerre jár az ég s föld Királya!*

Czank Gábor plébános

Páduai Szent Antal ünnepe Endrődön

Június 13-án, pénteken, Páduai Szent Antal ünnepén este 6 óraker a Szent Antal-háznál (a Nép-ház mögött) a tavalyihoz hasonló ünnepséget tartunk, majd körmenetben vonulunk a Szarvasvégi temetőbe, ahol este 7 óraker a felújított temetőkapunál (ravatalozót) Szent Antal pártfogása alá helyezve, megáldjuk és ott szentmisét végzünk a temetőnkben nyugvó összes megholtakért. A szép ünnepet megelőzően kilencnapos ájtatosságot, kilencedet végzünk. Minden szentmise végén a Szent Antal oltárnál elimádkozzuk a Szent litániáját és a kilenced napi imádságát. Szeretettel hívunk és várunk mindenkit!

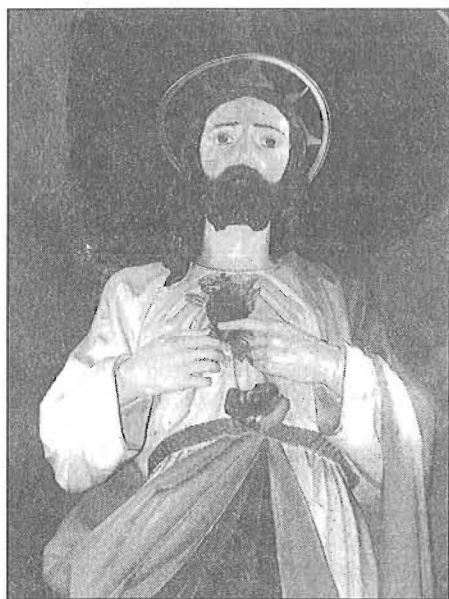

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

JÉZUS SZÍVE

(Ünnep: Úrnapi nyolcadát követő pénteken)

Az ünnep története: Jézus Szívének, irgalmas szeretetének tisztelete szellemében, tartalmában oly régi, mint maga az Egyház. Külső formáját azonban Szent Gertrúd, a lánglelkű bencés apáca alapította meg a XIII. században. Miután sokan voltak még buzgó apostolai e kultusznak (Szent Mechtild, Eudes Szent János, Szalézi Szent Ferenc), az Úr Alacoque Szent Margitnak egy látomásban kinyilvánította azt a kívánságát, hogy e titoknak kü-

lön ünnepet szenteljenek. Együttal megígérte: „Azok neve, kik az én isteni szívemet tisztelik, s e tiszteletet az emberek között terjesztik, szívembe lesz írva, s én sohasem akarom onnan kitörölni azokat.” XIII. Kelemen pápa hagyta jóvá ezt az ünnepet (1765), majd IX. Piusz pápa az egész Egyházban bevezette (1856), hogy e tisztelet gyógyszer legyen a XIX. századi vallási lanyhulás, elhidegülés ellen. Az ünnep ma is a buzgóság élesztője, védelem minden olyan áramlat ellen, mely a vallásból az érzelmet kiküszöbölve, azt pusztán vi-

lágnezetté formálná. Bár legújabb ünnepeink közül való, lényegében mégis azt a szeretetet ünnepli, amelyet Krisztus húsvéti misztériumában mutatott meg az emberiségnek.

Jézus, az Alacoque Szent Margitnak adott misztikus közlésekben feltárta kegyelmeinek gazdagságát. A misztikus közlésekben kapott ígéreteket „a 12 ígértként” ismerjük:

1. Megvigasztalom őket szenvedéseikben.
2. Megadom nekik mindazon kegyelmeket, amelyekre szükségük van.
3. Családjukban békességet szerzek.
4. Biztos menedékük leszek életükben, de főleg haláluk órájában.
5. Minden dolgukat, vállalkozásukat megáldom.
6. A bűnösök Szívemben az irgalom forrására, tengerére találnak.
7. A lanyha lelkek buzgókká válnak.
8. A buzgó lelkek még nagyobb tökéletességre emelkednek.
9. Azoknak, akik a lelkek megmentésén dolgoznak, (a papoknak) olyan erőt adok, hogy még a legmegrögzöttebb bűnösöket is megtérítik.
10. Megáldom a házakat, melyekben Szívem képét kifüggesztik és tisztelik.
11. Szívem túláradó irgalmából megígérem, hogy akik egymás utáni kilenc hónapon át minden hó első péntekén megáldoznak, nem fognak szentségek nélkül meghalni, biztos menedékük leszek utolsó órájukban.
12. Szívembe írom és onnan soha ki nem törölöm azok nevét, akik ezt az ájtatosságot terjesztik

(Iványi László: 200 éves az Endrődi Szent Imre templom)

Kép: Jézus Szíve szobor endrődi templom
Fotó: Czank Gábor plébános

Bérmálkozók

Mons. Kovács Péter Békési püspöki helynök, pp. káplán, gyulai plébános 2014. május 3-án Hunyán, május 17-én Gyomán bérmált.

GYOMAENDRŐDI KRÓNIKA

- Civil sarok - Ladányi Gábor

Úgy tartja a mondás, minden nagy ember mögött ott található egy – egy nagyszerű asszony...

Tapasztalatom szerint ez fordítva is igaz. Egy, a közösségért, az ifjúságért sokat tett hölgy mögött állhat egy nagyszerű ember. Varjú Margit volt iskolaigazgató, az Endrődiek Baráti Körének volt titkára és ma is oszlopos tagja mögött áll férje – Ladányi Gábor, a Kner Imre Gimnázium nyugdíjas pedagógusa.

A Rózsahegy Napok alkalmával tudtunk egy kicsit többet beszélgetni. Megható volt az alkalom, s a verse is, melyet az Endrődi híd avatásának századik évfordulójára írt, s ami a kiállítási anyagban is olvasható, látható volt.

- Kedves Gábor! Biztosan nem járok messze az igazságtól, ha az alábbiakkal jellemezlek:

- nyugdíjas tanár,
- német juhászkutya tenyésztő,
- hobbi szakács,
- hobbi kertész,
- asztalitenisz tréner,
- amatőr költő

Egyetértesz-e, és melyik vagy leginkább?

- Úgy érzem, ez mindegyik én vagyok, ez mind jól megfér bennem, és nem vesznek össze.

- Honnan indultál, hogy kerültél ide, Gyomaendrődre, Endrődre?
- Dévaványán születtem 1950-ben. Édesanyám háztartásbeli, édesapám mezőgazdasági gépszerező volt. Sajnos, korán elvesztetem őket: ötvenes éveikben jártak. Sándor bátyám ma is Dévaványán él. 1970-ben nősültem, feleségem Varjú Margit, endrődi születésű. Ő a pályáját Dévaványán kezdte, ott ismerkedtünk meg, s 1973 óta lakunk Endrődön. Három gyermekünk van.

- Hol végeztet tanulmányaidat?
- Érettségi után Kereskedelmi és Vendéglátóipari Főiskolát végeztem Budapesten. Később gazdasági szaktanári szakot, majd az ELTE Bölcsészettudományi Karán pedagógiai előadói végzettséget szereztem.

- Hol kezdted dolgozni, s melyek voltak a jelentősebb állomások aktív éveidben?

- Kezdetben a dévaványai, majd a gyomai ÁFÉSZ-nél dolgoztam, s 1977-ben kezdtem tanítani. Békéscsabán tanítottam 1989-ig, ezt követően pedig a gyomai gimnáziumban, vendéglátói és kereskedelmi szaktárgyakat, valamint közgazdaságtant.

- Ezzel az alapvégzettséggel hogyan tanár lettél, s nem gyakorló vendéglátós?

- Van bennem egy adag exhibicionizmus, talán ebből fakadt, hogy középiskolás koromban még színész akartam lenni. Én voltam a gimnáziumban a fő versmondó, énekeltem is, Ki Mit Tud?-ot is nyertem, táncolni pedig nagyon szerettem. Úgy éreztem, hogy a pedagógus pályán tudok leginkább hatni.

- Hogyan jött be a pedagógus pálya, s milyen elvek vezették pedagógiai tevékenységedet?

- Visszagondolva, csak örülni tudok a választásnak, mert én erre termettem. Szerintem a legfontosabb a diákok tisztelete, elfogadása, egyenrangú félként kezelése. A pedagógiai munkában meg kell találni mindenkihez azt az egyéni utat, amivel elnyerhető a bizalmat, és képesek vagyunk rá hatni. Ha feltérképeztük a személyiséget, látnunk kell, hogy mit kell erősíteni, vagy halványítani benne ahhoz, hogy a legsikeresebb, leghasznosabb, a legelfogadottabb legyen egyéni életében és a közösségben. Ehhez kell egy emberi, pedagógiai érzékenység, olyan egyéni utak és módszerek, amelyekkel

végül mindenkihez eljutunk. Mindenki más, de az egészhez mindenki kell! Mindemellett előny a tudás, a dinamikus órávezetés, a jó beszéd- és magyarázó készség, az állandó megújulás, a beleélés és az emberség.

- Mi volt a legnagyobb siker a pályádon?

- Az egyik, ami büszkeséggel tölt el, hogy tanítványaim közül sokan szereztek felsőfokon kereskedelmi, vagy közgazdasági végzettséget, így elmondhatom, hogy az én nyomvonalamon haladnak tovább. Ha valaki élethivatásának választja azt, amit valakitől tanult, az a legnagyobb elismerés és megerősítés a munkánkkal kapcsolatban.

A másik az országos szakmai tanulmányi versenyeken elért eredmények voltak. Hat-hét éven keresztül folyamatosan voltak tanítványaim országos szakmai versenyek döntőiben, ami akkor az itteni feltételrendszer és diáklétszámot tekintve példa nélküli volt országos szinten is. Az egyik évben 3 diákot indítottam, s mindhárman döntőbe kerültek, az ország legjobb 15 diákja közé, maguk mögé utasítva a nagy szakmai mamutiskolák jól menedzselte diákjait.

A legfényesebb szakmai sikert 1996-ban Török Gábor diákom érte el, aki megnyerte Szolnokon a 3 napos összetett szakmai verseny országos döntőjét. Ebben az évben Kiváló pedagógus kitüntetést kaptam. Kovács Mária dévaványai diákomp 1998-ban az országos döntő központi írásbelijén 100-ból 100 pontot teljesített, amire nem volt példa a versenyek történetében. Különdíjat kapott érte. A döntőbe jutott diákok felvételi nélkül jutottak be szakirányú főiskolára, egyetemre. Az eredmények láttán Pécsről, Budapestről és Szegedről is kaptam állásajánlatot, de itt maradtam. A budapesti versenyközpont pedig 5 évre felkért a szakmai írásbeli érettségi lektorálására. Büszkeséggel tölt el az is, hogy az összes diák, akit tanítottam, az általam tanított szaktárgyat érettségi tárgyként választotta, s valamennyien sikeresen le is érettségiztek. Diákjaim pályáját azóta is figyelemmel kísérem. A rendszeresen megtartott érettségi találkozókön beszámolnak erről is. A tanítás soha nem fárasztott, felvillanyozódtam tőle. Ma is sokszor hiányzik, úgy érzem: „bárhol is leszek, valahonnan szívem közéjük visszadobban”.

- Jelenleg mivel töltöd napjaid?

- Kertészkedéssel, a német juhászaim és a galambjaim ellátásával. A nyugdíjas pedagógusklub egy-egy összejövetelén főzni szoktam. Ezen kívül nyelvtanulással, unokavárassal töltöm a szabad időmet, és alkalmanként írok is, főleg verseket. Diákkorom óta foglalkozom írással. Épp most szedem össze az eddigi verseimet.

- Mit kívánnál leginkább a jövőt illetően?

- Jó egészséget, családtagjaimnak és volt tanítványaimnak boldogulást, sikeres életutat.

- A magam részéről csak annyit fűznék hozzá: Így legyen!

Dr. Varjú László

Ladányi Gábor

Az ENDRŐDI HÍD

Kinek mennie kell, azt Ő átvezeti,
Segít az életét új útra terelni,
Sok bútól és bajtól messze menekülni.
Aki jönni akar, aki hazavágyik,
Annak új erőt ad a régi, öreg házig.
Azt, aki korán kel, mindig megsiratja,
Köszönti szépen a harmatcsepp csokra.
Délelőtt mosolyog, délben ragyog, vakít,
De a forgószelelben józanságra tanít.
Este hűvös, csendes és méltóságteljes,
Mindenkinek barátja, aki most szerelmes.
Akinek éjszaka sétálni van kedve,
Puhán körülfontja fénylő, bársony leple.
Karcú derekával elbirna egy hegyet,
Acél izmaival megtartja az eget,
Tereli, mint hangyát a járműserget.
Mikor a sok kerék a testén átrobotog,
Hallhatod a szívét, hallgasd csak, hogy dobog!

AZ ENDRÓDI HÍD NÉVADÓ ÜNNEPSÉGE

(folytatás a címlapról)

Talán ebben a száguldó világban észre sem vesszük tündöklő szépségét, méltóságát, a biztonságot, szeretetet árasztó megjelenését.

De most - 2014. május 10-én - ismét minden figyelem rá irányult: ez az ő születésnapja volt.

Ugyanúgy, mint akkor, régen, ez a nap is ünnepnap volt Endrődön. Szép, napos idő volt, pontosan olyan, mint amelyet szerettünk volna. 10 órakor hálaadó mise volt a hídepítőkért, az elszármazott és az itthon élő endrődiekért. Mise után egy negyedóraig szólt a harang, kísérte a hídhöz az ünneplő embereket. A hídnál népviseletbe öltözött lányok kínálták a vendégeket finom endrői vendégváro kaláccsal. A jókedvet csak fokozta a Szarvasi Fúvós-zenekar vidám „talp alá valója”. Ott voltak az elszármazottak, de sok helybéli lakos is megtisztelte jelenlétével az ünnepséget. Mindenkinek mosoly volt az arcán, örültünk egymásnak, beszélgettünk, nagyon kellemes volt a hangulat. Együtt elénekeltük a himnuszot, majd a polgármester úr köszöntötte az egybegyűlteket. Ezután a Rózsashegyi Iskola énekkara endrői népdalokkal üdvözölte a vendégeket. Néhány népdalt a közönségből többen együtt énekeltek a gyerekekkel. Majd dr. Erdész Ádámnak, a gyulai levéltár igazgatójának lebilincselő ünnepi beszédét hallgattuk meg, aki tudományos megalapozottsággal, ugyanakkor az itt élő emberek felé irányuló szeretettel mondta el a híd történetét. Azután levettük a KRESZ szabályai szerint felállított névtábláról a leplet, és mindenki jóleső érzéssel olvashatta, hogy a híd neve mostantól ENDRÓDI HÍD. A Baráti kör két legidősebb tagja átvágta a szalagot, majd Iványi László tb. kanonok megszentelte a hidat, és a hívekkel együtt imát mondott.

Ezután jött a vigalom menettáncsal és hordógurítással! A Körösmenti Táncegyüttes végigtáncolt a hídon, maguk előtt görgetve egy söröshordót, miközben a Szarvasi Fúvós-zenekar vidám dalokat zenélt, majd hintók és lovasok egymás után „tették próbára” a híd teherbírását. A hordó azért gurították maguk előtt a táncosok, hogy a hordó legyen az első, „aki” átmegy a hídon. Ugyanis a néphit szerint, aki először megy át a hídon, azt nagy baj éri. Így történt ez a mi hordókkal is, mert az ünnepség után a Domszög előtt csapra vertük, és mindenki ihatott egy-egy pohár sört.

A Domszög előtt leültünk, beszélgettünk, megnéztük az endrői hidakról készült igen értékes, adatokkal és versekkel kiegészített hídtörténeti fotókiállítást. A tíz paraván nagyon jól mutatott a Domszög falai előtt, sokan megtekintették a nap folyamán. Köszönjük a fotókat azoknak, akik kölcsönadták nekünk. (A kiállítás a későbbiekben megtekinthető a Rózsashegyi Kálmán Általános Iskolában.)

A díszvendégünk a hídepítők közül volt: Kasik Pál mérnök úr, a KÖZGÉP munkatársa. Eljött velünk ebédelni, és egy darabot elvitt az átvágott szalagból. Ott volt Hunya Péter úr is a Közútkezelő Társaságtól, és segített az ünnepség lebonyolításában. Voltak vendégek Budapestről, Esztergomból, Békéscsabáról, Balassagyarmatról, Gyöngyösről, Hunyáról, Gyomárról, és persze, Endrődről a legtöbben (bocsánat, most az egyszer maradjon így a felsorolás). Eljöttek az orvosaink, a tanárok, vállalkozók, a Gondozási Központ dolgozói, a barátaink, az ismerősök. Nagy megtiszteltetésnek vesszük, hogy a képviselőink közül nyolcan eljöttek. Ott volt a jegyző úr, és még néhányan az önkormányzattól.

- Mi a véleményed, elégedett vagy a rendezvénnyel? - kérdezem Fülöpné Katikát, a rendezvény fő szervezőjét.

- Az ünnepség nagyon megható volt. Nehéz volt a szervezés, rengeteg szálal kellett összefogni, de megérte. Mert sok ember eljött. Látszott, hogy ezek az emberek szeretettel jönnek. Én fent álltam a gáton, és láttam, hogy csak jön, jön a tömeg - nagyon megható, hogy ennyi embert érdekel a rendezvény. Még olyanok is belekap-

„Istenem és mindenem” Dr. Sóczó Ferenc aranymiséje

1938. április 12-én született Gyomán, de Endrődön nőtt fel. Piaristaként 1961. szeptember 12-én tett örökfogadalmat és 1964. május 3-án szentelték pappá.

1964. május 10-én mutatta be első szentmiséjét Endrődön.

Teológiai tanulmányai mellett 1960 és 1965 között magyar és német szakos tanári diplomát, majd 1968-ban bölcsészdoktorátust szerzett az Eötvös Loránd Tudományegyetemen.

Tanári pályáját 1965-ben Kecskeméten kezdte, majd 1968-ban Budapestre helyezték, ahol rendi könyvtáros és levéltáros, a novíciusok promagisztere és kalazantiumi tanár lett. 1970-től a budapesti gimnáziumban is tanított.

1978-tól négy évig rendtartományi asszisztens volt.

Filozófiát egészen 2000-ig tanított a Kalazantiumban, majd egy évig a Sapientia Hittudományi Főiskolán.

2002-ben fejezte be a gimnáziumi tanítást és vonult nyugalomba.

2014. május 10-én 11 órakor a budapesti piarista rendház kápolnájában rendtársai és volt tanítványai, barátai jelenlétében mutatta be aranymiséjét.

Kedves Tanár Úr, Kedves Ferenc Atya, Isten éltesen, áldjon, adjon sok lelki örömet és hosszú életet, jó egészséget. Kívánnak Neked minden jót az endrődiek!

csolódtak vidékről is, akik nem tagjai a baráti körnek. Orbóké a nagymamáért mondatok misét, azért voltak itthon. Amikor elmondtam nekik, hogy mit szervezünk, örömmel itt maradtak mind a két napon, és a két unokatestvér be is lépett a baráti körbe. Mint ahogy most lépett be a baráti körbe Erdész Ádám igazgató úr is, aki az édesanyja révén endrői gyökerű. Jelentkezett tagnak a baráti körbe dr. Tóth Zoltán választási szakértő is – ő az, akinek a nagyanyja mindig szép, új pokrócokat árult a piacon, a nagyapja pedig a Kis Szabóban egy csónakkal vigyázta a fürdőzőket. Minden új tagnak nagyon örülünk.

- Úgy érzem - mondja Katika -, illik a tiszteletet megadni a baráti kör azon tagjainak, akik a rendezvényt megálmodták, megszervezték és lebonyolították: Timár Imre, Németh Edit, Várfi András, Ladányi Gáborné, Gubucz Béla és felesége - Erzsike, Habzda Irma, Lovászné Habzda Irén, Farkasné Marika, Kovásznainé Klárika, Gellai József, Nagy Ildikó, Iványi László, Szilágyiné Németh Eszter. Amikor vége volt a rendezvényeknek, annyit mondtam: - Megcsináltuk!

- Az Endrődiek Baráti Köre nyilvános, bármikor bárki tagja lehet, aki elfogadja a céljainkat és a szabályainkat. Szeretettel várjuk soraink közé a helyi és az elszármazott endrődieket. Jelentkezni lehet Fülöp Imréné telefonján: 0666 284 435.

Németh Eszter

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szonda István

Szent László zarándoklat 2014-ben

Az idén harmadik alkalommal indult újtára Gyomaendrődől Nagyváradra a zarándokok egy csoportja, hogy gyalogszerrel megtegye a több mint 100 kilométeres utat, hogy méltóképpen tiszteljen Szent László ereklyéje előtt a vasárnapi ünnepi szentmisén a váradi székesegyházban.

A 2012-ben kialakított zarándokútra egyre többen jelentkeznek, hogy ők is átélhessék a középkori zarándoklatok sajátosságait és megérezzék Szent László király népeket és nemzeteket barátságban egyesítő szellemiségét.

Május 15-én reggel hét óraker gyülekeztek a zarándokok az endrődi Szent Imre templomban és adtak hálát Istennek azért, hogy testben és lélekben megerősödve járják végig az utat. A szentmisét Czank Gábor plébános és Dr. Dénes Zoltán kanonok a zarándokokért és azok szereteteiért ajánlották, majd a szertartás végén kikísérték a maroknyi csoportot az orszáig. Az időjárás megnehezítette az első napot, hiszen Körösladányig szakadó esőben és viharos szélben tettük meg az utat. A gondviselés velünk volt és annak ellenére, hogy mindannyian bőrig áztunk egyikünk sem betegedett meg. Kora délután értünk Körösladányba, ahol Lengyel Antal plébános fogadta zarándokcsoportunkat nagy szeretettel a plébánián. Mísehallgatás után foglaltuk el szállásunkat és meséltük el élményeinket, melyek az első napot színesítették. A forró tea és bőséges vacsora után egy kis lábfájással tértünk nyugovóra. A második nap a reggeli misével kezdődött, majd a Körös gátján indultunk Ujiráz irányába. Az eső már csak rövid szakaszon nehezítette gyaloglásunkat és az első tíz kilométer után, mely a Szeghalom alatti Vidra tanya irányában volt, kisütött a nap. Itt volt aznap első pihenőnk, s mivel már dél tájban volt a tarisznyáinkból megebédeltünk. Ujirázra késő délután érkezünk, ahol már vártak a helyi hívek, akikkel együtt vonultunk be a templomba, a szentmisére.

A harmadik napon Komádiban hallgattuk meg a reggeli misét és fogyasztottuk el a komádi hívek által elkészített reggelit. Az időjárás még mindig szeszélyes volt, hol kisütött a nap, hol pedig szemtelő esőben folytattuk utunkat. Komádiból Magyarhomorógra mentünk, ahol Kertész Attila a helyi egyházközség tagja várt minket frissítővel. A Gyomaendrődől induló hat fős zarándokcsoport Komádiban és Magyarhomorogon is bővült, így már tizenötön voltunk. Körösszakál előtt hatalmas felhőszakadás és jégeső áztatta újra a zarándokokat. Körösszakálban bemenekültünk az ortodox román templomba, ahol a főtisztelendő mindent megtett, hogy segítse felmelegíteni az átázott és vacogó embereket. Forró teát hozott és összeszedte az összes esernyőjét, hogy megvédjen bennünket a további átázástól. Körösszegapátiban a református parókián pihentünk meg és a tiszteletes úr áldásával folytattuk utunkat, most már készülve a határátlépésre. A zöldhatárt a Körösszegi várnál akartuk átlépni, de az oda vezető út egy kukoricatáblán keresztül vitt. Az eső újra

rákezdett és az agyagos földút hamarosan csúszós habarccsá változott. Innentől nemcsak vizesek, hanem jócskán sárosak is lettünk. A váromnál várt minket a magyar és román határőrség, akik rövid okmányvizsgálat után biztosították a határátlépésünket. A román oldalon, közúton haladtunk tovább Köröstarjánig. A tarjáni hívek plébánosuk vezetésével, nagy örömmel fogadtak bennünket és szentmise után bőséges vacsorával láttak el. Innen autókba szállva érkezünk meg Nagyváradra a kanonok sori szállásunkra.

Május 18-án vasárnap reggel nagy izgalommal készültünk az ünnepi szentmisére, mely már 10 óraker elkezdődött a zarándokcsoportok fogadásával és a közös énekléssel. 11 órára a Szent László székesegyház zsúfolásig telt csaknem kétezer ember vett részt a szentmisén. A szentmise főcelebránsa Böcskei László nagyváradai megyéspüspök, és jelen volt az egyházmegye papsága mellett Martin Roos temesvári megyéspüspök és Virgil Bercea nagyváradai görögkatolikus püspök is. A szentmise körmenettel zárult, ahol Szent László hermáját kísérve fejeződött az egész ünneplő közösség.

Lelkileg feltöltődve indultak zarándokcsoportunk tagja hazafelé. Gyomaendrődől indult Várfi András polgármester, Kovács Erik, Martinák István, Uhrin Attila, Uhrin Ákos és Szonda István. Hazaérkezésünk a zászlók és a búcsúskereszt hazatérésével zárult az este hét óraker kezdődő szentmisével a Szent Imre templomban.

Szent László lelke és példája újra megmutatta, hogy a nemes cél érdekében vannak még emberek, akik vállalva a gyalogzárdoklat fáradalmait elindulnak Szent László városába, és búcsút véve elhosszák az örömhírt szülővárosukba Gyomaendrődre.

Hírek a Rózsashegyi Iskolából

XVIII. Rózsashegyi Napok

A tavasz legszebb hónapja a május, és az endrődiek legkedvesebb ünnepe a Rózsashegyi Napok. Bizonyosságul szép számmal jöttek az iskola és a Baráti Kör közös rendezvényeire az itthoniak és a hazalátogatók.

A megnyitón virággal köszöntöttük a rendezvény díszvendégét, Rózsashegyi Marikát, aki szeretetteljes figyelmével közel 20 éve követi az iskola életét.

Farkas Zoltánné intézményvezető megnyitóbeszédében kiemelte az iskola civil kapcsolatainak fontosságát: „18 éve minden május elején megrendezzük a Rózsashegyi Napokat, amelynek mára már kialakult hagyománya van. A tapasztalatok birtokában folyamatosan módosítottunk a programelemek, azokat erősítettük meg, amelyek beváltak. Ezek közé tartozik az Endrődiek Baráti Körével való együttműködés. Fontos egy iskola életében, hogy legyen civil szervezetekkel kapcsolata, mert az kaput nyit a világra. A Baráti kör tagjai kötődnek szülőföldjükhöz, egykori iskolájukhoz, szívesen jönnek a hívó szóra. Mi pedig támogatjuk a helytörténeti, kulturális és közösségi tevékenységüket.

Ennek az együttműködésnek köszönhető, hogy a Rózsashegyi Napok programjai között szerepel a Baráti Kör által szervezett hídvárató ünnepség. A zsibongóban látható az endrődi hidak 100 éves történetét bemutató kiállítás, melyet Ladányi Gáborné állított össze.

Ismét összefogtunk egy nemes cél érdekében, azért, hogy az itt élőknek és a hazalátogatóknak, a gyerekeknek és a felnőtteknek kellemes élményekben legyen része az elkövetkező napokban.

Endrődi népdalokat énekeltek az énekkaros gyerekek, Benke Mária versével mutatták be az endrődi táj szépségét, majd irodalmi összeállítással emlékeztek névadónkra és végül megkoszorúzták Kálmán bácsi szobrát.

„...Rózsashegyi Kálmán. Szeretjük ezt a nevet, mert szeretjük a személyiséget, akit takar, akivel újra és újra azonosulhatunk. Mert az értékek, amelyeket hordoz, örök érvényűek. Olyanok, amelyek hitet adnak, amelyekből mindig, minden körülmények között erőt meríthetünk. Nem gondoltuk, hogy eljön az idő, amikor minden erőnkkel küzdenünk kell az iskoláért. Egy évvel ezelőtt előtt az idő. És mi erőt merítettünk, összefogtunk azért, hogy megakadályozzuk egy olyan döntést, amely az iskola közösségének akarata ellen lett volna. Majd egy éven át tartott a küzdelem, de sikerült. Sikerült, mert volt hozzá erőnk, hitünk, és mert nagyon sokan támogattak bennünket. Köszönjük nekik.

Támogatott bennünket, és bízott bennünk Dankó Béla országgyűlési képviselő úr is, akinek most a nyilvánosság előtt is szeretném kifejezni a köszönetemet.

December közepétől Kepenyés András látja el a tankerületi igazgatói feladatokat, aki egyébként a szarvasi tankerület vezetője. Azt gondolom, a tankerület intézményei nevében mondhatom, hogy örömmel fogadtuk a megbízását, amit igazoltak az eltelt hónapok tapasztalatai” – mondta Farkas Zoltánné, majd átadta a szót Kepenyés Andrásnak, aki így köszöntötte a rendezvény résztvevőit:

„Minden megemlékezés, kötődjön az kisebb vagy nagyobb közösségekhez, megkülönböztetett figyelmet kap és érdemel. A messziről jött ember számára egyértelmű az üzenet, mi összetartozunk. Én is így érzem ennél az intézménynél. Az intézmény dolgozóit, az öregdiákok, a város polgárai egyként állnak az intézmény

A Szent Imre-díj odaítélését az Endrődiek Baráti Köre folytatja a jövőben

mellett. Ezt az érzést csak erősítik ezek a közös programok. Ha a mai napon a jövőről gondolkodunk, azt mondhatjuk, továbbépíteni és fenntartani ezt az iskolát így, a hagyományok továbbvitelével és a változó igények figyelembevételével lehet.

Ebben az intézményben folyó oktató-nevelő munka modellértékű. Nagyszerű, nyitott iskola ez. Tartalmi gazdagsággal, sokszínűséggel, az innováció iránti fogékonysággal, igényességgel és tehetséggel felvértezve. Ebben a munkában nem csak a tanáraitok, a szülői közösség, az öregdiákok vesznek részt, vállalnak feladatot, hanem nektek is, kedves iskolások, kitartó szorgalommal és odafigyeléssel kell mindennap tanáraitok felé tekinteni, hogy így segítsétek őket közös munkátokban, a tanítás tanulás folyamatában.”

A kedves szavak után az alsósok a Madarak fák napja tiszteletére Takács Tímea és Menyhárt Olga által szervezett fergeteges akadályversenyen vettek részt a dévaványai tűzokrezervátum munkatársának, Szél Ádámnak az előadása után. A vendégek és a felsős tanulók a Dr. Szilágyi Ferencné gyűjtötte endrődi népdalokban és balladákban gyönyörködtek. Dr. Dinya László egyetemi tanár 2040-ig tekintett előre előadásában, Giricz László viszont 100 évvel tekintte vissza az idő kerekét. Mészáros Mihály színész, Rózsashegyi Kálmán nagy tisztelője, élvezetes irodalmi előadást nyújtott közönségének. A tornateremben két fordulóban mérköztek egymással az osztályok csapatai a Rózsashegyi Kálmán életéről szóló vetélkedőn, melyet Gellainé Tuboly Zsuzsanna és Dinya Zoltánné szervezett. A Rózsashegyi focikupán 17 csapat mérkőzött egymással.

Délben, a díjátadó ünnepségen Rózsashegyi-díjat kapott Lehoczkiné Timár Irén, Takács Mátyás és Gellainé Tuboly Zsuzsanna. Az endrődi öregdiákok 15. Szent Imre-díját Farkas Zoltánné kapta. A díjat utoljára adta át Fülöp Imréné és Hunya Zoltán öregdiák. A Szent Imre-díj átadását a továbbiakban az Endrődiek Baráti Köre vállalta át.

A vetélkedő legjobbjai az 5. b és a 8. a osztályok csapatai voltak, így ők vihették el a vándordíjat. Este a Rózsashegyi-díjasok gyűjtötták meg a táborüzet és a békésen társalgó felnőttek között csak enni, inni, vagy játszani álltak meg a szagulódozó gyerekek. Nagy tömeg vette körül a lufi hajtogatást és az arcfestést, de sokan voltak a célbadobásnál és a zsákbafutásnál is.

A gálaműsoron 270 gyerek lépett fel. Évről évre színvonalas produkciókkal kápráztatják el a közönséget, így volt ez az idén is. Ének, zene, tánc, jelenet, báb és bűvésztrükknek is beillő mutatóványok követték egymást másfél órán át. A fellépő gyerekeket a szülők vendégelték meg, a felnőttek pedig a Domszögön egy baráti beszélgetéssel zárták a napot.

Az iskolai életről további információkat és képeket találnak az iskola honlapján: www.rozsashegyiiskola.hu

Szél Ádám a Körös-Maros Nemzeti Park munkatársa a madarakkal ismertette meg a gyerekeket

Tisztelt Olvasók! Anyagbőség miatt a júniusi számunkból kimaradt a gyomai néprajzi oldal. Természetesen a következő számban benne lesz. Istennek hála, annyi program, esemény zajlik városunkban, hogy nem győzünk róluk beszámolni.

SPORT

Mérkőzések hétről hétre a labdarúgóknál

A Gyomaendrői FC labdarúgói folytatták szereplésüket a Megyei I. osztályú labdarúgó bajnokság tavaszi szezonjában. A május szeszélyes időjárását hozott, szerencsére ez nem volt jellemző a csapat játékára. Egyenletes, jó teljesítményt nyújtottak, végre sok gólt löve vereség nélkül zárták a hónapot. Sokgólos mérkőzéseket nyertek idegenben, hazai pályán pedig a bajnokság két reprezentáns csapata ellen, a második és harmadik helyezett csapatok, értékes döntetlen eredményt értek el játékosaink.

Az eddig lejátszott mérkőzések eredményei:

2014. 05. 04. Békéscsabai MÁV SE – Gyomaendrői FC 3 : 7

G.: Fodor M, Molnár T.(2), Zsíros P., Takács J., Lakatos

E., Kéri R.

Ifi.: 3 : 0 G.: --

Hideg, hűvös idő, viharos erejű szél fogadta a csapatokat május első vasárnapján. Az első félidőben kiegyenlített játék folyt, lehetőségek adódtak itt is, ott is. Felváltva estek a gólok, vendég- hazai- vendég- hazai. A hazaiak tartására jellemző, hogy nem adták fel, mindig tudtak újítani. Az egyenlítő gólt szögletből érintés nélkül szereztek a szél segítségével a félidő utolsó percében. A szünetben alapos fejmosásban részesítette csapatát a vendégek szakvezetője, csak úgy zengett az öltöző. Hatásos lehetett a meggyőzés, mert egy teljesen más felfogású vendégcsapat jött ki a második félidőre, már a második percben újra megszerezték a vezetést. Ehhez kellett a hazai csapat kapusának a segítsége, egy demoralizáló távoli potya ízű találat. Ettől kezdve egyoldalú lett a játék, csak a vendégek győzelmeinek aránya volt kérdéses, hiszen sorba jöttek a szép támadások és a vendégek góljai. A második félidőben szerzett öt gólnak köszönhetően, egy félidőnyi jó játék nagyarányú győzelmet eredményezett.

2014. 05. 11. Gyomaendrői FC – Kondorosi TE 3 : 3

G.: Molnár T., Zsíros P.(2)

Ifi.: 0 : 6 G.: --

A megye egyik legjobb játékosállománnyal rendelkező csapata volt az ellenfél ebben a fordulóban. Ennek megfelelően a vendégek kezdtek jobban, negyedóra elteltével egy távoli lövéssel a vezetést is megszerezték. A vezetés birtokában némileg visszavett a Kondoros, ezt kihasználva egy kontra végén egyenlíteni tudtak a hazaiak. Újra bele lendültek a vendégek, de az utolsó negyedórában már nem tudtak újítani. A térfelcsere után nagy nyomás nehezedett a hazaiak kapujára, amit nem is bírt sokáig koncentrációval a gyomaendrői védelem. Egy hatalmas partdobásánál, a kapu előtt egy kondorosi játékos maradt üresen, és fejjel újra vezetéshez juttatta csapatát. A figyelem azonban a másik kapu előtt is lankadt, és ezt Zsíros használta ki négy perccel később, aki megelőzve kissé elmélázó védőjét, újra ledolgozta a helyiek hátrányát. Ettől kezdve még magasabb fokozatra kapcsolhat a KOTE. A hazaiak tördeltek a játékot, ennek hatására sok pontrúgáshoz jutott a vendégcsapat. Az egyik ilyen szabadrúgásból a vendégek „pókhálózták ki” a kapu jobb oldalát. A hazai csapatban volt annyi tartás, hogy harmadszor is egyenlíteni tudott a mérkőzés hajrájában. Mindent egybevetve reális eredmény született. A hazaiaknak nem volt különösebb vesztenivalójuk, és ez meg is látszott a bátor játékokon. A lelkes hazai közönség, „Szép volt fiúk!” rigmussal köszönte meg játékosainak a jó játékot.

2014. 05. 17. Nagyszér és SE – Gyomaendrői FC 3 : 5

G.: Werle T.(2), Fodor M., Toldi B., Zsíros P.

Ifi.: 3 : 0 G.: --

A félidő elején a hazaiak felső léces kapufája adta meg az alaphangot a mérkőzésnek, majd bő negyedóra után Tasi parádés gólja előnyhöz is juttatta a szénásiakat. A vezetés nem tartott sokáig, mert néhány perc múlva a rutinos Werle jól használta ki a védők hibáját és egyenlített. A folytatásban a gyomaendrődiek akarata érvényesült, több támadást is vezettek, de az eredmény azonban nem változott.

A szünet után ismét a házigazdák kezdtek jobban, és öt percen belül kétfólos előnyre tettek szert. Úgy nézett ki, hogy a Szénásnak innen egyenes útja van a győzelemhez, de tévedtek. A lehetetlent nem ismerő vendégek parádés hét percet produkáltak, amely alatt három gólt

rúgva maguk javára fordították a meccset. Hazai oldalon előbb eltűnt a magabiztosság, majd teljes lett a káosz és a tanácstalanság. A vendégek viszont továbbra is nagy kedvvel játszottak és negyed órával a vége előtt Zsíros bebiztosította sikerüket. A végére már a vendégek is kieresztettek, de a hajrá így sem tartogatott izgalmakat, magabiztos gyomaendrői siker született.

2014. 05. 24. Gyomaendrői FC – Méhkeréki SE 1 : 1

G.: Toldi B.

Ifi.: 1 : 0 G.: Fekécs M.

Az ifjúsági mérkőzést követően sűrű fekete felhők gyülekeztek az endrői sportpálya felett, nem sok jót ígértek. Elkezdődött a mérkőzés és tíz perc alatt három nagy hazai gólszerzési lehetőség is kimaradt. Szűk negyedórányi játék után „leszakadt” az ég, szakadó eső, dörgés, villámlás következett. A játékvezető megszakította a mérkőzést, az öltözőbe tessékelt a csapatokat a sűrű villámlással párosuló vihar miatt. A foci csak bő félóra várakozási idő után folytatódott az endrői pályán, de legalább tovább játszhattak a csapatok. A kényszerű szünet után a felázott pályán kiegyenlített játék zajlott, helyzetek itt is, ott is, de gól nem született. A második félidőben magasabb fokozatra kapcsolta a méhkeréki csapat, és tíz perc után megszerezte a vezetést is. A hazaiak sem ijedtek meg, felvették a kesztyűt és újabb tíz perc elteltével egyenlítették. Az ekkorra már az igen felázott pályán derekasan küzdött mindkét csapat, de csak helyzetekig jutottak, gólt már nem sikerült szerezniük. A rendkívüli időjárásban kiegyenlített játék mellett igazságos döntetlen eredmény született.

Fülöp Zoltán

MEGÚJULÓ ENERGIA A SZENT GELLÉRTBEN

Május 5-én többszörösen is ünnepeltünk iskolánkban. Egyrészt az édesanyákat köszöntöttük – értük imádkoztunk, majd egy műsorral kedveskedtünk nekik. Másrészt a pályázaton nyert napelemes rendszerünket ekkor adtuk át. Cikkemben erről az utóbbiról szeretnék bővebb tájékoztatást adni.

Pályázatunkat tavaly adtuk be, pályázatírónk pedig a Goodwill Consulting Pályázati Tanácsadó Kft. volt. Éppen szabadságomat töltöttem, amikor pályázatírónk, Jani Ildikó telefonon értesített, hogy megnyertük a kért összeget. Ezután ültem le tárgyalni a kivitelezésről, amelyre a tavaszi szünet előtti 3 napon került sor. Ezt követően már csak a műszaki átadás, majd az áramszolgáltatató hozzájárulása kellett – ez utóbbira az ünnepélyes átadást követő napon került sor.

Az ünnepélyes átadásra Barabás Hunoré főigazgató asszonyt, a Szent Gellért Katolikus Iskolai Főhatóság vezetőjét kértem fel, aki örömmel tett eleget felkérésemnek. Itt szeretnék köszönetet mondani főigazgató asszonynak biztatásáért, segítségéért, valamint a gimnázium még folyamatban lévő átvételének komoly munkájáért. A megújuló energiarendszert Czank Gábor plébános atya, iskolánk lelki vezetője áldotta meg.

Miért is jó ez a napelemes rendszer nekünk? Elsősorban azért, mert amit eddig is kiemelten hangsúlyoztunk és

tanítottunk diákjainknak – a környezettudatos nevelés keretében – jó példát mutatva, teljesítettük. Természetesen nem elhanyagolható kérdés az anyagi háttér sem, mivel előre láthatóan egész éves villamos áram használatunkat kiváltja az új napelemes rendszer. Mindezt a következőképpen tudom leírni a számok tükrében. Évi energiafogyasztásunk egészen pontosan 16.632 kw/h volt. Május 6. 15,00 órától pedig cikkem megírásának időpontjáig (május 23. 9,00) 1150 kw/h-t termelt a rendszer. Havonta átlagosan 1386 kw/h-t kell termelnie a rendszernek, hogy az áramért 1 Ft-ot se fizessünk. Ha 18 nap alatt – amely időszakban bizony volt ám komoly vihar, esőzés – megtermelt 1150 kw/h-t, akkor szinte biztos, hogy nemcsak elérjük, hanem meg is haladjuk a havi áramfogyasztásunkat. Ez azért nem gond, mert a téli hónapokban, amikor kevesebb a napsütéses órák száma, kevesebb lesz a termelés, így tehát ami most plusz, azt később elhasználhatjuk. Eszerint egy év alatt előre láthatóan több, mint félmillió Ft-ot takarítunk meg. És az már csak hab a tortán, hogy pályázatírónk az önrésze is nyújtott be pályázatot, amely elnyerésére komoly esélyünk van, így a közel 15.000.000 Ft-os projekt számunkra teljesen ingyenes lehet. Jóistennek legyen hála ezért! Deo gratias!

Lukács László
igazgató

Egészségről-betegségről

A finomított cukrok fogyasztásával terjednek a civilizációs betegségek

A nyugati társadalmakban gyakoriak a szív-, érrendszeri betegségek, a rák, az autoimmun-és degeneratív betegségek. A civilizációs betegségek gyökere a metabolikus-X szindróma, mely alapja a viszceralis elhízás, ami a belső szervek köré lerakódott zsírt jelenti. A metabolikus szindrómát a mozgáshiány és a finomított szénhidrátok túlzott fogyasztása alakítja ki. Következménye az inzulin rezisztencia és a szervezet szintű gyulladás. A viszceralis zsír folyamatosan bocsájt ki olyan gyulladási faktort, melyet a szervezet normálisan csak fertőzés, sérülés, vagy stressz hatására termel. A krónikus gyulladás és az inzulin rezisztencia a kiváltó oka a cukorbetegségnek, szív-, érrendszeri betegségeknek, ráknak és az Alzheimer kórnak.

Az Alzheimer betegség tünetei közé tartoznak a kezdetben jelentkező memória problémák, szótalálási nehezítettség, majd egyre súlyosbodó memóriazavar, beszédzavar, tér- és időbeli tájékozatlanság, felismerési zavarok, ingerlékenység, téveszmék, ill. hallucinációk, depresszió, agresszivitás, vándorlási hajlam. 2011-ben Magyarországon az Alzheimer betegek becült száma: 200;000 körül. A 65 év feletti 13%-a, a 85 év feletti 43%-a szenved Alzheimer kórban. A betegség már 40 éves korban elkezdődhet, nők körében majdnem 2-szer olyan gyakori. A jövőre vonatkozó statisztikai becslések alapján az évente újonnan diagnosztizált esetek száma 20 évente megduplázódik. A statisztikai adatok azonban így is alábecsültek.

A betegség gyakoriságának növekedését szokás azzal magyarázni, hogy egyre több ember éri meg az idős kort. A demenciák 70-90%-a Alzheimer típusú. A 20. századig alig fordult elő demencia, s ezt az alacsony várható élettartammal magyarázzák. Ez a magyarázat azonban a demográfiai adatok fényében téves. Ezek alapján úgy tűnik, hogy a 70-75 éves kor elérése kultúrától függetlenül egyfajta átlagos élethossz. Téves az elképzelés, miszerint a demenciák gyakorisága a 20. században azért nőtt, mert megnőtt az emberek élethossza. A fejletlen országokban fele olyan gyakoriságú a demencia, mint Nyugat-Európában vagy Észak-Amerikában. Erre a táplálkozási különbségek adnak magyarázatot. Amint a tradicionális társadalmakban áttérnek az emberek a nyugati típusú táplálkozásra, ugrásszerűen megnő a civilizációs betegségek gyakorisága. Az ausztráliai Kimberly régióban élő bennszülöttek között a nyugati táplálkozás hatására gyakorivá vált a szív-, érrendszeri betegség, cukorbetegség és közöttük 5-ször gyakoribb az Alzheimer kór, mint a fehér lakosság körében.

A túlzott szénhidrát fogyasztás egyik legbiztosabb jele az elhízás. Az elhízás a demencia igen komoly kockázati faktora. Vizsgálatok adatai alapján középkorban jellemző túlsúly esetén 35 %-kal, elhízás esetén 74%-kal növekszik az esély demencia kialakulására a normál testsúlyúakhoz képest. Az elhízott nőknél 2-szer nagyobb volt az időskori demencia kockázata.

Az elhízás két-, háromszoros kockázatot jelent az Alzheimer betegség és más demenciák kialakulására. Az Alzheimer kór a nyugati típusú társadalmakban szinte „járványszerűen” terjedő betegség és kezdenek felzárkózni a fejletlenebb országok is, ahogy terjed a nyugati étrend a világon.

Kutatók rámutattak, hogy az Alzheimer kórra jellemző

amyloid plakkok minden idősödő ember agyában kimutathatók, mert ezek a fehérje lerakódások valójában a vérellátási zavarok, az idegsejtek cukorellátásnak zavara és az agysérülések miatt alakulnak ki. Alzheimer betegségben azért találunk feltűnően sok amyloid plakkot, mert Alzheimer kórban az agy súlyos vér-és cukorellátási zavara alakul ki. A betegséget azért jellemzi elsősorban a memória hanyatlása, mert a memória bázisát képező hipocampus az agy ellátási zavarokra legérzékenyebb területe. Az elhízás miatt hyperinzulinizmus, inzulin rezisztencia, cukorbetegség jön létre, mely összefügg az agy oxigén-és tápanyag ellátási zavarával.

A cukorbetegség magas inzulinszinttel jár, mely bizonyos mechanizmusokon keresztül csökkenti az agy inzulinszintjét és növeli az inzulin rezisztenciát. Alzheimer kórban csökken az agy inzulintermelése, inzulinszintje, és az agysejteken 80%-ban kevesebb inzulin receptor található. Így az idegsejteknek lecsökken a cukorfelvevő képességük, ezáltal csökken az agy működése. Igen sok inzulin receptor található a gondolkodással és az emlékezéssel kapcsolatos agyterületeken, az agykéregben és a hipocampusban. A vizsgálatok azt mutatták, hogy a vénásan beadott, ill. az agyba a szaglóidegeken át bejuttatott inzulin fokozza a gondolkodási és emlékezési képességet. Minden gyógyszerrel hatékonyabban növeli azonban az inzulin érzékenységet a fogyás. Javasolt ezért a táplálkozás megváltoztatása és a megfelelő mennyiségű testmozgás megelőzőképp.

Epilepsiában és Alzheimer betegségben kedvező hatású 88 százalék zsírt, 10 százalék fehérjét és 2 százalék szénhidrátot tartalmazó diéta, a döntően zsírt és fehérjét tartalmazó ketogén étrend.

Az Alzheimer kórt a magas glycaemias indexű finomított szénhidrátok, a fruktóz fogyasztásának és a koleszterin hiányának tulajdonítják. Az agy a testünk tömegének két százaléka, a test összkoleszterin tartalmának 25 százaléka itt koncentrálódik. Az agynak rendkívül sok koleszterinre van szüksége az idegsejtek megfelelő működéséhez és regenerálódásához. A vizsgálatok szerint a magas koleszterin szint véd az Alzheimer kórtól. A koleszterinszint mesterséges csökkentése károsítja a neuronokat borító velőhüvely sejtjeit. A koleszterin csökkentőként ismert sztatinek vizsgálatában ismert mellékhatás a szellemi teljesítmény romlása. A fokozott fizikai tréning gyulladáscsökkentő hatású, több vizsgálat igazolta, hogy a rendszeres testmozgás védőfaktor az Alzheimer betegséggel szemben.

Forrás: Interpress Magazin 2011. október XXXI. évfolyam 10. szám: Szendi Gábor: Mitől van az Alzheimer kór?

Dr. Macsári Judit

Továbbra is sok szeretettel várjuk játékos kedvű fogadóinkat és fogadókedvű játékosainkat!

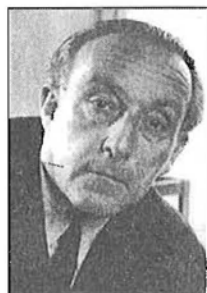
Ünnepi nyitva tartás: Pünkösdi június 8. vasárnap
8-12 óráig, június 9. (hétfő) zárva.

Oszlácsné Kati

Tródaleti oldal

Rónay György: A folttalan

Ült az út szélén az Úr és jeleket rajzolt a porba.
És jött a Vámos és megállt előtte és sorolta, hogy
milyen sokat vétkezett és mennyit csalt a pénzváltó
asztaloknál.

„Jaj nekem - jajgatott -, alábbvalóbb vagyok a leges-
legalábbvalóbbnál!”

Az Úr föl se nézett a porból, árnyékából is látta,
hogy ki az.

„Menj - mondta -, és többé ne tedd! Az vessen rád
követ, ki szent-igaz!”

És ült az útfélen tovább és jeleket rajzolt az út porába.

Jött a Lator, fejét nyakába húzta, és gyanakodva lesett néha hátra, majd
látva, hogy a poroslók mind elmaradtak, megállt az Úr előtt s zi-
hálva szólt:

„En vagyok a gonosztevők gonosztevője, aki betört, útonállt és rabolt!”

Az Úr föl se nézett a porból, árnyékából is látta, hogy ki áll ott.

„Menj békén, s az törjön pálcát fölötted, ki felebarátjának sosem ártott.”

És ült tovább az út felén, rajzolgatta a jeleket.

És tébolyodva jött a Bölcs és a homlokát fogdosta, mint a részeket.
Megállt az Úr előtt s motyogva szólt:

„Számításaim tévesek, hídát terveztem, s a híd leszakadt, házat tervez-
tem s a ház összedőlt. Nálam szánandóbb nyomorultat nem hordott
még a föld.”

Az Úr föl se nézett a porból, árnyékán látta, hogy a bölcs remeg.

„Menj békén - mondta -, s az ítéljen el, aki még sosem tévedett.”

És ült az útfélen tovább és jeleket rajzolgatott.

Jött a Hamis Tanú, festett szakállát marcangolta, jajgatott:

„A halottak nem alhatnak a föld alatt, s én a földön nem alhatok!”

Az Úr föl se nézett a porból, az árnyékot szemlélte, és tűnődve rajzolt.

„Menj, és többé ne tedd, és az kövezzon meg, ki mindig igazat szólt.”

És ült tovább az út felén és rajzolgatta jeleit a porba.

És jött a Bűnös Asszony, kibontott haját tépdésve, sikoltva.

„Méltó vagyok a gyeheenna tűzére, megérdemlem, hogy undorodva
köpjenek le, mert meggyaláztam testemet, mert bujálkodtam bordé-
lyokban hemperegve! Jaj, nem is asszony vagyok én, csak vinnyogó
szuka, utolsó cafat, rongy cemende!”

Az Úr még csak föl sem tekintett, úgy hallgatta, a Szajha Asszony mit
beszél.

„Menj békén - szólt -, s az vessen rád követ, ki egészen fehér.”

És ült tovább az út felén s rajzolgatott, kezében egy darabka ág.

És akkor jött, aki szentül igaznak s feddhetetlennek tartotta magát.
Megállt az Úr előtt és leszólt hozzá a magasból:

„Elbeszélgetnék egy kicsit veled, ha nem haragszol. Utálom ezt a csürhe
népet, a Vámost, aki csal, a Latrot, aki betör és rabol, a Bölcsöt, aki
oktalannak bizonyult, meg a Hamis Tanút, aki ahogy a szél fúj, úgy
hajol, s ezt a világ-szégyene Szajhát, ki mindenkivel összeáll, ha pár
garasa van. Pfúj, csőcselék!

De ami engem illet, én tisztán tartottam magam. Okosan jártam, lábam
elé néztem: nem is gázoltam sárba, szennybe, ürülékbe.

Tiszta maradtam: annyi folt sincs a ruhámon, mint a kisujjad körme-
feketéje.

Méltó vagyok rá, láthatod, hogy barátod legyek és leüljek melléd pi-
henni, ha adsz magad mellett egy kis helyet.”

Az Úr szétroppantotta ujjá közt a kis darab fát és fölnezzett az út porából.

„Pusztulj! - mondta. - Langyos vagy, kiköplek a számból!”

A hajós hazatérése

Ez az a föld, ahová mégis, mindenholnan
visszatérünk.

Ahol a vén hajós, hullámzúgással a fülében, végülis
partra lép.

Letérdel, megérinti kezével a homokot, kortyol
egyet a szélből,
a tengerként hullámzó réten át elindul lassú

léptekkel a Ház felé,
mely ott van valahol a dombokon túl, és várja
akkor is, ha nincs már.

igen, ez az a föld, szól magában a vén hajós. Most
már tudom,
mindig is ezen álltam, egy hajó padlatán, a recsegő
deszkákon is.

Mindig is erre támaszkodtam, lábhegygel, térdrel
és tenyérrel,
ezért nem birt a hullám elsodomi. Soha,
és semmiféle hullám.

Mindig volt egy titkos vitorlám, s ha pozdorjává
tört is minden árboc,
egy titkos vitorlám minden hajótörésben a Ház felé
röptett.

Most már tudom, szól magában a vén hajós. Ott, túl a
dombokon

van egy forrás és vár, ha rég bedőlt is. A tenger
sós sivatagában,
a meddőség rángógörcei közt, most már tudom, hogy
mindig abból,
abból a vízből ittam akkor is, ha réges-rég
kiszáradt.

Ezért nem veszem szomjan. S van ott egy fügefá:
azért nem veszem éhen.

Megyek és megkeresem azt a forrást. Megyek
és megkeresem azt a fügefát,
gondolja magában a vén hajós, és fülel, ugat-e már
a kutyája.

Később leül a pusztá földre, elszórt téglák közé,
amik még megmaradtak.

Törzsét ingatva dúdol, forrást és fügefát dúdol
magának,

és házat is talán, hol meghúzódhat éjszakára,
akkor is, ha nincs már.

Álmában néha fölriad, vaksi kézzel kinyúl, keresi
hú ebét, hogy csendesítse.

Csontokra süt a hold. A dombokon túl hullámok
csaholnak.

JELENLÉT

Nézz föl az égre: ott van
felhők és csillagok közt.

Pillants körül a földön:
ott van fűben, virágban,
állatok ámuló szemében,
emberek arcán.

Áss le a föld alá:
csontokból és kőületekből
szándékainak lábnyoma
dereng feléd.

Mindenütt láthatatlan.

Mindenben látható.

Hat vers a Korintusiakhoz, 2.

Magad helyett
az egész világot
kell szeretned...

Magad maradsz maholnap, oly magad,
s úgy hullnak el mellőled a barátok,
hogy az élőknél közelebb találod
magadhoz néha már a holtakat,
kik némán őrzik lent a holt nyarak
közös reményét, míg te zord magányod
rideg telében meddően múltú látod
a napokat, havakat, holdakat: –
rabságod öre, lassankint belátod,
hogy magad helyett az egész világot
kell szeretned, s csak úgy leszel szabad,
ha egy helyett milliók rabja vagy,
s elveszve bennük, önkéntes haláloz
áldozata lesz a föltámadásod.

A vakond és az üres üveg...

Szép nyári délután volt, gyönyörűen sütött a nap, a virágok pompás illatot árasztottak. Micu néni karos-zékében ült és gyönyörködött a csengettyűvirágban, amint a méhek gyűjtögettek kelyhéből a virágport. Icu néni – a szomszédasszony – kedvesen becsöngetett, megkérdezte, nem zavar-e, mert egy jó kis beszélgetésre vágyik. Micu néni örült neki, mindketten egyedül élték, sokszor szomszédoltak egymásnál.

Icu néni sopánkodva rákezdett:

- Jaj, Micukám, képzeld el, hogy valami vakond turkál a kertemben, rengeteg kupac vakondtúrás lett reggelre, s ahogy az öntöző kannámmal locsolgattam az egyikbe beleléptem, s olyan mély volt, hogy majdnem térdig belesüppedt a lábam. Meg is rándult tőle a derekam... - mondta síró hangon.

- Szerencsémre nálam nincsen, talán azért, mert van kutyám is, macskám is, megszimatothatták, úgy tudom, nem szeretik az állatokat, harcias kis jószágok, de azért nem szívesen találkozónak a kutyámmal.

- Hát én nem is tudom, lelkem – válaszolta Icu néni, de valamit muszáj lesz csinálnom velük. A fiam hallotta valakitől, hogy a vakondtúrásba üres üveget kell beállítani, abba belefúj a szél, és az üregükben félelmetes hangot ad, félnek tőle s elmenekülnek arról a helyről, talán kipróbálom...

- Jól teszed, kedveském, nem is jó az, ha tönkreteszik a kertet, össze-vissza furkálják, még a növények gyökereit is elrágják...

- Tudom, hogy nekik is élni kell, és szegényeknek a földalatti járatok ásása közben jut csak némi élelem... Látod, lelkem én minden állatot, bogarat sajnálok, soha még a legyet sem ütöm le – mondta Micu.

Igy beszélgettek, Micu néni lábánál dorombolt a Kalóz cica, hízelegve. Kalóz volt a neve, mert fekete-fehér tarka macska volt, és az egyik szemén olyan szépen húzódott egy fekete csík, mint a kalóznak a fél szemén a kendő.

Icu néni áthozta a kézimunkáját, és elkezdett varrogatni. Micu is elővette a kötését, egy pulóvert kötött a kis unokájának. Nem nagyon haladt vele, de nem bántotta, hiszen még sokára jön az ősz, gondolta.

Szépen kézimunkáztak, beszélgettek, csend, béke honolt a kertben, a nap hétágra sütött szél sem rebent, idilli volt ez a délután.

Micu néni sopánkodva mondta, hogy nagyon kelene már egy kis eső, olyan nagy a szárazság, milyen sokat kell locsolni, de hát a locsolás nem pótol egy jó nyári záport.

A napon az egyik virág tövében aludt édesdeden Micu néni kutyusa, a Dorka. Olyan öreg volt már szegény, jólesett neki a napsütés. Egyszer csak felnevettek, meghallották, hogy hangosan horkol.

- Hát barátném, ahogy elnézem, jó dolga van nálad az állatoknak.

- Jó bizony, ők családtagok nálam, tudod, velük szoktam megbeszélgetni az élet dolgait, ha egyedül vagyok és nincs kihez szólnom, olyan sok szeretetet kapok tőlük, én finom ételekkel, simogatással viszonzom ezt nekik...

Beszélgettek, kézimunkáztak, egyszer csak a Kalóz cica hirtelen kimerevítette a négy lábát, a farkát az égnek meresztette, az összes szőr felállt a hátán, és morgogni kezdett.

- No, mi a csuda ütött beléd? – kérdezte Micu néni,

majd megsimogatta macskáját, aki ügyet sem vetett a simogatásra, csak morgott és nézte a kutyust.

Micu néni ismét megkérdezte:

- Mi lett téged kiscicám, mi bajod a Dorkával, látod milyen békésen alszik, miért morogsz rá?

Mindketten ölükbe tették a kézimunkájukat és figyelni kezdték a macskát, hogy mitől változott meg a viselkedése...

Egyszer csak azt látták, hogy Dorka hasa alatt mozog a föld, s egy kupac keletkezett, de az öreg kutya olyan mélyen aludt, hogy nem vette észre...

A földhányás egyre csak nőtt, növekedett, majd egy szép fényes fekete szőrzetű ásófogú kis állatka jelent meg egy pillanatra, de akkor már Kalóz cica prüsszökölt, morgott, a mancsával a levegőt kaparta.

Icu néni szólalt meg elsőként:

- Te Micukám, nézd, nálad is megjelent a vakond, az a kis rusnya, hát nem kiásott egy kupac földet a kutyád alatt?

- Tényleg, nahát! – álmélkodott Micu néni - a csuda vigye el, nehogy összevissza furkálja a kertemet.

- Mit is mondtál, üveget raksz a földhányás közepébe? Én is kipróbálom! - Mátis a konyhába ment, kihozott egy üres paradicsomos üveget, amit beleállított a földkupac közepébe. Dorka rossz néven vette, hogy felébresztették, nyújtózkodott, majd hirtelen kitorlított az álmot a szeméből, és eszelős ugatásba kezdett. Megérezhette az idegen állat szagát. A mancsával kaparni kezdett azon a helyen ahol a vakond feljött a felszínre, de az már nem volt sehol. A macska morgott, a kutya ugatott. Lett nagy ribillió a kertben. A két barátnő csitította az állatokat, de hirtelen elbújt a nap egy nagy szürke felhő mögé, feltámadt a szél és orkánszerű süvítő hangokat adott.

- No, lelkem, elmegyek haza - szólott Icu néni - az ablakokat sem csuktam be, mindjárt esni kezd, nehogy beverjen az eső, csak emlegetnünk kellett, látod, máris itt van, legalább nem kell locsolnunk. -

Azzal elkészönt és hazament. Micu néni gyorsan elrakott mindent az udvaron, hogy meg ne ázzanak a kerti párnák, takarók, majd hívta a cicusát, kutyusát, hogy menjenek fedett helyre, ők sem ázzanak hiába.

Egy idő után elállt az eső és gyönyörű szivárvány húzódott végig az égbolton. Micu néni gyönyörködött benne, mikor furcsa zajt észlelt, hát halljatok csodát, a vakond a földalatti folyosójából feljött, s magával vitte a paradicsomos üveget, valami olyasmit motyogott:

- Majd adok én nektek rusnyát, még, hogy én rusnya állat volnék? -

Micu néni gyorsan kapta-fogta magát és átment a szomszédasszonyához, elújságolni, hogy mi történt. Az csodálkozva hallgatta:

- Nahát!!! – és beszélt is?

- Talán, lehet... hallottam valamit, mit tudom én már – mondta bosszúsán Micu néni...

Ít a mese vége, fussatok el vele, sok vakondtúrás van mindenfelé, ha nem hiszitek, járjatok utána!

Benke Mária

Izges Izgek

Június

Mustáros csirkecomb

A combok bőrét lehúzzuk. (Lehet csak alsó, csak felső vagy alsó-felső combból készíteni) A húst a rostokra merőlegesen bevagdossuk. Alufóliát megkenünk olajjal, a húsokat szorosan egymás mellé sorakoztatjuk. Borral, olajjal, mustárral, apróra vágott hagymából (esetleg fokhagymából) sóval, borssal mártást keverünk, s ezzel megkenjük a húsokat. Zárt tasakká formáljuk a fóliát és 30-40 percig sütjük. Rizzsel tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkadák, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZERELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRÖD, SZENT ISTVÁN. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot
is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sitt elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalrakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

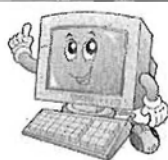
LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

INTER
NYELVSTÚDIÓ
Nyisz.: 21381-2007

Angol és német újrakezdő (A2) és 2 hetes nyári intenzív indul júniusban.

Az időpontról és az intenzitásról egyeztetünk a tanulókkal.
Óradíj: 400 Ft/ó. : 10 fő felett, egyéb esetben létszámtól függően.

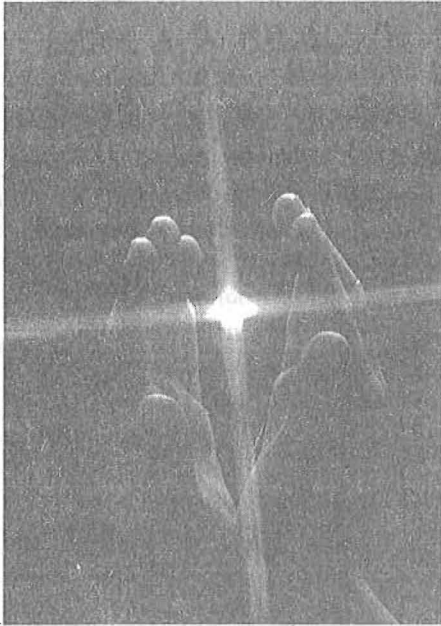
SZÁMÍTÓGÉP KEZELŐ TANFOLYAMOT INDÍTUNK
azoknak, akik soha nem tanulták, de használnak számítógépet.
A tanfolyam anyaga megfelel az ECDL vizsga anyagának.
Szövegszerkesztés, táblázatkezelés, operációs rendszerek, IT.
A 60 órás tanfolyam időtartama: 10 HÉT, heti 1x6 óra.

Szombatonként 8.00-13.00-ig. Tanfolyamkezdés: június 7.
Díja: 600Ft/ó. Gépet biztosítunk!
Érd: info@internyelvstudio.hu; 20/436-0699

Inter Nyelvstúdió, Gyomaendrőd, Kossuth út 18. H-P: 15-18 óráig

Telefon: 20/947-1603, 20/229- 7022
e-mail: info@internyelvstudio.hu, Internyelvstudio@gmail.com

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem mitnek el ők, kik szívünkben élnek;
Hiába szállnak érvyak, álmod, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végzettség.”*

(Vukács Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

CZEGLÉDI LÁSZLÓNÉ szül. **GELLAI MÁRIA**, gyomaendrői lakos, 85 éves korában 2014. május 20-án távozott az Örök Hazába. Gyászolja szerető testvérei és családjaik. Isten adjon neki örök nyugalmat és boldog feltámadást!

DÓGI TAMÁS, gyomaendrői lakos, 60 éves korában, 2014. április 22-én távozott szerettei köréből. Gyászolja a család, rokonok és ismerősök. Irgalmas Jézus, adj neki örök nyugalmat!

özv. **GELLAI ANDRÁSNÉ SÓCZÓ KLÁRA**, aki Endrődön élt, május 11-én hosszú betegség után 81 éves korában visszazadta lelkét Égi Urának. Férje mellé temettük Hunyán, 2014. május 19-én. Gyászolja a család és a rokonok.

RONCSEK IMRÉNÉ szül. **KATONA MÁRIA**, gyomaendrői lakos, 64 éves korában 2014. április 25-én, Egyházunk Szentségeivel megerősítve adta vissza lelkét Teremtőjének. Gyászolja férje, gyermekei,

unokái és a szerető család, a boldog feltámadás és a viszontlátás reményében.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrői katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatják adományok felajánlásával:

Kézpénzbefizetés az endrői plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Fényképalbum

Sártói Vaszkó
Ambrus
zászlós

Vaszkó Géza tizedes

Vaszkó András, Iványi Mária,
Ambrus és Ilonka

*Emlékezzünk a hősökre,
katonaikra!*

ifj. Vaszkó András önkéntes

Örök, mindenható Isten! Hazánk szabadságáért és a függetlenségéért vívott csatákban és a harctereken elesett hős testvéreinkért könyörgünk most szent Fölségedhez. Te láttad Urunk küzdelmeiket, szorongatottságait, szenvedéseiket és vérük hullását. Kegyelmedbe ajánljuk őket: Urunk Istenünk. Ismerd el magadéinak őket: ne emlékezzél vétkeikre, amelyekkel életükben megbántottak Téged. Bárhol porladjanak is csontjaik, adj nyughelyet nekik az örök béke honában, és örvendeztesd meg őket szent színed látásával.

Egy család férfiainak két generációja, kik rész vettek az első és a második világháborúban.

Édesapa: Vaszkó András népfelkelő, az első világháborúban.

A négy fiú:

Sártói Vaszkó Ambrus, Vaszkó Géza, Vaszkó László, Vaszkó András

Vaszkó László zászlós,
hősi halált halt

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

GYULA-VÁROSERDŐ-ERDEI ISKOLA

A gyulai DALERD ZRT. által meghirdetett „Tovább táncol a toboz-mánó” című pályázaton tavaly decemberben különdíjat nyertünk „Betlehemes” című alkotásunkkal. A nyereményt, ami egy egész napos kirándulás volt a gyulai erdei iskolába, április 28-án „váltottuk be”. Nagyon élveztük a tartalmas programokat, a nap során átismételtük mindazt, amit ebben az évben tanultunk környezetismeretből. Sokat játszottunk, mókáztunk, tanultunk a szép Városerdőben. Csuda jól éreztük magunkat.

Tóth Patrícia 2. o.

A hulladékgyűjtés (A 6. osztály mindenkifelett!)

2014. május 12-én átlagos iskolai nap indult, de hamar kiderült, hogy az éjszakai esőzés ellenére mégis lesz hulladékgyűjtés. Kitoró lelkesedéssel kezdtük gyűjteni a papírt és a vasat. Egész délelőtt folyamán hordtuk a hulladékot. A szülők is kivették a maguk részét. Egyes gyermekek „házaltak”, mások a konténereknél segítettek. A tanárok is igyekeztek segíteni az osztályuknak. Ebéd után már nem sokan gyűjtögettek. Mindenki hazament, és izgatottan várta az eredményt. Május 22-én kiderült, hogy ki mehet Budapestre kirándulni.

Ujjongva fogadtuk az immár harmadik győzelmünket. Nagyon várjuk a kirándulást, úgy gondoljuk, megdolgoltunk érte.

Köszönjük a rokonok és nevelők segítségét!

Gubucz Szilvia, Farkas Anita,
Csernyeczki Liliána, Giricz Bettina
6. osztályos tanulók

Anyák napi ünnepség az iskolánkban

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskolában a hivatalos anyák napja utáni első hétfőn tartjuk az ünnepséget. Ez ebben az évben május 5-ére esett.

Már az ezt megelőző hetekben lázas készülődés kezdődött. A diákok ajándékokat készítettek, verset tanultak. Minden osztály külön kis meglepetésekkel kedveskedett az édesanyáknak. Május 5-én szentmí-sével kezdődött az ünnepség, amelyet az anyukákért ajánlottunk fel. Ezután az osztályok felsorakoztak és előadták műsorszámukat: verseket és a megtanult éneket. Az alsósok osztályonként, míg a felsősöket egy-egy diák képviselte minden évfolyamról. A verselés végzetével közös éneklés következett. Végül Lukács László igazgató úr mondott beszédet, és a diákok átadták ajándékaikat.

Anyák napja a Református Szeretetotthonban

Anyák napja szép ünnepén a Református Szeretetotthonban járt a 7. osztály, hogy köszöntse az édesanyákat, nagymamákat. Már néhány héttel a látogatás előtt megkezdődött a felkészülés. Verseket és dalokat tanultunk, összeállítottuk a műsort. Május 6-án szegfűkkel a kezünkben érkezünk az otthonba. Kissé megszeppenve álltunk fel, de végül mindenki bátran elmondta a verseket. Átadtuk a virágokat, és a férfiakról sem feledkeztünk meg, hiszen az apák tiszteletére is elmondtunk néhány verset. Az idősek boldogan, kissé meghatódva köszönték meg a műsort.

Úgy éreztük, megérte a fáradozás, mert ha mások örülnek, mi is boldogok lehetünk.

Bene Boglárka 7. osztályos tanuló

Osztálykirándulás

A 6. és a 7. osztály május 15-én és 16-án osztálykirándulásra ment Sóstóra.

Reggel negyed hétkor gyülekeztünk az iskola előtt. Mindenki izgatottan várta az indulást. Végre a busz is begurult a megállóba és elindulhattunk. A buszon vidáman nevetgélünk, és vártuk a megérkezést. Meglátogattuk a Mátra Múzeumot, ahol egy természettudományi kiállítást és egy történelmi kiállítást láthattunk. Még élő állatokkal is találkozhattunk. A szállásra érve elfoglaltuk a szobákat, majd elindultunk felfedezni a környéket. Sajnos az időjárás nem kedvezett nekünk, de ez nem szegte kedvünket. Egy épületben biliárdoztunk, csocsóztunk és pingpongoztunk. A ház mögött egy kisebb játszótér fogadott bennünket. A táj csodálatos volt. A szobában játszottunk és beszélgettünk a vacsora után.

Másnap már sokkal jobb idő volt. Megreggeliztünk, kipakoltunk a szobákból és a kalandpálya felé vettük az irányt. Itt mindenki próbára tehetette a bátorságát. Ezután átmentünk a függőhídon, amelynek alátámasztása egyáltalán nem volt. Az Erdei Labirintusban vicces táblákkal és sok-sok ösvénnyel találkoztunk. Ebéd után bobozni mentünk, mindenki hatot csúszhatott. Busszal elmentünk Sóstóhoz és a kilátóhoz. Odafenn csodálatos látvány tárult a szemünk elé. Egy kis vásárlás után végül hazaindultunk. Itthon már vártak bennünket szüleink.

Nagyon jó volt ez a kirándulás, és reméljük, jövőre is ilyen élményben lehet részünk.

a 7. osztály tanuló

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

JóHír...

2014. május 15-én Dr. Hoffmann Rózsa köznevelésért felelős államtitkár asszony ünnepélyes keretek között adta át Agostonné Farkas Mária-nak az újabb öt évre szóló intézményvezetői megbízatást.

Továbbiakban is eredményes munkát kívánunk!

Iskolánk nevelőtestülete és dolgozói,
Szülői Munkaközössége,
valamint
a kis és nagydíjakok

TeSzedd! Önkéntesen a tisztta Magyarorszáért

Hazánkban az akció immár negyedik alkalommal valósult meg. Iskolánk kisdíákjai szedték felkesen a szemetet a környező utcákon, a parkokban. Célunk nemcsak az, hogy tavaszi nagytakarítást végezzünk, hanem egyben a „figyelemfelkeltés” is. Szeretnénk, ha minél többen szembesülnének az eldobott hulladék veszélyességével, s egyre többen igyenne ügyelni környezetünk tisztaságára, és egyre többen hagynának fel a szemeteléssel. Ez utóbbi minden bizonyjal jó irányban halad, hiszen a gyerekek elmondása szerint kevesebb szemetet kellett zsákba gyűjteniük, mint tavaly.

Tisztelettel meghívjuk a Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola névadójának emlékére rendezendő programsorozatunkra.

Június 10. (kedd)

8⁰⁰-9³⁰ Rendhagyó órák

Anyáink, apáink nyomában...

Helyszín: Hősök úti iskolaépület tantermei

Békés Banda népzenei koncertje

Helyszín: Katona József Művelődési Központ

10⁰⁰-11³⁰ Kis Bálint Emlékünnepség

Megemlékezés, koszorúzás, díjátadások

Helyszín: Hősök úti iskolaépület udvara

11⁰⁰-12³⁰ Gyomaendrőd régen és most...

Gyomaendrőd 25 éves évfordulója alkalmából:

- Képeslap kiállítás Rosza Péter gyűjteményéből

- Fotókiállítás Hornok Ernő képeiből

Helyszín: Hősök úti iskolaépület aulája

11³⁰ Állófogadás, baráti beszélgetés

Helyszín: Gyomaendrődi Járási Hivatal díszterme

13⁰⁰-16⁰⁰ Színesen, szabadon...

Íjászat, sámbandobolás, kenuzás, lovaskocsikázás,

kézműveskedés, kötélpálya, táncház, légvár

Helyszín: Hősök úti iskolaépület udvara,

Falualji holtág, Erzsébet liget, városunk utcái

18⁰⁰-19³⁰ „... alma a fájától” – gyerek-szülő előadást

Helyszín: Katona József Művelődési Központ

Június 11. (szerda)

8⁰⁰-11⁰⁰ Kis Bálint-próba

Helyszín: Gyomaendrőd utcái, terei

11⁰⁰-12⁰⁰ Diákönkormányzat közgyűlése,

Kis Bálint-próba értékelése

Helyszín: Hősök úti iskolaépület udvara

16⁰⁰-20⁰⁰ Családi nap

Meg a sztár gála

„Legek” versengései – szülő-gyerek párosok mérkőzései

Zsákmacska, finomságok, játékok

18³⁰ Sztárvendégünk:

Danics Dóra

Helyszín: Hősök úti iskolaépület udvara

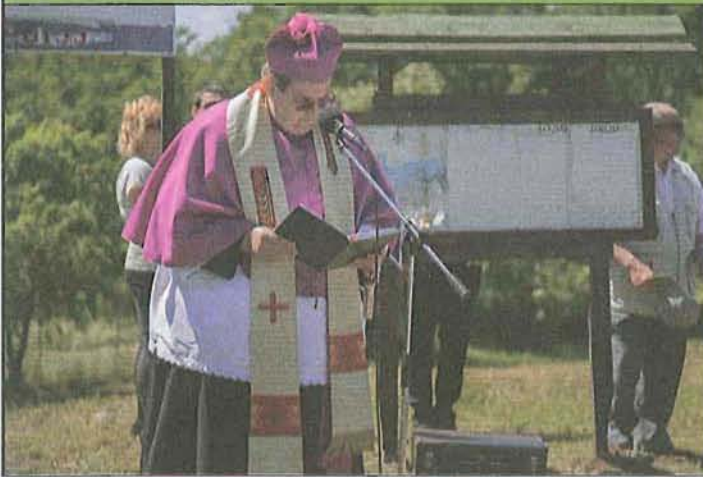
Kis Bálint

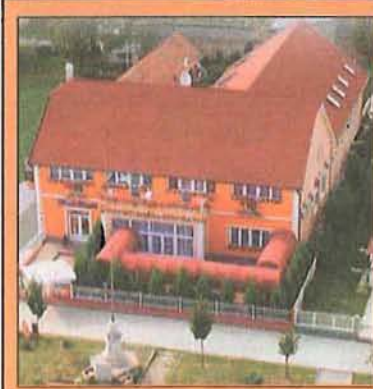
Madarak és fák napján, Puskás Laci bácsi mesél a gyerekeknek

ENDRŐDI HÍDAVATÁS

Fotók: Weigert József

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizesszobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídfő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240

E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Nyár eleji ajánlataim:

- megérkeztek a tavaszi vetőmagok
- zöldségfélék, virágmagok, dughagymák
- tavaszi virághagymák, dália, kardvirágok
- rózsafüvek, virágföldek, műanyag cserepek
- permetező készülékek, alkatrészek
- lemosó tavaszi vegyszerek, rovar és gombaölők
- egér- és patkánymérgek, csapdák, ragasztók
- munkaruhák, gumicsizmák, védőkesztyűk
- munkavédelmi bakancsok, esőruhák
- szegek, csavarok, kézi- és barkácsszerszámok
- festékek, higitók, festőszerszámok
- alu létrák, talicskák, kőműves szerszámok
- műanyag áruk, konyhai eszközök
- izzók, vezetékek, kapcsolók
- műtrágyák, virágtápok

Várom vásárlóimat! -

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 210 Ft

XXI. évfolyam 7. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2014. július

A tartalomból:

3. Önkormányzati hírek
4. Megkezdődött Gyomaendrőd turisztikai fejlesztése
8. Civil sarok - Kotormán Barbi

8. Bogrács fesztivál az Öregszőlőben

9. Hunyai vacsora

20. Úrnapija Endrődön és Gyomán

Szent Antal kenyere

Törd meg az éhezőknek kenyeredet. (Iz 58,7)

PÁDUAI SZENT ANTAL

*áldozópap, szerzetes, egyháztanító
(Ünnepe: június 13.)*

1195-ben született Lisszabonban. Iskoláit a helyi káptalani iskolában kezdte meg, koraérett, világos eszű és erősakarátú volt. 15 évesen már ágostonrendi kanonok, majd pappá szentelése után fe-

rencés szerzetes lett. Remete Szent Antal nevét vette fel.

Franciaországban és Itáliában volt vándorprédikátor. Az eretnekek térítésében nagyon eredményes volt. Elsőként tanította rendjében rendtársait hittudományra. A romagnai rendtartomány főnökségét is rábízták. Pár év Páduában apostolkodott egészen haláláig. Tömegek hallgatták, főpapok, kereskedők, még álház banditák is, főképp azonban az egyszerű emberek. Antal mindenkit szeretett, a gazdagok iránt részvételt volt, a szegényekért azonban minden lehetőet megpróbált. Már életében szentként („Il Santo”) tisztelték.

1263-ban felnyitották koporsóját, és testét elporladva, de nyelvét épségben találták. Temetése napját, a keddi napot tisztelői azóta is Szent Antal tiszteletére szentelik.

A koldusok pártfogója, de közbenjárását szokás kérni elveszett tárgyak megtalálásáért és mindennapi bajokban is. Az utasok, szobrászok, agyagmunkások és porcelánkészítők védőszentje.

Ma is rendkívül népszerű, nincs katolikus templom, ahol szobra ne lenne megtalálható.

Cikk a 10. oldalon

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Velünk színes a világ!

Az idei **Kis Bálint Napokat** június 10-én és 11-én rendezte meg az iskola tantestülete és diáksága. Rendhagyó órákkal és népzenei koncerttel kezdődött a két napos vidám programsorozat. A **Kis Bálint Emlékünnepség** helyszíne a Hősök úti iskola udvara volt. Az irodalmi színpad és az énekkar szép műsora után koszorúzásra és díjátadásra került sor. **Kis Bálint Díjat** kapott Balla Károlyné tanárnő és Kruchió Adrienn 8. b osztályos tanuló. Az **Év tanára:** Kovácsné Szabó Mária lett, az **Év diákja:** Tari Edit 8. c osztályos tanuló, az **Év szülője** díjat pedig: Tariné Varga Edit kapta. **Halász István – díjban** részesültek a III – IV. korcsoportos kézilabdás lányok, akik a Kis Bálint Általános Iskola 7-8. osztályos tanulói, edzőjük: Lakatos Tibor testnevelő tanár. Gratulálunk a díjazottaknak!

Gyomaendrőd 25 éves évfordulója alkalmából képeslap kiállítást és fotókiállítást rendezett az intézmény a Hősök úti aulában **Rosza Péter és Hornok Ernő gyűjteményéből**. A délután pedig valóban színesen, szabadon, változatosan zajlott a gyerekek körében, hiszen számos programból választhattak. Többek között: íjászat, kenuzás, kötélpálya, táncház, légvár...

Az est a Katona József Művelődési Központba ért több pedagógust, diákot, hozzátartozót „...**alma a fájától**” – **gyerek – szülő**

előadóestre kíváncsian ültek be az érdeklődők. Az iskola volt és jelenlegi tanítványai, kiválóságai szerepeltek egy színpadon édesanyjukkal vagy édesapjukkal, akik sok-sok éve tanítanak, nevelnek, Gyomaendrőd kulturális életében fontos szerepet töltenek be. Értékes, szívet melengető mesét, verset, éneket, zenét, néptáncot hallhattunk, láthattunk. Magas szintű előadásokban gyönyörködhettünk. Reméljük, lesz folytatása ennek a szép kezdeményezésnek, amely **Ágostonné Farkas Mária igazgatónő** nevéhez fűződik, az ő ötlete nyomán valósult meg az előadás. Köszönjük a fellépőknek áldozatos, magas szintű felkészülésüket, munkájukat, és köszönet illeti; Honti Judit, Palicskáné Szegedi Katalin és Gálné Juhos Éva tanárnők izléses dekorációit.

A második napot immáron hagyományosan a **Diákönkormányzat** szervezte Kónya Márta és Kereki Irén pedagógusok segítségével. Kis Bálint – próbával indult a reggel, majd a **Diákönkormányzat** közgyűlésére és a próba értékelésére került sor. Délután, a Családi napon a gyerekek vették birtokukba a színpadot. Látványos, vidám, kedves produkciókat mutattak be. Késő délután nagy izgalommal várták a kisebb – és nagyobb diákok egyaránt az idei Kis Bálint Napok sztárvendégét: Danics Dórát. Köszönet a szülőknél, a „Gyermekekért alapítványnak”, az intézmény nevelőtestületének a szervezést, lebonyolítást, megvalósítást. Színesen és szabadon voltunk együtt! Így kerek a világ!

Ágostonné Farkas Mária és Kis Bálint leszármazottja, Kovács Sándor

Alma és fája előadásban: Hunya Jolán és Nyíri Dóra

Önök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület június hónapban

A Képviselő-testület soron következő ülését 2014. június 26-án 14 órára hívta össze a polgármester, 28 napirendi pont megtárgyalása céljából. Előtte, június 12-én rendkívüli ülés összehívására is sor került, mivel kettő napirendi pont esetében döntést kellett hozni.

Az EU költségvetési időszakai hét évet foglalnak magukba és a fejlesztési programokat minden tagállamnak egyénileg is ki kell dolgoznia a meghatározott célok és irányelvek alapján. A kormányunk által kidolgozott Operatív Program (OP) teljesen megreformálja az EU-s pénzek lehívásának rendszerét, így a 2014-2020-as időszak leginkább támogatott célkitűzése a gazdaságfejlesztés.

Operatív Program	az OP aránya a teljes támogatáshoz képest (%)
Területfejlesztési OP (TOP)	16.15%
Gazd. Fejl.-i Innovációs OP (GINOP)	39.40%
Versenyképes Közép-Magyarországi OP (VEKOP)	3.55%
Emberi Erőforrás Fejl. OP (EFOP)	10.94%
Környezeti és Energetikai Hatékonysági OP (KEHOP)	14.77%
Integrált Közlekedésfejl. OP (IKOP)	13.69%
Koordinációs OP (KOP)	1.50%
Összesen:	100%

A települések szempontjából igen jelentős változás, a Regionális Operatív Program (ROP) helyébe lépő TOP program, amelynek nagy előnye, hogy a helyi szereplőkön alapuló a tervezés, illetve sokkal kiszámíthatóbb a programozás is.

Elosztása:

Megye	EU regionális Fejlesztési Alap (M Ft)	EU Szociális Alap (M Ft)	Forrás összesen (M Ft)
Békés	25 685,5	3 088,4	28 773.9

Megye	Kistérség	Forrás (M Ft)
Békés	Szarvasi	2 499,3

A becsült fejlesztési forrás a települések lakosságának alapján került felosztásra úgy, hogy a két nagy település gesztusként a rá jutó forrás 2 %-áról lemondott a három kistételepülés javára.

2014 május 6-án megjelent kormányhatározat szerint a fejlesztési források át lettek dolgozva kistérségi szintről járási szintre, mely szerint Gyomaendrőd Járás 1.5932 milliárd forintot kapott. Az egy főre eső forrás 65 236 Ft. Ebből az összegből a lakosság számát figyelembe véve városunknak 900 219 974 Ft jut fejlesztésekre, mert a lemondás összege a kistételepülések javára 18 371 836 Ft.-ot tesz ki.

A projekt tartalmát tekintve, (bár hosszas vita előzte meg) nem sikerült egyezsége jutni a képviselőknek a rendkívüli ülésen, így a szavazás végül is érvénytelen lett.

Hasonló sorsra jutott a következő napirendi pont is, amely a helyi gazdasági program elkészítését célozta meg. A képviselők túl költségesnek találták a terv elkészítettségét, valamint nem kívántak vele irányt mutatni a következő ciklus képviselőinek sem.

2014. június 26-iki soron következő ülés tartalmából:

Óvodák nyári nyitva tartása

A közhasznú társaságok fenntartásában működő óvodák nyári nyitva tartása, illetve szüneteltetése az alábbiak szerint alakul a 2013/2014-as tanévben:

Óvoda	Nyitva tartás szünetel	Helyettesítő óvoda
Vásártéri Szivárvány óvoda	július 14-től augusztus 1-ig	Az óvoda nyitva tartása részleges, ezen idő alatt igény szerint felügyeletet biztosítanak az intézményen belül
Selyem úti Gyermekliget Óvoda	augusztus 4-től 20-ig	Az óvoda nyitva tartása részleges, ezen idő alatt is tudja fogadni azon szülők gyermekeit, akik nem tudják megoldani a felügyeletet az intézményen belül

Selyem úti Gyermekliget Óvoda	augusztus 4-től augusztus 20-ig	Az óvoda nyitva tartása részleges, ezen idő alatt is tudja fogadni azon szülők gyermekeit, akik nem tudják megoldani a felügyeletet az intézményen belül
Polyákhalmi úti Tulipános óvoda	július 14-től augusztus 22-ig	Selyem úti Gyermekliget Óvoda

Gyomaendrőd-Csárdaszállás-Hunya Kistérségi Óvoda nyári nyitva tartása az alábbiak szerint alakul:

Óvoda	Nyitva tartás szünetel
Százszorszép Óvoda - Kossuth út	augusztus 18 - augusztus 29
Margaréta Óvoda - Jókai út	június 16 - augusztus 15
Csemetekert Óvoda - Blaha út	augusztus 18 - augusztus 29
Napsugár Óvoda - Szabadság út	június 2 - augusztus 15
Napraforgó Óvoda - Csárdaszállás	június 2 - augusztus 29

A képviselő-testület tudomásul vette az óvodák nyári nyitva-tartásának tervezetét

Városi Egészségügyi Intézmény 2014. egységes szabadságolásának engedélyezése

A Városi Egészségügyi Intézmény intézményvezető főorvosa, Dr. Torma Éva kérelemmel fordult a Képviselő-testülethez, mely szerint kérte, hogy fogadják el, (az elmúlt évek alatt kialakult rendszernek megfelelően) az intézmény szabadságolási tervét: 2014. július 28-tól 2014. augusztus 8-ig, (10 munkanap) illetve 2014. december 18-tól december 31-ig (7 munkanap)

A nyári és téli szabadságot követően a rendelés a megszokott rendben folytatódik.

A döntést követően az intézmény eleget tesz a tájékoztatási kötelezettségeinek, értesíti a lakosságot, háziorvosokat, ügyeletet, betegszállítót, valamint megszervezi a helyettesítést a szokott partnerekkel. (Sürgős esetben központi ügyelet, illetve a Réthy Pál Kórház Rendelőintézete látja el a feladatot)

A képviselő-testület elfogadta az Egészségügyi Intézmény szabadságolási tervét a 2014 évre.

Köztemetők kerítésépítése

Az elmúlt időszakban úgy lakossági kérelem, mint képviselő irányából is érkezett a köztemetők bekerítésére vonatkozó igény. Mindazonáltal, hogy sajnos évről-évre egyre több lopás történik, a temető tulajdonosának feladata a kegyeleti méltóság őrzése, aminek része, a kerítés, vagy élő sövény telepítése. Mivel a temető területe „különleges terület”, védelme a vagyonvédelmen túl kiterjed a temetői rend, temetői erkölcs védelmére is, amely speciális őrzési kötelezettséget teremt. A temetők veszélyeztetett objektumnak tekinthetők, és a felelősség mindenért az őrzésre kötelezetté. Nem véletlen tehát, hogy szinte minden temetőnek van kötelezően betartandó rendje, aminek része a nyitva tartás is.

A beruházás megvalósítása érdekében ajánlatok lettek bekérve, amelyek többféle műszaki tartalommal bírnak.

Gyomai Köztemető	Endrődi Köztemető
Teljes hossz: 1050 m (2db. 6 méteres kétszárnyas zárható nagykapu) 150 cm-es drótfonat kerítés 240 cm-es betonoszlop	Teljes hossz: 1110 m (1 db. 6 méteres kétszárnyas zárható nagykapu) 150 cm-es drótfonat kerítés 240 cm-es betonoszlop

A felhívásra egy ajánlat érkezett a Gyomaszolg Ipari Parktól, melynek összege összesen: 3.721.925 Ft.

Ugyan, már az elmúlt években is felmerült az igény (a törvényi kötelezettségen túl) a beruházás megvalósítására, ennek ellenére a 2014. évre sem lett a költségvetésben erre elkülönítve forrás. Két bizottság is tárgyalta az előterjesztést, mely szerint a Pénzügyi, Gazdasági, Turisztikai, Ellenőrző, és Közbeszerzési Bizottság nem támogatta a köztemetők körbekerítését, a Városfenntartó, Környezetvédelmi és Mezőgazdasági Bizottság pedig annak elhalasztását javasolja, mivel a későbbiekben a TOP-ban elkülönített 70 millió forintból pátinásabb kerítés készítésére lesz lehetőség.

A képviselő-testületi ülésén nem született döntés a véleménykülönbségek miatt, ezért augusztusban újra napirendre tűzi az előterjesztést.

Lehóczkiné Timár Irén
Képviselő

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Megkezdődött Gyomaendrőd turisztikai fejlesztése

Uniós támogatással megkezdődött Gyomaendrőd eddigi legnagyobb turisztikai fejlesztése, amely a „Lélekkel a Körösök mentén” címmel a zárandokturizmusra és a Körös ökológiájára épül.

Gyomaendrőd város Önkormányzata 459 millió Ft támogatást nyert e célra az Új Széchenyi terv keretében - tudtuk meg az örömhírt június 13-án az endrődi Népházban tartott sajtótájékoztatón.

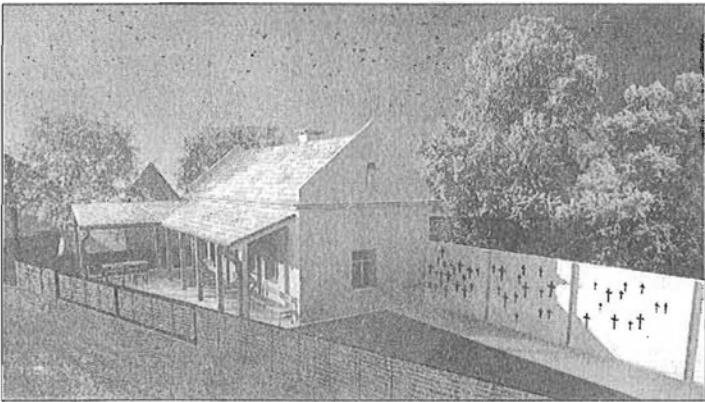
A „Lélekkel a Körösök mentén” című pályázat a város országosan egyedülálló természeti és kulturális értékeinek kihasználásával, a zárandokturizmus hagyományteremtésével, az ökoturizmus bevonásával olyan Gyomaendrődöt átfogó komplex turisztikai fejlesztési programot tűzött ki célul, ami nem csak a város turisztikai fejlődését indítja meg, hanem hosszútávon a gazdasági fellendülést is megalapozhatja.

A pályázati program fejlesztési elképzelései, Gyomaendrődöt egységes egészként kezeli, a város teljes területét átfogja, melyet három témaköré csoportosítanak:

Vallási turizmus fejlesztés részeként a Szent Antal Zárandokház az Endrődi Népház udvarán található elhagyott épület átalakításával 21 fő elszállásolásra lesz alkalmas. Gyomaendrődről 2012-ben első alkalommal indult a Szent László zárandoklat Nagyváradra a Körösök gátjain. A zárandokutat a szervezők későbbiekben Zágrábról szeretnék indítani, így a Gyomaendrődön megvalósítandó zárandok szálláshely fontos állomása lesz a több országon átívelő zárandoklatnak.

A Hantostéri-holtágon az Erzsébet ligetet a városközponttal összekötő gyalogos hid helyén egy újonnan épített fahíd készül a gyalogosok és kerékpárosok számára, mely nyitott galériája révén része lesz a tanösvénynek. A híd fő eleme a Szent László-szobor. A híd díszkivilágítása napelemes LED-sorral készül. A nyári időszakban, nagy melegben vízpermetező berendezés biztosítja a hűsítést a látogatók számára. Itt a holtág partján alakítják ki a Szent László szabadidő- és kulturális parkot, amely egyben az Erzsébet ligeti tanösvény kiindulópontja is. Itt készül el majd a vízre benyúló kiállítótér pihenőkkel, amely a város kulturális és vallási értékeinek bemutatására szolgáló helyszín lesz.

Történelmi és kulturális örökség turisztikai hasznosítása keretében a vallási turizmushoz kapcsolódóan a Szent Antal kenyérsütő ház eredeti állapotában történő helyreállítása. A Szent Antal kenyérének sütőháza olyan kulturális emlék, mely a régióban, s talán hazánkban is egyedinek nevezhető. A Szent Antal kenyéréhez kötődő szokások, a szegények segítése korunkban is fontos, ezért a 21. század elején újra virágzásnak indulhat a kultusz, s reméljük lelkesége segít hitét vesztett társadalmunk magára találásában.

A Szent Antal ház felújítás után

Ökoturisztikai célú fejlesztésként a pályázati program során a gyomai városrészben, a Jókai utcában a volt általános iskola épületben kialakítják a Körös Látogatóközpontot, ahol a kiállítótérben a víz kapja a főszerepet az „Az esőcsepp a Körösig” témakörben. Az elsődleges cél, hogy felhívják a figyelmet a földön egyre fogyó víz rendkívüli fontosságára. Az épület udvarán biopiacot alakítanak ki, ahol a helyi kistermelők áruit vásárolhatják meg a turisták. A pihenést és a gyermekek kellemes időtöltését az udvaron kialakított árnyékolókkal ellátott zöld környezetben pihenőhelyek és játszótér biztosítja. Az udvar kisebb ismeretterjesztő, szórakoztató rendezvényeknek is helyet biztosít. A projekt másik attrakciója a Bárka Látogatóközpont nevet viseli. Az új építésű bemutatóközpont az endrődi részen, a Templom- zugi holtág partján kap helyet.

A Körös halászati hagyományainak bemutatása mellett a látogatók a modern ismeretátadás eszközeivel élményszerűen sajátíthatják el az ökológiai gondolkodást, kiemelt figyelmet fordítva a környezetvédelem és a természetvédelem fontosságára. A látogatóközpont udvarán kialakított ke-rengőben szabadtéri kiállítás, életnagyságú pákász tanya, valamint gasztrónómiai sarok is helyet kap. Mindkét épület a beépített megújuló energi-

Kedves Olvasók! A nyári szabadságolások miatt az augusztusi szám előreláthatólag némi késéssel jelenik meg. Szíves megértésüket köszönjük.

Határszemle Gyomaendrődön

„Panem nostrum da nobis hodie!” - „Add meg nekünk ma a minden napi kenyérünket!” Várfi András polgármester vezetésével Gyomaendrőd önkormányzati képviselői a gazdákkal együtt aratás előtti határszemlét tartottak. Gyomaendrőd város nagy szerencséje, hogy

olyan polgármestere van, aki nem csak szereti, de ismeri, és érti is a mezőgazdaságot. A város történelmi múltja és jelene a mezőgazdasághoz kötődik, hiszen az emberek nagy része korábban is és jelenleg is vagy a mezőgazdaságból él, vagy abban kiegészítő tevékenységet folytat.

A terv, amit Gyomaendrőd város önkormányzata az öntözési területén meg akar valósítani, átfogó, nagyszerű és szakszerű. A térségi öntözési mintaprogram 3 500 hektár területen tenné biztonságossá a mezőgazdasági termelést. Várfi András polgármester úr elmondta, hogy az öntözési elképzelések megvalósításáról nem fognak lemondani. Ugyanakkor meg kellett állapítani azt is, hogy az enyhe tél következtében a mezei pocok több békés megyei táblában túlzottan elszaporodott, és nem várt módon megdézsmálta a termést, helyenként jelentős károkat okozva. Ez a jelenség arra figyelmeztet a gazdálkodókat, hogy az enyhe teleket követő tavaszokon fokozott figyelemmel kell megtervezni a szántóföldi növényvédelmet. A jégkárelhárítás is komoly feladat. Az aratás kezdetekor, az Úr napja körül gyakori a jégveszély, de az idén eddig ez nem sújtott le a földekre.

Czank Gábor plébános úr Márk könyvéből idézte a Szent Evangéliumot a magvetésről. Majd az „Uram Jézus légy velünk, mi egyetlen örömünk...” dallama csendült fel, és az új termés megáldásával fejeződött be a határszemle az Atya a Fiú és a Szentlélek áldásával.

kpe.hu

Gyomán, a Vásártéri lakótelepen egyszobás földszinti lakás eladó. Ár megegyezés szerint! Telefonszám: 0620/376-4567

GYOMAENDRŐDÖN, Tamási Áron 13 sz. alatti ház eladó. Érdeklődni: 06 30-705-1257 számon lehet.

Gyomaendrődön Üzemorvosi (foglalkozás-egészségügyi ellátást) vállalok! Rendelés helye: Gyoma Rendelőintézet Rendelés ideje: Szerdánként 8-12 óráig. Előzetes bejelentkezés: 30/9850-816-os telefonszámon szükséges. Dr Hunya Sarolta foglalkozás-egészségügyi szakorvos

áknak köszönhetően önfenntartó lesz, így hozzájárul a fenntartható turizmus kialakításához.

A híd másik oldalán kerül kialakításra Erzsébet ligeti tanösvény és 15m magas kilátó sétaúttal fent a lombkorona magasságában, mely a régióban egyedi, új technológiák, és interaktív szemléltető eszközök révén mutatja be a természet értékeit, biztosítja a szabadidő élményszerű eltöltését, az önálló aktív ismeretszerzést a látogatók számára.

Zarándoklat a hunyai Szent László-templom búcsújára

Tízzen mondtunk igent Dr. Szonda István felhívására 2014. június 21-én, arra a zarándoklatra, melynek célja a hunyai Szent László-templom búcsúja volt. Szombat reggel öt óra előtt néhány perccel összeállt a kis csapat, melynek résztvevői vállalták a megközelítőleg húsz kilométeres távolság gyalogszerrel történő megtételét. Czank Gábor atya vezetésével indultunk az endrődi Szent Imre-templomtól, hogy érintve az út mentén állított keresztet, emlékezzünk élőkre és elhunytakra, imádkozzunk maiakért és régiekért. A Nepomuki Szent János-szobor, Szujó kereszt, a Kálvária maradványai, Harnos kereszt, Szent Imre iskola keresztje, Kisperesi kereszt, Dinya kereszt és a régi hunyai út Tímár keresztje előtt álltunk meg, s időztünk egy-egy ima erejéig. A Harnos keresztnél meglepetés várt, hiszen Harnos Vince és felesége, Bula Ilona invitáltak finom pogácsára, szendvicsekre, szíverősítő innivalóra. Kisunokájuk keresztelőjének napján is fontosnak tartották fogadásunkat a család keresztjénél, és szakítottak időt, energiát, hogy megvendégljenek bennünket. A kedves házaspár meleg szeretetért így utólag is hálás köszönetet mondok valamennyiőnk nevében.

Előbb a kissé hűvös reggelben, majd a felkelő nap melengető sugaráinál közeledtünk Hunyához.

Maga a zarándoklat, egy-egy vallási jelentőségű zarándokhely felkeresése - adott esetben a templom búcsúja - tetet-lelket erősítő „utazás” is egyben, amikor a cél elérése mellett fontos, az út alatti tapasztalás, az istenkapcsolat elmélyítése. A hosszabb utakon (például Nagyváradra), de ezen a néhány órán keresztül is olyan élményt kaphatunk, melyben közelebb juthatunk embertársainkhoz, a természethez és nem utolsósorban a Jóistenhez. A kezdeti beszélgetések - a kilométerek növekedésének arányában - csendesednek. Ez történt Hunya határához érve, amikor mi is kissé porosan, átmelegedve, szűkszavúbban emelgettük lábainkat. Fél tíz körül láttuk meg a templom tornyát, úticélunkat. Iványi László atya és a gyülekező hívek közül néhányan elénk jöttek, majd bekísértek a templomba, ahol a Boldogasszony Anyánk elnéklése után nem sokkal megkezdődött a szentmise. Nagy Róbert magyarbánsági plébános - az ünnep főpapja - elmélkedésében Szent László életszentségéről beszélt, hangsúlyozva a generációk párbeszédének fontosságát, nemzedékek tudásának áthagyományozását.

Körmenettel, majd szeretetvendégséggel ért véget az ünnep. A templomkert lombos fái alatt hazaiak és vendégek, rokonok, családtagok, helyiek és zarándokok találkoztak, beszélgettek.

E rendhagyó, de hagyományt teremtő zarándoklat végén elbúcsúztunk és köszönetet mondtunk a szervezőknek, a háttérben jelen levő,

Endrődi híd

Itt születtem, endrődi vagyok.
Szüleim is itt éltek, s a nagyok...
Már volt híd a Hármas-Körösön
művelni a földet átjártunk közösen.

A tehén, a Terka hídon ment csordába,
délután vártuk a híd lábánál csoportba.
Régi kedves gyermekkori emlék
sokszor visszatér mint jelkép...

Olvastam a Kálmán bácsiról írt könyvben,
akkor-tájt csak komppal jártak, s nem könnyen...
A híd felépült 1914-ben az itt lakók öröme,
megkezdte feladatát, hogy összekössön végre.

Most pompás formában megújult a híd.
Az itthoniak örültek, ünnepelték, volt aki sírt.
Megható ünnepségsorozaton adták át,
megtartották, áldással a névadóját...

Szép komoly, erős híd vidd a sok utast
ideátról oda, onnan ideátra, s ne kutasd
mi célból jönnek-mennek az Emberek,
szeresd őket, segítsd, hogy boldogok legyenek...

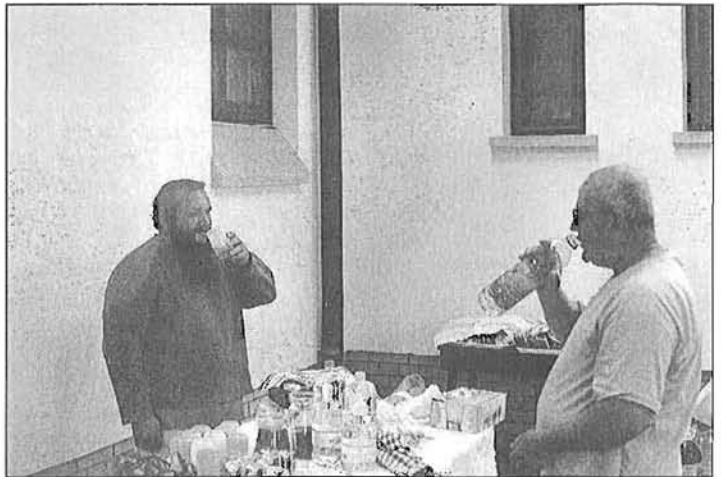
Isten áldása legyen e hídon örökké
büszke vagyok, hogy ez az ENDRŐDIEKÉ!
Tedd a dolgod évszázadokig szépen,
segítsd az utánunk jövők életét, mint régen...

Vecsés, 2014. június 7.

írta: Benke Mária

csendes, de annál lelkesebb segítőknek.

Hálát adtunk, hogy e napon szép tapasztalatokkal gazdagodhattunk.
Polányi Éva

Katolikus oldal

JÚLIUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 19 óra,
hétköznap csütörtök kivételével reggel fél 8

A plébános szabadsága miatt július 2. és 3. hetében nincsenek
hétköznap misék sem Endrődön, sem Gyomán.

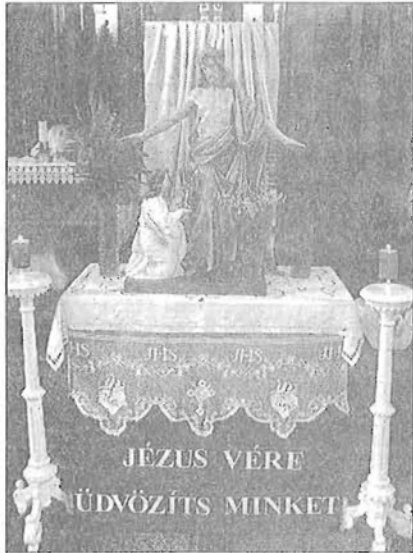
Gyoma

Vasárnap és ünnepnap 11 óra,
kedden és pénteken 18 órakor

Hunya

A júliusi vasárnapokon 16 óra
hétköznap szerdán és szombaton rózsafüzér 18 órakor

Július: a Szent Vér hónapja

Az év legforróbb hónapját, júliust, katolikus Anyaszentegyházunk Jézus Szent Vérének szenteli. Sok egyházközségben ilyenkor naponta elimádkozzák a Jézus Vére Litániát, és egyéb engesztelő ájtatosságokat tartanak az értünk kiontott Szent Vér tiszteletére. De honnan is származik a Szent Vér tisztelete Egyházunkban? Elsősorban Isten szava, a Szentírás az alapja:

„A testem ugyanis valóságos étel, s a vérem valóságos ital. Aki eszi az én testemet és issza az én véreimet, az bennem marad, én meg benne.” (Jn

6,55-56)

„Nem a bakok vagy borjak vérével, hanem saját vérével lépett be egyszer s mindenkorra a szentélybe, és örök megváltást szerzett. Ha ugyanis a bakok és bikák vére meg az üsző hamva a tisztátalanokra hintve külsőleg tisztává teszi őket, mennyivel inkább megtisztítja lelkiismeretünket a holt cselekedetektől **Krisztus vére**, aki az örök Lélek által saját magát adta tiszta áldozatul az Istennek, hogy az élő Istennek szolgáljunk. Ezért ő új szövetség közvetítője.” (Zsid 9,12-15a)

„(...) ti Sion hegyéhez járultatok, az élő Isten városához, a mennyei Jeruzsálemhez, az angyalok ezreihez, az égben számon tartott elsőszülöttek ünnepi sokadalmához és gyülekezetéhez, mindnyájunk bírójához, az Istenhez, a tökéletes igazak lelkeihez, az új szövetség közvetítőjéhez, **Jézushoz, a ránk hulló vérhez**, amely hathatósabban kiált, mint Ábelé.” (Zsid 12,18-24)

Másrészt pedig Egyházunk kétezer éves története során több olyan csodás jelenség, eucharisztikus csoda támasztotta alá a Szent Vér kultuszát, amely ma is bátorít minket, mai keresztényeket, hogy Jézus Szent Vérének különleges tiszteletünkkel vegyük körül. Ezen csodás események során az átváltoztatásakor a bor valóságos vérré változott a kehelyben, vagy vércsöppek jelentek meg az átváltoztatott szentostyán, - így adatott jel a Mennyből a kételkedőknek az eucharisztikus jelenlét iránt. Ilyen Szent Vér ereklyét őriznek a németországi **Walldürn**-ben, ahol az átváltoztatás után az oltáron felboruló kehelyből vér folyt az oltárkendőre, s a megfeszített! Üdvözi-

JÚLIUSI ÜNNEPEK

2. szerda:	Sarlós Boldogasszony
3. csütörtök:	Szent Tamás apostol
4. péntek:	Portugáliai Szent Erzsébet
5. szombat:	Zaccaria Szent Antal áldozópap
6. vasárnap:	Évközi 14. vasárnap
9. szerda:	Zhao Rong Szent Agoston áldozópap vértanú
11. péntek:	Szent Benedek apát, Európa fővédőszentje
13. vasárnap:	Évközi 15. vasárnap
14. hétfő:	Lellisi Szent Kamill áldozópap
15. kedd:	Szent Bonaventura püspök és egyháztanító
16. szerda:	Kármel-hegyi Boldogasszony
17. csütörtök:	Szent Zoerárd-András és Benedek remeték
18. péntek:	Szent Hedvig királynő
20. vasárnap:	Évközi 16. vasárnap
21. hétfő:	Brindisi Szent Lőrinc áldozópap, egyháztanító
22. kedd:	Szent Mária Magdolna
23. szerda:	Szent Brigitta szerzetesnő, Európa társvédőszentje
24. csütörtök:	Árpád-házi Szent Kinga szűz és szerzetesnő
25. péntek:	Szent Jakab apostol
26. szombat:	Szent Joakim és Szent Anna, Szűz Mária szülei
27. vasárnap:	Évközi 17. vasárnap
29. kedd:	Szent Márta
30. szerda:	Aranyzavú (Krizológ) Szent Péter püspök
31. csütörtök:	Loyolai Szent Ignác áldozópap

tő alakját rajzolta ki; de Szent Vér kegyhely van Magyarországon is, a Baranya megyei **Bátán**, ahol a szentostyán véres csöppek jelentek meg. Itt július első vasárnapján, a Szent Vér ünnepén tartanak nagy zarándoklatot.

A **Szent Vér tisztelete** arra tanít bennünket, hogy becsüljük meg Jézus értünk hozott véráldozatát. Becsüljük meg azt, hogy anyira szeretett bennünket, hogy nem sajnálta a vérét ontani, az életét feláldozni értünk. És igazán megbecsülni akkor tudjuk ezt a nagy szeretetet, ha hiteles, imádságos keresztény életünkkel méltókká válunk Jézus barátságára... Július hónap legyen jó alkalom arra, hogy Jézus Vérének különösen is tiszteletünk központjába állítsuk. **Jézus Szent Vérének litániája** megtalálható a „Hozsanna” imakönyvben, a Litániák között.

Jézus Szent Vérének rózsafüzére

A rózsafüzér 7-szer 7 fekete szemet tartalmaz, mint a Hétfájdalmas Olvasó.

Bevezetés:

Hiszekegy... Miatyánk... Üdvözlég (3-szor)...

Üdvözlég titkok:

1. akinek Szent Vére értünk kiserkedt.
2. akinek Szent Vére értünk elfolyt.
3. akinek Szent Vére értünk kiömlött.

Hetedek:

Miatyánk... Üdvözlég (7-szer)... Dicsőség...

Üdvözlég titkok:

1. akinek Szent Vére a körülmetélésakor kiserkedt.
2. akinek Szent Vére az elfogattatás éjszakáján a kínzások következtében kiserkedt.
3. akinek Szent Vére a megostorozásakor kifolyt.
4. akinek Szent Vére a tövissel való megkoronázásakor kifolyt.
5. akinek Szent Vére a kereszt hordozásakor vállsebéből kifolyt.
6. akinek Szent Vére a keresztre szegezésakor a földre ömlött.
7. akinek Szent Vére Szívének átdöfésékor a földre ömlött.

Befejezés:

Könyörgőjünk! Szűzanyánk! A Szent Vér Anyja! Vegyél körbe minket Szent Fiad Vérével, építs védőfalat Szent Fiad Véréből körénk, hogy ezen a Szent Falon ne tudjon áthatolni a gonosz semmiféle támadása. Szent Fiad Vére óvjon, védjen, őrizzen a jobb idők érkezéséig. Amen.

Szentelek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

SZENT ANNA

a Boldogságos Szűz Mária édesanyja

ünnep: július 26.

A 2. századig visszamenő hagyomány nevezi meg a Boldogságos Szűz Mária szüleit: Annát és Joakimot. Ez az úgy nevezett Jakab-ősevangélium elbeszéli, hogy mivel nem volt gyermeke, egy férfi megakadályozta Anna férjét, Joakimot az áldozat bemutatásában. A szegyetől Joakim visszavonult. Imával, jótékonykodással, böjttel kérték Istent a gyalázatuk elvételeére.

Sok könny, keserűség és várakozás után született meg gyermekük, Mária. A várva várt gyermeket hároméves korában a templom szolgálatára ajánlották fel. Szent Joa-

kim tekintélyes idős korban hunyt el, Szent Anna és Szűz Mária karjaiban.

Szent Anna a bányászok, hajósok, anyák, szülő anyák védőszentje. Szent Anna Szent Joakimmal együtt a házastársak védőszentje és segítője.

(Iványi László: 200 éves az Endrődi Szent Imre templom
Fotó: Szent Anna az endrődi templomból)

Egyházközségi vacsora Hunyán

A hunyai egyházközség május 31-én ismét megrendezte az immár hagyományosnak nevezhető, tavaszvégi egyházközségi vacsoráját a helyi Művelődési Otthonban.

A rendezvény elején Iványi László tb. kanonok, plébános és Petyényi Szilárdné polgármester köszöntötte a megjelenteket, mindketten kihangsúlyozták az esemény közösségépítő jellegét. A köszöntőket követően a hunyai Nyugdíjasklub tagjai léptek színpadra, akik színvonalas előadással örvendeztettek meg bennünket, szép nóták és szavaltatok hangzottak el.

A műsor végére megfőtt az ízletes birkapörkölt, amit ezután fel is szolgáltunk kedves vendégeinknek. Az étel nagy tetszést aratott, Pintér László gondnokunk ismét jó munkát végzett. A vacsora után táncre perdült a társaság, alig fértünk el a parketten, a zenét Iványi László és társa szolgáltatta.

Az est fénypontja a tombolasorsolás volt, ahol értékes nyeremények leltek gazdára. A sorsolás közben izgalmas és vicces jelenetek szemtanúi lehettünk, amelyek tovább fokozták jó hangulatunkat. A főnyeremény ismét egy élő bárány volt, melyért köszönetet mondunk a felajánlóknak, Iványi Miklósnak és családjának.

A tombola végén még eljártunk egy utolsó táncot, a zene éjjel fél egykor hallgatott el.

A vacsora ismét elérte célját: jókedv, mulatság, beszélgetések, viccelődések stb. által tovább épült és erősödött közösségünk. Ezúton mondok köszönetet az egyházközségi képviselő-testületnek az esemény megszervezéséért, az anyagi támogatóknak felajánlásukért, a vendégeknek pedig a részvételért. Adja Isten, hogy még sok ilyen nagyszerű esemény résztvevői lehessünk!

Hegedűs Bence

GYOMAENDRÓDI KRÓNIKA

- Civil sarok - Kotormán Barbi

„A zene az életem”...

- mondja, széles mosollyal... miután a XII. Bogrács Napja rendezvényen az Öregszőlőben a lelkes közönség tapsa közepette hagyta el a színpadot, megalapozva a hangulatot Magyar Rózsa előadásához.

Barbóca - ahogy sokan nevezik - talán egy későbbi előadóművészi nevet megelőlegezve neki - számos helyi rendezvényen

tűnt fel az utóbbi időben, s egyre többen dicsérik egyedi szép hangját, tehetségét.

A Kner Imre Gimnázium harmadik évfolyamos tanulóival a Bogrács fesztivál alkalmával beszélgetünk. Már az újabb bemutatkozására készül, ugyanis június 29-én a Hősök terén az üldözött magyar gazdák emlékére rendezett ünnepi műsorban hallhatjuk ismét.

- Hogyan kezdődött, mióta énekelsz? - kérdezem.

Talán már az óvodában kezdődött, színjátszással, néptáncsal, évekig táncoltam is, ma is szeretem a mozgást. Aztán nyolcéves koromban a Kiss Bálint Általános Iskolában kezdtem szolfézs órákat és zongoraleckéket venni, hét évig intenzíven zongoráztam is.

Sokat köszönhetek Halász Valéria tanárnőnek, a Kállai Ferenc Művészeti Iskola fuvolatanárának, illetve Tóth Erika operetténekesnek, akik csiszolták énektudásom. Berg Andrea pedig a zongoratudásom fejlesztette.

No és anyának, aki kiskoromtól segít, nagy támaszom ebben is, mint ahogy mindenben.

Volt egy nagy bécsi zongoránk, azon sokat gyakoroltam.

Kotormáné Hóbel Zsuzsáról van szó, aki Szarvason született, 1981 óta él Gyomaendrődön, ma már nyugdíjas, és sajnálatosan 2005, férje halála óta egyedül neveli Barbit. Ő is sikeres üzletasszony volt, varrodát vezetett, ma is szép ötletes dolgokat varr, így a kreativitást, a szépérzékét, a tökéletesség és a minőség iránti igényt ő táplálta bele az ifjú tehetségbe.

- Szépen énekelsz angolul is, hogy állsz a nyelvekkel, ami már nélkülözhetetlen a mai világban, az új Európában az érvényesüléshez?

Óvodától kezdve tizennégy éve tanulok angolul, az idén nyelvizsgáztam. Németül is tanulok a gimiben, és talán egyszer még az olasz nyelvre is jut időm. Szeretném azt is megtanulni.

- Mi a kedvenc tantárgyad, érdeklődési köröd?

Művészet, rajz. Az ének mellett sokat rajzolok is. Kedvencem a földrajz, emelt szintű főcit tanulok. No és a divat... Stylistként is segíték fiatalabb gyerekeket, akik keresik önmagukat, és ezzel önbizalmat adok nekik, illetve erősítem önbizalmukat.

Szeretem a gyerekeket, énekeltem, zongoráztam a kisebbeknek karácsonyi műsorokban, gyermeknapokon.

- Mikor volt az első fellépésed, és mi történt azóta?

Harmadikban, nyolcévesen Szarvason. Aztán évente egy két alkalommal vállalati rendezvényen, nyugdíjas klub ünnepségen.

A Körös TV farsangi, karácsonyi programjában is szerepeltem, a Halleluja-t énekeltem.

Később versmondó versenyeken és irodalmi színpadon is szerepeltem.

- Hallom, a mozgáskorlátozottak egyesületén belül foglalkozol kisebb gyerekekkel is?

Igen, szeretem a gyerekeket, amint már említettem, szeretek segíteni másokon, az elesettebbeken. Édesanyám is tagja e szervezetnek, így kerültem kapcsolatba velük.

- Idén az Adományozás napján szervezett, gyűjtéssel egybekötött rendezvényen is énekelteél... mi a további nyári program?

A június végi gazda napi rendezvény után júliusban a Cibere gyermeknapon fogok énekelni, és van még egy két fellépés tervben, de leginkább görögországi nyaralásra készülök anyával.

- Végül melyek a távolabbi tervek, kialakult már, mi szeretnél lenni?

Jövőre érettségi, ez a legfontosabb. Aztán tovább szeretnék tanulni, felsőfokú turisztikai, vendéglátás szakismeretet szerezni. No és természetesen az ének-zenével is tovább kívánok foglalkozni, hogy ha lehetőségem lesz rá a megyehatáron túl is, netán országosan megismerhessenek.

- Ez egészséges önbizalomra vall... Gyomaendrőd sok tehetséges, sikeres embert adott már az országnak, akik öregbitik a város hírnevét. Mit kívánhatunk? Legyen ezúttal is így.

Dr. Varju László

Bogrács fesztivál az Öregszőlőben

Június 7-én az Öregszőlőben rendezték meg a XII. Bogrács Napját, a Rózsahegy Alapítvány szervezésében.

A főzőversenyre két kategóriában lehetett nevezni: paprikás krumpli és egyéb bográcsételek.

A zsűri Lehóczkiné Timár Irén önkormányzati képviselő vezetésével közel ötven ételből választhatott a végén.

Egész nap számos, jobbnál jobb program szórakoztatta a kikapcsolódni vágyó közönséget, szinte megszakítás nélkül. Helyiek és meghívott vendégművészek, kicsik és nagyok egyaránt felléptek. A Tulipános Óvoda, a Rumba TSE táncosai, Barbóca, Cibere bohóc, Magyar Rózsa, Nyugdíjas Klub énekkara, hogy csak néhányat

említsék. Nekem személy szerint a Nyugdíjas Klub énekesei tetszettek legjobban. Megmutatták, van még mit tanulni az idősebbektől.

Közel hatszáz résztvevő érezhette magát kitűnően reggeltől estig, köztük nem kevés távol élő elszármazott is, az Endrődiek Baráti Körének hívására. Jó néhány városi civil szervezet, egyesület is jelen volt, s külön öröm volt látni a nagyon sok gyermeket, hisz ők képviselik a jövőt.

Hogy ki nyert? Az végül nem is volt fontos... sokan kaptak elismerő oklevelet, különdíjat és természetesen a szokásos első második harmadik helyeket is kiosztották, de valójában Gyomaendrőd, s benne Öregszőlő nyert ezzel a jó hangulatú rendezvénnyel.

Dr. Varju László

Hegedűs Zoltán versei

Kis-Szabó

A Körös hol tiszta, hol zavaros vize,
Nyugalmas tükre, félénk fodra,
Haragos hulláma és gyilkos örvénye
Tanítottak engem.

Neveltek, hogy mindent és mindenkit
Úgy fogadjak el, amilyen.
És ehhez nekem se nyugalmas tükröt,
Se borító erőt nem adott...
Inkább csak fodrokat.

És úszni tanított.
Együtt az árral,
De - újabban már érzem -
Akár az ár ellen is.

(Mt 28,20)

A tudás szitáján át-átlesve,
keresem az okot és a célt,
s ahogy az évek múlásával megáll az idő,
egymásra csodálkozunk,
rám Ő, Rá én.

Ez sem sikerült – rendel el eleve,
de mindenható gyöngességét látva én mégis
bűnösen bízik Benne.

Hiszen engem is megváltottál,
szerelmem szemében szolgáltál,
űztél, hogy keressem a napot,
űztél, hogy keressem a bűnbánatot.

Erdők alján, foltos fényben,
faluszélén - városmélyén
alváz alatt fekve,
űtszéli pihés liánok szára az ágán,
metál meeting miliőben,
szerető szív fullánkjában,
tűztiptró közönyben:
az egész lesipuskás életben
végig velem voltál,
figyeltél,
– és már tudom –
segítettél.

Csak hát...
a legnagyobb a legnehezebb!
a szeretet.

Bűnnel és csalódással szentelsz, Uram,
pedig lehetnék egyszerűen jó.
De a képmás nem lehet mindjárt Képmás,
ezért kaptuk az Időt, és
talán ez lehet minden titkok nyitja is!

Pilinszky János: Az egyszerűek imája

(Az Irodalmi oldal cikkéhez, folytatás)

Cyakran halljuk, hogy az olvasó egyszerű emberek kezébe való, azoknak az imádsága. Mintha az egyszerűség valami sajnálatos dolog lenne!

Pedig az igazság épp ennek a fordítottja. Épp ezért a legbonyolultabb intelligencia sem ér sokat, ha magjában nincs ott a lélek egyszerűsége, életadó ereje. Az egyszerűséget nemhogy ki kellene nőnünk, az egyszerűség kell, hogy életünk legbensőbb programja legyen. Érzékeny erény ez, mint a földben születő csíra. Aki nézegetni akarja, sőt mutogatni, termőföldjéből ássa ki, s elpusztítja.

Ennyit az egyszerűségről. De milyen lehet akkor az „egyszerűek imádsága”? Valóban egyszerű, de egyszerűségében – s épp abban – mélységesen gazdag.

Van benne valami monotonía, ez igaz, de milyen! Szemeivel sok mindent példáz. Példázza a pillanatok, az órák, az esztendőket, az idő múlását, s „bilincsel” az esztendőket körforgását is. Testvérien együtt lüktet a mi időnkkel, hűségesen, ahogy nem véletlen, hogy a hűségesekek szeretik talán legjobban. „Monotóniája” a szív „monotóniája”, s a költészet ritmusával rokon. Mégis a hétköznapiok megszentelésére nincs alkalmasabb az imádságnál, hiszen épp arra való, hogy szinte mindig mondhassuk. Megtestesítője az „imádkozzál és dolgozzál”, sőt az „imádkozva élj” parancsának. Aki szereti, annak számára „monotóniája” üdítőbb a legtermékenyítőbb csendes esőnél.

De az olvasó megfelel az élet másik bensőséges titkának, törvényének is, hogy az egyszeri sokasodni kíván. Elég a természetre gondolnunk, s beljebb egy lépéssel: a szeretet pazarlására. S ha mindezt elfogadtuk és megszerettük benne, akkor megajándékoz tulajdonképpen tartalmával, mely mintegy az emberibe ágyazva közvetíti az istenit: az imádság szintjén azt a drámát, mely a misztérium valószínűség szintjén a szentmisében játszódik le (napról napra, óráról órára a földi esztendőket körforgásában).

*

Panaszaink árulnak el minket. Az életre főként két panaszkunk van. Egyrészt, hogy unalmas, másrészt hogy nemegyszer elviselhetetlenül hányatott és tragikus. Nos, ha szabad ezt mondanunk, az olvasó egyszerre megszentelője az „unalomnak” és a „tragédiának”. Megvan a lét harmóniájába, csendjébe beavató ereje, mely átszűrheti legszűrhetőbb perceinket is, de működhöz fordítva is, mint a sebre rakott borogatás. Tragikus titkaival viszont épp hétköznapijaink fenyegető közönyéből kíván fölírni, vagy épp fordítva: életünk drámájában a legnagyobb drámát közvetítve felénk, siet segítségünkre a hit, a remény és a szeretet erejével.

Bizony, nem egyszer feledkezünk meg róla, és sajnos, nem egyszer veszítjük el életünk során. Pedig az „egyszerű szívek” szakadatlanul mondják ezt az „egyszerű imádságot”.

(Új Ember, 1962. október 7.)

Tinédzser-kor

Jártuk az erdőt és jártuk a mezőt,
És nélkülünk nem kezdődött el a bál.
Arcunkról tüntettük pattanást, szeplőt,
S ...ssuhogott rajtunk a jókedvű nadrág.

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szonda István

Páduai Szent Antal ünnepén

Június 13-án délelőtt az Endrődi Népház konferencia termében a „Lélekkel a Körösök mentén”- Turisztikai fejlesztések Gyomaendrődön a vallás és a Körös ökológiája tükrében (DAOP-2.1.1/J-12-2012-0007) című nyertes pályázat projektnyitó rendezvényére került sor. A pályázat csaknem félmilliárdos támogatást biztosít, a Gyomaendrődön megvalósuló vallás- és ökoturisztikai fejlesztéseknek. A vallás-turisztikai beruházásoknak köszönhetően jelentős számú szakrális építmény is megújul városunkban. Az Endrődi Népház udvarán álló épületből (egykori Szent Antal ház) 21 férőhelyes zárandokszálláshelyet alakítanak ki. A közelben lévő Szent Antal kenyérének sütőházát, pedig eredeti állapotoknak megfelelően fogják felújítani.

A ma még romos sütőház előtt, aznap délután 17 órára gyülekeztek az emberek, hogy Páduai Szent Antal napján, a szegények és elesettek védőszentjének ünnepén, emlékezzenek meg a szentről és arról az eszméről, mely felépítette ezt a házat. A vallási szertartást Czank Gábor plébános végezte, és jelen volt Iványi László tb. kanonok, hunyai plébános is.

Az ünnepség kezdetén Szonda István elmondta, hogy hamarosan megújul a ház és a jövő évi Szent Antal-napot már az épület újjászületésével fogjuk ünnepelni. A sütőház nemcsak szakrális hely lesz a településnek, hanem az

egymásról való gondolkodás jegyében, olyan programokat szerveznek, melyek segítik a település rászorulóit. A házba visszaépítik a sütőkemencét, ahol a hagyományos feltészták készítésére tanítják majd a fiatal háziasszonyokat és az érdeklődőket. Ebben a kemencében sültek majd meg az ünnephez kapcsolódva „szentantalkenyérét”.

Az idei ünnepségen Czank Gábor plébános a hívek által hozott liliomokat megszentelte és a Szent Antal kenyérét is. A megszentelt kenyérét szétosztottuk az ünnepség résztvevőinek. A Szent Antal sütőháznál tartott megemlékezés után ünnepélyes keretek között, indultak a hívők a Szarvasvégi temetőbe, ahol a felújított kápolna ünnepi szent miséjére került sor. A temető kápolnát Czank Gábor plébános vezetésével újítták meg, és Páduai Szent Antal tiszteletére szentelték újra. A kápolna felújítása segíti az újranyitott temető használatát. A Szarvasvégi temetőben sokáig nem engedélyezték a hatóságok a temetkezést, majd csak 2000 után megindult változások tették lehetővé, hogy a katolikus egyház használhassa a temetőjét. A nagyrészt hagyományos sírjelekkel rendelkező temető kert a régi falusi temetők rendjét mutatja, ezért nagyon fontos ennek védelme és megőrzése. A kápolna felújítása és a holtak védőszentjeként is számon tartott Páduai Szent Antal oltalmába helyezése elősegíti ennek a kulturális értéknek a megőrzését.

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

Halotti búcsúztató Gyomáról

1862-ből - II.

Életemben mindég kedvelt testvéreim!
Ti hozzátok szólnak vég rebegeiseim:
Csapó Judith Kovács Gergelynek özvegye
Benedek, Imre Rebekának hú férje.
Lidia, Tandi Andrásnak élet párja
'Susánna, B. Kovács Gergely* hitves társa
Erzsébeth, Kovács Ferencz élet párjával
Hozzájuk tartozó egész családjikkal. –
Ki úgy igazgatja a' szív mozdulását!
Mint a hempelygő víz járását, 's folyását,
Ki tudja hány levél ékesíti a' fát
Csak az mondhatja meg szívetek jóságát. –
Ennyi jóságot meghálálni ki bírna?
Csak az, kinél felvan az egekben írva!
De Te mondád Uram! hogy aki abból ad
A' mivel bír, soha hálátlan nem marad. –
Nékem nincsen semmim, miben eltemetnek
Azt sem nevezhetem többé az enyimnek,
Férgeké az, a' mint magatok tudjátok
Áldásom is másnak szájából halljátok;
De egyeznek ezzel az én kéréseim
Hallgassátok meg hát kedves testvéreim;
Mi a' keserűség soha ne tudjátok,
Mint harmat úgy szálljon az áldás reátok,
Nevelhessétek fel szívetek magzatját
Házatok ne hagyjon ügye fogyott árvt. –
Ha elértek egykor az élet határra
Emeltessetek fel menny boldogságára. –

Busongó hitvesem élő testvérei
Ezekhez tartozó minden szív vérei:
Zsófia, H. Kovács István** élet párja
Sára, Kupai Istvánnak élet társa
Meboldogult Lajos testvére gyermeke
Kovács Lajos Molnár Zsófiának férje
És Sára B. Molnár István*** hú párjával
Hozzájuk tartozó minden rokonokkal. –
A' rokoni érzet, költsön szeretet
Teheti boldoggá földi életünket
Ezen drága kincset adtátok ti nekem
Mellyért arra kérem Atyám jó Istenem,
Hogy rólatok soha el ne felejtezzék
Hanem kegyelmével veletek lakozzék. –
Földi áldásiban bőven részesítsen
Ki mulástok után az égbe vezessen. –

Szeretett nászaim és nász asszonyaim!
Ti hozzátok szólnak búcsúzó szavaim!
Szaniszlai Sándor Hajdú Zsófiával
Gecsei János hú nőd Arany Sárával
Meboldogult Szabó Józsefnek özvegye
Szendrei Rebeka s minden szerelmese. –
Oláh István Marjai Juliánnával
V. Kovács Mihály nőd Szabó Rebekával
A' földi életnek közös sorsa szerint
A' melly sirba temet gazdagot és szegényt,
Az embernek ígért éveket el érve
Szállok én most alá sírom fenekére. –
Azért jó nászaim! nem kell most sírnotok
Sőt Istenhez szálljon fel hála adástok. –
Hogy addig nyújtotta Isten életemet
Míg felnevelhettem kedves gyermekeimet. –
Kívánom nászaim! míg tart itt pályátok
Az Úr szent áldását szállítsa reátok. –
S végre e mulandó földi szállás helyett
Adjon szenteli közt nektek égben helyet.

Kedves jó véreim szeretett rokonok;
Búcsúzó szavammal ti hozzátok szólok
Csapó Gergely s nőd Négyesi Zsuzsánnával
Csapó János Gálos Erzsébeth párjával
Csapó Á. István nőd Gábor Erzsébethel
Csapó Sándor Bátor Rebeka nőddel

Csapó, Bíró, Kovács nemzetség tagjai
Titeket szállítanak búcsúzó szavai;
Annyi áldás szálljon e szép rokonságra
Mennyi kívántatik igaz boldogságra,
Bú felleg az élet egét ne takarja,
Messze távolítsa el azt az Úr Karja,
Hogy földi éltetek kellemes folyása
Legyen a mennyei boldogság képmása. –

Életemben mindég szeretett komái
Ti hozzátok szólnak búcsúzó szavai:
Gábor János Szaniszlai Rebekával
Hozzájuk tartozó egész családjával. –
Istenben boldogult Izsó János párja
Bogár Erzsébeth és szerető családja
És G. Bácsi István szerelmeseiddel
E meboldogultnak vég áldását vedd el. –
A' szent vallás kötött kedvesim hozzátok
Én valék ti nektek szerető komátok. –
Híven szerettük mi az életben egymást
Kiterjesztem tehát reátok az áldást. –
Éljetek boldogul, egész háznépetek
Örömet jó léteket szerezzenek nektek. –
Ha pedig e földön végzitek a pályát
Nyerjétek a mennyben örökös koronát. –

Közéről és távolról levő rokonai
Titeket szállít meg búcsúzó szavával
Kis Dániel neje Csávás Rebekával, Balog
András Fekete Juliánnával, K. Csapó István
nőd Szakács Zsuzsánnával
Közéről és távolról különösen híven szerető
Barátja Fekete Mihály Bíró Zsuzsánna párja,
Igaz barátsággal vonzódtunk egymáshoz
Jussotok van tehát e végső áldáshoz. –
A sok jóságért, mit reám halmozátok
Áldjon meg az Isten szerető Atyátok,
Áldjon meg lelki, testi békességgel
Egykoron pedig majd örök idvességgel. –
Végezetre azok kik meg tiszteltétek
E meboldogultnak áldását vegyétek:
Jó Istenem! áldd meg minden rokonimat
Barátimat s minden jó akaróimat. –
Óltalmazd veszélytől, bűtől, s fájdalomtól,
E földi életben levő sok vizálytól. –
Deríts rájuk áldást hozó esztendőket
Ha boldogul töltik e földi időket
Akkor majd emeld fel szenteid körébe
Részesítsen a menny fő dicsőségébe. –

Vége már búcsúdnak, menned kell ó halott!
Menned, s elfoglalnod megásatott sírod,
Menj, mi elkísérünk gyászos sírhalmodhoz,
A több már porrá vált elhunyt rokonodhoz. –
Ki fáradt testednek kívánjuk mindnyájan
Pihenjen csendesen a föld ölen lágyan. –
Hú lelked az égi jutalom honában
Vég nélkül örvendjen Isten országában.
1862. Mártius 25-én"

A halott búcsúztatása a temetési szertartás része. Az udvaron az egyházi szertartás után általában a kántortanító búcsúztatta el a halottat, az általa költött énekkel. A halott nevében szóla meg egyes szám első személyben. Ékes rigmusokban, énekszóval. A dallam ritkán saját költésű, de legtöbbször ismert egyházi ének dallamára volt alkalmazva. Életemben szeretett komái; a keresztkomák, vagyis az oda-vissza értelemben veit keresztzsülők. Az elhunyt Papp Zsigmond anyai ági dédnagyapja volt.

*B. Kovács – Bódor Kovács

** H. Kovács – Hajós Kovács

*** B. Molnár – Berettyó Molnár

SPORT

Véget ért a labdarúgó-bajnokság

Június 7-én befejeződött a 2013-14. évi Megyei I. osztályú labdarúgó-bajnokság. A Gyomaendrődi FC labdarúgói teljesítették az év elején megfogalmazott célt, magabiztosan megőrizni a Megyei I. osztályú tagságunkat. Az új bajnoki idényre új edzővel vágott neki a felnőtt csapat. A játékos állományban is jelentős változás történt az előző szezonhoz képest, többen abbahagyták az aktív játékot, ill. munkahelyi és egyéb elfoglaltság miatt távoztak a csapattól. Az érkezési oldalon sajnos nem volt ek-

kora a mozgás, kevesebb rutinos játékost sikerült igazolnunk a hiányzó pótlására. A labdarúgócsapatra is jellemző, ami egyébként a városra is, fiatal korosztályok hiányoznak a sportból is vidéki vagy külföldi munkavállalás miatt. A bajnokság őszi szezonja nehezen indult a csapat számára, mindez már látható volt a felkészülés során is, hiszen nehézkesen állt össze a gárda. A szezon közepére azonban magára találtak a játékosok, összeszoktak, megértették egymást a pályán, és elkezdtek a bajnoki pontok gyűjtését. A menet közben betervezett pontoktól mindössze hárommal maradt el a csapat. A gyenge kezdést így sikerült kijavítani a végére. A hosszú téli szünet sem volt gondtalan és zökkenőmentes, ugyanis a nyárhoz hasonlóan ismét több játékos távozott az egyesülettől. Volt, aki féléves tartózkodás után hagyta el az egyesületet jobb ígéretek reményében. Sajnos saját nevelésű fiatalok is távoztak, akiket nagyon sajnáltunk, de az amatőr sportnak ez egy sajátos helyzete. Az érkezési oldalon megint új játékosokkal kellett a távozókat pótolni, újra kellett ismét építeni a csapatot. A tavasz hasonlóra sikerült, mint az őszi, volt egy nagyon jó sorozatunk is, másfél hónapig nem kaptunk ki mérkőzésen.

A csapatok szezon végi helyezései:

Felnőtt csapat:

10. Gyomaendrődi FC 30 mérk. 9 győz. 8 dönt. 13 ver. 61-69 35 pont

U-19 csapat:

14. Gyomaendrődi FC 30 mérk. 8 győz. 2 dönt. 20 ver. 37-103 26 pont

U-16 csapat:

10. Gyomaendrődi FC 26 mérk. 8 győz. 3 dönt. 15 ver. 58-83 27 pont

Az utolsó bajnoki mérkőzések eredményei:

2014. 05. 31. Gyomaendrődi FC – Mezőberényi FC 4 : 3

G.: Zsíros P.(2), Werle T.(2)

Ifi.: 1 : 2 G.: Kiszely Márk

A találkozó előtt búcsúztatták el a Gyomaendrődi FC vezetői és a Baráti Kör tagjai az aktív játéktól visszavonuló Toldi Balázst, aki több mint két évtizedes gazdag pályafutást zárt le.

Az első félidőben bátran kezdtek a vendégek, többet kezdeményeztek, de a hazaiak voltak a tervszerűbbek. Különösen a télen Berényből igazolt Zsíros akart bizonyítani egykori csapatának, és ez olyan jól sikerült neki, hogy húsz perc után az ő két góljával vezettek a Körös-partiak. Még fél óra sem telt el, amikor egy gyors ellenakciót követően a rutinos Werle lépett ki a védők közül, és nem hibá-

zott. Ekkor úgy tűnt, hogy el is dőlt a pontok sorsa. A nehéz helyzetben lévő vendégek azonban nem így gondolták, a szünet után száználcvan fokok fordulatot vett a mérkőzés. A hazaiak, mint egy „jóllakott óvodás”, úgy kezdték a félidőt, a vendégek pedig már a negyedik percben szépítettek az elalvó hazai védelem mellett. A korai találat fellelkesítette a berényieket, a házigazdák viszont érthetetlen módon megzavarodtak. A lejtőn pedig nem volt megállás, a 70. percre kiegyenlített a Mezőberény. Már-már mindenki azt a „téli felöltőt” emlegette, amikor a rutinos Werle találat a régi kerékvágásba helyezte a mérkőzés menetét. Az utolsó tíz percben még próbálkoztak a vendégek, de már nem volt átütőerő a támadásaikban. Az első félidőben nagyszerűen játszó, a másodikban kínlódó hazaiak végül hozták a kötelező győzelmet.

2014. 06. 07. Tótkomlói TC – Gyomaendrődi FC 2 : 1

G.: Toldi B.

Ifi.: 3 : 0 G.: --

A komlói együttes ezen a mérkőzésen az életéért küzdött, hiszen csak győzelemmel és a mezőberényi mérkőzés számára kedvező alakulása esetén maradhatott a Megyei I. osztályban. E felfokozott hangulatban kezdődött a mérkőzés, már a második percben gólt ért el a hazaiak, ami megadta az alaphangot a mérkőzésnek, miután egy alapvonalról becenterezett labdát 10 méterről jutatták a hálóba. Továbbra is a hazaiak irányították a játékot, helyzetek sora maradt kihasználatlanul, a félidő lefújása előtti percben azonban fejvel ismét a vendégek kapujába juttatták a labdát. Az első félidőben igen kellemes ellenfélnek bizonyult a gyomaendrődi csapat, hiszen gyengén és elképzelés nélkül játszott, látszott rajta, hogy számára már nincs tétje a mérkőzésnek. A szünet fordulatot hozott, mert a második félidőben átvette az irányítást a vendégcsapat, több lehetőséget alakított ki a hazaiak kapuja előtt. A komlós kontrákból próbált veszélyeztetni, de az ígéretes lehetőségek kimaradtak. A félidő közepén a hazai játékos kiállítását követően kapuja elé szorult az együttes, még inkább izgalmassá vált a közdelem, miután a búcsúmeccsét játszó Toldi Balázs egy fejessel szépített. Az utolsó húsz percben a hazai védelem állta a gyomaendrődiek rohamait, a második kiállítás után viszont már a szerencséire is szüksége volt ahhoz, hogy megmentse a bennmaradást érő győzelmet. A nagyobb akarral küzdő Tótkomlós az első félidő jó játékával megérdemelten tartotta otthon a bent maradást érő három pontot.

Fülöp Zoltán

Gyöngysorok

Ember számára nem terem nagyobb kincs, mint a gondos, józan értelem.

Aki jól figyel s mindent megért, az tud csak lenni tetteiben óvatos.

Az igazság nem tűr meg semmi álnokságot, nyíltan szól az emberekhez és éppen ezért népszerűtlen.

Semmi más foglalkozásból nem származik olyan átható és nyomban jelentkező békeszeretet, mint a földművelésből.

Nem az a boldogabb, akit a szerencse minden kegyével elhalmoz, hanem az, aki semmiben sem szorul rá.

Ha jól megy sorod, mértékletes légy, balsorsban pedig okos.

A műveletlen ember szokása másokra panaszkodni, amikor ő maga cselekszik helytelenül.

Ne külső szépségeddel tündökölj, hanem tetteid legyenek szépek.

Az biztosítja a város fennmaradását, ha valamennyi polgára egy akaraton van s nem szerez örömet ellenségeinek.

Irigység az, ha valakinek bosszúságot okoz még annak a jó sorsa is, aki megérdemli.

Gazdaggá csak a lélek tehet.

Amikor megkérdezték Arisztoteléstől, mi az, ami gyorsan előregszik, így válaszolt: a hála.

Egészségről-betegségről

A rheumatoid arthritis

Kedves Olvasók! Ebben a részben kezdődő cikksorozatomban szeretném Önökkel jobban megismertetni a gyakrabban előforduló reumatológiai kórképek tünettaniát, diagnosztikáját és napjainkban ismert régebbi és újabb keletű kezelési módokat.

A cikkemben szeretném bemutatni a rheumatoid arthritis (rövidítése: RA) nevű kórképet, mely ismeretlen eredetű, krónikus gyulladással járó RA-ra vonatkozó egyértelmű bizonyítékok csak 300-400 évre visszamenőleg állnak rendelkezésre. A nők veszélyeztetettebbek, közöttük 2-3-szor gyakrabban fordulhat elő a betegség, mint a férfiak körében. A betegség bármely életkorban elkezdődhet.

A felnőtt lakosság kb.: 0,5-1%-a érintett. Az egyébként jellegzetes elváltozásokkal járó RA-ra vonatkozó egyértelmű bizonyítékok csak 300-400 évre visszamenőleg állnak rendelkezésre. A nők veszélyeztetettebbek, közöttük 2-3-szor gyakrabban fordulhat elő a betegség, mint a férfiak körében. A betegség bármely életkorban elkezdődhet.

Az RA-ra általában a lappangó, sokízületi gyulladással járó kezdet jellemző, de ritkán indulhat egy vagy néhány ízület lázzal kísért akut, hirtelen kezdődő gyulladással. Néha különböző ízületek átmeneti, nyomtalanul gyógyuló gyulladással járó, ún. palindrom rheumatismus jelentkező előzi meg kialakulását, de az RA lehet a Still betegség kifutási lehetősége is.

Legelőször a kezek ujjainak alap- ill. középső percei, és a csuklók válnak szimmetrikusan duzzadtá, fájdalmassá. Az ujj-ízületek legvégső percei RA-ban megkíméltek. A lábakon is az ujjalapízületek érintettsége jellemző. Akár több órán át tartó reggeli ízületi merevség jellemző, a betegek fáradékonyságról, izomfájdalmakról, hőemelkedésről, izzadákonyságról számolnak be. A nagyobb ízületek érintettsége később jelentkezik. Duzzanat, nyomásérzékenység észlelhető, felettük a bőr kissé melegebb tapintatú lehet. A hosszantartó betegségben az ízületi tok a krónikus gyulladás miatt zsugorodik, az inak ízülethez viszonyított helyzete megváltozik és ízületekben tengelyirányú eltéréssel járó deformitások, ún. sublaxiatiók vagy „félficamok” alakulnak ki. A kézhatáriszomjok sorvadnak, az ökölképzés, a fogás a gyulladás, majd az anatómiai károsodások következtében korlátozottá válik. A csuklóízület tengelyének az alkarhoz képest tenyéri irányú eltérése alakul ki, oldalnézetben puskára tűzött bajonetre emlékeztet; a csuklóízületek területén csontos összenövés alakulhatnak ki. A csukló gyulladása a kézhatáriszomjok gyulladása kíséri, hosszas fennállása a IV.-V. ujjak inának szakadását okozhatja. Az ujjak tenyéri felszínén futó hajlító inak gyulladása csomóképződéssel járhat, mely „pattanó ujjat” eredményez. (A behajlított ujj aktívan nem, csak passzívan „pattanva” egyenesíthető ki.)

A könyökízület krónikus gyulladása és az ízületi tok zsugorodása annak hajlított állapotában való rögzülését eredményezi. A vállízületet alkotó izmok egyes ináiban szakadások jöhetnek létre, vállízület duzzanat alakul ki a deltaizom területén. Az inszakadások következtében a kar felemelése végül lehetetlenné válik. A csípő érintettsége RA-ban viszonylag ritkább. A nagyízületek közül leggyakrabban a térd gyulladással találkozhatunk. Az ízületi folyadék a krónikus gyulladás miatt felhalmozódik és a térdhajlatban tapintható fájdalmas, nyomásérzékeny duzzanatot eredményez, az ún. Baker cystat. Régebb óta fennálló gyulladás a térdízületek nyújtott állapotban való rögzülését járó mozgáskorlátozottságát, istabilla válását eredményezi. A bokaízületek is gyulladtá, fájdalmassá válnak, később deformálódnak. A lábón a lábközépcsontok fejecsenek talpi irányú eltérése alakul ki, kalapácsujj deformitás jön létre az I. lábujj alappercében. A hallócsontocskák összecsontosodhatnak, mely halláscsökkenéssel jár, más ízületek érintettsége miatt rekedtség és rágási fájdalom alakulhat ki.

Az RA nemcsak az ízületeket érintheti, hanem a betegség ki-

menetelét előnytelenül befolyásoló egyéb szervrendszereket érintő szövödményekkel is járhat. A végtagok feszítő felszínén, leggyakrabban a könyöknél a betegek 20-30%-ánál a bőr alatt ún. rheumatoid csomók tapinthatók. A csomó elfolyósodva a bőrön keresztül a felszínre törhet, de sipolynylások vezethetnek az ízületek üregéből vagy a környező nyálkatömlőkből is. Az ujjakon a körömágy körül érgyulladásra utaló lelsio jelenhetnek meg, a lábszáron megjelenő, számos, apró, pontszerű, vöröses bőrelváltozások oka is az arteriális érgyulladás. A lábszárfelekélyek oka RA-ban általában vénás elégtelenség. A kéz- és lábujjak területén is kialakulhatnak apró fekélyek, melyek oka arteriális embólius vagy érlemezés okozta elzáródása. Ritkán az arteriális gyulladása vesék, a belek, az agy, szív vérellátásnak károsodásához vezet. A betegeknél szteroid kezelés nélkül is súlyos csonttritkulás alakul ki, a kézcsontok csontsűrűségének mérését a betegség aktivitásának követésére is ajánlják. Az idegrendszeri szövödményekre jellemzőek az alagút vagy más néven kompressziós szindrómák és a perifériás idegek érintettsége. Leggyakrabban a carpalis alagút szindrómával találkozunk, mely a csuklóízületi gyulladás miatt a csuklóízületi csatornában futó medianus nevű ideg nyomása miatt alakul ki és az I. három kézujj zsibbadásával jár. A perifériás idegek érintettségére jellemző a lábakon és a kezekben kesztyű- és zokniszerűen jelentkező zsibbadás, fájdalom. A tüdő érintettségére jellemző a száraz mellhártyagyulladás. A mellkasröntgen felvételen a rheumatoid csomókhoz hasonló kerekárnyékok jelenhetnek meg, melyeknek differenciál diagnosztikai jelentősége is van. Előrehaladottabb betegség a tüdő állományában a kötőszövet felszaporodásával járhat, melyet nagyfelbontású CT vizsgálattal lehet pontosan megítélni. Immunszuppresszív kezelés alatt nedves mellhártyagyulladás és tüdőgyulladás alakulhat ki. Nem ritka a szívburok folyadéképződéssel járó gyulladása sem. Szemészeti szövödmények között meg kell említeni a másodlagos Sjögren szindrómát, mely a szem szárazságával, csökkent könnytermeléssel jár. Kialakulhat a szem inthártyájának gyulladása. A betegeknél elsősorban a hónaljárokban megnagyobbodott nyirokcsomókat tapinthatunk, melyek szövettani képe a betegségre nem specifikus, elsősorban vérképző szervi betegségektől való elkülönítés céljából érdemes biopsziát venni.

A betegek többségénél a kórlefolyás hullámzó, spontán is részleges fellángoló és nyugvó szakaszok váltják egymást, miközben az ízületek fokozatosan károsodnak, funkciójuk romlik. A RA kezelésének célja a gyulladás és a fájdalom csökkentésével a betegség nyugvó szakaszának elérése, a mozgásszervi funkciók fenntartása, a betegség progressziójának megállítása, beleértve az ízületeken kívüli szervi szövödmények megelőzését.

A biológiai terápia az RA és más ízületi gyulladás kezelésében valódi áttörést jelent, mert minden korábbi gyógyszerrel hatékonyabban képes csökkenteni a gyulladással járó aktivitást, a porc- és csontpusztulást, ezáltal hosszú távon fékezi az anatómiai progressziót, a betegség előrehaladását.

Forrás: Dr. Gömör Béla: Klinikai Reumatológia Medicina Kiadó, 2005.

dr. Macsári Judit

Továbbra is sok szeretettel várjuk játékos kedvű fogadóinkat és fogadókedvű játékosainkat!

lottózó

nyitvatartás:	csütörtök 8-12, 13-17.
hétfő 8-12, 13-17.	péntek 8-12, 13-18.
kedd 8-12, 13-17.	szombat 8-18.
szerda 8-12, 13-18.	vasárnap 9-12

Gyomaendrőd, Fő út 56/1 sz.

KENŐ

Oszlácsné Kati

LUXOR

Trodalmi oldal

Csókey András: Agysebészet rózsafüzérrel

„Szüntelenül imádkoztatok!” (Tessz 5,17)

Minden valódi ajándék formál, vezet minket. Felismerésekhez, mélyebb összefüggésekhez.

Ilyen – pünkösdre kapott – ajándékként tekintek Csókey András könyvére, melynek középpontjában a „Szüntelenül imádkoztatok!” biztatása áll.

Különös lehet, hogy egy világhírű, sebészeti módszerei, eredményei alapján méltán elismert orvos a kreativitás alappillérének éppen ezt a Szent Pál-i figyelmeztetést állítja.

Különös lehet, elsősorban azoknak, akik a tudományt és a hitet összeegyeztethetetlennek tartják, akik számára a kézzel foghatatlan, szemmel láthatatlan nincs, nem létezik.

Az pedig teljességgel érthetetlen, hogy operáció előtt, után, vagy éppen (folyamatosan) alatta a rózsafüzér mondása, az ima segít az emberi találegonyság, probléma-, feladatmegoldó képesség megnyílásában, teret és helyet adva Isten gyógyító tevékenységének, hatékony jelenlétének.

Az emberi világ, emberi tekintetek alatti élet törekeny. Kapcsolatainkat a megfelelés, bizonyítás, verseny, ítélkezés, a múltékony-változó „felszíni fodrozódása” határozza meg. Különbözö érdekek mentén. Az Isten felé fordulás lelkiállapot, „egyfajta irányultság”. Más megfogalmazásban ez Isten tekintete alatti létezését jelent. Csókey doktor szerint „bármit tesztek, fél szemmel az Úrra tekintek”.

A szív Istenhez emelése – az imádság – kitágítja az elme, a tudat lehetőségeit, mellyel nagyobb rálátás, más megoldási módok jelennek meg. Az emberi lélek azzal a részével – isteni részével – kerül közvetlen kapcsolatba, melynek segítségével Istennel együttműködővé, alkotóvá válhat. Fontos tudnunk – mondja –, hogy a tudósok csak igazságokat ismernek fel, nem képesek a teremtésre. Hiszen a teremtés, a kinyilatkoztatás már befejeződött.

Mi gazdagítja belső világunkat? – kérdezi. Kultúra, hit, Istennel való kapcsolatunk, szeretetkapcsolataink...

Az egyént és így a nemzetet az teszi erőssé, ha el és be tud fogadni, ahogyan Szent István is tette. „Szerencse, hogy ilyen isteni, más szóval szeretetkultúrát örököltünk.”

Isten a szeretet (1Jn 4,6). S a kereszténység egyedülálló a vallások között, hiszen Isten keresi az embert, azzal hogy beleszületik a világba a betlehemi Kisdéd alakjában. (Barsi Balázs atya)

Az agykutató számára a fontos felismerések egyike, hogy az agyhalott beteg is képes érezni, akinek nincs keringés az agyában, akit lélegeztetőgép éltet, de érez, érzékeli az áramló szeretetet. Nem az agyában, agyával, hiszen az ugyanolyan szolgáló szerv, mint a kéz, máj, szem. Az agyunkban nincs szeretetközpont, vagyis a szeretet nem agyhoz, testhez kötött valóság.

De hogyan vált az imádság, a kreativitás egyik alappillérévé Csókey András életében!

Einstein szerint „a tudomány a vallás nélkül sánta”. Csókey

doktort 42 évesen hívta meg a Jóisten, tért meg, és tért vissza gyermekkori hitéhez. A férfi-, az elmeközpontú társadalom logikai válaszokat akar adni egy-egy felmerülő kérdésre, logikai úton akar eljutni a megoldásokhoz. Mindennapi életünkben is így van ez, a tudomány területén még inkább.

A szív megnyitása, felemelése Istenhez, az ima már másfajta látást eredményez. A szívünkkel látást. A kettő együttesen, egymást kiegészítve, erősítve tudja megadni a jó válaszokat.

Csókey András 1998-ban az tette ismertté, hogy kifejlesztett egy technikát „éralagút-technika” néven a súlyos traumás agyduzzanás kezelésére. Lényege, hogy a koponyatető eltávolítása után az ereket egy alagúttal védik meg az elzáródástól. Nemzetközi hírű lett, s az azóta eltelt évek alatt szüntelenül bizonyította a magyar kreativitást. Azt, hogy itthoni környezetben, szűk anyagi és korlátozott technikai viszonyok között, csekély támogatottság mellett is lehet kiemelkedőt alkotni.

S ebben – keresztény orvosként - nagy szerepet tulajdonít az imának, a rózsafüzérnek. Isten tekintete alatt, illetve fél szemmel mindig Rá tekintve egyre mélyül kapcsolata az Úrral, ugyanakkor érzelmi életének gazdagodásával változik önmagához, embertársaihoz való viszonya is. Naponta megtapasztalja, hogy a haldoklókra, a boncterem elhunytjaira – lényegében saját mulandóságára - csak Krisztus szenvedésén, halálán és feltámadásán keresztül szabad és érdemes tekinteni. Hiteles gyógyítóvá csak akkor lehet, ha a beteggel együttérezve, nagy empátiával, de a fájdalmaikat nem megtartva, hanem felajánlva Krisztusnak át tudja adni azt. „... tudatosan felvenni a beteg szenvedését, hogy megforgasson, motiváljon, és aztán továbbadhassam Krisztusnak” - mondja. A rózsafüzér - orvosi munkájában kapott - áldásos hatásáról egy helyütt ezt írta: „A műtéti újítás, mely 0,1 mm-re fékezi a 0,4-0,8 mm-es élettani kézremegést, melytől minden mikrosebész szenved, természetesen rózsafüzér imádság közben jutott az eszembe, és nem akkor, amikor biomechanikai-könyveket vagy egyéb mikrosebészeti cikkeket tanulmányoztam a kézremegés csökkentéséről. Egyszerűen a Szűzanyával folytatott beszélgetés közben. Döbbenetes újraigazolása volt a korábbi megtapasztalásnak. Ráadásaként az Orvosi Hetilap írásomat újszerűsége miatt Markusovszky-díjjal tüntette ki mint a 2006-os év egyik legjobb közleményét.”

Csókey András könyvének borítóján a Sixtus-kápolna mennyezetfreskójának részlete látható: Michelangelo Az ember teremtése. A könyv nemcsak a hit és tudomány, de a művészet és a hit kapcsolódásának szép példája. „Michelangelo pontos anatómiával ábrázolta az emberi agyat Isten alakjában. És ezt ötszáz évig senki nem ismerte fel, pedig hány és hány neuroanatómiát ismerő orvos látta ezt a freskót! És jött Meshberger professzor, aki felismerte, és közölte a világ egyik leghíresebb orvosi tudományos lapjában. [...] Ez a tudomány és művészet egyesülése a hitben. Mindhárom megtalálható a képen. A hit a kép témája: Isten embert teremtő ereje, a tudomány maga az emberi agy, és a kultúra Michelangelo művésze-te. Sugározza a kreatív gondolat keletkezését.”

Csókey András élete, könyvei, előadásai (interneten elérhetőek) tanúságtételek. A keresztény ember, a keresztény orvos hiteles tanúságtétele. Valódi ajándék valamennyiönknek...

Polányi Éva

(Folytatás: Pilinszky János: Az egyszerűek imája 9. oldal)

A borissza ember és a kóstolás...

Egyszer a parasztember egy ötliteres bekötött üvegben bort vitt a szomszéd faluba valaki megbízásából a barátjának. Útközben találkozott kedves ismerősökkel, akik egy lovas szekéren utaztak, megkérdezték, hogy hová tart. Ő elmesélte, hogy a vásárban volt, és eladott két hízott disznót, majd betért a kocsmába, hogy az adás-vételt elrendezzék, no meg, hogy igyanak rá egy áldomást. Ekkor a kocsmáros megismerte és kérdezte tőle, hogy ugye az ő falujában lakik Jóska, a kovács.

- Ott hát, persze, miért kérdezi? – kérdezett vissza a paraszt.

- Hát csak azért, mert tartozom neki öt liter jóféle vörös borral, és nem tudom, hogyan juttassam el hozzá, ugyanis én a kocsmámat nem hagyhatom magára...

- Elviszem én szívesen, ha ideadja.

- Már, hogyan adnám, köszönöm jó ember, hogy megteszi ezt a szívességet, nagyon megkönnyebbültem...

Elköszöntek egymástól és a paraszt elindult a szomszédos faluba gyalogosan. Nagyon szomjas volt, de nem volt nála víz, kacérkodott a bekötött üveggel, de a benne lévő bor nem az övé, így hát nem merete kinyitni, csak törölgette a homlokát zsebkendőjével a kalapja alatt, nagyon szomjazott, de nem ivott a borból, elvégre becsületes ember volt...

Ekkortájt tűnt fel a lovas kocsi, amin három hasonlókorú férfiember utazott, látásból ismerte is őket. Megörült nekik, felült a kocsira, most már nem kellett neki bandukolni a hosszú fásztó úton, cipelni az üveget.

A kocsin ülők megkérdezték mi van az üvegben.

- Mi volna, jóféle bor, viszem a kovácsnak, tudják a Jóska az, akinek a kocsmáros tartozott vele...

- Nem kóstolhatnám meg? – kérdezte az egyik ember.

- Hááát, nem is tudom, tudja, nem az enyém...

- Nem baj az, csak egy kortyocskát, azt nem veszi észre a kovács...

- Nem bánom - mondta a parasztember bizonytalanul, végtére is jó emberek ezek, - gondolta -, hiszen felvették a kocsijukra...

Átnyújtotta az embernek, aki a szájához emelte és meghúzta az üveget, majd nagyot csettintett.

- Ez aztán tényleg jóféle vörös bor, hallja - e?

- Nem tudhatom, ugye én nem kóstoltam - mondta kiszáradt torokkal szomjasan a paraszt.

- No, miért nem kóstoljátok meg ti is? – kérdezte a többi szekéren utazót és körbeadta a butykost.

Azok is mind megkóstolták és helyeselték, hogy milyen jó testes vörös bor van az üvegben.

A parasztember már nagyon ki volt tikkadva a szomszúságtól, így hát Ő is úgy döntött, hogy ha már kétszer is körbejárt a boros üveg, és mindenki kóstolgatta, akkor ő miért ne tegye? Átvette az üveget, megtörölte az inge ujjával az üveg száját és a szájához emelte, majd azt mondta:

- No, akkor Isten, Isten! Vagyis egészségükre!

Igen ám, de az üveg teljesen üres volt.

A paraszt csak nézte az üveget, majd a szekéren utazókat, megint az üveget és nagy sokára megszólalt:

- Te jó Isten! – Na, hát kentek meg mért nem ittak a borból, minek csak kóstolgatták?

Így volt, igaz volt? – mese volt? – soha sem tudjuk meg, hogyan is történt...

Benke Mária

A rigók

írta: Benke Mária

Minden reggel rigófüttyre ébredünk,
ez a hang, ami felvidítja életünk.
Csodálatos trillák jönnek ki csőrükből,
Nem tudjuk, hogy jön ez pici lényükből.

A háztetőn cifrázzák oly nagyon,
csak állok, s megbabonázva hallgatom.
E korai hangok simogatják lelkemet,
erre már teljesen felébredek.

Kimegyek tornázni a friss levegőre,
Párom még heverészik rendre.
Jó e korai órán elmélkedni a kertbe
szép érzések költöznek szívembe.

Bemelegítő gyakorlatokat végzek,
hogy ne fájjanak annyira az „évek”
mik nyomják a vállamat nagyon
tornázom, bejáródom, s nem hagyom...

A rigók trillái kísérik tornámat,
boldog vagyok, s megnézem órámat,
hogy mennyi az idő ilyentájt
a vállam az imént még nagyon fájt!

Gyönyörködöm a hajnali csendbe
kismadarak dalai szólnak rendre,
egy-egy kakas is kukorékol
a kutya is ugat, s egy béka kuruttyol.

Idilli e hajnal, a szellő lágyan simogat,
Én boldogan oda tartom az arcomat.
Csodálatos évszak a tavasz
Igaz kiszámíthatatlan, s ravasz...

2008. június 2.

A sors...

írta: Benke Mária

Megpróbáltatások, szomorúság,
elkeseredés, tanácstalanság.

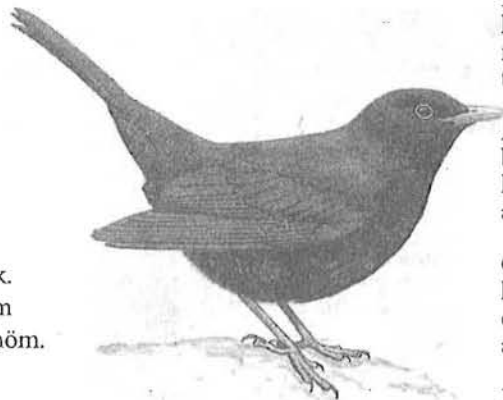
A hit, ami ezeken átsegít,
a hit remélni, bízni tanít!

Türelemmel, szeretettel haladok,
a számomra kijelölt úton bandukolok.
Életemben volt már sok bánat, s öröm
a Teremtőmnek ezt mind megköszönöm.

Felismerni, hogy mi a jó döntés
új nap, remény - köszöntés.

Bízni, hogy az Isten megsegít,
s utunkon végig élni tanít!

Vecses, 2013. július 26.

Ízes Ízek

Július

Tarka saláta

Karalábét és sárgarépat reszelünk. Kevés sóval és cukorral meghintjük, finomra vágott petrezselyem zölddel is meghintjük. Főtt tojásoknak a sárgáját citrom levével összedolgozzuk, majd a salátához keverjük. A főtt tojások fehérjéjét villával összetörjük és rászórjuk a salátára.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÜZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- **Júliustól kedvező áron ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!**

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

Hitelreható! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

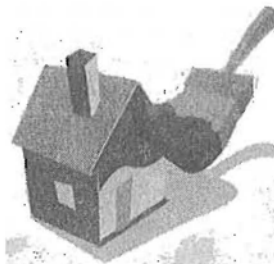
Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házzhoz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczykiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRŐD, SZENT ISTVÁN. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

*Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető*

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozolások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempé, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalrakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

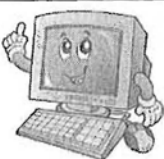
LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

INTER
NYELVSTÚDIO
Ny.sz.: 21381-2007

Angol és német újrakezdő (A2) és 2 hetes nyári intenzív indul júniusban.

Az időpontról és az intenzitásról egyeztetünk a tanulókkal.
Óradíj: 400 Ft/ó. : 10 fő felett, egyéb esetben létszámtól függően.

SZÁMÍTÓGÉP KEZELŐ TANFOLYAMOT INDITUNK

azoknak, akik soha nem tanulták, de használnak számítógépet.
A tanfolyam anyaga megfelel az ECDL vizsga anyagának.
Szövegszerkesztés, táblázatkezelés, operációs rendszerek, IT.
A 60 órás tanfolyam időtartama: 10 HÉT, heti 6 óra.

Szombatonként 9.00 -19.00-ig. Tanfolyamkezdés: június 7.

Díja: 600Ft/ó. Gépet biztosítunk!

Érd: info@internyelvstudio.hu; 20/436-0699

Inter Nyelvstúdió, Gyomaendrőd, Kossuth út 18. H. P: 15-18 óráig

Telefon: 20/947-1603, 20/229- 7022

e-mail: info@internyelvstudio.hu, internyelvstudio@gmail.com

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGIBA KÖLTÖZTEK

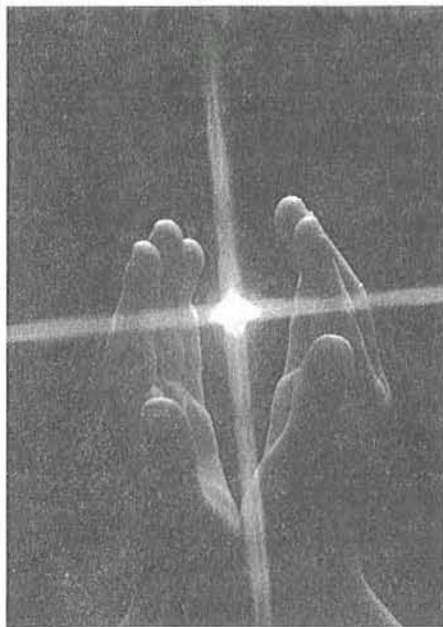
Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

GYURICZA ISTVÁNNÉ szül. **KNAPCSEK MARGIT**, gyomaendrődi lakos, életének 94. évében, Egyházunk szentségeivel megerősítve június 9-én távozott gondos szeretetei köréből, akik fájó szívvel gyászolják. Adj Uram, örök nyugodalmat neki!

HUSZÁR JENŐNÉ szül. **HORNOK IBOLYA TEREZIA**, gyomaendrődi lakos, életének 89. évében, május 31-én távozott szeretetei köréből. Gyászolják szerettei, családtagjai, a boldog Feltámadás reményében.

KATONA IMRÉNÉ HANYECZ MÁRIA MAGDOLNA hunyai lakos, hosszú betegség után június 6-án 69 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolják: férje, gyerekei, unokái és a család.

RAFAEL JENŐ, gyomaendrődi lakos, életének 72. évében, május 24-én távozott az Örök Hazába. Gyászolja neje, és szerető Családtagjai. Isten adjon neki csendes nyugodalmat!

*„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*

(Juhász Gyula)

UHRIN JÁNOS, gyomaendrődi lakos, életének 93. évében, június 18-án adta vissza lelkét Teremtőjének. Gyászolják a családja és a rokonai. Irgalmas Jézus, adj neki örök nyugodalmat!

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatják adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Balra: régi Endrőd

Jobbra:
Mária lányok Hunyán
Csuvár Istvánné Bula Irma, Kiszely Imréné Timár Ilus, Farkas Mátyásné Ráczi Magdi, Szujó Lászlóné Katona Irma

Fényképalbum

Úrnapi Hunyán, 1962-ben

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

Kirándulások

Iskolánk tanulói tanulmányi kirándulásainkon, korosztálytól függően, egyre messzebbre merészkedtek, hogy ismerkedjenek szép hazánk látnivalóival. Busszal, vonattal, kerékpárral látogattak el a Bónom-zugba, Dévaványára, Szarvasra, Békéscsabára, Ópusztaszerre, Poroszlóra, Parádra és Budapestre. A közös élmények és tapasztalatok jól hasznosíthatók a tanítás során.

Történelem verseny

Iskolánkból ebben a tanévben is több tanuló vett részt a TIT Körösök Vidéke Egyesület levelezős történelem versenyén. Az öt forduló után öt tanulót hívtak meg a megyei döntőre. A Békéscsabán rendezett versenyen az ötödikesek versenyében Veress Hunor 2., Nemes Ágota 7. lett. Vaszkó Ágnes hetedikes tanuló 5. helyezést ért el, a nyolcadik osztályosok között Varju Tamás 3. míg Roszik László 7. lett.

Tíz éves a Lengyelországi testvérkapcsolat

Iskolánk immár tíz éve ápol testvériskolai kapcsolatot a lengyelországi Pilzno város gimnáziumával. Az idén is nagy örömmel és izgalommal fogadtuk négy napra szóló meghívásukat. A jutalomnak tekinthető utazás résztvevőit nyelvvizsgálataink, illetve az angol nyelvben jeleskedő tanulók közül választottuk ki. A csapat tagjai Burai Éva 8.a, Giricz Laura, Nagy Dóra, Roszik László, James Lucas Lancaster és Varju Tamás 8.b osztályos tanulók voltak.

Diákjaink lengyel vendéglátóikkal a pilznoi iskola előtt

Május 22-én indultunk útnak, és nyolc óra utazás után érkeztünk meg Pilznoba. A lengyel iskola vezetése és tanulói nagy szeretettel fogadtak bennünket, a családok is sokat készültek tanulóink fogadására. Az esti közös sportolás közel hozta egymáshoz a gyerekeket és lehetőséget adott az első nyelvi nehézségek leküzdésére. Pénteken közös kirándulásra mentünk Inwaldba és Auschwitzba. Inwaldban több mint 4,5 hektáros területen a világ több mint 50 legismertebb épületének modelljeit láthattuk 1:25 méretarányban. Megtalálható itt többek között a római Colosseum, a pisai ferde torony, a Szabadság-szobor, a kínai nagy fal, az Eiffel-torony és a Fehér Ház is.

Az időben is utazhattunk, amikor egy középkori lengyel város minden napjaiba csöppentünk. Ezen kívül kipróbálhattuk a vidámpark számos játékát és látnivalóját is, közülük a legnépszerűbbnek az 5D mozi bizonyult. Ezt követően Auschwitzba látogattunk. Az Auschwitz-Birkenau Állami Múzeum felkavaró úti cél. Mindenkit megérintettek az ott látottak és hallottak, a II. világháború borzalmaival tényszerűen bemutató kiállítások nagy hatással voltak ránk.

A szombati nap során megtekintettük vendéglátóink gyönyörű, modern iskoláját, bejártuk a jól felszerelt tantermeket és játszhattunk a hatalmas tornacsarnokban is. A tízéves kapcsolat alkalmából az iskola igazgatónője köszöntött bennünket és rövid prezentációban elevenítette fel az elmúlt évek legszebb közös pillanatait. Délután ellátogattunk a pilznoi Csülök-fesztiválra, ahol megnéztük testvériskolánk tanulóinak műsorát, valamint megkóstolhattuk a méltán híres golonkát. Nagy örömeinkre, és még nagyobb meglepetésünkre magyar és lengyel nyelven is köszöntötték kis csapatunkat a fesztivál szervezői.

A vasárnap a készülődés, vásárlás, városnézés jegyében telt. Az ebédet követően hosszas búcsúzkodás után indultunk haza. Útközben sokáig sorolgtattuk élményeinket és a testvériskolával szövődött barátságok emlékeit. Gyorsan eltelt ez a négy nap, de június végén ismét találkozhatunk, mivel ekkor lengyel barátaink látogatnak hozzánk.

Ballagás

45 nyolcadikos ballagott végig a szépen feldíszített tanteremben, majd elköszöntek az iskolától, s ezzel lezárult életük első szakasza, a gondtalan gyermekkor világa. Magukkal vitték az őszi túrák, tátikák, közös ünnepek, kirándulások, Rózsahegyi Napok sok szép emlékét, hogy szeptembertől másik iskolában, új közösségben folytassák tanulmányaikat.

Az ünnepeltéktől elköszönt Várfi András polgármester és Kepenyés András tankerületi igazgató. Farkas Zoltánné Marcus Aurelius római császár soraival bocsátotta útra a ballagókat:

*„Ne gondold, hogy ami neked nehezedre esik, az emberileg lehetetlen.
Inkább úgy fogd fel, hogy ami emberileg lehetséges és megszokott, azt te is elérheted!”*

Az ünnepségen Szujó Róbert és Roszik László kapta meg a Gergely diák-díjat.

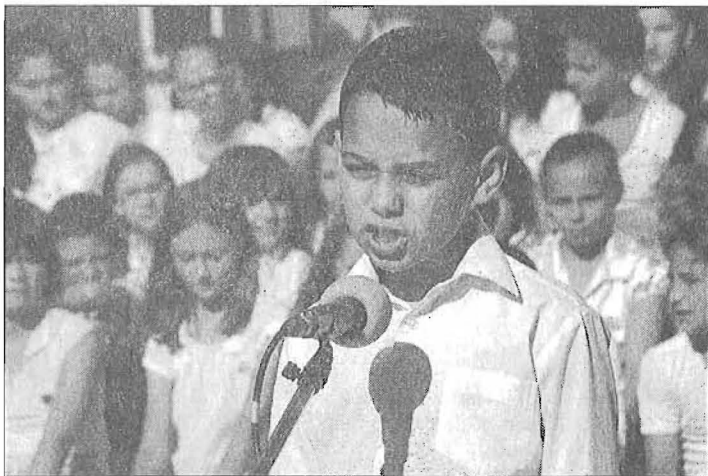

Gergely diák-díjat kapott Szujó Róbert és Roszik László

Évzáró

373 rózsahegyis diák zárta eredményesen a tanévet. Kitűnő tanulmányi eredményt értek el negyvenhatan, közülük 31 alsó tagozatos, 14 felső tagozatos és 1 csárdaszállási tanuló. Ők oklevelet és fűrdőbelépőt kaptak. Jó tanuló, jó sportoló díjat Soczó Rebeka, Nemes Ágota, Veress Hunor, Dávid Adrienn, Nedró Balázs és Gyetvai Máté kapott.

A nagylaposi Birka Csárda rajzpályázatának díját Meszlényi Jázmin és Horvát Fanni vette át Csákvári Katalintól.

Az évzárón Burai Lénárd a szünidő örömeiről mondott verset

Az iskolai életéről további információkat és képeket találnak az iskola honlapján: www.rozsahegyiskola.hu

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Kalandozás a Steigervald-Tanyán

Május végén egy szép napsütéses napon ellátogattunk a Gyulától 15 km-re található lovastanyára, amely természetvédelmi területté van nyilvánítva. Miután megérkeztünk, megtekintettük a Tanyamúzeumot, melynek különlegessége, hogy a gyulai parasztek önkéntes adományaiból jött létre. A múzeum 14 terme hűen tükrözi a régi paraszti világot. Csodálattal néztük a korabeli használati tárgyakat. Ezt követően lovaskocsival megtekintettük a környékbeli pusztát és az ott szabadon élő állatokat. Lehetőségünk nyílt a lovaglás fortélyainak elsajátítására is. A bátrabbak felállhattak a Lucky Luke hátára is egy fénykép erejéig. Délben finom, bográcsban főzött paprikás krumplit ebédeltünk, majd birtokba vettük a játszóteret. Hazafelé jövet Gyula nevezetességeit is megtekintettük a Thomas nevet viselő kisonnival. Fáradtan, de élményekben gazdagon tértünk haza.

Kirándulás

Június 4-én iskolánk 3. és 4. osztálya Kecskemétre és Jakabszállásra kirándult.

Nagyon vártuk már ezt a napot. Amikor reggel iskolánk elől kikanyarodott a busz, tele voltunk izgalommal, kíváncsisággal. Tudtuk, hogy az első „állomás” a Planetárium lesz Kecskeméten. Itt egy úrsétát tehetünk, közelről „láthatunk” bolygónkat, egyik percben nappal, másik percben már éjszaka volt. Mintha mesevilágban lennénk. Volt amikor olyan érzésünk volt, hogy az egész terem forog velünk. Csodálatos élmény volt.

Innen az Ipar és Népművészeti Múzeumba mentünk, ahol a batikolás rejtelmébe avattak be bennünket az intézmény dolgozói. Kezdetben kicsit nehezen ment a „munka”, később egész jól belejöttünk.

Amikor elkészültek a festett pólók, nagy volt az öröm. A saját „munkáját” mindenki hazahozhatta.

Amikor buszunk elhagyta Kecskemétet, Jakabszállás felé kanyarodott. Egy pusztát közepén álltunk meg. Feltűnt, hogy itt-ott kisebb-nagyobb kiemelkedések vannak, kavicsokkal kirakott kis patakocskák csordogáltak. Az idegenvezető hamarosan tájékoztatott bennünket, hogy azok a kiemelkedések országunk dombos és hegyvidékes részei, a csordogáló patakok pedig nagy folyóink. Csapatokat alakítottunk, és iránytű segítségével városokat, tájegységeket kerestünk az országunk kicsinyített másán. (Ami 1 km volt a valóságban, az itt 1 m volt.) A kilátóból messzire elláttunk, és egy érdekes kép rajzolódott ki a fűvön. Láttuk Jézus arcát. Az igazgatónő sokat mesélt erről a „csodáról”.

Sajnos nagyon gyorsan eltelt a délután. El kellett indulnunk, hisz elég hosszú volt az út hazáig. Este nyolc órakor értünk haza. Nagyon fáradtan, de tele élményekkel.

Szabó Eszter 3. osztályos tanuló

Várostörténeti vetélkedő

25 évvel ezelőtt, 1989. március 1-jével nyilvánították városá Gyomaendrődöt. A jubileum alkalmából a Határ Győző Városi Könyvtár várostörténeti vetélkedőt rendezett. Iskolánkat három 4 fős csapat képviselte a versenyen. A cél az volt, hogy a diákok a felkészülés során ismerjék meg településünk múltját és jelenét. A vetélkedő 2013 októberében indult és május 23-án zárult: több fordulóban többféle feladatot kellett határidőre megoldani. A vetélkedő eredményhirdetése május 23-án volt a Határ Győző Városi Könyvtárban. Gyermekünk eredményesen szerepeltek a vetélkedőn.

Bene Boglárka, Rostás Ágnes, Rau Mariann, Iványi István 7.o.

Gubucz Szilvia, Zsilinszky Erika, Rómer Vanessza, Rau György, Csernyezki Liliána, Nótári Erzsébet Boglárka, Pál Barbara, Megyeri Milán 6. o.

Gyereknep

Június első hétfőjén rendeztük meg a gyereknepet iskolánkban, amelyet már minden gyermek nagyon várt. Dél előtt osztályok közötti tallergyűjtési verseny zajlott kint az udvaron, többek között horgászni lehetett, pingponglabdát pattintással egy tábla juttatni, seprűvel labdát terelni, papírhajót hajtogatni, különböző ügyességi feladatokat végezni, kvízit kitölteni. Ebéd után nagy érdeklődéssel várták a gyerekek a csocsóversenyt, a kerékpáros ügyességi versenyt és a pingpongversenyt. Sajnos délutánra az idő elromlott, de a gyerekek lelkesen folytatták tovább a különböző játékokat az aulában és az osztálytermekben. Nagyon várták az eredményhirdetést, amikor is kiderült, hogy a 3. osztály nyerte az osztályok közötti versenyt. Gratulálunk nekik, nagyon ügyesek voltak!

Külön szeretném megköszönni a 8. osztályosok egész napos iskolarádiós tevékenységét, ahol változatos, minden korosztály igényét kielégítő zenével szórakoztattak minket!

Szabóné Farkas Borbála

ÚRNAPJA ENDRÖDÖN ÉS GYOMÁN

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídfő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240

E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Kedves vásárlóim!

Júliusi ajánlataim:

- Öntöző szivattyúk, szórófejek
- Öntözőtömlők, csatlakozók
- Faszén, faszénygyűjtők
- Vegyszerek, növénytápok
- Rágcsáloirtók, csapdák
- Munkavédelmi bakancsok
- Munkaruhák, védőkesztyűk
- Fóliák, p.p. és műanyag zsákok
- Műanyag hordók, vödörök, kannák
- Festékárúk, ecsetek, festőhengerek
- Szegek, csavarok, kéziszerszámok
- Alu létrák, alu állványok
- Fűnyírók, fűnyíró damilok
- Kutya-macska eledelek

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Várom vásárlóimat! -

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 210 Ft

XXI. évfolyam 8. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2014. augusztus

A tartalomból:

2. Nyári tábor Balatonszárszón

5. Fejezetek a régmúlt időkből VI. Ege

7. Üldözött magyar gazdák emléknapja

8. Civil sarok -

Sárhegyi András

20. Petrovski György gyémántmiséje
(írás a 4. oldalon)

Országunk alapja

Szent István király

(969/970 +Esztergom, 1038. augusztus 15.)

A magyar törzsek fejedelmei között Géza különleges hatalmi pozíciót vívott ki magának. Elsősorban politikai megfontolásból nyugat felé fordult, és megnyitotta a kereszténységnek az ország kapuit. Ebben keresztény feleségének, az erdélyi Saroltának befolyása is érvényesült. Beengedte az országba Pilgrim passauai püspök követeit. A bajor papok egyike keresztelte meg őt, Mihály testvérét és 973-ban vagy 974-ben fiát, Vajkot, aki a keresztység vizében és léleklében történt szent újjászületésekor a passauai egyházmegye védőszentje után az István nevet kapta. Az országban azonban még túlsúlyban volt a pogányság, és a pogány elem keveredett a kereszténységgel. A királyi udvarban, Gézánál éppúgy, mint uralomra vágyó feleségénél, a keresztény gondolat kezdetben inkább dinasztikus és állami célokat szolgált, mintsem Krisztus szent ügyét. Géza, hogy a kereszténység felvételét és ezzel kapcsolatban a nyugati orientációt biztosítsa, s házában hatalmát megszilárdítsa, kizárta a trónöröklésből versenytársát, Koppányt,

és természetére ugyan kicsiny, de jellemében, bátorságban és helytállásban messze kiemelkedő fiát, Istvánt jelölte utódjává. Prágából meghívta Adalbert püspököt, hogy a megtérést elmélyítse, és István további képzését előmozdítsa. Adalbert volt az is, aki a fejedelmi ifjút megbérmálta, és vallási szempontból előnyösen befolyásolta. Ő közvetítette 995-ben az István és Gizella között létrejött házasságot is. Amikor az ifjú trónörökös atya halálakor, 997-ben átvette a hatalmat, a keresztény szellem és vallásos világnézet már szilárd gyökeret vert benne.

Egyelőre azonban még véres csatákat kellett vívnia az ellene fölkelt törzsfőkkel. A Veszprém melletti győzelem és Koppány halála őt legfőbb belső ellenségétől, az országot pedig a pogányságból való visszaeséstől szabadította meg. A Konstantinápolyban megkeresztelt Gyula és Ajtony leverése viszont a Bizánchoz való csatlakozás tervét hiúsította meg. Azonkívül István megszerezte magának a Tiszán és Dunán túl fekvő területeket, valamint Erdélyt, és ezáltal gyarapította országát, uralmát és birtokát.

folytatás a 3. oldalon

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Nyári tábor Balatonszárszón

Július elején a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvoda szervezésében egy vidám kis csapattal indultunk útnak Balatonszárszóra. A gyerekek nagy izgalommal várták ezt a napot. Több órás utazás után végre megpillantottuk a Balatont. A tábor alatt az időjárás nagyon kegyes volt hozzánk, mindennap szikrázó napsütésre ébredtünk. A víz hőmérséklete nagyon kellemes volt, ezért szívesen úszkáltunk benne. Programjaink közt szerepelt a balatonboglári bob pálya és a kalandpark megismerése, ahol próbára tehetjük rátermettségünket. Elsajátíthatjuk a falmászás technikáját és az ügyesebbek a 10 m magas fal tetején lévő csengőt is megkongathatták. Másnap áthajókéztünk Badacsonyba, ahol egy kellemes túrát tettünk. A Kisfaludy kilátóról a Tapolcai-medence és az azt övező hegyek látványa tárult elénk. A túra végén szomjunkat olthattuk a friss forrásvízzel. Utolsó nap fájó szívvel vettünk búcsút a magyar tengertől. Kicsit fáradtan, de élményekben gazdagon tértünk haza.

Táborunk sikeres megvalósításához hozzájárultak:

Szent Gellért Keresztje Egyesület
Tandi Sándor
Sikér Sütőipari és Kereskedelmi Kft.
Németh Nyílászáró Gyártó és Forgalmazó Kft.

Református tábor

Július első hetében napközis táborban vettünk részt, melyet Papp Tibor református lelkipásztor és a gyomai református egyházközség presbitériuma szervezett.

Minden délelőtt tiszteletes bácsi tartott bibliaórákat, ahol Jónás könyvével ismerkedtünk. A délutánok is tartalmasan teltek, voltunk a Tájházban, ahol tulipános ládát készítettünk és finom kalácsot süttünk. Az Endrődi Népházban meglátogattuk a Kállai Ferenc emlékkiállítását és a VII. Gyomaendrődi Holló László Művésztelep záró kiállítását. A Liget fürdőben strandoltunk, vízitúrán is voltunk. Szabad időben megtanultunk horgolni, hímezni. Felmentünk a református templom tornyába is, ami nagyon izgalmas volt! A tábor ideje alatt sok barátság született, remekül éreztük magunkat.

Mészáros Kata Boglárka 4. o.

Kalamáris Papír-Írószer
Color Shop papírbolt
Tapír-Papír írószerbolt
Endrőd Patika
Szent Imre Plébánia
Jézus Szíve Plébánia
Csaba Talk Kft.
Giricz Máté
Gubucz Zoltán
Tóth Péter
Dr. Varju László

Farkas Máté
Stop-Shop Divatáru
Dreher Söröző Étterem
Skylotec Hungary Kft.
Lourdes Honey Kft.

**Köszönjük a nagylelkű
felajánlásokat!**

Országunk alapja

folytatás a címlapról

Ezzel megteremtette messzenézó uralkodói programjának előfeltételeit, és szívós energiával, okos taktikával fogott hozzá nemzetpolitikai fő feladathoz.

A történelmi keresztút előtt álló országban négy nagy probléma jelentkezett: a kereszténység megkedveltetése és szívüggé tétele, közösségben az apostoli székkel és Nyugattal; az állam önállósága, vagyis nemzeti függetlenség mind a német-római, mind a bizánci császársággal szemben; erős monarchia és politikai egység fölépítése, vagyis a törzsi önállóság és hűbéri hatalom megszüntetése központi kormányhatalom alapítása által; s végül mindamellett, amennyire csak lehetséges, a magyar népi jelleg és szokások megőrzése a Nyugat-Európába való egyidejű beilleszkedés közepette.

Diplomáciai és politikai érzéke, mellyel nemegyszer a gyakorlatban egymásnak ellentmondó célokat is el tudott érni, korán, sőt mondhatni, az egész magyar történelemnek legnagyobb államférfijává avatta. **Politikai, vallási és társadalmi szempontból tulajdonképpen ő teremtette meg Magyarországot,** István jelölte ki és biztosította a jövőbe vezető utat népének. A magyarságnak négy különböző szomszédos kultúra -- a török-mohamedán keleten, a görög-szláv a Balkánon, a latin-német nyugaton és a pogány-szláv északon - feszültséggel teli területén kellett ezek ostromló befolyásával és ellentmondásaival küzdelmet folytatnia. A változást, amelyet István hozott, jól megvilágítja egy világpolitikai jelentőségű tény: trónra lépése előtt nem egészen fél századdal a magyar lovascsapatok még halálosan fenyegették Nyugatot és a kereszténységet, egészen az Augsburg melletti Lech-mezőig hatolva előre. Az István által alkotmányában, kiterjedésében, kultúrájában és történelemformálójában erejében újjáalakított Magyarország ezzel szemben a keresztény Nyugat előretolt bástyája lett az előnyomuló mongol és török veszély ellen, és évszázadokon keresztül védőfal az ázsiai hódítók barbárságával szemben.

Nagy érdemeket szerzett az ország katolikus egyháza érdekében kifejtett munkájával is. Szerzetes papokat Bajorországból, Csehországból, Olaszországból, és pedig bencészeket, kiváltképpen a clunyi reform követőit, Dél-Magyarországra pedig a görög bazilita rend férfi és női tagjait. Szent Márton hegyén (Pannonhalmán) apátságot alapított. Sok kolostort létesített, amelyek missziós központjai és gyűjtőpontjai lettek a vallásos s kulturális életnek. Elrendelte a vasárnap megszentelését és minden tíz falu számára templom építését. Saját költségén emelt Esztergomban, palotája közelében egy gyönyörű székesegyházat, Veszprémben egy női apátságot, és fölépítette Budán a Szent Péter és Pál templomot a székeskáptalannal együtt. Más templomokat gazdagon megajándékozott, javaikat közvetlen védelme alá vette. Ami a keresztény vallással és keresztény törvénnyel nem volt összeegyeztethető, annak hadat üzent és büntetéssel sújtotta. Ebben ő és pogány ellenlábasa egyformán koruk gyermekei voltak. Mindazonáltal nem nyúlt a régi mondákhoz és énekekhez, amelyek a pogány őseket és hőseket dicsőítették; a pogány korból származó népszokásokat, ha az új hittel nem ellenkeztek, megőrizte vagy megtöltötte őket keresztény tartalommal. E tekintetben a bölcs alkalmazkodás módszerét követte: enyhébb, józanabb, eredményesebb volt, mint Magyarország első hithirdetői.

Az állami törvényhozásban, a kormányzásban és gazdasági vonalon sikerült szerencsésen összeolvasztania a nyugati elemeket, mindenekelőtt a frank grófság-alkotmányt a hazaiakkal. Ugyanilyen messzenézó megértéssel képviselte népe sajátosságát és érdekeit a határokon túl is. Gondolt Európa és a keresztény világ egységére. A keresztény magyar szellemet külföldön is jelenvalóvá tette: Jeruzsálemben bencés kolostort, Rómában zarándokházat, Konstantinápolyban díszes templomot építtetett.

Egyik fő munkatársa, a 993-ban Prágából érkezett Asztrik szerzetes II. Szilveszter pápához fordult jogai megerősítéséért és a teljhatalom kieszközléséért. Célja az volt, hogy a keresztény királyság méltóságára emelkedjék, nemkülönben, hogy már eleve kizárjon mindenféle függőséget a német birodalomtól és a szomszédos bajor egyháztól, s országát egyházát az állammal szorosabban egybekapcsolja. Asztrik valóban kieszközölte urának a koronát, az előtte hordozott keresztet és azt az apostoli kiváltságot, hogy püspökségeket alapíthasson és egyházi főméltóságokat nevezhessen ki.

Az 1000. év karácsonyán kenték föl és koronázták királlyá Istvánt Esztergomban. Ez egyenlő volt szuverén királyi méltóságra emeléssel és apostoli küldetésének elismerésével. A pápától kapott előjogra támaszkodva birodalmának szilárd egyházi szervezetet adott: tíz egyházkerületet alapított (12 volt tervbe véve), köztük két érsekséget: Esztergomban és Kalocsán, valamint nyolc püspökséget.

Két fájdalmas esemény árnyékolta be élete alkonyát, mindkettő legbensőjéig érintette. Imre fiát, a rendkívül erényes ifjút rendelte és készítette elő trónörökösévé. Még halála előtt meg akarta vele osztani az uralmat. Imrét azonban közvetlenül uralkodótársává koronázása előtt, 1031-ben egy vadászat alkalmával vadkan támadta meg és sebezte halálra. István másik gyermeke már korábban meghalt. Így nem maradt közvetlen örököse. Az Árpád-nemzettség egyetlen leszármazottja Vazul volt, ő azonban ifjúkori ballépéseieről börtönben ült. A súlyosan beteg király megkegyelmezett neki, kiengedte a fogságból, sőt azon gondolkodott, hogy még életében maga mellé veszi és trónra emeli. A rossz tanácsra hallgató hálátlan rokon azonban egy galád összeesküvésbe keveredett, aminek az volt a célja, hogy a királyt meggyilkolják és az országban visszaállítsák a pogányságot. Ilyen gazságot István nem hagyhatott büntetlenül, életművét nem engedhette elpusztítani. A királygyilkosság szándékáért halálbüntetés járt. István az összeesküvés három fejének kiszúratta a szemét és levágatta a kezét: ez abban az időben a súlyos gonosztevők szokásos büntetése volt, és a megérdemelt halálbüntetés esetén, mint itt, kegyelmi aktusnak számított.

Amikor halálát közeledni érezte, magához hívatta tanácsosait, s velük egyetértésben Pétert, Velencében élő nővérének fiát tette utódjává. Mindenkit arra intett, hogy maradjanak meg az igaz hitben, szeressék az igazságot, és főleg hűségesek legyenek a kereszténység zsenge vetését. Közel hetven éves korában - a 11. században ritka magas korban -, 42 évi uralkodás után halt meg Mária mennybevitelének napján, akit oly bensőségesen tisztelt, s akinek tiszteletére több templomot építtet. Halála előtt neki ajánlotta az országot.

István az egész nemzet gyászolta. Temetésére az egész országból sereglettek az emberek Székesfehérvárra. Ott, az általa alapított gyönyörű bazilikában - mely éppen akkor készült el, és ebből az alkalomból gyorsan fölszentelték - helyezték ünnepélyesen nyugalomra földi maradványait.

Az ország határain kívül is nagy tiszteletnek örvendett, egyrészt történelmi szerepe miatt, másrészt azért, mert menekülteknek és más sorsüldözöttéknek menedéket nyújtott, a Szentföldre, Konstantinápolyba, Ravennába vagy Rómába zarándokló idegeneknek pedig vendéglátást és kedvező átvonulást biztosított.

Mint uralkodó tudatában volt Isten előtti felelősségének. Ragyogó példája volt ennek, hogy Szent István templomában hivatalát évente letette, annak jeléül, hogy csak kölcsön kapta Istentől, és annak bizonyosságára, hogy hatalmát Istennek áldozza. Lelki arculata abban a „fejedelemtükörben” is visszatükröződik, amelyet fiának hagyott hátra latin nyelven. Az akkori Magyarországon a legjelentősebb irodalmi alkotás. Ezekben az Intelmekben (Admonitiones) többek között a következő uralkodói szabályok találhatók: „Uralkodjál szelíden, alázattal, békésen harag és gyűlölködés nélkül! A király koronájának legszebb ékszerei a jótettek; azért illő, hogy a király igazságossággal és irgalmassággal, valamint a többi keresztény erénnyel ékeskedjék. Minden nép saját törvényei szerint él; add meg az országnak a szabadságot, hogy aszerint éljen!”

László király 1083. augusztus 20-án pápai engedéllyel, a magyar püspökök, apátok és előkelők jelenlétében oltárra emeltette Istvánt, Imrével és nevelője, Gellért csanádi püspök földi maradványával együtt. Ez akkor egyenértékű volt a szentté avatással.

István tisztelete nemsokára elterjedt az ország határain túl is. Különösen Scheyernben és Bambergben, a bajor hercegi házzal való házassági kapcsolata következtében; azután Aachenben és Kölnben, ahová egyes ereklyéi is elkerültek; Montecassinóban, főleg a bencés rendnek tett kiváltságai miatt, és a belgiumi Namurben. XI. Ince pápa 1686 novemberében - Buda visszafoglalása alkalmából - az egész Egyházra kiterjesztette szeptember 2-ára helyezett ünnepét. Ma a világegyház augusztus 16-án, a magyar egyház augusztus 20-án (mint Magyarország fővédőszentjét) ünnepli. Május 30-án a mai napig sértetlenül fennmaradt Szent Jobb ereklyét tiszteljük.

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

HUNYÁRÓL ELSZÁRMAZOTTAK II. TALÁLKOZÓJA

Önkormányzatunk 2009 után immár másodszor rendezi meg a Hunyáról elszármazottak találkozóját. A találkozóra 2014. augusztus 16-án (szombaton) egy egésznapos program-sorozat keretében kerül sor. A részletes programot megtalálják a cikk folytatásában. Szeretettel várunk minden hunyait és érdeklődő vendégeinket.

A HUNYÁRÓL ELSZÁRMAZOTTAK II. TALÁLKOZÓJA
2014. augusztus 16.

Programok

9.00 Focimérkőzés a Sportpályán
9.00 Kézműves foglalkozás a Művelődési ház udvarán
12.00 Ebéd a Művelődési ház udvarán

Jó ebédhez szól a nóta : játszik Iványi László és társa
Menü: babgulyás tértítés mentesen

marha pörkölt, birka pörkölt 1200 Ft/adag
13.30 A rendezvény megnyitása

A műsort vezeti: Hunya Jolán hunyáról elszármazott pedagógus

Köszöntőt mond: Petényi Szilárdné polgármester
13.40 A „Hunya Községért” kitüntető cím átadása
13.50 A hunyai óvodások köszöntője
14.00 Váczi Mihály : Gyalog szerettem volna jönni című versét elmondja: Trabach Veronika
14.05 A Gyomaendrődi Szinfolt Mazsorett csoport műsora
14.30 A hunyai Idősek klubja előadása
15.00 A Körös menti néptánc együttes műsora
15.30 Kiszelyné Merényi Nikoletta és Kiszely Zoltán művészek operett műsora
16.00 Sandra és Attila nosztalgia műsora
17.00 MAGIC of MUSIC műsora a Házibuli Attilával című műsorból
19.00 – 24.00 Bál - Játszanak a KAMUTI BETYÁROK

A gyerekeknek egész nap ingyenes : ugráló vár, körhinta, tűzoltó és rendőrségi bemutató, lovas hintó, bazar

A hangtechnikáról gondoskodik: Poharec László gyomaendrődi képviselő

Gyomán, a Vásártéri lakótelepen egyszobás földszinti lakás eladó. Ár megegyezés szerint! Telefonszám: 0620/376-4567

GYOMAENDRŐDÖN, Tamási Áron 13 sz. alatti ház eladó. Érdeklődni: 06 30-705-1257 számon lehet.

Gyomaendrődön **Üzemorvosi** (foglalkozás-egészségügyi el-látást)vállalok! Rendelés helye: Gyoma Rendelőintézet Rendelés ideje: Szerdánként 8-12 óráig. Előzetes bejelentkezés: 30/9850-816-os telefonszámon szükséges. **Dr. Hunya Sarolta** foglalkozás-egészségügyi szakorvos

GYÉMÁNT MISÉN VOLTUNK

Július 5-én Petrovszki György atya 60 éves gyémánt miséjén vettünk részt.

Egy emberi élet 60 éve Isten szolgálatában, ígét hirdetni, másoknak erőt adni, segíteni. Biztosan mindnyájunkban megmaradt az a 6 év, amit Hunyán töltött el alázattal, amelyből mi hívek is példát kaptunk. Utat mutatva éreztük, hogy így kellene élnünk és Istent szolgálni. Keveseknek adatik meg a hosszú szolgálat, ezért feledhetetlen a hatvan év szentmiséje. A köszöntőkön túl ezért is kell hálát adnunk, hogy részesei lehettünk a szeretetének jóban és rosszban mellettünk volt.

Köszönjük ezt a szép napot, áldást kérve életére és szolgálatára, hogy még sokáig végezhesse szent hivatását.

Hanyecz Vencelné
(Képek a 20. oldalon)

Szeretettel várnak a szervezők minden kedves versenyzőt és érdeklődőt a **XVI. Nemzetközi Halfőző Versenyre**, mely idén augusztus 16-án szombaton kerül megrendezésre az Endrői Népligetben!

Nyári tábor gyomaendrődi elszármazottaknak

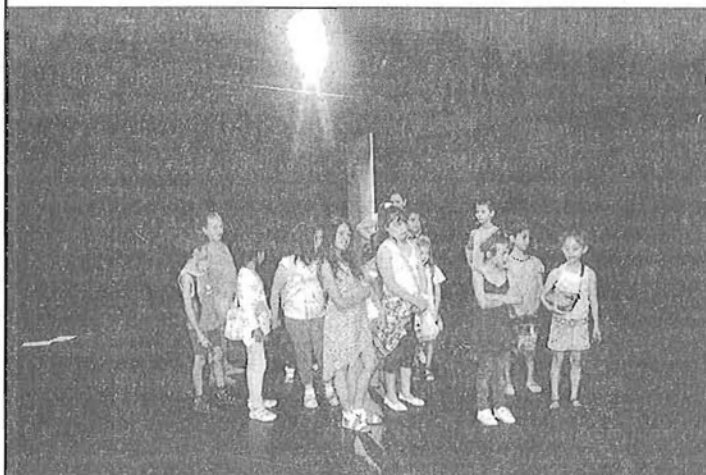
2014. augusztus 17-24. között Gyomaendrőd Város Önkormányzata nyári tábort szervez gyermekek, unokák és dédunokák részére, akiknek szülei, nagyszülei, dédszülei vagy rokonai Gyomaendrődön születtek, éltek vagy dolgoztak.

Részletek: www.gyomaendrod.hu

A Jelen és a Jövő Gyermekeiért Alapítvány tehetségprogramjai

Az Oktatáskutató és Fejlesztő Intézet és az Emberi Erőforrás Támogatáskezelő nyílt pályázatot hirdetett 2013. szeptemberében a 2014. évi tehetségprogramokkal kapcsolatban. A Rózsahegyi iskolával szorosan együttműködő Jelen és a Jövő Gyermekeiért Alapítvány 3 pályázaton összesen 2 135 000 Ft támogatást nyert el a programok megvalósítására. A Pár-Szó-Tár program során egy kiemelkedően tehetséges, kiváló nyelvtudással rendelkező ikerpár fejleszthette az angol nyelvtudását és elkészítettek egy illusztrált roma-angol szótárt különböző témákhoz kapcsolódóan. Búra alatt program során a táborlakók fölé egy láthatatlan búra ereszkedett le; a krízishelyzet, a túlélés életösztöne mozgósítja a kreativitást, a természettudományos és matematikai kompetenciákat. A Kézzelel, bábbal, nádihegedűvel... program konkrét célja roma származású tanulók tehetségsegítése volt, kézműves, dráma és zenei jellegű foglalkozások által, elősegítve az identitástudatuk fejlődését. Az alapítványról és a programokról bővebben a <http://jelenesajovogyermekeiert.webnode.hu/> honlapon olvashatnak.

Kép: Látogatás a bábszínház színpadán

Fejezetek a régmúlt időkben VI.

Ege

(Egee 1425, Ege 1431.)

Gyomától keletre esett. Hajdan Ványa, Varsányegyház, Félhalom és Gyomával volt határos.

Ege nevű tulajdonosától vagy lakosától vette nevét. 1219-ben éppen Békésvármegyében lakott egy Ege nevű várszolga, kinek neve később a magyar nyelv törvényei szerint Egére változott.

Gyomától az 1425-iki határjárás szerint az Őzedhalom, Tövisseselek, a Körözs balpartján az Aranyásás, Szerűhely, a Gyomáról Szentjánosra s Békésre vezető út, a Kettőshalom, a szentjánosdécsei út és végre a Keselyűshalom mellett emelt határjelek választották el. Az Őzed- és Keselyűs-halmok ma is meglévén a választó vonalat könnyű meghatározni.

Félhalom és Ege közt az 1435-iki és 1466-iki határjárások szerint szintén a Keselyűshalomnál kezdődött a határvonal s onnan északkeleti irányban a gyoma-békési utat átmetszve a Péterhalom, Ásotthalom és Félhalom irányában haladt, ettől nem messze éppen ott, ahol a Zovány vagy Jovánfoka (ma Ivánfok) a Körözsbe folyt, átlépett a Körözsön s a Jovánfok mellett haladt a Sebesérig, innen a m.-túr-n.-váradit utat átmetszve a Bogács-szigetnél végződött.

Északfelől azonban a Nadányiak kezén levő Varsányegyház pusztája és Ege közt nem voltak biztos határok. 1435-ben a Nadányiak ellentették a határmegállapítást, s e miatt 1520 körül nagy pör támadt, mert nem tudták biztosan, a Ludasfenék nevű nádas kié tehát? Több mint 80 tanút hallgattak ki ez ügyben, de annyi szaván is bajos volt eligazodni.

Földesúrá volt Egének a XV. század folyamán az Egey család. Ez azonban nagyon szét ágazott, úgy hogy 1518-ban a falu már négy részre volt fölosztva. Később a család kihalt s beházasodás, vétel stb. útján a falu számos, másnevű család kezére jutott. 1552-64-ben pedig annyi volt itt a földbirtokos, hogy az adórovó unja mind egyenként felsorolni, hanem 1552-3-ban Komlós Kálmán 1556-ban öz. Kemény Ferenczné, 1560-ban pedig Bene János neve alatt összefoglalja az összes adózó kapukat. Pedig a dolog korántsem állott úgy. Igaz képét a birtokosoknak Földváry István 1562-ben írja föl ekként:

özv. Ragyóczy Kelemenné jobbágysai fizettek 7 kapu után, özv. Glésán Lászlóné 7, Varjasy Boldizsár 7, Bene János és Kemény Bálint együtt 6, özv. Erdőhegyi Mátyásné 6, Móré Máté 5, Deres István 4, Köntös Albert 4, Székely Miklós 2, Keresthely János 2, Sáro Mihály 1.

Hogyan jutottak e családok egei részükhöz? Csak egy párnál tudjuk megfejtetni.

A Ragyóczykné kezén levő rész eredetileg Egey Andrásé volt. Ennek özvegye 1510-ben adta át leányának Simay Gergelynének, szül. Egey Zsófiának. Ettől fiaira Simay Mátyásra és Zsigmondra szállt. Ezek valamelyikének özvegye másodszor Ragyóczy Kelemenhez ment férjhez s azért 1562-ben e néven fordul elő az öszi írásban.

A Glésánné kezén levő részt 1518-ban Egey Antal végrendeletileg ajándékozta Komlós Ferencznek. — Ez királyi adományt is szerzett reá 1525-ben. Halála után (1530-ban) kiskorú fiára Kálmánra szállt. Ennek idejében 1535-ben I. Ferdinándtól elkérte ugyan Vásárhelyi Gergely nevű nemes Egey Antal részét azon ürügy alatt, hogy Egey haláláig Zapolyay-párti s így hűtlen vala, de 3 év múlva eltehetette levelét a tarsolyába, nem volt annak sikere. Komlós Kálmán kiskorúsága alatt néjének Komlós II. Annának férje, Székely I. Benedek, tartotta kezében e részt, s 1549-ben Székely Benedek halála után özvegye a mostoha fiaival kötött egyezés szerint kis fiával Ferenczel ide akart költözni. Ugyanezen évben Komlós Borbála férje, Glésán László, neje és Komlós Kálmán nevében tiltja Székely Benedek fiait Egének az ő hirtudtuk nélkül való fölosztásától. Így aztán Komlós Kálmán örökéhez jutott, de 1560-ban magvaszakadván, az ő része nőtestvére

özv. Glésán Lászlónéé szül. Komlós Borbáláé lett.

Varjasy Boldizsár körülbelül azt a részt bírta, melyet Egey Antal 1518-ban Komlós Boldizsárnak adott, mert az ő anyja Komlósleány volt.

A Bene- és Kemény-féle részt 1518-ban Kemény Miklós kapta. Ezt a Kemény-család egy időre elveszítette ugyan, de 1555-ben visszaszerezte.

A mit Erdőhegyi Mátyás özvegye birt, eredetileg Egey Lászlóé volt; ettől 1518-ban özv. Erdőhegyi Jánosnéra szállt, aztán ennek örökösére.

Móré Máté része a Simayakra szállt Egey András-féle részből volt kiszakítva.

Székely Miklós alkalmasint csak mint kiskorú, mostoha testvéreinek, Ferencznek, gyámja van a birtokosok közé írva. — Bizonyítja ezt az is, hogy 1564-ben helyette már Székely Ferencz fordul elő birtokosként, s ez évben őt és unokahugát Glésán Annát (László leányát) Miksa király új adománylevellel erősíti meg egei részbirtokában.

1564-ben özv. Ragyóczy, Varjasy Boldizsár és özv. Erdőhegyiné helyett Zalay Albert, özv. Viczmándy Istvánné és Patantyús Balázs fordulnak elő birtokosokként s ezenkívül 2, eddig nem említett földesúr is föl van jegyezve: Nadaby István és Sáro István, mindenik jobbágysai egy-egy kapu után fizettek.

Ezekből is sejthetni, hogy Ege a népesebb községek közé tartozott. A kapu számok gyorsan emelkednek benne: 1552-ben csak 7, de 1553-ban már 25, 1556-ban pedig 40, 1560-ban (4 telek lakatlanul állván) 36, 1562-ben 54, végül 1564-ben 64 kapu után hajtották be a rovást lakosain.

1563-ban mégis csak 50 családot számítanak benne össze, pedig kétségtelen, hogy minden kapu legalább egy családot tett ki. Azonban, ha 50 családnál maradunk is, bátran tehető lakossága 250 főre.

Igazolja ezt az 1562-ik tizedszedő is. Szerinte ez évben Egén 36 jobbágnak volt vetése, 15 pedig kereszténypénzt fizetett. Az előbbieket 1 kalangya, 7 kéve és 38 vontató búzát, 6 1/2 köből árpát adtak tizedfejében. Bírja volt 1559-ben Bondor Máté 1557/8-ban a török defterdár 24 (22 régi 2 új) házat említ benne.

Nevelte a falu értékét a Körözsön levő rév s annak vámja. A Ványáról Békésre vezető út itt vonult keresztül a Körözsön, s mint említők, Dózsa György is itt szállította át csapatait.

Ekkora község a középkorban nem lehetett el egyház nélkül. Valóban volt is, s abban oltár a Boldogságos Szűz tiszteletére oly gazdagon javadalmazva, hogy ritkította párját. Egey Antal kihaláshoz közelgő családjára emléket akarta ezzel megörökíteni. Alapítványt tett tehát, mely állott 4 jobbágytelekből, néhai Egey Imre udvarházának harmadából, az egei rév-vám tizedrészből s a tilalmas Körözsön való halászati jogból. E jognál fogva a tilalmas rész meghalászásakor az oltár jobbágysai is szabadon húzhattak egy hálót. Ez alapítvány fejében a nevezett oltárnál minden nap szentmisét kellett mondani. - Papja 1552-ben még megfizeti az adót (3 frtot) a trienti zsinatra utazó követnek, de 1562-64-ben már hiába keressük az egei földesurak közt.

Az 1596-iki romlás után még egyszer felépült Ege. 1620-ban lakosai átíratják az 1466-iki határjárólevelet. 1636-ban Bethlen István csapata a segítségére jövő török haddal együtt a gyomaiegei mezőn táborozott. 1650 körül már lakatlan volt. Midőn Simay Ferencz és Miklós, egy telket elzálogosítanak itt Tót Gergelynek, pusztának mondják.

A XVII. század elején még emlegették az itt levő révet. — Bercsényi 1706 nov. 16-iki levelében úgy számítja, hogy Túrkevizől Dobozra menet, a ráczok az egei révén kelhettek át.

1711-20 hiába várta vissza régi lakosait. Végre 1720-ban a szomszédos Gyoma lakosai kezdték határát használni. — E révén aztán Gyomához került s a régen Egénél sokkal kisebb Gyoma a múlt és jelen században az egykori Ege határán növekedett nagyra.

Dr. Karácsonyi János: Békésvármegye története II

Katolikus oldal

AUGUSZTUSI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 19 óra,
hétköznap csütörtök kivételével reggel fél 8

Gyoma

Vasárnap és ünnepnap 11 óra,
kedden és pénteken 18 órakor

Hunyá

Vasárnapokon: 10 órakor,
hétköznapokon csütörtök kivételével 18 óra
Augusztus 20-án 10 óra

Augusztus: Mária Szeplőtelen Szíve hónapja

Az 1970-es években történt nap-tárreformig augusztus első vasárnapja, és ez által az egész augusztus hónap a Mária Szíve tiszteletnek volt szentelve. Ma már júniusban, Jézus Szentséges Szíve ünnepét követő szombaton van ez az ünnep, de a népi hagyományban sokfelé ma is Mária Szeplőtelen Szívének szentelik az augusztus hónapot.

Míg a Jézus Szíve tisztelet a XVII. században keletkezett, a Mária Szíve tisztelet aránylag újkeletűnek mondható egyházunkban. 1830-ban, Párizsban Labouré Szent Katalinnak jelent meg több alkalommal a Szent Szűz, és kérte a hívek által jól ismert „Csodás-érem” elkészíttetését és terjesztését, amely érem egyik oldalán a szeplőtelenül fogantatott Szűz képe van, a másik oldalán pedig a Jézus Szíve és Mária Szíve ábrázolás. Aztán az 1917-es, Fatima-i jelenések során kerül be a hívek köztudatába és ismeretébe a Mária Szíve tisztelet, amikor a kis portugál falucskában Szűz Mária több alkalommal megjelent három kis pástortgyermeknek, Jácintának, Ferencnek és Lúciának, és többek mellett kérte rajtuk keresztül a híveket a Mária Szíve tisztelet bevezetésére.

A 1981-ben kezdődő Medjugorje-i (ma Bosznia-Hercegovina) jelenéseknek is egyik központi témája a Mária szíve kultusz. Itt a látnokokon keresztül a Szent Szűz minden hónap 13-át kéri különösen engesztelő napként megülni, Mária szíve tiszteletére.

A Mária Szíve tisztelet köré alakult ki hazánkban a Szeretetláng engesztelő imamozgalom is, mely szintén minden hónap 13-án engesztelő imaórát végez Mária Szíve és Jézus Szíve tiszteletére. A Szeretetláng imaórát Endrődön is végezni szoktuk a hónap 13-ik napján.

Mi a lényege tehát a Mária Szíve tiszteletnek? Az, amit Fatimában ki is fejez a Szent Szűz a látnokoknak: hogy ez által is engeszteljük Istent a hívek az emberiség bűneiért. A böjt, az ima, a szentírásolvasás, a rózsafüzér napi imádkozása, a gyakori gyónás és áldozás (Fatimában, Lourdes-ban és Medjugorjében is ezeket kéri a Szent Szűz) mind a lelki életünk tökéletesítését szolgálja, másrészt pedig ezekkel is engesztelhetjük az Istent az magunk és az egész

AUGUSZTUSI ÜNNEPEK

1. péntek: Ligouri Szent Alfonz püspök, egyháztanító
2. szombat: Vercelli Szent Özséb püspök
3. vasárnap: Évközi 18. vasárnap
4. hétfő: Vianney Szent János áldozópap
5. kedd: Havas Boldogasszony
6. szerda: Urunk színeváltozása
7. csütörtök: Szent II. Szixtus pápa és társai vértanúk
8. péntek: Szent Domonkos áldozópap
9. szombat: Szent Terézia Benedikta (Edith Stein)
10. vasárnap: Évközi 19. vasárnap
11. hétfő: Szent Klára szűz
12. kedd: Chantal Szent Johanna Franciska szerzetesnő
13. szerda: Boldog XI. Ince pápa
14. csütörtök: Szent Maximilian Kolbe áldozópap, vértanú
15. péntek: Nagyboldogasszony
16. szombat: Szt. Ponciánusz pápa és Szt. Hippolitusz vértanúk
17. vasárnap: Évközi 20. vasárnap
18. hétfő: Eudes Szent János áldozópap
19. kedd: Szent Bernát apát és egyháztanító
20. szerda: Szt. István király, Magyarország fővédőszentje
21. csütörtök: Szent X. Piusz pápa
22. péntek: Boldogságos Szűz Mária királynő
23. szombat: Limai Szent Róza szűz
24. vasárnap: Évközi 21. vasárnap
25. hétfő: Szent Lajos és Kalazanci Szent József
27. szerda: Szent Mónika
28. csütörtök: Szent Ágoston püspök, egyháztanító
29. péntek: Keresztelő Szent János vértanúsága
31. vasárnap: Évközi 22. vasárnap

emberiség bűneiért.

Tehát augusztus hónapban, Mária szíve hónapjában különös tisztelettel vegyük körül szűz Mária Szeplőtelen Szívét, és imádságainkkal járuljunk hozzá mi is az egyetemes Egyház engesztelő mozgalmához.

Rózsafüzér Szűz Mária Szeplőtelen Szíve tiszteletére

Nagy szemekre:

Mi asszonyunk szent szíve, légy üdvözölt szívünk által, szenteljessék meg a te erényed.

Jöjjön fel általad a szent kegyelem, legyen velünk a te szereteted úgy a földön, mint a mennyekben.

Nyerd meg nekünk szent Fiad Szívétől bűneinknek bocsánatát és egykoron mennyekben az örök életet. Ámen.

+ 1 Dicsőség

Bűn nélkül fogantatott Szűz Máriának szeplőtelen szent Szíve, könyörögj érettünk, kik hozzád menekülünk.

Kis szemekre:

Üdvözlégy Szűz Máriának tiszteletreméltó szent Szíve, kegyelemmel teljes, az Úr van teveled.

Áldott vagy Te minden szívek között és áldott a te szent Fiad, aki Szíved alatt nyugodott kilenc hónapig. Szűz Mária szentséges Szíve! Légy Jézus szent Szíve előtt közbenjárónk most és halálunk óráján. Ámen.

Záró ima:

Ó, Mária szentséges Szíve, szeretettől lángoló Szív! Mint Isten alázatos szolgálója borulok le előtted kegyelemért esedezve. Tudom, hogy a Te szeretettől túlaradó Szíved a betegeknek gyógyulást, a szomorúaknak vigasztalást, a fáradtaknak enyhülést tud adni. Kérlek, hallgasd meg kérésemet és áraszd szeretetlángod kegyelmi hatását az egész emberiségre most és halálunk óráján. - Ámen.

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

Kalazanci Szent József áldozópap - ünnepe: augusztus 25.

1556. vagy 1557. szeptember 11-én született a spanyolországi Aragóniában. Kitűnő nevelést kapott a jómódú, főnemesi szülők útján. Heten voltak testvérek. Több városban tanult, mindenütt nagyon szép eredménnyel. Társait imára, jóra vezette, vezéregyéniség volt köztük. Apja fényes karriert álmódott fiának, hallani sem akart az ifjú szándékáról, hogy pap szeretne lenni.

Végül Józsefnek egy igen súlyos betegségből való csodálatos felgyógyulása változtatta meg az apa keménységét. 1583. december 17-én pappá szentelték. Előbb hazájában tevékenykedett, püspöki szolgálatban a plébániák ügyeit rendezte, orvosolta. Lemondott állásáról, mert másféle hivatást érzett. Rómába hajózott. Itt éjszakánként a szegényeket látogatta végig Róma hét legnagyobb bazilikájánál. 1592-től Rómában szegény gyermekek nevelésével foglalkozott, és ez lett igazi hivatása. Létrehozta 1597-ben Európa első ingyenes népiskoláját.

Házat bérelt és adományokból egyre több gyermeket tudtak ingyenesen nevelni és tanítani. A hívek adományairól kapták a „Kegyes Iskola” nevet.

1617-ben megalapította a piarista rendet, mint egyszerű fogadalmas kongregációt. 1621-ben társulatukat elismerték ünnepélyes fogadalmú szerzetesrendnek. Sok üldözésben és félreértésben volt része, mert iskoláiban a legmodernebb tudományokat tanították, és az egyszerűbb néposztályból származó új értelmiséget képezték.

Rómában 1648. augusztus 25-én halt meg, halálos ágyához tisztelői tömege zarándokolt el utolsó áldásáért. Nyelve és szíve épségben megmaradt. Sok használati tárgyát őrzik ma is. Szentté avatása 1767-ben volt. XII. Piusz pápa az összes katolikus népiskola védőszentjévé nyilvánította.

(Iványi László: 200 éves az Endrődi Szent Imre templom)

Üldözött magyar gazdák emléknapja

Amint ismert, az üldözött endrődi és hunyai gazdák tiszteletére állított emlékmű felavatására tavaly júniusban került sor Gyomaendrőd endrődi városrészén levő Hősök terén, miután a magyar Parlament korábban törvényt hozott arról, hogy június 29-ét az üldözött magyar gazdák emléknapjává nyilvánítja.

Az idei ünnepi megemlékezés - immár sorban a második - június 29-én vasárnap Péter-Pál napján civil kezdeményezésre, a KDNP szervezésében, a gazdakörök védnökségével zajlott le.

Reggel kilenc órakor Czank Gábor atya endrődi plébános tartott istentiszteletet az üldözöttekért és családtagjaikért a Szent Imre Római Katolikus Templomban, majd a résztvevők közös ünnepi körmenetben kivonultak az emlékműhöz. A Himnusz eléneklésével és Dr. Varju László köszöntő szavaival megkezdődött az emlékműsor, melyben közreműködött Hanyecz Margit, Kotormán Barbara és Ungvölgyi János, valamint a Domszög kft. technikai stábjá.

Dr. Kulcsár László, a MAGOSZ Békés megyei elnöke emlékező szavait követően Gyomaendrőd képviselőtestületének koszorúját Várfi András polgármester, a gazdakörök koszorúját Dr. Kulcsár László helyezte el, majd a jelenlevő gyomaendrődi és hunyai lakosok, valamint az elszármazottak képviselői az emlékezés virágaival tisztelegtek, fejet hajtván e korszak áldozatai előtt.

Dr. Varju László

GYOMAENDRÓDI KRÓNIKA

- Civil sarok - Sárhegyi András

... elment városunk díszpolgára, 88 éves volt

Fél éve kerestem a lehetőséget, hogy interjút készítek vele...

Amikor egy éve elkezdtem ezt a rovatot, kimondatlanul is ott volt bennem a szándék, hogy a sok példamutató riportalany közül az idősebb generációt vegyem előtérbe a sors könyörtelen végrehajtó, nem kivételező jellege miatt.

Sajnos erre a személyes találkozásra már nem került sor. Hónapok során többször érdeklődtem hogyléte felől, remény-

kedve, hogy végül személyesen tehetem fel kérdéseimet annak az embernek, aki - ki merem jelteni - Gyomaendrőd életében talán a legfontosabb szerepet játszotta az elmúlt hatvan évben. Méltán nevezhetjük városatyának, városlapítónak sok tekintetben, s sajnos most már nemcsak az ENCI, de ő maga is történelem, ráadásul a legfényesebb lapon bejegyezve neve, munkássága.

Július 10-én kísértük végső nyughelyére az Endrődi Köztemetőben, család, rokonság, régi munkatársak, ismerősök. A város saját halottjának tekintette, a Polgármester úr búcsúzott tőle a város nevében.

Egy pillanatra visszarevedek a múltba...

Az Endrődi Cipész Szövetkezet 25 éve - 1947-1972 [előszó Sárhegyi András]. c. könyvben, melyet a Békés megyei Nyomdai Vállalat adott ki 1972-ben.

Felesége, Sárhegyi Andrásné így emlékszik a kezdetekre.

„Édesapámnál tanultam a szakmát, aztán a Dinya-Hegedűs cégnél dolgoztam fiam megszületéséig. Férjem is csak hébe-hóba dolgozott, muszáj volt valahogy fordítani a sorsunkon. A házasságunk után egy évre kezdtek arról beszélni az endrődi bőriparosok, hogy meg kellene alakítani a szövetkezetet.

Férjem odahaza ugyancsak állandóan erről beszélt. Az akarat megvalósításának azonban nagy gátja volt. Az, hogy a szövetkezet indulásához pénz kellett, az pedig nemcsak nekünk, hanem a többi jobb életre vágyó szakmabelinek sem volt. Mi magunk is pénzre tettük, amit csak lehetett, hogy aztán végül is mindkettőnk pénze egybegyűlt a belépéshez. Megvallom, úgy hittük, hogy utána egyből fordul a sorsunk. De bizony nem így lett. A legnehezebb körülmények között kezdtük el a közös munkát úgy, hogy hónapokig pénzt, fizetést nem kaptunk érte. Csak a családostok jutottak időnként némi pénzhez, de akinél, mint nálunk is, két ember dolgozott egy családból, ott csak az egyik kaphatott öt forintot hetenként. De ezt is csak körülbelül három hónapra az indulástól.

Férjem, aki a szövetkezet elnöke lett a megalakuláskor, meg a

többi vezetőségi tag, három hónapig fizetés nélkül dolgoztak.”

A fenti könyv előszavában Bandi bácsi mély, megszívlelendő, az utókornak is példamutató, gondolatokat fogalmazott meg.

„A huszonöt esztendő működése szövetkezetünknek továbbá azért sem csak magunkról szól, mert a mi életünk, cselekvésünk a múltban és ma is, mint anyaföldben a növény, szülőfalunkhoz, Endrődhez kapcsolódik. Ez a föltétel kötött ide bennünket a sok megpróbáltatás ellenére is, szülőföldünk szeretete érte meg bennünk huszonöt esztendővel ezelőtt az elhatározást, hogy itt kell életlehetőséget teremtenünk magunknak, itt kell megalapoznunk a jövőnket, ha mégoly űzött is bennünket a szükség, amely sokaknak kezébe adta a vándorbotot.

... ott tartunk, hogy modern üzemszeinkben, korszerű gépeken közel ezer ember dolgozik, igazolja az alapító tagok jövőbe vetett hitét, és úgy gondolom, tisztelettel tekint ezekre az emberekre az iparunkban azóta felnevelkedett új generáció is.

Végül a mi huszonöt esztendőnk azért sem csak magunkról szól, mert hiszen szövetkezetünk léte és állandó fejlődése nem csupán új szint adott községünknek, hanem végeredményben ipart is teremtett itt, középüzemi szinten, olyan történelmi hagyományokra alapozva, melyek Endrődöt a múltban közismerten az ország egyik legszegényebb, legelesettebb és legkiszolgáltatottabb proletár települési közé sorolták. Községünket a felszabadulás előtt állandóan vándorló kubikusairól, a nincstelenség miatt állandóan lázongó agrárproletárjaink megmozdulásairól, a nevezetes csendőrsortúrról tartották számon. Ma jogosan tölthet el minden endrődít a büszkeség – szövetkezeti iparának termékeiről ismert országszerte, sőt a külföldi országokban is.

Hogyan értünk el idáig? Mik voltak előrehaladásunk legjellemzőbb állomásai?

Milyen nehézségeken kellett keresztül verekedni magunkat az alapítást követő legkritikusabb évektől mostanáig - erre próbál feleletet adni e könyv. Természetesen mindazt, ami történt e negyedszázad alatt, lehetetlen csokorba gyűjteni egy ilyen terjedelmű kiadványban. Ezért a bemutatás nem is a teljesség igényével készült. Mégis felöleli - eredeti dokumentumokra támaszkodva - azt a negyedszázadot, mely alatt a Minisztertanács Vörös Vándorzászlójának elnyeréséig, majd az Ország Kiváló Szövetkezete szintjére eljutott nagyszerű kollektívánk.

Ezekkel a gondolatokkal nyújtjuk át e könyvet szövetkezetünk tagságának, az alapítóknak; hogy amikor olvassák, forgatják e lapokat, idézzék vissza néhány órára a múlt korszakait. És az ifjabb generációnak, hogy lássák; mily sok küzdelmes év munkája testesül meg mai korszerű, a munka és higiéniai követelményeknek úgyszólván teljesen megfelelő szövetkezetünkben.”

Azóta eltelt több mint negyven év, de ezek a gondolatok ma is aktuálisak, újra kell teremteni az ipart a városban.

Talán azért is duplán érződik Bandi bácsi hiánya, mert Gyomaendrődnek most a 21. században a jövőt illetően ismét nagy szüksége lenne egy Sárhegyi Andrásra, egy ENCI-re, s mindarra, amit ezek a fogalmak takarnak, jelentettek jelentenének a településnek.

Nyugodjék békében.

Dr. Varju László

Egészségről-betegségről

A reumatoid arthritis II.

Kedves Olvasók! Az alábbi cikk az előző folytatásaképp a reumatoid arthritis diagnosztikai módszereibe és ma ismert kezelési módzatába ad egy kis betekintést.

A reumatoid arthritis (RA) diagnózisához laboratóriumi és radiológiai vizsgálatokat vehetünk igénybe. Az előbbieket közül döntő a betegségre jellegzetes autoantitest, a rheuma faktor (RF) kimutatása. Az RF azonban a betegségre nem specifikus, a betegség korai fázisában csak az esetek 50-60%-ában lehet kimutatni, előrehaladott kórképekben 10-20%-ban hiányozhat. Ugyanakkor az RF más betegségekben és állapotokban is előfordul, így más autoimmun és krónikus gyulladásoos betegségekben, idült bakteriális és akut vírus fertőzések esetén, nyirokszervi daganatoknál. Egészségesek esetén is 5%-os az RF pozitívitás, míg idősek esetén 10-15%-os pozitívitás jellemző. Ebből adódóan az RA-ra jellegzetes tünetek hiányában az RF pozitívitás túlértékelése súlyos hiba. Az anti-CCP viszont 95%-os pontosságot mutat az RA esetén.

A labor paraméterek közül a betegség aktivitását jelzi a gyorsult süllyedés (We-Westergreen-érték), az emelkedett CRP és az emelkedett fehérvérsejt és vérelemezke szám. Előrehaladott, jelentős gyulladásoos aktivitást mutató betegségnél vérszegénység alakulhat ki, mely azonban vaspótlásra romlik.

Az ízületekről készült röntgenfelvételeken a legelső, nem specifikus elváltozások a kezek és lábak összehasonlító felvételein a lágyrész kiszélesedés és az ízület közeli sávos csonttritkulás. A betegségre jellemző széli felritkulások a csont szerkezetében később, az esetek 60-70%-ában a betegség kezdetétől számított kb. 2 éven belül jelennek meg. Ezeket az ujjak alapízületeinél, a kéz- és lábközépcsontok és az ujjpercek ízesüléseinél kell keresni. MRI vizsgálatnál ezek a felritkulások már korábban kimutathatók, bár az eljárás költségessége rutinszerű klinikai alkalmazását nem teszi lehetővé.

A porcpusztulást jelző ízületi deformitások már egyértelmű, de késői radiológiai jelek.

Az RA-hoz hasonló panasszal, tünettel, sőt radiológiai és laboratóriumi eltérésekkel járhat egy sor más mozgásszervi betegség is, mint pl. a szisztémás lupus, a vírusok okozta szökületes gyulladás, a pikkelysömörrel társuló ízületi gyulladás, a köszvény, és a kopásos jellegű ízületi kórképek.

A betegek többségénél a betegség lefolyása hullámzó, részleges fellángolások és nyugvó szakaszok váltják egymást, miközben

az ízületek lassan, fokozatosan károsodnak, funkciójuk romlik. A betegek 20%-ának tünetei tartósan javulnak, 10%-uk betegsége viszont tartós kezelés mellett is folyamatosan aktív, gyorsan halad az ízületek pusztulása felé. Az aktivitás változását klinikai, laboratóriumi vizsgálati adatok alapján mért paraméterekből képezett betegség aktivitási pontrendszer alapján számszerűsítik szakemberek.

Az RA kezelésének elsődleges célja a betegség kimenetelének javítása és a romlás megelőzése. A 70-es években a kezelés alapja az ún. terápiás piramis volt, mely azt jelentette, hogy a betegség kezdetétől számítva fokozatosan haladtak a szteroidtól az agresszívabb bázisterápiás szerek felé. A 90-es évektől kezdve azonban módosulni kezdett az RA terápiája, a betegség aktivitásának megfelelően alkalmazható eszköz kiválasztásával.

A beteg terápiás vezetésében fontos maga a beteg, a reumatológus és a háziorvos együttműködése. A reumatoid arthritises beteg kezelése, gondozása komplex feladat, melyben az állapothoz igazodó gyógyszerelést, fizioterápiát, a megfelelő időben és indikációval végzett rheumasebészeti beavatkozást, pszichoterápiás vezetést, szociális támogatást egészíti ki.

A gyógyszeres kezelés képviselői a tüneti gyulladáscsökkentő gyógyszerek, mint a nem-szteroid gyulladáscsökkentő szerek (NSAID) és a szteroidok. Az NSAID-ok és a szteroidok hátránya, hogy a tüneteket bár csökkentik időlegesen, de az ízületi károsodás kivédésére nem képesek, továbbá számos mellékhatásuk van.

A bázisterápiás szerek a betegség lefolyását módosító szerek egyes és kombinációs kezelésben egyaránt alkalmazhatók. A kezelési mód megválasztásánál figyelembe veszik a beteg aktuális állapotát és a betegség rendelkezésre álló adatok alapján ismerhető kórjósát. A bázisterápiás szerek ismert képviselői a methotrexat tartalmú Trexan és a leflunomid hatóanyagú Arava, aranyosok, chloroquin, cyclosporin stb. Segítségükkel elérhető a betegség nyugvó szaka és egy optimális egyensúlyi állapot, de nem védik ki biztosan az ízületek késői károsodását, továbbá a bázisterápiás szer mellékhatása miatt a beteg lehetséges, hogy nem tolerálja annak szedését. Ezek használata esetén is rendszeres klinikai és labor vizsgálatokat kell végezni a hatékonyság és a mellékhatások észlelése céljából.

Az immunbetegségek kezelésének legújabb formája az a biológiai terápia, mely az immunrendszer működését modulálja. Ezeket a szereket molekuláris biológiai módszerek segítségével állítják elő. Az RA terápiájában alkalmazott biológikumok a gyulladásoos folyamatba sejt szinten avatkoznak be. Az ízületi porc leépülését, a gyulladásoos folyamatot a betegség kórfolyamatában oki szereppel bíró, fehérvérsejtek által termelt ún. citokinek okozzák, a biológiai terápiai szerek a kórfolyamat oki tényezőiként ismert citokinek hatását blokkolják. Ismert biológikumok az Enbrel, Humira, Remicade és a Mabthera. A biológikumok a fentiekben felsorolt szereknél hatékonyabban csökkentik a gyulladást, gátolják a porc- és csontpusztulást, hosszú távon fékezik a betegség anatómiai előrehaladását. Magas áruk miatt akkor kerülnek alkalmazásra a klinikumban, ha a hagyományos bázisterápiás szerek nem hatékonyak vagy a beteg ezeket a készítményeket nem tudja szedni.

Forrás: Dr. Poór Gyula: A reumatológia tankönyve Medicina 2008.
Dr. Gömör Béla: Klinikai reumatológia Medicina 2001.

dr. Macsári Judit

Benke Mária versei

A hazám szeretete...

Végig nézek e szép Hazába'
rácsozálok e csodás tájra,
hullámszik a búza-mező,
itt ringott bölcsöm ezélett...

E helyt, hol Édesanyám mesélt,
régii szép titkokról regélt...
Elmesélte az ő gyermekkorát,
változott az Élet? - de mekkorát!

Itt születtem, éltem, s élek,
nem vágyom el, nem cserélek.
Mindenhol értik szavam az Emberek,
Itthon vagyok! - Hazá megyek!

Családom, otthonom, Barátim,
itt élek, itt vannak társaim...
Fél szavakból is értjük egymást,
a Hazám Magyarországi! - nem más!

Ha majd eljön a végső időm,
s lelmem visszaveszi a Teremtőm
Hazám földjében nyugszom,
örök álmatom itt alszom...

Ima a könyvekért...

Csodás írás, könyvek, lapok,
ha olvashatok, boldog vagyok.
Gondolatok, szavak jönnek,
lesznek belőlük szép könyvek.

Gyermekkorom imádsága,
Imakönyvbe volt bezárva.
A Biblia tanai bölcsék,
tanításuk előjönnek...

Elgondolom, hogy volt régen.
Ki van a könyvben a képen?
Hús - vér ember gondolata,
Lelkének titkát feltárta...

Imádkozom a könyvekért,
az olvasás örömeért.
A fejlődés lassuljon le,
írjanak az emlékkönyvbe.

A vágyam, hogy olvassanak.
Ezzel utat mutassanak.
Ifjúságnak, kié a jövő.
Adja ezt meg a Teremtő!

Vecsés, 2014. július 8.

Továbbra is
sok szeretettel várjuk
játékos kedvű

fogadóinkat és fogadókedvű játékosainkat!

lottózó

nyitvatartás:

hétfő 8-12, 13-17.

kedd 8-12, 13-17.

szerda 8-12, 13-18.

csütörtök 8-12, 13-17.

péntek 8-12, 13-18.

szombat 8-18.

vasárnap 9-12

Gyomaendrőd, Fő út 56/1 sz.

Oszlácsné Kati

Éndröd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szonda István

Búcsújárás

Kedves Olvasó!

A búcsújárás és a búcsúk jelentősége a térségünkben is növekszik. Egyre többen indulnak el a közeli vagy távolabbi helyekre, hogy bűnbocsánatot nyerjenek vagy egyszerűen kulturális érdeklődésből látogatják meg a búcsúkat. A vallási jellegű utazásokat korunk vallásturizmusnak nevezi és az ezzel foglalkozó tudományág a vallásturisztika elnevezést kapta. A vallásturizmus jelentősége főleg katolikus, de protestáns közegben is emelkedő tendenciát mutat. A vallásturizmusban városunk is egyre nagyobb lehetőségeket lát, melynek első sikereit a Szent László zarándoklat és a megnyert vallásturisztikai pályázat bizonyítja.

Városunk és a vonzáskörzetébe tartozó templomaink búcsúi nagyrészt a nyári időben, június-július hónapban vannak. A gyomai Jézus szíve templom és a hunyai Szent László templom búcsúit június hónapban ünnepeljük. Egykor a búcsúk nemcsak vallási rendezvények voltak, hanem kulturális és gazdasági hatásuk meghatározta a búcsújáró helyekhez tartozó települések működését is.

A búcsúról és a búcsújárás jelentőségéről a továbbiakban rövid történeti áttekintést nyújtunk. Bemutatva a szavak, fogalmak eredetét és szaktudományi meghatározását. Remélem sikerül ezzel a rövid ismeretterjesztő írással felhívni városunk lakóinak figyelmét a vallásturisztikára és annak lehetőségeire.

Búcsújárás

A **búcsú szavunk** honfoglalás előtti, ótörök eredetű, a bosa-kiürül, megszabadul - származéka. A katolikus egyház szerint a búcsú (indulgentia) a már megbocsátott bűnökért járó büntetések megváltása. A búcsúnyerés szigorú feltételekhez kötött: keresztség, egyházhoz tartozás, kegyelmi állapot, az előírt vezeklés teljesítése és a búcsú elnyerésének szándéka.

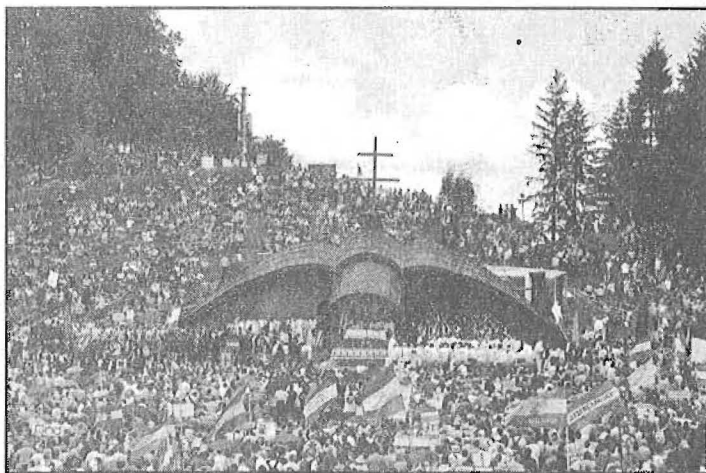
A népi vallásosság egyik leglátványosabb és legösszetettebb hagyománya a búcsújáróhelyekre, kegyhelyekre történő csoportos zarándoklat, a **búcsújárás**. Magyarországon már a középkorban kialakult a búcsújáróhelyek hálózata, amely a török uralom után szerveződött újjá, a barokk vallásosság idején tudott

kiteljesedni. A búcsújáróhelyek többsége kutak, források, csodátévő szobrok, képek mellett alakult ki, amelyekhez a kegyhely élete során számos csodás történet, legenda kapcsolódott. Ezek a történetek részben a kegyhely kialakulását magyarázzák, részben az ott történt csodákat, csodás gyógyulásokat beszélik el.

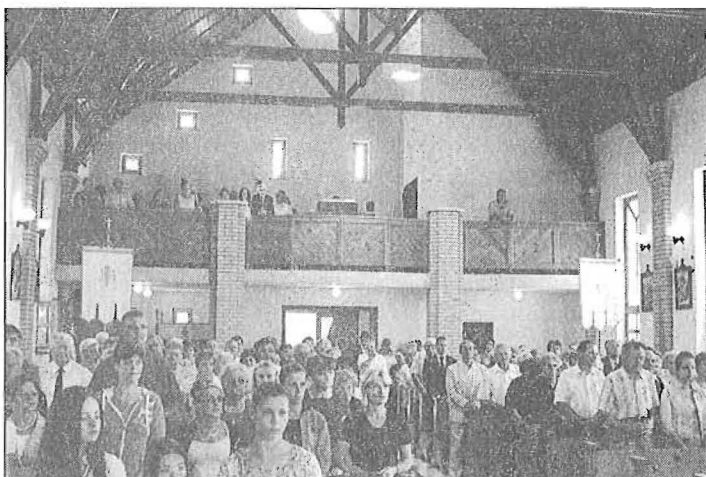
A búcsújáróhelyek folklórához sajátos vallásos szokások tartoznak. Ezek a búcsúkról hazavitt emléktárgyak, szentelmények, a búcsúfia, a búcsúvásár, az első búcsús fiatalok búcsúkeresztésege.

A búcsújáróhelyek vonzási körzetük alapján lehetnek helyi jelentőségűek, amelyeket csak néhány településről látogatnak, és lehetnek országos vagy nemzetközi kegyhelyek, amelyeket több száz kilométeres körzetből, vagy még messzebből keresnek fel a zarándokok. A középkortól kezdve vannak adatok a Magyarországról, Európá jelentős zarándokhelyeire: Rómába, Compostelába, Aachenbe történő zarándoklatokról.

A magyarországi kegyhelyek között az utóbbi két évszázadban nagy látogatottságra tett szert többek között Máriapócs, Csíksomlyó, Mátraverebély-Szentkút, Máriaradna, Máriabesnyő, Máriagyúd, Csatka, Barka, stb. A csoportos búcsújárás a történelmi körülmények következtében nemzeti zarándoklat jellegét öltötte, mint például a csíksomlyói búcsún. Napjainkban a vallási élet és a turisztika egymást kiegészítő, alapvetően vallásos célokat szolgáló vállalkozásává vált.

Képillustráció: Hunyai búcsú 2014-ben, valamint csíksomlyói búcsú

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

„Gyomai lány vagyok” I.

Boldogult húgom – aki mosonmagyaróvári gimnáziumi tanárnő volt – hagyatékában találtam egy igen érdekes pályázatra beadott dolgozatot, melyet húgomnak nyilván elbírálás céljából adtak át, másolatban. A dolgozat első harmada értékes gyomai helytörténeti, néprajzi és társadalomtörténeti adatot tartalmaz. Beszédes önéletrajzi írás, s a második, harmadik harmada már az 1945 tavaszán Garára (Bács-Kiskun megye) történt település, az ottani élet rendkívül színes leírása (mint tudjuk, Endrődről, Gyomáról több család települt Garára a háború után). Név nélkül adom közre, mert nem szeretnék „személyiségi jogi” kellemtelenségekbe keveredni. A szerző-pályázó írását „életrajzi regény...”-nek határozta meg.

„Békés megyéből Gyomáról (Gyomaendrőd) származom.

Az anyai nagyszüleim valamikor nagyon gazdagok voltak. A nagyapám nagyon arrogáns büszke ember volt, rettenetesen rossz természettel megáldva. Négy gyermeke közül három még tanult ember lett. A legidősebb fia 1945-ig közjegyző volt Gyomán. Mire a legkisebb gyerek is iskolába járhatott volna, semmijük nem maradt, így iskolába sem járhatott, ez volt az édesanyám. Nagyapámnak addigra egy kicsi háza volt a Körözs gátoldalban, úgy gondolom, hogy gátörház lehetett. Mindenét elpereskedte. Közjegyző fia szegycellé apját, szóba sem állt vele. A két középső gyerekük elköltözött a faluból, csak anyám maradt velük, aki kislány korától kezdve cselédeskedett és így tartotta el szüleit.

Nagyapám a gyomai vasútállomásra járt, az utasok csomagjait szállította, ebből éldegélték.

A nagymama közben teljesen megvakult, munkaképtelen lett. Így aztán amikor anyám férjhez ment, nagyapám mindent elkövetett, hogy szétszedje őket. Pár év múlva külön mentek, pedig már két gyermek is volt.

A nagyobbik kislány volt, s az akkori törvények szerint az apjával maradt, a fiú viszont anyámnál, akit aztán nagyapám hamarosan lelenche dugott (megjegyzés: állami nevelő intézet).

Édesanyám pár év múlva titokban ismét férjhez ment, de ebből is válás lett egy fiúgyermekkel, aki hamarosan a testvére mellé lelenche került. A két fiú ott tudta meg, hogy ők féltestvérek anyai részről.

Édesanyám tovább cselédeskedett, s így volt kenyérkereső a háznál. A gyerekekért is fizetni kellett a lelenche. Nagyapám minden igyekezetét latba vetve egy kereskedőnél helyezte el anyámat, aki méteráros, azaz rőfös volt. Nagyon jó helye volt anyámnak, mivel szorgalmas volt, nagyon szerették. Ehhez a rőföshöz szállította az árut egy felvidéki „gyócsostól” (így nevezték a szlovák nyelvterületről az Alföldre több évszázada lenvászonnal kereskedőket), akinek egy fia és egy lánya volt az anyai nagyanyjánál Mezőkövesden. Megismerkedtek anyámmal és a következő alkalommal a gyócsostól itt maradt árujával együtt Gyomán. A gyomai kereskedő alkalmaszint mint segédet, s aztán ebből a szerelemből születtem én, Sz. Irén. Megegykedni nem tudtak, mert, édesapám cseh-szlovák állampolgár volt, s nem kapta meg a magyar állampolgárságot. Az én apám legalább olyan makacs volt, mint a nagyapám, s így nem tudta őket szétmarni. Nagyszüleim előtt a „csavargó gyócsostól” maradt, de apám fűtyült az ilyen apróságokra. Anyámmal ketten mi voltunk neki mindene. Rajtuk kívül még egy nagyon jó barátja volt, Papp Vazul ócskavas kereskedő, az én

drága jó keresztapám. Aki két szürke lóval hintóba fogva vitt engem keresztelésre, mint egy grófkisasszonyt. Nagyon szeretett engem. Lakást béreltek szüleim és elkezdtek a gyerekek összegyűjtését. Apám lánya ott maradt Mezőkövesden a mamánál, de a fiút ide hozta Gyomára, aki már tizenöt éves volt. Apám megírhatta neki, hogy annyit beszéllek, be nem áll a szám, mert a vonatról leszállva úgy üdvözölt: „szervusz, te kis fecsegi”, aztán ez maradt a nevem sokáig. Édesapám aztán minden igyekezetével azon volt, hogy anyai részről való bátyáimat is hazahozza a lelenche. Ezután egy lábbal hajtható vásári forgóhoz is volt, de közben ment a kereskedés is a rőfös sátorban.

A fiúk nyakukba akasztható ládából cipőfűzőt, gumicukrot, biztosítótűt, légyfogót árultak. Így jártunk vásárról vásárra mind a hatan. Sokat aludtunk kocsiderékben, mert általában éccaká mentünk a következők helyre, ahol mire kilivágódott, állni kellett a forgónak.

Én mint kislány nagyon élveztem ezt az életet, az idősebb bátyám nagyon szegycellé és elment egy tanyára inkább cselédnek. Ebbe belebuktunk, a forgó el lett adva, a két idősebb fiú iskolába járt, ehhez apám nagyon ragaszkodott, s ezután hárman vásárogattunk tovább méteráruval. Mivel édesanyám nem járt iskolába, később ez a vásározás sem ment úgy, ahogy kellett volna, sokat veszekedtek apámmal. Annál a gazdánál laktunk továbbra is, csak kimentünk a tanyára részesnek, tanyásnak. Minden a gazdáé volt, s alku szerént részesültünk ebből-abból. Anyám bejárt a gazdáékhoz a városba mosni, takarítani. Én is már mindenáron dolgozni szerettem volna, és rám bízták a kiscsikót, elneveztem Mukinak és állandóan kockacukorral tömtem. Rámnőtt a csikó, és utána egy család méhet kaptam gondozásra, mert apám úgy gondolta, hogy amíg a méhcsipésekkel foglalkozom, addig se csacsogok. Lehet, hogy hihetetlen, de egyszer sem csíptek meg, s így vígan rosszalkodhattam tovább.

Ha rosszalkodtam s a bátyáim üldözőbe vettek, a méhekhez szaladtam, s őket összecsípték a méhek, még a konyhába is utánuk mentek. Friss víz volt mindig a méhek előtt, s a kis buta fejemmel még a tarlóvirágot (tisztosfü) odahordtam nekik a kaptár elé. A fiúkkal együtt játszottam, s egyik alkalommal fiú testvéremmel együtt másztunk fel egy fára, hogy nyers tojást megigyuk, mint máskor is tettük, de csak egy tojás volt, ezen összevesztünk, s lerúgtam a bátyámat a fáról, csak a keze törött el. A fán maradtam, s apám csak este tudott lecsalni, hittem neki, lejöttem és kegyetlenül elfenekelt.

Aztán a játék sparheltemhez meguntam a kazaltól hordani a szalmát, és odavittem a kazalhoz, de bizony az egész kazal meggyulladt, alig tudták eloltani, nagyon kikaptam ismételtlen.

Másik alkalommal a letetvesedett tyúkokat akarván megmenteni – miután szüleim hiába próbálkoztak mindennel – s a tyúkól közepén tüzet gyújtottam mindenféle lommal, hogy majd én kifüstölöm a tetveket a tyúkokból, s rájuk zártam az ajtót. Egy idő után kinyitottam, s amelyik tyúk még nem ájult el, az mind rám repült s a tűz belobbant, megint nagy tűz lett, riadalom, s apámmal seggreverősdit játszottunk, s én megértettem, hogy ezután nagyon jó kislány leszek.

Ősszel iskolába mentem.”

Közreadja:
Cs. Szabó István

Erődalni oldal

Szilágyi Ferenc: Petőfi Gyomán

Az 1849. július 31-ikén Segesvárnál elesett költő emlékére

Nyár volt, tüzes, heves
a kasza már szegen
de görbült íve, úgy lehet:
holnapra megint egyenes

Mert jó a hír, és ez a hír gonosz:
Erdély felől reánk tört az orosz,
behívta ellenünk nagy kegyesül
a király, a kasza egyenesül,

mint a derék — — Az izzó ég alatt
a tengeri közt egy szekér haladt,
ekhós; két lova szinte már kidőlvé
le-lecsuklik már a szikes, poros földre,

Váltó kéne! Egy torony amoda
a Körös szélén fölfehérlik — Gyomán!
a főtéren a nagy szekér megáll
s róla a szép ifjú fűgén leszáll,

Az ing a nyakán kinyitva, a toll
leng a kalapján, mentéjén zsinór
és indul is már a házba, amelyet
faluházul itt nem oly rég emeltek.

Keresné benn a bírót, a nótárt,
a falu tollát, hogy két kidőlt lovát
leváltassa, hogyha lehet, de menten,
mert neki ott kell lenni
— nem foghatja itt semmi! —
Bemnél, a végső küzdelemben!

Belép, július, szellő se legyen,
a lócán szunnyad a helyi elit,
köszön s elmondja, mint járt a fogat —
kelletlenül a jegyző: — Van irat,

valami papír! — Hát ő előkapja
tishti könyvét s az asztalra lecsapja —
Ugrik a jegyző: — Bí-bí-bíró uram,
tudja-e kend, előttünk hogy ki van!!

Pattanjon talpra már a szunnyadásból
„Talpra, magyar!” Itt áll Petőfi Sándor!
Szökken a bíró, s az egész elit,

a költőt legott vállra emelik,
szekeréből a jószágot kifogják
s a kocsi maguk az udvarra bevonják

— „Petőfi Sándor!! Nem kettőt, hatot!
s ha kell, akár mindjárt hintót adok!”
kiált a bíró, a szemét törölve
(az álomtól-e, vagy mert kibújít a könnye).

S küldi a kisbírókat máris ki a házból:
pergesse a hírt, amely szinte lángol:
itt a községben a János Vitéz,
s a Nemzeti dal atyja: Petőfi Sándor!

A dobszó pereg s öreg, ifjú, gyerek
a község házán percenét alatt,
— még harangot is kongattat a pap —,
s fán ül, kinek helye lenn nem akadt.

Kilép a költő, ingben, az atilláját
ledobta, de a kardja oldalán:
— Hazafiak! Végveszélyben hazánk,
a gyáva király, látván, győz a jog
reánk hozta a cárt, az orosz!

Haza vagy halál — legyünk földönfutók!
Válasszatok hát újra, magyarok!
Veszélyben minden, mit Igazság s a Jog
másfél év alatt itt megalkott!

Én is megyek, mert hogy Erdély fölött
láttam úszni nagy véres üstököszt,
ott kellennem, a végső közdelemben
ne törhessen Alföldünkre az ellen,

mert akkor oda a kenyér, a kivívott
népjog! Oda a szánkból a falat!
Fegyverre hát, fel, jó gyomaiak,
fegyverre újra, miránk vár e harc!

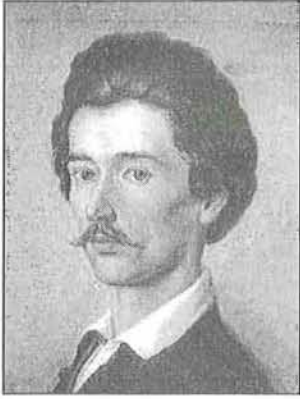
Megéljenzék, a bíró odabent
megterítettett, a lovat míg befogták
éhük és szomjuk csöndesen elolták:
ott volt a kedves fiatal anya
a kisfiúval a szép Júlia.

Két fekete ló prűszköltt kint a rúdnál
(egy nagyot ittak már előbb a kútnál).
Főlkapaszkodtak gyorsan a szekérré
(tüzes szekér, mely Illést vitte égbe!!)

Kizörg az útra, a nép ünnepelé,
s az izzó napban porfelhő aranyban
eltűnt lassan arra, Berény felé — —
fülébe még az „Éljen soká!” harsant

s az „Egy Gondolat” vitte a Vég felé.

A Világszabadság költője 1849 júliusának elején időzött városunkban, Mezőberénybe tartva, rokonához, az idős Orlai Petrich Sámuel csizmadia mesterhez (a Petőfit is megfestő művész, Orlay Petrich Soma édesapjához), hogy onnan az erdélyi harctérre induljon, hazája védelmére, mikor az osztrák császár behívta az orosz cár seregét a magyar forradalom és szabadságharc leverésére. A Gyomán történetek — a költő elmondása alapján — Petrich Sámuel jegyezte le kalendáriumába. Ennek nyomán örökítette azt meg városunk vezetősége, mikor 1991. március 15-én emléktáblát helyezett el az eseményről a Városháza Szabadság térre néző falán (amely korábban a látogatás emlékére a Petőfi tér nevet viselte). A bronz domborítást — a gyomai képzőművész, Honti Antal alkotását — dr. Szilágyi Ferenc irodalomtörténész, író, városunk szülötte avatta fel.

Petőfi Gyomán

Már Buda is elesett, Erdélyben dörögnek az ágyúk
s ő indul Bemhez veszni hazája helyett:

Orlai Petrich-nél pihen egyet majd, rokonánál
Békésben, a Berény tárt szivü háza ölén...

Útközben a lovak - nyár volt, s iszonyú ez a hőség -
sorra kidőltek, de lesz valami faluház
ott, a Körös partján Gyoma kéklő tornya tövében,
majd csak akad ló ott, újra cserélni fogat.

Ámde a hőségben lócán szunnyad pilledten a helység
bölcse feje, a jegyző (Csatt vala tán a neve)

s csak lustán biccent - Van-e vajmi papírja az úrnak!

- s hogy belenéz, pattan: - Hej, bíró úr, uraim,

tudják, hogy ki van itt! - S a lovát szökkenve kifogják

s vállon hozza magát, éljenezik, s csikaik

míg szerszámazzák, szétküldik a hírt faluszerte

dobszóval: ki van itt! S gyűlik a nép örömet

s a költő, lánggá gyúlván, buzdítja a népet a végső

harcra: e föld a haza, s el ne enyészzen e hon!

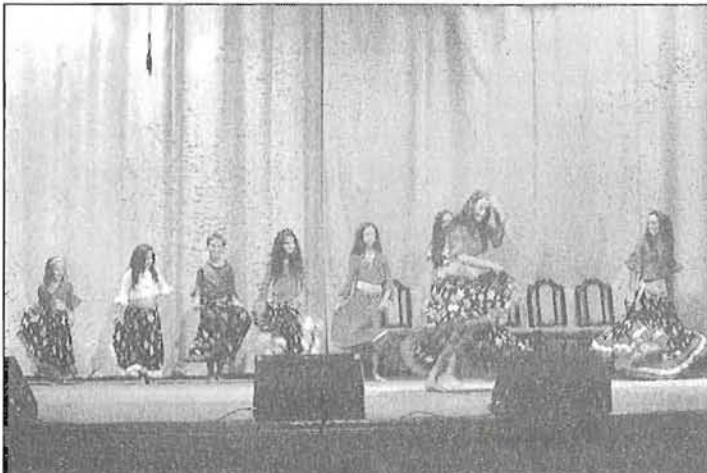
Megsüvegelték, s ő indult tova máris amerre

hívta a sorsa. - A vén Orlai hagyta reánk

mindezt úgy, ahogyan elmondá néki a költő.

E helyt jártáról ércbetű szól ragyogón.

Elhangzott 2014. július 25-én Gyomán az új emléktábla felavatásakor.

Békés Megyei Roma Labdarúgó Torna és Kulturális Nap

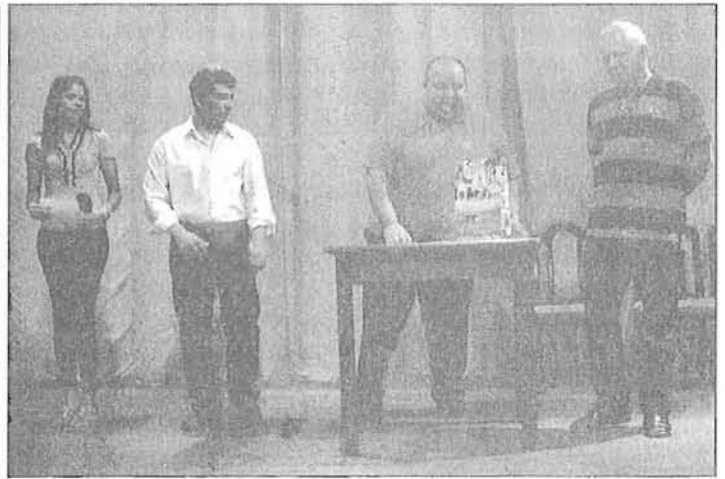
Gyomaendrőd Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata 2014. július 12-én megrendezte a Békés Megyei Roma Labdarúgó Tornát és Kulturális Napot. A tervezett eseményt, ami az Endrődi Sportpályán lett volna, az esős időjárás miatt az esemény előtti napon teljesen át kellett szervezni. Rendezvényünk szombat reggel 9 órakor kezdődött a városi sportcsarnokban, ahol Szécsi Zsolt elnök és Várfi András polgármester köszöntötték a helyi és a megyéből érkező focistákat, szurkolókat. Várfi András polgármester kezdőrúgásával 8 csapat vett részt a rangadón. Délután 14 órakor a Gyomai Katona József Művelődési Központban történt meg az eredményhirdetés, ahol az első helyezett Doboz, a második Békés, a harmadik Gyomaendrőd (Bosszúállók) csapata lett.

14.30-tól ugyanitt a Művelődési Központban Kulturális Nap vette kezdetét, ahol felléptek helyi és vidéki zenészek, így például: Puj Ferenc és Puj Éva, Botos János és neje, valamint a Mezőberényi Napsugár táncgyűttes. Az este sztárvendége Kis Grófy volt, majd ezt követően a Békési Hangulat Band együttes szórakoztatta a közönséget.

Itt ragadnánk meg az alkalmat, hogy megköszönjük mindazoknak a támogatását, akik nélkül ez a nap nem jöhetett volna létre.

Várfi András polgármester úrnak, Dr. Szonda István Műv. Központ Igazgatójának, a Roma Polgárjogi Szövetségnek, a Gyomaendrőd Fialokért Egyesületnek, Poharelec László képviselő úrnak, Fülöp Zoltán képviselő úrnak, Vass Ignác úrnak, Fülöp István úrnak, Köveskúti Ferenc úrnak, Czikkely Péter úrnak, a Nemzetiségi Önkormányzat tagjainak és mindazoknak, akik munkájukkal hozzájárultak a nap sikeres lezajlásához.

Szécsi Zsolt

SPORT

Toldi Balázs visszavonult, felhagy az aktív labdarúgással

Toldi Balázs visszavonult, felhagy az aktív labdarúgással!

A nyár a labdarúgásban „uborkaszezon” a bajnokság végeztével a játékosok a rövid, de megérdemelt nyári pihenőjüket töltik, megpróbálnak regenerálódni és feltöltődni a következő szezon hosszú menetelésére. Ilyenkor a vezetők dolgoznak, az esetleges távozókat próbálják pótolni, kialakítani az új szezon játékos keretét.

A Gyomaendrődi FC csapatkapitánya, Toldi Balázs már a szezon elején

jelezte, hogy számára ez lesz az utolsó, a végén befejezi aktív pályafutását. A rá háruló munkahelyi, társadalmi, családi feladatok jelentősen megszorodtak, már nehezen tudta mindezt összeegyeztetni még a sporttal is. A gyomaendrődi labdarúgás sokat köszönhet Balásznak, hosszú pályafutása során sok szép góllal örvendeztette meg a közönséget.

Az alábbiakban adjuk közre a vele készült és nemrég megjelent riportot, amely a bmsextra.hu oldalon jelent meg.

„Toldi Balázs, a Gyomaendrődi FC csapatkapitánya, aki 33 esztendősen döntött úgy, hogy eljött az idő, és szögre akasztja a csukát. Visszavonulásával a megyei amatőr foci egy emblematikus játékoskal lesz szegényebb. A Hármas-Körös-parti város együttese pedig az egyik legrégebbi, és a mai napig az egyik legjobb formának örvendő tagját, mi több vezérét veszíti el. Sportszerű életmódjával, az edzéseken, a mérkőzéseken, a pályán kívül mutatott magatartásával és hozzáállásával Balázs egyfajta etalonként szolgált társainak. Nem mellesleg a klubhűség mintaképe is, hiszen a 2000-es tavaszi idényt és a 2004/05-ös bajnoki évet leszámítva, végig hú maradt szülővárosa csapatához.

– Ennyi, tényleg vége?

– Annyira felszaporodtak a dolgom, hogy most úgy érzem, igen, be kell fejeznem. Rengeteg teendőm van a munkahelyemen, polgármester-jelöltként indulok az őszi helyhatósági választásokon, tovább gyarapodik a családom, ráadásul a gyermekfoci egyesület is sok időt igényel...

– A korod és a formád miatt nyugodtan vállalhattál volna még néhány évet! Kizártnak tartod, hogy egyszer még viszatérj?

– Sosem lehet tudni, hogy mit hoz a jövő. Ha csökken a feladat, több szabadidőm marad és a mindenkori szakvezetés is igényli, akkor bármi elképzelhető, jelenleg azonban nem aktuális a kérdés.

– Mióta is focizol?

– Az „őskor óta”... A tréfát félretéve, édesapám ráhatása révén szerettem meg a sportot, és a labdarúgást, aki elvitt magával

a meccsre. Persze addig sem volt ismeretlen előttem a játék, hiszen az utcában vagy húszan bandáztunk, és általában focival múltattuk az időt. A Gyomai FC serdülőjében kezdtem kilencvenkettőben, Gál Istvánnál. Aztán végig jártam a számléltér. A legnagyobb sikert a megye első osztályú aranyérem jelentette kilencvenkilencben. Bajnokok lettünk és kipróbálhattuk magunk az NB III-ban, bár az az év már nem volt diadalmenet, ezért a tavaszt az Előre ifijében töltöttem...

– Volt egy rövid orosházi kitérőd is...

– Szerettem volna kipróbálni magam magasabb osztályban is. Az OFC akkoriban az NB I B-ben szerepelt, hívtam, elfogadtam az invitálást, nem bántam meg. A bennmaradásért játszottunk, amit teljesítettünk, viszont kaptam egy olyan állásajánlatot Gyomaendrődön, amit nem lehetett visszautasítani. Jelenleg is ott van a munkahelyem!

– Van arra vonatkozó statisztikád, hogy hány meccsen játszottál, és hány góllal segítetted a csapatot?

– Pontos kimutatásom nincs, de a lejátszott felnőtt mérkőzések száma több százra tehető. Szerencsére elkerültek a komolyabb sérülések, ezért teljes bajnoki éveket játszhattam...

– Bizonyára sok emlékezetes meccs is akadt ez idő alatt...

– Tényleg így van, hosszasan sorolhatnám ezeket, a legemlékezetesebb azonban a bajnokavatón elért Mezőhegyes elleni kilenc-nullás sikerünk volt, és nem is feltétlenül az eredmény miatt.

– Mihez kezdesz a felszabaduló időddel?

– Sajnos így se sok marad. Próbálok többet foglalkozni a két-éves fiammal, és besegíteni a páromnak, aki második gyermekünket várja.

– Átgondoltad már, hogy mit köszönhetsz a focinak?

– Majd minden barátommal a labdarúgás hozott össze. Tulajdonképpen az egzisztenciámat is ennek köszönhetem, ezért elég sokkal tartozom ennek a sportágnak...

Bakulya Mihály

*A riport a szerző engedélyével jelent meg.
Lejegyezte: Fülöp Zoltán*

A cseresznye

Egyszer volt, hol nem volt, az utcánkban volt egy hatalmas bőtermő cseresznyefa. Naponta jártak erre az emberek megcsodálták, roskadozott a fa ága a sok érett cseresznye alatt...

A rigók kedvenc helyévé vált, oda jártak lakmározni. Örömmel lassítottam a fához érve és gyönyörködtem benne, a rigók csodálatos trillákat fűtyűltek, vitték a kis sárga csőrükben a piros cseresznyét. Figyeltem útvonalukat, gyorsan berepültek a kertünkbe, majd egyszer felfedeztem a fészkelő helyüket, ahol a rigómama ült a fiókákkal és várta a párját a finom édes cseresznyével.

Rigópapa rárepült a fészek szélére és adagolta a négy kis éhes csőrüknek az eleséget, majd megint fordult és ez egész nap így ment...

Egyik alkalommal néztem, ahogy terítve van a fa alja érett gyümölcscsel és nem szedi fel senki, már a méhecskék, darazsak is ott csipegettek...

Elgondolkodtam. Miért ült valaki gyümölcsfát az utcára, ha nem kell neki a finom érett gyümölcs? Ahogy ott álldogáltam és figyeltem a zümmögést, egy halk kis párbeszédre lettem figyelmes.

Cseresznye Csaba és Cseresznye Csilla testvérek voltak, egy száron lógtak a fán, s beszélgettek.

- Te mit gondolsz – kérdezte Csilla – meddig bírjuk még az ágon?

- Nem tudom – válaszolt Csaba elgondolkodva – de az biztos, hogy nem akarok eledeleül szolgálni...

- Na és, mit akarsz tenni ellene?

- Majd meglátod.

Ekkor egy rigó közelített Csaba felé, épp belecsfpett, de a cseresznye fiú kitérte a száját és ráfordult.

A rigót váratlanul érte ez a hihetetlen dolog, és riadtan felrebbent egy felső ágra... Egy ideig várakozott, majd ismét próbálkozott feljebb egy másik cseresznyével, ami nem tiltakozott, így hát letépte, csőrébe vette és már repült is a fészkehez etetni...

- Mit szólsz? – kérdezte büszkén Csaba Csillától, hogy elriasztottam a falánk rigót?

- Igen, most sikerült, de mi lesz velünk később?

- Azt nem tudom, de majd mindig kitalálok valamit, és túléljük...

Csilla sopánkodott, aggódott a sorsuk miatt...

Egyszer csak feltámadt a szél, fújta a fa ágait, amik a sok gyümölcs súlya alatt hajladoztak. A két cseresznye összekapaszkodott és vigyázott, hogy a szél le ne szakítsa őket.

A szélvihar elcsendesedett és a házból a gazda a feleségével egy létrával, kosarakkal megérkezett, s elkezdtek szedni a finom érett cseresznyét.

- No látod? – kérdezte Csaba – most mi tévők legyünk?

- Ez sem jobb – mondta szomorúan Csilla – ha leszednek és befőttet készítenek belőlünk, akkor egy üvegbe

zárva tölthetjük az életünk hátralévő részét...

- Akkor szökjünk meg – indítványozta a fiú cseresznyéje.

- Jó, de hová?

- Mit tudom én, csak el innen – volt a határozott válasz...

Rendben, segíts – kérlelte Csilla, gyorsan kell cselekednünk...

Addig himbálództak összekapaszkodva, míg leszakadt az az ág, amin lógtak, s elkezdtek nagy nehézségek árán gurulni a földön...

Egy ideig gurultak kimerülten, s egy másik fa alá értek, ahol kilihgették a fáradságukat.

Lihegve megszólalt a lány cseresznye:

- És most, hogyan tovább?

- Azt nem tudom, de ha pihentünk egyet, kigondoljuk...

Ahogy a fűben tépelődtek megjelent egy kutyus és szimatolni kezdte a cseresznyepárt.

- Nem mész innen – kiáltott rá Csaba – tűnés!

Kitátotta a száját és rávicsorgott, a kutya ügyet sem vetett rá, otthagya...

- Látod? – megint bevált a módszerem, vérszomjasnak kell látszanunk és akkor nem tudnak bántani.

A lány fészkelődött, mire Csaba megkérdezte, hogy mi a baja.

- Nagyon csiklandoz valami, viszketek belül.

- Nahát, ilyet még soha nem hallottam... - válaszolt Csaba.

Csilla addig-addig fészkelődött, míg kirepedt és egy kukac kandikált ki a mag mellől, kikönyökölt és nevetve üdvözölte őket.

- Mi a csuda? – kérdezte a cseresznye fiú – hát te meg ki vagy?

- Én a cseresznye kukac vagyok, mikor túlzottan megértek, akkor szoktunk belétek költözni, ezért szedik le az emberek még idejekorán a cseresznyét, hogy ne legyen bennük kukac, vagyis én és a társaim... -

Kényelmesen hátradőlt, a feje alá rakta a két karját és nyújtózott egyet.

Csaba álmélkodva kérdezte Csillát:

- Milyen érzés, hogy lakik benned egy kukac?

- Csiklandós.

- Jó, jó, de mégis milyen?

- Nem tudom neked elmondani... olyan.

Ezzel a kukac kimászott és egy szempillantás alatt fűrt egy parányi lyukat a Csaba szép fényes piros burkán és belebújt, fészkelődött, csiklandozta.

- No hát, ilyen. – mondta kuncogva a kukac. Jó mi?

- Nem jó, azonnal mássz ki belőlem! – szólította fel Cseresznye Csaba a kukacot, aki nem volt ijedős, csinalhatott akármit...

- Ennél még az is jobb lenne, ha befőtbe raknának minket – siránkozott Csilla - tudod mit? Menjünk vissza és ugorjunk a gazdasszony kosarába...

- Rendben, gyere – válaszolta Csaba, ő is úgy látta, hogy nincs más megoldás az életben maradásukra.

Amint a másik fa alá a kosárba értek elvegyültek a többiek között, ahol a sok-sok leszedett cseresznye nem volt lázadó, csendben várták a befőzésüket.

Igy aztán belekerültek egy üvegbe, arra ügyelve, hogy ők ketten legalább együtt maradjanak. A télen majd a gazda asszony kibontja a családnak és feltájalja őket az ebédhez.

Hát így ért véget a két kalandor cseresznye története...

Izès Izek

Augusztus

Karalábés csirkeszárny

A karalábét kockákra vágjuk és margarinon pár percig pároljuk. Beletesszük a csirkeszárnyakat, megsózzuk és kevés vízzel puhára pároljuk. Levéve a tűzről behabarjuk (tejfölbe kevert liszttel), felrottyantjuk és petrezselyem zöldséggel díszítve párolt rizsszel tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZERELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

Hitelletelőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házzhoz is megyek! Hétféveken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRÖD, SZENT ISTVÁN. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

*Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető*

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőterek beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, siett elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalera)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

INTER
NYELVSTUDIO
Nyisz: 21381-2007

SZÁMÍTÓGÉP KEZELŐ TANFOLYAM

nem csak vizsgázóknak!

A tanfolyam anyaga megfelel az ECDL vizsga anyagának.

Szövegszerkesztés, táblázatkezelés, operációs rendszerek, IT.

60 óra, 10 HÉT, heti 1x 6 óra, 2x 3.

szombatonként, vagy munka után

klímatisztított terem, gépet biztosítunk!
indul jelentkezéstől függően, 600Ft/ó.

Érd: info@internyelvstudio.hu; 20/436-0699, 20/2297022

Csoportos nyelvtanfolyam nem indul a nyáron!

Kellemes vakációt, jó pihenést kívánunk!

Inter Nyelvstúdió, Gyomaendrőd, Kossuth út 18. H - P: 15-18 óráig

e-mail: info@internyelvstudio.hu, internyelvstudio@gmail.com

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

„Nem múltak el ők, lélek szívémben élnek:
Hűbába szállnak álmok, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”
(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

FAGYAS JÁNOS gyomaendrői lakos, 81 éves korában, július 4-én távozott szerettei köréből az Örökkévalóságba. Gyászolják családtagjai, szerettei. Isten adjon neki örök nyugalmat.

GONDA PÁLNÉ szül: GIRICZ MÁRIA KAROLIN gyomaendrői lakos, 89 éves korában július 4-én adta vissza lelkét Teremtőjének. Gyászolják családtagjai, szerettei. Isten őrködjön pihenése felett.

MALATINSZKY LÁSZLÓ GYÖRGY gyomaendrői lakos, 86-éves korában, július 2-án adta vissza lelkét Teremtőjének. Gyászolják családtagjai, szerettei. Pihenése legyen csendes, emléke áldott.

PARRAG FERENC, aki Hunyán élt, 66 éves korában az égi Hazába költözött. Gyászolják: felesége, gyermekei, unokái és a rokonság.

RAU ÁDÁM CSABA volt hunyai lakos, 48 éves korában visszatért Teremtőjéhez. Temetése lakóhelyén, Tatán volt július 26-án. Gyászolják: szülei, felesége, gyermekei és a rokonok.

SZÖVÉRFI KÁROLY gyomaendrői lakos, 70 éves korában június 24-én távozott az Örök Hazába. Gyászolják családtagjai, szerettei. Isten fogadja lelkét az Örök Hazába.

SZUROVECZ VINCE, aki Hunyán lakott 90 évesen szentségekkel megerősítve távozott szerettei köréből. Gyászolják: felesége, gyermekei, unokái, dédunokája és a rokonság.

UGRIN JÓZSEFNÉ KATONA IRÉN budapesti lakos, 89 éves korában, június

24-én költözött az Örökkévalóságba. Gyászolják családtagjai, szerettei. Fogadja be lelkét az örök Boldogság!

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrői és a hunyai templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrői katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatják adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrői plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Fényképalbum

Kép a régi Endrőről: a kép bal oldalán Timár Benedek temetkezési vállalata, háttérben a templom

A madárnak szárnya van és szabadsága, az embernek pedig egyetlen szülőföldje és sok kötelessége.

Tamási Áron

Gyöngysorok

A tehetség a csendes magányban fejlődik, de a jellem a világ árnyékában.

Rokonlelkeket a látás első pillanata gyémántkötelékkel szokott összefűzni.

Az ember akkor semmisül meg végképp, amikor már nem lát maga előtt több célt.

Csak a hiba az, ami rászorul a kormányzat támogatására. Az igazság megáll a maga lábán.

Mi nehéz? A titkokat elhallgatni, a szabad időt jól beosztani, a jogtalanságot elviselni.

Mihelyt a művész pénzre gondol, elveszti szépérzékét.

Ahogy a fecskék nyáron velünk vannak, a hidegtől úgy viszont eltávoznak, ugyanúgy velünk vannak a hamis barátok életünk derűs szakában, de mielőtt észreveszik szerencsénk telét, valamennyien elrepülnek.

Vannak szép köntösbe bújtatott ostobaságok, mint ahogy vannak igen jól öltözött ostobák.

Azok a hajók a legbiztonságosabbak, amelyek már kikötöttek.

A lelki gonoszság elcsavarja az emberek esztét.

Mindenkiben annyi gőg van, amennyi az eszéből hiányzik.

Élek, hogy meddig, nem tudom.
Meghalok, bár nem akarom.
Megyek, s egész utam titok,
Csoda, hogy jókedvű vagyok.

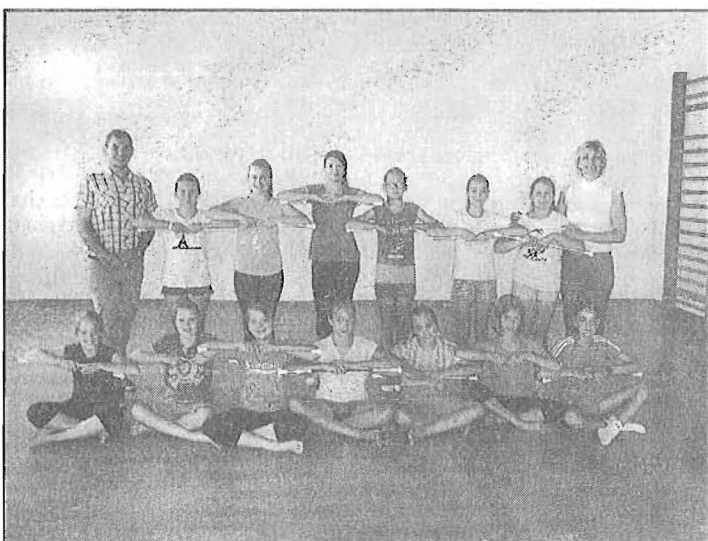
HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Kreatív tábor a Kis Bálint Iskolában

Az idei nyári kreatív táborban is sok diák töltött el tartalmas, érdekes, alkotó napokat, különösen a kisebb gyermekek körében volt népszerű. Palicskáné Szegedi Katalin tanárnő vezetésével elsősorban kézműves foglalkozásokon ismerkedtek az érdeklődők a különböző technikákkal, de bevezette a gyerekeket a számítógép világába is. A könyvtárban életszerűen ismerkedtek az angol nyelv rejtelmeivel, Gritta Diana tanárnő gondoskodott a helyzetgyakorlatokkal egybekötött szituációs játékokról. A dal, a közös éneklés sem maradhatott el, Kereki Irén tanítónővel önfeledten énekeltek, új játékokat tanultak. A tábori nyár nem múlhat el strandolás nélkül. A gyerekek nagy izgalommal várták, hogy lubickolhassanak a fürdőben. Élménydús, kellemes napokat töltött együtt pedagógus és diák egyaránt. Köszönjük a nevelők áldozatos munkáját, hiszen a nyári szünetük kezdetekor a tábor programjával és a gyerekekkel foglalkoztak.

Tábor a Margarétákkal

A Színfolt Mazsorett Csoport immáron 3. alkalommal rendezte meg Hunya Jolán tanárnő vezetésével az együttes junior kor-

osztályának az intenzív felkészülést biztosító tábort. Az öt nap nagyon jó hangulatban, vidáman, ugyanakkor kemény tempóban zajlott, hiszen sok mindent kellett teljesíteniük, megtanulniuk az utánpótlás mazsoretteknek. Új tánclépések elsajátítása, gimnasztikai gyakorlatok, felzárkóztatás, bot – és pompon szer technika, új koreográfiák elkezdése volt a mindennapi program. Természetesen beszélgetésre, játékra és fagyalozásra is jutott idő. Köszönöm a gyerekek fegyelmezett, kitartó munkáját, a szülők támogatását.

Húsz éve alakult meg a Színfolt Mazsorett Csoport! Szeretnénk méltóképpen megünnepelni! November 8-án minden érdeklődőt szeretettel várunk a Katona József Művelődési Központba, ahol az együttes minden csoportja bemutatkozik, az alapító tagok is táncolnak, sőt a szülők is táncra kerekednek!

Kezdő mazsoretteknek beiratkozás: szeptember hónapban folyamatosan a következő telefonszámon: 30-374-7152.

Hunya Jolán
Színfolt vezetője

Meglátogattuk

RÓZSAHEGYI KÁLMÁN

színészképző tanfolyamát ...

A karosszékben mint ázsiai kényúr terpeszkedik el *Kálmán bá'*, vagy ahogyan a tanítványok tisztelik: a Mester. Jobbján a segédtanár úr: Szász Károly, a Nemzeti Színház ifjú rendezője, balján *Drági* asszony, Kálmán bá' felesége, Köröskürül a tanítványok, fiúk és lányok, reményteljesek és reménytelenek, kezdők és haladók, vidámak és szomorúk, hívők és közönyösek, fölényesek és boroggyantak, esinosak és esinoelkűliek, szendék és kacérok, Júliák és miliáriák: a tanfolyam. A tanfolyam, amely előkészít a vizgára és a vizsgán túl a pályára ...

Kálmán bá' az elmaradhatatlan pipával (Escher felv.)

Escher fiatalúr elfoglalja Leicójával a leshelyét, Kálmán bá' újabb pipára gyújt, a lányok és fiúk között negyvenkét-fokos már az izgalom. Kezdhetjük? No, davaj ...

Elsőnek *Kozics Géza* és *Skrobay Éva* lépnek a pódiumra, a „Romeo és Júlia” erkélyjelenetét adják elő, az erkélyi egy székel helyettesítve. Romeo: sötétbőrű, hatalmas fogsorú fiatalember, szép beszéddel, átértett játékkal. Júlia: üdvözült mosollyal, transzcendentális hangon mondja a szerepet, grüberlis arcának és mandulaszemének büszke titogtatásával — de tehetségesen.

Most *Bágyi Anna* jön elő, a haja olyan fekete, mintha szurokba mártották volna. Szépviselesű szemöldöke és matt-kreol bőre érdekes tipussá emelik sötétén árnyékolt arcát. Ady: „Álmodik a nyomor” című versét mondja, rendkívüli figyelemreméltó tolmácsolásban, sístergő izzással. Erre a lányra nagyon felhívjuk a szüigazgatók figyelmét!

A jó számára jó következnek: *Simon Jenő* és *Széchy Lajos* lép az emelvényre és egy Molière-jelenetet játszanak el, bohókásan, esikőszerű elevenséggel, jóízűn, mindvégig pompás humorral. A jelenet így, ahogy van, bármely műsoros est parádés száma lehetne. Ezzel a két fickóval a legrövidebb időn belül találkozunk még, hitünk reá.

Lejtényi Éva és *Klapka György* „A bor”-ból adnak elő egy részt. *Lejtényi* kisasszony *Rozika*-típusú, pisze, kedves jelenség, *Klapka György*: fiatal *Baló Elemér*. Feltűnő a szép beszédük.

Most egy liliputi szökecsig rugtat fel a pódiumra, névszerint: *Faragó Eily* és *Vaszary Gábor* kis telefonjelenetét gügyögi bele a baltenyerébe, annálval a telefonkagylót markirozza. „*Kitűnő láncosnő* — sügja *Drági* asszony, — de színészetet is tanul”. A telefonjelenet bánatosan végetér és *Perey Sándor* áll elő. „*Vágyom egy nő után...*” — éneklir lírai tenorjával, itt-ott rossz helyen szippantva a lélekzetet és szorítva a torkát, de nem reménytelenül. A kiállása bonviváni, a hangszíne kellemes és a hangterjedelme nagyobb, mint sokaké, akik ezidőszorint bonviváni rangban grasszálnak színpadainkon.

Az üdítő szám után a szívareú *László Éva* következik, akinek mintha ibolyát préselték volna szét a szemében. Kosztolányi: „Színes tintákról álmodom” című gyönyörű versét mondja, nagyon tehetségesen.

Régi metszetekre emlékeztető arcú, nyulánk hölgy, *Lánczy Bianka* a soros, gyorsan informálnak: olasz a származása, nemrég még hibásan beszélt magyarul e most tessék csak meghallgatni! Szépen, zengzetesen szaval (*Kosztolányi*: „*Rózsa*”), átszellemülten, remegő áhítattal. Lesz-e színesznő belőle vagy sem, meg nem lehet megállapítani, de az a típus, aki minden igazgatónál hetenként jelentkezik, elszántan, veszedelmes konoksággal.

Leitniker Ica és *Boros József* szintelen párjelenete után *Albisy Gizé* (spanyol-görög-asszír-keverék) és *Szedő Károly* (összeszorított fogsorok, „nyissa ki a száját *Szedő úr*”) a „*Hamlet*”-ből jelenetnek. A hölgy néhány centiméterrel jobb a partnerénél és szépen zengő orgánuma van.

A sötéthajú *Albisy* kisasszony ellenpólusánként egy kiki-risszöke hölgy vonul fel: *Szamosy Mio*. (Meggördem kötszer is: „*Mio*”? „*Igen*”, feleli rangos göggel: — *Mio*”) Dízó a lelkem, egy pokolian rossz dalt énekel, ám a Külső-Ferencváros dízóli virányain tán sikerrel startolhat.

A kissé túldeklamáló, józreú *Horváth Gyula* (Gyónivers), a Garbo-profilú *Nagy Piri* és a pöttön *Dunay Mari*-kát hallgatjuk meg meg, majd egy újabb hölgy ropja fel magát a pódiumra és egy megindító versbe kezd.

Gyorsan meg is indulunk ...

Lejtényi Éva

Petrovszki György (volt gyomai és hunyai plébános) gyémántmiséje

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídfő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240

E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Kedves vásárlóim!

Augusztusi ajánlataim:

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- Öntöző szivattyúk, szórófejek
- Öntözőtömlők, csatlakozók
- Faszén, faszényűjtők
- Vegyszerek, növénytápok
- Rágcsáloirtók, csapdák
- Munkavédelmi bakancsok
- Munkaruhák, védőkesztyűk
- Fóliák, p.p. és műanyag zsákok
- Műanyag hordók, vödörök, kannák
- Festékárúk, ecsetek, festőhengerek
- Szegek, csavarok, kézsiszerszámok
- Alu létrák, alu állványok
- Fűnyírók, fűnyíró damilok
- Kutya-macska eledelek

Várom vásárlóimat! -

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 210 Ft

XXI. évfolyam 9. szám

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2014. szeptember

A tartalomból:

2. **Rózsahegy Marika méltatása**

3. **Önkormányzati hírek**

7. **Szerkesztőnk, Cs. Szabó István kitiintetése**

19. **Ismét Erzsébet-táborban nyaraltunk!**

20. **Kenyérszentelés Gyomaendrődön és Hunyán**

Böjte Csaba tanévkezdő gondolatai

Kezdődik a tanév! Neked mint pedagógusnak hinned kell, hogy minden gyermek a Teremtőnk drága ajándéka. Jelszónk: a mi Istenünk selejtet nem terem! Ez az élő hit ragyogjon ott az arcodon! Tudnod kell, hogy növendéked rád emeli a tekintetét, olyannak ismeri világot, amilyenek szemed tükrében látja önmagát! Bizzál a diákban, és bizzál magadban, lehetetlen feladatot nem ad az Isten!

(...)

A jó nevelő úgy oktat, nevel, mint a szakács: egy svédasztalra szépen felülül azokat az értékeket, melyek a gyermekek számára fontosak, figyel a külalakra, mert az életről nem elég, hogy igaz valóságos, hanem az is lényeges, hogy kívánatos, mert a jók számára fogyasztható, feldolgozható a gyümölcs.

A gyerekek hihetetlenül hamar tudnak csodálatos pedagógiai tetteket elkövetni testi, szellemi, lelki növekedésük érdekében, egy jó iskolában igazából minden nap új születés! Ekkor még sem a gyermek, sem a pedagógus nem tudja, hogy a nagy boldogság ajándékait rejtett el a tanuló szívében. Ennek felfedezése a legcsodálatosabb, egy pedagógiai kaland, igazából ezért érdemes tanárnak, nevelőnek menni! A diák, de a tanár is aranyás, minden egyes találkozás alámerülés a tárnába, mely valahol magában rejt a kincset melyért érdemes volt megszületni, világra jönnie a gyermeknek és neked is, hisz általad születik a növendéked tehetségéből mindaz mi mozgásban tartja, szebbé teszi a világot. Kíváncsian dolgoztok, tanítva tanultok, s a napok ahogyan peregnek mindketten reményben égtek! Talán ma lesz az a nap, melyen felcsillan a talentum, az a drága érték, melyet a rád bízott életben rejtett el az Isten? A jó pedagógus észreveszi, ha a gyermek kószáló figyelme sokkal többet időzik a fizika, a természet titkai között, mint máshol, vagy talán dalolni, énekelni szeret és ehhez csodálatos hangot is kapott ajándékba. Tovább kell menni az iskola zegzugos útjain, nem kell kapkodni, csendesen térképezzétek fel, mi van a növendékben? Lám, játszva tanulja a nyelveket vagy talán inkább a számok világában kószál játszi könnyedséggel? Lehet, hogy hatalmas empátiával hajlik le a bomló virágokhoz, a tipegő kis állatokhoz, vagy éppen a beteg társaihoz? Kis

felvillanásai a mélyben rejlő kincseknek elég ahhoz, hogy céltudatos munkába kezdjétek. Te vagy az edző, s ha jól dolgoztok, növendékedből mindkettőtök dicsőségére bajnok lesz! A bajnoka mellett a tanár is ott áll a dobogón!

Sok-sok értéket halmozhat fel Alkotónk a gyermekeinkbe! Minden kincsnek kiaknázásához nem elég egy élet, de ez nem gond, mert örök életre teremtett lények vagyunk, ezért a célok hierarchiájának felállítására fordítsatok figyelmeteket. A megismert, felfedezett talentumok kibontakoztatásának sorrendjét el kell dönteni! Ide hatalmas alázat kell, a cseperedő növendék legtisztább belső vágyai kell, hogy láthatóvá vássanak. Isten nem rángat, nem akar elvinni, mint a ludat, Ő szabadon szeret memény. Isten azt akarja, hogy azt a lányt vedd el, akit legjobban szeretsz, aki mellett szárnyaid nőnek és úgy érzed, hogy érte szabadod hinni az égről a csillagot. Egészen biztos, hogy a hivatás, a mindennapi munkánk kiválasztásánál Isten ugyanígy vezet! Szerelmed mellett is van küzdelem, de ez a munka örömteli együttlé! A megtalált hivatás végzése is verejtékes, de azt vállalva örömmel tölti el a hiúság testedet. Tudnod kell, hogy a benned levő értékek megszülése is vajúdással jár, de ez a szülés téged gazdagít, az általad világra hozott szellemi, lelki, anyagi érték boldoggá tesz, gazdagságod értelmet ad az iskolának, az eltelt évek munkájának!

Ez a tanév nem robot, hanem hosszú tanulásnak szentelt éveid megkoronázása! Gyöngyhalász vagy, s most drága kincsedért alámerülsz! Céltudatosan keresd, hozd felszínre a te és a rád bízott gyermek életét megváltoztató értékeket! Képes vagy rá! Merd vállalni az iskolát! Az oktató, nevelő munkádtól szárnyat bontó fiatal magasba tör, és diadalmas erővel felemelkedik! Élete minden gyümölcse a tied is, hisz te is ástad a kutat, melynek vize életet ad! Minden pohár víz, mit nagyra nőtt gyermeked szeretettel másnak ad, azt az Úr neked is megfogja köszönni, ebben biztos lehetsz!

Ezekkel a gondolatokkal kívánok egy nagyon boldog, eredményes tanévet az otthoniinkba felvett diákoknak, és az őket szeretettel nevelő tanároknak, pedagógusoknak!

Sok szeretettel, Csaba testvér

Magyar Kurír

Hírek a Rózsashegyi Iskolából

Kitüntetettünk

2014. augusztus 11-én váratlanul elhunyt Rózsashegyi Marika, városunk díszpolgára. A Rózsashegyi Kálmán Általános Iskola felterjesztése alapján Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete még a júniusi ülésén döntött arról, hogy „Gyomaendrőd Díszpolgára” kitüntető címet adományoz Abóczky Róbertné Rózsashegyi Marika részére. A kitüntetés átadására az augusztus 20-i ünnepi képviselő-testületi ülésen került sor. Az adományozók és tisztelői nagy fájdalomra már csak az ünnepi ülésen részt vevő lánya és fia vehette át a város rangos kitüntetését.

Rózsashegyi Marika 1933-2014

Részlet a felterjesztő méltatásából:

Abóczky Róbertné Rózsashegyi Marika 1933. február 1-jén született. Rózsashegyi Kálmán unokája, nagyapja színiiskolájában szerzett színész oklevelet 1952-ben. 1952-től 1955-ig az Állami Faluszínház tagja volt, majd a József Attila Színházhoz szerződött. 1958-tól az Országos Rendező Iroda rendezvényein szerepelt vidéken és a szomszédos országokban. 1973-ban a Kamara Varietéhez szerződött, majd 1974-ben Amerikába ment vendégszerepelni. Egy év múlva – férjhezmenetele miatt – visszavonult a színpadról.

Az endrődi iskola tantestülete, munkatársai, tanulóközössége és szülői munkaközössége 1995-ben határozta el, hogy nevet választ az iskolának, amely kifejezi a nevelés alapelveit meghatározó értékrendjét. A választás az endrődi születésű országos hírű színész és színi pedagógus Rózsashegyi Kálmánra esett.

A névadáshoz a Rózsashegyi család hozzájárulását a nagy színész unokája, Rózsashegyi Marika küldte el az intézmény számára. A családtagok megnyerésével elérte, hogy a névadó ünnepségen a Rózsashegyi család 8 tagja jelen legyen. Rózsashegyi Marika pedig a nagyapja kedves, személyes tárgyait hozta el ajándékba: a legendás gurulós pipát, az endrődi párnát és egy arcképet. A névadó ünnepségen szoros érzelmi kötődés alakult ki Marika és az intézmény között, valamint Marika és Endrőd között.

Rózsashegyi Marika minden évben díszvendége és egyben tevékeny résztvevője volt a Rózsashegyi Napok iskolai rendezvényeinek. Rendhagyó óráin szívesen mesélt Amerikáról, és nagyapjával kapcsolatos emlékeiről. Kapcsolatot teremtett a Bajor Gizi Színészmuzeummal, ahonnan az iskola Rózsashegyi kiállításra értékes dokumentumokat kapott. A kiállítás ma már az egyetlen hely, ahol a Rózsashegyi hagyaték látható.

Különösen nagy segítséget nyújtott abban is, hogy mind az iskola, mind a városi könyvtár Rózsashegyi Kálmánnal kapcsolatos helytörténeti jelentőségű dokumentumokkal gyarapodjon, hogy a meglévő dokumentumok feldolgozásra és nyilvánosságra kerülhessenek.

Kötelességének érezte és lelkiismeretesen végezte a szellemi örökség gondozását, a család és a szülőhely közötti kapcsolat ápolását, a város és az iskola jó hírének terjesztését.

Emlékét kegyelettel megőrizzük.

Giricz László, egykori endrődi diák Gyomaendrődért emléklapet kitüntetését kapott.

Rendszeres kapcsolatunk 1996 óta, a névadás évétől folyamatos. A Rózsashegyi Napokon 18 éven át minden alkalommal tartott rendhagyó órákat történelmi, helytörténeti témákban. Előadásaiban számos saját gyűjtésű anyagot használ, amivel különösen érdekessé, és még értékesebbé teszi az átadni kívánt tartalmat. Ezeket a nemcsak tartalmukban, hanem kivitelezésükben is igényes ismeretterjesztő anyagokat további felhasználás céljából az iskolának ajándékozta, amit mi minden esetben örömmel fogadtunk.

Giricz László Gyomaendrőd város és a történelmi Magyarország értékeinek megismertetésével elévülhetetlen érdemeket szerzett.

Kitüntetéséhez szeretettel gratulálunk.

Giricz László, Cs. Szabó István, Rózsashegyi Marika lánya és fia az ünnepi testületi ülésen

Szelidi-tavi nyári tábor

A „Hazai és nemzetközi testvériskolai kapcsolatok kialakítása” című pályázat keretein belül iskolánk huszonöt tanulója augusztus 13-tól 18-ig egy élményekben gazdag nyári táborban vett részt a Jászládányi Móra Ferenc Általános Iskola tanulóival közösen a Szelidi-tónál. A tábor legfőbb célja az volt, hogy a két iskola tanulóit és pedagógusait a közös programok megvalósításán keresztül minél jobban megismerjék egymást.

Ezalatt az egy hét alatt tartalmas programokon vettek részt: sétáltak Kecskemét és Baja belvárosában, utaztak kisvasúton a Gemenci-erdőben, Bakódpusztán láttak egy csodálatos lovasbemutatót, sütöttek tökipompost, végigsétáltak a Kékmoszat tanösvényen és csónakról figyelték a tó élővilágát. Szabadidejükben számháborúztak, nyársaltak, sportjátékokat játszottak, strandoltak és egy izgalmas éjszakai túrán vettek részt. Fáradtan, de élményekkel, barátságokkal gazdagodva tértek haza.

Az iskolai életről további információkat és képeket találnak az iskola honlapján: www.rozsashegyiiskola.hu

A játszótéri pákászhalón mindenki elfért

Önnel joga van tudni...

miről döntött a Képviselő-testület augusztus hónapban

Évek óta már, a nyári szünet a Képviselő-testület számára a július hónap. Ezért első alkalommal augusztus 12-én ült össze néhány halaszthatatlan napirendi pontot megtárgyalni.

Ezek a következők voltak:

- Az önerő igazolásához kellett határozatot módosítani a „Békés megyei Ivóvízminőség-javító Program”-ban.
- A Körös-szögi Kistérség Többcélú Társulás Társulási Tanácsa által elfogadott, a Nonprofit Kft. ügyvezetőjének a javadalmazási szabályzatát kívánta módosítani és kérte Gyomaendrőd Képviselő-testületét, hogy hagyja jóvá (a többi önkormányzatokhoz hasonlóan) az éves prémium kifizetésének módját.

Városunk Képviselő-testülete még áprilisban hozott egy határozatot, amely szerint a vezető tisztségviselő prémiuma csak abban az esetben fizethető ki:

- ha a lakossági terhek nem emelkednek
- ha a Többcélú Társulás tagönkormányzatai ez ügyben egyhangú döntést hoznak

Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete nem kívánt módosítani az áprilisban hozott döntésén.

- Mirhóháti út 6 szám alatti ingatlan megvásárlásáról született döntés, amely a Mirhóháti út 8 szám alatt található és az Őszikék Idősek Otthonának telekszomszédja. A vásárlás forrása a 2014. évi költségvetés felhalmozási tartalékként lett meghatározva, valamint az ingatlan bekerült az önkormányzat korlátozottan forgalomképes vagyonaiba.
- Az ülés utolsó napirendi pontja szerint megválasztásra kerültek a Helyi Választási Bizottságok tagjai is.

Városunk Képviselő-testülete augusztus 20-án a nemzeti ünnepünkön ünnepi ülést tartott, melyen helyi kitüntetések is adományozott.

Az idei évben Gyomaendrőd díszpolgára címet adományozott Rózsahegy Kálmán unokájának, Abóczy Róbertné Rózsahegy Marikának, valamint Cs. Szabó István öntözéses-meliorációs üzemmérnök, etnográfus, nyugalmazott múzeumvezető részére.

Giricz László mérnök, Dr. Bánki Gyula nyugalmazott háziorvos pedig megkapta a Gyomaendrődért kitüntetett emléklapoktat munkásságuk elismeréséül.

2014. augusztus 28-iki ülés tartalmából:

Orvosi ügyeleti feladatok ellátása

Az Önkormányzat nyílt közbeszerzési eljárást folytatott le teljes körű ügyeleti feladatok ellátására. A szerződés megkötésére a Békés-Medical Egészségügyi Szolgáltató K. r.-vel került sor. A szerződés 2014. szeptember 1-jétől lép hatályba, és addig a SANI-MED TRANS kft.-nek kellett volna gondoskodnia az ellátásról! A vállalt kötelezettségét a Kft. azonban többszöri felszólításra sem végezte el, így a városban dolgozó háziorvosok látták el a feladatot. Erre az időre a finanszírozást az önkormányzat visszatartotta és fizette belőle az ügyeletet vállaló orvosokat, ápolókat és a technikai személyzetet.

Augusztus 16-tól megtörtént az ügyeletet szolgáló vagyontárgyak birtokba vétele, valamint a Békési Kistérségnél felbontásra került a SANI-MED TRANS Kft.-vel a szerződés azonnali hatállyal. A szeptember 1-ig a feladatot a Békés-Medical Egészségügyi Szolgáltató megbízási szerződéssel végzi városunkban

A Képviselő-testület elfogadta a döntési javaslatot, mely szerint Gyomaendrődön 2014. szeptember 1. napjától a **Békés-Medical Egészségügyi Szolgáltató** látja el az ügyelettel kapcsolatos feladatokat.

A 4. számú felnőtt háziorvosi körzet működtetése 2015. február 1. napjától

Dr. Darvas Tamás a 4. számú felnőtt háziorvosi körzet orvosa

2015. január 31. napjával be kívánja fejezni háziorvosi tevékenységét és február 1. napjával nyugdíjba vonul.

Az eddig kialakult gyakorlatot követve, a Képviselő-testület a zökkenőmentes feladatellátás érdekében ismét megbízta a Városi Egészségügyi Intézményt a háziorvosi körzet működtetésének biztosításával.

Dr. Torma Éva az intézmény igazgató főorvosa jelezte, hogy a helyettesítést Dr. Katona Piroska fogja ellátni addig, amíg a praxis nem kerül betöltésre.

A Képviselő-testület jóváhagyta az előterjesztést.

Köztemetők körbekerítése

A Képviselő-testület június hónapban tárgyalta a köztemetőink körbekerítésére és rendbetételére írt előterjesztést. Ezen az ülésen döntés nem született, mivel a beterjesztett műszaki tartalommal csak részben értett egyet a testület. Kmetykó János főépítész elkészítette javaslatát és a Képviselő-testület elé terjesztette az augusztusi ülésen.

A rendelet értelmében a kerítéshez használható anyag fa, kő, kovacsoltvas, égetett anyag, illetve ezek kombinációja lehet. Az előterjesztésből megtudhattuk, hogy drótfonatos kerítést építeni csak abban az esetben lehet, ha azt az örökzöld sövény eltakarja egész évben. A bekerülési költség ezzel a műszaki tartalommal olyan magas, (temetőnként meghaladja az 5 millió forintot) hogy annak kivitelezése csak a Területfejlesztési Operatív Program segítségével valósítható meg.

Beszámoló a „2014. évi útépitési, útfelújítási, beruházás valamint útkarbantartás Gyomaendrődön” tárgyú közbeszerzési pályázatról

A közbeszerzési eljárás július 2-án lett elindítva a Képviselő-testület által elfogadott műszaki tartalommal, melyre egy ajánlat érkezett. Ez az ajánlat a meghatározott keretösszeget jóval meghaladta, így az eredménytelenné lett nyilvánítva.

Az új eljárás július 22-én indult, amire ismét egy ajánlat érkezett, amely minden elvárásnak megfelelt. Az ajánlattevő neve: Swietelsky Magyarország Kft. Az ajánlattevő vállalta, hogy a szerződéskötéstől számított 60 napon belül elvégzi a munkát mindhárom műszaki rész tekintetében.

Ezek a következők:

1. Losonczy utca útalap építés
2. a város teljes területét átfogó útfelújítás, útkarbantartás, kerékpárút javítás
3. járdajavítás

A Képviselő-testület elfogadta az előterjesztésben foglaltakat.

Lehóczkiné Timár Irén
Képviselő

Tisztelt 8. számú választóköri lakói!

Értesítem Önöket, hogy Öregszőlő Rózsahegy Házban tájékoztatót tartok 2014. szeptember 15-én 9 órától 11 óráig. Szeretettel várok minden kedves, körzetemben lakó választópolgárt.

Tisztelettel:
Lehóczkiné Timár Irén

HELYREIGAZÍTÁS!

Tisztelt Olvasók! Újságunk e számának a 7. oldalán sajnálatos elírás történt.

Cs. Szabó István nem Gyomaendrődért kitüntetett emléklapoktat kapott, hanem **Gyomaendrőd város díszpolgára** lett.

Cs. Szabó István és a Kedves Olvasók szíves elnézését kérjük!

Szerkesztőség

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

MEGHÍVÓ

Öregszülő és környéki volt diákoknak, pedagógusoknak Szent Gellért-napi ünnepi szentmise lesz az endrődi templomban szeptember 20-án, szombaton délelőtt 10 órakor. Szeretettel hívjuk és várjuk a volt tanárokat, diákokat és mindenkit!

HUNYAI MEGHÍVÓ

Szeptember 14-én vasárnap a 10 órai szentmisén öreg ministráns fiúknak találkozó lesz. Szentmise után kötetlen beszélgetés, emlékek felidézése. Adjuk tovább a hírt, jöjjünk minél többen!

XI. Karitászs Tábor Hunyán

Már egy hónappal ezelőtt elkezdődött a tervezgetés: milyen élményekkel ajándékozunk meg az idei táborba jelentkezőket. A változatos, gazdag program július 21. és 25. között valósult meg, amelyen óvodás korú gyermekektől főiskolás korúakig a XI. Szent László karitászs tábor került megrendezésre. Naponta 35-40 fő gyermek, fiatal vett részt a táborban, melynek legfőbb célja, hogy a fiatalok és gyerekek találkozzanak egymással, és megérezzék a közösséghez tartozás erejét, élményét.

Minden korosztály számára voltak programok, játékok, pingpongozás, vetítés, kézműves-foglalkozások. Első nap íjászkodás, lovas kocsikázás, amely igen nagy élmény volt annak, aki kipróbálta. Ebédet a helyi Önkormányzat konyháján főzték, amely igen változatos és finom volt.

Az önkéntesek mindennap más helyszínre vitték a táborozókat, így második nap az endrődi Tájházhhoz, hiszen többen még nem is jártak ott. A Tájház igazgatója, Dr. Szonda István szeretettel fogadta a kis csapatot, ott szintén sokféle elfoglaltságban volt részük a gyerekeknek, valamint a helytörténeti gyűjtemények megtekintése, a régi eszközök, használat tárgyak megismerése, és a finom kemencében sült tészták elfogyasztása.

A következő napon a gyulai templomok látogatása és a gyönyörű Mária Múzeumban is eltöltöttek egy-két órát a résztvevők. Nagy élmény volt a közösen elfogyasztott pizza és fagyizás. Elfáradva értek délután haza a diákok. Azt gondolom, hogy ez a nap még sokáig megmarad emlékezetükben.

Következő napon, azaz csütörtökön ügyességi vetélkedők, csoportos játékok, kézműves foglalkozások, beszélgetések voltak.

Pénteken a község Művelődési Házában Kapunyitogató programok várták a résztvevőket. Volt néptánc, kézműves játszóház, mesterség bemutató a Békés Megyei Népművészeti Egyesület foglalkozásvezetőinek közreműködésével, és helyi értékbemutató kézimunkák, mézeskalács, gyöngyfüzés, horgolás, festett tojás kiállítás és még sokféle elemek bemutatása. A programok végén a helyi kemencében sült kelt tésztának az elfogyasztása, valamint a Körösmenti Táncegyüttes közreműködésével táncház szervezés, amelyen mindnyájan részt vettek és jól érezték magukat.

Köszönjük a polgármester asszonynak, Petényi Szilárdné Anikónak a sok-sok támogatást, amit évről évre kapunk a táborra, köszönjük az önkénteseknek munkájukat, anyagi támogatást, akik támogattak bennünket, valamint Dr. Szonda István igazgatónak és munkatársainak, hogy ismét sok élményt szereztek gyerekeinknek, és mindenkinek, aki bármit tett, hogy sikeres legyen a tábor megrendezése.

Hanyecz Vencelné

Gyomaendrődön Vásártéri LTP-en földszinti egyszobás lakás szeptember 1-től KIADÓ! Telefonszám: 0620/376-4567

GYOMAENDRÖDÖN, Tamási Áron 13 sz. alatti ház eladó. Érdeklődni: 06 30-705-1257 számon lehet.

Világ bajnok lett Tótka Sándor!

Az idei év nem volt könnyű egykori tanítványunk, Tótka Sanyi számára. Egyszerre készült az érettségi vizsgára és élete eddigi legnagyobb versenyeire. Az érettségi vizsga a többi megmérettetéshez képes „gyerekjátéknak” tűnhet, de magántanulóként, a világversenyekre való felkészülés mellett ez is elismerésre méltó teljesítmény.

„...május elején kifejezetten zsúfolt program vár rá. Április 30-án, szerdán elballag, majd csütörtökön utazik a milánói Világ Kupára. Onnan vasárnap késő este jön vissza, hétfőn pedig megírja a magyar érettségit, aztán szép sorban a matekot és a történelmet...”

Milánóban a Világkupán elérte addigi legjobb felnőtt egyéni eredményét és 200 m-en ezüstérmes lett, miközben Világ- és Európa-bajnokokat előzött meg.

Mint említette: „...nem a szegedi rendezésű ifjúsági és U23-as világbajnokság a cél, hanem a tapasztalatszerzés a felnőtt-mezőnyben és az Eb.

– A szegedi indulás élményversenyzés lenne, örömet szerezni a fantasztikus közönségnek és fordítva. Viszont nekem a riói olimpia a célom. Az ottani sikeres szerepléshez pedig a felnőttek között kell indulnom.”

Moszkvában a felnőttek között is sikeres volt a megmérettése, hiszen a világbajnokságon a kajakváltó tagjaként világbajnoki címet nyert.

„A férfi kajakosoknál Dudás Miklós volt az első ember, ő negyedikként adta át a stafétát Tótka Sándornak, aki egy helyet javított és harmadikként váltotta Nádas Bencét. A mindössze 18 éves kajakos tartotta a pozíciót, a befejező ember, Hérics Dávid pedig emberfeletti hajrájával behozta a csapatot az első helyre, ezzel Magyarország először szerzett aranyérmét férfi kajakváltóban.”

Kedves Sanyi!

Egykori iskolád, a Gyomaendrődi Kner Imre Gimnázium és Kollégium tanulói, tanárai büszkén tekintenek fel Rád! Versenyeid eredményeihez szívből gratulálunk! További pályafutásodhoz sok sikert és egészséget kívánunk!!!

Világ bajnok lett Tótka Sándor!

Kedves Sanyi! A Városunk újság - a szerkesztők és az olvasók nevében is - gratulál! Büszkék vagyunk rád!

Dr. Bánki Gyula kitüntetése

Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete dr. Bánki Gyula részére „Gyomaendrődért” kitüntető emléklapet adományozott 2014. augusztus 20-án, ünnepi ülés keretében.

Dr. Bánki Gyula 1963 októbertől 50 évig szolgálta orvosi hivatását, több mint 25 éven keresztül városunkban. 1986-tól a tüdőgondozó csoportvezető főorvosa volt, majd több mint egy évig a Városi Egészségügyi Intézmény igazgató főorvosa is volt. 1997-től gyógyított háziorvosként, emellett tüdőgyógyász szakorvos is volt, illetve radiológusként is dolgozott.

Szerkesztőségünk a város betegei nevében is gratulál e kitüntetéshez!

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

űj kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

Török Sándorné Tímár Margit

(1914-1999)

Édesanyám...

Édesanyám ma lenne 100 éves, ha élne, sajnos szegény már 15 éve elment...

Hihetetlen, hogy mennyire itt van ma is velem. Érzem Őt, hallom a hangját, kedves vidámságát, jóságos bölcs gondolatait...

Mindig úgy fogalmazott, hogy soha senkit meg ne bántson...

Kéretlenül nem mondta el a véleményét, csak ha olyan valakivel beszélt, akit nagyon szeretett és jót akart neki...

Nagyon szerettem, hogy szeretett mesélni, mindig, mindenről, az if-

júságáról, a szokásokról, az Édesapámmal való találkozásukról, romantikus udvarlásáról, ami hat éven át titokban tartott, míg majd megkérte a kezét, amit természetesen a szülei elutasítottak. Anyám jómódú családból származott, apám félárva szegény alkalmazott volt nálunk... Szóba sem jöhetett, hogy ők ketten...

A szülei kiválasztották a számára megfelelő partit, amit Anyukám kikért magának. (Abban az időben ilyet nem volt szabad tenni...) Majd mikor nemet mondtak a szerelmének a kérésre, miszerint feleségül kérte, Anyám kijelentette, hogy akkor megszökik az Apámmal...

Ez is igen rendhagyó dolog volt akkortájt, főleg, hogy egy nagyon vallásos család gyermeke volt, rendszeresen imádkozó, templomba misékre járó.

Édesapám a kis jövedelméből, szorgalmából összerakott annyi pénzt, hogy vett egy építési telket, egy lovat, némi építő anyagot és elindult Anyámért, Akit lóháton elvitt egy kedves ismerősehez, s az esküvőig csak nagyon komoly szabályok szerint, felügyelet mellett találkozgattak. Majd megtartották az esküvőjüket, és a házasságkötés után alberletben laktak és építették a házukat. Éltre szóló szerelem volt az övék, és mi gyerekek (három gyermekük született, sajnos az első kislányuk fél évesen meghalt) is nagy szeretetben, odafigyelésben nőttünk fel. Mindenkinek meg volt a feladata, amit el kellett az iskolába járás, tanulás mellett végeznie. Úgy neveltek, hogy észre sem vettük. A magatartásukkal, tisztességükkel mutattak példát nekünk, becsületességéből, szeretetből,

tiszteletadásból... Ezernyi emlék, élmény tolu fel emlékezetembe, mikor rá gondolok. Mindig jóleső érzéssel révedek el a múltba, hiszen csak jök törtétek velem és a testvéremmel. Nem emlékszem, hogy valamikor is lett volna nálunk veszekedés, sem a szüleim egymás közt, sem velünk, gyerekekkel soha sem esett hangos szó a házban... Türelemmel, szeretettel mindent elértek nálunk... Tiszteltük egymást, a szüleinket, rokonainkat és minden felnőttet, becsületes vallásos embereként nevelődtünk fel.

Ezernyi gondolat tolakszik a fejembe, ha a szüleimre és a gyermekkoromra gondolok, hogy mennyire nem volt semmink, általános volt a kis falunkban a szegénység, senkinek sem volt többje a másíknál, de élelmünk, ruházatunk, otthonunk volt és a megértő szeretet. Soha nem is vágytunk annál többre, mint amit a mi jó szüleink megteremtettek nekünk...

Játékokat mi magunk találtunk ki, Ők szabad teret engedtek kreativitásunknak. Téli esteken a finom meleg kemence mellett Édesanyám felolvasott, minden nap egy-egy fejezetet a „nagy könyvből”, ami olyan volt, mint ma a filmsorozat, már alig vártuk az estét, s a következő részt...

Keményfedelű, kék borítású könyv volt, sajnos a címére már nem emlékszem, ellenben a történetek foszlányokban vissza-vissza járnak... félig meseszerű volt a történet eseményeinek fűzése, Anyám mindig a legérdekesebb résznel hagyta abba a felolvasást, jó éjt kívánt mindannyiunknak és vártuk a másnap estét, hogy folytassa...

Szép emlék maradt, ma már tudom, hogy nem csak a felolvasás volt a lényeg, hanem, hogy együtt vacsoráztunk és utána együtt ült a család a szobában a jó meleg kemence mellett. Szeretetet árasztottak ezek az esték, a mai rohanó életben nagyon hiányoznak a gyermekkorom történései és Édesanyám meséi is... Talán ezért váltam én is nagy mesélővé, aki mindig ír, mindenről és sokat olvas. Egy életre meghatározta anyám ezekkel az esti felolvasásokkal az érdeklődési körömet, hátadok Istennek érte...

Vecsés, 2014. augusztus 18.

Benke Mária

Benke Mária versei

A hűség...

Fekszem a fűben, ábrándozom.
A hűség fogalmáról gondolkodom.
Hűséges voltam egész életemben
Társhoz, Barátihoz, Hazához egyetemben...

Tisztesség, s a hűség társak,
Kart karba öltve együtt járnak.
Egyik fogalom a másik feltétele,
csapongás, hamisság nem fér bele!

Megbízhatónak kell lenni,
alázattal, hűséggel tenni!
Hűség Hazához, Onmagunkhoz,
- hűség Társunkhoz, Családunkhoz...

A hűségben kiszámítható leszek.
Soha olyat nem teszek,
mi a Másíknak rossz, vagy fájna...
vagy olyat, mit a tisztesség bánna!

Ha hűségemet viszonzozzák,
örömet így fokozzák!
akikhez hűséges én vagyok
hittem visszaadják, elvárásaim nem nagyok...

Önzetlenül hűségesnek lenni,
nem kell nagy dolgokat tenni.
Hinni-bizni, hogy a „másík” is hűséges.
Kétkelés így nem lehetséges...

Vecsés, 2010. június 10.

A népdal...

Száz torokból száll az ének,
énekelnek ifjak, „vének”
Szájról szájra hagyományal,
terjedt el a magyar népdal...
Vidám citeraszó kíséri daluk,
hangjuktól vidámak vagyunk...
Kinyílt már a labdarózsa,
Vecsésen énekelnek évek óta.
Labdarózsa Népdalkör,
csodás kincs mit örököl...
Zengjen daluk még sokáig
hirdesse határtól határig
a magyar népdal becsületét,
magyarságunk tisztességét...
Hol énekük szárnyal, zeng
reménység lesz a szívünkben bent...
Száz torokból száll az ének.
Énekeljék: ifjak vének
a népdalt, mely hagyományunk
jellepezzé magyarságunk...

Vecsés, 2012. július 6.

Katolikus oldal

SZEPTEMBERI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 18 óra,
hétköznap csütörtök kivételével reggel fél 8

Gyoma

Vasárnap és ünnepnap 11 óra,
kedden és pénteken 18 órakor

Hunya

Vasárnapokon: 10 órakor,
hétköznapokon csütörtök kivételével 18 óra

SZEPTEMBERI ÜNNEPEK

- 3. szerda: Nagy Szent Gergely pápa és egyháztanító
- 5. péntek: Kalkuttai Boldog Teréz
- 7. vasárnap: **Évközi 23. vasárnap**
- 8. hétfő: Szűz Mária születése (Kisboldogasszony)
- 9. kedd: Claver Szent Péter áldozópap
- 12. péntek: Szűz Mária szent neve
- 13. szombat: Aranyhajó Szent János püspök, egyháztanító
- 14. vasárnap: **A Szent Kereszt felmagasztalása**
- 15. hétfő: A fájdalmas Szűzanya
- 16. kedd: Szent Kornél pápa és Szent Ciprián püspök vt.
- 17. szerda: Bellarmin Szent Róbert püspök, egyháztanító
- 19. péntek: Szent Januáriusz püspök és vértanú
- 20. szombat: Kim Taegon Szent András és társai koreai vértanúk
- 21. vasárnap: **Évközi 25. vasárnap**
- 23. kedd: Pietrelcinai Szent Pio áldozópap
- 24. szerda: **Szent Gellért püspök, vértanú**
- 26. péntek: Szent Kozma és Damján vértanúk
- 27. szombat: Páli Szent Vince áldozópap
- 28. vasárnap: **Évközi 26. vasárnap**
- 29. hétfő: Szent Mihály, Szt. Gábor és Szt. Rafael főangyalok
- 30. kedd: Szent Jeromos áldozópap, egyháztanító

Szűz Mária születése:

Kisboldogasszony

A római katolikus és a görögkeleti egyház szeptember 8-án emlékezik meg a boldogságos Szűz Mária születéséről. A magyar népnyelv ezt az ünnepet Kisboldogasszony, Kisasszony napjának nevezi.

Ezzel az ünnepel kapcsolatban mindig egy kép ugrik be előttem. Gyermekkoromban, az Arad megyei Tornyan ilyenkor a hívek a kisasszony napi mise után körmenetben, templomi zászlókkal, lobogókkal kizarándokoltak a falu szélén levő „Mária-kúthoz”, ahol a helyi hagyomány szerint 1896-ban volt egy Mária-jelenés. Egy ilyen kisasszony napi ájtatosság alkalmával hallottam 8-10 éves koromban ezt az éneket:

„Nagy örömmel, énekléssel zengedeznek az egek,
Vidámságot, nyájasságot mutatnak a földiek,
mert ma Szűz Mária, mint a legszebb rózsa,
Bimbajából kinyílt,
Szüzesség virága, ékes lilioma,
Kisasszonyunk, Mária!”

Azóta, valahányszor ezt az éneket hallom, szeptember 8-án, a tornyai Mária-kút képe jelenik meg előttem, ahogy azok a régi énekes-imádságos nének nagy, öreg szakadozott énekeskönyvekből ezt az éneket éneklék.

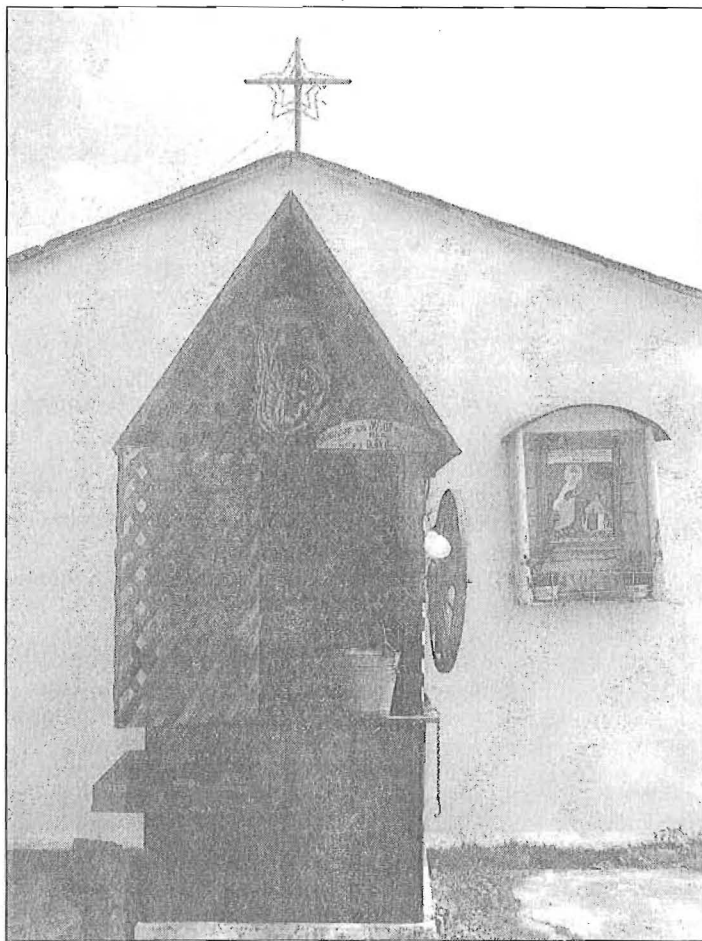
A Szentírásban nem olvasunk Mária születéséről, az első századok írásai, a szent hagyomány őrizte meg nekünk, miszerint Mária szülei, Anna és Joákim istenfélő, ámde gyermektelen, idősödő házaspár volt. A gyermeknélküliség a zsidóknál valami nagy bűn büntetésének számított, így a gyermekteleneket lenézték, megvetették. Egy alkalommal Joákim áldozatot ment bemutatni a jeruzsálemi templomba, de a főpap nem hagyta áldozatát az oltárra tenni, gyermektelensége miatt. Szomorúan ment haza, és feleségével, Annával buzgó imádságba kezdtek, hogy Isten vegye le ezt a szégyent róluk. Egy napon, egyazon órában, amikor Joákim odakint volt a legelőn a juhokkal, Anna pedig otthon ténykedett a ház körül, mindkettjüknek megjelent Gábrriel arkangyal, egy örömhírral: Isten gyermekkel fogja megajándékozni őket imádságos életük jutalmaként. Így is történt, egy éven belül egy leánygyermekük született, akinek a héber Mirjam (=Mária) nevet adták. Mária szent nevének ünnepe négy nappal később, szeptember 12-én van.

A szeptember 8-i dátum ugyan nincs feljegyezve, Mária születése napját pontosan nem ismerjük. Azonban ezen a napon történt annak a ma is álló Szűz Mária templomnak a fölszentelése, amely azon a helyen épült, ahol a hagyomány szerint Szűz Mária született, a jeruzsálemi Bethesda-fürdő mellett.

Mária születésének szép ünnepe azért fontos számunkra, mert Máriaiban mindnyájan egy égi édesanyát kaptunk Istentől. A Szent

Szüzet, mint az ég ajándékát tekintsük ezen a szép szeptemberi ünnepben. De ugyanakkor születésnap is szeptember 8-a, Szűz Mária születésnapja. Születésnapon pedig illik megajándékozni az ünnepeket. A mi ajándékunk az imádságunk és a szeretetünk legyen, amellyel körülvevessük égi Anyánkat, kérve, hogy közbenjárásával továbbra is támogassa, segítse életünket, erényeivel pedig járjon előttünk, hogy hozzá hasonlóan, az alázatot, istenfélelmet, szeretetet gyakorolva, az Isten gyermekeinek ígért örök boldogságot elnyerhessük.

Czank Gábor
plébános

Szentelek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

Szent Máté

apostol és evangélista - ünnepe: szeptember 21.

Gazdag vámos volt, amikor Jézus meghívta, a héber Lévi nevet használta. A tizenkét apostol közé került Máté (Mt 10, 2-4; Mk 3,16-19; Lk 6, 13-16; ApCsel 1, 13), alázatosan, nagy-nagy örömmel követte Mesterét mindenhova. Krisztus feltámadása után ő is Galileában várta az Urat, ott volt a hegyen, amikor Jézus minden nép tanítására küldte őket (Mt 28, 16-20). Pünkösd után először Galileában tanította honfitársait és nagyon példamutató, böjtölő életet élt.

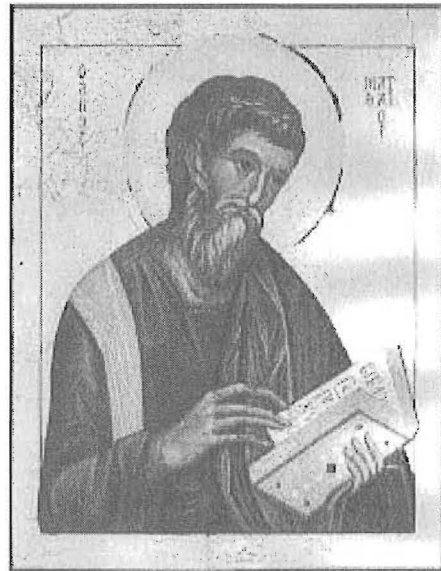
Máté is a pogány népek közt hirdette az evangéliumot, a hagyomány szerint Etiópiában, Perzsiában, talán még Macedóniában is térített.

Evangéliumát a zsidó honfitársai számára írta anyanyelvén, arámul. Célja a Messiásra vonatkozó jövendölések beteljesedésének bizonyítása volt, ezért gyakran hivatkozik így: „... hogy betelje-

sedjék, amit a próféták jövendöltek ...”. Tanítását az első század ötvenes éveiben írhatta le, hamarosan görögre is lefordították, talán maga Máté. Ez a fordítás maradt fenn, az arám nyelvű sajnós elveszett. Evangéliuma azonban megőrizte Jézus imáját a kereszten, anyanyelvükön: „Éli, Éli, lámmá szabáktáni?” vagyis: „Én Istenem, én Istenem! Miért hagytál el engem?” (Mt 27, 46; Zsolt 21, 1)

Általános hagyomány szerint vértanúságot szenvedett, ennek azonban sem helyéről, sem idejéről nincs adatunk. Többféle vértanúságot írnak le ezek a hagyományok, máglyahalált, karddal történő kivégzést. A legenda szerint maradványai a salerno székese gyházba kerültek.

(Iványi László: 200 éves az endródi Szent Imre templom)

CS. SZABÓ ISTVÁN MÉLTATÁSA

Újságunk Gyoma néprajza oldal szerkesztője, Cs. Szabó István többedmagával augusztus 20-án, Szent István királyunk ünnepén Gyomaendrőd Város Önkormányzata ünnepi ülés keretében Gyomaendrődért kitüntető emléklakettet kapott. Szerkesztőségünk szívből gratulál, és Isten áldását kívánja Cs. Szabó István további életére.

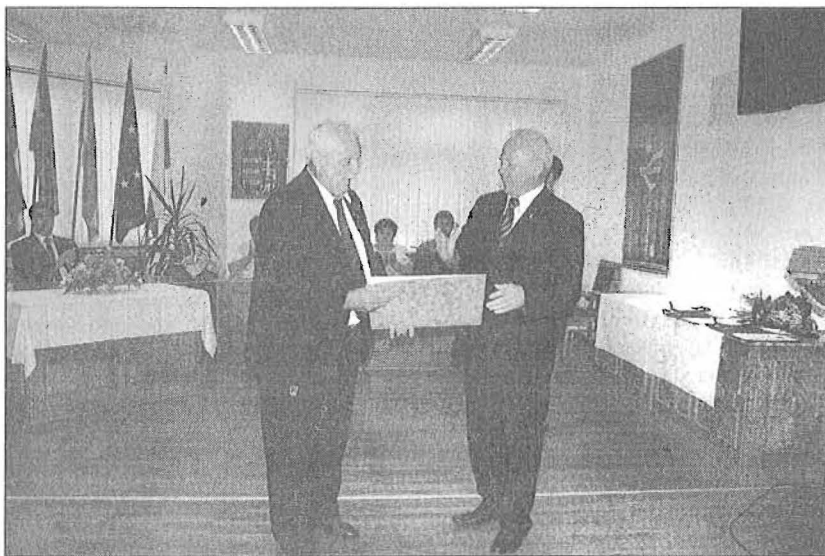
Íme a méltatása:

Tisztelt Ünnepi Ülész!

Cs. Szabó István öntözés-meliorációs üzemmérnök, etnográfus, nyugalmazott múzeumvezető Gyomán született 1938. november 29-én.

Általános iskolai tanulmányait Gyomán végezte. Középiskolai érettségét Vácott tette a Mezőgazdasági Technikumban, mivel származása miatt a megye összes középiskolájából eltanácsolták. Ezután elvégezte a balassagyarmati mezőgazdasági szakiskola tanfolyamát. A Debreceni Agrártudomány Egyetem Szarvasi Főiskolai Karán 1978-ban öntözés és meliorációs üzemmérnök, majd 1992-ben a debreceni Kossuth Lajos Tudomány Egyetem Bölcsészettudományi Kar Néprajz Tanszékén, etnográfus szakon, egyéni úton nyert diplomát.

1978-ban Gyomán ismerkedett meg közelebbről Főtiszteletű Dr. Sipos István teológiai magántanárral, az akkori gyomai református lelképásztorral. Az ő kivételes egyénisége, hitvalló reformá-

tus prédikátori személye, a vele való beszélgetések térítették vissza ősei egyházába. Abban a megtisztetésben részesült, hogy megválasztották pópresbíternek, 1985-től pedig rendes presbíternek. 1991-től egyházmegeyi világi jegyző, egyházkerületi világi küldött, 1996 és 2002 között pedig egyházmegeyi levéltáros, műemléki előadó volt. 1984 és 1987 között levelező tagozaton a Debreceni Theológiai Akadémián tanult.

1958-ban lépett munkába, először állattenyésztési közigazgatásban dolgozott. 1985-1994-ig,

nyugdíjba vonulásáig a békéscsabai Gabonamúzeum vezetője volt.

Több száz cikke, tanulmánya, dolgozata jelent meg, tanulmánykötetekben, folyóiratokban, napilapokban a néprajz és földművelés, állattartás, helytörténeti, történeti-néprajz tárgyban. Két önálló kötete jelent meg. Cikkei jelenleg is rendszeresen megjelennek a Városunk Gyomaendrőd című újságban.

Gyomai kötődését jellemzi, hogy publikációiban arra törekszik, hogy Gyoma illetve környéke történelmi múltját feltárja, megismertesse. Munkássága alappillére mindannak, amit Gyoma történetéről, helytörténetéről, néprajzaról, a református egyháztörténetéről ismerünk. Kiemelkedő tevékenysége a Papp Zsigmond hagyaték feldolgozása, a kiállítás létrejöttében való közreműködés.

(Méltatás és fotó: www.gyomaendrod.hu)

GYOMAENDRŐDI KRÓNIKA

- Civil sarok - Lukács László

... avagy húsz éve volt az első kapavágás a Szent Gellért egyházi iskola területén

A Szent Gellért Általános Iskola mintegy húsz éve áll a figyelem középpontjában Gyomaendrődön. Jövőre ünnepli az iskola hivatalos fennállásának, tehát a tanítás megkezdésének 20. évfordulóját, idén pedig húsz éve, hogy az építkezés, az első kapavágás megtörténhetett, Iványi László tb. kanonok és sokan mások alapító, szervező munkájának köszönhetően.

Erről is és sok minden másról beszélgetünk, Lukács László igazgató úrral, aki 2006 óta vezeti az intézményt.

- Pár hét és kezdődik a tanév. Felkészültek rá? -
kérdésem a kívül-belül megszüpült iskola egyik termében ülve.

Igen, amint látható, most a napokban fejeztük be a festést, már csak a padok visszahelyezése, néhány záró munka következik, s munkatársaimmal örömmel várjuk az új tanév nyitását. Mindenben felkészülten várjuk az új elsősök érkezését is.

- Mielőtt további részletekbe megyünk, hadd mutassam be önt is röviden a kedves olvasóknak. Hogyan került Gyomaendrődre, melyek eddigi pályafutásának főbb állomásai?

Kazincbarcikán születtem, az általános iskolai és a középiskolai éveket Borsod megyében töltöttem. A miskolci Fáy András Közgazdasági Szakközépiskolában érettségiztem, majd 1993-94-ben szalézi szerzetes voltam Szombathelyen.

1994-95-ben egyházi szemináriumra jártam, egyházmegyes kispap voltam, majd pedagógiai asszisztens autista gyermekek mellett. Visszakerülve Miskolcra, a Miskolci Egyetem Bölcsészettudományi karán, magyar irodalom szakos tanári képesítést kaptam 2001-ben, PHD tanulmányokat is folytattam magyar irodalom szakon.

Ezzel párhuzamosan a Pázmány Péter Tudományegyetem hittanári szakát is látogattam.

Később hitoktató, majd magyar irodalom tanárként dolgoztam Ózdon, Sajószentpéteren.

2006-nyarán az Új Ember újságban láttam meg azt az intézményvezetői pályázatot, melynek eredményeképp kerültem ide a Szent Gellért Katolikus Iskolába a 2006/2007-es iskolai évtől.

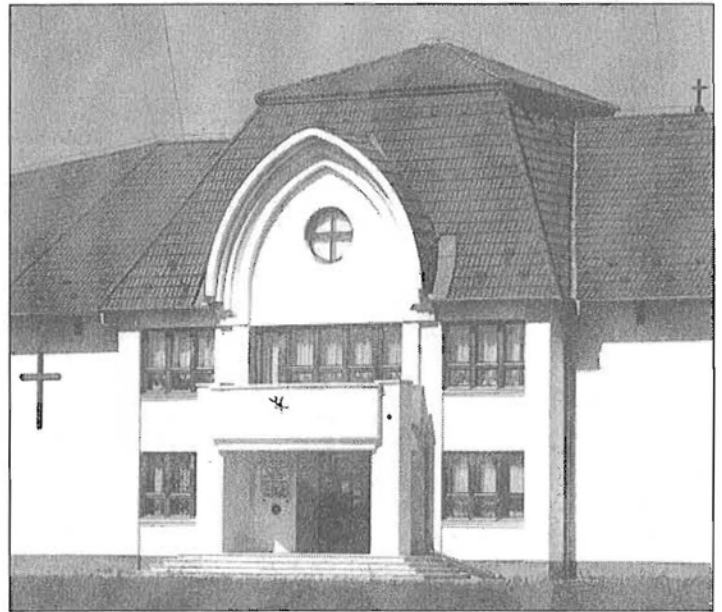
Azóta itt élek, dolgozom, közben megnősültem, feleségem némettanár, jelenleg XGYED-en van, hisz két fiunk már itt született, Bence 15, Botond pedig 2 hónapos.

- Iskolai munka, család... marad még szabadidő hobbiira? S ha igen, mi az?

Szeretek gitározni, a gyerekeimmel foglalkozni, látni amint cseperednek, fejlődnek.

Emellett bibliaértelmezéssel foglalkozom szabad időmben, érdekel, hogy más egyházak hogyan tanítják.

- Hogyan látja az itt töltött éveket, az iskola fejlődését az elmúlt

években?

Először is egy nagyon jó szakmai színvonalon dolgozó pedagógus csapat vesz körül, s az iskola minden dolgozója lelkesen segít a célok megvalósításában.

Örülök, hogy az iskola tanulói létszáma stabil, minden évfolyamon indítunk egy osztályt elsőtől nyolcadikig, így mintegy kétszáz tanulónk van.

A huszadik évebe lépő iskolát sikerült az elmúlt években állagában felújítanunk. A napelemes fűtési rendszer bevezetése, ablakok cseréje stb. megvalósult, a püspökség pénzügyi finanszírozása mellett pályázati pénzekből, adományokból sikerült a játszótér, futballpálya, tornaterem korszerűsítése, szaktantermek, nyelvi labor kialakítása és megfelelő szintű technikai eszközök beszerzése is a jó szakmai munka biztosításának előfeltételeként. Mindez a tanulónk eredményes, sikeres tanulását, a tudás megszerzését szolgálja.

- Miben erős az iskola, milyen tárgyakban sikeresek a gyermekek, tanulók?

Igen jó színvonalú a nyelvi képzés, angol és német nyelvet tanítunk heti egy órában első osztálytól kezdve. Az énekkar kiemelkedő teljesítményt nyújt, s a testnevelésre is hangsúlyt fektetünk, a röplabda csapatunkra külön büszke vagyok.

- Igen, az egyik városi megemlékezésen, ünnepen én is megcsodáltam az iskola tanulóinak, énekkarának magas színvonalú előadását. Miben rejlik még az iskola erőssége, közösségformáló ereje?

Heti rendszerességgel közös áhitattal kezdjük a hetet az iskola kápolnájánál, mindig másik osztály a felelős a szervezésben. Emellett heti két hittanórát tartunk, a református vallású tanulóinknak külön istentiszteletet is. Ugyancsak erősíti a diákokat az, hogy a logikai gondolkodásra való nevelés, a logikai játékok szerepe előtérbe került iskolánkban.

- Szinte közzismert, hogy szeptembertől a Kner Imre Gimnázium és a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola egy szervezeti egységbe kerül a Püspökség felügyelete alatt.

Érezni fognak-e a diákok valamit ebből a változásból a tanítás során?

A gyakorlatban nem, egy jól szervezett főigazgatóság koordinálja, felügyeli a munkánkat s továbbra is kiemelt célunk, hogy a magas szintű tanítás mellett, a gyermekeknek öröm és élmény legyen ide járni iskolába.

Köszönöm a beszélgetést.

Dr. Varju László

Egészségről-betegségről

A KNEIPP-KÚRA

Kedves Olvasók! Korábbi cikksorozatomban írtam a vízgyógyászat történetéről, betekintést engedtem a Kneipp-féle vízgyógyászat általános alapjaiba, ismertettem a modern vízgyógyászat élettani hatásait, és nem utolsósorban Sebastian Kneipp rövid, de tartalmas életrajzát. Azt gondolom, hogy az Olvasók a jobb megismerés által közelebb kerülhetnek a modern vízgyógyászatához, ha cikkeimben ismertetem a Kneipp-féle vízgyógyászat módszereinek gyakorlati alkalmazását is, Albert Schalle szerző műve után, pontos leírások alapján.

A modern vízgyógyászat tapasztalati tényekből fejlődött ki. Kneipp eleinte önmagán próbálta ki a később általánossá vált módszereit. 30 évig kísérletezett, és először mindent magán alkalmazott. Tapasztalatai révén tért át az erős vízkúráról a gyengére. „Semmi sem ártalmasabb, mint egy módszer szertelen alkalmazása.” Aki a vízgyógyászat alkalmazási módjait ismeri, jelentős hatású gyógygyógyászati eszközökkel rendelkezik.

Sok beteg azért nem gyógyul meg, mert nem az embert magát, nem a teljes szervezetet, hanem csakis egyes szerveit gyógyítják. Kneipp szerint viszont az egész ember gyógykezelése a fontos. Nagy érdemet szerzett Kneipp azáltal is, hogy a gyógygyógyászati használatát újból felelevenítette.

Kneipp a következő vízgyógyászati eljárásokat alkalmazta: lemosás, borogatás, pakolás, fürdő, zuhany és gőzölés.

A Kneipp-kúránál a hideg fürdőt legfeljebb csak 6-10 másodpercig alkalmazzuk. A régi vízkúra durva és megerőltető voltával szakítva, Kneipp az emberi szervezet elviselőképességéhez alkalmazkodott. Véleménye szerint, minél hidegebb a víz, annál rövidebb ideig lehet csak alkalmazni; és minél melegebb a test, annál nagyobb a hatásereőség, annál nagyobb reakciót kapunk.

Kneipp a fürdő után a beteget nem szárította le. A reakció így erősebb és tovább tart, ami a vízkúra hatását fokozza. Gondoskodni kell a test vízkúra előtti és utáni kellő felmelegedéséről. Óvatos gyógmóddal önkéntelenül is eleget tett az azóta alaptörvényé vált élettani igazságnak, mely szerint kis ingerek az életműködéseket javítják, ellenben az erősek lerontják.

Az ősidőben már használt, de az idők folyamán feledésbe merült vízgyógyászati eljárásokat rendszerbe foglalta, technikájukat javította, és a betegségek javallatait megállapította. Kneipp a gyógyítás céljaira a természetes hideg vizet használta. A jegelést ártalmasnak tartotta. Gyengék, vérszegények és idősek, akik meglehetősen nehezen melegednek fel, továbbá a túlérzékenyek és az idegesek a vízkúrát langyos vízzel kezdik.

A test vízprocedúra előtt és után alaposan melegedjék föl. Fátykony, libabőrös embert nem lehet hideg vízzel kezelni. A felmelegedés a vízgyógyászat alappillére. Legegyszerűbb módon ezt úgy érhetjük el, hogy a beteg szabadban vagy pedig kedvezőtlen időjárás esetén fűtött helyiségben mozog és tornázik. Ugyanezt érhetjük el akkor is, ha a beteget közvetlenül felkelés után kezeljük. Fürdés után a fejbőr, az arc és a kezek leszárítása mellett a test többi részét nedvesen hagyhatjuk, de gyenge testalkatú és nehezen felmelegedő embereket célszerűbb ledörzsölni. Ha a testünket nedvesen hagyjuk, úgy mozgással és tornával kell testünket leszárítani és felmelegíteni.

Kneipp felfogása szerint a hideg víz a legtermészetesebb felmelegedést idézi elő. Mielőtt izzadás esetén zuhanyt, fürdőt vagy lemosást vennénk, a mellünket és homlokunkat gyorsan nedvesítsük meg hideg vízzel, utána pedig nyugodtan fűrdődjünk. Közvetlen főétkezések után ne fűrdődjünk, mert ezzel az emésztési folyamatot megzavarjuk. Körülbelül várjunk mindig 1,5 órát. A hideg víz alkalmazásánál ugyanis a gyomor-bélrendszer erei összehúzódnak és a bélcsatorna működése csökken.

Kneipp a téli vízkúrát többre becsülte, mint a nyárit, mert télen a hatás erősebb. Az általános vízgyógyászati szabályokat azonban télvíz idején pontosabban kell betartani, mert hideg helyiségben hideg vízkúrát nem alkalmazhatunk. A vízkúra legyen rövid és enyhe.

Kneipp egyik módszere a lemosás. A hideg vizes lemosás a vízgyógyászat ősi formája. A legismertebb edzőszer, mert szabályoz-

za és javítja a vérkeringést, irányítja a hőszabályozást, befolyásolja az anyagcserét, felfrissíti és élénkíti az idegrendszert. A lemosást durva lenvászonral végezzük. A test gyors lemosása után a bőrt ne szárítsuk le, hanem feküdjünk azonnal vissza az ágyba, és maradjunk ott jól betakarva kb. negyed óráig, vagy pedig azonnal öltözzünk fel, és tornáztatással melegítsük és szárítsuk nedves testünket.

Kneipp a hideg vizes lemosást különösen gyermekeknek, gyenge testalkatúaknak, súlyos és lázas betegeknek javasolta. Lázas betegeknek a hideg vizes lemosás teljesen helyettesíti a hideg fürdőt. Az erre használt víz legyen kimondottan hideg, mert minél alacsonyabb hőfokú vízzel dolgozunk, az eredmény annál jobb.

A lemosásnak két módja van: az egész test lemosása és a test egyes részeinek lemosása. Az egész lemosás a következőképp végzendő: legelőször nedvesítsük meg a jobb kar belső, majd külső felszínét, ezután pedig a mell és a has lemosása következik. Utána a jobb karhoz hasonlóan a bal kart, végül az alsó végtagokat dörzsöljük le a hideg vizes ronggyal. Legutoljára marad a talpak benedvesítése, amit azonban olyformán is végezhetünk, hogy hideg, nedves törölközőre állunk. A lemosás ideje 1-2 perc, ennél tovább nem tarthat. A lemosás közben a rongyot többször mártsuk hideg vízbe, mert a dörzsölés hatására hamar felmelegszik.

A lemosást reggelente végezzük, de lázas betegeknek mindenkor alkalmazhatjuk. Ha e kúrát magunk végezzük, úgy a nedves törölköző két végét vegyük kezeinkbe, és ily módon dörzsöljük le hátunkat, miközben a nedves törölközővel a hátunkon fűrészelő mozgást végzünk.

A hideg vizes lemosásokat ne alkalmazzuk naponta, mert a szervezet igen hozzászokik és a kívánt hatását többé nem fejt ki. Legcélszerűbb, ha a lemosásokat hetente 3-4 alkalommal végezzük, vagy ha hat hétig tartó mindennapos kezelése után 1-2 hetes pihenőt tartunk.

A hideg vizes lemosás feltűnően erősíti a szervezetet, javítja a vérkeringést, hőszabályozást, fokozza az anyagcserét és megnyugtatja az idegrendszert. A bőrműködés javítása révén a salakanyagok kiválasztása fokozódik.

A következő cikkeimben szeretném ismertetni a téma iránt érdeklődőkkel a Kneipp által alkalmazott további vízgyógyászati eljárások módozatait.

Forrás: Dr. Albert Schalle: A vízgyógyászat ABC-je

dr. Macsári Judit

Továbbra is sok szeretettel várjuk játékos kedvű fogadóinkat és fogadókedvű játékosainkat!

lottózó

nyitvatartás:

hétfő 8-12, 13-17.

kedd 8-12, 13-17.

szerda 8-12, 13-18.

csütörtök 8-12, 13-17.

péntek 8-12, 13-18.

szombat 8-18.

vasárnap 9-12

Gyomaendrőd, Fő út 56/1 sz.

KENŐ

Oszlácsné Kati

LUXOR

Éntrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szonda István

Timár Imre 29-ik honvéd gyalogezredbeli tizedes búcsúzója

Aki a déli harctéren a királyért és hazáért vívott küzdelemben szeptember 22-én megsebesült és október 20-án hősi halált halt Budapesten.
Dévaványa, 1914. október 24-én

Dallama: Jézus az én reményem: mély sír földjén be bár.

Úr Jézus szent nevében
Nem találva segílyt,
Ime kiszervedt testem
A koporsóba tért,
Lehajtottam fejemet
Szememet bezártam,
Atyám! szent kezeidbe
Lelkemet ajánlтам.

Milyen fiatal voltam
Istenem menni kell,
Jövendő boldogságom
Ily hamar hagyni el,
Összetépett reményeim
Rátok hajtom fejem,
S porladok fiatalon
A sírban csendesen.

Oh, mily nehéz a szívnek
E szó: lemondani,
A mosolyt elfeledni,
Könnyeket ontani,
Itt hagyni az örömet
Viselni szenvedést
S kínos halált szenvedni
Ily rövid életért.

Nem szenvedtél hiába,
Te szép ifjú halott
Hősi halálad után,
Szép emléked hagyod
Királyunkért, hazánkért,
Áldozat életed
Hálás szívvel őrizzük
Drága emlékedet.

Három hónapja mentél,
Te is a harctérre
Tudod, hogy ez neked is
Szent kötelességed
Mint bátor, jó katona,
Harcoltál is híven
Ott kapott sérülésed,
Került életedbe.

Timár Imre voltam én,
Huszonhetedik évemben
Földi pályám végezve
Jézusom nevében,
Mielőtt eltávoznék
E siralom völgyből,
Halljátok végbúcsúmat,
Mit mondok szívemből.

Timár Mihály jó atyám,
Tudom bánatodat,
Mikor a sírnak adod
Te kedves fiadat,
Túrd békén a jó Isten
Vég-szent akaratát,

Ki szívedre bűt adott,
Gyógyulót irt is át.

Kiszely Isméria anyám,
Anyák legjobbika
Vérző szívvel ráborulsz
Gyászos koporsómra,
Óh, ne sirasd fiadat
Csókolom kezedet,
Szűz anyám vigasztalja
Anyai szívedet.

Köszönöm jó szüleim
Szíves jóságotokat,
Hogy haza hoztátok,
Nyugodni fiatokat,
Gondos nevelésetekért
Szívem hálás leszen
Isten áldását kérem,
Rátok ott fõnn mennyben.

Ilonka jó testvérem
Az Isten már veled,
Bodon Gyula jó férjeddal
Boldog legyen élted,
Aki szintén katona,
Messze van a harcban
Életét az ég Ura,
Védje s oltalmazza.

Mihály és Piroska,
Szeretett testvérim
Szüntessétek könnyeteket
Ezek vég soraim,
Szép ifjú élteteket
A szép Szűz Mária
Bú, baj és szenvedéstõl,
Védje s oltalmazza.

Iréne és Józsika,
Két legkisebb testvér
Elválók már tőletek
Azt óhajtja lelkem,
Éljetek itt mindnyájan
Igaz szeretetben,
Találkozunk majd fenn az
Égiek körében.

Kiszely Pál nagyatyámnak
Mondom búcsú szavam
Sodar Teréziáddal
Éljetek boldogan,
Óreg napjaitokban
Jézusom segítsen,
Néha imáitokban
Foglaljatok engem.

Atyámnak testvérei,
Akiik öten vagytok
Legyetek az életben

Mindnyájan boldogok
Anyámnak is egyetlen
Testvérét szólítom,
Áldjon családjaitokkal
Együtt én Jézusom.

Jöjj mostan Kovács Lajos
Kedves keresztatyám
Hunya Anna párod, ki
Édes keresztanyám,
Keresztfiatok most már
Égiek körében
Imádjá Istenét, fõnt
Értetek az égben.

Timár Pál te szeretett
Bérmakeresztatyám,
Timár Anna mint kedves
Bérmakeresztanyám,
Hozzám volt szívességtek
Jutalmat találjon
Már e földi életben,
Majd a másvilágon.

Timár és Kiszely részről
Szeretett rokonaim,
Katona bajtársaim,
Vendégek, barátim,
Mint vőlegényt virággal
Tegyetek a sírba,
Te pedig édes Jézus,
Végy szent országodba.

Még egyszer szólítlak
Kikért szívem sajog
Jó szüleim, testvérim,
Istenben bízzatok
Ha szívetek nagyon fáj,
Az égre nézzetek
Ott borul Isten elé,
Hú lelkem értetek.

Magyarok nagy Istene,
Elődbe borulok
Szép hazáért esengve
Hozzád folyamodok,
Szent kezeddel oltalmazd
Harcoló seregünk,
Hogy most és mindörökké
Szüntelen dicsérjünk.

Induljunk az Úr Jézus
Drága szent nevében,
Kísérjétek testemet,
A gyásztemetőbe,
Hol rég elhunyt testvérem
Nekem is helyet ad,
Lelkünk együtt az égben
Imádjá Jézusát.

Írta: Alt Géza kántor helyettes

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

„Gyomai lány vagyok” II.

„Elérkezett az iskolába menetel ideje, s nagy ígéretekkel, két bátyámmal egy osztályba elindultam az iskolába.

Akkor még négy osztály járt egybe (az alsó I-IV. elemi osztály). A besenyszegi református iskolába jártunk. Az iskolához a tanyáról a legrövidebb út a temetőn keresztül vezetett. Reggel ötkor keltünk, s bizony lépegetni kellett, hogy nyolcra be is érjünk az iskolába. Ha elkéstünk, akkor nem is mertünk bemenni, hanem a temetőben bujkáltunk, egész délelőtt ott játszadoztunk. Ez olyan közel volt az iskolához, hogy láttuk, mikor lett vége a tanításnak, s akkor mi is hazaindultunk. Hiába volt „Fecsegi” a nevem, nem merem otthon elfecsegni az iskolakerülést, mert két bátyám alaposan megfenyegetett, ha árulkodik. Azzal ijesztgettek, hogy ha fecsegek, a reggeli setéségben elhagynak és ott esz meg a fene...

Délután háromra kellett kiérni a tanyára, édesanyám akkorra főzött, s ha nem értünk ki, akkor tengeriszemen térgyepeltünk. Úgy ám, hogy egy-egy oldalamon a két bátyám azért, hogy ne verekedjenek össze, de ennek az lett a következménye, hogy mind a ketten engem csapkodtak. Ennek meg az volt az indoka, hogy mivel én nem tudtam velük lépést tartani, miattam késtünk. Mire a büntetést letöltöttük, négy óra felé is volt már, s akkor utána ebédelhettünk.

Ebéd után a fiúknak a nagy jószágot kellett megetetni, megitatni, nekem a libákat és a méheket legeltetni. Este a petróleum lámpa mellett kellett tanulni, én bizony nagyon nehezen tanultam meg olvasni.

Nekünk kellett a boltban petrólt venni, s bizony, mint oly sokszor, kimentünk a közeli Körözs partra játszani, s beleborult a petró a vízbe, s az olyan gyönyörűen csillogott a lemenő nap fényében, hogy addig gyönyörködtünk ebben, hogy alaposan elkéstünk, otthon teljes setéségben értünk haza. Ennek a következménye; se ebéd, se vacsora, csak térgyelés s utána lefekvés.

Mind a hárman egy ágyban aludtunk, lábbal össze, én a fiúk lábánál. Amikor a szülők is lefeküdtek, én bizony nagyon éhes lettem, elindultam a setétben a konyhába, de édesanyám észrevett, s kérdezte, mi a fenét matatok a setétben? Mondom, hogy pisálni kell... ezzel megnyugodott s én a konyhában leszeltem egy nagy szelet kenyeret s a fiúknak is vittem volt belőle. Ezek meg azzal hálálták meg, hogy reggelre beleszartak a cipőmbe. Emiatt nem mehettem iskolába. Édesapám addig hízelkedett, hogy kiszedte belőlem, miért történt ez a disznóság. Jót nevetett rajta, s hogy ne vesszen el a nap, egész nap az ágyon kellett maradnom s olvasnom kellett hangosan, míg hazajöttek a fiúk, s ennek a napnak köszönhetem: megtanultam olvasni, sőt megszerettem az olvasást.

Jött a tél s igen kemény hidegek voltak, mire beértem az iskolába, összefagytam. Tanító bácsi megsajnálta, s mivel olyan jól megtanultam olvasni, egész délelőtt a kályha mellett ülhettem, s csizmamat lehúzhattam, tanító bácsi dörzsölte a félig fagyott kezemet, lábamat. De aztán elmúlt a jó világ, tanító bácsi elvitték katonának. Jött egy tanító néni, de ő nem szeretett engem, s én se szerettem őt.

Sajnos, nem a tanuláson járt az eszem, hanem a tanító néni bosszantásán. Még többet kerültem az iskolát – már egyedül is –, a tanító néni meg akart verni, kiugrottam az ablakon, a többiekkel elfogatott és cefetül elvert. Egyedüli lány voltam, akit a padra húzva elverték. Odáig fajult a dolog, hogy óra alatt megszöktem, és a gátoldali nagyanyámhoz mentem a kisházba.

Egyik alkalommal az előttem ülő lány – kényeske – hátrakönyökölt és kiborította a tintás üvegemet.

Hát nem ő kapott ki hanem én, hiszen doktor volt az apja,

orvosdoktor. Na, aztán én hazafelé elkaptam a doktorkisaszszonyt, és úgy megtéptem, hogy az apja egy hétig babusgatta, mire rendbe jött. Az apja bejött az iskolába, hogy ki tette ezt a lányával? A lányka nem mert elmondani, mert beígértem neki, hogy ahányszor árulkodik, annyiszor megtéptem. S csak a bátyáim tudtak az esetről, azok meg nem árulkodtak. Apám megelégette ezt a herce-hurcát, s átíratott a központi iskolába, ami a ref. templom mellett volt. Ott úgy mutatott be, hogy nevelhetetlen vagyok. De a ref. kántortanító úr nagyon kedves ember volt, és megfogadta neki, hogy ezután másképp lesz, amit be is tartottam. Így aztán a tanító úr az év végén „jó humorú kislánynak” minősített.

1942 tavaszán nagy öröm ért, mert született egy kisöcsém. Madarat lehetett velem fogatni, hogy én gondozhattam a kisöcsémét, míg édesanyám a szomszéd gazdák földjein dolgozott.

Mivel édesapám nemigen értett a gazdasághoz, hamarosan kilt az időnk, és egy „szomszédos” tanyába kerültünk, a Liszkai János bácsi tanyájára. Nyáron kinn tartózkodott a tanyán. 1942 nyarán kerültünk oda, én legeltettem a teheneket, közben vigyáztam az öcsémre, s egy bátyám is otthon maradt segíteni.

Ősszel nagyon hideg lett, és az öcsém súlyosan megbetegedett. A kéményen a halálbagoly kuvikolt, hiába dobáltam, az én öcsém hathónapos korában meghalt. Ekkor már nyolc esztendő „nagyjány” voltam.

Ősszecsomagoltunk, a kis halottal bekocsiztunk Gyomára a jegyző nagybácsihoz. Nekik is kis nádas házuk volt, két szobával talán. Orvoshoz vitték a kis halottat a halotti bizonyítvány végett, s onnat tőlük temették el kisöcsémét. Az orvos azt írta be a halál okának: hanyagság miatt következett be a halál, későn került orvoshoz. A jegyző nagybácsi segített aztán, hogy következménye ne nagyon legyen emiatt a szüleimre nézve.

Édesapám akkoriban sokszor eltűnt egész napokra is. Nagyon szomorú voltam és elkeseredett. Azon a télen a jegyző nagybácsiéktól jártam iskolába, nekik két lányuk volt, azokkal elvoltam, hogy felejtsem a kisöcsémét. Ezért édesanyám mosott náluk, mert ángyika a jegyzőné nagyon beteg volt. Így aztán csak nyáron kerültem ki a tanyára, de nagyon jól éreztem magam a jegyzőéknél.

1944. január 1-től újabb tanyára költöztünk, mert apám itt sem lett parasztember, a kis alacsony köpcös kővér Liszkai bácsinál is kilt az ideje. Ez a tanya pár km-re volt a várostól.

Ha jól emlékszek, ennek a tanyának a gazdája Kató Ferenc volt. Én a gazda jószágát őriztem, a fiúk eljártak dolgozni a szomszédos tanyákra legeltetni. A nagyobbik bátyám levették járt. Apám egyre többször kapott epilepsziás rohamot. Édesapámát éjjelenként keresték a csendőrök, sokszor napokig nem jött haza. Számomra ezek titokzatos dolgok voltak. A krumplisvermet kibővítették, és ez lett az óvóhely, mert közeledett a front. A tanya felett ágyúgolyók repkedtek. Egyszer a bátyáimmal felmentünk a szalmakazal tetejére, hogy jobban lássuk az eseményeket. Hát ránk lőttek a repülő, azt se tudom, hogy kerültünk le olyan gyorsan, apánk meg lent elájult, amikor meglátta, hogy mi történt. Egyik reggel megjelent két orosz katona, apánk beszélt velük, hiszen szlovák volt, magyarul alig tudott, zöldségeket beszélt sokszor. Előkerült a két bátyám, fejükön leventesapkával. Az oroszok le akarták löni őket, de apám addig magyarázott nekik, meg én elébük álltam, hogy megmenekültek, s engem az orosz karjába kapott s sirva magyarázta, hogy otthun neki is ilyen kislánya van.”

Közreadja: Cs. Szabó István

Fordalmi oldal

A lélek útjai

I. Dobogókő - Manréza

Pilisszentlászló, Pilisszentkereszt, Pilisszentlélek, Dobogókő. Felforrósodott júliusi aszfalton emlékképek táncolnak.

Előbukkannak, majd eltűnnek, mint akkor a hópelyhek a behavazott fák között, mint az este fehérségében felparázló ablakszemek egy különös házacskán, a Zsindelyesen, Makovecz Imre alkotásán, mint a kandalló pattogó tűzrózsái... akkor.

Most hétköznapi kietlenség a kanyargó főutcán, megelőlegezett csend, hőségben lelassult pillanat. Elvárás nélküli várakozás. A lelkigyakorlatos ház szelíden simul bele Dobogókő természeti környezetébe. Apró kavicsos útja fehéren mutatja az utat a kerten át egészen az erdőig. Az út kijelölt, eltéveszthetetlen, mégis egyedi, mindenkinek más és más. Emberek haladnak rajta, hogy megtapasztalják a csendet, s ebben a csendben Istent és önmagukat. A Csendet, mely körülölel, átjár, gyógyít. Teret ad a valódi találkozásnak. Önmagunkkal, másokkal, Istennel. Lehetőség a magunkba szállásra, az érzelteken túli valóság megtapasztalására, s lehetőség arra, hogy súlypontunk áthelyeződjön: énközpontúságból istenközpontúságba.

Vedd a lámpát, magunkba térünk,
Nincs külvilágban menedékünk.

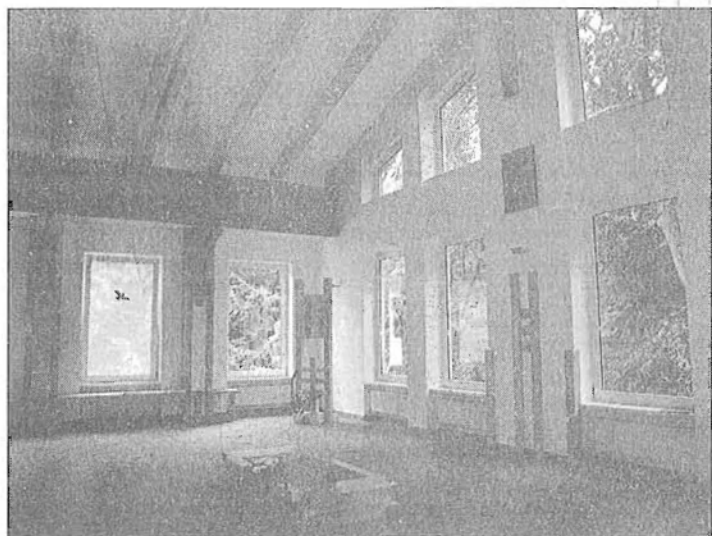
Érzed? Réteg réteg után szakad,
Omlik be tétova léptünk alatt.

Ez még mind rögzös, érzeki világ,
De mi megyünk, mind mélyebbre tovább.

Ahol már csak a Lélek lelkesít –
Megyünk, meg nem állunk az Istenig.
(Reményik Sándor: Magunkba le - részlet)

E békés, nyugodt világban nincs szükség az információk zajos áradatára, a technika ma már nélkülözhetetlen – egyébként praktikus – „csodáira” (telefon, internet), de más kommunikációs lehetőségekre sem, például beszélgetésre. Zajok, hangok vannak ugyan, de ezek a természetből, a kinti világból ide eljutó, beszűrődő foszlányok.

A „magunkba szállás” fokozatosan, napról napra történik, ahogyan lépésről lépésre kezdünk „kinyitni” ebben a Csendben, kezdjük érzékelni testünket, válunk érzékennyé a természet finom harmóniájára, tudunk egyre jobban a jelenben lenni és ott maradni. Következtesen, éber, fenntartva érdeklődésünket. A Most-ban levést segíti a természet, a légzésre, tenyérközépre figyelés, s a Jézus-ima, Jézus nevének ismételtetése, szelíden belelehelve a szót (belső levegőáramlással) a tenyerünkbe. A napi nyolc óra meditáció elvezet bennünket lelkünk árnyaihoz, az árnyoldalhoz, majd ezen keresztül isteni lényegünkhöz. Komoly, nagy felismeréseket adó, sebzettséginken áthaladó út ez, melyen a fájdalmak feloldódnak, megvál-

Dobogókő – Manréza Lelkigyakorlatos Ház, kápolna

tódnak bennünk. Jézus fájdalmán, megfeszítettségén keresztül. És gyógyulásnak indulnak...

Egy istenarc van eltemetve bennem,
A ráarakódott világ-szenny alatt.
A rámrakódott világ-szenny alól
Kihült csillagok hamuja alól
Akarom kibányászni magamat.

(Reményik Sándor: Istenarc - részlet)

Megoldódhatnak eddig megoldatlan problémák, életünk mélybe, tudattalanba száműzött nehézségei. Rálátással, Istenre figyeléssel, a Kegyelem gyógyító kiadásával.

Az itt eltöltött időnek fontos része a testmozgás, illetve a napot lezáró Szentmise. Ennek keretében halljuk a kiválasztott evangéliumi szakaszt és a hozzá tartozó tanítást, vezetőink tanítását. Tapasztalatainkat a lelkigyakorlat végéig csak a (közös) megosztáson fogalmazhatjuk meg, tárhatjuk fel.

„Mindenkinek saját útja van Istenhez, a szemlélődés egy szelíd út” - halljuk a lelki vezetőnket. Ezen az úton elindulva ideig-óráig útitársak lehetünk, együtt haladunk, egymást segítjük, megosztásokon elmondjuk meglátásainkat. Ráhagyatkozunk a vezetésre, s bízunk abban, hogy saját mélyünkbe ereszkedve összekapcsolódhatunk középpontunkkal, Istennel.

Ezt a megtartó összekapcsolódást élhettük meg az utolsó nap délutánján, a Szentségimádás alatt. Dobogókő fái nyögve hajlongtak az elszabaduló viharban, hirtelen lecsapó villámok sísteregtek körülöttünk, megrengetve minden szilárdnak hitt fizikai formát. S ebben az ézengésben vált kézzel foghatóvá, bizonyossággá – a megkapott Kegyelem által - Isten jelenléte, biztonságot adó Valósága, Békéje.

Valami furcsa összehangolódás,
Valami ritka rend –
Széthúzó erők erős egyensúlya,
Mély belső bizonyosság idebent –
Bizonyosság arról, hogy élni jó,
Szenvedni elkerülhetetlen,
Szeretni tisztán: megistenülés,
Meghalni szép –
S a Kifejezést meglesni mindezekhez,
Megtalálni a felséges Igét:
Az Igét mindezekhez:
A Béke ez.

Orkán ordíthat aztán odakünt,
Robbanhat ezer bomba: kárbament,

De kárt nem okozott.

Bent:

Csend.

A Béke itt kezdődik.

Bent:

Csend.

Isten hozott.

(Reményik Sándor: Béke)

II. Medugorje

Megszentelt helye a világnak Medugorje, ez a Mária-jelenésekről ismert bosznia-hercegovinai kis település, ahol először 1981-ben jelent meg Szűz Mária.

Mária jelenléte azóta is valóság, nemcsak az Őt látóknak, de az egyszerű zarándokoknak, hívőknek is.

Fiatalok találkoznak itt minden évben Dél-Koreától Elefántcsontpartig számos országból. Találkoznak, hogy együtt imádkozzanak, ünnepeljenek. Tanúságokat hallgassanak, tanúságot tegyenek. Tanúságot hitükről, élő és megújuló kapcsolatukról Istennel, elzarándokolva Mária-hoz, a Béke Királynőjéhez.

Mária-szobor

A napi ötvézezer résztvevő együtt imádkozása megrendítő. A nyelvek sokféleségében, bábeli zűrzavarában nyoma sincs a „zűrzavarnak”, mindenki tudja, mikor kell az előimádkozó után folytatni, mikor kell csendben lenni. A szervezethez, összehangoltság csodálatos.

Jubileumi évben van Medugorje, hiszen harminchárom éve volt az első jelenés, huszonöt éve indult a fiatalok első imatálalkozója. De nem feledhetjük az éppen száz éve kitört nagy háborút, a szarajevói merényletet követő első nagy világgéget, vagy a mostári hídon áthaladva, a szétlőtt házakat látva, a jugoszláviai háborút.

A Béke Királynőjéhez imádkozni nemcsak szükséges, de nagyon jó. Háborúban és békében, gondok között és gondtalanságban, egyedül és ötvézezer emberrel. Ez a sokaság nem arctalan, ismeretlen tömeg, de emberekből, lelkekből álló közösség, melynek központja Krisztus, megtartó hitünk, kereszténységünk. Itt ráismerünk arra az istenarcra, amely valamennyiünkben ott van, melyet meglátunk a felénk forduló mosolyban, a „Béke veled!” – kézfogásban, a lélek legmélyebb összetartozás-szeretet-igényében: a Miatyánkban, a Szentségimádás mindent és mindenkit átölelő csendjében.

Az imatálalkozó az együtt ünneplésnek valódi Ünnepe: dalbantánban, rózsafüzérben, gyónásban, Szentmisében, a napi majd hatszáz pap szolgálatában... fiatalok és nem csak fiatalok között... Mária jelenlétében...

A Lélek útján járunk... Križevac szikláin (többször is) a Keresztúton... ugyanitt a hajnali szentmisén a hegy tetején felmagasodó kereszt tövében, szemben a felkelő nap sugaraiiban, mely fénybe vonja Medugorjet... a Jelenések hegyén, rózsafüzérrel kezünkben... a Feltámadt Krisztus és a Szűzanya szobránál... tanúságtétel közben a néhány másodperces földmozgás észlelésében... a Napot körülölelő szívárvány alatt... a negyvenöt perces harangzúgásban, amikor

a viharfelhők a felettünk csapkodó villámokkal együtt irányt váltanak... augusztus 2-án az újabb Mária-jelenésben...

„Íme, a te anyád” - néz rám és szólít meg magyarul ottlétem minden napján az a sok nyelvre lefordított evangéliumi mondat, mely az imatálalkozó jelmondata is. Jánosnak, a szeretett tanítvány-nak mondja ezt halála előtt Jézus. S mondja ezt valamennyiőnknek kétezer év távolából.

Igen, íme a mi égi Édesanyánk, akinek támogató szeretetében bízva teszünk (tettünk) meg több ezer kilométert, zarándokolunk el Hozzá a világ minden tájáról... hogy megvalljuk mi is szeretetünket, együtt imádkozunk az emberiségért, közösségeinkért, szeretteinkért, önmagunkért... a Béke Királynőjéhez, Mária-hoz... a BÉKÉÉRT...

Polányi Éva

Rónay György: Himnusz a Boldogságos Szűzhöz

Halkan hull az őszi este harmata...
Harmatozd rám égi kedved, Mária.
Oszladozzék balga szívem bánata.
Te vigyázz rám, boldogságos Szűzanya.
Hogyha kővel megdobnak az emberek,
Szeljek nekik ízes búza-kenyeret.
Töltse be a lelkemet a szeretet.
Tiszta szívvel áldhassam szent Gyermeked.
Bánatok közt elvadultam. Légy szelid
térítőm, hogy égi Atyánk fényeit
szepülően tükrözhessem, mint a víg
tengerszem a hajnal ifjú fényeit.
Gyermek-kedvvel ámuljak a fényeken,
Rózsa legyen tövisem közt életem,
piros rózsá, virágozzak ékesen...
Rózsakertek öntözője, légy velem.
Ellankasztó szárazságot messze űzz.
Égjek a szent szerelemben, mint a tűz,
égy Tűznek tűztestvére, kit erős
kötélék a legfőbb Tűzzel összefűz.
Fáradtságban biztatásod el ne vedd.
Cirógasson langyos, puha tenyered.
Jó öledbe hajtvá tikkadt fejemet,
megbékéljek mint a megvert kisgyerek.
Hogyha majd egy furcsa órán meghalok,
mint Fiadat úgy öleljen két karod.
Köszöntsenek örvendezve angyalok.
Fogadjon be országodba magzatod.
Amen.

Križevac

SPORT

A labdarúgók bajnoki pontokért játszanak

Rövid nyári pihenőt követően mintegy öthetes felkészülési ideje volt a Gyomaendrődi FC labdarúgóinak az igen korán, augusztus 9-én rajtoló 2014-2015. évi Megyei I. osztályú labdarúgó-bajnokságra. Az új bajnoki idényre ismét új edzővel vágott neki a felnőtt csapat, mert az előző évi edző, Árgyelán János Körösladányba távozott. A csapat új edzőjének személye Mazán Zoltán lett.

A játékos állományban is jelentős változás történt, abbahagyta Toldi Balázs az aktív játékot, ill. eligazoltak játékosok a csapattól. Az érkezési oldalon

sok fiatal játékos szerepel, akikre nagy szüksége van az egyesületnek, mert az elmúlt években sajnos nem sikerült fiatal játékosokat igazolni. Az elmúlt években a labdarúgócsapatra is jellemző volt, ami egyébként a városra is, fiatal korosztályok hiányoznak a sportból is vidéki vagy külföldi munkavállalás miatt. Ezek a fiatal játékosok reméljük, rövid időn belül beilleszkednek a csapatba, megszokják az első osztály légkörét, és hasznos tagjai lesznek a Gyomaendrődi FC labdarúgó csapatának.

A bajnokság végére a cél a csapat számára, szeretnénk magabiztosan megőrizni a Megyei I. osztályú tagságunkat, és az első nyolcban végezni a bajnokság végeztével.

Az U-20 és az U-17 korosztályú csapatot továbbra is Pelyva Miklós irányítja ebben a szezonban.

A játékosállományban bekövetkezett változások:

Érkezett: Mazán Zoltán (vezetőedző), Krizsán Pál (Kétsopronyi RSE), Máté Martin (Kétsopronyi RSE), Kovács Imre Richárd (Atletico Békéscsaba), Kovács Róbert Zsolt (Kondorosi TE U19), Barabás István (Mezőberényi FC), Szűcs Gábor (Mezőberényi FC), Sódar Gábor (Atletico Békéscsaba), Szabó Péter (Atletico Békéscsaba), Erdősi Gyula (Csépa KSE), Sztankó Ákos (Békéscsabai Jamina SE).

Távozott: Árgyelán János (játékos-edző), Toldi Balázs (visszavonult), Zsiros Péter (Szarvasi FC), Pántya Sándor (Mezőberényi FC), Muhari Gergő (Tököl VSK), Lakatos Erhard (Békéscsaba 1912 Előre U21).

Az eddig lejátszott mérkőzések eredményei:

2014. 08. 09. Szarvasi FC – Gyomaendrődi FC 1 : 0

G.: --

Íf.: 8 : 0 G.: --

A bajnokság nyitó fordulóján Szarvasra utazott a Gyomaendrőd. Az első félidőben kiegyenlített mezőnyfocit láthatott a nem túl népes közönség, többségében vérszegény támadásokkal, melyekből nem született gól az első játékrész során. A fordulást követően valamivel aktívabbá váltak a házigazdák, bár a mérkőzés legnagyobb helyzete az ő kapujuk előtt adódott, de sajnos kimaradt. A gólcseppet végül a Szarvas törte meg a 75. percben, több lehetőség elpuszkázása után látványos találattal jutottak vezetéshez a házigazdák. Az utolsó negyed órában a gyomaendrődiek igyekeztek menteni a menthetőt, de túlságosan is fellazultak hátul, ebből eredően veszélyesebb lehetőségek a szarvasiak előtt adódtak. A mérkőzés képe alapján a döntetlen igazságosabb eredmény lett volna.

2014. 08. 16. Gyomaendrődi FC – Mezőkovácsházi TE 6 : 2

G.: Csapó P., Erdősi Gy.(3), Molnár T., Máté M.

Íf.: 2 : 2 G.: Kun Cs.(2)

HATÁR GYŐZŐ KÖZTÜNK VAN

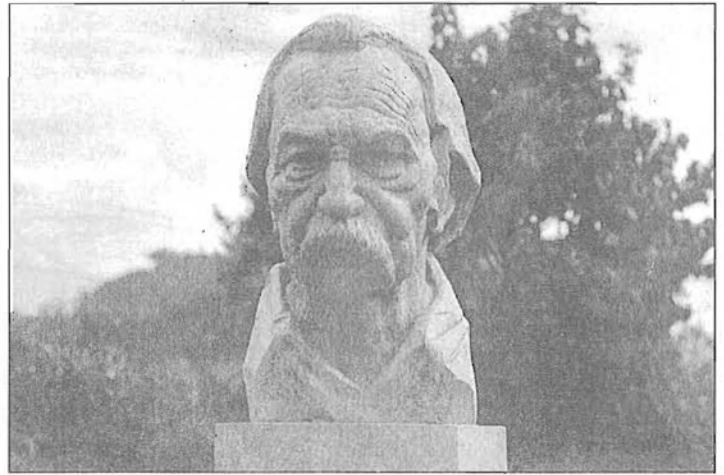
Augusztus 20-án városunk szülötte, Határ Győző „haza jött”. Születésének 100. évfordulója van, ezért az idei év Határ Győző Emlékév.

Tiszteletére Gyomaendrőd Város szobrot állíttatott a Kollmann téren.

E cél érdekében Gyomaendrőd város Önkormányzata, a Nemzeti Kulturális Alap Vizuális Kollégiumához pályázatot nyújtott be Határ Győző mellszobor portréjának elkészítésére.

A szobrot Oláh Mátyás szobrászművész készítette.

Felavatása nemzeti ünnepünkön, augusztus 20-án történt. Emlékműsor keretében Várfi András polgármester és a művész, Oláh Mátyás leplezték le a műalkotást.

Az első hazai mérkőzésen az újonc Mezőkovácsháza látogatott Gyomaendrődre. Az első félidő még kiegyenlített játékot hozott, mindkét fél előtt adódott lehetőség, azonban félóra elteltével a hazai Csapó váltotta gólr Erdősi beadását. Vezetésük birtokában a hazaiak megnyugodhattak, a vendégeket viszont támadóbb szellemre ösztökélte a bekapott találat. A szünetet követően az egyenlítés érdekében kitémadtak a kovácsházaiak, a hazaiak sorra eredményes kontrákat vezettek, és szinte minden lehetőségüket gólr tudták váltani. Ebben különösen Erdősi Gyula volt elemében, aki gólpasza mellett a második félidő első negyedórájában háromszor maga is bevette az ellenfél kapuját. Ezt követően még kétszer sikerült mattolni a vendégek védelmét, az ellenfél pedig csak szépíteni tudott az eredményen a második félidőben. A gyomaendrődi publikum régen láthatott kedvezőtel ilyen gólzáporos győzelmet, a végén nem is maradt el a vastaps formájában érkező tetszésnyilvánítás.

2014. 08. 23. Kondorosi TE – Gyomaendrődi FC 4 : 0

G.: --

Íf.: 11 : 0 G.: --

A harmadik fordulóban a Megye I. osztályú bajnokság legjobb játékosállománnyal rendelkező csapatához látogatott csapatunk. Szűk félórán keresztül monoton játék folyt, a hazaiak irányítottak, de a gyomaendrődiek sem játszottak alárendelt szerepet. A Kondoros a félidő hajrájában gyakorlatilag helyzet nélkül szerzett megnyugtató előnyt, 6 perc alatt két gólt is lőttek a vendég védelem rövidzárlatának köszönhetően. A biztos vezetés meghatározta a második félidő játékát is, amely során hamar tovább növelte előnyét a KOTE. Ezt követően átadta a teret, de a vendégek erejéből mezőnyfőlénynél többre nem futotta. Néhány helyzetüket a hazai kapus háritotta, a másik oldalon viszont a rutinos csatároknak elég volt egy pillanat is ahhoz, hogy fölényessé tegyék a Kondoros megérdemelt győzelmét. A tavalyi ezüstérmes hozta a kötelezőt, de a fiatal gyomaendrődi csapat sem vallott szégyent veresége ellenére.

Fülöp Zoltán

A törött szív...

Csabi zárkózott, magának való fiú volt, szeretett egyedül lenni, az iskolában is külön vonult, megette az uzsonnáját és bámulta a felhőket, de nem ment a többiek közé. Mikor felnőtt, az Édesapja gazdaságában segített a faluban, ahol éltek. Ha volt egy kis szabad ideje kiment az erdőszélre, ábrándozva nézte a felhők járását, ott nagyon jól érezte magát.

Édesanyja keseregve mondta a párjának:

- Te, Józsikám, mi lesz ezzel a gyerekekkel? – Soha nem voltak barátai, most már abba a korba ért, hogy lányokkal is jó volna, ha ismerkedne, szórakozni járna egy kicsit, de nem, ő csak dolgozik, meg bámulja az eget...

- Ne aggódj, asszony! – mondta a férje, helyén van ennek a gyerekek a szíve, szorgalmas, dolgos, majd ha eljön az ideje, rátalál a párjára, aki egy életen át a társ, s a gyerekei anyja lesz...

- Én bíz' aggodom – válaszolt a felesége – nézd meg most is csak ül kinn az erdő szélén, a tisztáson, és csodálja az égboltot... Nem mondom, nagyon szép a felhők színe és alakváltozása, hiszen a természet maga a csoda, de akkor is... – pörölt az asszony.

Telt, múlt az idő, Csaba járt az édesapjával kaszálni a tisztásra, hogy a jószágoknak legyen téli takarmánya. Egyszer csak a kasza élesen pendült, és egy darab furcsa kőbe vágott. Csabi megállt, felvette a követ meg sem nézte, a zsebébe rejtette és kaszált tovább. Ahogy haladt, egyszer csak megint talált egy hasonló nagyságú, formájú követ. Kézbe vette, nézegette, majd összeillesztette, és csak ámult, hogy egy szívforma alakult ki az összeillesztett két kőből. Nagyon elcsodálkozott, mondta is édesapjának, aki csak legyintett, s azt mondta:

- Tudod fiam, a természet csodákra képes, hihetetlen mi mindent alkot, a köveket is csiszolja, formálja az időjárás. El sem hinné az ember, milyen alakzatokat hoz létre... Nincs ebben semmi különös.

Csabi azért gondosan becsomagolta a két fél szív-re emlékeztető követ a zsebkendőjébe, és berakta a mellénye zsebébe. A munkával estefelé végeztek, fáradtan összepakolták a szerszámokat a lovas szekérre, a rendre vágott szénának valót megigazgatták, és elindultak haza.

Otthon finom illatok várták őket, gulyásleves volt a vacsora, már igen csak megéheztek.

- No, szentem, mossál gyorsan kezét – szólította édesanyja –, és asztalhoz hamar, mert kihűl a finom étel...

- Ejnye, no! És én? Én nem is kapok? – kérdezte huncutkodva a gazda.

- Már hogyan kapnál, édes uram, hiszen te is egész nap keményen dolgoztál, csak tudod, egy anya a gyerekeit részesíti előnyben, kényezteti. Gyere te is, és már szedem is a finom gulyást.

Örse, a feleség, keresztet vetett a szép kerek há-

zikenyérre és megvágta, egy-egy nagy karéj kenyeret kanyarított a férfiembereknek, hogy a leveshez egyék.

Azzal megvacsoráltak, és nyugovóra tértek, de Csabi a szívformájú kő nem hagyta nyugodni, még fáradtan is megpróbálta összeragasztani a két fél formát. Bíbelődött velük. Egyszer csak csoda történt...

Csabi elámult, mert a két kődarab, ami szívet formált összeragadt és lüktetni kezdett a kezében, mintha élne. Bizsergő érzés járta át egész testét...

- Szemfényvesztés – gondolta – mi történhetett, mi lehet ezzel a kővel?

- Nem varázslat, ami a kővé vált szívvel történt, ez az én szívem – mondta egy leányhang -, de mivel összetörte egy legény, eldobtam jó messzire, nem akartam több szenvedést, fájdalmat megélni, ezért azóta szív nélkül élek, nincs örömöm, de legalább bántatom sincs, nem érzek semmit...

- De hát hogyan? – dadogta Csabi.

- Egyszerűen rideg lettem, mint egy gép, teszem a dolgom, de érzelmek nélkül. Most egy furcsa érzés kerített a hatalmába, és idevonzott, azt én sem értem, hogy hogyan – mondta alig

hallhatóan.

- Te voltál már szerelmes? Milyen az? – kérdezte a fiú. Majd újabb kérdéseket tett fel a lánynak:

- Hogy hívnak, hol laksz, hogy kerültél ide?

A lány mosolygott.

- Tudod, én itt élek a faluban, látásból ismerlek is téged, tudom, hogy egy magányos szorgalmas fiú vagy, és lányokkal nem volt még soha sem dolgod. Mikor a szívemet ragasztgatni próbáltad, valami varázslat ide vonzott hozzád...

- Nem értem – válaszolta a fiú -, ez a két kő a te szíved?

- Igen, valamikor az volt...

- Most mi fog történni? – kérdezte izgatottan. Nagyon tetszett neki ez a tiszta tekintetű szép szőke lány...

- Nem tudom, talán így volt megírva a sorsunk, hogy mi ketten találkozunk, és én még kapjak egy esélyt, hogy boldog legyek, nem gondolod?

- Mit tegyek – kérdezte a fiú – ragasszam össze?

- Nem szükséges. Látod, hogy összeforr.

Majd egy villanás alatt eltűnt Csabi kezéből a szív...

Csendben, döböntően ültek egymással szemben.

A lány kipirul arccal ült, Csabi szíve táján melegséget érzett, és rámosolygott, nagy zavarában nem is tudta mit kellene mondania...

Csendben ültek a kicsi szobában a pislákoló lámpa fényénél, és az ablakon néztek kifelé, ahonnan bevilágított a tetelhold. Csabi lekapcsolta a lámpát és együtt nézték a holdat, majd Kati közelebb húzódott hozzá, megfogta a kezét, melegséget érzett a szíve tájékán... Sokáig ültek kéz a kézben, egymás vállára hajtott fejjel, és nagyon boldognak érezték magukat.

A kővé vált törött szív összehozta őket, szerelmet adott mindkettőjüknek.

Csabi boldogan mesélte szüleinek, hogy megtalálta élete párját, és hamarosan megházasodik. Ők csak ámultak a hír hallatán, de nagyon örültek neki.

Meglátogatták Kati szüleit, mindent megbeszéltek, és hatalmas lakodalmat csaptak. A fiataloknak, akik azóta is boldogan élnek, már három gyönyörű gyermekük szaladgál a ház körül az udvaron...

Soha senkinek nem mesélték el a törött kő szív történetét, ezt a titkot megtartották maguknak örökre...

Benke Mária

Izès Izek

Szeptember

Kapros-tökös palacsinta

Palacsinta tészta finomra reszelt tököt keverünk. A szokásosnál kicsit vastagabb palacsintákat sütünk belőle. Kaprot apróra vágunk. Világos margarinos rántást készítünk, belekeverjük a kaprot, felöntjük főzötejszínnel, sóval, borssal, kevés reszelt szerecsendióval ízesítjük. A negyedrért hajtott palacsintákat megöntözzük a szósszal, melegen tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TŰZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZERELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhöz is megyek! Hétféteken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRŐD, SZENT ISTVÁN. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőterek beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sutt elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása,
- ill. téglal lerakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

INTER
NYELVSTÚDIO
fyz. 21381-2007

SZÁMÍTÓGÉP KEZELŐ TANFOLYAM

nem csak vizsgázóknak!

A tanfolyam anyaga megfelel az ECDL vizsga anyagának.

Szövegszerkesztés, táblázatkezelés, operációs rendszerek, IT.

60 óra, 10 HÉT, heti 6 óra, 2x 3.

szombatonként, vagy munka után

klimatizált terem, gépet biztosítunk!

indul jelentkezéstől függően, 600Ft/ó.

Érd: info@internyelvstudio.hu; 20/436-0699,20/2297022

Csoportos nyelvtanfolyam nem indul a nyáron!

Kellemes vakációt, jó pihenést kívánunk!

Inter Nyelvstúdió, Gyomaendrőd, Kossuth út 18. H - P: 15-18 óráig

e-mail: info@internyelvstudio.hu, internyelvstudio@gmail.com

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Hiába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”*

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

FARKAS FERENCZNÉ SOCZÓ ERZSÉBET békéscsabai, korábban hunyai lakos, augusztus 10-én megtért Égi Urához. Temetése Nagyboldogasszony ünnepén volt Hunyán. Gyászolja családja.

FARKAS GUSZTÁV gyomaendrői lakos, 62 éves korában augusztus 15-én hunyt el. Gyászolják rokonai, ismerősei. Isten örökjén pihenése felett.

FARKAS MÁTYÁS hunyai lakos, 92 éves korában a szentségekkel is megerősítve, augusztus 15-én az Égi Hazába költözött. Gyászolja családja.

HEGEDŰS IMRÉNÉ BALOGH JUSTINA hunyai lakos, volt sekrestyés, augusztus 18-án a szentségekkel is megerősítve, Isten Országába költözött. Gyászolják: családja és a hunyai hívek.

HUNYA ILLÉSNÉ LESTYÁN ILONA hunyai lakos, augusztus 11-én 75 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Temetése Hunyán volt, Nagyboldogasszony ünnepén. Gyászolja családja.

TÍMÁR ILDIKÓ gyomaendrői lakos, 50 éves korában július 31-én távozott szerettei köréből az Örökkévalóságba. Gyászolják családtagjai, szerettei. Isten adjon neki örök nyugalmat.

URBÁN VINCE gyomaendrői lakos, 87 éves korában, augusztus 6-án adta vissza lelkét teremtőjének. Gyászolja a család rokonok, ismerősök. Fogadja be lelkét az Örök Boldogság. A gyászoló család ezúton köszöni a nagy számban megjelentek részvételét és a kegyelet virágait.

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrői és a hunyai templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Az endrői katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatják adományok felajánlásával:

Készpénzbefizetés az endrői plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

„Roma Holokauszt 1944-2014”

2014. augusztus 1-2.

A II. világháború utolsó óráiban, 1944. augusztus 2-án számolták fel Auschwitzban a II/E. cigány barakkot, kivégezve a még ott iszonyú körülmények között raboskodó, 3000 cigány származású foglyot.

A Cigány Világszövetség 1972-es párizsi kongresszusának határozata alapján minden évben ez a nap a cigány Holokauszt nemzetközi emléknapja. A szervezet kezdeményezte, hogy augusztus 2-án, délben egyperces csenddel emlékezzenek meg a Holokauszt cigány áldozatairól.

Az egyetemes cigányság eme szörnyű tragédiájára emlékezik meg Gyomaendrőd Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata, a Roma Polgárjogi Szövetség, és a Civil Közösségért Alapítvány 2014. augusztus 1-jén és 2-án a Fő út 80 szám alatti Roma Községi Házban.

Megemlékezésünk 2014. augusztus 1-jén este 7 órakor dokumentumfilm vetítéssel kezdődött, melyben a túlélők beszámoltak arról, hogyan élték túl a szörnyű kínzásokat, megrázkódtatásokat. Ezt követően Czank Gábor plébános úr vezetésével katolikus szertartással emlékeztünk az elhunytakról, majd ezt követte a csendes gyertyagyújtás. Cigány hagyományokhoz híven virrasztást tartottunk, ahol Botos János és cigányzenekara húzta a siratós nótákat.

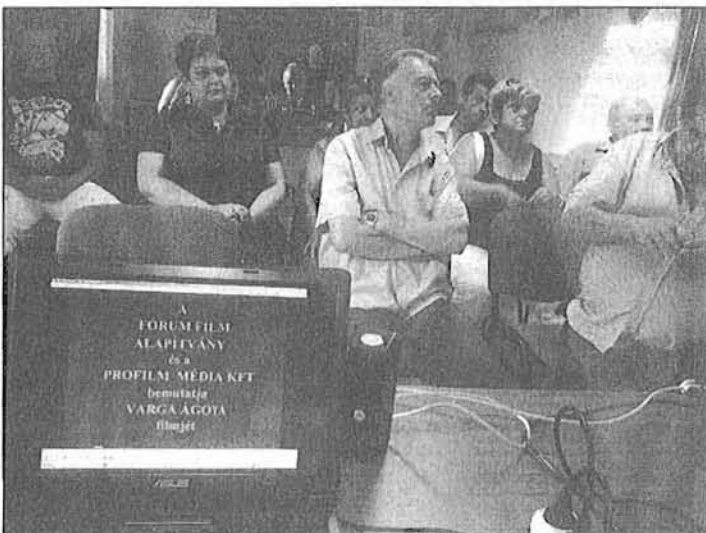
Augusztus 2-án 10.55-kor Várfi András Gyomaendrőd Város Polgármestere köszöntötte a megemlékezőket, melyben vezérgondolatként hangsúlyozta, hogy soha többé ne történjék ilyen szörnyű esemény. Ezt követően „Porrajmos, samudaripe, kali trash, roma holokauszt – a sok nevű, szegyetlenes történelem...” előadása volt hallható Habina Péter (Civil Közösségért Alapítvány) előadásában, majd Pál Jánosné (Térségi Szociális Gondozási Központ Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat) A társadalmi előítéletekről napjainkban című előadása hangzott el.

Déli 12 órakor 1 perces néma csenddel emlékezünk a 70 évvel ez-

előtti szörnyű tragédiájáról. Ezt követően a Fő út 80 szám alatti Roma Községi Ház udvarán lévő fát kineveztük a megemlékezés fájának.

A megemlékezés befejezése előtt ünnepi beszédet mondott Szécsi Zsolt Gyomaendrőd Város Roma Nemzetiségi Önkormányzat elnöke. Záróakkordként Botos János és cigányzenekara a Nemzetközi Cigányhimmusszal zárták a megemlékezést.

A megemlékezést támogatták: Várfi András polgármester, Poharalec László önk. képviselő, Aranyos Kft., Hentes Feri Húsboltja, Botos János Cigányzenekara, Fülöp István, Mohácsi Sándor

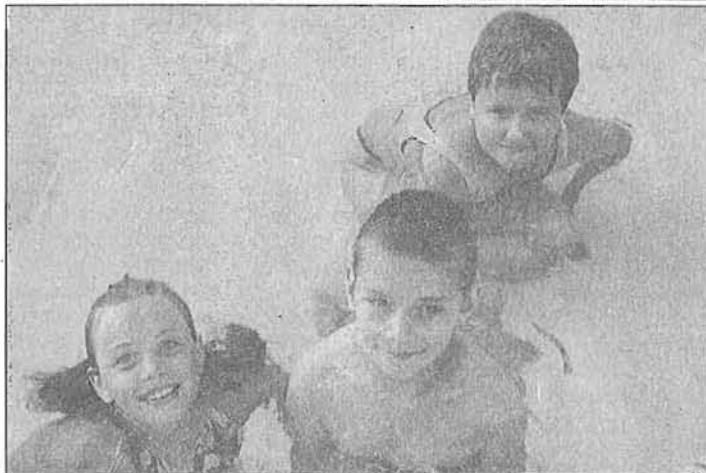
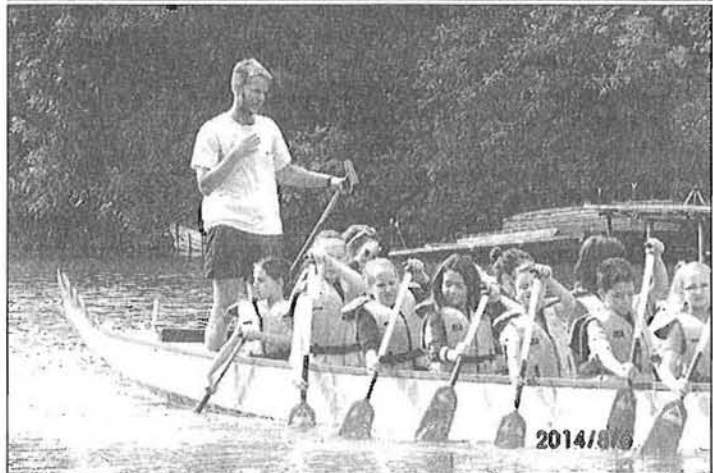
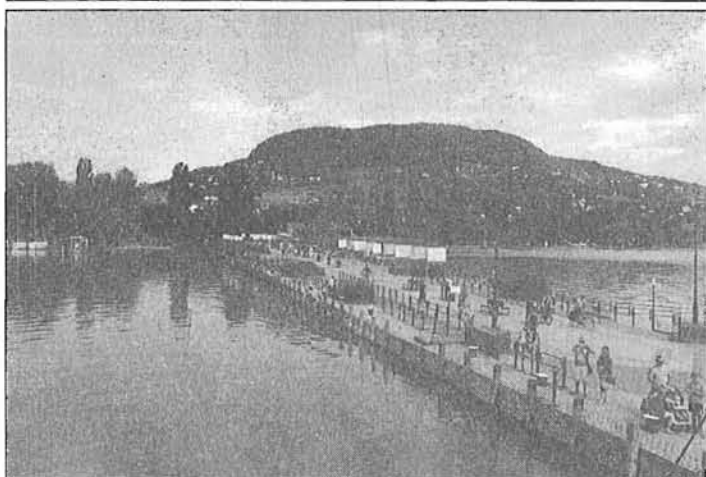

Hírek a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából

Nyári napközis tábor

Augusztus 4-8-ig nyári napközis táborban vettünk részt. Rengeteg élményben volt részünk. A hét folyamán ellátogattunk a Tűzoltóságra, ahol egy remek bemutatót tartottak nekünk a helyi tűzoltók. Robi bácsi tanyáján íjászkodtunk, közösen főztünk, süttöttünk, sokat játszottunk. Szarvason az újonnan megnyílt Vadasparkban is eltöltöttünk egy napot. Szerda délelőtt a Mentőállomáson láttak vendégül bennünket, ahol Rávai Béla bácsi közreműködésével bepillantást nyerünk a mentősök munkájába, délután pedig kalandtúrán vettünk részt az endrődi ligetben. Voltunk a Liget Fürdőben, ahol strandoltunk. A hét csúcspontja a pénteki nap volt, amikor vízitúráztunk, az endrődi hajókikötőtől áteveztünk a gyomai szabad strandig. Kellemesen elfáradtunk, de mindenkinek ez a nap tetszett a legjobban. Csudajó hét volt, köszönjük a szervezőknek a lehetőséget!

Tóth Patrícia 3. osztályos tanuló

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Ismét Erzsébet-táborban nyaraltunk!

A Gyomaendrödi Kis Bálint Általános Iskola 120 tanulója és 13 pedagógusa az idei nyáron is a Balaton partján tölthetett egy programokban gazdag, csodálatos hetet.

A tavalyi nagyszerű táborozás után rögtön elhatároztuk, hogy a következő évben is pályázatot nyújtunk be az Erzsébet-program keretében meghirdetett vakációzásra. Pályázatunk nyert, s így a diákok nagyarányú érdeklődése miatt 2014. július 13-án korán reggel két autóbusszal indultunk Balaton-parti úti célunk, Fonyódliget felé. Néhány társunk vonattal tette meg a hosszú utat. Megérkezésünk után a Balaton hűs vizében is megmártóztunk. Nagyon büszkék voltunk a tábornyitón két diáknkra, akik az Erzsébet-tábor zászlaját vonhatták fel. Ezalatt a többi táborozó a már jól ismert tábordalt énekelte: „Gyere, elférünk, gyere el, kérünk, s lesz egy szép közös emlékünök, ha a víz, ha a part, ha a Nap is kitart, és nem kapunk ki egy nagyobb vihart.” Szerencsére az időjárás kegyes volt hozzánk, a táborozás hetében ugyanis a kisebb záporok ellenére mindennap tudtunk a tó vizében fürödni. A táborban gazdag program várta a gyerekeket: vízi vetélkedő, színházi előadás, vízi kalandpark, koncert, diszkó, Erzsébet-vetélkedő, kerékpáros akadálypálya, focibajnokság, tábori olimpia, kisonatorozás Fonyódra, s éjszakai Bátorság-próba. Csatunk minden versenyre benevezett, s a feladatok teljesítése után többször hirdették ki győztesnek iskolánk tanulóit. A sportban is

jeleskedtek a gyerekek: a tábori focibajnokságban a 12 éven felüli fiúk 4. helyezést értek el, a 12 éven aluliak csapata pedig bronzérmes lett! Pásztor Olivér 4. b osztályos tanulónk szerezte meg a gólkirályi címet. A tábori olimpián futás, távolugrás, kislabda hajítás és célba rúgás sportágakban mérhették össze erejüket a diákok. Ismét több tanulónk állhatott a dobogó különböző fokaira az eredményhirdetéskor, s nyakukba került az Erzsébet-tábori arany-, ezüst- vagy bronzérem. Fehér Dóra és Kónya Frigyes szerezte a legtöbb érmet, de büszkék vagyunk Werle Zorka, Gubucz Réka, Weigert Enikő, Galát Levente, Ugrai László és Kiss Barnabás teljesítményére is. A színes és változatos tábori programok mellett az utolsó napon egy hajókirándulást is tudtunk szervezni Badacsonyba.

A táborzáró ünnepség után a diákok közül többen megfogadták: jövőre ismét eljövünk az Erzsébet-táborba!

Köszönet a táborozás megszervezéséért Vaszkó Lajosné, Balla Károlyné és Forgácsné Gyetvai Krisztina pedagógusoknak, valamint a diákok felügyeletéért Ágostonné Farkas Mária intézményvezetőnek, Csapóné Pap Zsuzsanna, Fekécs Éva, Fekécsné Búza Erika, Gálné Juhos Éva, Gyalog Irén, Gyuriczáné Molnár Éva, Kocsisné Beranek Gizella, Kovácsné Szabó Mária és Orbán Józsefné pedagógusoknak. Köszönjük a Gyermekekért Alapítvány anyagi támogatását is.

Szadán lenni jó!

Még a medvéket is megszelídítjük

A címben olvasható kijelentést a saját bőrükön tapasztalta a gyomaendrödi Színfolt Mazsorett Csoport, ugyanis augusztus 22-én egy kellemes napot töltött a Gödöllő melletti takaros kis településen, Szadán. Jámor Lajos (gyomaendrödi származású) jegyző úr és Vécsey László polgármester úr hívta meg az együttest és vezetőjét, Hunya Jolán tanárnőt abból az alkalomból, hogy a település visszanyerte a Nagyközség címet. Ez mindenképpen örömmel és elégedettséggel töltötte el a helyi lakosokat. A Nagykátáról érkező Fúvós Zenekar és a Színfolt legnagyobb táncosai közös műsorukkal tették az ünnepést érdekessé és emlékezetessé. A szervezők finom vacsorával, süteménnyel, ajándékokkal kedveskedtek a fellépőknek. Vendégzeretüket szívből köszöni a csoport és vezetője. A mazsorett-táncosok a térzenei előadás előtt ellátogattak az öt percre lévő Veresegyházára, ahol Közép – Európa egyetlen Medveotthonát tekintették meg. A területen nemcsak medvéket, hanem farkasokat, rénszarvasokat is tartanak. Olyan kifizetőrendszert építettek meg, ahol teljes biztonságban, testközelből látogathatják az érdeklődők az állatokat. A nagyon érdekes, nem mindennapi élményt közösen élték át a táncosok, a kiránduláson szerzett tapasztalatok, a jókedv, az önfelelt vidámság erősíti a csoportszellemet, a felszabadult érzések mindenképpen hasznosak lesznek a további fellépéseikre. Polgármester úr szavaival élve: Szadán valóban jó lenni! Köszönjük, hogy ott lehettünk!

Kenyérszentelés Gyomaendrődön és Hunyán

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240

E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Szeptemberi ajánlataim:

- virághagymák, rózsatövek (tulipánok, jácintok, nárciszok)
- virágföldek, virágtápok, műanyag virágcserepek
- kandallók, szenes kályhák, kályhacsövek
- demizonok, műa. kannák, műa. hordók
- takaróponyvák, fóliák, p.p. zsákok, raschel zsákok
- dróthálók, raschel hálók, kötöző drótok, spárgák
- gumicsizmák, esőruhák, védőkesztyűk
- szegek, csavarok, Reisser csavarok
- fejszék, balták, fűrészek, kéziszerszámok
- festékek, ecsetek, zsákos anyagok
- cefrés hordók, cefredarálók, segédanyagok
- rácsalóirtók, csapdák, ragasztók
- kisállat eledel, kiegészítők

Várom vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 210 Ft

XXI. évfolyam 10. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat *

2014. október

A tartalomból:

Papi szolgálat a kommunizmus idején

3. Önkormányzati hírek

5. IN MEMORIAM: Hegedűs Imréné

8. Civil sarok - Tóth Ferenc, az új igazgató

9. Kneipp-féle vízgyógyászati módszerek gyakorlati alkalmazásairól

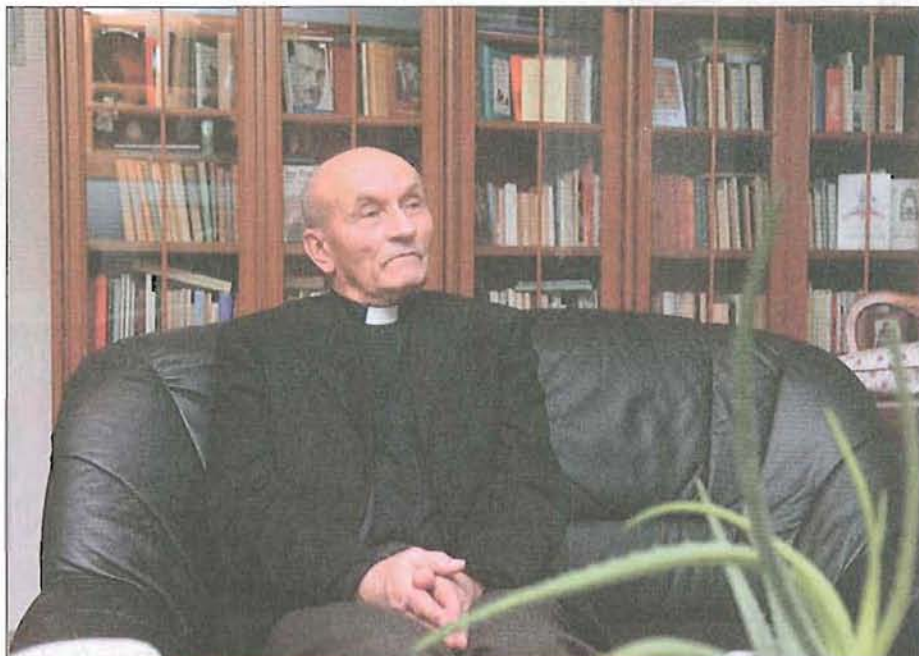

19. Ora et labora! Rendhagyó évnyitó

20. Hét gyertya hét iskoláért
írás a 6. oldalon

Varjú Imre atyával beszélgettünk

Varjú Imre atya, a pestszentlőrinci Ibo-lyai utcai kápolna nyugalmazott plébánosa tavaly novemberben ünnepelte 81. születésnapját. Azok között a papok között volt, akik 1956-ban a kórházakban segédkeztek, iratokat sokszorosítottak, és akik a megtorlás idején börtönbe kerültek. Szerkesztőségünk a súlyos történelmi pillanatokban átélte tapasztalatairól kérdezte. Az ő történetével emlékezünk meg a kommunista diktatúrák áldozatairól a február 25-i emlénapon.

Hogyan élték meg 56 első napjait a központi papnevelő intézetben?

– Az 1956-os események első felvételéből nem ért el hozzánk semmi, mert éppen lelkigyakorlaton vettünk részt. Egy hétig tartott, egymással nem beszélünk, rádiót nem hallgattunk, az előljárók nem tájékoztattak minket. Vasárnap reggel ért véget a lelkigyakorlatos csend, akkor tudtuk meg, mi történt. Rögtön arra gondoltunk, hogy biztosan vannak sebesültek, el kell mennünk hozzájuk. Hatodéves, frissen

felszentelt papok voltunk, szeptembertől voltunk a központi szemináriumban. Nyolc-tíz felszentelt pap lehetett akkor ott, mindenki kiment a kórházakba, én vasárnap délelőtt a szentmise után a Bakáts téri kórházba mentem. Tele voltak sebesültek, főleg egyetemisták és munkás fiatalok voltak. Reverendában mentem, vittem a kenetet, az Oltáriszentséget. Megbeszéltük, hogy kijövök mindennap: áldoztattam, gyóntattam.

Mi történt az orosz csapatok bejövetelekor? Folytathatták ezt a szolgálatot?

– November 4-én reggel hétre voltam beosztva misére az Egyetemi templomba. A rádióból már tudtam, hogy a szovjetek visszajöttek. Három tank állt a Kálvin téren, az egyiknek a csöve az Üllői útra, másiké a kiskörútra, a harmadik a Kecskeméti utcára irányult. A szovjet katonák lőttek mindenkire, aki élt és mozgott.

folytatás a 13. oldalon

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Autómentes nap!

Gyomaendrőd Önkormányzata rendezte meg szeptember 19-én az autómentes napot. A Kis Bálint Általános Iskola kisebb – és nagyobb diákjai kerékpáros ügyességi versenyen, aszfaltrajzversenyen és kézműves foglalkozáson vettek részt. A szülők is érdeklődést mutattak, mert többen elkísérték gyermeküket kerékpárral, és együtt „bicajoztak” csemetéjükkel. A kerékpáros közlekedés elméleti szabályairól adhattak számot azok, akik tesztet tölthettek ki. Elsősegélynyújtás gyakorlására is volt lehetőség ezen a délutánon.

A Szülői Munkaközösség által a Kis Bálint Általános Iskola Fő úti iskola udvara megújult. Térburkolatot raktak le, több pihenőhelyet létesítettek a dolgozók kezébe, és rendezettebbé, biztonságosabbá tették a nagy diákok játszó területét. Köszönjük a szülők és a szakemberek segítségét, és továbbra is számítunk támogatásukra!

A Kis Bálint Általános Iskola Szülői Munkaközössége Iskola Bált szervez! Időpont: október 18. Helyszín: Katona József Művelődési Központ. Vacsora ára: 2500ft/fő. Minden érdeklődőt, támogatót szeretettel várunk!

Kis Bálint Általános Iskola

AMIT ISTEN EGYBEKÖTÖTT...

Smiri Sándor és Farkas Katalin 2014. augusztus 30-án esküdtek egymásnak örök hűséget a gyomai Jézus Szíve templomban.

Rieger Ferenc és Fillmon Andrea 2014. július 31-én esküdtek egymásnak örök hűséget az endrődi Szent Imre templomban.

Mindkét párnak kívánunk sok-sok boldogságot, Isten áldását a közös életükre. Egy életen át!

Önök joga van tudni...

hogy miről döntött a Képviselő-testület szeptember hónapban

Projektmenedzseri beszámoló a „Lélekkel a Körösök mentén” c. projekt előrehaladásáról

Utoljára 2014. augusztus 28-iki Képviselő-testületi ülésen történt beszámoló a DAOP-2.1.1/J-12-2012-0007 azonosítószámú pályázatról. Az azóta eltelt időben a következő események történtek:

Az épületek kiviteli tervének elkészítési jogát a Bíráló Bizottság döntése alapján a július 15-iki ülésen az Insula Bau Kft. nyerte el. Az elkészítés határideje szeptember 15. volt. A szerződő fél a terveket csak részben szálította le.

Az eszközbeszerzés az élményelemekre nyílt közbeszerzési eljárás keretei között történik. Időközben kisebb módosítás történt a kiírásban, ezért újabb ajánlattételi felhívás történt, melynek határideje szeptember 25-én jár le.

Építés, felújítás:

Építés	Felújítás
Erzsébet ligeti tanösvény és környéke kialakítása	Szent Antal zárandokház
Fa szerkezetű kilátó építése	Szent Antal kenyérsütőház
„Bárka” Halászati Látogatóközpont kialakítása	Körös Látogatóközpont

A Közbeszerzési Bizottság az eljárás anyagait tárgyalta és jóvá hagyta szeptember 17-én

A Képviselő-testület elfogadta a beszámolót.

Csatlakozás a Bursa Hungarica Felsőoktatási Ösztöndíjrendszerhez és a pályázat kiírása

Az ösztöndíjpályázat egy 2007-es Kormányrendelet alapján kerül meghirdetésre. A települési önkormányzatoknak minden évben lehetőségük van a következő fordulóhoz csatlakozni. (2014/2015-ös tanév második és a 2015/2016-os tanév első félévére vonatkozik)

A támogatást kizárólag szociális rászorultság alapján lehet elnyerni. A pályázatnak két típusa van „A” és „B”. Az „A” típusú a felsőoktatási intézményben hallgatói jogviszonnyal rendelkező pályázók, míg a „B” típusú pedig a 2014/2015-ös tanévben érettségiző tanulók nyújthatják be.

A 2012-es tanévben 31 fő, 2013-ban 36 fő, 2014-ben 20 fő adta be határidőre pályázatát. A 20 főből 19 felelt meg a kiírás feltételeinek.

A 2015-ös forduló pályázatainak benyújtási határideje az önkormányzat részéről 2014. november 7.

A képviselő-testület ismét megszavazta az ösztöndíjrendszerhez való csatlakozást.

Termőföldek hasznosítása

Városunk Képviselő-testülete a 2013. augusztusi ülésén döntött arról, hogy néhány, haszonbérletbe adott termőföldet a visszavételt követően átadja használatra a Kistérségi Szociális Start Munkaprogram részére. Ezek a területek jelenleg művelés alatt állnak és a megigényelt földalapú támogatást, melynek összege megközelítőleg 9 millió Ft, az önkormányzat kapja. Bérbeadás útján 30 kg/AK ez az összeg kb. 3.5 millió Ft-ot tenne ki. Tehát az önkormányzat számára előnyösebb, ha a munkaprogramon keresztül hasznosítja a termőföldeket.

Az elkövetkező időben az alábbi helyrajzi számú területek szerződése fog lejárni: 02253/13, 02626/4, 02750/9 sz., közel 40 hektár területen. Mivel a helyi rendeltünk alapján a termőföldek át lettek sorolva a kiemelt jelentőségű nemzeti vagyon kategóriába, a térség jellegénél fogva a termőföld stratégiai fontosságú.

A Képviselő-testület egyetértett a döntési javaslattal, mely szerint átadja azokat használatra a Kistérségi Szociális Start Munkaprogram részére.

Képviselői számítógépek ciklus végi sorsának rendezése

Az elektronikus kapcsolattartás bevezetéséről szóló döntés nem szabályozza a képviselői számítógépek ciklus végi kivonásának kérdését. Ilyen esetben az átvételi dokumentumnak megfelelően kell eljárni, vagy egyedi testületi döntéssel kell az egyébként 0 Ft könyv szerinti értéken a képviselői gépek kivonásáról és pótlásáról gondoskodni. A kereskedők nyilatkozata szerint ezek a gépek megkímélt állapotban bruttó 55. 000 Ft piaci értéken adhatók el.

A gép megvásárlásáról egy esetben volt precedens, mivel egy képviselő lemondását követően igényt tartott a gépre. Akkori értéken 117 679 Ft térítési díjat kellett megfizetnie.

Az újabb gépek beszerzésének bruttó értéke 130 000/150 000 Ft/db,

mely összeg az optikai kábel kiépítésének terhére valósítható meg.

A képviselő-testület úgy határozott, hogy nem tartja célszerűnek az eszközcsere, illetve a részleges gépcseré is csak a használt eszköz térítése ellenében legyen végrehajtható.

Lehóczkiné Timár Irén
képviseelő

Tisztelt Olvasó! Tisztelt Választópolgár!

Ismét eltelt négy év! 2014. szeptember 25-én tartotta a Képviselő-testület a soron következő és egyben a ciklus utolsó ülését. Mint képviselő, egy időközi választás után (2007. március 4.) kaptam felkérést a Városunk újság szerkesztőjétől, hogy készítsek beszámolókat a testület munkájáról havi rendszerességgel. Legtöbbször a késő esti órákba nyúló ülések után készültek ezek, az Önök tájékoztatására szolgáló írárok, születtek meg az „Önök joga van tudni...” című cikkek. Közel nyolc éven át próbáltam hiteles, minden elfoglaltságtól mentes tájékoztatást nyújtani a Tisztelt Olvasónak.

A ciklus befejeztével az én egyéni mandátumom is lejár, ezért szeretnék elköszönni Önöktől, és egyben reményemet kifejezni arra vonatkozóan, hogy mint képviselőjelölt ismét elnyerhetem a Választók bizalmát, és az elkövetkező öt évben is írhatok tájékoztatást az újonnan alakult testület munkájáról. Tisztelettel:

Lehóczkiné Timár Irén
Képviseelő

Tisztelt Képviselő Asszony! Kedves Irénke!

Olvasóink és a magam nevében is szeretnék köszönetet mondani az elmúlt évek áldozatos munkájáért, mellyel szakszerűen tudósítottál hónapról hónapra az önkormányzati ülésekről. Isten áldását kívánom életedre, és reménykedem az elkövetkező évek további együttműködésében.

Itt szeretném megköszönni Várfi András polgármester Úrnak, és a leköszönő Képviselő-testületnek is az elmúlt négy év munkáját.

Iványi László
a Városunk újság főszerkesztője

Tisztelt Választópolgár!

Engedjék meg, hogy bemutatkozzam.

Lehóczkiné Timár Irén vagyok, Endrődön születtem 59 évvel ezelőtt. Itt éltem és dolgoztam családommal, ma már a férjemmel.

Pedagógusként negyven évig tevékenykedve megtanultam, hogy a jó emberi kapcsolatok kiépítéséhez nélkülözhetetlen a bizalom megszerzése, melynek alappillére a hitelesség.

2007. március 4-e óta a Fidesz-KDNP színeiben egyéni választókerületi képviselőként, két cikluson át, a legjobb szándékom szerint és a lehetőségeim keretein belül, a város, a lakosok érdekeit mindenkor figyelembe véve hoztam meg döntéseimet. Nagy megtiszteltetésnek érzem és érzem, ha problémáikkal megkeresnek az itt élő polgárok, és én a segítségükre tudok lenni.

A 2010-es önkormányzati választások óta egy némileg megnövekedett és átrajzolt területen, az öregségi településszel kiegészítve, ismét folytathattam megkezdett munkámat a köztet lakóinak megtisztelő bizalma által. Ebben a ciklusban lettem az Ügyrendi, Oktatási, Kisebbségi és Esélyegyenlőségi Bizottság, valamint az elmúlt év végétől a helyi Értéktár Bizottság elnöke, és ezekkel a feladatokkal módomban állt kipróbálni munkabírámat.

2013. december 16-a nagy változást hozott eddigi életemben, mivel a 40 éves pedagógusi pályámat megszakítva nyugdíjba vonultam. A fel szabadult időmet és aktivitásomat kihasználva, mondhatni, „főállású” képviselőként maradtam a lakosság szolgálatában.

Megválasztásom esetén szeretném segíteni eddig megszerzett tapasztalataimmal az új testület munkáját. Célkitűzéseink közé tartozik továbbra is a meglévő munkahelyek védelme, a munkahelyteremtés támogatása, a bel- és külterületi településrészekben egyaránt a városkép javítása, a helyi közösségi közlekedés igényekhez való igazítása, az oktatás, a családok és idős emberek problémáira változatlanul figyelmet fordítani.

Az elkövetkező ciklusban is a rám jellemző habitus és értékrend megtartása mellett, egy új, de csupa nagyszerű emberekből álló csapatban a Kereszténydemokrata Néppárt képviselőjelöltjeként szeretném az Önök érdekeit képviselni, bízva ismételt bizalmukban.

Köszönöm megtisztelő figyelmüket!

Lehóczkiné Timár Irén
képviseelőjelölt

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Öregmistránsok találkozója

Szeptember 14-én, a Szent Kereszt felmagasztalásának ünnepén ismét megrendezték Hunyán a fiú öregmistráns találkozót.

Az esős idő ellenére is jópáran eljöttek a hajdani hunyai öregmistránsok közül a Hunyán és vidéken élők is. A szentmise könyörgésébe belefoglalták a mai keresztet hordozók szenvedéseit, név szerint is megemlítve az iraki és ukrainai keresztény embertársaink háborús szenvedéseit. Külön a ministránsokért is imádkoztunk.

„Krisztus, te kiűresítetted önmagadat, felvetted a szolga alakját, és hasonlóná lettél az emberekhez, engedd, hogy Egyházad tagjai, különösen is az öreg és jelenlegi ministránsok mindig hűségesen kövessenek Téged!”

A szentmise után a plébániai hittanteremben agapéval és kötetlen beszélgetéssel zárult a jól sikerült találkozó.

új elérhetőségünk:

<http://www.varosunkujsg.hu>

MEGHÍVÓ - IDŐSEK VILÁGNAPJA - Hunyán, október 4-én, szombaton este 5-kor a szentmisén Idősek Világnapja alkalmából megemlékezést tartunk. Jöjjenek össze minél többen. Aki nem tudnak eljönni, de szeretnének, kérjük, jelezzék a plébánia felé, és akkor autóval elhozzuk a templomba.

Gyomaendrődön **Üzemorvosi** (foglalkozás-egészségügyi ellátást)vállalok! Rendelés helye: Gyoma Rendelőintézet Rendelés ideje: Szerdánként 8-12 óráig. Előzetes bejelentkezés: 30/9850-816-os telefonszámon szükséges. **Dr. Hunya Sarolta** foglalkozás-egészségügyi szakorvos

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb jövő!

Tímár Máté

Hegedűs Imréné Balogh Juszti

volt hunyai sekrestyés
(1928-2014)

2014. augusztus 18-án 86 esztendőskorában költözött az égi hazába volt sekrestyésünk, özv. Hegedűs Imréné, Balogh Juszti. Temetése a hunyai templomból volt augusztus 26-án.

Amikor letette a templom kulcsait, egy interjút készítettünk vele a Városunk újság olvasóinak, mely megjelent a Városunk újság 2003. decemberi számában. Ez interjú szó szerinti újra közlésével emlékezünk rá, és áldozatos munkájára.

Isten adjon Neki örök nyugodalmat és üdvösséget!

November 1-jén, tizenegy év szolgálat után egészségügyi okok miatt lemondott Hegedűs Imréné, Juszti néni a hunyai sekrestyési munkáról. Két hét elteltével újból elbeszélgettem vele.

Plébános: Kedves Juszti Néni! Ma 16 napja, hogy letette a hunyai templom kulcsait, és lemondott a sekrestyési munka köréről. Hogy érzi magát?

Hegedűsné: Most már hál' Istennek, jól érzem magam. Akkor nagyon megijedtem. Úgy mentem el kezelésre, hogy majd segít rajtam... és nem segített, hanem rosszabbul lettem. Hál' Istennek, azóta már javulगतok, sokkal könnyebben vagyok, mint két héttel ezelőtt.

Plébános: November 1-jén, 11 év után miért tette le a kulcsot, a munkát?

Hegedűsné: Beteg lettem. Félttem attól, hogy nem bírom, félttem a téltől. Ha az esti misék nem olyan későn volnának, legalább a téli időszakban, akkor még talán-talán bátrabb volnék.. de ezek az esték, amikor haza kell menni a sötétben. Már nagyon nehéz a számomra.

Plébános: Az az öt óra nincs olyan későn, csak a nap megy le hamar...

Hegedűsné: Ebben igaza van plébános úrnak, hogy a nap megy le hamar. Sajnos, sötétben kell haza menni, és nem olyan közel lakok a templomhoz.

Plébános: Ha vissza tekint az el múlt tizenegy évre, mire emlékszik szívesen, mi volt a legszebb?

Hegedűsné: Mi is volt a legkedvesebb élményem? Hát azt lehet mondani, hogy minden egyes nap kedves élmény volt.

Nagyon, de nagyon szerettem itt dolgozni. És azon a héten, amikor a lemondásom elgondoltam, egész héten csak sírtam. És amikor az utolsó mise volt, az nekem olyan fájós volt. Nagyon nehezen tudtam itthagyni. Nagyon szerettem itt dolgozni. Nekem itt minden szép volt. Különösen is a gyerekek, a ministránsok. Minden alkalommal itt voltak, és igyekeztem a kedvükbe járni, hol ezzel, hol azzal... egy kis csoki, egy kis sütemény. Arra törekedtem, hogy minden legyen jó, a hívek legyenek velem megelégedve. Nagyon szerettem itt szolgálni. Ennyit tudok mondani.

Plébános: remélem, nem távolodik el körünkből, szeretettel hívjuk és várjuk, vegye ki részét mindenből. Annyiból lesz könnyebb az élete, hogy a felelősség és a munka terhe nem nyomja.

Hegedűsné: Itt nem lesz munkám, csak annyi, hogy eljőni, imádkozni.

Plébános: Mit kíván leendő utódjának?

Hegedűsné: Utódomnak azt kívánom, hogy legyen olyan lelki kitartással, mint én voltam, mert ez azért nem olyan könnyű... itt dolgozni, esik, fúj, hideg van, ide mindig jönni kell, pontos időre, egy percet se lehet késni. Tizenegy év alatt soha nem késtem el. Mindig itt voltam akkorra, amikor kellett. Kívánok neki nagyon jó egészséget, és nagyon sok türelmet, mert sok türelem kell, mert sajnos nagyon sok fajta emberek vannak itt Hunyán. És mindhez egyformán jónak kell lenni. Mert így nyer elismerést, így tudja az embereket magához vonzani.

Plébános: Egyházközségünk és a magam nevében is köszönöm szépen a tizenegy éves szolgálatát. További életére kívánom Isten áldását, jó egészséget, Isten áldja.

Hegedűsné: Köszönöm szépen, plébános úr. Meglepettem, nem készültem erre, azt mondtam, ami éppen jött, ami éppen az igazság.

Plébános: Egy riportnak épp ez a lényege, hogy az ember nem szépíti meg, nem színezi ki előre a gondolatokat, azt mondja, ami őszintén, spontán jön belőle.

Köszönöm a beszélgetést.

Iványi László
plébános

Benke Mária versei

Virrad... (hajnalodik)

Holdsütötte éjszaka után,
feldereng a hajnal.
Helyére szökik a pirkadat,
a tájon előmlik a virradat.

Vörösré festi az ég peremét,
a Nap színei adják a táj keretét.
Csend van! – hajnalodik,
szívem álmodozva vágyakozik...

A hajnali „harsogó” csendben
kukorékolás, trillázás hangzik a kertben.
Énekes madarak felelgetnek,
zavartalanul „cseveghetnek”

Az éj lábujjhegyen eloson,
fénytörést látok a bokrokon.
Oly valóságos ez az egész
lelkem az örömtől nehéz...

A hajnal a kedvenc napszakom,
Simogat a szellő az arcomon.
Boldog vagyok minden ok nélkül,
a szívem rezdül, s felélénkül...

Vecsés, 2010. május 4.

Köszöntés, búcsúzás...

Hajnalban köszöntelek drága Nap,
bearanyozod az egész Életem.
Fényedtől az ember erőre kap,
a napfény számomra lételem...

Mindig vágyom köszöntésedet,
különösen tavasszal, s nyáron.
Gyönyörrel veszem öleléseidet,
e két évszaktól nagyon várom...

Szeptember hónapban a nyárnak vége.
Hűvösödik, esik, rövidülnek a nappalok.
Sugaraidnak gyenge már a fénye,
jobbban felöltözöm, de azért kinn vagyok...

Köszöntésemet a búcsúzás követi.
Sajnos itt kopogtat már az ősz.
A napfényre vágyamat növeli
a hűvös, - hiába beköszönt az ősz.

Elköszönök Tőled derűs szép nyár.
A színes lombhullás is szép nagyon
Elfogadom, hogy ősz jön már
Fújja arcom a szél, s hagyom...

Katolikus oldal

OKTÓBERI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 17 óra,
hétköznap csütörtök kivételével reggel fél 8
Rózsafüzér-ájtatosság: minden este 17 óra. (csütörtök és
vasárnap kivételével)

Gyoma

Vasárnap és ünnepnap 11 óra,
kedden és pénteken 16 óraker
Rózsafüzér-ájtatosság: szentmisék előtt.

Hunya

Vasárnapokon: 10 óraker,
hétköznapokon csütörtök kivételével 17 óra
Szentmisék előtt fél órával októberi rózsafüzér

OKTÓBERI ÜNNEPEK

1. szerda:	Lisieux-i Kis Szent Teréz
2. csütörtök:	Szent Örzöngyalok
4. szombat:	Assisi Szent Ferenc
5. vasárnap:	Évközi 27. vasárnap
6. hétfő:	Szent Brúnó áldozópap
7. kedd:	Rózsafüzér Királynője
8. szerda:	Szűz Mária, Magyarok Nagyszónoka
9. csütörtök:	Szent Dénes püspök és társai vértanúk
11. szombat:	Boldog XXIII. János pápa
12. vasárnap:	Évközi 28. vasárnap
14. kedd:	Szent I. Kallixtus pápa és vártanú
15. szerda:	Avilai Nagy Szent Teréz egyháztanító
16. csütörtök:	Szent Hedvig szerzetesnő
17. péntek:	Antiochiai Szent Ignác püspök, vértanú
18. szombat:	Szent Lukács evangélista
19. vasárnap:	Évközi 29. vasárnap
22. szerda:	Szent II. János Pál pápa
23. csütörtök:	Kapisztrán Szent Ignác áldozópap
24. péntek:	Claret Szent Antal püspök
25. szombat:	Szent Mór püspök
26. vasárnap:	Évközi 30. vasárnap
28. kedd:	Szent Simon és Szent Júdás Tádé apostolok
31. péntek:	Boldog Romzsa Tódor püspök, vértanú

Hét gyertya hét iskoláért

Szeptember 20-án, felemelő ünnepség volt az endrődi templom-ban.

A hét volt tanyai iskolákról: tanítóikról, diákjaikról emlékeztünk, értük imádkoztunk.

A szentmisét három pap celebrálta: Czank Gábor endrődi plébános, Szujó Antal mezőberényi plébános, aki maga is az egyik tanyai iskola tanulója volt, valamint Iványi László tb. kanonok, hunyai, korábban endrődi plébános.

Iványi László volt plébános, aki a felállított keresztek korábban felszentelte, mondta az ünnepi szentbeszédet. A beszédet alább közöljük.

A szentmise után kis agapé következett, és örömteli beszélgetés. Köszönet illeti e lélekemelő ünnepség szervezőit.

Ha valaki távozni készül a világból, különösen is nyomatékosak az utolsó szavai, mintegy végrendeletként értelmezzük. Ezekkel a szavakkal küldi Jézus apostolait a világba. Mennybemenetele előtt ezek voltak az utolsó szavai:

„Menjetek tehát, tegyétek tanítványommá mind a népeket! Kereszteljétek meg őket az Atya és a Fiú és a Szentlélek nevére, és tanítsátok meg őket mindannak a megtartására, amit parancsoltam nektek. S én veletek vagyok mindennap, a világ végéig.” (Mt 28, 19-20)

Ezeket a szavakat hallotta meg és követte egy velencei szerzetes, és jött a pogány magyarok közé.. tanítani, keresztelni, Isten gyermekeivé tenni az embereket. Ő a későbbi Szent Gellért püspök, akinek az ünnepe a jövő héten lesz. Szent István király Csanádra küldi, szervezze meg az egyházmegyét. Beindult az élet. Az egyházmegye területén Marosváron ő alapítja meg az első iskolát. Rá emlékezve, halálának 950. évfordulóján vette fel a rendszerváltás utáni kártalanítási értékből épült katolikus iskola a Szent Gellért nevet.

Mai ünneplésünket méltó összekötni az Ő személyével, amikor a régi, volt tanyai iskolák emlékét idézzük. Azokban az egyszerű, és sajnos ma már nemigen létező épületekben Jézusnak e szavai valósultak meg.

Tanítsátok őket...

Azok az áldott emlékü pedagógusok (sokan már nem élnek, de vannak, akik még hál' Istennek itt vannak közöttünk) ezt tették. Egyszerű és sokszor szerény körülmények között lelkiismeretesen tanítottak sok-sok gyereket írásra, olvasásra, számolásra, földrajzra. 1878-1975 között, egy évszázad alatt több ezer gyereket bocsájítottak az élet rögzös országútjára tudással, becsülettel, emberséggel felvértezve. Lettek belőlük becsületes családapák, családanyák, let-

tek a társadalom értékes tagjai. Tanyai iskolák padjaiból kikerültek munkások, földművelők, de tanítók, tanárok, papok, tudósok, művészek is.

mindannak megtartására, amit parancsoltam nektek

Nemcsak tudást kaptak, hanem erkölcsi nevelést is. A tanyasi tanító sokszor a gyerek második anyja vagy apja volt. A tudás becsület, erkölcsi értékek nélkül kevesebbet ér. Ezt jól tudták. Ezekben az iskolákban mindenütt hitoktatás is volt. Sok esetben maguk a tanítók végezték, de a plébániáról lelkipásztorok is sokszor kijöttek hittant tanítani, miséket tartani. Az iskoláknak volt keresztje, harangja is. Ezek egy részét sikerült átmenteni a mai korba. (A polyákalmi harang ma a lélekarhang a templom tornyában, a décspaskomi pedig a Szent Gellért Iskola tornyában szól minden délben.)

Aztán jöttek a szocializmus évei. A tanítóknak nem volt szabad templomba járni, tiltani kellett a hitoktatást. Sajnos, ez a mentalitás nagyon beleivódott a tanítók lelkébe. Még ma is üresek a tanítók, tanárok helyei a templomokban.

De hál' Istennek, voltak, akik megőrizték hitüket, és nem vettek tudomást, ha a gyerekek hitoktatásra, templomba jártak.

Emlékszem, az első gyomai ötéves érettségi találkozónkra. Akkor már felszentelt pap, ásothalmi káplán voltam. És az egyik volt gimnáziumi tanár odasúgta a fülembe: Isten segítse szép hivatásában! Nekem rendkívül nagy örömet jelentettek a tanárnő e szavai.

Aztán a szocializmus a fejlődésre hivatkozva felmorzsolta a több évszázad óta jól összeszokott tanyai közösségeket, megszüntette a tanyákat a külterületi iskolákkal együtt. Ez nemcsak az épületek megszűnésével, hanem szellemi-lelki értékvesztésekkel is járt.

Kereszteljétek meg őket...

Igen! Ez ma is komoly feladat! Ne hagyjuk gyermekeinket, unokáinkat pogánynak. Tegyük Jézus tanítványává őket. Bár igyekeztek az elmúlt években szétválasztani a templomot és az iskolát, sőt a templomot kiiktatni az emberek életéből, de ezek az értékek, ezek a szentélyek összetartoznak: az iskola a szellemiség, a tudás, míg a templom az Isten, azaz a lélek szentélye. Ne hagyjuk a templomot és az iskolát.

S én veletek vagyok mindennap, a világ végéig...

Jézus velünk van, az értékek velünk vannak... nemcsak most, hanem később is... maradandót alkottak, akik itt éltek, tanítottak, és azok is, akik tanultak. És akik már meghaltak, azok is ma itt vannak velünk. Felidézzük nevüket, emléküket. Munkájuk gyümölcse, szellemiségük ma is itt van közöttünk, bennünk, mint ahogy Jézus tanítása, hite, szellemisége is itt van.

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

AVILAI (NAGY) SZENT TERÉZ szűz és egyháztanító (okt. 15.)

Avilában, Spanyolországban született 1515. március 28-án, tizenegyedik gyermekként. Édesapja kereskedő ember volt, édesanyja jámbor asszony. Teréz korán megtanult imádkozni, hitéért lelkesedni és nagyon korán elkezdett olvasni. Tudásvágyát nehezen lehetett kielégíteni. Kedvenc olvasmányai a szentek élete volt.

Tizenhat éves korában már a hivatását is elvesztette, már nem gondolt apácaságra. Vidám társasági életet élt. Ekkor édesapja ágostonos apácákra bízta nevelését. Itt újra magára talált. Betegen hazakerült. Felgyógyulva karmelita apáca lett. Rendi neve: „A Jézusról nevezett Teréz”.

Sokat betegeskedett, egy alkalommal napokig tetszhalott is volt már, majdnem élve eltemették, de magához térve és feljavulva egyre nagyobb lett életszentsége. Egyre többször jelentkezett életében a szemlélődő imádság kegyelme. Gyóntatója

parancsára kezdte leírni lelki élményeit.

Már életében szentként kezdték tisztelni, de a féltékenység sokakat ellene fordított. Látomásban az Úr parancsot adott neki, hogy elvonultabb élettel folytassa lelki útját. 1562. augusztus 24-én Avilában 12 társával megalapították a Szent József kolostort. Itt az eredeti karmelita szabály szerint éltek, „sarutlanok” lettek. Keresztes Szent Jánossal sikeresen reformálta meg rendjüket, az eredeti szigorú szabályok szellemében. Sok rendházat alapított, kiterjedt levelezést folytatott.

1582. október 4-én halt meg. Holtteste épségben maradt, Albában őrzik. 1622-ben szentté avatták. Spanyolország második védőszentje. Jelmondata volt: „Szenvedni vagy meghalni!”

(Iványi László: 200 éves az endrődi Szent Imre templom)

Hál' Istennek, az elmúlt évtizedben népmozgalom indult Endrődön az értékek megmentésére. Így a tanyai iskolák emlékét is meg kell menteni. Egyiknek-másiknak csak a helye van, vagy az épület átalakítva más célt szolgál. Lelkes pedagógusok (Pésóné, Altné) és volt diákok az iskolák emlékét megőrizték azzal, hogy újraállították, ill. keresztet állítottak a volt iskolák emlékének.

Idézzük most fel ezeket az iskolákat.

Szőlőskerti (Tímár-Brichse) iskola 1878-1928
Kisperesi (Csáki) iskola 1894-1975
Décspáskumi iskola 1900-1966
Kápolnás iskola 1926-1975
Ugari iskola 1928-1970

*Ti nem akartok semmi rosszat,
Isten a tanútok reá.
De nincsen, aki köztetek
E szent harcot ne állaná.
Ehhez Isten mindannyitoknak
Vitathatatlan jogot ad:
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!*

*Ti megbecsültök minden rendet,
Melyen a béke alapul.
De ne halljátok soha többé
Isten ígését magyarul?!
S gyermeketek az iskolában
Ne hallja szülőjé szavát?!
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!*

*E templom s iskola között
Futkostam én is egykoron,
S hűtöttem a templom falán
Kigyulladt gyermek-homlokom.*

Szent Imre iskola 1929-1975

Polyákhalmi iskola 1935-1964

De tegyünk említést még az „odáti”, azaz a hídon túli iskolákról is, azok is jelentősek voltak Endrőd életében. Azok emlékét részben egy másik közösség ápolja.

Ezeket az iskolákat az egyház hozta létre, és tartotta fenn sokáig. Megvalósították Jézus szavait:

Menjetez tehát, tegyétek tanítványommá mind a népeket!

Legyen áldott az emlékü, és az Égi Mestertől kapják meg az örök élet jutalmát!

Akik ismernek, azok ismerik a gondolataim... és tudják, hogy nem tudok úgy megemlékezni a tanyai iskolákról, hogy ne hangozzék el Reményik Sándor **Templom és iskola** c. verse.

Iványi László

*Azóta hányszor éltem át ott
Lelkem zsenge tavasz-korát!
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!*

*A koldusnak, a páriának,
A jöttmentnek is van joga
Istenéhez apái módján
És nyelvén fohászokodnia.
Csak nektek ajánlgatják templomul
Az útszélét s az égbolt sátorát?
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!*

*Kicsi fehér templomotokba
Most minden erők tömörülnek.
Kicsi fehér templom-padokba
A holtak is mellétek ülnek.
A nagyapáink, nagyanyáink,
Szemükbe biztatás vagy vád:
Ne hagyjátok a templomot,
A templomot s az iskolát!*

GYOMAENDRŐDI KRÓNIKA

- Civil sarok - Tóth Ferenc

... avagy a Szt. Gellért Katolikus Általános Iskola,
Gimnázium és Kollégium születésnapja

Szeptember elseje rendhagyó nap, vagy, ahogy többen – így Czank Gábor atya is - fogalmaztak, történelmi nap volt Gyomaendrőd életében.

Az idén 60 éves, nagy múltú gyomai gimnázium és a huszadik évebe lépő endrődi katolikus általános iskola fúziójából létrejött egyházi fennhatóság alatt az új iskola.

Múlt vasárnap augusztus 31-én került sor az új iskola közös évnyitójára ugyancsak rendhagyó módon az endrődi Szt. Imre Katolikus Templomban. Öröm volt látni a mintegy hatszáz résztvevőt - diákok, szülők, tanárok - újra életre kelt pár órára az endrődi városrész, mégha csak pár órára is.

Ahogy Iványi László tb. kanonok, a katolikus általános iskola egyik alapítója, kezdeményezője, - maga is a gimnázium egykori tanulója - úgy fogalmazott a tanévnyitón: húsz évvel ezelőtt nem gondolták, hogy egyszer majd az új iskola menti meg a gimnáziumot.

Az új intézmény vezetésére a gimnázium korábbi igazgatóját, Tóth Ferencet kérték fel. munkáját két helyettes segíti: Szabadka Marianna a gimnázium, Kondorné Timár Erzsébet pedig az általános iskola munkájáért felel.

Tóth Ferenc Endrődön született, majd érettségi után biológia-történelem szakos tanárnak készült Debrecenben. A főiskola utolsó éve előtt itt volt szakmai gyakorlaton tanítani. Olyan jól sikerült a gyakorlat, hogy marasztalták, hívták ide dolgozni, tanítani, amit elfogadott.

Azóta is a gimnázium tantestületének a tagja, illetve egy éve vezetője, mostantól pedig az egyesült intézmény igazgatója.

A tanév beindulását követően ülünk le egy rövid beszélgetésre. Nem tartom fel soká, hisz megannyi teendője van: a két helyszínen folyó oktatás beindítása, a két korábbi intézmény munkájának közös alapokra helyezése nagyon sok időt, energiát igényel nem csak tőle, de minden munkatársától.

Beszélgetésünk során egyre jobban lendületbe jön. Jóleső érzéssel hallgatom az igazgató úr már általam ismert fiatalos, dinamikus, ugyanakkor szerény, tisztelettudó stílusát, terveit az iskola jövőjéről.

Elmondja, optimista a jövőt illetően, hisz tapasztalja, hogy van összefogás az iskola sikere érdekében, ez az összefogás érződik a szülőknél, nevelőknél, mindenki részéről is. Ez segít a kihívások megoldásában.

Kiemeli, a fenntartó váltásra azért került sor, hogy még jobb körülmények, feltételek legyenek a gimnáziumi oktatás magas színvonalához.

Ezzel persze néhány változás is életbe lépett, így a havi egy diákmise illetve a kilencedik osztálytól kötelező hittan. A keresztény értékek alapvető értékek, melyek átadása s a színvonalas oktatás megtartása fő feladat lesz.

Hangsúlyt kívánnak fektetni a felkészítésre, tehetséggondozás-

ra. Emelt szintű angol, német nyelvi képzésre. A gimnáziumban beindított belügyi, rendészeti ismeretek, ill. idegenforgalmi, turisztikai, utazási ismeretek képzése is folytatódik a középszintű oktatásban. Emellett az iskola a budapesti DIA alapítvány regionális bázis iskolája lesz, melyet pályázat útján nyertek el a gimnáziumban működő DISPUTA KÖR országos hírű tevékenysége alapján.

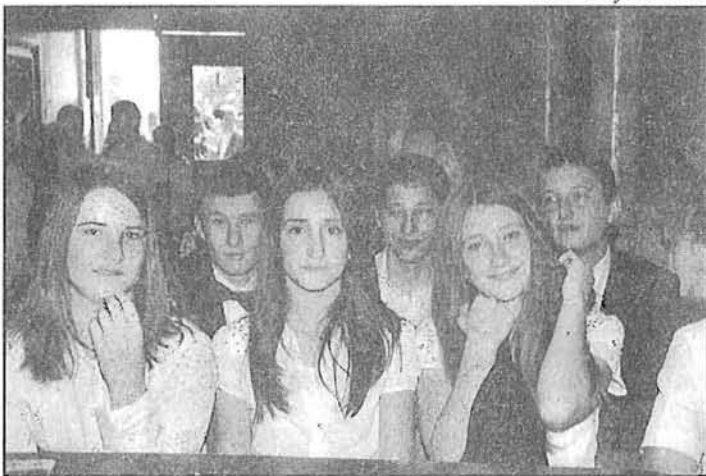
Jelenleg a közös intézménynek mintegy négyszázötven tanulója van.

Az igazgató úr fontosnak tartja, hogy a majd végzős diákok a mindennapi életben is jól boldoguljanak. Tudatában van annak, hogy sok a feladat: emelni az oktatás színvonalát, az életre nevelni, s a járásnak, a szűkebb régióknak is szüksége van jó hírű iskolára, tehát mindenképp a lehető legmagasabb színvonalú képzés a cél.

Végül az igazgató úr köszöni az újság hasábjain keresztül is az új fenntartónak, a Szeged-Csanádi Püspökségnek, a város lakóinak, szülőinek, pedagógusoknak és mindenkinek, akik lehetővé tették az új intézmény létrejöttét és a sikeres kezdetét.

Az iskola előtt álló feladatokhoz, az elvégzendő munkához kívánunk kitartást és sok sikert, mindannyiunk, a felnövekvő új generáció, a város jövője érdekében...

Dr. Varju László

Továbbra is sok szeretettel várjuk játékos kedvű fogadóinkat és fogadókedvű játékosainkat!

lottózó

nyitvatartás:

hétfő 8-12, 13-17.

kedd 8-12, 13-17.

szerda 8-12, 13-18.

csütörtök 8-12, 13-17.

péntek 8-12, 13-18.

szombat 8-18.

vasárnap 9-12

Gyomaendrőd, Fő út 56/1 sz.

Oszlácsné Kati

Egészségről-betegségről

KNEIPP-FÉLE VÍZGYÓGYÁSZATI MÓDSZEREK GYAKORLATI ALKALMAZÁSÁIRÓL

Kneipp az alábbi módszereket is alkalmazta vízgyógyászati eljárások között a Bad wörishofen-i vízterápiás intézetében; fontos leríni azonban azt, hogy a diagnosztizálás, a terápiás előírások megalkotása, kivitelezése és a betegek felügyelete orvosi tevékenységhez kötött napjainkban is a Kneipp-féle hidroterápiás intézetekben.

A borogatással csak egyes testrészeket kezelik. Egy nedves, jól kicsavart ruhát helyeznek a borogatandó testrésze, ezt száraz lenvászonnal letakarják, majd az egészet száraz gypjúkendővel lefedik oly módon, hogy ez a nedves lenvásznon mindenütt túlérjen, mintegy légmentesen lezárja. A száraz gypjúkendő felrakásával megóvhatjuk magunkat a meghűléstől. A Kneipp kúránál a borogatás helyettesíti a jégtömlőt, melyet Kneipp durva, ártalmas módszernek tart.

A borogatást általában ½-1 óráig hagyják fön. A hideg vizes borogatást leginkább a hasra rendelik, de egy időben a hasra és a mellkasra is adható. Fájdalomnál és görcsnél a hideg vizes borogatás helyett forró borogatást használnak. Ezen esetben közkedvelt a szénavirág-borogatás: a lenvásznot szénavirág főzetbe mártják, kicsavarták és a kívánt testrésze helyezik a fent leírt módon.

A gyomor, bélcsatorna különböző betegségeinél, alhasi bántalmaknál és ideges szívpanaszoknál alkalmazták a hideg vizes borogatást. A forró borogatást, különösen a szénavirág borogatás kedvező hatású gyomor-, bélhurutnál, hólyaggyulladásnál, vese-és epekövénél, köszvényénél, asthmánál és légcsőhurutnál.

A pakolás a Kneipp kúra lényeges része. Általában ott alkalmazzák, ahol igen erős vérlevezetés a cél (lábpakolás), vagy pedig a kóros anyagok kiválasztását akarják fokozni. A beteg reflexes értágulat miatt erős felmelegedést érez a bepakolt testrészen. A bőrvérek kitágulása által a vér a mélyből a bőr hajszálereibe tevődik át, miáltal a belső szervek pangása megszűnik. A meleg dunsztkötés a fájdalomra csillapítólag hat. Alatta meleg, nedves pára képződik, melynek hatására a bőr pórusai kitágulnak és a vérbő területen megindul a salakanyagok kiválasztása. A hideg vizes pakolás lázcsillapító hatása, a lázas beteget a túlhevüléstől megóvja, anélkül, hogy a hőszabályozó központot befolyásolná. A hideg vizes pakolást a lázas betegek jól tűrik, alatta megnyugszanak és közérzetük javul. Ismert nyak-, törzs-és lábpakolás.

A teljes hatás kialakulásához szükséges a pakolás szakszerű felrakása, mert különben ellentétes, kellemetlen hatás fejlődik ki.

A nyakpakolást oly módon végzik, hogy tényérnyi széles, kétszeresen összehajtott, hideg vízbe mártott és kicsavart lenvásznot kétszer a nyak köré csavarnak, előlé kétszeresen összehajtott száraz vásznot helyeznek és végül gypjúkendővel az egész nyakat beburkolják, hogy a nedves ruha sehol ne érje túl a száraz pakolást. A pakolás ne legyen laza. A nyakpakolást reggel teszik fel és naponta cserélik. Éjjel gyakran meglazul, miáltal lehül és kártékony hatást fejthet ki. Éjjelre, ha lehetséges, nyakra pakolást ne helyezünk. Leginkább mandulagyulladásnál, gégehurutnál alkalmazzák. A golyvánál másnaponként felrakott agyagpakolás célszerű. (Tiszta agyagból hideg vízzel sűrű pépet készítenek, ezt a lenvásznona kenik, majd mindjárt a nyakra helyezik.)

Leghasználatosabb a törzspakolás. Ez három részből áll. Először a nedves vásznot helyezik a törzs köré, majd azt száraz vásznonnal fedik és ezek fölé szélesebb csíkban csavarják a gypjúkendőt. A nedves vásznot mindenütt borítsa be a száraz, sőt érjen azon túl. Az összeállításkor először kiterítik a gypjúkendőt, fölé teszik a száraz vásznot, előlé pedig a nedves vásznot helyezik úgy, hogy a beteg a nedves vásznonra ráfekszik, így alul lesz a száraz gypjúkendő, legfelül, a beteg teste körül a nedves vásznon. Amikor a beteg a nedves vásznonra fekszik, a rétegeket a test köré tekerik. A vásznot meglehetősen szorosan kell feltenni, nehogy a test és a nedves ruha között levegőréteg legyen. A száraz vásznon és a gypjúkendő felül és alul

is érjen túl a nedves vásznon. A beteget ezután jól betakarják. Különösen a nyaknál és a vállnál kell ügyelni a betakarásra. A pakolás alatt a lábak melegek legyenek. A törzspakolás 1 óráig is fennmaradhat. Nagyon magas láznál és szívbetegségnél a borogatás ½ óra után levetendő. A pakolás alatt a beteg nyugodtan fekdjön, olvasni és beszélgetni nem szabad.

A beteg a hideg pakolás alatt felmelegszik. A felmelegedés a hatás előfeltétele. A pakolás előtt a beteg teste mindig meleg legyen. Gyenge testalkatú embereknél a langyos pakolást adják, láz esetében azonban itt is a hideg pakolás a helyes eljárás.

A pakolás levételét gyorsan végzik. Pakolás után rögtön hideg vizes lemosást nem alkalmaznak, mert ez a bőr pórusait összehúzza és a kedvező hatás elmarad. A pakolás levétele után azonban fél óra múlva adott hideg vizes lemosás a beteget felfrissíti. A lázas betegektől eltekintve a reggeli órákban adott törzspakolás a legjobb. Étkezés után másfél óráig törzspakolás nem adható.

A mellkaspakolás a hónaljárokotól a gyomorgödörig, a haspakolás pedig a gyomorgödörtől a combok közepéig ér. A lábpakolásnál az alszart és a lábfejeket burkolják be az előírt szabályok szerint. Legcélszerűbb az alszárakat is bepakolni egészen a térdekig. A lábpakolás lényege, hogy a lábak előzőleg melegek legyenek. Ha a lábak hidegek melegítőpalackkal, meleg lábfürdővel kell előzetesen felmelegíteni azokat. A vízgyógyászat alaptörvénye: hideg testre soha ne tegyünk hideg vizes borogatást vagy pakolást. A pakolást általában 1 óra múlva távolítják el. Az alszárpakolás, ahol a lábfej a pakolásból kimarad, visszeresség esetén alkalmazható. Az egész lábpakolás jobb, mint az alszárpakolás, mert a lábak jobban felmelegednek.

Érdekesképpen leírható, hogy a spanyol köpeny a Kneipp kúra legerélyesebb alkalmazási módja. Gyenge testalkatú, vérszegény betegeket ily módon nem lehet kezelni. Nyaktól a lábujjakig az egész testet becsavarják. Erre a célra alkalmas lehet egy hosszú hálókötös is, melynek karjai az ujjakon túlérnek és a hossza is nagyobb, mint a beteg. A nedves vásznonkötös mindenütt simuljon pontosan a testhez. Erre jön a száraz lenvásznon, majd előlé a gypjútakaró. Csak 1-2 órát hagyják fön. Anyagcserebetegségeknél, bőrbetegségeknél alkalmazzák hetenként 1 alkalommal.

A sálat a felső légutak megbetegedésénél rendelik. Erre a célra megfelel a háromszögletű kendő. A háromszögletű, nedves kendőt kendő formájában borítják a hátra, miáltal 2 keskenyebb, csúcsos része a mellkasra kerül. A sál a nyakon szorosan zárjon. Elöl a sálat a mellkason keresztetik. A nedves sál fölé száraz lenvásznon-, majd gypjúkendőt tesznek. A sál szorosan fekdjön a testre.

A gyógykúra Kneipp működési területén meglehetősen hamar kezdődik, különösen nyáron. A beteg már 4-5 órákor megkapja az első kezelést, amely az orvos utasítása szerint a betegség természetének megfelelően vagy borogatásból, vagy lemosásból, vagy pakolásból áll. Ezután a beteg visszafekszik ágyába. Ily módon testileg és lelkiileg felfrissülve 8 órákor a beteg elfogyasztja első, könnyű reggelijét. Ha a beteg állapota úgy kívánja, a reggeli gyümölcsből állítják össze. Reggeli után a fürdővendégek Wörishofen mezőin vagy a környékbeli erdőkben sétálnak. ½ 10-10 felé a séta közben jól átmelegedett beteg a fürdőbe megy, ahol a napi kúra fő része: a zuhanyozás vagy fürdés következik. Ezután gondoskodnak a beteg felmelegedéséről, majd a beteg a második reggelijét elfogyasztja, mely leginkább gyümölcsből áll. Utána ismét séta a szabad levegőn. 11-12 óráig, valamint 13:00-15:00-ig a beteg fekvőkúrát tart lehetőleg a szabadban. 12:00-13:00 közötti időszakban ebédelnek. Ebédre levest, kevés húst, főzeléket és gyümölcsöt adnak. Majd ebéd után következik a lég-és napfürdő. Erre a célra több, jól felszerelt helyiségük van, amely az erdő szélén fekszik, nyugalmat, felüdülést, kényelmet nyújt, de az úszásra is bő alkalom kínálkozik. Az uzsonna után a fürdővendég a mezőn vagy az erdőn sétálhat, vagy nyáron, árnyas helyen lepihenhet. Délután 6 órákor következik a séta a parkban, a víztaposás. Este 7 órákor van a könnyű vacsora, amikor a beteg főzeléket fogyaszt. Vacsora után a hűvös esti levegőn, a szabadban jár-ke, amely kellemes fáradságérzetet kelt, és így az üdítő alvásra a beteget előkészíti.

Forrás: Dr. Albert Schalle: A vízgyógyászat ABC-je

dr. Macsári Judit

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szonda István

Tisztelt Olvasó!

Ujházy Miklós, Endrőd híres kántora hagyatékában szellemes írásra találtam, mely még a kántorképzés időszakából származik. Az elképzelt „Csokaj Múzeum” különös kiállításáról és gyűjteményéről költött humoros írással idézzük meg a neves kántor csínytevő diákjeveit. Jó szórakozást kívánok!

„Csokaj Múzeum

terem, jobb sarok, 1. asztal:

1. A halál órája és kuszája.
2. Az a súly, melyet Vilmos császár fektetett Bismarck szavaira.
3. Jákob létrája, mellette a ranglétra.
4. Az egyiptomi söletség két kórkórsóban.
5. Az a kő, mely leesett Mózes szívére, mikor a zsidókat átvezette a Vörös tengeren.
6. Danaidák hordója, mellette a papzsák.
7. Az a szeg, melyre Tisza Kálmán akasztotta a „bihari pontokat”. Ez a szeg úgy került ide, hogy egy főhadnagy bement a múzeumba, köpenyét le akarta venni, de nem volt hova akassza. Ez szegelt ütött a fejébe, kihúzta, beléverte a falba és ráakasztotta a kabátját. Utána jött Tisza Kálmán és ráakasztotta a bihari pontokat.

2. asztal:

8. Amor nyila és a hymen rózsalánca.
9. Rákóczi Ferenc koponyája 2 példányban: 6 éves és 60 éves korából.
10. Adám és Eva kosziümje a bűnbécsés előtti időből.
11. Az a kötelek, mellyel az ember lelkére kötnek valamit. Ezt úgy cselekszik, hogy meglesik, mikor megy ki a lélek az emberből és hirtelen rákötik.
12. Az a tüzes szekér, melyen Illés fölragadtatott az égbe.

3. asztal:

13. Az élet könyve.
14. A gordiusi csomónak fele.
15. Az a trombita, melybe Józsué fűjt s Jerikó falai lehullottak. Másodszer az utolsó ítéleten fog szólni.
16. A trójai faló katonákkal telve.
17. Az a rahszív, melyről Petőfi írja, hogy örömeiben meghasadt.
18. A tihányi echó.

Bal sarok, 1. asztal:

19. Egy tekercs abból a véres fonálból, mely a történelmen húzódik keresztül.
20. Az a fátyol, melyet Ő Felsége borított a 48-as eseményekre.
21. Az a korszó, mely addig jár a kútra, míg eltörik.
22. Egy másik kő, mely leesett Mária Terézia szívére, mikor a pozsonyi országgyűlésen a magyarok segítségüket megszavazták. Ekkor átadta alkotmányunk sarkkövét.
23. Egy darab a Tenger sima tükréből.
24. Az a kő, mely az emberi kor legvégéig határköve.
25. Az a tönk, melyre jutott Lengyelország.
26. Az a koldusbot, melyet a bukás ad az ember kezébe.
27. A Mucius Scaevola elégett karja.
28. Az a szövöszék, melyen a csehl szövők, mellette az a „schnellsieder”, melyen a bosszút forralják.
29. A beszédnek elveszett fonala.

3. asztal:

30. Az a mézes madzag, amit akkor húznak végig az ember száján, mikor hallgatásra akarják bírni.
31. A griffmadár és a kélféjű sas kitömvé.
32. A Phönix madár homvai, Pandora szelencéjében.
33. A Deakné vásznából egy vég.
34. Az a farkas, mely a kert alatt jár, mikor emlegetik. Mellette az, amelyik Romulust és Rémust fölnevelte. Azután Toldy Miklós farkasa.

terem, jobb oldal, 1. asztal:

35. Egy katonaportó a Csáky szalmájából.
36. Egy tövis az égő csipkekorból.
37. Egy doboz por abból, amit a világ szemébe hintenek.
38. Achilles sarka.
39. Az a pont, melyből Archimedes kiemelte volna a világot a sarkából.
40. Az a szőlőfürt, melyről a róka azt mondta, hogy

savanyú. Mellette a sajt, melyet a holló elejtett. Azután a papsajt minden utógondolat nélkül. Ti. nem mindig papsajt, néha... kántorsajt is.

41. Az a homály, melybe a magyarok bejövetele van burkolva.
42. Egy ostar, mely az Istené, Attila adományozta.

2. asztal:

43. Az a gramophon, melyből a világ zaja hallatszik.
44. Ettől távol az a magány-talán csejt-, melyet V. Károly talált fel Spanyolország egyik kolostorában.
45. Kolumbusz tojása két példányban.
46. Damokles kardja és a hozzá való női hajszál.
47. Az a fakép, melynél Szent Pál hagyta az oláhokat.
48. Egy félvékányi abból a csendből, melyben az eljegyzés lefolyik.

3. asztal:

49. Az a zöld ág, melyre mindenki szeretne vergődni.
50. Az a kulcs, melyet egyikünk sem óhajt beadni.
51. Az a tü, amivé tette Toldy Miklós a tenger nádat.
52. Az a gyönyör, melyben úszni lehet.
53. Az a szem, melyet a vaktyúk is megtalál.
54. Az a ostar, mely a végén csattan.
55. Az a Lyukas selyemkötő, melyből a császárkörte kihullott.

56. Az a dús hajzat, melyről már csak azt mondják: Hajj Hajj!
57. Egy rög abból a sárgaföldből, ameddig inni szokott némelyik.

Baloldal, 1. asztal:

58. Az a dióhéj, melybe Nogáll az egyház történetét írta.
59. Az a gyöngy, mely felfelé megy a borban és jól teszi.
60. Az a arany, melyet az talál, ki korán kell.
61. Az a hüvely, melybe két éles kard belefér.
62. Az a falat, mit a más szájából vettek ki.
63. Az a csizmadia, melyet a kormány fogott Majláthban.
64. Az a legyező, mellyel a mások illőségét legyeznek.
65. Az a kő, melybe az okos nem ütközik kétszer.
66. Az a nyugta, mellyel a napot dicsérik.
67. Az a köpönyeg, mely eső után sem késő.
68. Egy jómadár, egy jópípa és egy jó blatt.

2. asztalon a nagyváradi kántorképző pót-tanfolyam hullámai által partra sodort tárgyak:

69. Az a gyümölcs, amit a kurzus termelt.
70. Az alap, melyet a tanár urak megadtak.
71. Egy fűró: ezzel fúrta az Ujházy Miklós oldalát egy anti-gregoriánus kérdés.
72. Az a mérleg, melyen Bundala a szavait megfontolta.
73. Az az ütököltség, melyet néhány kántor vár.
74. A kiképzés folyamányaiból egy liter.
75. Egy húr, melyen a jelenvoltak együtt pendültek.
76. Az a centiméter, mellyel kimérte Isten a tudás határait.

3. asztal:

77. A törvényhozás orsója, melyen a belügy, kereskedelem, mezőgazdaság és kultusz ügyei gyorsan leperengnek.
78. Törökország ajtaja, melyen az éhínség kopogtat.
79. Az a csöbör, melyből vödörbe kerül az ember.
80. Az a kötőtű, mellyel az emberbe belékönek.
81. Egy fejős kecskék: ez az a vén kecske, amelyik megnyalja a sőt. arról is nevezetes, hogy jól lakott. Mellette van a kaposzta, amelyik megmarad.
82. A cinkotai itele telve azzal a borral, melyben van az igazság.
83. Az az óra, amelyik kilencet ütött, de a hagyományos 10 üveg serrel adós maradt.

terem, 1. asztal:

84. Az a madzag, amivel titkainak nem kötjük a más orrára.
85. A veszett fejzsének nyele.
86. Az a köszörű, melyen a munkás és munkaadó közt lévő rossz viszony kiélesedett.
87. Az a magas polc, melyen Schlauch ült.
88. Az a súlyok, melyet az öreg... szokott elhajítani.
89. Annak a libának a gégéje, mely a Capitoliumban gágogott.

90. Az a karó, melyhez némelyek az ebet kötik.

2. asztal:

91. Az a tengely, amelyen az ember sorsa fordul.
92. Fél rőf a nap aranyugaraiból.
93. A hamisságcillagó köntöse.
94. Annak a bizonyos sült galambnak a szárnya.
95. Az a sarló, mellyel a diadalokat aratják.
96. Egy új szita, mely a szegen lóg. Ezen szokott az őszi finom eső szitálni. Ez ütölte agyon az egyszerű menyecske urat.
97. Az a pénz, amelyik beszél.
98. Dobó István elszakadt körme. – Tudva levő ugyan is, hogy Dobó István körme szakadtáig védelmezte az egri várat.
99. Egy káplár borjúja, benne a marsall-bot.

3. asztal:

100. Egy vaskalap, benne egy kevés higélvő. Egy osztrák generális ajándéka.
101. Egy piros bársony keszkenő. Ormódi lelet.
102. Egy bába orra vasból.
103. Az a pénz, melyet a lyukas hidon találnak.
104. Az a puska, amelyik csüörtököt mond.
105. Az a pohár, amelyből valaki a hengegésnek megitta a levelét.
106. Az a fal, amihez állítják az embert. Mellette az esetet, mellyel az ördögöt a falra festik.
107. Az az ugorakafa, melyre némelyek szeretnének felkapaszkodni.
108. Az a lú és fa, amihez kopkodnak.
109. Az a szálka, amit a más szemében meglelnek.
110. Az a lé, amit X. Y. hűt.
111. A Samu nadrágja.
112. Az a cser, amiben hagyják az embert.
113. Az a bot, amellyel a Kecskeföldi Győző nyomót üti a rendőrség.
114. Az a két szék, ami között földön marad az ember.
115. Egy alszörti kalapácsnyél.
116. Az az egy gyékény, amelyen együtt árulnak.
117. Az a vizes lepedő, amit ráhúznak az emberre.
118. Az a nagyitarang, amelyik az adósságot megfizeti.

A múzeum előtt a szabadban: Az az igaz jószág, amelyik nem vész el.

Képtár:

1. Az az olajfestmény, amelyik ábrázolja Pichleri, aminl vigyáz M.O.-ra.
2. Annak a csodagyermeknek az arcképe, aki születése harmadik napján sírva dalolt a papának: „Ha te tudnád, amit én, ki babája vagyok én...”
3. Annak a kötelelesnek arcképe, aki legjobban tudja mi a köteleesség.
4. Egy bába arcképe. Ez a bába ott szerepelt, ahol alkalom szülte a tolvajt.
5. Pillanati-fölvétel: A kigyósi tanítót a gyulaivideki tanítóegylet kitérűli.
6. A mennyország legújabb térképe, Kogutovicz Manótlól.
7. A gombház olajban.
8. Olajkép: Szent Jeromos, aminl éppen megveti a világi hiúságot.
9. Less község vasúti állomása, előtte néhány lessi puskás.
10. Mozgófénykép: Bernát kapkod a mennykőhöz.
11. Másik mozgó fénykép: Vigh Ferkó és Vallinger Kázmér egy követ fájnak.

Zeneműtár:

1. Fogadásom tiljja szerelni... 1 koronáért.
2. Talpra magyar, hi a haza... zongorára.
3. Nincsen nekem feleségem... csupán balkézre.
4. Süjt az átok... fuvalakisérettel.
5. Nem ver meg engem az Isten... 4 kézre.
6. Sír a kislány... nehéz letétben.
7. Nem szeretem az uramat... czigányzene kísérettel.
8. Hamis az én babám... hivatalos zenészek 40% árleengedés m. kaphatják.
9. Jaj de a bajos a szerelmet titkolni... nyomás alatt.
10. Ha elmegyek édes rózsám... Gimbelem-gombolom... két szám 1 korona.
11. Száltharmy Eleonóra kisasszonynak... Fütyöl e szél... Székely Imrétől.
12. De szerelnék ránás csizmát... fél aron.”

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

„Gyomai lány vagyok” III.

„Pár nap múlva megint németek jöttek be a tanyába s elhajtották a bátyámat lóval, kocsival együtt. Apámat meg Gyomára vitték a hidat őrizni, de ő másnap visszaszökött, s ismét bújtatnunk kellett.

A bátyám alaposan összeverve három nap múlva előkerült, a lovak hazataláltak vele, mivel eszméletlenül feküdt a kocsiderékban. Aztán egy-két nap múlva megszűnt a bátyám és apám rejtegetése, mert végképp az oroszok szállták meg a környéket, a tanyánk előtti földúton egész nap, egész éjjel tankok vonultak.

A mi családunknak ez az esemény valóban felszabadulást jelentett. A gazdánk velünk szembeni viselkedése is megváltozott, megszűnt a megalázó cselédsor. Aztán egyik napon jött egy éhes lerongyolódott orosz csapat, az ok aztán néhány disznót, aprójószágot felfaltak, a disznókat csakúgy lelövöldözték, nyúzták, sütötték. Azután a lovainkat vitték el, s mindig lesoványodott, lesántult lovakat hagytak helyibe.

Mivel apám nagyon szerette a lovakat – Sznagyik István volt a becsületes neve – megunta ezt az örökös ló csereberét, s beszerzett valahonnan olyan apró kis hegyi lovakat, s azok aztán nem kellettek senkinek. Később aztán olyan szépek, kövérek lettek, mint a vakart halak, csak a lovagolásomat nem túrték.

Aztán nyugalmas napok következtek, de belőlem újra kitört a kalandvágy.

Az orosz katonák elől a csutkaszár kúpokban rejtőzködő nagylányoknak hordtam az ennilót, aminek a hozzátartozók nagyon örültek, hogy elvállaltam. Én ezt úgy végeztem, hogy mintha legeltetnem volna a tengeri tarlón. Csakhogy ebből is baj lett, mert szanaszét hevertek „érdekes dolgok”: kézigránát, puska, stb., s bátyámat meg a szomszéd Jancsi elhívtam, nézzék meg ezeket. S ez bizony a szomszéd Jancsi balszemibe került, mert piszkálták a löszereket, s az egyik felrobbant. Apám nem vert meg, csak azt mondta, hogy most már nekem kell férjhez mennem Jancsihoz, mivel a fél szeme elvesztését nekem köszönheti.

Apám az egyik napon összecsomagolt, s hazavitt Beszenszegré a „késdobáló” nagyapámhoz a gátoldali kisházba, ápolni nagyapámat. Szívesebben jártam volna iskolába már ekkor, de az nem működött. Én csak a „csavargó tót jánya” voltam nagyapámnak. Szegény nagyanyám, aki vak volt, azt meg csak úgy, mint egy tehenet szólítanak: „Sára”! Azért neveztem el nagyapámat késdobálónak, mert ha nem tetszett valami neki, akkor, mint egy cirkuszi késdobáló, kést dobott felénk. De igen ügyesen célzott, nyilván akaratból, mert sose tanált el bennünket. Viszont a kemence tele lett lyukakkal, nem győztem betapasztani. Szár izikkel fűtöttem a kemencét, ez az én munkám volt.

Aztán egy napon hosszas kínlódás után meghalt nagyapa. Hajnalban indultam a szomszéd tanyára segítséget kérni a halott körüli teendőkre. Másnap aztán – miután a halottat annak rendje-módja szerint megmosdatták, felöltöztették, stb. – a kis lovakat apám befogta és a kocsival abba a temetőbe vitték nagyapát, amelyikbe mink az iskola elől bujkáltunk (megjegyzés: ez a temető az endrődi úti, vagy régi nevén lógerkert református temető, mellette az evangélikus temetővel).

Nem sokan kísértük, csak mi meg a nagybácsi jegyző úr, a fia és családja. Ez 1944 őszén volt, s az úton sokáig nem tudtunk áthaladni a temetőbe, mert Endrőd felől özönlöttek

az orosz csapatok, tankok, gépkocsik, stb. Aztán nagyon felháborodtam a kis tíz éves eszemmel, mert az öcsém mellé temették, akit ő nagyapám „csak tót fattyúnak” titulált. Attól félttem, hogy majd ott is bántani fogja, de erre bátyám azt mondta, hát ennyire hülye nem lehetsz, hogy ilyeneket fantáziálsz, ha éppenséggel lány vagyok is.

Aztán álmomban mégis nagyapámmal álmodtam, hogy dobálja a késsel az öcsémet, pedig a ravatalon apám megfogatta vélem a halott nagylábaujját, mert a hiedelem szerint akkor nem fél a halottól, aki ezt teszi. Még orvoshoz is vittek, de az előbb nevetett ezen, aztán azt javasolta, hogy legyenek mindig vidámak körülöttem, és akkor elmúlnak a félelmeim. Ettől kezdődött az én boldog gyerekkorom, mert mindenki vidám volt körülöttem. Disznót is vághattunk a gazda megengedte, sőt még könyörgött is, hogy maradjunk a tanyáján, inkább mi, mint valami nyikhaj.

Örömben a disznótoron addig ugráltam, hogy leestem a hokedliről, s eltört a vállam. Többször kocsikáztak velem az orvoshoz oda-vissza. Mindenki engem kényeztetett, s ez nagyon jól esett.

Apám se járt el hazulról, esténként tengeri morzsolás volt a szoba közepén, körülülték a nagy fonott fűzfa kerek kast, s én morzsolts csutkákkal játszottam s hallgattam a meséiket.

Szombat esténként házi bálát, azaz cuhárét rendeztek, mindig másik tanyán. A soros tanyán a kemencében morzsolts szemes tengerit főztek, ez volt a csemege. Nagy vászon fazikba főzték meg. ŰA szobából mindent kipakoltak, felöntözték vízzel, jól felázott, s megszórták búzatörekkel, azután még jól meglocsolták, s kezdődhetett a tánc. A szoba egyik sarkában volt az asztal főtt tengerivel és a citerával, ami a talp alá valót adta. A bátyám gyönyörűen tudott rajta játszani, mi gyerekek az egyik sarokban tapostuk a töreket. Aztán a táncos háznál a szobában leseperték a bé nem táncolt döngölt töreket és aztán az egészet pocsolyaszerű sárral felkenték, pár napig száradni hagyták ezt a sárréteget, s utána még egyszer hígabb sárral fölmázolták, s mivel fehérre meszelt szobák voltak, a fal mellett egy széles ecsetnyi csíkot húztak s az ágy alja is fehérre volt meszelve. Az a jó gyomai feketeföld olyan szépen s fényesen nézett ki, hogy ezután csak szombatonként felmázolták és így mindenféle szőnyeg nélkül egy esztendeig is szép maradt, csak gondozni kellett. Ilyen volt az én gyerekkorom szobája.

1945 után apám bekerült egy bizottságba. Ez a bizottság szervezte a földnélküli szegénység földdel való kielégítését a kitelepített németek – „svábok” – által kényszerítve elhagyott földjeiből. Ilyen község volt a bácskai Gara község. Ide aztán sok endrődi, gyomai család települt le. A bizottság néhány kiválasztott embere elment Garára felmérni a helyzetet. Visszajöttek azzal, hogy földet s házat kapunk ott. Néhány helyen a volt gazda is ott lakott. Apámnak nagy tekintélye lett, mert németül és bunyevácul is beszélt, állandóan tolmácsolásból állt ki az élete a nehéz mezőgazdasági munka mellett.”

Sz. Irén a továbbiakban hosszan leírta garai életüket. Jómagam úgy ítélem meg, hogy e része a történetnek már nem képezi a gyomai élet részét.

Közreadja: Cs. Szabó István

Irodalmi oldal

Nincs nyugalom, nincs nyugalom, - vihar,
Örök hullámzás a víz felszíne.
De lent a mélyben háborítlanul
Pihen a tenger s az ember szíve,
Hadd hullámozzék a víz felszíne.
Békesség Istentől.

Nincs nyugalom, nincs nyugalom, - s ez a
Nyugalanság, mint a járvány, ragad.
Te sugarazd szét békességedet
És szóval, kézfogással másnak add.
Az Isten Békessége is ragad.
Békesség Istentől.

Reggel mondd, délben mondd és este mondd
A Feltámadott első, szép szavát.
És ragyogóbbá lesz a reggeled
És csillaghímesebb az éjszakád.
És békességesebb az éjszakád.
Békesség Istentől.

Békesség Istentől: mi így köszönjük,
Hogy köszöntésünkben lélek legyen -
Vihartépett fák - ágainkon mégis
Vadgalamb bűg és Békesség terem.
Békesség: köszöntésünk ez legyen.
Békesség Istentől.

Dsida Jenő: Templomablak

Szent-Iványi Sándornak

Kik csak az uccán
járnak-kelnek
szépséget rajta
nem igen lelnek,
kiváncsi szemmel
rá nem tapadnak:
csak egy karika,
szürke karika,
ólomkarika,
vén templomablak.

De ki belép
a tág, iromba,
boltozatos,
hűvös templomba
s belülről pillant
ablakára,
megdőbbenten áll,
megkövülten áll,
elbűvölten áll: -
Nézz a csodára! -

Ó, titkok titka:
a földön ittlent
belülről nézzen
mindenki mindent,
szemet és szívet
és harcot és békét!
Áldja meg az Úr,
áldja meg az Úr
a belülről látók
fényességét!

Rácsa rozsdás,
kerete málló,
emitt moh lepi,
amott pókháló, -
sütheti napfény,
sötét örökre,
mint világtalan,
bús világtalan,
agg világtalan
húnyt szemegödre.

Színek zengése!
Fények zúgása!
Mártir mosolya!
Szűz vallomása!
Kék, ami békül,
piros, mi lázad!
Magasba ragad,
a mennybe ragad
lángtűnemény
és tűzkáprázat!

Áprily Lajos: Lassú szárnyon

Uram, a két szárnyam nehéz,
hozzád emelkedni ma nem mer.
Ne bilincselj meg és ne bánts
nagy súlyoddal, a félelemmel.

Te nagy völgyedben ne legyek
énekre béna, hitre gyáva.
Ugy kapaszkodjam, Kéz, beléd,
mint kicsi koromban anyámba.

Hívott erőseid dalos
lakomáján mindig ne késsem.
Kapudtól ne térítsen el
utat veszítő szédülésem.

Viharszeles mélyed felett
meredekedet bízva járjam,
sziklafalon hajnalmadár,
örömpiros legyen a szárnyam.

És hogyha mégis hullanék
sugaradban vagy sűrű hóban,
sohasem látott arcodat
láthassam egyszer, zuhanóban.

Isten kezében

Romániai magyar költők istenes versei

Bartalis János: Isten kezében

Jött villámcsapás, jött fegyver.
Jött fergeteg.
Jött ember hálátlansága.
Jött kegyetlenség, jött bűn.
Jött éhség és szomorúság.
Jött megalázás.
Jött üldözés és megpróbáltatás.
Jött bujdosás lélek-pusztában
és nem volt hová lehajítani fejet.
Jött kínszenvedés, Krisztus hét szenvedése.
Jött korbácsütés testen és lelken.
Jött börtön...
Nagy bajomban mindig csak azt mondtam:
"Isten kezében vagyunk
és ott vagyunk a legjobb helyen."

Mikor fellegek feltornyosultak
és a hullámok összecsaptak fejünk felett.
Mikor a templomok leomlottak
és meghasadott a hegy.
Mikor sötétség borult a világra,
végtelen sötétség
és az égbe nem jöttek fel a csillagok,
- mikor a Halál örvényénél álltunk...
Mikor az utolsó kiáltás is elhangzott
Krisztus ajkáról - függve a keresztfán,
utolsó lehelve lelke:
"Éli, Éli! Lama Sabaktani!"
Ó, népem, drága népem!
e szörnyű ítéletben,
ez elveszejtő nehéz időben
mindig hitted:
"Isten kezében vagyunk
és ott vagyunk a legbiztosabb helyen."

Mikor Ég - Föld megszakadt,
Folyók - Tengerek kiöntöttek,
végig nyargalván sós hullámaikkal
a veszett világon,
mikor megpecsételtetett minden
teremtett állatoknak sorsa -
Ó, Uram!
mi: árva néped,
árva magyar néped
"Tebenned bízunk eleitől fogva."

Reményik Sándor: Békesség Istentől

Nincs nyugalom, nincs nyugalom, - a szív,
Amíg ver, mindörökre nyugtalan.
De mindörökké nyughatatlanul,
Istentől mégis Békessége van.
Nyugalma nincs, de Békessége van.
Békesség Istentől.

Papi szolgálat a kommunizmus idején

folytatás a címloldalról

Az ablakból láttam, hogy a Kecskeméti utcán jön egy ember a templom felé, felbukik és elterül. Kimentem, behúztam a járda szélére, feloldoztam. Láttam, hogy halott. A hétórás misét átadtam egy újmiséis papnak, egy marék Oltáriszentséget belekötöttem egy oltárkendőbe és a nyakamba akasztottam. A Kálvin téren látták az oroszok, hogy jön egy reverendás pap. Nyakamban volt az Oltáriszentség. Két katona rám szegezte a géppuskát. Nem féltem, hogy meg fogok halni, arra gondoltam: akkor nem tudom bevinni az Oltáriszentséget a kórházba, tehát nem halhatok meg. És arra, hogy Jézust viszem, ha lelőnek, csak fölvisz a mennysországba utána. Elmentem a tankok előtt anélkül, hogy lőttek volna. Vasárnaptól péntekig a kórházban voltam, át sem öltöztem. Keddig nem tudtam lefeküdni sem. Vasárnap és hétfőn megállás nélkül hozták be a halottakat és a sebesülteket, folyton ment a műtét, hétfő estére elfogyott az érzéstelenítő. Ennek hiányában a papot keresték az emberek. Volt egy ember, akinek érzéstelenítés nélkül levágták a lábát térdből: engem hívott, erősen belém kapaszkodott, fogta mindkét kezem, csupa vér lettem. Nem volt ott hitetlen ember, a katolikusok mind gyóntak és áldoztak, a többiek is imádkoztak velünk együtt. A koraszülött központból is lehoztak 82 koraszülött újszülöttet, kivették őket az inkubátorokból, mert szétlőtték az elektromos központot. Egy pohár vízzel megkezeszteltem 82 gyereket. A nővér mondta a neveket, én háromszor keresztet rajzoltam a homlokukra a vízzel. De egy dolgot elmulasztottam: nem anyakönyveztem őket. Voltak köztük, akik túléltek, és később a szüleik az elsőáldozásukra készülve azt mondták, hogy a kórházban lettek megkeresztelve azokban a napokban.

Volt valamilyen szervezettség a papok között?

– Nem sokat tudtunk egymásról azokban a napokban. November 4-én ketten rekedtünk kint, azt sem tudták rólunk, élünk vagy halunk. November végén a szemináriumban én tartottam az önképzőkori előadást: Várják-e még a papokat a világban? címmel. Az előadásban elmondtam, és aztán le is írtam, amit a kórházban megéltem. Két-három hét múlva jöttek vidékről a levelek a papoktól, hogy mondjuk el, mi is történt Pesten. Négyen összedugtuk a fejünket, és írtunk egy harmincdolgos brossúrát, stencilgéppel sokszorosítottuk. Ez persze tilos volt, feltörtük az irodát és éjjel dolgoztunk. Reggel 300 példányban kipoztáztuk az ország papjainak.

A megtorlás nem maradt el. Mikor kezdték keresni az elkövetőket?

– Később a házkutatások során megtalálták ezeket a brossúrákat a papoknál. 1956 karácsonyára a váci püspök gyorsan kihelyezett minket a központi szemináriumból, mert a nyomozók már nyomon voltak. Én Pécelre kerültem, és májusig nem találtak rám. Május 10-én jöttem haza a gyerekekkel a hittanóráról, amikor két férfi jött szembe. A gyerekeket elküldték, engem magukkal vittek a plébániára. Feltúrták a szobámat, engem pedig a Gyorskocsi utcába vittek, ott töltöttem a nyomozási szakasz három hónapját. Harminc papot gyűjtöttek össze, akik írtuk, stencileztük, terjesztettük az iratot. Halálal fenyegettek, ha nem vallok. Három hónap után átkerültem a Markó utcába, ahol fél évet töltöttem, majd első fokon hét év börtönt kaptam államellenes izgatásért, a rendszer megdöntésére irányuló szervezkedésért, a kommunizmus ellen felbújtó iratok terjesztéséért. Kikerültem a Gyűjtőfogházba fél évre, aztán Vácra fél évre, onnan mentem a Legfelsőbb Bíróságra, ahol négy év szigorított fogházra ítélték. Márianosztrán négyen voltunk egy cellában, mindannyian papok. 1959-ben szabadultam: Kádár már elég erősnek érezte a rendszert, és megfelezték azoknak a büntetését, akik öt évnél kevesebb büntetést kaptak.

Hogyan lehetett túlélni a megpróbáltatásokat?

– Én 24 éves koromban kerültem a börtönbe, fiatal voltam, jól bírtam. A többiek, akiknek családjuk, feleségük volt, sokat sírtak esténként. Sokakat megkínóztak. A Markó utcában 4x2 méteres cellában aludtunk tizenegyen. Ha valakinek fordulni kellett, fordult

mindenki. Márianosztrán egyszer szigorított sötétzárkát kaptam, mert egy paptársamnak eljuttattam egy szelet kenyeret. Tíz napig mindennek a felét kaptam, éjszaka hanyatt fekvé kellett feküdni úgy, hogy a szemembe világítottak vakító fénnel. Hideg volt nagyon, csak egy csövön ment a forró víz, ott melengettük a kezünket. Egy szál ing és egy darócruha volt rajtunk, sokszor megfázott a vesénk. De fiatalok voltunk, játszottunk is, futóversenyt rendeztünk a poloskákkal, amelyeket éjjel befogtunk. Nem tartottam magam áldozatnak. Pedig volt ott egy újságíró, akinek magas beosztása volt a munkástanácsban is, és ő azt mondta: a periratok alapján engem biztosan ki fognak végezni. Három embert ki is végeztek melőlem. Hajnalban voltak a kivégzések, kiabáltak az emberek, kérték a papoktól a feloldozást. Imádkoztam értük. Amikor kialakították a 301-es parcellát, a cellatársaim oda kerültek. Elmegyek hozzájuk, imádkozom értük, amikor csak tehetem, úgy járok oda, mintha templomba mennék.

Érte-e valamilyen megkülönböztetés a börtönben, amiért papként került oda?

– Négyen voltunk, akik együtt kerülünk akkor börtönbe. Kuklay Antal, aki életfogytiglant kapott, amit azután csökkentettek. Él még egy másik pap Kanadában, a harmadik vagyok én, a negyedik társunk, egy jezsuita már meghalt. Ahol én voltam, ott a papokat nem verték. A váci fogházba pedig lehetett küldetni évente kétszer két kilós csomagot: kovásztalan süteményt és mazsolát kértünk. Ha a mazsolát vízbe tesszük, feloldódik a benne lévő szőlőcukor, és ha összenyomjuk, kifolyik belőle a must. Orvosságos fiolába gyűjtöttük. Öt-hat csepphez egy csepp vizet adtunk, az volt a misebor. Négyen papok mindennap misézünk a cellában.

A börtönévek alatt egyszer érzékenyültem el. Egy szép napsütéses májusi napon a Gyorskocsi utcába a szűrkeségbe bepélt a résre nyitott ablakon egy gyönyörű színes pillangó. Pár percig repdesett és kirepült: akkor éreztem meg, milyen a szabadság. Szép volt, a szabadságot hirdette. Még egy állatnak is könnyebb, mint az embernek. Az ember meggyötri a másikat: a Gyorskocsi utcában kegyetlenül verték a foglyokat.

Mi történt a szabadulása után? Hogyan tudta folytatni papi szolgálatát?

– Megbélyegzett voltam, sem városba, sem a fővárosba nem helyezhettek, a kiskunhalasi tanyákra kerültem. Templomokban nem tarthattam misét, de az iskolákban igen. Minden gyerek hittanos volt, a pedagógusok is ott voltak a miséken, mondván, hogy vigyázzanak a gyerekekre. Később Újpest-Megyere, Soroksárra, Rákospalotára kerültem káplánnak. Bánk József volt akkor a váci püspök, aki aztán Borsosberénybe küldött egy csendes plébániára. Csodás világ volt, a palócok szíve-lelke vallásos volt, mindenki járt hittanra.

Minden léptünket figyelték. Pécelről egyszer elmentem Turára meglátogatni egy szintén börtönből szabadult osztálytársamat, megírtam neki, hogy mikor leszek ott. Tura felé menet láttam, hogy innen-onnan utánam szegődik egy-egy motorbicikli. Turán a plébános szólt, hogy az atya nincs ott, elment. Nem bírta a feszültséget, fel is örölték idegileg, pár év múlva infarktust kapott. Tudtam, hogy figyelnek, bármerre jártam, mindig volt beépített ember. Volt, aki meg is mondta, és kért, hogy a jelenlétében ne mondjak olyat, amit jelentenie kell. Borsosberényben lakott a szomszédban egy bácsi, ő is megvallotta, hogy rám állították. Kérte, hogy ittassam mindig le, ha együtt vagyunk, akkor nem emlékszik majd semmire. Pista bácsi nagyokat ivott a szilvapálinkámból.

Tíz évet töltöttem Borsosberényben, azután vállalta a váci püspök, hogy Pestszentlőrincre helyez. Engedélyt kellett volna kérnie, ha valakit városba akart helyezni, de ő ezt nem tette meg. Ott voltam 25 évig, onnan hívott el a Mátyas-templomba Erdő Péter, aki akkor érsek volt. Amikor nyugdíjba mentem, szintén Erdő Péter javaslatára idejöttem a pestszentlőrinci Ibolya utcai kápolnába, itt végzem most a lelkipásztori munkámat.

Thullner Zsuzsanna/Magyar Kurír
Fotó: Thaler Tamás

SPORT

Hírek a labdarúgás Megyei I. osztályából

ellen azonban veszített állásból sem adták fel, és szép győzelmet arattak.

Az eddig lejátszott mérkőzések eredményei:

2014. 08. 30. Füzesgyarmati SK – Gyomaendrői FC 2 : 1
G.: Csapó P.
Ifi.: 5 : 0 G.: ---

Az első félidőben az esélyesebb hazaiak már a kezdés után nagy nyomás alatt tartották a vendégek kapuját. Ennek eredménye is lett, a két gól és a számos kidolgozott helyzet. Mind emellett a gyarmatiak többször álltak a kapussal szemben, egy félidő alatt eldönthették volna a mérkőzés sorsát az indiszponált vendégekkel szemben. A második félidő első negyedórájában sem történt változás, a hazaiak uralták a játékot. Ezt követően a vendégek számára azonban elég volt egy labdaeladás ahhoz, hogy visszajöjjenek a meccsbe. Csapó csapatot le egy kősa labdára és meg sem állt a hazaiak kapujáig. Nyomban a szállítás után az egyenlítésre is megnyílt az alkalmuk a gyomaendrődieknek, de ziccerben hibáztak. A sárrétiak az utolsó negyedórában cserékkel frissítettek, és ennek köszönhetően sikerült megállítaniuk a lejtmenetet. Egy órán keresztül azt történt a pályán, amit a hazaiak akartak, ekkor azonban volt egy kisebb holtpontjuk, amit sikerrel átvészelték és ezzel otthon tartották a három pontot.

2014. 09. 06. Gyomaendrői FC – Szabadkígyósi SZSC 1 : 4
G.: Erdősi Gy.
Ifi.: 0 : 3 G.: ---

A Szabadkígyós a mérkőzés legelején az első szépen felépített akciójából megszerezte a vezetést. A tavalyi bajnok ezután nem vitte túlzásba a támadásokat, a hazaiak pedig nem bírtak velük. A félidő hajrájában a hazai védelem hibáját kihasználva megduplázták előnyét a vendégcsapat, így a szünetre magabiztos vezetést szereztek. Szünet után két jó cserének köszönhetően visszajött a meccsbe a Gyomaendrőd, megszerezte a szépítő gólt, sőt az egyenlítés is sikerült, de les címén (ami kicsit véleményes) érvénytelenítették a gólt. Nem tartott sokáig a hazai öröm, néhány perccel később egy kontra végén Cseke végleg eldöntötte a találkozót, egy góllal és egy gólpasszal. A hazaiakat vitte a becsület, de ekkor már nem volt esély a pontszerzésre. A taktikailag érettebb játékot nyújtó Szabadkígyós nem érdemtelenül gyűjtötte be a három pontot.

2014. 09. 13. Szeghalmi FC – Gyomaendrői FC 3 : 0
G.: ---
Ifi.: 7 : 1 G.: Horváth J.

A három bajnoki mérkőzés óta gólképtelen hazai csapatnak hamar sikerült megtörnie a jeget, hiszen már a találkozó legelején megszerezte a vezetést, a vendégek védője nem figyelt a talajra és a „bepassza” elakadt egy víztócsában, amire a hazai csatár

Gyöngysorok

Az első ajánlólevél az életben a jó modor.

A kétségbeesés kacagásának van egy néma testvére: a lemondás mosolya.

Élvezni a művészetet maga is művészet.

Az igazságos ember az igazságtalannal szemben mindig a rövidebbet húzza.

Méltatlan embert ne magasztalj gazdagsága miatt.

A pihenés irodalom nélkül egyenlő a halállal és az élő ember eltemetésével.

Nem elég a múzsák csókja, ha gyomorkorgás zavarja az ihletést.

A szülőháza neve mindennél előbbre való és meghittebb csengésű, hiszen a szülő nevével mi sem meghittebb a világon.

Az embereknek, ha teljesülne mindaz, amit kívánnak, nem válna hasznukra.

Ifjúkorodtól kezdve a bölcsességet válaszd útravalóul, ez ugyanis biztosabb minden más vagonnál.

A „Gyöngysorok” gyöngyszemeit összeválogatta:
Hanyecz Margit

lecsapott, és a hosszú sarokba vágta a labdát. A folytatásban is túlnyomó részt a hazaiak akarata érvényesült, többször sikerült a gyomaendrődiek védelme mögé kerülniük, de csak a 30. percben növelték előnyüket, egy a védőkről visszapattanó labdát vágta a kapuba. A félidő vége előtt a vendégek előtt is adódott szépítési lehetőség, de a kapus és a védők közé benyúló csatár emelése nem talált kaput. Szünet után harcosabban kezdett a Gyomaendrőd, az 50. percben mégis végleg eldőlt a találkozó, amikor egy 17 méterről elvégzett hazai szabadrúgást zúdíttak a vendégek kapujába. Mindent egybevetve teljesen megérdemelt hazai győzelem született, a vendégek három–nulla után lélekben már feladták a meccset.

2014. 09. 20. Gyomaendrői FC – Körösladányi MSK 3 : 2
G.: Werle T., Csapó P.(2)
Ifi.: 0 : 3 G.: ---

Mindkét csapat a biztonságra törekedett, így kissé eseménytelenül alakult az első félidő, melynek derekán egy jogos büntetéstől a vendégek szereztek vezetést. Ezt követően is a Ladány kezdeményezett többet, a hazai kapusnak többször is nehéz helyzetben kellett tisztázni. A hazaiak némileg vártatlanul egyenlítették a 36. percben, egy kapu elé ível szabadrúgás Werle elé pattant, a rutinos támadó pedig közelről nem hibázott. A második félidő közepén is a vendégek szereztek vezetést, a 69. percben egy felívelt szabadrúgást Laksteter vett át a tizenhatos vonalánál, és fordulásból szép lövést zúdíttott a hazai kapuba. Ezel úgy tűnt, le is tudták a meccset a vendégek. A házigazdák ellenben felbátorodtak, egyre többször jutottak el a Ladány kapujáig. A hajrában pedig jött a meglepetés, de nem érdemtelen fordítás, a fiatal Csapó Péter jóvoltából. Előbb 20 méterről célzott pontosan, a labda a kapufát is érintve landolt a hálóban, majd a kapus által elvétett beadást juttatott fejfel a kapuba. Nem hozott túlságosan látványos csatát a szomszédvári derbi, inkább a küzdelem dominált, és ebben a hazaiak bizonyultak eredményesebbnek, akik négy sikertelen meccs után jutottak újból három ponthoz.

Fülöp Zoltán

A csoda borbolya magja

Egyszer volt, régen volt, talán igaz sem volt, még az öregapám mesélte, hogy volt egy nagyon kicsi királyság, ahol a király nagyon jó ember volt, nem szedett adókat a szegény emberektől, ezért hát ő maga is elszegényedett, kiürült a kincstár. Szerette volna férjhez adni a lányát, de nem tudott a kérőknek felajánlani semmit, hiszen a fele királyság szokott a hozományt lenni a királykisasszonynak, de itt most nem volt semmi...

Elkeseredett nagyon a király, és az alattvalóknak parancsba adta, hogy keressenek megoldást a problémájára. Sorra jöttek az udvari méltóságok, ilyen-olyan javaslatokkal, de egyik sem volt célravezető, hogy hogyan vagyonsodjon meg a király. Egyszer aztán arra tévedt egy szegény vándorlegény, aki énekelgetett a palota kertjében egy fa tövében üldögélve...

Felfigyelt rá a királylány, nagyon megtetszett neki a legény, no meg a nótája is, ezért megkérdezte királyapját:

- Édesapám, királyi felséged is hallja ezt a szép nótát?

- Hallom én lányom, hallom, de most engem ez nem érdekel, mert el vagyok nagyon keseredve miattad, hiszen tudod... Hogyan adjalak én férjhez téged hozomány nélkül?

- Ne búsuljon, édesapám – válaszolta a királykisasszony – jó nekem itthon, ha pártában maradok, azt sem bánom.

- Nem úgy van az, egyetlen leányom, az nagy szégyen lenne rám nézve, hiszen én vagyok a kilencedik bergengóc király! Mit mondanak majd a szomszéd királyságban, a sokovácok, akik gazdagabbak mindenkinél. Annyi aranyuk, gyémántjuk, drágakövéük van, hogy hetekig sem tudják a kincstárnokaik megszámlálni. Képzeld leányom, mit beszélnének rólunk, ha megtudnák, hogy semmink sincs, elszegényedtünk, már majdnem elsírta magát szegény jó király.

- Édesapám, kérem, engedje meg, hogy lemenjek ahhoz a legényhez, és meghallgassam közelebbről az énekét.

- Menj leányom, nem bánom – szólt a király, szomorúságba burkolózva.

A lány egy vállkendőt terített a nyakába, és vidáman lement a vándorlegényhez. Mellékuporodott és hallgatta, amint szépen, szívhez szólóan énekelgetett.

Megszólította:

- Te vándorlegény, mi az a szép nóta, amit énekelsz?

- Azt az én jó anyám tanította nekem, mikor kicsi voltam.

- Szeretném megtanulni, megtanítod nekem?

- Meg hát, csak nagyon szomjas vagyok, hoznál nekem egy kis vizet?

- Szívesen – válaszolt a királylány, és már el is szaladt egy nagy korsó friss forrásvízért.

A legény miután kiitta a korsót, megtörölte a száját tovább énekel, cifrázta a refrént, a királylány olvadozott a gyönyörűségtől, annyira tetszett neki, majd együtt is tudták már énekelni. A vándor megkérdezte, hogy mivel telnek a napjai a lánynak, aki szomorúan elmondta, hogy szegény jó apja mindenkinek csak adott, vámot, adót meg nem szedett, és elfogyott a vagyona, kiürült a kincstár, most meg el van keseredve, hogy nem ta-

lál hozzá illő kérést, mert szegény királyságba senki sem akar benősülni. Erre a legény csettintett egy nagyot a kezével és azt mondta, ha csak ez a baj, azon könnyen segíthetünk.

A királylány ámulva kérdezte meg, hogy hogyan?

- Egyszerű az nagyon, kell szerezni egy csoda borbolya magot, azt el kell ültetni, locsolni napjában hétszer, az hét nap alatt megnő és hét hétig termést hoz, de nem ám akármilyet... - Ezzel a legény odébb állt.

A királylány elmesélte az apjának, aki reménykedni kezdett, hogy van megoldás a bajukra. Hamar kihirdette, hogy aki hoz neki egy csoda borbolya magot, azt gazdagon megjutalmazza. Így hát sorra nekiindultak a nagyvilágnak a legények. Hozták is a különféle magokat, de sajnos hiába ültették el, nem kelt az ki egyik sem. A király már feladta, bánatosan üldögélt a trónteremben, mikor a nótás kedvű legény bezörgetett a vándorbotjával a nagykapun.

Megkérdezte a királyi szárnysegéd, hogy kihez van szerencséje, és mi járatban van. A legény azt mondta, hogy ő csak a királynak hajlandó elmondani jövetele célját. A király fogadta a trónteremben és meghallgatta a fiú mondanivalóját.

Az rendre elmesélte, hogy hetedhét határon túlról jött, hét nap és hét éjjel, mert ott terem a csoda borbolya, aminek elhozta a magját. Sürgősen ültessék el a kertben, és ha megered, hét napig minden nap egy varázsigt kell elmondani a fa tövében, akkor aranyat terem...

- Hát, ha így van, te fiam mért nem ültetted el?

- Azért királyuram, mert csak nemesembernek terem a fa aranyat.

A király hitt a legénynek. Lett is nagy öröme, hívatta a leányát és elmondta neki a jó hírt, a legényt persze nem engedte útjára.

Azt mondta neki:

- No, fiam, ha igazat szóltál, akkor gazdaggá teszek, és elnyered a szépséges leányom, Leonóra kezét is.

- Hát az bizony jó lenne, mert nagyon megtetszett nekem a múltkor a lányod, és ha nem teremne aranyat, én akkor is megkérném a kezét. A király örült az egyenes beszédnek.

Elültette a király nagy lelkesen a magot, locsolta, ápolta, lesték-várták, hogy mikor hajt ki. Hét nap múlva a mag kihajtott, és naponta nőtt 10 cm-t. Hét hét múlva már elkezdett teremni, és a varázsige hallatán rengeteg aranyat hullatott a fa alá. Éppen ott üldögélt a legény a királykisasszonnyal, amikor az első termés megérkezett. Volt ám nagy öröm, a király végre nem volt már szegény, nem kellett neki szégyenkeznie a szomszéd sokovác király előtt, és a leánya is szerelmes lett. Adóval sem kellett sarcolnia a népét, így hát nagyon boldog volt.

Feleségül adta a leányát a vándorlegényhez, akik boldogan éltek, amíg meg nem haltak... Itt a mese vége, fussatok el véle! Ha nem hiszitek, menjetek el Bergengóciába és kérdezzétek meg a király udvartartását, hogy mi is történt a csoda borbolya maggal, aminek bő termése elhozta a királyságnak az aranykort.

Ízes Ízek

Október

Mexikói tortilla

Omlettet (vagy vastagabb palacsintát) sütünk. Párizsít csíkokra vágunk, zsírban pirosra sütjük, majd teszünk hozzá szeletelt gombát, paradicsompürét, (esetleg fokhagymát), sót, borsot és fedő alatt néhány percig pároljuk. Evvel a sűrű töltelékkel töltjük az omlettet, félbe hajtva, sajttal megszórva tálaljuk.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, záruk, lakatok,
- fürdőkadák, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZEKVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Hitellelhetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házzhoz is megyek! Hétvégeken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRÖD, SZENT ISTVÁN. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

*Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető*

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőterek beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglalrakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

INTER
NYELVSTÚDIÓ
Ny.sz.: 21381-2007

SZÁMÍTÓGÉP KEZELŐ TANFOLYAM nem csak vizsgázóknak!

A tanfolyam anyaga megfelel az ECDL vizsga anyagának.
Szövegszerkesztés, táblázatkezelés, operációs rendszerek, IT.
60 óra, 10 HÉT, heti 1x 6 óra, 2x 3.
szombatonként, vagy munka után
klímatisztált terem, gépet biztosítunk!
indul jelentkezéstől függően, 600Ft/ó.

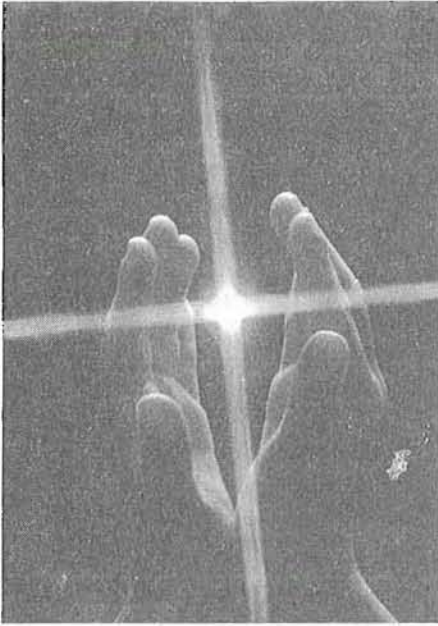
Érd: info@internyelvstudio.hu; 20/436-0699, 20/2297022

Csoportos nyelvtanfolyam nem indul a nyáron!
Kellemes vakációt, jó pihenést kívánunk!

Inter Nyelvtanulástudió, Gyomaendrőd, Róssuth út 18. H - P: 15-18 óráig

e-mail: info@internyelvstudio.hu, internyelvstudio@gmail.com

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

*"Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek;
Híába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség."
(Juhász Gyula)*

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába:
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

FARKAS ANTAL, gyomaendrői lakos, 91 éves korában 2014. szeptember 18-án, Egyházunk Szentségeivel megerősítve adta vissza lelkét Teremtőjének. Gyászolják családtagjai, szerettei. Isten adjon neki örök nyugalmat és boldog feláldozást.

Dr. KELEMEN ZOLTÁNNÉ szül.: ASZÓDI MÁRIA gyomaendrői lakos 87 éves korában, távozott szerettei köréből. Gyászolja a család, rokonok és ismerősök. Pihenése legyen csendes, emléke áldott.

VARJÚ ZOLTÁN kondorosi, korábban hunyai lakos, hosszú súlyos betegség után 52 éves korában az Égi Hazába költözött. Temetése szeptember 2-án Kondoroson volt. gyászolják: felesége, lányai és a család.

Az endrői katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatják adományok felajánlásával:

Készpénzbevitel az endrői plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrői Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Mély fájdalommal tudatjuk, hogy ÉDESAPÁNK

DUDA MIHÁLY

(Endrőd, 1923. február 16.)

2014. augusztus 17-én, életének 92. évében elhunyt.

Felejtethetlen halottunk hamvait

2014. szeptember 6-án, a 11.00 órakor kezdődő gyászmisét követően a Rákoskeresztúri

Szent Pál Templom Altemplomában (XVII. Lázár Deák utca 13/a)

helyezzük örök nyugalomra.

Kegyeletüket kérjük egy-egy szál virággal kifejezni.

DRÁGA EMLÉKE SZÍVÜNKBEN ÉL!

Táviratcím: Forgács Tiborné

1171 Budapest, Regélő utca 9.

Fényképalbum

Első osztályosok 1961-62-es tanévben. Endrőd, Nagylány iskola. Tanító Ricsei Balázsné.

Hírek a Rózsashegyi Iskolából

Őszi túra

Diákönkormányzatunk első programja, az őszi túra szeptember 4-én került megrendezésre. Az alsós nevelők kellemes sétával egybekötött programokat szerveztek osztályaiknak. Voltak, akik a séta végén játszótéren töltötték a délelőttöt, voltak akik mászófalon ügyeskedtek, és volt aki a Tájházban próbálkozott finom sütemények készítésével. A felsős osztályaink ismét megcsodálhatták árterünk különleges szépségét, és ezen felül izgalmas akadályversenyen próbálhatták ki magukat, hat állomáson áthaladva. Szébbnél-szebb menettelekkel és buzdító csatakiáltásokkal készültek a csapatok a megmérettetésre. Feladatok sora várta őket: ügyességi labdajátékok, célba rúgás és dobás, találós kérdések, memória próba, természetvédelmi és ismeret teszt, mocsárjárás és nem utolsósorban egy igazi erőt próbáló akadálypálya. Minden csapat szépen teljesítette az akadályversenyt és a megszerzett pontok alapján oklevélben és jutalomban részesült.

A legjobb csapatnak járó címet 5-6. osztályosok közül az 5. a, 7-8. osztályosok közül pedig a 8.a osztály szerezte meg igen magas pontszámokkal.

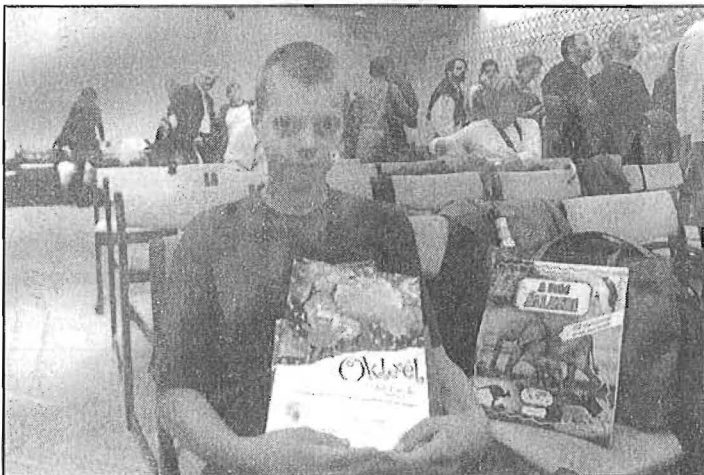
Az akadálypálya feladatait hallgatják a nyolcadikosok

Írtam egy mesét...

A történet még a tavasszal kezdődött...

Ildikó néni hívta fel az osztály figyelmét egy meseíró versenyre. A címe: Az én mesém. Erre a pályázatra készítettem el A hét próba című mesét, amit el lehetett olvasni Az én mesém honlapján. Szavazni lehetett a legjobb mesére. Nagyon sok szavazatot gyűjtöttem, ezért az általam írt mese nemcsak bekerült a mesekönyvbe, de közönségdíjas is lett!

Mindenkinek köszönöm, aki az én mesémre szavazott!

Koloh László a közönségdíjas mesetről

A tanévnyitó ünnepségen jelen volt Dankó Béla, városunk országgyűlési képviselője

Az elsősök vidám versekkel köszöntötték a tanévet

Óvodásból iskolás lett 39 kisdíjak

A díjátadó ünnepség 2014. szeptember 13-án volt Budapesten, a Körösi Csoma Sándor Kőbányai Kulturális Központban. A gyerekek és felnőttek által írt mesékből színészek olvastak fel, játszottak el néhányat. Ezután került sor a díjak átadására, majd át lehetett venni az előre megrendelt, korlátozott számban kiadott mesekönyvet.

Örülök, hogy ilyen jól sikerült az első mesém. Lehet, hogy jövőre is megpróbálom!

Koloh László 5. a

Az iskolai életéről további információkat és képeket találnak az iskola honlapján: www.rozsashegyiiskola.hu

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium oldala

Ora et labora!

Imádkozzál és dolgozzál! – választotta Czank Gábor atya az új tanév mottójául a bencések híres jelmondatát.

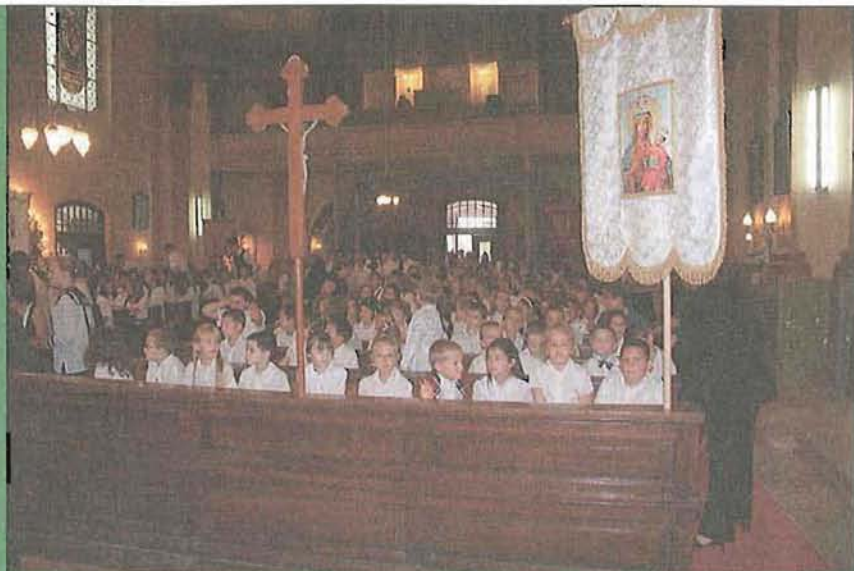
2014. augusztus 31-én diákokkal, tanárokkal, gyomaendrői hívekkel, érdeklődőkkel telt meg az endrői Szent Imre Katolikus Templom. Itt tartotta tanévnyitó szentmiséjét és tanévnyitó ünnepségét a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium.

A Kner Imre Gimnáziumból, valamint a Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Óvodából alakult új intézmény szeptember 1-jétől a Szeged-Csanádi Egyházmegye fenntartása alatt kezdi meg a tanévet.

Az ünnepi szentmisén Gábor atya elmondta, hogy a keresztény ember, ha valami újba kezd, kéri a Jő-Isten áldását, segítségét. Ezért az évnyitó szentmisét – így az új tanév kezdetén – diákokért, tanárokért, valamennyünkért ajánljuk fel. Az ima és a munka szorosan összetartozik, életünkben fontos szerepe kell legyen mindkettőnek. „Ugy tedd a dolgodat, hogy az Istenről ne feledkezz meg!” – figyelmeztetett. Jézusnak valamennyien fontosak vagyunk, keresztények és nem keresztények, felnőttek és gyermekek, férfiak és nők. Tudd, hogy a gondviselő Isten mindig melletted van, örömben, bánatban, akkor is, amikor elhagyatottnak érzed magad, „amikor nem látod az utat magad előtt” – hangsúlyozta Gábor atya, iskolánk lelki vezetője.

Várfi András polgármester úr a két iskola történetéről szólt, majd bemutatta az új intézmény igazgatóját, Tóth Ferencet. Kétezer éves keresztény kultúráról beszélt, arról hogy ne csak ismerjék a diákok ezt a kultúrát, de éljék is. Isten áldását kérte az új Iskola diákjaira, tanáraitra a most kezdődő tanévre.

A tanévnyitó ünnepség kisdíjak szavalatával folytatódott. Tóth Ferenc igazgató úr beszédét a „megtartva újítunk” gondolatával ve-

zette be. A két iskola értékeiről, hagyományairól, illetve közös jövőjéről szólt. „Hit és bizalom a jelenben és a jövőben, és abban, hogy egy nagyszerű szolgálatban, mások segítségének a nevelés-oktatás útján lehetünk szerepvállalói.” Szent Gellért püspök szavaival köszönte meg a jelenléteket: „Fordulj el a rossztól, és keresd a jót!”

Iványi László tiszteletbeli kanonok, hunyai plébános, egyházi iskolánk alapítója meghatottan idézte fel emlékeit. A majd húsz éve elvetett mag immár szárba szökken. Értékeink és az elmúlt évek eredményei vezethettek ahhoz, hogy ma történelmet írjunk. Mint hajdani gimnazista jó nevű alma materére emlékezett.

Ő is Isten áldását kérte az előttünk álló 2014/15-ös tanévre, mely nemzeti imádságunk, a Himmusz elénekülésével kezdetét vette.

Sárkányhajózni voltunk

A 2014-15-ös tanév első hete egy remek programmal indult iskolánkban.

Sárkányhajózni voltunk a **KÖRÖS KAJAK SPORTEGYESÜLETNÉL**. Mivel iskolánkhoz közel van a sportegyesület telepe, az egyik délután kísértünk a Fűzfás-zugba, ahol kipróbálhattuk a sárkányhajózást. Én voltam a csapat dobosa, ami számomra nagy élmény volt.

Nagyon jól éreztük magunkat.
Szerető Alma 3. o.

„A MI UTCÁNK, A MI JÖVŐNK!”

2014. Európai Mobilitási Hét Autómentes napja városunkban szeptember 19-én pénteken került megrendezésre. A mi kis csapatunk 20 fővel vett részt az eseményen. 8 órakor kerékpárral indultunk az iskolából, s 15 perc alatt tekertünk át a helyszínre. Töltöttünk KRESZ-tesztet, majd részt vettünk a kerékpáros ügyességi versenyen.

Mészáros Kata Boglárka 5. o.

Hét gyertya hét iskoláért

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídfő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240

E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Kedves vásárlóim!

Őszi ajánlataim:

- virághagymák, rózsatövek (tulipánok, jácintok, nárciszok)
- virágföldek, virágtápok, műanyag virágcserépek
- kandallók, szenes kályhák, kályhacsövek
- demizonok, műa. kannák, műa. hordók
- takaróponyvák, fóliák, p.p. zsákok, raschel zsákok
- dróthálók, raschel hálók, kötöző drótok, spárgák
- gumicsizmák, esőruhák, védőkesztyűk
- szegek, csavarok, Reisser csavarok
- fejszék, balták, fűrészek, kéziszerszámok
- festékek, ecsetek, zsákos anyagok
- cefrés hordók, cefredarálók, segédanyagok
- rágszálóirtók, csapdák, ragasztók
- kisállat eledelek, kiegészítők

Várom vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

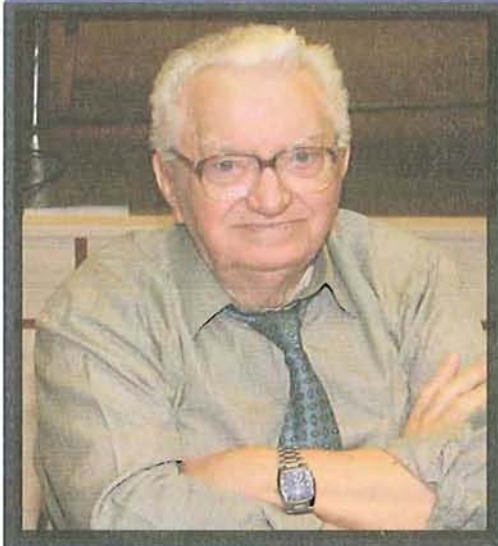
A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 210 Ft

XXI. évfolyam 11. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2014. november

A tartalomból:

5. IN MEMORIAM: Vaszkó András, újságunk egyik alapítója

3. Önkormányzati hírek

9. Kneipp-fürdők

20. Így ünnepeltük az 1956-os forradalmat

MEGALAKULTAK AZ ÖNKORMÁNYZATOK

A gyomaendrődi új Képviselő-testület

Balról jobbra, első sor: Várfi András, Lehoczkiné Timár Irén alpolgármester, Farkas Zoltánné, Nagyné Perjési Anikó, Ágostonné Farkas Mária
Második sor: Fülöp István, Hornok Ernő, Betkó József, Toldi Balázs polgármester, Béres János, Poharelec László és Gózan Sándor

A hunyai új Képviselő-testület, balról jobbra (alsó kép):

Hegedűs Roland, Várkonyi Zsigmondné, Dr. Csorba Csaba jegyző, Petényi Szilárdné polgármester, Kiszely Imre és Pintér László

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium hírei

Gimnáziumi részleg

Szent Gellért-nap

Iskolánk védőszentje tiszteletére rendezett Szent Gellért-napon, melyet 2014. szeptember 29-én rendeztünk meg, ünnepi misét celebrált Czank Gábor plébános és Iványi László tiszteletbeli kanonok ministráns tanulóink közreműködésével. A szentmise után a 10. A osztályos tanulók megemlékezése következett Bernáthné Butsi Erika tanárnő készítette fel őket a vértanúhalált halt Szent Gellért püspökről, iskolánk névadójáról.

Október 6-i megemlékezés

Minden évben iskolai keretek között emlékezünk meg az 1848/49-es szabadságharc honvédtábornokairól és az első független felelős magyar miniszterium elnökéről, gróf Batthyány Lajosról, akiket 1849. október 6-án Aradon és Pesten végeztek ki. Ebben a tanévben a 10. A osztályos tanulók közreműködésével emlékeztünk, felkészítőjük Malatinszky Zita tanárnő.

Kollégiumi Gólyaavató

Hagyományainknak megfelelően idén is megrendeztük kollégiumi gólyaavatónkat. Minden évben iskolai keretek között emlékezünk meg az 1848/49-es szabadságharc honvédtábornokairól és az első független felelős magyar miniszterium elnökéről, gróf Batthyány Lajosról, akiket 1849. október 6-án Aradon és Pesten végeztek ki. Ebben a tanévben a 10. A osztályos tanulók közreműködésével emlékeztünk, felkészítőjük Malatinszky Zita tanárnő.

Kner-sírok gondozása

Iskolánk már több éve tevékenyen közreműködik a gyomai temetőben található Kner-sírok gondozásában. Ebben a tanévben Varsányi Gyula tanár úr vezetésével négy tanuló vett részt a munkálatokban: Kozma Vivien 9.B, Valuska Tamás 10. A, Magyarai Attila 11. B és Galambos Ákos 12. A osztályos tanulók. Diákjaink ezt a tevékenységet az iskolai közösségi szolgálat keretében végezték.

Disputások akciójában

Az iskolánkban működő Kner Imre Disputakör eredményeinek és

munkájának köszönhetően folytatódik iskolánkban a közösségi vitakultúra fejlesztése, az idén *Szólj Bele! - Községi vita - Vitázó közösségek* címmel. Iskolánk ezzel disputás bázisiskolává vált, olyan szellemi műhellyé, ahol a térség disputa illetve közösségi vita iránt érdeklődő tanárai, ifjúsággal foglalkozó szakemberei akár továbbképzéseken is részt vehetnek. A program a korábbi évekhez hasonlóan az Európai Unió támogatásával, a DIA szervezésében zajlik. Az országban hat ilyen központ jött létre ebben a tanévben: a pécsi Leőwey Klára Gimnázium, Budapesten az Apáczai Csere János Gyakorló Gimnázium és a Bornemisza Péter Gimnázium, a miskolci Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium, a szegedi Radnóti Miklós Kísérleti Gimnázium és iskolánk.

Disputásaink önkéntes tevékenységet is folytatnak, ennek keretében újították fel az udvari padokat.

Szenvedélybetegségekről tabuk nélkül

Iskolánk fontosnak tartja a prevenciót, különös tekintettel a szenvedélybetegségekre. Diákjaink ezért vettek részt a 2014. október 1-jén megtartott „Mindennapi függőségeink” című előadáson, melyet a Kis Bálint Általános Iskola szervezett. Dr. Zacher Gábor toxikológus főorvos a legkisebbek számára is érthető formában mutatta be a napjainkban problémát okozó számítógép, mobiltelefon és a kémiai szerek által kiváltott szenvedélybetegségeket és ezek viselkedésünkre gyakorolt hatásait. A szervezőknek ezúttal is köszönjük a lehetőséget.

Debreceni Egyetem

2014. október 2-án a Debreceni Egyetem iskolánkban tartott tájékoztató előadást a felsőoktatás és az egyetem jelenlegi helyzetéről, ezáltal betekintést nyerhettünk az egyetemen jövőre induló képzésekre. Az egyetemet Dr. Bartha Elek rektorhelyettes úr mutatta be, Dr. Foris Péter dékánhelyettes a bölcsészszakról és az újonnan induló vallástudományi képzésről beszélt, Dr. Dénes Zoltán pedig a szakkollégiumok jelentőségét taglalta. Ezen a napon került sor iskolánkban a város és a Debreceni Egyetem között egy együttműködési megállapodás aláírására is, mely az újonnan megalakult Kállai Ferenc Népfőiskola kapcsán jött létre.

Dr. Bartha Elek rektorhelyettes

Önök joga van tudni...

hogyan megalakult az új a Képviselő-testület október 23-án

Toldi Balázs polgármester

Október 23-án tartotta alakuló ülését az öt évre megválasztott képviselőtestület. Az új polgármester által vezetett ülésen 12 napirendi pont került tárgyalásra. Legelőször a Helyi Választási Bizottság elnöke számolt be a választás eredményéről, fontosnak tartotta megjegyezni, hogy este fél tíz után néhány perccel már a polgármester és a testületi tagok személye ismert volt. Jellemző városunkban, hogy a választások mindig rendben zajlanak, köszönhető ez a korrekt előkészítésnek és a hivatali munka magas szakmai színvonalának.

A megválasztott tisztségviselők: Toldi Balázs polgármester, 1. vk. Gózan Sándor, 2. vk. Nagyné Perjes Anikó, 3. vk. Ágostonné Farkas Mária, 4. vk. Béres János, 5. vk. Hornok Ernő, 6. vk. Farkas Zoltánné, 7. vk. Poharelec László, 8. vk. Betkó József képviselők. Lisztáról szerzett mandátumot Fülöp István MSZP, Dr. Tímár Gyöngyi KDNP és Várfi András Fidesz. Mivel Dr. Tímár Gyöngyi nyilatkozott, hogy nem kíván képviselő lenni, ezért a megbízást Lehóczkiné Tímár Irén vehette át.

A Képviselő-testület és a polgármester eskütételét követően a polgármester programjának ismertetésére került sor. Majd megválasztották az alpolgármestert Lehóczkiné Tímár Irén személyében, aki azután letette az esküt. Szavazott a testület a polgármester illetményéről és költségterítéséről, valamint az alpolgármester tiszteletdíjáról és költségterítéséről.

Polgármester havi illetmény:	523 510 Ft
Költségterítés:	78 530 Ft
Alpolgármester havi tiszteletdíj:	183 230 Ft
Költségterítés:	27 485 Ft

Az alakuló ülésen egy bizottság megválasztására került sor, mely nélkülözhetetlen már a kezdetektől, ez az Ügyrendi, Oktatási, Kulturális és Esélyegyenlőségi Bizottság. A javaslat elfogadását követően a bizottság elnöke: Ágostonné Farkas Mária, tagjai: Farkas Zoltánné, Poharelec László és Várfi András.

A képviselők tájékoztatást kaptak az összeférhetetlenségi, méltatlansági esetekről és a vagyonnyilatkozattételi kötelezettségről. Az összeférhetetlenség fogalma régóta ismert, és az önkormányzati törvény leírja az eseteket és a képviselőknek megválasztásuk után 30 nap áll rendelkezésre annak feloldása. A méltatlanság egy új jogintézmény, lényege, hogy tiszta emberek lehessenek képviselők. Például nem tölthet be képviselői helyet az, akit szándékos bűncselekmény miatt elítéltek, vagy az állammal, önkormányzattal szemben köztartozása van. Egy új testületnek mindenképpen felül kell vizsgálni a Szervezeti és Működési Szabályzatot, erről is döntöttek a képviselők. A leköszönő polgármesternek a törvény szerint 3 hónap végkielégítés jár, melyről a tájékoztatást szintén elfogadták. 2014. október 18-án megtörtént a leköszönő és az új polgármester között a munkakör átadás-átvétel. Dr. Csorba Csaba jegyző tájékoztatást adott róla, hogy a kormányhivatal képviselői, ügyvéd és a hivatal képviselői jelenlétében ez is rendben megtörtént.

Az ünnepi ülés a Szózat elénekzésével zárult.

Várfi András
önkormányzati képviselő

Megalakult Hunyán az új Képviselő-testület

Október 22-én Hunyán is megalakult az új Képviselő-testület.

Petényi Szilárdné a régi-új polgármester, Kiszely Imre alpolgármester, Hegedűs Roland képviselő, Pintár László képviselő és Várkonyi Zsigmondné képviselő alkotják az új testületet, öt évre.

Petényi Szilárdné polgármester

Az eskütétel után a Petényi Szilárdné polgármester asszony ismertette az elkövetkezendő időkre elképzeléseit.

Az alábbiakban – az önkormányzatokról szóló törvénynek is megfelelően – az önkormányzati ellátási területek, illetve feladatok szerinti csoportosítva ismertetem a következő öt évre vonatkozó elképzeléseimet:

1. Képviselő-testületi munka

A kor kihívásai a testületi munka is hatással vannak. 2013. január 1-től Közös Hivatalt működtetünk Gyomaendrőd városával. Sok mindenen változtatni kellett. Új jegyzőkkel, új munkatársakkal kell együtt dolgozni. A Képviselő-testületben 1 fő változás történt. A hatékony képviselői munka érdekében: javasolom a Képviselő-testületnek, ahogy az elmúlt ciklusban is tettük, politikától mentesen a településünk fejlesztéséért dolgozzunk mindannyian. Szükségesnek tartom a helyi civil szervezetek, vállalkozók döntés-előkészítő folyamatba való fokozottabb bevonását, támogatásuk biztosítása mellett. Talán nekünk is többet kellene a civilekkel törődni.

2. Egészségügyi és szociális ellátások terén kiemelt feladataink:

A meglévő egészségügyi ellátásokat továbbra is biztosítani kell. Fontos lesz a nyugdíjba vonuló háziorvos helyettesítésének megoldása. A különböző szűrőprogramok rendszeresebbé tétele, idehozása, amire csak lehetőség van, hogy ne kelljen az időseknek elutazni, időpontra várni. A területi szakrendelőbe a betegek beszállítása, ennek fedezetét a költségvetésben továbbra is biztosítani. Szociális ellátási feladatok között fontosnak tartom: az idősek, nyugdíjasok szabadidő eltöltési lehetőségeinek kiszélesítését az Idősek Klubja keretein belül, a valóban rászorultakkal való fokozottabb gondoskodás. Idősek Klubja és házi segítségnyújtás, valamint szociális étkeztetés hatékony és takarékos működtetését a minőségbiztosítás jegyében.

3. A nevelés-oktatás területe

Kiemelten fontosnak tartom, hogy gyermekeink a jövőben is helyben járjanak óvodába, illetve az iskoláskorú gyerekek utaztatásának biztosítása. Emellett fontos feladat a mindenkor jogszabályi előírásoknak való állandó megfelelés. Teendőink: továbbra is társulásban működtetni az intézményeket a hatékonyság jegyében.

4. Önkormányzat működése

Legfontosabb cél: a lakosság minél teljesebb körű magas szintű, korrekt, udvarias kiszolgálása. A Közös Hivatal felé kérés, hogy a jegyző, vagy aljegyző hetente 1 napot a hivatalban tölthessen, hogy közvetlen kapcsolata legyen az itt élőkkel. Igényli a lakosság a jegyző jelenlétét. Ennek érdekében a teendőink: a jegyző munkarendjének módosítása. A hivatali munkatársak naprakész ismereteinek biztosítása (szakmai rendezvényeken, tanfolyamokon történő részvétellel). A lehetőséghez képest továbbra is megtartani azt, hogy az emberek helyben intézhessék ügyeiket. (Tehát, anyagi fedezet biztosítása a költségvetésben.) A hivatal és a lakosság közötti információáramlás fejlesztése internet alapon.

5. Művelődés és kultúra, sport

A művelődés és kultúra terén feladataink: színvonalas települési rendezvények szervezése (Falunap, Születési bál, Nemzeti ünnepünk, jeles napok megünneplése) A Mozgókönyvtár további működtetése. A Falumúzeum támogatása, ahol bemutatásra kerülhet településünk történelme, népi értékeink, hagyományaink. Nyugdíjas színjátszó körünk, dalkörünk támogatása.

6. A sportfeladataink:

Sportpálya rendben tartása, Szabadidő központ funkciójának megváltoztatása, szálláshely kialakítása pályázat segítségével rendbe hozása, sportolási lehetőség bővítése. Lovas pálya kialakítása, a tenisz, kosárlabda, kézilabdapálya felújítása pályázat segítségével. Játsszótér, pihenőpark rendben tartása.

7. Környezetvédelem

Ezen a területen megoldásra váró feladataink: a szeméttelpek rekultiválása, egészséges ivóvíz biztosítása. Minden családi ház illetve lakóépület szennyvízcsatornára történő csatlakoztatása, ha lesz rá lehetőség.

folytatás a 4. oldalon

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

Hatvan éve

1954. október 12-én esküdtek egymásnak örök hűséget
Bula János és Dávid Terézia
 a hunyai Szent László katolikus templomban.
 Fogadalmukat megtartották jóban, rosszban, egészségben,
 betegségben.

Szeretettel és hálával köszönti most őket
 két gyermekük, Teréz és Zoltán,
 unokáik, Teréz, László, Zoltán
 és két dédunokájuk, Léda és a kicsi Olivér.

Gyomaendrődön **Üzemorvosi** (foglalkozás-egészségügyi el-
 látást)vállalok! Rendelés helye: Gyoma Rendelőintézet Rendelés
 ideje: Szerdánként 8-12 óráig. Előzetes bejelentkezés: 30/9850-
 816-os telefonszámon szükséges. **Dr. Hunya Sarolta** foglalko-
 zás-egészségügyi szakorvos

Vásártéri Ltp-en egyszobás földszinti lakás **ELADÓ!!** Ár
 megegyezés szerint! Érd.: 06-20/376-4567

MEGHÍVÓ

Tisztelettel meghívjuk Önt, családját és ismerőseit
 a Gyomaendrődi Színfolt Mazsorett Csoport

20. Jubileumi Mazsorett
 Gálájára.

2014. november 8-án 17
 órakor

a Katona József Művelődési
 Központba.

A műsorban közreműkö-
 dik az együttes valamennyi
 táncosa: Mini mazsorett
 Margaréta, Színfolt.

A bemutató után a Körös
 étteremben
 20 órától vacsora, zene, tánc,
 tombola.

Játszik: a Lustyik duó.

Elérhetőség: e-mail: info@mazsorett.hu tel.: 06-30-374-7152

Megalakult az új hunyai Képviselő-testület

Folytatás a 3. oldalról

A községi Környezetvédelmi Programban megfogalmazott célki-
 tüzések megvalósítása

8. Településüzemeltetés területén feladataink:

Az általunk építtetett szilárd burkolatú utcák burkolatának kátyú-
 zása. A Liget utca szilárd burkolattal való ellátása. A bel- és külterületi
 utak folyamatos karbantartása, a meglévő aszfaltos utak felújítása.
 Járdák felújítása. Ravatalozó és környezetének parkosítása, fásítása
 rendben tartása, fedett tér építése a ravatalozó előtt. Új urnafal építé-
 se. Napkollektor park építése a közvilágítás költségeinek csökkentése
 érdekében. A liget közvilágításának megoldása.

9. Telekommunikáció

Interaktív, élő települési honlap további működtetése. Jelenleg
 Megyeri László aljegyző gondoskodik a honlapunk naprakész működ-
 tetéséről. Ezúton is köszönjük neki.

10. Ifjúság

Az ifjúsággal való törődés – mondhatni – fejlődésünk másik zálo-
 ga. Szeretném, ha aktívabban részt vennének a település életében.
 Teendőink e téren: a fiatalok élet- és közösségi terének minél telje-
 sebb biztosítása. Az ifjúság bevonása az őket érintő döntés előkészítő
 folyamatába. A felsőoktatási intézményekben továbbtanulók, szociá-
 lisan rászorulókat támogatása a Bursa Hungarica ösztöndíjrendszeren
 keresztül

11. Idegenforgalom

E területen egyre nagyobb lehetőségek kínálkoznak a kistelep-
 ülések számára. A lehetséges feladataink: a település arculatának,
 küllemének javítása a turisztikai vonzás fokozása érdekében. Telepü-
 lésközpont, mellékutcák parkosítása, virágosítása. Testvér települési
 kapcsolat kialakítása.

12. Vállalkozásfejlesztés

Munkahelyteremtés és az élhető település megteremtése céljából
 kiemelt feladatnak tartom: vállalkozóbarát környezet kialakítása. Bel-
 ső (települési) kereskedelem védelme (ha lehetséges). Iparüzési adó
 szinten tartását. Mindenki számára egyenlő vállalkozói feltételek biz-
 tosítását. Munkahelyteremtés lehetőségei szerinti elősegítését (pl.:
 távmunka lehetőségeinek felkutatása). A Gyomaendrődi Munkaügyi
 Központ kínálja lehetőségek elfogadása, a közmunka program foly-
 tatása

13. Vagyongazdálkodás

Az önkormányzat vagyonának megőrzése, gyarapítása. A kül-
 területi utak újra mérése, kimérése (az utak egy része „elfogyott”, pl.
 elszántották). Meglévő ingatlanjaink állagának megőrzése, esetleg
 felújítása, értelmes cél érdekében hasznosítása.

**Az 5 évvel korábban értékesített, de a beépítési kötelezettsé-
 get nem teljesített telektulajdonosoktól az építési telkek vissza-
 vásárlása, majd új feltételekkel történő értékesítése.**

Dobos Lajos és Klinghammer Miklós újratemetése

Augusztus 19-én estefelé egy bensőséges esemény volt a
 Szarvasvégi temetőben: Dobos Lajos endrődi esperes-plébá-
 nos (1847-1889) és Klinghammer Miklós szarvasi segédlel-
 kész (1889-1918) újratemetése. Mindketten az Oszarvasvégi
 lezárt temetőben nyugodtak. Igen elburjánzott, megköze-
 líthetetlen helyen, így exhumáltuk maradványaikat, és a
 szarvasvégi temetőben, közel a temetői feszülethez, újrate-
 mettük őket. Az újratemetési szertartást Msgr. Szurovecz Vin-
 ce főesperes, békésszentandrási plébános végezte, Ft. Czank
 Gábor gyomaendrődi plébános és Ft. Iványi László tb. kano-
 nok, hunyai plébános közreműködésével. Főesperes úr szent-
 beszédében aprólékosan bemutatta a két lelkipásztor, korabeli
 följegyzések és püspöki körlevelek felhasználásával. Bár nagy
 meghirdetést nem kerekítettünk, mégis szép számmal megje-
 lentek a hívek is az újratemetésen, és az atyák sírjára koszorút,
 virágokat helyeztek, sőt, pár nap múlva ismeretlen kezek virág-
 tövekkel be is ültették a sírt. Isten fizesse nekik!

Reméljük, ily módon nyughelyük még egy jó ideig fennma-
 rad köztünk, és emlékezetünkben, imádságunkban megőrizzzük
 őket. (Kép: 17. oldal)

Czank Gábor

In memorian

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelvvel billyogként jelöl!
Te vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

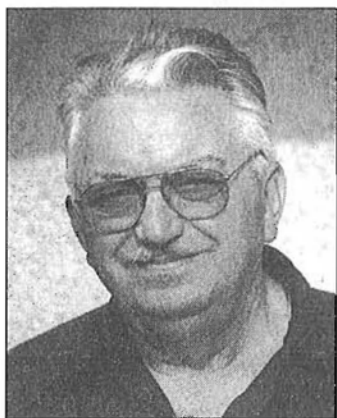
új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

Vaszkó András

újságunk egyik alapítója
(1925-2014)

„Az igaz ember útja, mint a hajnal pirkadása, egyre világosabb,
míg fényes nap nem lesz.” Péld 4.18

Csudabalán született, 1925. június 8-án. Gyomán keresztelték, mert Gyomához tartozott Csudabala, ezért a hivatalos okmányokban Gyoma a születési helye.

Szülei: Vaszkó András és Ficzer Katalin volt.

Édesapja első házasságából, melyet Iványi Máriaival kötött, négy árva gyermek maradt. Ambrus, Ilona, Mária, Géza. A másodikból hárman: László, Irén, András és Artur, aki egy-éves korában meghalt.

A négy gyermeket a második asszony édesanyaként nevelte.

Az árvák is „édesanyámnak” szólították a mostohát. Ennek a családnak két édesanyja volt. Mindkettő tiszta, jó és szent volt.

Csudabalán laktak. A hét gyermeket Édesapjuk nagyon valóságosan nevelte.

A balai iskola állami iskola volt. Mindenki gyakorolta a saját vallását. Szinte mindenki endrődi volt. Betlehemest jártak, volt Háromkirály-járás. Sok endrődi népszokást, imádságot ismertek. Az iskolában volt katolikus, református hittan is. Csernai Géza gyomai plébános tanította a katolikus hittant, míg Répási tiszteletes a reformátust. A gyerekek ott ültek mindnyájan, mind a kettőnek az óráján, mert másfél tanterem volt.

A vallásos élet benne volt a szülőikben, gyerekekben. Ott-hon is volt esti ima, reggeli ima, evés előtti ima és evés utáni ima is. Ezt magukkal vitték mind a heten.

Ezeken a tanyákon mindenütt vallásos, hazát szerető és Isten tisztelő emberek laktak.

A csudabalai iskolából a szeghalmi gimnáziumba ment. Akkor már nem volt Szeghalom érettségiztetés, ezért Gyulára kellett mennie, mert már fel volt borulva a rend.

Érettségi után Pestre ment, a Pázmány Péter Egyetem Jogi Karának volt hallgatója 1946-49-ig. 1949-ben a Rákosi rendszer onnét eltávolította.

1949-től segédmunkás, majd segédtervező volt 1956-ig.

1956-ban abbamaradt a jogi egyetem, mert részt vett a forradalomban. Amikor bejött az orosz hadsereg és levette a forradalmat, tömegesen menekültek nyugatra az emberek. Ő Németországban maradt, mondván, úgyis egy-két hét vagy hónap múlva jönnek haza. Az egy-két hónapból évek lettek. Majd Amerikába ment, a Connecticut állam-béli Bridgeportban élt. Ott építési vállalkozóként dolgozott, magyarok között volt. Házasságot kötött a spanyol szarmazású Pena Paulával. A Szent Imre magyartemplomba jártak.

A tüdejével beteg lett, és ott megoperálták.

Amikor lehetett, 1987-ben feleségével hazatelepült.

Első barátja, Márton Gábor kérdezte:

- Hogy érzed magad?

- Úgy érzem, mintha mindig is itthon lettem volna.

Endrőd lett az otthona, testvére udvarán épített egy házat.

Kijárt Csudabalára és Sártóra.

Endrődön nagyon jól érezte magát.

A rendszerváltás után a Budapestről hazatelepült Császár Ferencékkel megalapították a Kereszténydemokrata Néppárt helyi szervezetét, melynek elnöke és a megyei elnökségnek is tagja volt. Szépen működtek. Igyekeztek a hitet úgy terjeszteni, hogy a fiatalokhoz is eljusson. Ünnepeken sok kislány közreműködött. Nemzeti színű szalaggal a hajukban szépen szavaltak. A plébánosok is segítettek. Munkájuk szép eredményeket hozott, egyre szaporodtak, még Gyomáról is lettek tagok.

1998-ban a Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány egyik alapító tagja lett.

Sportrajongó volt.

Munkásságát Gyomaendrőd Város Képviselő-testülete 2009-ben „Gyomaendrődért” Emlékplakettel kitüntette. Az adományozást így indokolták:

„Vaszkó András életével, hitével és igaz hazaszeretettel példát mutatott minden embernek. Egyszerűségével sokakat segített ahhoz, hogy a közösség összetartása tetteikben is nyilvánuljon meg. Példaértékű városunkat gazdagító tettei közül említhetjük a teljesség igénye nélkül, hogy alapító tagja volt a Szent Gellért Katolikus Általános Iskolának, évekig ajándékozta az endrődi iskolának a karácsonyfát. A leégett Hunyai templom újjáépítéséhez elsőként járult hozzá feleségével, a Kiszréti Gyógyszállóért Alapítványnak alapító tagjaként a mai napig hozzájárul az alapítvány vagyonának gyarapításához. Aktív tagja a Múzeum-barátok Köre Közhasznú Egyesületének és a Honismereti Alapítványnak.”

A Városunk újság egyik alapítója volt, szerkesztésében sokáig aktívan közreműködött. Kora előrehaladtával is figyelemmel kísérte.

Ez év tavaszán beteg lett, szanatóriumba került: testileg, lelkileg összetörve, de Istenben bízva. Itt kapta meg Iványi plébánostól a betegek szentségét.

Betegsége alatt Irén testvére látogatta, hetente kétszer autót fogadva. Amikor a kórházból hazakerült, testvére, mint jó testvér és keresztény, mindvégig mellette volt. Lélekben erősítette, gondozta, ápolta két hónapon keresztül.

Közvetlen halála előtt kilépett a KDNP-ből.

Mély hite volt. Keveset beszélt, a szavainak súlya volt. Sokak számára volt útmutató. Az utolsó szó is Isten neve volt, amikor testvérétől elköszönt: „Menj aludni Isten nevében.” Azt üzenté: el ne hagyjuk, amit jó szüleinktől és ismert papoktól kaptunk: mély hitet, nagy szeretetet és hazaszeretetet.

Utolsó napján, október 14-én elindult a nagy útra. Belealudt abba a betegségébe, amiből nem tudták kigyógyítani. Az Út csendben átvitte őt az Örökkévalóságba.

„A jó harcot megharcoltam, a pályát végigfutottam, hitemet megtartottam. Készen vár az igazság győzelmi koszorúja, amelyet azon a napon megad nekem az Úr, az igazságos bíró, de nemcsak nekem, hanem mindenkinek, aki örömmel várja eljövését.” 2Tim 4.7-8

Iványi László

Katolikus oldal

NOVEMBERI MISEREND

Endrőd

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 17 óra,
hétköznap csütörtök kivételével reggel fél 8

Szent Imre búcsú: november 8. szombat 10 óra
a búcsú főpapja:
Zsódi Viktor piarista szerzetes Budapestről

Gyoma

Vasárnap és ünnepnap 11 óra,
kedden és pénteken 16 órakor

Hunya

Vasárnapokon: 10 órakor,
hétköznapokon csütörtök kivételével 17 óra

NOVEMBERI ÜNNEPEK

1. szombat:	Mindenszentek
2. vasárnap:	Halottak napja
3. hétfő:	Porres Szent Márton szerzetes
4. kedd:	Borromeo Szent Károly püspök
5. szerda:	Szent Imre herceg
9. vasárnap:	A Lateráni bazilika felszentelése
10. hétfő:	Nagy Szent Leó pápa és egyháztanító
11. kedd:	Toursi Szent Márton püspök
12. szerda:	Szent Jozafát püspök és vértanú
13. csütörtök:	Magyar szentek és boldogok
15. szombat:	Szent Albert püspök, egyháztanító
16. vasárnap:	Évközi 33. vasárnap
17. hétfő:	Nagy Szent Gertrúd szűz
18. kedd:	Szent Péter- és Szent Pál bazilikák felszentelése
19. szerda:	Árpád-házi Szent Erzsébet
21. péntek:	Szűz Mária bemutatása a templomban
22. szombat:	Szent Cecília szűz, vértanú
23. vasárnap:	Krisztus Király
24. hétfő:	Szent Dung-Lac András áldozópap és társai vértanúk
25. kedd:	Alexandriai Szent Katalin szűz és vértanú
28. péntek:	Marchiai Szent Jakab áldozópap
30. vasárnap:	Advent I. vasárnapja

EMLÉKEZZÜNK ELHUNYT SZERETTEINKRE!

November elsején délután a temetők élettel telnek meg: a sírok pompás virágdíszbe öltöztetve, mécsesek és gyertyák fénye világítja meg mindenhol a márványba, fába vésett neveket, a sírok mellett emlékező, imádkozó emberek mindenfelé.

A halottakra való emlékezés napja ez, Mindenszentek estéje. Másnap, halottak napján a templomokban szentmiséket tartunk az elhunytak lelki üdvéért, és lehetőség szerint ezen a napon is kimegyünk a temetőbe egy-egy csendes imádságra. Aztán az ünnep elmúltával újra a csend veszi át az uralmat a holtak országában: egyre kevesebb a temetőlátogató, pár nap után hervadni kezdenek az emlékezés virágjai, az üvegmécsesek megtelnek esővízzel, s lassan a még helytálló virágok is az első őszi fagyok áldozataivá válnak...

Szívünkben azonban továbbra is őriznünk kell elment szeretteink emlékét. Naponta kötelességünk imádkozni a megholtakért, de november hónap különösen is a megholtakra való emlékezés hava. Sokféle szokás, hogy novemberi esteken vagy magánházaknál jönnek össze fájdalmas rózsafüzért imádkozni a megholtakért, vagy a templomokban gyűlnek össze, úgy, mint májusban és októberben, és a halottakért tartanak ájtatosságot, közös imádságot.

Ilyenkor elsősorban a Tisztítótűzben szenvedő lelkekért imádkozunk: azokért a megholtakért, akiknek még szenvedniük, tisztulniuk kell bocsánatos bűneiktől, mielőtt az örök boldogságra beléphetnének. Ezek között lehetnek családtagjaink, szeretteink, ismerőseink, de még több az olyan lélek, akiért senki sem imádkozik, vagy senki sem szokott szentmisét mondani. Az ő szenvedéseik idejét rövidíti az értük mondott imádságunk vagy a felajánlott szentmiseáldozataink.

Nekünk, keresztényeknek tehát kötelességeink közé tartozik, hogy a megholtak lelkéért imádkozzunk. Nem elég megsiratnunk őket, nem elég fekete ruhában gyászolni őket vagy pompás sírmeleket emelni sírhalmuk fölé. Mert ez legfeljebb a szeretetünk jele, de segíteni mit sem segítünk ezzel a lelkükön...

Egy történet a fent említettek megértéséhez:

Börtönben sínylődik egy szegény ember. A börtön ablakához

odamegy három jóbarátja. Azt mondja az egyik: „Ó te szegény, mennyire pörül jártál! Nem győzők sajnálkozni szomorú sorsod felett, hogy ki tudja, hány esztendeig itt kell sínylődnöd!” Azt mondja a másik: „Istenem, milyen sanyarú a sorod ebben a nyirkos tömlöcben.. No, ne félj: küldök neked néhány jó meleg pokrócot, hogy amíg raboskodnod kell, legalább jó melegben be tud takarózni!” Végül megszólal a harmadik barát: „Elmegyek a királyhoz, és addig könyörgök számodra a kegyelemért, amíg ki nem enged téged innen! Ha kell, dolgozom, robotolok érted, de előbb-utóbb kijárom neked a szabadságot!”

Ha csak síránkozunk a halottaink elvesztése felett, és csak a sírjaik, sírmelekeik rendben tartása az egyetlen gondunk, akkor a két előbbi baráthoz hasonlítunk. De ha imádságainkban könyörgünk értük az Istenhez, ha az értük mondott szentmisékkal, azt értük felajánlott bűntörléseinkkel, jó cselekedeteinkkel, búcsúnyerési lehetőségeinkkel közbenjárunk értük, akkor hozzájárulunk ahhoz, hogy a tisztítótűzbeli szenvedésünk rövidül-

jön, és mihamarabb bejussanak az óhajtott örök boldogságba.

November hónapban tehát különösen is imádkozzunk egyénileg vagy közösségben a megholtakért!

Rózsafüzér a tisztítótűzben szenvedő lelkekért

Hagyományos, öt tizedes olvasón imádkozzuk.

Bevezetése a szokott módon: Hiszekegy, Miatyánk, három Üdvözlégy, Dicsőség.

Nagy szemekre: Adj, Uram örök nyugodalmat a megholt híveknek, és az örök világosság fényeskedjék nekik. Minden megholt hívek lelkei Isten irgalmasságából békeességben nyugodjanak! Amen.

Kis szemekre: Üdvözlégy Mária, szenvedő lelkek Királynője, könyörögj a Tisztítótűzben szenvedő lelkekért, és Szeplőtelen Szíved érdemei által dicsőítsd meg Istent, minden lélek üdvözítőjét! Amen.

Czank Gábor

Újságunk új webhelye:
<http://www.varosunkujsg.hu>

A hunyai plébánia új webhelye:
<http://www.hunyaiplebania.hu>

Szentek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

Szent Imre herceg és hitvalló
ünnep: november 5.)

Szent István király és Boldog Gizella fia volt, valószínűleg Székesfehérváron született 1007-ben. Mivel a trón várományosa Ottó nevű bátyja volt, Imrét egyházi életre készítették fel. Szent Gellért tanította latinra, szónoklattanra és filozófiára. Imre kiváló tanuló volt. A latin nyelvet nagyon hamar megtanulta, de Szent István udvarában módja volt találkozni a kor szent és tudós embereivel, akik a kibontakozó magyar egyház születésénél segítettek. Imre sokat imádkozott, vezeklő övet viselt, keveset aludt. Éjszaka is rendszeresen imádkozott, sokszor csendes templomokban búj meg zavartalanul imádkozni.

Egy ilyen éjszakai imán kapta azt az isteni indíttatást, hogy örökös szüzességre fogadalmat tegyen. Meghalt azonban bátyja, és ő lett a trónörökös. Komoly hadvezetési adottságait 1030-ban mutatta meg,

amikor a győri csatát Imre vezette II. Konrád német császár ellen, mégpedig olyan eredményesen hogy a békeszerződés a Lajta és Fischa folyók között visszacsatolta Magyarországhoz.

Allami érdekből házasságot kötött a lengyel király lányával, azonban a szüzességi fogadalom miatt megegyeztek egymással, hogy testvérként fognak együtt élni.

Szenvedélyesen vadászott, 1031-ben a koronázásra készülve is nagy vadászatot tartottak, itt azonban egy vaddisznó rontott rá és halálosan megsebesítette. Pár nap múlva, 1031. szeptember 2-án meghalt. 1083-ban Szent László szorgalmazására szentté avatták.

(Iványi László: 200 éves az endrődi Szent Imre templom)

HEGEDŰS ZOLTÁN: MAGYAR SZÁLAK WARMIÁBAN

Warmia. Németül Ermland. És magyarul? Lehetne a latin Varmia, legyen inkább mégis az egzotikusabb Warmia. De merre is található? Idegen és ismeretlen tájnak hangzik egy magyarnak, ha csak nem szakmai bennfentes (geográfus, történész) az illető vagy nem járt éppen egyszer arrafelé. Am ha egyszer ott járt, akkor valószínűleg vissza is tért. Mert szép hely, varázslatos hely, misztikus vidék. Nekem elhihetik. Beleszerettem, éppúgy, mint abba az angyalba, akit onnét raboltam el.

Röpülj olvasói képzelet a magasba! Ameddig csak bírsz! Szállj a felhők fölé, ott végy irányt északnak! Kelj át a tátrai bérceken, de vigyázz, hogy el ne akadj a havas kőcsipkék élén! Aztán már csak finoman ereszkedj, libbenj tova a lekopott, lágy gerincű Szentkereszt hegységen! Pihenj meg kicsit valahol a Visztula homokos partján, majd szeld át Mazóvia tágas üde zöld mezőit! Menj, röpülj el egészen Mazúria és Warmia széles dombokkal és karcsú folyócskával rajzolt, zöld erdőkkel és vöröstéglás lovagvárakkal festett, ezer tó csillogásával lakkozott, titkokat rejtő tájaira!

Tehát Lengyelország. Annak is a tőlünk távolra eső, északi, északkeleti része. Gdańsk nincs ide messze, de a másik oldalon Litvánia se, sőt a Sztálin által elkobzott (vagy nagyhatalmílag neki ajándékozott) egykori kelet-porosz főváros, Königsberg - Kant városa - se. Az északwarmiai főút szélén ott csodálkozik a tábla: Kaliningrad 40 km. És az már atomkeményen RUS! (Pedig nyugatabbra vagyunk, mint Debrecen. Ha a Pesten betesszük a GPS-be ezt a félmillió orosz várost úti célnak, akkor először Bécs irányába indít el bennünket.)

Warmia - ha akarjuk - lehet akár a Baltikum is, de azért nem teljesen az. Rövidke tengerparti sávja a szépséges és fényesen ódon Frombork városának tájkán húzódik a Visztula turzás alatt. Ebben a lovagváros-katedrális városban dolgozta ki Kopernikusz (maga is warmiai kanonok) a heliocentrikus világméretű és itt is halt meg. Am Warmia - történelmileg állandó - határai inkább a tengertől lefelé, dél-kelet felé nyúlnak el és szét, jó száz-százhusz kilométerre, összekötött szákhhoz hasonló formában, körülölelve Mazúriával.

A szeleesebb régióknak a régi évszázadok során sokszor változott a fennhatósága, többnyire a keresztetek uralták és egyre inkább porosz lett, de Warmia ezen belül nagyon sokáig, egészen Lengyelország felدارabolásáig szünet nélkül a lengyel királysághoz tartozott.

Sokarcú, tarkaajkú, kardot-sárlót jól forgató, erőskezü, gazdag múltú, szorgos népek lakta táj volt ez mindig. A föld őslakosait, a „wormianokat” azaz a „vörösöket” (no, nem a hajuk, hanem a földjük színéről kapták a nevüket) a többi nyakas pogány balti óporosz törzsszel együtt szétfújta az idők vihára. Annak idején, a XIII. században Mazóviai Konrád lengyel fejedelem rájuk küldte a német kereszties lovagokat, így először vérrel és vassal kényszerültek bele a vértben járó germánok nyelvébe és kereszténységébe. De aztán - akár a jól fizetett katonáskodás akár a békeidők gyarapodó élete miatt - már többnyire önként is belesimultak. A porosz ezen a vidéken lett német, a német meg porosz. A lengyel meg maradt az, ami mindig: nyugati szláv lengyel.

Warmia ugyan századokon át a lengyel királyhoz, Krakóhoz tartozott, de közvetlenül a warmiai püspök (folytatás a 13. oldalon)

GYOMAENDRÓDI KRÓNIKA

- Civil sarok - Kovács Erika

avagy... volt egyszer egy mozi... vajon lesz még?

Meg még volt három választás is Gyomaendrődön, ahol az épp lezárult helyhatósági választáson Toldi Balázs lett a polgármester a Körösök Vidéke Egyesület jelöltjeként, a Fidesz és KDNP 3-3, a Körösök Vidéke Egyesület 4, az MSZP egy képviselőt küldhetett a képviselőtestületbe.

Erről beszélgetünk Kovács Erikával, aki egyedüli független jelöltként, vállalkozói háttérrel, maga is részt vett a választáson a gyomaendrődi 8. sz. körzetben.

- Mi inspirált arra, hogy független jelöltként

magad is elindulj a választáson? – kérdezem, miközben kávémat kóstolgotom az Endrődi Népház közvetlen közelében.

- Bár én Budapesten születtem, de harminc éve élek vállalkozóként, családanaként Endrődön, így látom, mi hiányzik a városnak. Emellett mániám, vesszőparipám a közélet tisztasága, ezért is indultam el képviselőként.

- A végeredményből látszik, hogy pártok, egyesületek jelöltjei nyertek, s jutottak be végül a testületbe, egyéniként talán nem sok esélyed volt... - vetem közbe.

- Meglehet, de most is azt vallom, hogy a lakosságnak, a civil szervezeteknek sokkal jobban, aktívabban be kell kapcsolódnia a város életébe, ha javítani akarunk környezetünkön. Nem elég látni a problémákat, azok megoldásáért tenni is kell. Minél többen gondolkodnak így, annál hamarabb lesz eredmény.

- Honnan ez a nyitottság, a város szeretete, a másokért való tördés?

- Édesanyám Hertel Erzsébet gyomai lány, ott született, tőle örökölt génjeimben van talán ez bennem. Én a budapesti Eötvös József Gimnázium elvégzése, az érettségi után színi tanulmányokat folytattam, s a 25. Színház színtanodáját végeztem el. Ez is mutat egyfajta érzékenységet, nyitottságot.

- Hogyan alakult ezután az életed, hogy kerültél Gyomaendrődre?

- 1974-től mintegy tíz éven keresztül a Népszínház, majd Várszínház társulatában prózai színészként dolgoztam. Bajor Imi, Iglódi István, Vámos Miklóssal dolgoztam együtt, hogy csak egy pár nevet említek, valamint filmekben, szinkronokban is előfordultam.

Aztán lassan, mint a legtöbb fiatalasszonynál a családalápitás gondolata került előtérbe nálam is. Így felhagytam a színészettel, ruhakészítő vállalkozásba kezdtem férjemmel, s ezt a vállalkozást tettük át Gyomaendrődre 1988-ban. Hát így kerültem én Gyomaendrődre, édesanyám szülőföldjére s már magam is gyomaendrődinek érzem, vallom magam ennyi év után.

- Két fiad, András és Péter már itt született, ha jól tudom.

- Fanni lányom és András még Budapesten, de Péter már itt (Mezőtúron) született s mindhárman itt jártak általános iskolába is. A fiúk itt végeztek középiskolai tanulmányaikat is a Bethlen Gábor Szakközépiskolában.

Az egy más kérdés, hogy nem találtak a településen munkát, s nekik is el kellett menni sok annyi korosztályukhoz tartozó fiatalhoz hasonlóan. A munkahelyteremtés központi kérdés kell, hogy legyen Gyomaendrődön, ha akarunk még települést látni itt negyven év múlva. Ezt többen tudják, de kevesen tettek még érte.

- Fanni lányod is távol él...

- Igen rá is nagyon büszke vagyok, a pécsi egyetem elvégzése után az egyetemen tanársegédként dolgozik, romológiaival foglalkozik.

- Ti munkahelyet teremtettetek a Trendi KFT megalakításával, s a különböző családi vállalkozásokkal itt Gyomaendrődön. A ruhakészítés és alpin tevékenységet követően a élelmiszeripar, kiskereskedelemben is kipróbáltatok magatokat 1996-2002 között. Hogyan jött az újabb ötlet 2002-ben, hogyan lettél „Mozi” Erika?

- A hobbim a kultúra, s akkor jött az ötlet, s gondoltam, miért ne azt csináljam, amit nagyon szeretek. 2002-ben adódott lehetőség a gyomai mozi vállalkozásban történő megvételére. 2008-ig üzemelt mozi és kávézóként, ami akkor még elég ritka volt, ma már általánosan elterjedt Magyarországon is.

Közben elvégeztem a Juhász Gyula Főiskola művelődésszervező szakát Jászberényben. Kitanultam a pályázatírás rejtelmeit, számos pályázatot írtam s nyertem is az évek során.

A mozi helyén jelenleg bérleményként a Harang Söröző működik, a fiatalok kedvelt szórakozóhelye a gyomai központban.

- Sokéves helyi vállalkozói tapasztalattal, hogyan látod Gyomaendrőd fejlődését, a jövőt?

- A családi vállalkozásoké a jövő, ezt kell erősíteni, ez tudja részben a fiatalokat is megtartani, a családi, helyi hagyományokat tovább vinni, s ez viszi előre a várost is.

Ezen kívül Gyomaendrőd, főleg Endrőd kulturális életéért sokat kell tenni mindenkinek a maga területén, önkormányzatnak, egyesületeknek, mert lassan már nincs itt semmi. Ha ez a folyamat nem változik, nem fogunk össze, az emberek befelé fordulnak, magukba zárkoznak, s eltávolodnak a közélettől is.

Dr. Varju László

„Az idő múlik, a fájdalom nő, nem hoz enyhülést a múlt idő. Hiányod elviselni nagyon nehéz, míg élünk megtart szívünkben a fájó emlékezés.”

Megemlékezés
Soha el nem múló fájdalommal emlékezünk

**Iványi Imre
(Pire)**

halálának 5. évfordulójára
Szerető családja

Kedves halottunkért 2014. november 9-én 9 órakor évfordulós mise lesz az endrődi templomban.

Továbbra is sok szeretettel várjuk

játékos kedvű fogadóinkat és fogadókedvű játékosainkat!

lottó

nyitvatartás:

hétfő 8-12, 13-17.

kedd 8-12, 13-17.

szerda 8-12, 13-18.

csütörtök 8-12, 13-17.

péntek 8-12, 13-18.

szombat 8-18.

vasárnap 9-12

Gyomaendrőd, Fő út 56/1 sz.

Oszlácsné Kati

Kedves Olvasók! Ebben a cikkemben szeretném ismertetni - az előző újságokban megjelent tartalmakkal összefüggésben - a Kneipp-féle hydroterápiás eljárások közül a fürdők alkalmazási módjainak pontos leírását.

Kneipp egész-és részletfürdőket alkalmazott; az utóbbiak közül megemlítendő a lábfürdő, karfürdő, ülőfürdő és a szemfürdő. A meleg és hideg fürdőt egyaránt használta, de leginkább a hideget ajánlotta. Különösen a szabadban való fürdést tartotta célszerűnek. A meleg fürdők rendelésénél csakis a gyógynövények főzeteit használta. A szénavirág és zabszalmafürdők már ő is ismerte. A különböző növényi anyagok főzetei igen erős bőringert váltanak ki, behatásuk alatt a bőr pórusai erősebben tágnulnak, ami a méreganyagok kiválasztását fokozza. A szénavirág fürdő igen hatásos reumás bántalmaknál és köszvénynél; a kovácsav tartalmú zabszalma-ülőfürdő vese-, hólyag-és női bajoknál vált be. Félfürdőknek használja a mezei zsurlót, zabszalmát, a szénavirágot és a fenőt. A gyógynövényfürdők vétele után hideg lemosást alkalmaz. A meleg fürdőknél a fürdési idő 8-10 percig tart. Legjobb, ha a meleg fürdőt a kora reggeli órákban vagy délelőtt veszik, ellenben estére semmi esetre se alkalmaz-

A hideg fürdőkben 6-10 másodpercnél hosszabb ideig ne tartózkodjanak, mely alól csak a hideg lábfürdő képez kivételt. A hideg lábfürdő alkalmazási ideje 1-2 perc.

A hideg egészfürdőt lázas, heveny fertőző betegségeknek rendelik (a fürdő olykor 3-5 másodperces). Lázcökkenőként hat, valamint frissít és élénkíti. A szívet és az idegrendszert igen megerősíti, így szívbeteg, idegesek és gyenge testalkatúak nem használhatják. A Kneipp-kúrában alig alkalmazzzák, helyette inkább a félfürdőt és a lemosást rendelik.

Közkedvelt alkalmazási mód az ülőfürdő, a vízgyógyászok már régen használták úgy hideg, mint meleg ülőfürdő alakjában. Celsus Aulus Cornelius a híres római vízgyógyász is leírta az ülőfürdő pontos használati módozatát. Valószínű, hogy az ő hatására vette át Priessnitz is ezt a fürdési formát. 1838. óta Priessnitz is rendszeresen alkalmazta és az ő érdeme, hogy ez a vízgyógyászati eljárás széles körben elterjedt. Az ülőfürdőt még igen érlelyes formában rendelte, ¼ órától 1 óráig tartott. Ezzel ellentétben Kneipp eljárása enyhe. Eleinte még ő is 1 perces ülőfürdőket rendelt, később azonban lement a fürdési idővel 6-10 másodpercre. Az ülőfürdőt ülőkádban végzik, melybe annyi vizet öntenek, hogy az egész altest a gyomorgödörig és a fél combig a vízben legyen.

Verszegény, gyenge testalkatú és félnék természetű embereknél eleinte az ülőfürdőt langyos, 18 fokos vízzel rendelik. Alhási be-

Egészségről-betegségről

Kneipp-fürdők

tegségeknél, vesebántalmaknál a kezelés kezdetén szintén az enyhe, langyos ülőfürdő a célszerű.

Az ülőfürdő emésztést fokozó, idegrendszert erősítő, vérkeringést javító hatású, a salakanyagok kiválasztását is fokozza. A szervezet edzése mellett az ülőfürdővel hatásosan befolyásolhatjuk a hasüregi és kismedencei szervek működését; hatására a szervek vérbövek lesznek.

Különösen bevált emésztési zavaroknál és az alhas gyulladással járó folyamatainak, melyek leginkább nőknél jelentkeznek. Az ülőfürdő kedvezően befolyásolja a szabálytalan havi vérzést és a hólyag bántalmait. Célszerű az ülőfürdőt közvetlenül felkelés után venni, majd kb. ¼ órára ismét fekdüjünk vissza az ágyba. Hetenként 2-3 ülőfürdőt vehetünk.

Kneipp a hideg ülőfürdő mellett a forró is ajánlotta, sőt bizonyos esetekben azt növényi főzetekben rendelte el. Az ilyen fürdőt hetenként 1-2-szer adta és utána hideg ülőfürdőt vetetett. A meleg ülőfürdő hőfoka: 38-40 fok, a fürdési idő tartama: 5-10 perc. A hideg fürdő: 14-18 fokos, a fürdési idő 10 másodpercnél tovább nem tarthat. A meleg fürdőknél ügyeljünk arra, hogy a lábak nem hűljenek le. Ülőfürdő után a lábakat nem célszerű lezuhanyozni, mert ezzel a fürdő hatását lerontják.

Kneipp a félfürdőt 5-10 másodperccig alkalmazta. A félfürdőnél a víz a gyomorgödörig ér, és ülő helyzetben, kinyújtott lábakkal helyezkednek el benne. Verszegények, gyenge testalkatúak, és kezdő vízkúrázóknak kezdetben langyos vizet kapnak. Tanácsos, hogy a fürdő előtt arcukat és mellkasukat hideg vízzel nedvesítsék meg. A fürdő előtt és után a beteg melegegjen fel! A minden életkorban vehető félfürdő erősítő és edző gyógmód. A gyermekek étvágya javul, erősödnek és állandóan kellemes meleget éreznek a félfürdő hatására. Kneipp hetente 2-3 félfürdőt vetetett a betegekkel. A forró félfürdő -főképp, ha szénavirág-főzettel készül - különösen jó hatású reumás és köszvényes lábfejéknél, isiasznál.

A lábfürdőt ülő vagy álló helyzetben vehetik, célszerű, ha a vízben lábaikat mozdítják. Ezt nevezik víztaposásnak; ilyenkor a víz az alszár közepéig ér. A fürdési idő 1-2 perc. Minél hidegebb a víz, annál rövidebb ideig tart a lábfürdő. A lábfürdő edz, erősít, véd fertőző betegségekkel szemben, tehermentesíti az agy vérkeringését. Bokasüllyedésnél, izületi bántalmaknál, visszeres lábánál is előnyös hatású. Azok, akik hideg lábokról panaszkodnak, vegyenek meleg-hideg, azaz váltakozó lábfürdőt: a

lábakat először két percig 40 fokos vízbe mártjuk, majd közvetlen utána ½-1 percig hidegben tartjuk. Ez a folyamat többször megismétlendő. A váltakozó lábfürdő sokkal nagyobb hatású, mint az egyszerű, hideg lábfürdő. A hatás fokozására a legkülönbözőbb füvek főzeteit lehet használni: kamilla, mezei zsurló, fenyo, szénavirág stb... Erősen visszeres lábánál és visszérgyulladásra hajlamosaknál a váltakozó lábfürdő kerülendő. Hideg lábúknál hideg lábfürdőt adni tilos, a lábakat mozgással, dörzsöléssel kell előbb felmelegíteni, vagy vegyenek langyos lábfürdőt.

A karfürdő az általános vízgyógyászat és a Kneipp-kúra bevezetett és jól ismert eljárása, mégsem méltatják megillető módon, és alkalmazását elhanyagolják. A karfürdő hatástanilag kiváló vízgyógyászati eljárás, mely minden időben könnyen alkalmazható. Oly módon végzik, hogy a beteg a derékszögben behajlított és egymás mellé tett alkarpait hideg vízzel telt, lapos edénybe fekteti. A hideg víz kb. a felkar közepéig érjen. Azok a betegek, akik szédülnek, a karfürdőt ülő helyzetben vegyék, nehogy a test meggörnyedésével a vérkeringést nehezítsék. A karfürdőkádát az asztalon helyezik el. A közönséges karfürdőben az alkarpokat 30 másodperccig tartják benn (lassan számoljanak 30-ig). A karfürdő vétele után felsőtestüket, ill. karjaikat gyorsan öltöztessék fel, és utána álló vagy járó helyzetben karjaikkal 1-2 percig szabályos, lassú ingamozgást végezzenek. Gyengébb alkatú betegek ezt a mozgást ülő helyzetben hajtsák végre. Igen fontos, hogy a karokkal végzett ingamozgásokat szabályos, lassú ütemben végezzék, mert az itt érvényesülő centrifugális erő fejt ki a karfürdő teljes hatását. A karok mozgása a test felmelegedését is előidézi, és így óv a lehűléstől.

A karfürdő használata szívbetegségeknek vált be a legjobban, de asztmatikus állapotoknál is feltűnő enyhülést szerez a betegnek a forró karfürdő vétele. Karidegzsábanál és köszvényesnél ajánlott a szénavirág karfürdő. A szénavirág főzetben 2 percig hagyjuk karjainkat, majd 30 másodperccig tartjuk hideg vízben, mely váltakozó folyamatot kétszer is megismételhetjük.

A kellemetlen érzéssel járó hideg vagy forró kezek (mely mindkét állapot az elégtelen vérkeringés következménye) a tenyér erős izzadása megszűnik, ha hosszabb időn keresztül karfürdőt vesznek, mely a kezek vérkeringését is javítja. Különösen az ebéd után 1-2 órával alkalmazott karfürdő vált ki kellemes érzést a betegeknek. Egészséges is használhatja ezt a vízgyógyászati eljárást, sőt erős kifáradás után fris-

sít és megnyugtat. Megnyugtatja az idegrendszert, javítja az étvágyat, levezeti a kellemetlen agyi vérbőséget, a szívbetegségek kezelésénél előnyös hatású. A hideg víz a szívizomrostok feszülését, a szívizom összehúzódási képességét fokozza, a karfürdő a szívből a fölös vért levezeti. Emelkedő hőmérsékletű karfürdő hatására kitágulnak a szív koszorús erei, javul a szívizomzat vérellátása, a magas vérnyomás jelentősen csökken. A karfürdőt a lábak vérellátásának javítására is használhatjuk, mivel a hideg víz a konszenzuális reakció hatására a lábak keringésére is jó hatással van. A karfürdő a Kneipp-kúra igen szép eredményeket biztosító alkalmazási módja. Szívbeteg karfürdő vétele előtt kérjenek orvosi véleményezést!

A 25-37 fok közötti hőmérsékletű vizet általában melegnek mondjuk, mert a test hőfokát éri el vagy ez alatt van. Ha a víz hőfoka 38 fok fölé emelkedik, a fürdővizet forrónak minősítjük.

Amíg a meleg fürdő testünket bágyasztja, idegrendszerünket munkaképtelenné teszi, a forró fürdő edz. A forró fürdő éppen olyan edző és erősítő hatást gyakorol a szervezetre, mint az egészen hideg víz alkalmazása. Egy szittgári orvos, Balz tanár, aki több mint 30 évig a japán császár kezelőorvosa volt, az 1893-as wiesbadeni orvosi kongresszuson rámutatott a forró fürdő jelentőségére.

Forró fürdő vétele után nem fáthatunk meg, amit a meleg fürdők után gyakran tapasztalunk. Forró fürdőt csak fiatalok és középkorúak vehetnek, szív-és tüdőbeteg, érlelmeszesedésben és idegrendszeri betegségben szenvedők nem alkalmazhatják. Meghűléseknél, reumánál, köszvényes, légszűrhurtnál és női bajoknál jó eredményeket értek el a módszer hatására. A hideg és a forró fürdő alkalmazása nem is oly egyszerű. Az orvos szaktudása szükséges ahhoz, hogy az adott esetben a helyes javasolja.

Dr. A. Schalle helyesen hangszólja: "...az egyes ember életében a legkimagaslóbb és legnagyobb jelentőségű a táplálkozás." A fehérje-(hús-) túltáplálás megmérgezi a szervezetet. Részítsük előnyben a gyümölcsöket, salátákat, főzelékeket, a korpakenyeret, a burgonyát, a tejtermékeket. Nagy érdeme Kneippnek, hogy következetesen étrendváltóztat javasolt a betegeknek: szorítsák meg a hús-fogyasztást és bőven fogyasszanak gyümölcsöt, zöldséget, tejtermékeket, a finomított lisztből készült kenyér helyett a korpakenyeret ajánlotta.

Forrás: Dr. A. Schalle: A vízgyógyászat ABC-je

Bernhard Uehleke, Hans-Dieter Hentschel: Egészséges élet Kneipp módszerével, Megelőzés és gyógyítás

dr. Macsári Judit

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szonda István

Megfigyelők és megfigyelték Endrődön

Tisztelt Olvasó!

Az 1956-os forradalom és szabadságharcra emlékezve idéztem fel a forradalmi eseményeket és átnéztem a településünkhöz Gyomához és Endrődhez kapcsolódó dokumentumokat. Az 56'-os események után a megtorlás következett. A forradalomban résztvevőket ellenforradalmároknak bélyegezték, legtöbbször bebörtönözték őket, és hosszú évtizedekig viselték ezt a lealacsonyító megkülönböztetést. Ügynökök hada lepte el a falvakat és a városokat, az újra erőre kapott ÁVH beszervezettjei az ügynevezett 3/3-as ügynökök mindenki bizalmába férkőzve gyűjtötték az információkat. Különösen a kulákszarmazású vagy a népi demokráciára veszélyes, ügynevezett ellenforradalmárok megfigyelése kiemelt feladatuk volt. Az ügynök listák és a jelentések ma is hiányosak. Sokat megsemmisítettek a rendszerváltozás idején. A megmaradt akták a történeti levéltárba kerültek és egy ideig nem hozzáférhető, titkosított dokumentumok voltak.

Szerencsére az idő és a politikai akarat lehetővé tette, hogy a történeti levéltári anyag kutatható legyen, és bárki kikérheti a saját magára vonatkozó anyagokat.

A kulákküldözés térségünkben, így Endrődön is szörnyű sorsokat eredményezett, melyről alig találunk adatokat. A visszaemlékezők még ma is nehezen nyílnak meg, még ma is félnek. Ennek a fehér történelmi foltnak a megértését a hiányzó történelmi szálak felkutatásában láttam, ezért tudományos alapokra helyezett kutatást indítottunk. Néhai Szabó Béla lelkesen kutatta az elérhető levéltári anyagokat, majd ezzel a témával foglalkozó történelmet kértünk fel, aki kétévi kutatómunka eredményeként feltárta a gyomai és endrődi 50-es évek történeti levéltári anyagait. Ebből az anyagból emeltem ki az endrődi 1956-os eseményekhez kapcsolódó jelentést.

„Jegyzőkönyv

Felvétetett a gyomai rendőrőrs hivatalos helyiségében, 1957. március hó 1-én. Balogh Elek fűszerkereskedő kihallgatása alkalmával.

Jelen van: Kövesdi László r.hdgy.

Balogh Elek, született Endrőd, 1910. július 4-én, nős Dávid Annával. Anyja: Czmarkó Veronika, apja: Lajos, foglalkozása fűszerkereskedő-önálló kisiparos. Felszabadulás előtt SZDP-nek tagja, a felszabadulás után szintén az SZDP-nek tagja. Endrőd, Lenin út 3 szám alatti lakos.

1956 október 23-án Tolna megye, Tolna községben dolgoztam árvíz-kár-helyreállítási

munkálatokon és onnat október 27-én indultam el gyalog, haza, és október 28-án délután 13.30 perckor értem haza. Majd kimentem az utcára és láttam, hogy több ember jön hazafelé és Kurilla János megállott velem közölte, hogy Ellenforradalmi Bizottságot választottak a Községi tanácsházán. Majd később Matuska Imre, endrődi lakossal, akinek elmondtam, milyen körülmények között jöttem haza. Utána lakásomra mentem.

Hazaérkezésem után feleségem közölte velem, hogy amíg én távol voltam, ott volt nálam Tóth Imre endrődi lakos és hívott, hogy menjek el délután megtartandó Ellenforradalmi Bizottmányi ülésre. Az ülésen felolvasták az előzetesen kijelölt 50 személy névsorát és közben engem is javasoltak, hogy válaszszanak be a bizottságba, be is választottak. A beválasztásom után Bula Vince javasolta, hogy a Tanácsházáról el kell távolítani a személyeket. Ezek között szerepelt volna Magyar István tanácselnök, Timár Imre VB titkár, Hornok István és még egy végrehajtót, akit név szerint megemlíteni nem tudok. Ezek között szerepeltek volna a begyűjtési alkalmasítottak is.

A javaslat után én felálltam és javasoltam, hogy ilyen személyekre szükség van, és ezt elvetették. Ezek után a hozzászólások után Dénes Izra tanítót választották meg nemzetőrparancsnoknak. Ezután elhatározták, hogy községvezető és irányító szerveit ők fogják irányítani. A gyűlésen 20 főből álló polgári őrséget szerveztek. Ezeket jegyzőkönyvileg bizonyítani tudok, melyeket a karhatalom házkutatásom során megtaláltak.

Ezek után az Ellenforradalmi Bizottság a megyei és járási és országos utasításokat várták. Ezt tudomásom szerint Vaszkó Mihály kérte telefonon keresztül.

A megyei Ellenforradalmi Bizottmánytól, mint Járási Forradalmi Bizottmánytól kért, de semmi érdemleges utasítást nem adtak.

Én, mint a forradalmi bizottmány jegyzőkönyvvezetője jegyzőkönyvekkel tudom bizonyítani tevékenységemet, melyet a karhatalom őrizetbe vétélem alkalmával kézhez vett.

Egyebet előadni nem tudok, a jegyzőkönyv valóságnak megfelel, melyet saját kezűleg aláírok.

Balogh Elek
vallomástevő

Kövesdi László
r.hdgy."

Rovatvezető: Cs. Szabó István

Gyoma néprajza

„NÉGYES HONVÉDEK FEGYVERBEN”

(Részletek a nagyváradi magyar királyi 4-dik honvéd gyalogezred harcaiból)

Forrás: „Négyes honvédek fegyverben” kiadta: MAKKAY (Machalek) Pál Békéscsaba, 1934.

A „nagy háború”, a „nagy verekedés”, az „első nagy verekedés” hetvenedik évfordulóján gyászos aktualitásból emlékezem-emlékezzünk - endrődi és gyomai eleink, vitéz honvédjeink keserves harcáról a „becsület mezején” elesett hőseinkről (így van bevésve az ezred katonái által épített olaszországi San Martino del Carso-i emlékművön). Meghaltak az osztrák császárság bukása után alakult osztrák köztársaságért, mert ha ők a magyar katonák nem tartják az Isonzo-Piave frontot, akkor az olasz hadsereg s szövetségeseik Bécsset is elfoglalják. Jutalomból hazájukat szétdarabolták s a történelmi aljasság öspéldájaként a birodalom romjaihoz csatolták a magyar haza nyugati területeit Vas, Zala, Győr, Sopron, Moson vármegyék nyugati sávját - amit ma Várvidéknek, Burgenlandnak neveznek - kárpótlásul az Olaszországhoz csatolt Dél-Tirolért. Miközben egy 2003-ban írott osztrák útikönyv írója azon kesereg, hogy Sopron és környékén lakó „véreink”, ti. osztrákok egy sajnálatos félreértés - ti. népszavazás eredményeként - Magyarországhoz csatoltattak. Erről én itt most nem írom le a véleményemet.

Tehát következzenek az események a címben említett ezredtörténetből.

A m. kir. nagyváradi honv. gye. keretén belül megszervezett 4/1. hadtáp gyalogzászlóalj a világháborúban. A zászlóalj (zlj.) Nagyváradon 1914. augusztus 24-én alakult meg és rövid kiképzés után szeptember 5-én elvonult Szarajevóba. A 2. század - ahol a legtöbb gyomai és endrődi hadfi szolgált - parancsnoka (pk.) Szász József (országgyűlési képviselő) hadnagy (hdgy.), Bíró Arnold (szőnyegkereskedő) hdgy., KATÓ Lajos (gyomai adóügyi jegyző) hdgy., Rosinger József (üllői fakereskedő) hdgy. A hadtáp feladatkör nem tartott sokáig, mert rövid úton harcoló alegység vált a zlj.-ből. Feladatuk volt Bosznia megtisztítása a kisebb csoportokban betört szerb katonáktól, akik kegyetlenségéről iszonyatos példákat tapasztalhattak honvédeink. Október 9-10-én utóvédharcokban visszavonulásra kényszerített a zlj. egy szerb csapatot. A 2. századbéli Székely (Stein) Frigyes (mezőberényi születésű) őrmester és csapata visszavett az ellenségtől több ágyút. A Drina mentén foglalt állást a zászlóalj, mely kiegészült Hofmann Dezső hdgy. pk.-sága alatt lévő géppuskás egységgel. A környező fákön megbújt csernagorácok (monte-

negrói népfelk.) négy irányzót is kilőttek. Hamarosan sikerült ezeket megsemmisíteni. Később a Cattaro-i öböl előtt fekvő Gruda községnél karszt-hegy mászásban, ottani viszonyok közötti harckiképzésben részesültünk. Itt töltöttük a karácsonyt és szilvesztert.

1916. szeptember 4-én zlj.-ünk az 1. hadosztály szélső balszárnyára, az AVCSE pataknak az ISONZO-ba ömlésénél fekvő AUZZA (ma Avcse Szlovénia) községbe helyeztetett át, illetve az Avcse pataktól északra fekvő állásokat foglalta el, melyeket rövidesen szilárd állásokká építettek ki. Zlj.-ünkhoz került PAPP Jenő hdgy. (1934-ben az ÚJ-MAGYARSÁG c. lap belmunkatársa, neves író) géppuskás parancsnok. Ekkor már 24 db. géppuska volt, s külön műszaki csapat. A zlj. eü.-i vezetése Dr. PETHEŐ János hdgy alá került, akihez még: Dr. SZÉPE István hdgy.-ot rendelték. Az Auzza-i szakaszon 1917. május 12-20 között a X-ik isonzói csatában zlj.-ünk a leghevesebb pergőtűzben is vitézül tartotta vonalát és sikerült az Isonzó bal partján befészkelte olasz csapatokat a folyón át visszaszorítani. Közben a zlj. parancsnokságát a 86. közös gyalogezredbeli GAÁL Henrik százados vette át. Augusztusban szabadságra menvén a parancsnokságot ISKRICS százados vette át. A XI-ik isonzói csatában az ellenség különös hevedéssel támadta az Auzza-i frontszakaszt. Ez idő alatt a zlj. augusztus 17-től öt napon által a környező hegyekről olasz és francia tüzérségi pergőtűz által szenvedett igen jelentős veszteséget. Többek között elp. 21 porb. géppuskás ló, a gazdasági osztály teljes felszerelése, egy akna egyszerre négy kiváló altisztünket megölte. Az 1. század majdnem teljesen elpusztult. A 2. századból elesett CS. SZABÓ Albert őrmester, egyike legkiválóbb altisztjeinknek (e sorok közreadójának nagyapja), a 3. szd. 50%-os veszteséget szenvedett...

Megrendítő írások, költemények születtek ebben a pokolban, íme a sok-sok ezer közül egy vers és egy imádság:

ANNUS Antal 4-es honvéd verse:

1. Ködfellegek, sötét felhők
Takarják a hegytetőt
Messze csillog a fehér hó,
Lent rohan, zug az Isonzó.

2. A nagy hegyek rajvonaltban
Versenyeznek magasságban,
Néha úgy tesz, mintha menne,
Néha meg mintha jönne.

3. Lent pedig a folyam árja
- Irtóztató nézni rajta! -
Majd elnyel s bántóan int,
Csalogatón ha rám tekint!

4. Némán hívogat közelebb
És én önkénytelen megyek
Úgy csalogat, úgy hiteget,
Mint szerelmes párt a liget.

5. Hazám! szeretett szép hazám,
Odahagytam Édesanyám,
Odahagytam szeretteim,
Feleségem, gyermekeim!

6. Odahagytam boldogságom
S vérmezőkön lett lakásom.
Hol gyűlölet és irigység áll
Szemben egymással a frontnál.

7. Nagyot csattan, repül a kő,
Nehéz, bűzös a levegő,
Kitört tán a pokol torka?
Nem, az csak az ágyú dolga.

8. Füstölög a sziklák között,
Feneketlen gödröt ütött,
Mint a villám, ha úgy talál
Nyomában biztos a halál!

Egy református tábori lelkész imája:

Gondviselés titkos keze,
Hogy nem talált ott senkit se.
Istenbe helyezett remény,
Dicső ösvitéli erény...

A harci zaj alig eláll,
A fényes nap még le sem száll,
Tudja Isten, miért teszik!?
Megint kezdik, újra kezdik.

Elül a zaj éjfél tájba,
S fürdik az éj a holdsugárba
Csillag könnyeket hullajtva -
Nézi: mi az „ember” dolga?

S aki nézi, aki látja,
Aki érzi könnyét ontja...
Követi a dicső napot,
Felszárítja a harmatot.

Felszárítja a könnyeket
S ostromolja az egeket:
Mikor jössz el boldog óra?
Világbece virradója!

Közreadja: Cs. Szabó István

Irodalmi oldal

Száz éve született Határ Győző

Ebből az alkalomból olvashatják eseményekben gazdag életrajzát, melyet - műveivel együtt - megtalálhatnak a Petőfi Irodalmi Múzeum (PIM) Digitális Irodalmi Akadémia oldalán.

1914. november 13-án született Gyomán. Eredeti neve: Hack Viktor. 1946-ban magyarosított. Műveit már Határ Győző néven publikálta.

Apja, Hack Vilmos a gyomai Kner nyomda papírszakértője volt, az I. világháborúban megrokkant, így a családot a későbbiekben az anya, Turi Mária Margit tartotta el. 1920-ban költöztek Budapestre.

A Markó utcai Főreálban érettségizik (1933), majd a budapesti Műegyetem Építésztechnológiai Karán szerzik diplomát (1938). Univerzális tehetség lévén, tanulmányai közben a Zeneakadémiára is

jár, ahol – többek között – Kodály Zoltánt hallgatja. Mint szigorló mérnök, két éven át dolgozik Hajós Alfréd mellett, majd végzése után négy esztendőig a Közmunkatanácsnál áll alkalmazásban, Borbíró Virgil irodájában. Már írja első regényeit, anélkül, hogy publikálásukra reménye lenne.

1943-ban részt vesz egy államellenes szervezkedésben, május 1-jén összeesküvés vádjával letartóztatják, műveit bűnjelként lefoglalják. A Haditörvényszék felségárulásért halálra ítéli, majd ezt – többszöri, hosszan tartó fellebbezés után – 12, végül 5 évre mérsékelik. Sátoraljaújhelyi raboskodása idején átéli az 1944. március 22-i fegyvérlázadást, ezt követően büntetészandba sorolják be, de 1944 késő őszen sikerül megszöknie. Budapesten a Wallenberg-házban talál állást és menedéket. Itt éri meg a nyilas-uralom végét.

1945 és 1947 között a budapesti UNRRA-missziónál építész-ként dolgozik. Annak megszüntetése után fordításból, különböző „négermunkákból”, festményei értékesítéséből tartja fenn magát. Az Újhold körével és a Szentendrei Iskola művészeivel áll szorosabb kapcsolatban. Eközben folyamatosan írja új s újabb műveit, noha megjelenésre továbbra sincs esélye.

1950 januárjában határátlépést kísérel meg: a triezsti UNRRA-misszióhoz akar eljutni. Miután elfogják, két és fél évet tölt különböző börtönökben és munkatáborokban (a szegedi Csillagban, majd a budapesti Gyűjtőben; innen a miskolci Egyetemváros építkezésére viszik a rabokat, majd Sátoraljaújhely, Hejőcsaba, Márianosztra következik. Innen szabadul 1952 nyarán). Egy tervezőirodában helyezkedik el, később az Írószövetség Fordítói Szakosztálya segítségével műfordítóként függetleníti magát.

1956 tavaszán ismeri meg leendő feleségét, Prágai Piroskát, akivel 1956 decemberében elhagyja az országot. Londonban telepsznek le.

Határ Győző a BBC Magyar Osztályának munkatársa lesz

(1957–1976); nyugdíjazását követően a Szabad Európa Rádióknak dolgozik. Emellett 1960 és 1985 között mint az angol külügyminisztérium hivatalos tutora, angol diplomaták magyar nyelvi felkészítését és a magyar kultúrába való bevezetését végzi feleségével együtt, aki – felelősségteljes tisztviselői munkája mellett – férje műveinek angolra fordításán is dolgozik.

1967 márciusában költöznek dél-londoni végleges otthonukba, ahol emigráns, majd később hazai barátait is sűrűn vendégül látják. Gyakran szerveznek irodalmi esteket, amelyeken Prágai Piroska a művek tolmácsolásában, előadóművészként közreműködik. Szoros kapcsolatot tartanak fenn az emigráció különböző irodalmi köreiből (a Párizsi Magyar Műhellyel, a londoni Szepsi Csomor, valamint a hollandiai Mikes Kelemen Körrel, a müncheni Uj Látóhatárral stb.) 1970-ben az Amerikában élő Makkai Ádám többhetes előadóköriút szervez Határ Győző számára; Clevelandben a város díszpolgárává választják. 1978-ban újra körutat tesz; mintegy felszáz előadást tart a magyarok településeken. Ez a két körút teremti meg a bázist saját könyvkiadása számára. A következő évtizedben szinte évente jelennek meg művei.

Lassanként kiépülnek hazai kapcsolatai is. 1988 áprilisában Kabdebó Lóránt irodalomtörténész kérdéseire válaszolva londoni otthonában magnóra mondja életútját. 1989 őszén látogat haza első ízben hivatalosan. 75. születésnapja alkalmából a Magyar Köztársaság Aranykoszorúval Ékesített Csillagrendjével tüntetik ki. Műveit azóta folyamatosan kiadják itthon is. 1990-től haláláig szinte minden könyvhétre hazajön, szerzői esteket tart, dedikál. 1991. március 11-én Kossuth-díjat kap. 1993-ban a Széchenyi Irodalmi és Művészeti Akadémia tagjává választja. 1994-ben szülővárosa, Gyomaendrőd díszpolgárává avatja. Ugyanez évben a Miskolci Egyetem díszdoktori címet adományoz neki. 1994. június 16-án megkapja az angol királynő engedélyét az érdemrendek viseléséhez. 1998-ban a Budapesti Műszaki Egyetem Építésztechnológiai Karának rektorától átveszi arany- és gyémántdiplomáját.

Tagja volt a Magyar Művészeti Akadémiának. 2005 őszén a Magyar Írószövetség Elnökségének örökös tagjává választották.

Az 1989–90-es fordulat óta rendszeresen publikált hazai folyóiratokban. Többször lépett fel vidéki városokban, sőt Kassán és Pozsonyban szervezett előadóesteken is. Neve fokozatosan ismertté vált a szélesebb közönség előtt; kialakult hazai olvasótábor. Könyvei sorra jelentek meg különböző hazai kiadóknál, haláláig hatalmas szellemi frissességgel dolgozott, figyelemmel kísérte mind a politikai, mind az irodalmi élet jelenségeit. Naprakész publicisztikával állást foglalt vitás kérdésekben (pl. az Írószövetség bonyolult küzdelmeiben), s tanácsaival, véleménye nyilvánításával hozzájárult a művészeti élet anomáliáinak tisztázó rendezéséhez. 90. születésnapját az Írószövetség szép rendezvényvel ünnepelte, a 2005-ös könyvhéten több új kötetét dedikálta, könyvbemutatóin részt vett.

Felesége, Prágai Piroska súlyos betegsége miatt egyre ritkábban járt haza, de londoni „fellegrárból” még mindig minden jelentősebb hazai művészeti eseményre elevenen reagált.

2006. november 13-án – Határ Győző 92. születésnapján – Károly főherceg ünnepi fogadást rendezett az 1956-os magyar emigránsok tiszteletére, a másort a Londoni Magyar Kulturális Központ igazgatónöje, Bogyay Katalin szervezte. Az est „vezérszónoka” Határ Győző volt (ekkor még úgy tűnt: ereje teljében). A befogadó ország nevében Lady Solti – a Londonban élt magyar karmester, Solti György özvegye – tartott ünnepi beszédet.

November 17-én meghalt Prágai Piroska (aki már hónapok óta intézetben feküdt, alig-alig tudva magáról); férje tíz nap múltán, november 27-én követte őt. A londoni St. George's kórházban hunyt el. Közös nyughelyük – végső kívánságuknak megfelelően – hazai földben van; kívánsága az volt, hogy Hongriusculé – s szellemi hagyatékuk – örököse a magyar állam legyen.

Temetése – Piroskájával együtt – 2007. január 23-án du. 3-kor volt a Farkasréti temetőben.

Fontosabb díjak, elismerések:

- 1989 – a Magyar Köztársaság Aranykoszorúval Ékesített Csillagrendje
- 1991 – Kossuth-díj
- 1994 – A Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztje
- 1996 – a Salvatore Quasimodo Költői Verseny Nagydíja
- 2001 – Márai Sándor-díj
- 2004 – Pro Cultura Hungarica

Az életrajzt C. Komoróczy Emőke írta.

HEGEDŰS ZOLTÁN: MAGYAR SZÁLAK WARMIÁBAN

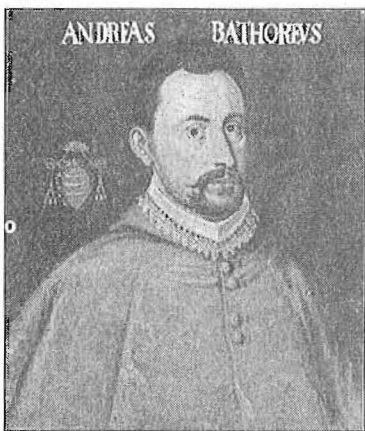
(folytatás a 7. oldalról)

irányította, akire nem csak egyházi, hanem politikai, diplomáciai, adminisztratív és katonai vezető szerep is hárult. A warmiai püspökség székhelye *Lidzbark Warmiński* (németül Heilsberg) volt, de egyre inkább nőtt *Olsztyn* (Allenstein) jelentősége is, mely aztán az újabb korokra át is vette a központ szerepét. A Német Birodalomban, azon belül Kelet-Poroszországban már hivatalosan is régiós központtá vált, a II. világháború utáni Lengyelországban pedig a visszanyert Warmia és Mazúria vajdasági székhelye lett. Mára már egy nagyra nőtt, kétszázéves, ugyanakkor igen szép és vadregényes város.

De legyen bár központ, vagy legyen nagyobb vagy csak kisebb helység e tájékon: mindenütt festői hangulat fogad. Csupa vöröstéglás lovagvár, véres csatákkal és titkos legendákkal körüllegve, csupa vöröstéglás gótikus katedrális és templom, vöröstéglás palota, vöröstéglás falusi udvarház... tavakkal, fenyőerdőkkel és persze az új és legújabb-kori építményekkel körülölelve, itt-ott meg is bontva ezzel a hangulatot.

A warmiai püspökök listája hosszú, tele német és lengyel vagy „ez is-az is” hírességekkel. És hát magyarral is! *Báthory István*, a nagy király ugyanis Lengyelhonba hozza és 1584-ben idehelyezi unokaöccsét, *Andrást*, rögtön nagyfőnöknek. Rokoni kapcsolat ide vagy oda, *Báthory András* nem születhetett akármilyen legénynek, a jezsuiták is sokat és gyorsan faraghattak rajta, mert – ird és mondd - már huszonegy éves korában bíborossá avatták! Nem is irányította rosszul tíz évig Warmiát, de aztán a török elleni harcok miatt hazament Erdélybe. Gyorsan meghalni. Mert a magyar seregben harcoló székely parasztok se szó se beszéd, áruló módon hirtelen a magyar katonákra támadtak, és őt is megölték. Levágták a fejét, aztán még az ujját is egy rubinköves gyűrűért. Ilyen idők jártak. (Akkor is.) Így aztán hiába emeltetett magának és testvérének gyönyörű síremléket kedvenc városában, *Wartemborkban* (ma *Barczewo*), az bizony üres maradt, igaz, máig megcsodálható.

A király azért király, hogy udvart, rokonságot és bizalmasokat tartson és azokat – ha kell – magával cipelje. (A mai politikában és cégvezetésben se idegen dolog ez, csúnya nyelven „sleppnek” vagy „csókosoknak” nevezik őket). Mindamellet magam is meglepődtem, hogy *Báthory István* magyar „hozományából” mások is kerültek Warmiába.

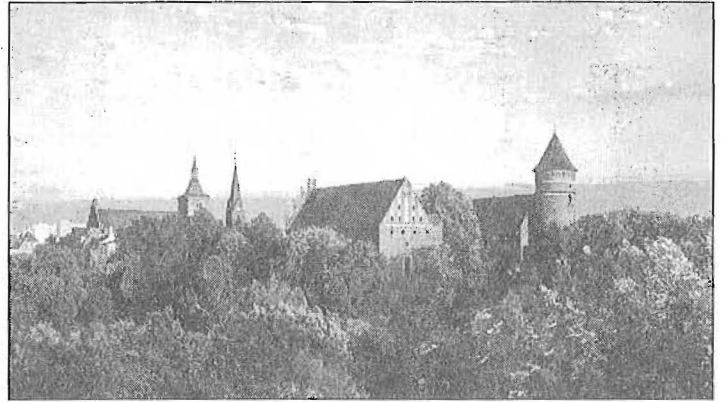
Báthory András warmiai püspök és bíboros arcképe a lidzbarki vár nagyszobájában

században.

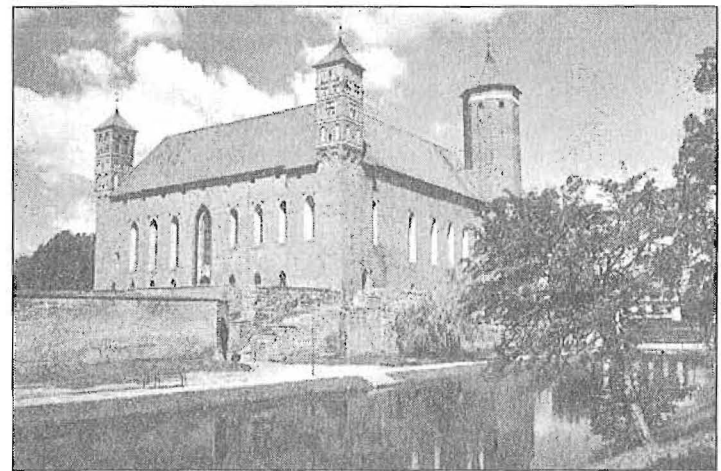
Sajnos a Kálnássyak *Gaglawki*-ban emelt eredeti családi kriptáját – rossz időkben - kirabolták és szét-hordták, a maradványok ma egy út menti befalazott szükségkriptában vannak elzárva a világ és a magyar turista szeme elől. Az 1700-as évek végén a család egyik előkelő tagját, *Kálnássy András Mihályt* viszont a *Bartag-i* (*Bertung*) templomban temették él, és teste máig ott nyugszik.

Báthory András és fivére, Boldizsár (üres) síremléke a barczewo-i Szent András templomban

Olsztyn óvárosa

Lidzbark Warmiński püspöki vára – Warmia sok évszázados székhelye

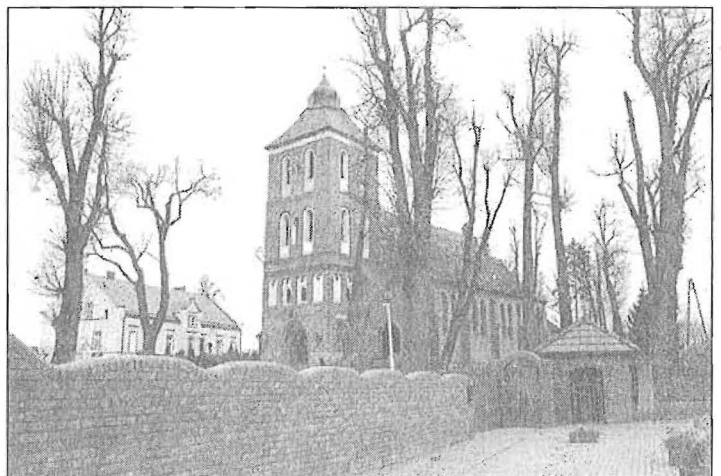
Síremlékére latinul az van vésve: „*Suae regis majaestatis in Polonia*”, azaz „*Öfelsége, a lengyel király tisztje*”

A warmiai magyar nemesi család, a Kálnássyak mai sorsáról már nem tudnak a helyiek, talán szétszéledtek a világban, talán kihalt az utolsó generáció is. Rokoni ágak leszármazottai bizonyosan élhetnek valahol máshol, de korunk esze, az internet se sokat segített nekem ez ügyben. Jó lenne pedig utánajárni!

És vajon volt-e, van-e esetleg gyomaendrői szál is Warmiában?

Nem kizárt. Hisz hol ne lenne? De ha mégse, ez a cikk és szerzője mindenképpen annak tekinthető!

Olsztyn, 2014. októbere

A Bartag-i templom Olsztyn mellett, melyben a Kálnássyak egyik tagja nyugszik

SPORT

Hírek a labdarúgás Megyei I. osztályából

Folytatódott a bajnokság őszi szezonja a Gyomaendrődi FC labdarúgói számára. A hónapban lejátszott mérkőzések közül a nagyon fontos hazaiakon egy győzelem, egy döntetlen eredmény született, míg sajnos vidéken vereség volt a mérleg. Nagyon kellett a hazai pontszerzések, hogy a kitűzött célt pontszámban is teljesíteni tudja a csapat. A vidéki mérkőzéseken azonban jó kezdés után bátortalan folytatás következett, ezzel lehetőséget adva az ellenfélnek a játékra, így mindkétszer nagyarányú vereség lett a vége. Különösen fájó a mezőhegyesi fiaskó, hiszen méretes „zakóval” tért haza a csapat, pedig a bajnokság eddigi szakaszában nem ez volt jellemző a csapat játékára. Szükséges kiemelni az okokat, hogy a továbbiakban mindez ne forduljon elő, hiszen nem ilyen folytatásra számítanak a csapat mellett kitartó és vidékre is elutazó szurkolók.

Az eddig lejátszott mérkőzések eredményei:

2014. 10. 04. Gyomaendrődi FC – Békési FC 3 : 0
G.: Erdősi Gy., Kovács I., Werle T.
Ifi.: 0 : 6 G.: ---

A hazai csapat a mérkőzés kezdetétől támadólag lépett fel, nem kívántak semmit a véletlenre bízni, a vendégek viszont kontrákra rendezkedtek be. Az első félidő során a gyomaendrődi csapat előtt adódott több lehetőség, a békésiek szórványos gyors ellenakciói viszont nagyobb veszélyt jelentettek, de gól nem született.

A második félidő elején jött gyors két hazai gól megtörte a látogatók ellenállását. Előbb Erdősi egy kipattanót kotort a kapuba, majd Kovács Imre csapott le egy beívelésre, és fordulásból a tizenhatoson belülről vágta lécc alá a labdát. Ezt követően is támadásban maradtak a hazaiak, egy szép akció végén Werle cselezte be magát a büntetőterületen belülre, és 6 méterről a kapus mellett továbbított a hálóba. A hátralévő időben a békésiek próbálkoztak szépíteni, de nem volt meg a kellő átütőerő, a vendéglátók pedig nem erőltették tovább a gólglyártást, így is magabiztosan nyertek.

2014. 10. 11. OH. Rákóczi Vasas SE – Gyomaendrődi FC 4 : 0
G.: ---
Ifi.: 10 : 1 G.: Gyuricza L.

Bátran kezdtek a vendégek, két lövéssel fújtak ébresztőt, előbb Molnár majd Takács löhetett volna gólt, de mindkét lehetőség kimaradt. Nem így a Rákóczi oldalán, ahol a 23. percben egy mélységi passzal a vendégek csatára iramodott kapura, kicselezte a kapust és gurított éles szögől a hálóba. A 36. percben tovább nehezedett a vendégek sorsa, lerántásért Bányait kiállította a játékvezető. Néhány percen belül kihasználták az emberfórt a hazaiak, jobb oldali lapos beadást a rövid oldalon érkező csatár sarkalta a hálóba. Gól foglalta keretbe a szünetet, hiszen a térfélcserét követően Tasi a rövid sarkot lőtte ki 8 méterről. A félidő közepén jött az újabb hazai gól, ezzel végleg megpecsételődött a megfogyatkozott vendégek sorsa. Az utolsó húsz percben már nem erőlködött a házigazda, a vendégekben pedig nem volt hit és erő a szépítéshez, illetve az eredmény szorosabbá tételére.

2014. 10. 19. Gyomaendrődi FC – Déványai SE 1 : 1
G.: Csapó P.
Ifi.: 2 : 7 G.: Paróczai G., Madar V.
Szomszédvárac találkozóján változatos első félidei játék folyt a

45 ÉVES TALÁLKOZÓ

2014. szeptember 20-án 45 éves találkozóra gyűltek össze az Endrődi Általános Iskola 1969-ben végzett diákjai.

Osztályfőnökeink voltak: Ricsei Balázs, Paróczai Gergely, Wágner József

A három osztályban összesen 81-en végeztünk, és most 28-an jöttek el.

11-en már sajnos nincsenek az élők sorában.

Tanáraink közül csak 4-en tudtak eljönni: Bálint Katalin, Gellai János, Wágner József és Zoltánfi László.

Az iskolai találkozót követően a Domszögön ebéddel folytatódott a program.

Giricz László és Pelyva Imre szervezők

pályán, hol az egyik, hol a másik fél dominált rövidebb szakaszokra. Egy ilyen időszakot kihasználva a meccs elején Kéki juttatta vezetéshez a ványaiakat, 10 méterről elrúgva a labdát a kapus mellett. A két csapat kapusai továbbra sem sokat unatkoztak, igaz komolyabb helyzeteknél nem kellett játékba avatkozniuk. A félidő végén szemfüles góllal egyenlített Csapó, kihasználva a vendégek védelmének rövidzárlatát.

Szünet után megelégnült a játék, mindkét oldalon adódott lehetőség a vezetés megszerzésére, de a támadók kölcsönösen hadilábon álltak a befejezésekkel. Jellemző, hogy a ványaiak még büntetőből sem tudták bevenni a hazaiak kapuját. A 74. percben a megítélt tizenegyest a hazai kapus nagy bravúrral hártotta. A két csapat mintha túlságosan is tisztelte volna a másikat, a biztos védekezést tartotta szem előtt a támadójáték helyett. A vendégek egy árnyalatnyival talán közelebb jártak a három pont megszerzéséhez, de ezt a pluszt „elfüstölték” a büntető kihagyásával.

2014. 10. 25. Mezőhegyesi SE – Gyomaendrődi FC 7 : 0
G.: ---
Ifi.: 4 : 0 G.: ---

Jól megszervezték védekezésüket a vendégek, az első félidőben nem is adták meg magukat, annak ellenére, hogy a hazaiak az első negyedóra végén egy fejessel már vezetéshez is jutottak. A gólt követően az első félidőben még szervezeten verték vissza a hazai próbálkozásokat, bár erejükből támadásokra nem igazán futotta. A szünetben viszont megtört a szervezettség. A második félidő elején tíz perc alatt bekapott három gól, ebből kettő büntető, megrendítette a gyomaendrődi csapatot. Ettől kezdve teljesen egyoldalúvá vált a játék, csak az volt a kérdés, milyen arányban nyernek a hazaiak. A vendég, Sztankó kapus bravúrajai ellenére jelentős lett a különbség, újabb három gól következett. A hazaiak a hét gólon túl számos ziccet elhibáztak és két alkalommal a kapufát találták el. A gyomaendrődi csapatot, eddig nem jellemző módon, a Mezőhegyes második félidei eredményes játékával teljesen padlóra küldte. Tekintélyes gólkülönbségű, megérdemelt hazai győzelem született.

Fülöp Zoltán

A zene szárnyán...

A nagy szimfonikus zenekar összegyűlt a színpadon...

Mindenki a hangszerét próbálgatta, előgyakorlatokat végeztek, a fafúvósok a nádjait próbálgatták, a hegedűsök gyantázták a vonóikat, megérkezett a karmester.

Felállt a pulpitusra, üdvözölte a zenekari tagokat és lapozgatni kezdte a kottát, majd a karmesteri pálcáját törölgette, s elgondolkodva nézett végig a zenészeken...

Egy hónapja, hogy hosszú koncertkörúton voltak. Minden nap előadás, más-más városokban, fárasztó volt, s ez az utolsó egyike...

A karnagy úr nagyon kimerült, még a próba előtt gondolta, hogy kér egy kávét, hátha felélénkül tőle, de rá kellett jönnie, hogy az alvást semmi sem pótolja...

A zenekar felkészült és feszült figyelemmel meredt a karmesterre, aki a kottát nézve állva elszenderedett...

Álmában csodálatos dallamokat hallott, karmesteri pálcája önálló életre kelt...

Vezényelt egy mesés alitatót a zenekarnak, akik pánóban játszottak, nehogy felébresszék a mestert...

A zene szárnyán andalító dallamok keltek életre.

A karmesteri pálcája szólt a zenészeknek, hogy hagyják aludni, Ő mindent tud és helyettesíti a főnökét, már régóta várt erre a pillanatra...

Egy ideig szálltak a szebbnél szebb dallamok az éterben, egyszer csak a karnagy úr felébredt és azt látta, hogy az egész zenekar alszik, a pálcája pedig egyedül vezényel...

Nem tudta mire vélni ezt a különös eseményt...

Továbbra is hallotta a dallamokat, sőt egyszer rászólt az oboásra, hogy egy hang hamis, ismétlje meg azt a szakaszt, mert így nem lehet közönség elé állni.

A fagott fiú titkon szerelmes volt az oboa lányba - mély hangján vitába szállt a mesterrel, hogy nem volt hamis, mire a kürt is helyeslően közbeszólt, védelmébe véve a kecses oboa lányt...

Még ilyen - gondolta a mester, ez tűrhetetlen... Mikor a pálcája visszatért a kezébe azonnal néma csend lett a teremben.

Végig nézett a zenekaron, mindenki fegyelmezetten ült és várta, hogy a karmester elkezdje a következő darabot vezényelni...

Aznap este fellépésük volt és még a próba előttük állt.

A karnagy sehogyan sem értette ezt a történetet, de megkérdezni nem mert a zenészekről, hogy mi is történt valójában? - talán meg sem történt? - álmodta az egészet?

A tekintélyét rombolta volna, ha rákérdez, így hát frissen dinamikus vezényelni kezdett, a zenekar rázendített és egy csodálatos próba vette kezdetét...

Az esti előadás megkoronázta a próbát, fantasztikusan jól sikerült.

Mikor meghajolt a közönség felé és a zenészei felé intett, akik szintén meghajoltak, kezét fogott a szólistával a karmesteri pálcá huncutul kacsintott a zenészekre és egyértelmű jellel mutatta, hogy jók voltak...

A mester soha sem tudta meg, hogy valóság volt-e az a különös próbajáték, vagy álom... Itt a vége fuss el véle, aki tudja, az mesélje...

Benke Mária

Benke Mária versei

A múlt illata...

Egy ismert illatot hoz a szél,
régmúlt időkről mesél...
Felidézi a gyermekkorom,
az illat bevon, mint egykoron...
Hajnali reggeli készítés,
nekünk gyerekeknek, anyai kedveskedés.
A pirítós kenyér illata szállt,
Játomásszerűen „kiabált”...
Ébredéskor anyánk már tüsténkedett,
munkába, iskolába menőknek
reggelit, tízórait készített...
Nyugtáztuk széles mosollyal,
elfogyasztottuk jó étvágygal.
Az inycsiklandó illatokat szerettük.
A finom pirítós kenyeret megettük.
Ma is érzem ezt az illatot,
a reggelhez hozzá tartozóit...
Rég volt, igaz sem volt talán,
elmosódott emlék a múlt kopott falán.

Vecsés, 2014. VIII. 18.

Ki vagyok én?

Ki vagyok én? - kérdezem.
Nem is tudom, azt felelem.
Talán csillag az égbolton,
Esetleg táncot lejtek a félholdon?
Fantáziám szárnyal, vetít,
s egy történetet kerékit.
Én vagyok a gomolyfelhő,
melyből sűrűn esik eső.
Vagy talán az egyik csillag?
Mely fényesen ragyog, csillog?
Lehetek én sűrű felhő,
de lehetek komor eső.
Köddel fedem be a tájat,
a szép napsütés még várhat
Vagyok vidám kispatak
mely a kertek alatt halad.
Vagyok fecske madár lába,
mely a légben úszik, rebeg a szárnyra.
Nem, egyik sem vagyok!
Egy kő, mely sötétben ragyog.
Vagyok néha láthatatlan,
Könnyben úszó virradatban...
Kétségek között hányódó virág
Letört göcsörtös faág...
Melyik vagyok?
Én sem tudom...
Szeretném megfejtetni,
mert tudni akarom...

Vecsés, 2014. június 6.

Volt egy ház...

Volt egy régi ház Endrődön, a Kossuth utcában,
ott születtem, s Édesanyám is, abban a kisházban.
Volt már száz éves is, a nagyapám háza,
régem lebontották, lett idősök „tanyája”
Elmerengve álltam az új épület előtt,
kavarogtak emlékképek, mi volt azelőtt?
Mikor jó Anyám a kapuba várt
iskolából siettem haza, s rám talált...
Elgondolom, mi mindennek volt e ház tanúja,
háborúk, gondok, bajok, nehézségek,
fájdalmak, örömök, születések, temetések...
Miről mesélt volna, ha még mindig állna,
Kérdezném, felelne? - nekem ki várna?
Emlékek, élmények kavarnak bennem,
nem tudok még menni, itt kell lennem.
Földbe gyökerez a lábam, s itt tart,
mégis elindulok, mert valami hajt...
Végig járom az ismerős helyeket.
Mi változott ötven éve, mi lehetett?
Minden és semmi! - milyen érdekes?
Nekem most is olyan a szülőfalum,
mint egykoron régen,
a falum bent van a szívem közepében.
Hol bölcsőm ringott, számomra megállt az idő.
Otthon vagyok, - s lassan haza megyek,
máshol van már az otthon, család ahol élhetek...
Vecsés, 2014. szept. 1.

Köszöntés, búcsúzás...

Hajnaltal köszöntelek drága Nap,
bearayozod az egész Életem.
Fényedtől az ember erőre kap,
a napfény számomra lételem...

Mindig vágyom köszöntésedet,
különösen tavasszal, s nyáron.
Gyönyörrel veszem öleléseidet,
e két évszaktot nagyon várom...

Szeptember hónapban a nyárnak vége.
Hűvösödik, esik, rövidülnek a nappalok.
Sugaraidnak gyenge már a fénye,
jobbán felöltözöm, de azért kinn vagyok...

Köszöntésemet a búcsúzás követi.
Sajnos itt kopogtat már az ősz.
A napfényre vágyamat növeli
a hűvös, - hiába beköszönt az ősz.

Elköszönök Tőled derűs szép nyár.
A színes lombhullás is szép nagyon
Elfogadom, hogy ősz jön már
Fűjja arcom a szél, s hagyom...

Vecsés, 2014. szeptember 2.

Iges Igek

November

Rizsben sült tojás

Paradicsompürével, ugyanannyi vízzel, pirított hagymával és leveskockával néhány perc főzéssel zaftot készítünk. Főtt rizsbe keverve sűrű masszát készítünk, szükség szerint ízesítjük. Tűzálló táliban elsimítjuk és vizes merőkanállal mélyedéseket nyomunk bele, melyekbe egy-egy tojást ütünk. Megszórjuk reszelt sajttal, és addig sütjük, míg a tojások fehérjeje meg nem keményedik. Salátát adhatunk hozzá.

Seidl Ambrus

FENYŐ FŰRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÚZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosi úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szerviz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZERELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRÖD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909

Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféveken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRÖD, SZENT ISTVÁN. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető
legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőtér beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sirt elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempé, járólapp, márvány, gránit lerakása,
- ill. téglal lerakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

INTER
NYELVSTÚDIÓ
Nysz.: 21381-2007

Nyelvtanfolyamok szeptembertől

Angol újrakezdő 40 óra, 10 hét
Alapfokú nyelvvizsga felkészítő

Tanfolyamok időpontja: november 10. – január 30.
Óradíj: 500 – 850 Ft létszámtól függően.

A „Tudásod a jövőd” program befejeződött, ingyenes nyelvtanfolyamok egyelőre nem indulnak.

számítógép kezelő tanfolyam

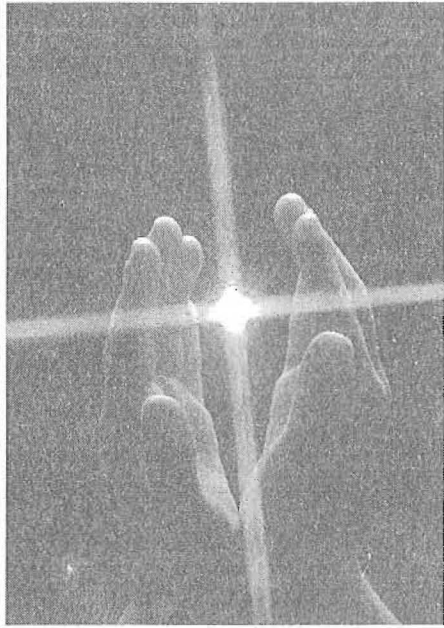
Decemberben újabb tanfolyam.

INTER Nyelvtanulmány, 5500 Gyomaendrőd, Kossuth u.18.

internyelvstudio@gmail.com; 20/22 970 22; 20/947-1603

kedd-péntek 15.00-18.00

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

„Nem múltak el ők, lelk szivünkben élnek:
Hűbába szállnak árnyak, álmok, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végzettség.”

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

IVÁNYI LÁSZLÓNÉ FARKASINSZKI MARGIT hunyai lakos, október 23-án, 86 éves korában visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolja családja.

TÍMÁR MIKLÓS, az endrődi Egyházközség gondnoka, életének 68-dik évében rövid szenvedés után az Egyház szentségeivel megerősítve, 2014. október 15-én hazatért a Menyei Atyához. Gyászolják felesége, gyermekei, családtagjai és az egyházközség. Pihenése legyen csendes, emléke áldott.

VASZKÓ ANDRÁS gyomaendrődi lakos, életének 89-dik évében az Egyház szentségeivel megerősítve, visszaadta lelkét Teremtőjének. Gyászolják testvére, családtagjai a rokonok és ismerősök. Isten örökjön pihenése felett.

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

VASZKÓ ANDRÁS hozzátartozói mély megrendüléssel látták, hogy mennyi

együttérő ember búcsúzott és emlékezett meg elhunyt szeretettüktől személyes részvételükkel a gyászszertartáson, és fejezték ki szeretetüket az elhunyt és a gyászolók felé imáikkal, együtt érző szavaikkal, virágokkal. Köszönjük! Vaszkó András családja

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

Az endrődi katolikus temetők takarítását, karbantartását támogathatják adományok felajánlásával:

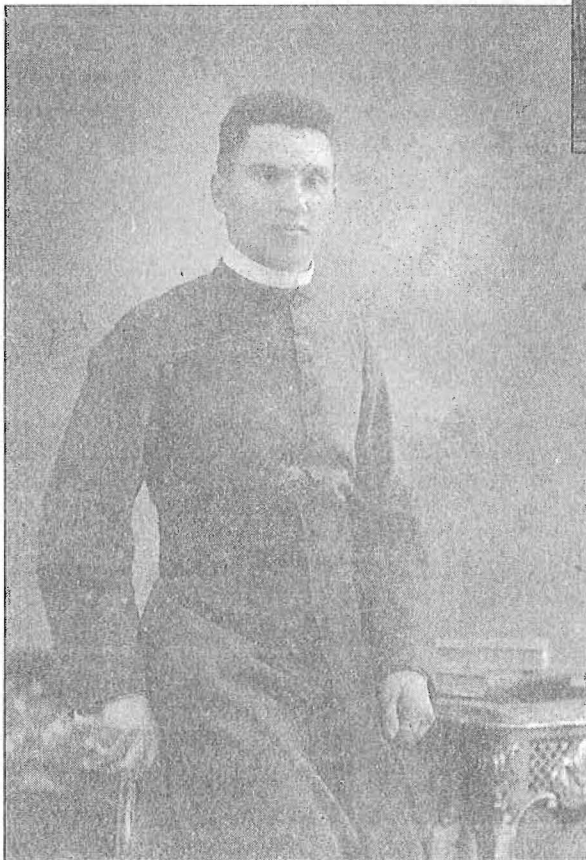
Késpénzbefizetés az endrődi plébánián hivatali időben (munkanapokon 8-12), vagy az Endrődi Szent Imre Egyházközségért Közhasznú Alapítvány számlájára befizetéssel vagy átutalással. Számlaszámunk: 53200015-10003231 Endrőd és Vidéke Takarékszövetkezet.

Az endrődi és a hunyai templomban, a katolikus szertartás szerint eltemetett halottakról 40 évre visszamenőleg, név szerint megemlékezünk halálozási évfordulójuk napján.

Szép és üdvös lenne, ha a gyászoló család, egy éven belül havonta, egy éven túl évente szentmisét ajánlana fel elhunyt szeretteikért.

Fényképalbum

Klinghammer Miklós (endrődi születésű) szarvasi segédlelkész és Dobos Lajos endrődi plébános újratemetése, endrődi Szarvasvégi Temető, 2014. augusztus 19. (Írás a 4. oldalon)

Szarvasi róm. kath. hitközség és alulirottak féjldalommal hogy Istennek hűségos szolgája és a jó fiú és testvér

Klinghammer Miklós

gyarad egyházmegyei áldozópap, szarvasi segédlelkész

ének 90-ik, papságának 7-ik évében 3 heti szenvedés után étegek szentségével megerősített lelkét 1918. január 30-án d. 9 órakor Teremtőjének visszaadta.

Aki a papi méltóságra megpártolt, s akinek lelkiismeretes szolgája volt, adja meg lelkének a százszoros jutalmat, mi ölgünnek megígért.

Földi maradványait Endrőd temetői házhoz szállította, a szarvasvégi temetőben fogjuk a gyászháznál február 1-én d. u. fel 3 órakor tartandó beszéltetés után földi nyugvóhelyének átadni.

Az engesztelő szent miséidőszak Endrődön február 1-én, Szarvason pedig 4-én d. e. 8 órakor lesz érette bemutatva Szarvas-Endrőd, 1918. január 30.

Szarvasi róm. kath. hitközség.

Klinghammer Ferenc
Hornok Rozália

Mariska
fej. Hunya Vilmosné
Magdolna
fej. K. Katona Andorné
Róza
fej. Ugrai Józsefné
László
Szilvi
Béni
Béni

Hunya Vilmos
K. Katona Andor
Ugrai József

Hunya Mariaka
K. Katona János
K. Katona Bendi
K. Katona Feri

Miller nyomd. Szarvas.

Kép: Klinghammer Miklós

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Dr. Zacher Gábor toxikológus, főorvos

tartott előadást a Katona József Művelődési Központban október 1-jén. Téma: Mindennapi függőségeink. Az ismert és népszerű toxikológust Ágostonné Farkas Mária, a Kis Bálint Iskola igazgatónöje hívta meg már másodízben az intézmény felsős diákjai számára, de szülők és középiskolás diákok is ellátogattak a telt házas rendezvényre, a kultúra házába.

Dr. Zacher Gábor előadásán

Méhecskeavató

Ebben az évben is megünnepeltük az alsós osztályok felkerülését a Fő úti iskolába. Az elsős fecskékből 5. osztályra méhecskékké lettek, akik különböző tréfás feladatok megoldásával bizonyították alkalmasságukat a felsős névre. Sorversenyek, totó kitöltése, dalok elzűmmögése és a fogadalom elmondása után a 8-os tanulóink egy jelvényt tűztek fel a próba teljesítéséért. A nagyok és kicsik mindnyájan jól érezték magukat ebben a vidám órában.

Fogadalom:

Nevem méhecske,
szeptember elseje reggelen
mentem e helyre,
mely helyen nyelveket,
neveket, embereket, helyeket
s egyebeket tesznek fejembe.
S ezeknek fejemben,
meg eszemben
helyet kell keresnem.
Csepp gyermekfejembe e helyen
vernek egyszeregyet.
Nem lehetek rest,
neveletlen, tehetetlen,
nem verekedhetek,
Szeretnem kell Benneteket,
mert remek percek telhetnek el,
melyeket nem feledek el,
s lelkembe tehetek el.
LEGYEN E SZELLEM VELETEK!!!

2014. október 3. A MAGYAR DIÁKSPORT NAPJA

Ebben az évben már hatodik alkalommal csatlakoztunk a „Magyar Diáksport Napján” rendezett megmozduláshoz, ahol az adott évnek megfelelő métert futnak a résztvevők.

Sajnos az idén nem kedvezett az időjárás, mert esős, borult nap köszöntött ránk, de a tervezett programok közül igyekeztünk minél többet megvalósítani.

Az alsóbb évfolyamos gyerekek a Hősök úti iskola környékén futottak, délután pedig sportági bemutatókon vehettek részt.

A felsőbb évfolyamosok futását a rossz időjárási körülmények miatt egy későbbi időpontra (október 10-ére) halasztottuk. Ők ekkor futották le a távot a város Hantostekerti- holtág melletti kertvárosi részén, ahol a KSI sportegyesület vízitelepén is szétnezhettek.

A program a TÁMOP 3.1.4.B/13/1-2013-0001 „Az iskola közös ügyünk” c. pályázat keretében került megvalósításra.

Október 3-án volt a TÁMOP 3.3.15-13/1-2014-0001 számú, „A hátrányos helyzetű gyerekek a komplex iskolai testmozgásprogramok szervezésében”, az ún. „TE IS” program projektnyitója is. Ennek keretében megalakult iskolánkban a diákok között az az önkéntes kis csapat (15fő), akik az iskolai sportprogramok szervezésében, lebonyolításában vesznek részt.

Munkájukhoz sok sikert, jó ötleteket és tartalmas programokat kívánunk!

Futás

Méhecskékké

Hírek a Rózsahegyi Iskolából

A népmese napja

A népmese napját a „nagy mesemondó”, Benedek Elek születésnapján ünnepeljük Magyarországon már 10 éve. Iskolánkban Mészáros Mihály színművész segítségével közösen meséltük el az oláhfalviak nagy tetteit, majd a művész úr élvezetes előadásában hallgattuk meg a Három kívánság című mesét. Aki nem hiszi, járjon utána!

Bonjour Paris!

A tavalyi év sikeres londoni kirándulása után idén is tanulmányi kirándulást szerveztünk Magyarország vezető diákutazási cégén, a Student Lines Diákutazási Irodán keresztül. Ezúttal az úticél Párizs volt. Az utazáson iskolánk jelenlegi és volt tanulóit, pedagógusait és több külsős jelentkező vett részt. Az utazás során megismerkedtünk a francia főváros számtalan nevezetességével, többek között megnéztük az Eiffel-tornyot, a Diadalívet, a Grand Palaist, a Petit Palaist, a Notre-Dame-ot, a Pompidou központot, sétáltunk a Champ Elysées-n, ellátogattunk az Orsay Múzeumba és a Louvre-ba, hajókáztunk a Szajnáon, elutaztunk Versaillesba, megtekintettük a festői szépségű Loire-menti kastélyokat és egy mesés napot töltöttünk Disneylandben.

Ez az utazás remek alkalom volt arra, hogy mindenki közelebb kerüljön a francia kultúrához, megismerkedjen az ország nevezetességeivel, építészeti stílusával, hagyományával és bepillantást nyerjen a francia nép mindennapjaiba. Egy örökre szóló élményben volt részünk, reméljük, hogy a jövőben is lesz alkalmunk egy hasonlóan színvonalas kirándulás megszervezésére.

Ősz témahét

A TÁMOP 3.1.4-es pályázatunk fenntartási kötelezettségének eleget téve rendeztük meg az Ősz témahetet iskolánkban.

Az őszi megjelenése az irodalomban, zenében, rajzban, technikában. Ez a téma ölelte át a tanítási órákat és a szabadidős tevékenységeket az október 14 -21-ig tartó héten. Az őszi termésekből készült alkotások az iskola folyosóit díszítik. Az alsó tagozatosok közkedvelt programja a témahéten a vitamin nap, amikor az ebédlőben zöldségből, gyümölcsből készült finomságokat kóstolhatnak a gyerekek. A helyes táplálkozási szokások kialakítása mellett a mozgás is helyet kapott a projekthét záró napjának délutánján megrendezett futóversenyen, ahol mindenki nyert, aki végigfutotta a korosztályának megfelelő távot.

Hulladékgyűjtés

Iskolánkban október 10-11-én zajlott le az őszi papír- és hulladékgyűjtés. A szép őszi napsütésben igazán aktívak voltak a gyerekek és a szülei is, hiszen több mint 15 tonna hasznosítható hulladékot gyűjtöttek össze, közel 500 ezer Ft értékben.

Így ünnepeltük az 1956-os forradalmat

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizet szobáinkban. Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

Az étterem nyitva 11-21 óráig.

Baráti, családi, üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídó étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

5500 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.
Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240
E-mail: feszekpanzio@mail.globonet.hu
<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Kedves vásárlóim!

Őszi ajánlataim:

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

- virághagymák, rózsatövek (tulipánok, jácintok, nárciszok)
- virágföldek, virágtápok, műanyag virágcserepek
- kandallók, szenes kályhák, kályhacsövek
- demizsonok, műa. kannák, műa. hordók
- takaróponyvák, fóliák, p.p. zsákok, raschel zsákok
- dróthálók, raschel hálók, kötöző drótok, spárgák
- gumicsizmák, esőruhák, védőkesztyűk
- szegek, csavarok, Reisser csavarok
- fejszék, balták, fűrészek, kéziszerszámok
- festékek, ecsetek, zsákos anyagok
- cefrés hordók, cefredarálók, segédanyagok
- rágcsálóirtók, csapdák, ragasztók
- kisállat eledelék, kiegészítők

Várom vásárlóimat!

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

Ára: 210 Ft

XXI. évfolyam 12. szám * Társadalmi, kulturális, hagyományörző folyóirat * **2014. december**

A tartalomból:

3. Önkormányzati hírek

5. IN MEMORIAM: Tímár Miklós, endródi templom gondnok

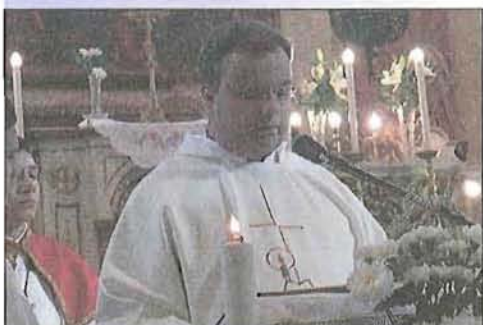

8. Civil sarok - Toldi Balázs, a krisztusi korban levő polgármester

13. Esküvők és házassági évforduló

18. Bibliatörténeti vetélkedő

20. Endródi Szent Imre búcsú november 8-án - Zsódi Viktor piarista

Istentől megáldott, békés, boldog karácsonyt kívánunk az Olvasóknak, Gyomaendrőd és Hunya minden lakójának

Aprily Lajos: KARÁCSONY-EST

*Angyal zenéje, gyertyafény -
kincsés kezem hogy lett szegény!
Nem adhattam ma semmi mást,
csak jó, meleg simogatást.*

*Mi győzött érdességemen!
Mitől esőkolhat úgy kezem!
Simogatást mitől tanult!
Erembe Krisztus vére hullt!*

*Szemembe Krisztus-könny szökött! -
kinyúló kézzel kérdezem.*

*Áldott vagy a kezek között,
karácsonyi koldus-kezem.*

a Városunk újság szerkesztői:

*Ülő sor balról jobbra:
Polányi Éva, Bukva Csilla, Iványi László
főszerkesztő, Hunya Jolán, Szabó Zoltánné*

*Álló sor:
Hegedűs Bence, Gellai József, Cs. Szabó István,
Fülöp Zoltán, Czank Gábor, Dr. Szonda István*

*Hiányoznak:
Várfi András, Soczó Géza, Dr. Varju László,
Seidl Ambrus, Pelyva Miklós*

Hírek a Rózsashegyi Iskolából

Megnyílt a kutyatár

Gellainé Tuboly Zsuzsa kolléganőnk ezúttal házi kedvenceiből rendezett kiállítást.

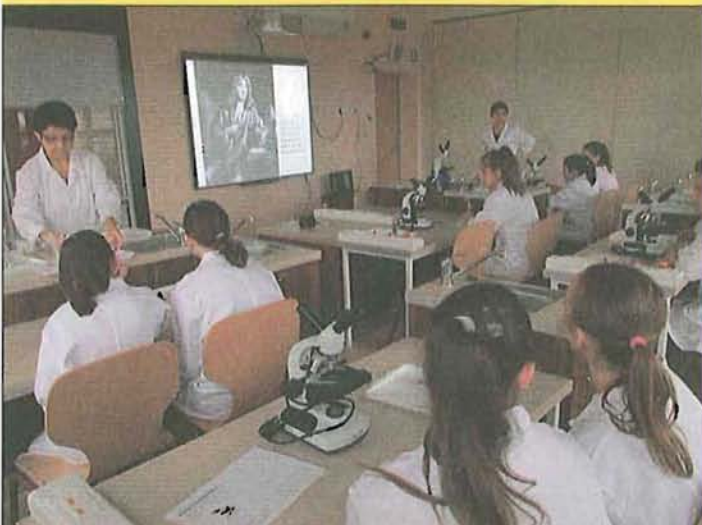

Kutyák, macskák békességben

Közel 300 kutya és macska talált menedéket az olvasóteremben. Kis gazdáik a megnyitón örömmel látták, hogy az egymásnak idegen kutyusok, cicák a legnagyobb egyetértésben, barátságban várták őket. Frakk ölelte Szerénkét és Lukreciát, a 101 kiskutyából is többen birtokba vették a fiókokat, szekrénykét. Hello Kittyk is randevút adtak egymásnak, még zsákbamaczka is dorombolt, ha megsimogatták. Érdekesség volt Zoknidakszli és a kavicsokból készült állatkák.

A gyerekek megismerhették Kántort, a nyomozót, Mancsot, az életmentőt és Lajkát az úrkutyát. Láthatták Cicamicát és Morzsit a Futrinka utcából, Csizmás kandúrt, Mirr Murrt, Garfildot és Plútó kutyát.

Igazi laborban kísérleteztünk

Így sokkal érdekesebb a tudomány

A Vajda Péter Evangélikus Gimnázium együttműködő partnereként iskolánk 7. és 8. osztályos tanulói is

bekapcsolódhattak a XXI. század legkorszerűbb technikai felszereltségével bíró laboratóriumában a biológia, kémia és a fizika érdekességeinek megismerésébe. Az Öveges-programban a természettudományos közoktatás fejlesztése és a diákok természettudományos tudásának bővítése a cél.

TÁTIKA - 2014

A zsűfólásig megtelt a tornateremben kiváló hangulatban töltötték el a délutánt a szereplők és a „rajongói”.

Az alsó tagozat győztese a 3.a lett „Túr dö flanc” előadásával

MENTORÁLÓ INTÉZMÉNY lettünk

A Klebelsberg Intézményfenntartó Központ pályázati úton közel 300 olyan intézményt választott ki, amelyek példaértékű pedagógiai modellel rendelkeznek és módszertani központokként működve rendszeres segítséget nyújtanak más iskoláknak az eredményes gyakorlatok átvételében és alkalmazásában. A Mentoráló intézmények ünnepélyes kinevezését 2014. november 4-én tartották Budapesten, ahol iskolánk igazgatója, Farkas Zoltánné átvette az erről szóló tanúsítványt.

Tanúsítvány

Rózsashegyi Kollégium Általános Iskola és Kollégium

a **Köznevelés az iskolában** című Kisebbségi projekt keretében megvalósított „Mentoráló intézményi eszközök kiállítására” című pályázat minősítése alapján a 2014/2015-ös tanévtől

MENTORÁLÓ INTÉZMÉNY

címet nyert el

2014. október 1.

Eredmények

A Bolyai csapatversenyekre Szarvasra utaztak tanulóink, ahol matematikából a nyolcadikosok a 8. helyen, magyarból a harmadikosok a 12. helyen végeztek a megye iskolái között.

Önök joga van tudni...

Mi történt a képviselőtestület november 27-én megtartott ülésén

A képviselők 34 napirendi pontot szavaztak meg és tárgyaltak ezen a napon.

Az előterjesztések előtt bemutatkozott a járási hivatal új vezetője Dr. Pacsika György, aki beszélt a jelenleg folyó fejlesztésekről és elmondta, hogy jelentősen nő a hivatal feladatköre, ezért szükséges több helyiség, és kérte, hogy az önkormányzat a tankerület hivatalát más épületbe helyezze át.

Szintén a napirendi pontok tárgyalása előtt tett bejelentést Halász Istvánné, a Szülőföld Baráti kör elnöke, aki felhívta a figyelmet, hogy jövőre lesz Kállai Ferenc születésének 90. évfordulója, mely alkalomból a Baráti Kör szobrot kíván állítani a nemzet színészeinek.

Az első napirendi pontok között törvényi kötelességének tett eleget a testület megszavazva az új SZMSZ-t, és áttekintve a Közös Önkormányzati hivatal működését.

A helyi autóbusz közlekedés is változik, a jegyár marad ugyan 200 Ft, de a felnőtt havibérlet 20 Ft-tal, a tanulóbérlet 5 Ft-tal emelkedik.

A vízközmű zavartalan működéséhez szükséges tervet elfogadta a testület, de a hozzá tartozó költségeket nem.

Jelentős feladat a két háziorvosi rendelő felújítása, melyhez a forrás is rendelkezésre áll, de képviselői javaslatra mégsem került tárgyalásra a nem megfelelő árajánlatok miatt.

Támogatták ugyanakkor a képviselők az X-Trem Sport Team kérelmét, akik a Ridegvároson sport létesítményt kívánnak megvalósítani.

Kérelmmel fordult a Roma Nemzetiségi Önkormányzat a testülethez közel 600 ezer Forint tartozás elengedése miatt, melyet elfogadták a képviselők.

Sor került az önkormányzat (részben vagy egészben) tulajdonában lévő társaságok beszámolójára, volt amelyiket elfogadott, másokat viszont csak tudomásul vett a testület. Egy folyamatban lévő ÁROP pályázat javaslatot fog tenni az esetleges átszervezésre, mely már nagyon időszerű.

A közfoglalkoztatásról szóló beszámoló mellett egy nagyon részletes beszámoló került a KT. elé a Start Szociális Szövetkezetről. A szövetkezet többféle tevékenységet folytat, két eredményes pályázaton több mint 20 millió forintot nyert. A tagi munkavégzést segíti Sui generis pályázat, melyhez előleget szavaztak meg a képviselők.

A helyiségbérletekről szóló előterjesztésnél két fontos terület bérleti ideje lejár, az egyik a piac, a másik a szabad strand. Ezt a két feladatot elláthatná a város valamelyik gazdasági társasága. A szabad strand üzemeltetésre zárt meghívásos pályázatot szavazott meg a testület, holott a gazdasági érdekek a nyílt pályázatát jobban szolgálták volna.

Eredményes volt 2014-ben az adóellenőrök munkája, ezért január elsejétől szeptember 30-ig ismét tevékenykedhetnek.

Pályázat került benyújtásra a Mindenki ebédel programra, már döntöttek arról is, hogy városunk felkerült a facebook oldalra, ahol majd lehet szavazni.

Törvényi kötelezettség az idén nincs, ennek ellenére elkészült a város 2015. évi költségvetési koncepciója. A működési oldalon még közel 78 milliós a hiány, mely könnyen kezelhető, míg a fejlesztésekre rendelkezésre áll 450 millió forint.

A testületi ülés bejelentésekkel ért véget, közlekedési, közvilágítási ügyek tárgyalásával.

Várfi András
képviselő

SAJTÓKÖZLEMÉNY

„Lélekkel a Körösök Mentén” turisztikai fejlesztések Gyomaendrődön a vallás és a Körös ökológiája tükrében
- DAOP-2.1.1/J-12-2012-0007

Gyomaendrőd város Önkormányzata 459 millió Ft támogatást nyert a „Turisztikai attrakciók és szolgáltatások fejlesztése” című pályázati kiíráson az Új Széchenyi Terv keretében. A „Lélekkel a Körösök Mentén” című pályázat a város országosan egyedülálló természeti és kulturális értékeinek kihasználásával, a zarándok-turizmus hagyományteremtésével, az ökoturizmus bevonásával egy olyan Gyomaendrődöt átfogó komplex turisztikai fejlesztési programot tűzött ki célul, ami nemcsak a város turisztikai fejlődését indítja meg, hanem hosszú távon a gazdasági fellendülést is megalapozhatja.

A vallási turizmus fejlesztés részeként a Szent Antal Zarándokház az Endrődi Népház udvarán található elhagyatott épület átalakításával 21 fő elszállásolására lesz alkalmas. Történelmi és kulturális örökség turisztikai hasznosítása keretében a vallási turizmushoz kapcsolódóan a Szent Antal kenyérsütő ház eredeti állapotában történő helyreállítása.

A nyertes kivitelező: Csabatechnika Építőipari Szolgáltató és Kereskedelmi Kft. (5500 Gyomaendrőd, Fegyvernek u. 15/1.)

Az Erzsébet ligeti tanösvény és 15 méter magas kilátó sétaúttal fent a lombkorona magasságában, mely a régióban egyedi, új technológiák, és interaktív szemléltető eszközök révén mutatja be a természet értékeit, biztosítja a szabadidő élményszerű eltöltését, az önálló aktív ismeretszerzést a látogatók számára. A Hantostkerti-holtágon az Erzsébet ligetet a városközponttal összekötő gyalogos híd helyén egy újonnan épített fahíd készül a gyalogosok és kerékpárosok számára, mely nyitott galériája révén része lesz a tanösvénynek. Itt készül el a vízre benyúló kiállítótér pihenőkkel.

A nyertes kivitelező: Hídknap Faipari Kft. (5500 Gyomaendrőd, Lévai u. 21.)

Ökoturisztikai célú fejlesztésként a pályázati program során a gyomai városrészben, a Jókai utcában a volt általános iskola épületben kialakítják a Körös Látogatóközpontot, ahol a kiállítótérben a víz kapja a főszerepet az „Az esőcseppről a Körösig” témakörben.

A nyertes kivitelező: Németh Nyílászáró- Gyártó és Forgalmazó Kft. (5500 Gyomaendrőd, Fő út 81/1.)

A Bárka Látogatóközpont egy új építésű bemutatóközpont az endrődi részen, a Templomzugi holtág partján kap helyet. A Körös halászati hagyományainak bemutatása mellett a látogatók a modern ismeretátadás eszközeivel élményszerűen sajátíthatják el az ökológiai gondolkodást kiemelt figyelmet fordítva a környezetvédelem és a természetvédelem fontosságára.

A nyertes kivitelező: Tótkaép Építőipari Kft. (5500 Gyomaendrőd, VI. ker. 540.) A kivitelezési szerződések ünnepélyes aláírására 2014. október 29-én kerül sor Gyomaendrődön.

Hírek innen-onnan és házunk tájáról

* FELHÍVÁS! *

Az Élet Másokért Közhasznú Egyesület megrendezi a

XIII. „SEGÍTSÜNK A RÁSZORULÓ GYERMEKEKEN!”

Jótekingy célú adakozását 2014. december 20-án (szombat) 14 órakor az Endrői Népházban (Gyomaendrőd, Blaha L. u. 21.)

25 gyomaendrői, tartósan beteg gyermeket nevelő rászoruló családot, valamint a bélfenyéri árvaház kis lakóit szeretnénk ebben az esztendőben megajándékozni a nagylelkű felajánlásoknak köszönhetően.

Gyűjtünk: az elmúlt évekhez hasonlóan tartós élelmiszert, édességet, írószert, játékokat, könyveket, és mindent, ami egy gyermek számára örömet jelenthet.

A felajánlásokat a következő címekre várjuk:

Vaszkó Sándorné Gyomaendrőd, Kollmann lakótelep (volt OTP melletti könyvelőirodán), illetve a rendezvény helyszínén.

Aki anyagilag szeretne segíteni, a következő címen teheti meg:

Számlaszámunk: **Élet Másokért Egyesület**
K&H Bank: 10402245-50505148-49571008

Partnerszervezeteink az adománygyűjtésben:

Gyomaendrői Római Katolikus Egyházközségek,
Gyomai Evangélikus Egyházközség, Gyomai Református Egyházközség, Szent László Zarándoklat szervezői, Gyomaendrői Kállai Ferenc Népfőiskolai Alapítvány

ÚJ EVANGÉLIKUS LEKÉSZ ÉRKEZETT A VÁROSUNKBA

Fülöp Mónika Soltvadker-
ten született 1971-ben. Kecskeméten végezte el a Tanítóképző Főiskolát általános és német nyelv szakos tanító szakon, majd Szegeden a Juhász Gyula Tanárképző Főiskolán posztgraduális képzésén szerezte meg a német nyelvtanári diplomát. Éveken át tanított Kiskunhalason a Szilády Áron Református Gimnáziumban. A Vasárnapi Iskolai Szövetség, - mely a világ 176 országában

működő nemzetközi CEF (Child Evangelism Fellowship) magyarországi képviselője – aktív gyermekmisszionáriusaként 6-12 éves fiatalok között szolgált 5 napos klubokat vezetve, majd a vezetőképző elvégzése után tanítókat is oktató felkészítve őket a gyermekmissziós szolgálatra. Budapesten az Evangélikus Hittudományi Egyetem teológus-lelkész szakán szerezte meg a lelkesítő szolgálat-hoz szükséges elméleti ismereteket, majd az ezt követő gyakorlatot a Soltvadkerti Evangélikus Egyházközségben végezte. A tavalyi évben a két tannyelvű Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Gimnázium iskolalelkészeként szolgált. Két gyermekét egyedül neveli, egy 8 éves 3. osztályos kislányt, ki Gyomaendrődön jár általános iskolába és egy 16 éves 10. osztályos nagylányt, ki a mezőberényi két tannyelvű gimnázium tanulója.

Szeptember 1-től a Gyomai és a Mezőtúri Evangélikus Egyházközségek lelkesítőként örömmel várja az itteni szolgálatot hittan órák, istentiszteletek, bibliaórák és beszélgetések alkalmával. A Fő út 178 alatt található evangélikus templom és parókia mindenki számára nyitva áll lelkipogondozói beszélgetésekre, hivatalos ügyintézésre (keresztelés, esküvő, temetés stb.). Istentisztelet: vasárnap 9 órától, hivatali ügyintézés szerdánként piaci napon 8:30-12:00-ig van. Telefonon (20-500-6610) vagy elektronikus úton (monika.flp@gmail.com) előre történő megbeszélés alapján bármikor szívesen áll az egyháztagok és érdeklődők rendelkezésére.

MEGHÍVÓ

A Gyomaendrői Zenebarátok Kamarakórus karácsonyi hangversenye az endrői Szent Imre katolikus templomban kerül megrendezésre: 2014. december 20-án (szombaton) 16 órakor.

ÜNNEPI MISEREND

Gyomaendrőd

Advent

Advent hétköznapjain csütörtök kivételével minden reggel 6 órakor Roráté, azaz hajnali mise.

Adventi vasárnapokon 9 órakor nagymise Endrődön, 11 órakor nagymise Gyomán, misék elején adventi gyertyagyújtás szertartása.

December 24. szerda, Szenteste

22 óra: Éjféli mise Gyomán

00 óra: Éjféli mise Endrődön

December 25. csütörtök, Karácsony első napja

9 óra: ünnepi szentmise Endrődön (hittanos gyermekek betlehemes műsorával)

11 óra: ünnepi szentmise Gyomán (hittanos gyermekek betlehemes műsorával)

17 óra: esti mise Endrődön

December 26. péntek, Karácsony másnapja, Szent István vértanú ünnepe

9 óra: szentmise Endrődön

11 óra: szentmise Gyomán

17 óra: esti mise Endrődön

December 27. szombat, Szent János apostol ünnepe

17 óra: szentmise Endrődön, János napi borszentelés szertartásával (A hívek által a szentmisére hozott bort megszenteljük)

December 28. vasárnap, Szent Család ünnepe

9 óra: szentmise Endrődön (házasok megáldása)

11 óra: szentmise Gyomán (házasok megáldása)

17 óra: esti mise Endrődön

December 31. szerda, Szent Szilveszter pápa ünnepe

16 óra: Év-végi hálaadás Gyomán

17 óra: Év-végi hálaadás Endrődön

Január 1. csütörtök, Újév

9 óra: szentmise Endrődön

11 óra: szentmise Gyomán

17 óra: esti mise Endrődön

Január 6. kedd, Vízkereszt

9 óra: szentmise Endrődön, (vízszentelés szertartása)

11 óra: szentmise Gyomán (vízszentelés szertartása)

Hunya

december 24. szerda: SZENTESTE: – Éjfélkor éjféli mise

december 25. csütörtök: KARÁCSONY – 10 óra

december 26. péntek: SZENT ISTVÁN ELSŐ VÉRTANÚ – 10 óra

december 31. szerda: ÉV VÉGI HÁLAADÁS – 17 óra

2013. január 1. csütörtök: ÚJÉV – 10 óra

In memoriam

Szülőföld: Bölcső, majd koporsó!
Sarkcsillag a négy égtáj felől!
Anyanyelved billyogként jelöl!
Te-vagy a téli hó s a tavaszi zöld,

új kenyér íze, lepergő könny sója,
öröm-kacagás, lelki Kába-kő...
Isten áldjon! Te légy végső álmlunk,
s ivadékainkba szebb Jövő!

Tímár Máté

Tímár Miklós

endrődi templomgondok
(1946-2014)

2014. október 15-én szomorú valósággal kellett szembesülnünk: Tímár Miklós, egyházközségünk gondnoka, 68 éves korában, rövid szenvedés után visszaadta lelkét a Teremtőnek.

Endrődön, az ugari tanyavilágban született 1946 március 19-én, szülei egyetlen gyermekéként. Iskoláit a Polyákalmi iskolában járta. Gyulán lakatosmesterséget tanult, majd az Építőiparnál helyezkedett el, lakatosként. A katonaság letöltése után az Áfésznel, majd a Szabó KTSZ-nél dolgozott.

1968-ban kötött házasságot Korcsok Máriával.

Két leánygyermekük született: Ágnes és Ildikó, majd érkezett a négy unoka: Nóra, Lilla, Norbi és Szabolcs. Tímár Miklós jó hitves, gondos családapa, szerető nagypapa volt, családját szerető és családjára büszke, boldog ember.

Mindig nagy tisztelettel és szeretettel emlegette a szüleit, nagyszüleit, a régi endrődi embereket. A régi öregektől tanultakat megőrizte szívében és emlékezetében. Ismerte a régi szokásokat, hagyományokat, és nem csak ismerte, hanem követte és gyakorolta, személyiségének ez adott egyfajta patinát.

1996-ban nyugdíjba ment.

Az Egyházközségnél fontos szerepet töltött be: rendszeres templomba járó, egyháztanácsos, templomgondnok. Nagyon sokat tett, dolgozott a temploméért, plébániáért, temetőért, mindig első szóra, erejét, egészségét nem kímélve. Lehetett szó világi vagy liturgikus eseményekről, Rá mindig számítani lehetett. Gondnokként nagy igényességgel viselte szívén az egyházi ünnepek minél méltóságteljesebb lezajlását. Sosem felejtett el körbetelefonálni, szervezni, hogy körmeneteken ki vigye a baldachint, a lobogókat és zászlókat, hol legyen a körmenet útvonala. Ugyanígy szorgalmasan és szeretettel szervezte az alapítványi vacsorát, foglalta a helyszínt, intézte a zenészt, a főzést. Mindenne kiterjedő figyelemmel tartotta kézben az események szálait.

2001-ben volt az első infarktusa, 2009-ben pedig egy szív műtétet következett. Ereje lassan hanyatlani kezdett, de ő, mintha erről nem akart volna tudomást szerezni, ugyanolyan szeretettel intézte a ház körüli dolgokat, a család ügyeit, és nem utolsósorban a templom és az egyházközség teendőit, mint azelőtt.

2013 nyarán, a képviselőtestületi családi napon országnélvált vállalt a főzésben, szervezésben, részt vett az őszi templomkert-takarításban, a karácsonyfák elhozatalában, állításában, 2014 tavaszán a húsvéti ünnepek és szertartások, a föltámadási körmenet szervezésében. Örömmel vett részt

Isten veled, Vaszkó András!

A Városunk újság novemberi számából értesültem arról, hogy október közepén 89 éves korában elhunyt Vaszkó András. Iványi László plébános úr búcsúztatójában részletesen bemutatja Vaszkó András életútját.

Bölcs szülei voltak Andrásnak, akik a csudabalai elemi iskolából az akkor már országosan elismert Református Péter András Gimnáziumba írták be gyermeküket.

András a háború viharában Gyulán szerzett érettségi bizonyítványt.

Az Amerikában töltött évek alatt sem felejtette el a Berettyó parti szeghalmi gimnáziumot. 1988-as hazatérése után már júniusban eljött a szeghalmi öregdiákok találkozója. Amíg egészségi állapota engedte, Zalatnay Attila barátjával minden találkozón megjelentek. Ezeket a rendezvényeken András sok hasznos javaslattal segítette az öregdiák mozgalmat, alapítványok munkáját, ezeket anyagilag is támogatta. Az összejeveteleken fehér asztal mellett sok érdekes eseményt mondott el az alma materben töltött évekről.

Ha Endrődre mentem, gyakran meglátogattam. Sokszor mondta: Tamás, mi vacserok tartunk össze!

Székely Magdolna Fény című verséből idézve a szeghalmi öregdiákok nevében is elbúcsúzom Vaszkó András barátomtól.

Ha majd lehull, ami hamu,
kiszabadul a fény belőlem,
és kiterjed korlátlanul,
nélkülem is növekedőben.

Gyula, 2014. november

Vaszkó Tamás

a Péter András Gimnázium nyugalmazott igazgatója

augusztusban az endrődi tanyavilág iskoláinak megemlékező ünnepségén és szentmiséjén. De számára ez már a hatyúdál volt, s talán ő is érezte és tudta ezt... Nyáron, amikor új kocsiját szenteltette meg egy vasárnapi nagymise után, megkönyezte a megáldási szertartást. Talán érezte, hogy ezt a járművet ő már nem sokszor fogja használni. Amikor pedig augusztus végén újraalakult az egyháztanács, és szeptember elején megtartottuk az alakuló ülést, újra őt választották a tagok gondnoknak, de ő, mintha a jövőbe látott volna, egészségére és hanyatló erejére hivatkozva ifj. Varjú László személyében helyettesítést jelölt ki maga mellé. Két hét múlva agyinfarktussal szállították kórházba, ahol tíz napi szenvedés után október 15-én, az Egyház szentségeivel megerősítve csendesen elhunyt. Hatvannyolc évet élt.

Az endrődi templomból kísértük végső nyughelyére, az endrődi köztemetőbe, szeretett szülei mellé.

Egy nagyszerű embert veszítettünk el személyében, aki sorainkból mindig hiányozni fog.

Isten adjon neki nyugodalmat szentjei és választottai között!

Czank Gábor, plébános
Tóth Péter, egyházközségi világi elnök
ifj. Varjú László, gondnok

Továbbra is
sok szeretettel várjuk
játékos kedvű

fogadóinkat és fogadókedvű játékosainkat!

lottózó

nyitvatartás:

hétfő 8-12, 13-17.

kedd 8-12, 13-17.

szerda 8-12, 13-18.

csütörtök 8-12, 13-17.

péntek 8-12, 13-18.

szombat 8-18.

vasárnap 9-12

Gyomaendrőd, Fő út 56/1 sz.

Oszlácsné Kati

Katolikus oldal

DECEMBERI ÜNNEPEK

3. szerda:	Xavéri Szent Ferenc áldozópap
4. csütörtök:	Damaszkuszi Szent János
6. szombat:	Szent Miklós püspök
7. vasárnap:	Advent 2. vasárnapja
8. hétfő:	Szűz Mária Szeplőtelen Fogantatása
9. kedd:	Szent Juan Diego Cuauhtlatoatzin guadalupai látnok
11. csütörtök:	Szent I. Damazusz pápa
12. péntek:	A Guadalupai Boldogságos Szűz Mária
13. szombat:	Szent Lúcia szűz, vértanú
14. vasárnap:	Advent 3. vasárnapja
21. vasárnap:	Advent 4. vasárnapja
25. csütörtök:	Karácsony, Urunk születése
26. péntek:	Szent István első vértanú
27. szombat:	Szent János apostol, evangélista
28. vasárnap:	Szent Család: Jézus, Mária és József
31. szerda:	Szent I. Szilveszter pápa

„ANGYALOK SZÓZATA MINKET IS HÍV...”

Egy jól ismert karácsonyi ének részlete áll ezen kis elmélkedés címéül. December hónap ugyanis már a karácsony készülési ideje. Az utcákon egyre-másra megjelennek a karácsonyi égősorok, az üzletek kirakataiban a téli ünnepekre emlékeztető ajándékok, árúk, akciók csábítgatják a vásárlókat. A városok, falvak főterein megjelennek a szebbnél szebb adventi koszorúk, melynél vásárnapról vásárnapra összegyűl a település lakossága, együtt meggyújtani a soron következő gyertyát, és a lila gyertyák fényénél, teáspoharakon melengetve kezünket, nagyot szippantva a narancs és fahéjillatból, gyermekkorunkat idéző jóleső érzéssel várjuk a közelgő szép ünnepet, Isten szeretetének ünnepét.

A templomban a decemberi hajnalokon 6 órakor Rorátét, hajnali miséket tartunk. A szokatlan időpont a várakozás jelképe. Ha egy rég nem látott vendéget várunk, aludni sem tudunk az izgalomtól és az örömtől, hogy végre találkozhatunk a kedves személyvel. A karácsony pedig nekünk, keresztényeknek az Istennel való találkozás gyönyörű ünnepe. Erre készülünk a hajnali misékkal, és a templomban, sőt otthonaikban, iskoláinkban, munkahelyeinken is elhelyezett adventi koszorúink gyertyáinak gyújtásával.

A karácsony a szeretet, a béke ünnepe, hisz Isten Fia, az apró betlehemi gyermek szeretetet hozott a földre, az angyalok pedig a béke szózatát énekeltek bele a betlehemi éjszaka

csöndjébe. Ezért van az, hogy az emberek karácsonykor igyekeznek félretenni minden viszálykodást, ellenségeskedést. Sokszor megessik, hogy karácsony előtt régóta haragban levő emberek felkeresik egymást: „*Jön a karácsony, ne haragudjunk egymásra...*” és kezét nyújtanak a másiknak.

Az interneten egy megható kisfilm - tulajdonképpen egy reklám - jár körbe, a legszebb, amit az utóbbi időben láttam. 1914 karácsonyán német és angol katonák dideregnek a lövészárkokban. Egyszer csak angol nyelven felcsendül a „*Csendes éj...*”. A németek meghallják, és bekapcsolódnak, a maguk nyelvén, a jól ismert énekbe. Másnap, karácsony napján, előmerészkednek a lövészárkokból, és jelét adva, hogy békések a szándékaik. Kezet fognak, megölelik egymást az ellenséges katonák, és bár nem értik egymás nyelvét, boldogan játszanak, futballoznak, énekelnek együtt. Egyszerre csak távolról a bombázások zaja töri meg a karácsonyi békét. Az „ellenséges” katonák kezét fognak egymással, és visszatérnek a maguk lövészárkába. Ott veszi észre egyik is, másik is, hogy az ellenség fiai otthonról csomagban kapott kekszket, csokoládét dugott a katonazubbonyuk zsebébe. Ha pár órára is, de a világháború borzalmai között, a karácsony békét és szeretet hozott.

A karácsony évenkénti megünneplésének ez az üzenete. Abban a csodában, hogy Isten elküldi Szent Fiát a világ megváltására, minket is arra akar

DECEMBERI MISEREND

Endrőd:

Vasárnap és ünnepnap: 9 és 17 óra
(A vasárnapi nagymiséken a Katolikus Iskola egy-egy osztálya végzi az adventi gyertyagyújtást)
Hétköznapokon: reggel 6 órakor Roráté (hajnali mise), - csütörtök kivételével

December 15-23 között: „*Szállást keres a Szent Család*” kilenced a plébánián, - és igény szerint házaknál is.

Emlékeztető: Ahogy már többször hirdettük, január 1-től a vasárnapi **esti mise megszűnik!** Ugyanettől kezdve szombatonként a mise este lesz, végén a Mária-litániával. A jövő évi miseíratásokat ezek szerint tervezzük!

Gyoma:

Vasárnap és ünnepnap: 11 óra
Kedden és pénteken: 16 óra, a plébánia nagytermében.

Hunya

Vasárnapokon: 10 órakor,
hétköznapokon csütörtök kivételével reggel 6-kor Rorate,
szombaton vasárnap előesti mise 17 óra

tanítani, hogy ez a megváltás csak úgy „érvényes”, ha mi is tudjuk hátradni a negatív érzéseinket, a haragot, előítéletet, sértődöttséget, és szeretettel, békével, megbocsátással fordulni a világ felé. Ha ezt meg tudjuk tenni, akkor kap értelmet a karácsonyfa szépsége, a karácsonyi csillogás-villogás, fahéj és mézeskalácscsillat. Szeretet, hit és béke nélkül azonban mindez csak ócska bővlívá, giccsparádévá törpül.

„*Angyalok szózata minket is hív*”, hogy szeretettel készüljünk Jézus születésére, karácsonyi

nagytakarítást tartunk a lelkünkben, és kisöpörve onnét minden rossz dolgot, bűnt és negatívumot, örvendő szívvel várjuk a karácsonyi csendes éjt, Isten fia születését, a szeretet és a béke ünnepét.

Ezekkel a gondolatokkal várunk minden istenhívó embert szentesten az éjfél misére, és kívánok a kedves Olvasóknak és Városunk minden lakójának eredményes adventi készülést és Istentől megáldott békés karácsonyi ünnepeket!

Czank Gábor plébános

Üjságunk új webhelye:
<http://www.varosunkujzag.hu>

A hunyai plébánia új webhelye:
<http://www.hunyaiplebania.hu>

Szentelek élete

Az oldalt szerkeszti: Sóczó Géza

IMMACULATA

Szeplőtelen fogantatás (lat.: immaculata conceptio)
(december 8.)

Szűz Mária szeplőtelen fogantatása azt jelenti, hogy Mária fogantatása per-cétől, tehát már anyja, Anna méhében mentes volt az eredeti bűntől. A középkorban a Szeplőtelen fogantatásra utalt Szent Anna és Joachim találkozás a jeruzsálemi Aranykapunál, a Szent Anna harmadmagával, ill. a Jessze fája. A 15. századtól, majd az ellenreformáció idején a lorettói litánia hatására ezeket a képtípusokat kiszorította egy újfajta ábrázolás: a Szeplőtelen Szűz mennyi dicsőségben lebeg az Apokalipszisz aszszonyának attribútumaival ellátva: lába alatt a holdsarló, fejét csillagkoszorú övezi, a Nap fényében ragyog (Jel 12,1). Más változatban a földgolyó fölött lebeg, amelyre a kísértés kígyója tekeredik. Ennek a képnek az eredete (1er 3,15): „Ellenkezést vetek közéd és az asszony

közé. Ő széttiporja fejedet, te meg a sarkát veszed célba.” Ebből kiindulva kezdetről fogva hittek abban, hogy Mária szerepelt Isten megváltó tervében, és Krisztushoz hasonlóan mentesnek tartották az eredeti bűntől. A barokkban az égő csipkebokor is jelképezhetette a Szeplőtelen fogantatást. A 17-18. században a Szeplőtelen Szűz képtípusa a leggyakoribb Mária-ábrázolás (pl. Rubens, Murillo, Tiepolo). Mária legújabb kori megjelenései (Lourdes, 1858; Fatima 1917) is magukon viselik a Szeplőtelen Fogantatás képi megfogalmazásának egyes jegyeit.

Iványi László: 200 éves az endrődi Szent Inre-templom

Kép: Bartolomé Esteban Murillo (1617-1682): Szeplőtelen fogantatás

Kedves Olvasóink, Előfizetőink, Támogatóink!

Tavaly ilyenkor megígértük Olvasóinknak, hogy 2014-ben megújulunk. Régi álmunk teljesült azzal, hogy részben színesek lettünk. Mivel a jövő a legfontosabb számunkra is, ezért a gyerekeknek, vagyis az iskolátnak adunk két színes oldalt minden számból.

Reméljük, hogy ez az újítás elnyerte Olvasóink tetszését.

Az újságunk keresztény, nemzeti szellemiségét továbbra is őrizzük. Vártosunk múltja, ebből táplálkozó jelene és a jelenre épülő jövője enélkül elképzelhetetlen.

Minden évben megírjuk, így teszünk most is, hogy várjuk olvasóink véleményét, kérését, jobbító szándékú kritikáját, amit előre is köszönünk és igyekszünk megszívlelni.

Csak akkor tudjuk az elért színvonalat tartani és tovább fejlődni, ha lapunk anyagi háttere is biztosított. Ezért kérünk mindenkit, hogy ne hanyagoljuk el az újság előfizetését. Akik eddig valamilyen okból nem fizettek, elfelejtették, elanyagolták vagy elmaradásuk van, kérjük ezt pótolni.

Ha valaki lapunkat lemondaná (amit nagyon sajnálnák), akkor kérjük, még decemberben tegye meg!

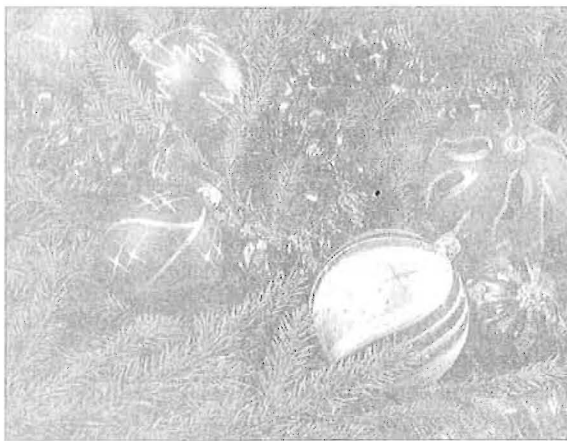
Elkészült lapunk jövő évi költségvetése. Hála Olvasóink érdeklődésének és támogatásainak, a jövő évben lapunk eladási ára csak 220 Ft lesz.

Akik egyben, egy évre kifizetik, kedvezményben részesülnek:

- a helyi és hunyai olvasók részére a 2015. évi előfizetés díja: csak 2.500 Ft/év,

- a postán küldött lapunk előfizetési díja: csak 4.800 Ft/év, mely összeget kérjük a mellékelt csekkben szíveskedjenek befizetni.

Kérjük továbbá, ha valakinél címváltozás áll be, azt haladéktalanul jelentsük, mert többen reklamáltak, hogy nem kapták meg lapunkat. Előfordul, hogy visszajön a „címzett ismeretlen, a címzés elégtelen” címkével, de nem mindig. Ellenőrizzük a címkén, hogy valóban elégséges-e a címzés!

Akinek anyagi helyzete megengedi, hogy az előfizetési összegén túl támogassák lapunkat, minden összegű anyagi támogatást köszönettel és szeretettel fogadunk, és előre is köszönünk.

Köszönjük kedves olvasóinknak, előfizetőinknek, hogy az elmúlt évben is hűségesek maradtak lapunkhoz.

Kérjük olvasóinkat, lapunkat mutassák meg további ismerőseiknek, családtagjaiknak, főleg azoknak, akik-

nek endrődi, gyomai, hunyai kötődésük van.

Kérjük olvasóinkat, hogy mutassák meg a fiataloknak is lapunkat, hisz írásaink róluk, és hozzájuk is szólnak!

Közeleg a Karácsony. Lepjük meg családtagjainkat, barátainkat egy-egy Városunk újság előfizetéssel!

Minden kedves Olvasóinknak jó egészséget, békés, nyugodt éveket kívánunk!

Gyomaendrőd, 2014. december hava

Városunk Szerkesztősége

GYOMAENDRŐDI KRÓNIKA

- Civil sarok - Toldi Balázs

... a krisztusi korban levő polgármester

Az októberi helyhatósági választáson Toldi Balázs lett városunk polgármestere a Körösök Vidéke Egyesület jelöltjeként, kimagasló eredménnyel, a szavazatok 48,67%-át nyerte el.

Október 23-án nemzeti ünnepünkön tette le az esküt a képviselő-testület tagjaival együtt, s november 8-án az endrődi Szent Imre Katolikus Templom búcsúján már ebben a minőségében tette tiszteletét az endrődi városrészen.

Pár nappal később a polgármesteri irodában beszélgetünk.

- Hogy vagy? - kérdezem, minden átmenet nélkül belekezdve az interjúba. Erezni lehet, hogy a kérdésben minden benne van, az elmúlt több hónapos kampány, a győzelem, illetve az épp elkezdett új pozíció, kihívások adta feladatok felett érzett izgalmak iránti érdeklődés.

- Köszönöm jól... a neheze csak most kezdődik.

- Elhangzott valamelyik rendezvényen valakitől, hogy krisztusi korban vagy. Így van ez? Mikor született?

- 1981-ben születtem Gyomán, 33 éves vagyok.

- Tehát igaz... - nyugtázom. A civil sarok rovatban az embert próbáljuk bemutatni, így a kérdéseim is e köré csoportosulnak, persze a polgármester nem lehet csak civil, hisz mégis csak a város első embere. Ez nem hagyományos városvezetői interjú akar lenni, hisz a város vezetésére, irányításra vonatkozó céljaid, elképzeléseid kellő időben napvilágot láttak, arról nemigen kérdezlek. Az USA-ban korrekten kialakult az a gyakorlat, hogy a választásokat követően adjunk száz napot az új polgármesternek arra, hogy elinduljon programjával, bizonyítson, s azt követően már a cselekedetei alapján lehet, kell véleményezni, bírálni is akár. Toldi Balázst, az embert szeretném elsősorban bemutatni olvasóinknak most a ciklus kezdetén.

- Mit lehet tudni rólad, ifjabb éveidről?

Gyomán az 1. Számú Általános Iskolába jártam, majd a gimnáziumi évek is itt, városunkban teltek. Szüleim is itt élnek, egy szem gyermek vagyok. Hamar megszerettem a sportot, futballoztam gyermekkoromtól, 1992-től 2014-ig, csapatkapitányként nemrég akasztottam szögre a futballcipőt. Ebben volt némi tudatosság is az új, polgármesteri kihívásra készülve.

- Hogyan alakult az életed a középiskolás éveket követően?

Békéscsabán a Tessedik Sámuel Gazdasági Főiskolán végeztem (ma a Szent István Egyetemhez tartozik), aztán visszatértem Gyomaendrődre, s itt értékesítési, kereskedelmi vezetőként dolgoztam, polgármesterré választásomig.

- Két fiad van, ha jól tudom..

- Igen, a nagyobbik két éves múlt, a kisebbik pedig idén júliusban született.

- Hát több szempontból emlékezetes, eseményekkel teli év ez neked. Marad idő hobbira?

- A hobbim a sport.

Pár éve alapítottuk a Gyomaendrődi Labdarúgó Egyesületet, edzőként továbbra is foglalkozom ott a gyermekekkel. A Bozsik program keretében a 7-14 év közötti gyermekek más városok azonos korosztályos csapataival mérkőznek.

- Ismert rólad, hogy nem vagy vallásos, többen jóleső érzéssel nyugtázták, hogy ennek ellenére részt vettél a már említett endrődi búcsún. Hogyan élted meg a római katolikus templomban lezajlott

rendezvényeket, melybe, mint mélyvízbe belekerültél a polgármesteri megbízatásod révén?

- Úgy gondolom, a tisztelet miatt fontos, hogy ott legyek ilyen rendezvényeken is, és a tisztelet kifejezése volt részemről a katolikus közösség búcsúján való részvételem is. Pozitív élmény volt, amikor a szertartás során a prédikációból megismerhettem, a pápa öszentsége milyen pozitívan gondolkodik, s viszonyul a mai fiatalokhoz, és a megújulás mellett van.

- Gyomaendrőd is a megújulás mellett szavazott legutóbb? Országosan is az egyik legfiatalabb polgármester lehetsz, mi a siker titka, miért sikerült nyerned?

- A választások előtt a városban érződött a megújulási szándék. Úgy gondolták a választók, egy fiatalos szemléletű, gondolkodásmódú polgármester hamarabb hozhatja meg ezt a megújulást. Gyomaendrőd lakói változást akartak.

- Lezárult az átadás-átvétel, a beiktatás, alakuló ülés, kezdődhet az igazi munka, a 2015-ös költségvetés elkészítése stb. Hogyan látod Gyomaendrőd fejlődését, a jövőt, figyelembe véve azt is, hogy Gyomaendrőd fejlődése nem képzelhető el Endrőd fejlődése nélkül, ahol a vasúton erről, jelentős a lemaradás, hisz Gyoma jobban fejlődött az évek során az adottságai miatt. (Korábbi járási székhely, ipar, kereskedelmi potenciál stb.)

- A város népességének csökkenése nyilvánvaló, elvándorolnak a fiatalok, nincs munkahely. Éles verseny van a munkahelyteremtésért országosan, ezért régió szinten kell gondolkodni, Gyomaendrőd úgy tud fejlődni, ahogy Békés megye is fejlődik.

Békés megye részeként kell mindent megtenni, hogy a rendelkezésre álló pénzügyi forrásokból Gyomaendrőd is kellőképp részesedjen.

Ehhez több minden kell, így például az ipari szakképzés erősítése a városban nagyon fontos, hogy új ipart, munkahelyet tudjunk telepíteni a városba.

A megépülő 44-es gyorsforgalmi út is segíthet, ahol az alapanyagot, készárut lehet mozgatni s közelebb hozná Gyomaendrődöt az ipari központokhoz, pl. Kecskeméthez.

Ugyanakkor tekintettel kell lenni a környező településekkel való együttműködésből adódó lehetőségekre is, így akár a megyehatárokon átnyúló együttműködési lehetőségeket is figyelembe kell venni, s még sorolhatnánk.

Komplexen kell fejleszteni a települést, mind Gyomát mind Endrődöt. Ehhez ki kell használni minden rendelkezésre álló lehetőséget, Európai Unió s egyéb forrásokat.

A KVE civil szervezet. Nem vagyok se bal- se jobboldali, én középen állok, a várost ebből a pozícióból szeretném fejleszteni, megújítani, minél szélesebb összefogással, fiatalos nyitottsággal, mindannyiunk, főleg az új generáció s így a város jövője érdekében.

Egészségről-betegségről

Kneipp-féle vízgyógyászati eljárásokról: Zuhanyok (leöntések)

A Kneipp-féle hydroterápia során nemcsak hideg, hanem meleg és változóan meleg vizes kezeléseket is alkalmaznak. A hideg vizes alkalmazások különösen hatásosak. A hideg víz hallatán legtöbbször kellemetlen dologra gondolnak, és megkérdőjelezzik annak jótékony hatását. De ha valaki egyszer már kipróbálta a Kneipp-féle hideg vizes locsolást; akkor ismeri az ezzel járó frissítő, élénkítő hatást. Kneipp „követői” tehát nem minden ok nélkül nem akarnak lemondani a rendszeresen alkalmazott Kneipp módszerekről. A hidegvíz-kezelésekkel egybekötött Kneipp-kúra után kevésbé leszünk „stresszelhetők”, és sem az erős hideg ingerek, sem a bennünket ért pszichés stressz nem váltja ki a stresszhormonok felszabadulását. Ez a pszichikai stresszel szembeni keresztadaptáció az alapja a Kneipp-kúra széleskörű alkalmazásának, különös tekintettel a Kneipp-féle vízterápiára.

A hideg vizes kezelések első és legfontosabb haszna a vérkeringés élénkítése. Az immunrendszer működésének serkentése már az első kezelés után kimutatható. Ismert tény, hogy rendszeresen végzett Kneipp-féle kezelések hatására a meghűlések gyakorisága a felére csökken. A Kneipp terápiával jelentős eredményeket lehet elérni az immunrendszer zavaraiából eredő betegségek esetén (asztma, neurodermatitis).

A hideg zuhany (leöntés) már a régi időkben is használatos volt. Hippokratész is ajánlotta. A görög orvosok, de különösen Hippokratész tanait Aszklepiadesz, Kr. u. 100-ban Rómában terjesztette el, ahol rövid idő múlva a hidegvíz-kúra széles körökben alkalmazottá vált. A betegeket rabszolgák bizonyos magasságból kagylók vagy korsók segítségével leöntötték, de később a falon csöveket helyeztek el, és ezen csövek segítségével zuhanyoztak. A híres arab orvosok közül Kr. u. 929-ben Rhazesz is javasolta a hideg zuhany alkalmazását különböző betegségeknek.

Kneipp a zuhanyt többféleképpen alkalmazta, amiért is rendszere lényegesen különbözik a többiekétől. A vízgyógyászat történetét nem ismerve, önmagától jött rá a zuhany alkalmazásának célszerűségére. Eleinte a célra vedret, később öntözőkannát, majd csövet használt. Ő az öntözőkanna használatát becsülte a legtöbbször.

Az volt az elgondolása, hogy vannak emberek, akik igen félnek a teljes fürdőtől, de akik még célszerűen használhatják a félfürdőt, az ülfürdőt, a karfürdőt, a lábfürdőt és a zuhanyokat. Az egész test lezuhanyozása helyett az egyes testrészek leöntését alkalmazta, és így a szervezet ellenálló képességét lassanként fokozta.

A zuhanyjánál a víz egyenletesen ömöljön a testre, akár csövet,

akár öntözőkannát használunk. Így a zuhany a testre nemcsak hőingert, hanem egyben mechanikai ingert is kifejt. Kneipp különösen a zuhany egyenletességére ügyelt. A cső vagy öntözőkanna nyílása ne legyen tágabb, mint 18-20 mm. A zuhanyt kb. 15-20 cm távolságból alkalmazzuk. Erre a célra otthon zuhanyrózsa nélküli zuhanycsövet használhatunk. Kedvezőbb a hatás, ha a víz sugár átmérőjét egy öntözőfejvel kb. 2 cm-re felnagyítjuk. A megfelelő víznyomást úgy ellenőrizhetjük, hogy a függőleges irányban tartott locsolócsőből folytatjuk a vizet. Akkor jó, ha a víz felfelé kb. kézfeyjni szélességben spricel szét. A locsolásnál a hivatásos fürdőmester a mutatóujját enyhén a víz sugárhoz tartja, hogy állandóan ellenőrizze a víz hőmérsékletét. Hideg vizes locsolásnál a víz hőmérséklet 10-15 fok között van, meleg locsolásnál 36-38 fok között, forró vizes locsolásnál pedig 40 fok körüli. A változó hőmérsékletű locsolásnál a meleg víz hőmérséklete 38 fok körüli, a hideg vízé pedig 10-18 fok közötti. A hideg vizes locsolás többnyire 30 másodpercig tart. Vérszegényen eleinte rövidebb ideig zuhanyozzanak, mivel náluk a bőrreakció csak lassan következik be. Ezt az időtartamot Kneipp edzettebb követői meghosszabbíthatják. A locsolást abba kell hagyni, mielőtt heves nyílaló hidegérzés lép fel. A váltakozó hőmérsékletű locsolásnál a meleg vizes locsolás 1-2 percig tart, a hideg vizes kb. 20 másodpercig. Először meleg vízzel kezdenek, majd hidegre váltanak, ezután megint melege, és végül hideggel zárják le a kezelést. A locsolás után ne töröljék szárazra a bőrüket, hanem csak a kezüket húzzuk végig rajta. Ezután rögtön öltözzünk fel, és testmozgással (pl. gyors séta) serkentsük a vérkeringést.

A zuhany vagy leöntés széles körű elterjedése Kneipp egyik legnagyobb érdeme. A zuhany a vízgyógyászat legenyhébb formája. A térdzuhanyt általában állva alkalmazzák, de gyenge testalkatú és mozgássérült embereknél ülő vagy fekvő helyzetben is végezhetik. A térdzuhanyt a térdet, az alszárat és a lábakat öntözik

le. Először az ujjakat, utána lábfejet, majd az alszár mellő felületét, végül a térdet öntik le vízzel, és utána fordított sorrendben visszafelé mennek a lábujjakig. Ezután a beteg megfordul és az alszár hátsó oldalát zuhanyozzák le. A zuhanyozást a sarkon kezdik, utána a vádli, végül a térdhajlatot kezelik, ahonnan aztán visszame-

gyünk a sarokig. A kezelés alatt arra törekednek, hogy a víz sugár egyenes legyen. A térdzuhany hatása a lábfüzdönél erősebb. A vér elvezetésére, az idegrendszer erősítésére, általános edzésre és a láb egyes betegségeire alkalmazzák. Fejfájásnál a térdzuhany használata bevált. Köszvényes és reumás betegségekben is ajánlott. Mindenkor gondoskodjunk arról, hogy a beteg a zuhany előtt és után jól felmelegedjen. A vérkeringés javításával az alszárokban a pangást megszüntethetjük, és ezáltal a visszerek képződését nagyban megakadályozzuk. A rendszeres vízkúrát sokszor a térdzuhanyal kezdik.

Combzuhanynál az egész alsó végtagot kezelik. A zuhanyozást a saroknál kezdik, innen lassan föl-fel haladnak a farpofáig, itt rövid ideig kitaranak, hogy a hideg víz az egész alsó végtagon egyenletesen folyjon le. Ugyanezt a műveletet a másik lábon is elvégzik. Utána a beteget megfordítják és az alsó végtagok elülső felületét is lezuhanyozzák. A térdzuhanyhoz hasonlóan itt is a lábujjaknál kezdik, és lassan felfelé emelkednek a víz sugárral egészen a lágyépig. Befejezésül az alhas és a farpofákat még egyszer lezuhanyozzák. A zuhanyzási idő 1-2 perc. A combzuhany hatása a térdzuhanynál kifejezettebb.

A karzuhanynál a beteg előrehajlik, és rátámaszkodik egy székre vagy az ülföldökád peremére. A karzuhanyt a jobb kézfejen kezdik, innen lassan a vállig haladnak, és 1-2 másodpercig a víz sugarat az egész karon lecsorgatják. Ugyanezt végzik a bal felső végtagon is. Szédülésre hajlamos idősebb embereknél ez a zuhanyforma ülő helyzetben alkalmazható.

A karzuhanyt igen kényelmes vízgyógyászati eljárás. Hatástalanilag a karfürdőnek felel meg, de

ennél erősebb reakciót vált ki. A karzuhanyt vétele után gyorsan öltözzenek fel és gondoskodjanak a kar gyors felmelegedéséről, amit úgy érhetnek el a leggyorsabban, hogy karjaikkal lassú tempóban ingamozgást végezzenek. Akik nehezen melegsznek fel, azoknál a karokat zuhany után dörzsölgék szárazra.

A felsőtestzuhanyt sajátságos vízgyógyászati módszer, melynek alkalmazása igen nagy jelentőségű. A beteg előrehajló helyzetben karjaival egy edény széleire támaszkodik, mely a lecsurgó vizet felfogja. Ebben helyzetben végzik a felsőtestzuhanyt. Úgy kezdik, mint a karzuhanyt, a vállról azonban a mellre térnek, és rövid mellzuhanyt után a jobb vállon keresztül haladva a hát jobb oldalsó részét zuhanyozzák le. Ezen a helyen egy kis ideig kitaranak és hagyják a vizet a hátról a mellre csurogni. Majd a jobb vállra térnek vissza, innen a jobb mellkasfelé, azután pedig a bal mell lezuhanyozása után a bal váll és a bal hátfél oldalsó része következik a jobb oldalhoz hasonló módon. A felsőtestzuhanyt végül is a bal kar lezuhanyozásával fejezik be. Fontos, hogy a művelet alatt a beteg fejét magasan tartsa. A felsőtestzuhanynál a mellét és a hátat teszik ki a víz behatásának. Azok, akik szédülnek, zöldhályogban szenvednek, ezt a gyógyászati eljárást nem használhatják.

A felsőtestzuhanyt asztmatikus betegeknél rendelik feltűnő gyögyeredeménnyel, de idült hörgőhurtnál is bevált módszer.

A Kneipp kúrában ezeken a zuhanyokon kívül még hát- és egész zuhanyt, arc-, szem- és orruzuhanyt alkalmaznak. A szemzuhany kötőhártya gyulladásnál, az arczuhany pedig arcidegzsabánál vált be. A villámzuhanyt kizárólag intézeti körülmények között alkalmazzák.

A zuhanyokat vérszegény és gyenge testalkatú embereknél eleinte langyos vízzel (14-18 fok) kezdik. Itt szóba jöhet a forró-hideg zuhany alkalmazása. Ennél először 38-40 fokos vízzel öntözik le a testet, majd hideggel befejezik a zuhanyt. Ezen váltakozó hőmérsékletű zuhanyt azokban az esetekben érdemes alkalmazni, amikor a beteg igen nehezen melegszik fel, vagy pedig erős hideg inger elérése a cél, pl. ülföldegzsabánál.

„Ön szerint nehéz elsajátítani a vízgyógyászatot? - kérdezte Sebastian Kneipp-től egy orvos.

„Aki tudja, annak nem nehéz, viszont mindenképp érdemes tudni” - válaszolta erre a tudós lelkipásztor.

*Forrás: Dr. Albert Schalle: A vízgyógyászat ABC-je
Bernhard Uehleke, Hans Dieter Hentschel: Egészséges élet Kneipp módszerével: Megelőzés és gyógyítás
dr. Macsári Judit*

Endrőd néprajza

Rovatvezető: Dr. Szonda István

Endrődi cigányzenei hagyományok

Tisztelt Olvasó!

A magyar nóta felcsendülése elengedhetetlen a cigányzenészek nélkül, főleg a korábbi időkben, amikor Endrődön több cigánybanda muzsikált. Megvolt a vendéglők, kocsmák saját zenekara, de voltak olyan bandák is, akik csak egy-egy alkalomra álltak össze. Névnapok, lakodalmak, dísznótorok nem múlhattak el nótázás nélkül. Sajnos ma már kiveszében van ez a sajátosan magyar zenei kultúra. Írásomban a történelmi előzményeiről és az endrődi cigányzenészekről szólok.

Endrődi cigányzenei hagyományok

A magyar cigányzene vagy más néven magyar nóta a 18. századtól a 20. század második feléig, a magyar szórakozás elengedhetetlen része volt. Az első ismert primás Czinka Panna (1711-1772) volt. A romantika korában a nemzeti érzés fontos kifejező eszköze volt a verbunkos zenei műfaj, melynek legnépszerűbb terjesztői a cigányzenekarok voltak. A zenész foglalkozás az úgynevezett magyar cigányok körében terjedt el, mely révén ez a réteg elismert és megbecsült csoportja lett a cigány társadalomnak. Bihari János (1769–1828) a reformkor leghíresebb primása, akinek művészelete folytán vált a verbunkos véglegesen a magyar zenetörténet meghatározó részévé. Ott voltak a cigánybandák az 1848–49-es forradalom és szabadságharc katonái között, még inkább segítették a nemzeti ellenállás ébren tartását a kiegyezésig. Elég csak néhány híres nevet említenünk: Sárközi Ferenc (1820–1890) Kossuth Lajos hadnagya és a szabadságharcban részt vevő cigányzenészek főkarizmestere; vagy Boka Károly (1808–1860) debreceni primás. A szabadságharc leverése utáni években kiemelten támogatták a cigányzenészeket, akiknek hangversenykörutakat szerveztek az országban, ezzel is fenntartva a nemzeti ellenállás szellemét. A század közepén, pedig megjelenik a verbunkos hagyományából is táplálkozó, új magyar műfaj, az énekelt dal: a magyar nóta, más néven a népies műdal. Hasonló társadalmi igény teremti meg ennek is az alapját, mint annak idején a verbunkosnak. A magát haladó szellemiségűnek tartó és érző magyar felsőbb réteg igényli egy új, sajátosan magyar műfaj létrejöttét. A két világháború közötti időszakban annyira népszerű ez a műfaj, hogy a muzikusok nélkülözhetetlen részei lettek a mindennapi életnek. Külön kell említenünk Dankó Pistáról (1858–1903), a szegedi, cigány származású dalszerzőről, aki nem hangszeres tudásával tűnik ki kortársai közül, hanem dalszerzőségével. Az endrődi cigányzenészek közül kiemelkedett ifj. Farkasinszki Imre primás, aki különleges játékával elbűvölte a hallgatóságot. Élettörténetét Márton Gábor pedagógus, helytörténész vetette papírra, mely könyv formában 1987-ben jelent meg. A leghíresebb endrődi banda tagjai voltak: Farkas József terc-primás, Dógi Guszti kontrás, Jovi Elemér brácsás, Dógi Zoltán bőgős, Farkasinszki János cimbalmos,

cigányzenekar a 20. század elejéről

Farkasinszki Imre primás, id. Farkasinszki Imre klarinétos, Farkasinszki Gyula csellós és Dógi Béla segéd-primás. Sajnos a második világháború után a cigányzenét a feltörekvő kommunista propaganda az urak zenéjének titulálta és gyakran lehetetlenítette el a cigánybandák működését. A kávéházakban és vendéglőkben játszó cigányzenekarok felbomlottak. Az endrődi és gyomai cigánybandák sorra feloszlottak az 1950-60-as években. A legtovább a Dombzögön működött zenekar, mely az 1980-as években fejezte be hivatásos munkáját. Napjainkban csupán Botos János cigányzenekara működik kisebb-nagyobb megszakításokkal.

Ne hagyjuk elveszni ezt a páratlan zenei örökséget! Támogassuk és segítsük, hogy a nagy múltú cigányzene ne hallgasson el örökre.

Endrődiek Baráti Köre hírei

Szeretnénk mindenkivel megosztani az újságon keresztül, hogy Kutasné Bálint Katalin kézi szövő népi iparművész tagtársunk „Hetvenkedéseim” című kiállításának megnyitóján kis csapatunk is részt vett a Budafoki Művelődési Házban.

Endrődiek Baráti Köre nevében üdvözléssel: Timár Imre

Rovatvezető: P. Szabó István

Gyoma néprajza

Tábori lap és versek Fülöp Imre endrődi kisgazda hagyatékából

Fejbélyegző:

„K. u. K. Infanterie Regiment Nr. 48.
Feldpostkorrespondenzkarte
Tábori levelező-lap.

postabélyegző:

„Feldpostamt 1917. VII. 17.
Nr. 361.”

Feladó: (nyolc nyelven)

Absender-Feladó-Odesilatel-Nadawca-pošiljatelj-Pošiljač-
Presentator:
Fülöp Máté Inf. Reg. 48. III. Batalion XII. Feldkomp. Feldpost 361.

T. FÜLÖP József részére

Endrődi-tanya Rojik-sor u. p. Kondoros (Békés-megye)

A lev. lap – címertani – jobb felső sarkában domború képe; honvédek lövészárokban, egy honvéd felállva nagy darab sziklát dob a rohamozó olaszok felé, felirata: ISONZO-ÁRMEE 1915. Két tölgyfa lomb közrefogja és egyik oldalt – magyar koronás címer – másik oldalon Habsburg ház koronás kétfejű sasos címere.

Szöveg: „917. Augustus 2.

Kedves Jó Szüleim!

Szívemből kívánom, hogy ezen lapom a legjobb egészségben találja mindnyájokat mint engem hagyot. Nekem Hálla Istennek nincs semmi bajom sem más minthogy melegem van de ez még meg járja csak másbaj ne legyen. Nincsen semmi különös úgy hallgatnak a dígók: ma levettek neki a tűzéink egy repülőét nagyon sok van neki ökörré itt zúgnak a fejünk fölött. Úgy szól épen mint a cséplőgép. Legközelebb ha küldenek kis csomagot egybe küldjenek szappant mer enélkül nagyon rossz mosni hideg vízbe. Isten velők maradtam szerető fiok és testvérök Máté.”

FÜLÖP Imre 1886-ban született Endrődön. A „Városunk Gyomaendrőd” 1995 decemberi számában írtam volt részletesebben tevékeny gazdag életútjáról. Az olvasók utólagos szives engedelmével „Gyoma néprajza” rovatban róla szeretnék megemlékezni.

1934-ben írta: „Elfajult politika. Ugyan minek is lehetne nevezni azt a személyes gyűlölködésé fajult érdek- és véleménykülönbséget, amely most úrrá lett az embereken?” Vaszkó Bandi bácsi is ennek lett az áldozatja. Meggyőződésem. E sorok írása közben kaptam a hírt haláláról. Isten nyugtassa békében! Áldott legyen emléke!

FÜLÖP Imre endrődi kisgazda versei

Idegenben

Messze jöttem én tetőled szülőföldem szép hazám
Most érzem csak fájó szívvel hogy szeretlek igazán
Nem tudlak én elfeledni míg szívem dobog soha!
Lett volna bár sorsom otthon rideg sivar mostoha.

Ott legalább néhány hű szív odaadón szeretett
És most talán álmában is könnyes szemmel emleget
S fájó szívvel gondol reám míg itt senki sem szeret
Hogyha baj ér, nem sajnál- de kinevet

Szép a táj de mi ez hozzád, délibábos szép hazám
Nem tud itt a magyar ember örülni sem igazán!
Csak azt várom, csak az biztat, itt egyedül engemet
Hogy még egyszer viszont látlak drága hazám tégedet
Fülöp Imre sk. 1916. október 6. Neuhaus in Böhmen.

Levelem érkezett

Levelem érkezett megnézem ki írta
Látom feleségem keze nyomát rajta
Ugyan mit ír benne? Átolvasom gyorsan
Megvan abban írva minden alaposan.

Hogy ő egészséges a kis lánnyal együtt
S neki a nagysárban a cipője elnyűtt
Mindig sok eső van a sár feneketlen
Valahová menni csaknem lehetetlen.

Hogy a Moncsi játszik sok mindent megkérdez
A zászlókat nézi anyám milyen kép ez?
Sokszor meg nézi s megkérdezi újra
Anyám a Jézuskát a farkas nem bántja?

És azt szeretné akár egész este
Mindig kérdegetne anyja meg felelne
Amíg egyszer csak az ártatlanok álma
Át nem viszi őt az anygalkák honába

Egészséget kíván Isten legyen vele...
Mégegyszer üdvözöl és a levélnek vége
Ahogy elolvastam kiskönyvembe téve
Gondosan elteszem a blúzom zsebébe.

Fülöp Imre sk. 1917. febr. 1. K. u. K. Infanterie
Regiment Nr. 101. Neuhaus in Böhmen.

Háborús karácsony 1917-ben

Szent karácsony este, gyermeklelkek vágya
Szent békességgel jöjj szívünkbe máma
Jöjj! Óh jöjj szívünkbe, édesítsd meg álmunk
Édes szent békesség! Oly epedve várunk.

Mikor még béke volt szent karácsony este,
Sok ártatlan gyermek mily örömmel leste
A kis anygalkákat és a kis Jézuskát
S ezzel együtt mindig a szép karácsonyfát.

Hejh de amióta a béke angyala
Eltávozott tőlünk minden öröm oda!
Szegényes szobákban hány kis gyermek s anya
Örvendezés helyett könnyeit hullatja

S arra gondolnak ki mások karácsonykor
Velük együtt örült s hogy is mondta akkor?
Szava mintha most is még fülükben zengne
Megmozdul rá szívük, minden cseppnyi vére.

Nézd kis fiacskám itt van a karácsonyfa
Látod ezt tinektek küldte a Jézuska
Neked ezt a lovat, Juliskának babát
Jók legyetek aztán, szeressétek mamát!

És imádkoztatok hogy a kis Jézuska
Amit nektek hozott, másnak is meghozza
Oly szegénynek kinek nincs karácsonyfája
És bizony régen volt új a ruhácskája

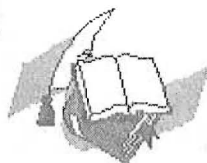
Bizony most nem úgy van nincs itthon az apa
Harctéren szenved s csak lélekben jön haza
S mikor a szobában az angyalok szállnak
Felcsendül hangja a gyermek imájának

Édes Jó Istenkém drága kis Jézuskám
Segítsd meg hozd haza az én jó apácskám
Nézzd mi árvák vagyunk ha ő nincsen velünk,
Édes jó kis Jézus hozd vissza őt nekünk

S míg gondolataik messze messze szállnak
Imádsággá válik szívünkben a bánat.
S megzendül ajkukon az anyagi ének
Dicsőség az egek örök Istenének!

Fülöp Imre sk. 1916. dec. 18. Neuhaus in Böhmen.
K. u. K. Inf. REg. Nr. 101. IXXVI. Marschkompania
(Neuhaus in Böhmen = Neuhaus Csehországban. Infanterie
Regiment = gyalogezred. Marschkompania = menetszázad)

Prodalni oldal

Sinka István PUSZTAI KARÁCSONY

A tél, mint egy öreg anyóka
jön, zsémbel. Megáll a folyóka.
Nagy batyúja van, mint anyámnak,
Az is, szegény törten, fehéren
szívétől a szívemig fáradt.
Kis pásztorasszony... Békével jött
a nagy, magyar Amenok között.

Csend volt. És egy mécs duruzsolt akkor.
Tanyák pihentek. És messze este hatkor
kürtöltek valahol. A puszta kúton
hintált az ostorfa és egy szán
danoló kocsisal suhant el az úton.
Kinn hullt a hó. Benn a vén cselédek
a pusztá bánatáról meg miről beszéltek.

Úgy hullt a hó s kavarták a szelek,
aztán szelídültek, mint az emlékezet.
Fogyok pityegtek. S búzaföldben lent
nőttek a magvak, nőttek a remények
s közöttük szép Magyarország pihent.
Rongy vándor köhécselt, a tájakat rólta,
s útba igazgatta havas mutatófa.

A tél, mint egy öreg anyóka,
jön, zsémbel. Megáll a folyóka.
Megállt a vándor is. Varnyú szállott messze.
Majd falu következett. Halkan békopogott
ajtáján egy háznak. S benn már a szent este
fényében fogadták Kapott kalácsot, bort...
S kinn a csillagokra lompos kutya csaholt.

Sík Sándor A napkeleti bölcsek

Ama csillag után.

A holdsugaras hideg éjszakában,
Mint egy fehérítő, csendes álom,
Úgy vonult el a komoly karaván.
És elől ment a három.

A sziklás föld mogorván és koparon
Feküdt el lábaik alatt.
Méltóságos sora a száz tevének
A harmaton halkán haladt
És mintha fehér árnyak lengenének.
Úgy vonult végig a fehér sereg
A völgyön, ahol nem nőttek virágok,
S a városon, ahol az emberek
Nem virrasztottak és nem énekeltek,
S ahol nem látta őket senkisé.

És így suhant el csendesen
Életre éledt vágya Napkeletnek
Az ezredéves éjszakán.

Ama csillag után.

Kosztolányi Dezső KARÁCSONY

Eztüst esőbe száll le a karácsony,
a kályha zúg, a hóesés sűrű;
a Lámpafény aranylik a kalácson,
a kocka pörg, gőzöl a tejsűrű.

Kik messze voltak, most mind összejönnek
a percel édes szóval ütni el,
amíg a tél a megfagyott mezőket
karcolja éles, kék jégkörmivel

Fenyőszagú a lég és a sarokba
ezüst tükörből bókol a rakott fa,
a jó barát boros korsóihoz von.

És zsong az ének áhitatba zöngve...
Csak a havas puszta, a néma csöndbe
sír föl az égbe egy-egy kősa mozdony.

Dsida Jenő KARÁCSONYI UTAZÁS

Készülődés

Karácsony közeleg.
Én állok itt az ablakom előtt,
nézem a halkán pihenő havat,
s egy kis bokrétás, száradó fenyőt
törögetek.

Ma szívem is van,
Meg-megdobban a kabátom alatt
és csilingeli ezer kis csengő:
Karácsony közeleg!
Karácsony közeleg!

Útban

Csodálkozol:
Te balga kis fiú,
Ma olyan vígnak látszol!
... Csillagáros Betlehemi éjben
hívogat máma engem is a jászol.

Megyek! Megyek!

Az ajkam úgy dalol,
míg csörgős szánkóm megáll valahol,
s letérdelve a kis Jézus előtt,
átnyújtom neki igaz ajándékul
ezt a kis, tépett bokrétás fenyőt.

Kérdezem

Mondd, kis Jézuskám,
decemberfagyon, szélen, havon át,
miért nem hozhattam Neked
egy csokor édes piros orgonát!

Most minden, minden fenyő és moha.
Pedig tudom, hogy szereted a májust,
és Teneked is szebb az orgona.

Az ünnep

Mennyből az angyal!...
Égnek a gyertyák.
Kacag az ének, terítve az asztal -
csak fáj, hogy sohse találkozik össze
a karácsony az orgonás tavasszal.

A kis Jézus beszél

Én szeretem a sápadt arcot is,
én szeretem a könnyes szemet is,
cirógatom a mellrebágyadt főt.

Akinek nincsen tette kész,
merész,

tüktető: harcos piros orgonája,
az hozzon egy kis álmodó gallyat,
sóhajtván síró imádság fenyőt,
s az én kezem megáldja.

Hazafelé

A gyertyák elalusznak
a távolodó kórus
altató, Bűvös simogató mákony...

Repül a szánkó
Csörgős csengője csilingeli csendben
Édes karácsony!...
Tündér Karácsony!...
Boldog Karácsony!...

A CSÁRDÁVÖLGYI HEGEDÚS CSALÁD TALÁLKOZÓJA

A Hegedús család 1732 őszen érkezett Endrődre. Az összes valaha élt endrődi Hegedús három testvér - Albert, János és Mihály - leszármazottja. A család feje a rangidős Albert volt, ő patronálta két öccsét is, emellett aktív részt vállalt a helyi közéletben, a fennmaradt összeírások szerint állandó tagja volt az előjáróságnak, 1744-ben pedig a bírói tisztséget is betöltötte. Ebből a családból származik a Hunyán élt, élő csárdavölgyi ág.

Hegedús István és neje Denicska Mária az 1800-as évek második felében települt ki Hunyára (akkori nevén Kondorostanyára) a Csárdavölgy partján álló tanyájukba, innen a család megkülönböztető neve. Több gyermekük született, de közülük csak az 1872-ben született Mihály érte meg a felnőttkort. Ő 1896-ban feleségül vette Dobos Tímár Emerenciát, akitől 12 gyermeke született: István (felesége Rojik Eszter), Ignác (felesége Knapcsek Mária), Pál, Mária (Poharelec Imréné), Imre (felesége Koloh Teréz), Mihály (felesége Susola Olga), Gergely (felesége Hegedús Erzsébet Viktória), Teréz (Dávid Menyhértné), Emerencia, Eszter (Varga Vincéné), Etelka (Fülöp Máténé) és Lajos (felesége Bohrát Anna).

A szülők nagy szeretetben nevelték gyermekeiket, akik mind megélték a felnőtt kort. Az ennyi emberre szűkösen tekinthető 8 kat. hold föld ellenére okos gazdálkodással mindegyik gyermeket tisztességesen el tudták látni és biztosították számukra a megfelelő hozományt is (a fiúknak egy ló és egy kocsi, a lányoknak a stafirung, szekrény, ágy). A szülői nevelés mind a mai napig kiható szeretetet és összetartást eredményezett nemcsak a gyermekek, hanem még az unokák körében is. Ennek eredményeképp a rokonság időről időre összejárt lakodalmakba, gyakran látogatták egymást, mindenki számon tartotta a másikat.

Mióta a testvérek közül mindenki elfogyott, azóta az unokatestvéreknek és a többi leszármazottaknak egyre kevesebb alkalmuk nyílt egymással találkozni, másrészt a mai felgyorsult világban ha találkozunk is, a nagy rohanásban nem sok idő jut egymásra. Ezen probléma ellenszereként 2014. október 18-án hagyományteremtő szándékkal egy családi találkozót szerveztünk, melyre az összes élő leszármazottat meghívtuk.

A program kezdeteként délelőtt megkoszorúztuk a nagyszülők és a dédszülők sírját a hunyai ótemetőben. Ezt követően délben a gyomai Fészek panzióban ebéd következett, melyen 25-en vettünk részt, ami kezdetnek nagyon szép szám. A rég nem látott családtagok nagy örömmel köszöntötték egymást, és azonnal kialakult az elképzelhető legjobb hangulat. Közben elhangzott a család részletes története 1732-től napjainkig, mely során igen érdekes és izgalmas információkat hallhattunk, valamint mindenki elmondta személyes emlékeit a nagyszülőkkel és a szülőkkel kapcsolatban, és számba vettük a ma élő rokonságot is. A szellemi táplálkozás után tállalták az ebédet, ami pohárköszöntők tarkítottak és kedélyes társalgás követett.

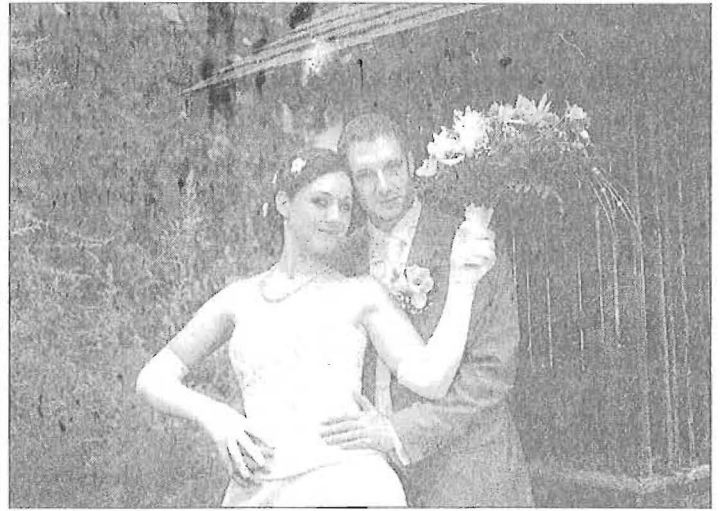
Mindenkit nagyon boldoggá tett az esemény, alig akartunk hazamenni. Ezúton mondok köszönetet mindenkinek a szervezésben és a lebonyolításban nyújtott segítségért! Úgy váltunk el egymástól, hogy jövőre ismét találkozunk!

Hegedús Bence

(Képek még a fotóalbumban is, a 17. oldalon!)

AMIT ISTEN EGYBEKÖTÖTT...

SZEPESI PÉTER és SÁROSI ÉVA

2014. szeptember 13-án fogadtak örök hűséget egymásnak az endrődi Szent Imre-templomban.

MOLNÁR ALBERT ZSIGMOND és BALOG TÍMEA

2014. szeptember 20-án kérték Isten áldását házasságukra, a gyomai Jézus Szíve-templomban.

Mindkét ifjú párnak sok boldogságot, Isten áldását kívánja a Szerkesztőség.

55. HÁZASSÁGI ÉVFORDULÓ

Lapatinszki Sándor és Poharelec Margit 2014. október 24-én ünnepelték 55. házassági évfordulójukat a Fészek Panzióban. További jó egészséget és sok boldogságot kíván, fiuk és családja.

Szerkesztőségünk is szeretettel gratulál az ünneplő házaspárnak, és kíván jó egészséget, Isten áldását további életükre.

SPORT

Labdarúgó hírek a Megyei I. osztályából

A november 15-iki hétvégén befejeződött a bajnokság őszi szezonja a Megyei I. osztályban. Sajnos a záró forduló küzdelmes, sok hibával tarkított fontos mérkőzésén ismét nem sikerült nyerni, a döntetlen is szinte kudarcnak számít.

A labdarúgó szövetség az elmúlt évek időjárás tapasztalata alapján, a tavaszi szezonról két fordulót is előre hozott, amelyet még az ősszel le kell játszani a csapatoknak. Az elmúlt években, márciusban nagyon sokszor rosszabb időjárás körülmények uralkodtak a sportpályákon, mint november végén, ezért döntött a szövetség a november végi játéknapok mellett.

Az eddig lejátszott mérkőzések eredményei:

2014. 11. 01. Gyomaendrődi FC – Tótkomlói TC 0 : 2
G.: --
Ifi.: 1 : 3 G.: Juhász M.

Hazai helyzetekkel indult a mérkőzés, de a csatárok nem tudták bevenni az ellenfél kapuját. Húsz perc elteltével a vendégek kihasználta a hazai védők első megingását és góllal büntettek. A komlói csatár lopta le a labdát védője lábáról, megindult vele a kapura, Sztankó fölött a felső lécre emelte, a visszapattanó labdát a második hullámban érkező vendég csatár fejével továbbította a hálóba. A gólt követően a hazaiak görcsösen próbálkoztak, de ezeket a lehetőségeket könnyedén hátrította az ellenfél kapusa. A második félidő ismét komlói góllal indult. Egy vaktában előre rúgott labdát a hazai védők csak nézték, a vendég csatár lecsapott rá, és a kint álló kapus fölött 35 méterről a kapuba emelt. Jó pár percre beletelt, mire a hazaiak felocsúdtak a sokból. Azt követően mezőnyfölénybe kerültek, igazi helyzetet azonban ekkor sem tudtak kialakítani. A szórványos komlói kontrák viszont rendre veszélyt jelentettek a fellazuló védelem mellett. A tótkomlói csapat taktikusabb játékkal rukkolt ki, kevesebbet is hibázott, a hazaiakra bénítólag hatott a győzelmi kényszer, ami igen súlyos egyéni hibákat eredményezett és ez a vereséghez vezetett.

2014. 11. 09. Méhkeréki SE – Gyomaendrődi FC 2 : 0
G.: --
Ifi.: 0 : 2 G.:

Két egykor szebb napokat megélt csapat kiesési „rangadót” játszott. Az utóbbi hetek szokásos méhkeréki forgatókönyve szerint alakult a mérkőzés, a hazaiak támadólag léptek fel, sorra dolgozták és hagyták ki a helyzeteiket. A vendégek dicséretére szóljon, hogy nem álltak be védekezni, igaz a hazaiak kapuja elé csak ritkán tudtak eljutni. Félóra elteltével sikerült megtörni a vendégek védelmét, ami góllhoz vezetett. A térfélcserét követően is a hazaiak birtokolták többet a labdát és uralták a mérkőzést, újabb találat híján azonban félő volt számukra, hogy egy kósza kontrából egyenlíthetnek a gyomaendrődiek. A hajrában azután minden eldőlt, a csereként beállt hazai támadó 13 méterről a bal alsóba helyezte a labdát. A méhkerékiek önmaguknak tették nehezzé a mérkőzést, hogy helyzetek sokaságát hibázták el, ha a kapu előtt pontosabbak, nem kellett volna a meccs végéig bizonytalanságban tartaniuk közönségüket. A „hatpontos” meccs a hazaiak sikerével zárult, akik az idény végéhez közeledve fellélegezhetnek egy kicsit, a gyomaendrődiek helyzete ellenben tovább romlott.

2014. 11. 15. Gyomaendrődi FC – Frühwald-Jamina SE 1 : 1
G.: Csapó P.
Ifi.: 0 : 4 G.: --

Határ Győző emlékest

2014. november 13-án volt 100 éve, hogy a költő, író, filozófus, bölcselelő Határ Győző megszületett. Ebből az alkalomból Hajdú László, a Komédiás Kör vezetője irodalmi estet szervezett a Járási Hivatal dísztermében, ahol a nagyszerű polihisztorra emlékeztek. Határ Győző szövevényes életútját Hajdú tanár úr ismertette, amelyet át meg áthatott a személyes találkozások kedves emléke, hiszen a költőóriással, több alkalommal találkozott a Komédiás Kör vezetője. Ezután gyomaendrődi fiatalok, az amatőr művészeti kör tagjai több Határ Győző – verset tolmácsoltak a népes közönségnek. **Közreműködött:** Uhrin Barbara, Sipos Fanni, Laskai Renáta, Kéri Miklós, Mészáros Gábor, Zsilinszky Erika, Gubucz Szilvia, Vaszkó Ágnes, valamint a Kállai Ferenc Alapfokú Művészetoktatási Intézmény két tanulója: Uhrin Andor és Varjú Dániel, hegedűn játszottak, kísért Pappné Németh Hedvig tanárnő. Az est fénypontja: **Balázs Andrea a Karinthy Színház művésznője**, a Komédiás Kör örökös tagja volt, aki debütált szükebb hazájában, hiszen amióta színésznő, először mutatkozott be Gyomaendrődön. Határ Győző: Hekus Dönci című versével nyugtázta le a közönséget. A remekművet börtönévei alatt írta a költő, nyelvezete, gondolatmenete szíporakázó. Az est baráti beszélgetéssel ért véget.

Határ Győző mellszobrát augusztus 20-án, a Kollmann lakótelep előtti parkban avatták fel. „Győző bácsi” velünk van, csendesen szemléli a gyomai tájat, amely neki mindig is „Vára és istápjá” volt.

HJ

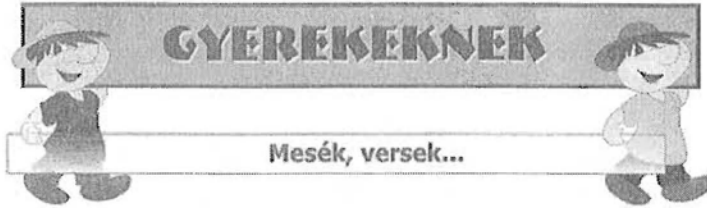
Az első félidő leginkább a küzdelmes mezőnyjátékról szólt, mintsem a foci szépségeiről. Sok volt a hiba mindkét oldalon, a hazaiak többet birtokolták a labdát, kezdeményezőbbek voltak, de az utolsó passzaik rendre pontatlanok voltak, emiatt igazán nagy helyzet nem alakult ki az első játékrészben. A második félidőre egy támadóbb felfogású Gyomaendrőd futott ki a pályára, amely nyomban egy kapufával jelezte, hogy számára csak a győzelem az elfogadható eredmény. A következő akcióból meg is született a vezető gól, egy jobb oldali beadást Csapó 8 méterről gurított a kapuba. A folytatásban is támadásban maradtak a hazaiak, azonban csak egy újabb kapufáig jutottak, és ez később megbosszulta magát. A játékrész második felére felébredő vendégek ugyanis negyed órával a mérkőzés vége előtt egyenlítettek. A hajrára izgalmassá vált a játék. A vendégek pontatlan támadás befejezéseik miatt nem tudtak gólveszélyt kialakítani, a hazai oldalon pedig Werle ismét csak a felsőléceket találta el, így odalett a meccslabda. A küzdelmes, sok hibával tarkított meccsen a csabaiak lehettek inkább elégedettek az eredménnyel, helyzetei alapján a gyomaendrődiek közelebb álltak a három pont megszerzéséhez.

2014. 11. 22. Gyomaendrődi FC – Szarvasi FC 0 : 4
G.: --
Ifi.: 1 : 4 G.: Farkas K.

Őszi időjárás, őszi hangulat az előre hozott első tavaszi forduló mérkőzésén. Családi körülmények között, kissé mély talajú pályán került sor a szomszédváriak első „tavaszi” mérkőzésére. Mindkét csapat a biztonságra törekedett, ebből kiindulva szeretett volna eredményes lenni. Az első félidőben egyenrangú játék folyt, nem látszott meg, hogy melyik fél tanyázik a tabella elején, és melyik van gondban a végén. Szünet után a vendégek magasabb sebességi fokozatba kapcsolnak, ennek eredménye, hogy az 50. percben egy szép támadás végén a Gyomaendrődől igazolt Zsíros révén gólt szereztek. Mindez a folytatásra megkönnyítette a vendégek dolgát, hiszen a hazaiaknak menniük kellett az eredmény után, de emiatt kinyíltak, és újabb gólokat kaptak. A gólokat óriási kapushiba és a középső védők nagyon rossz helyezkedései idézték elő. A szarvasiak győzelme megérdemelt, de a helyzetek alapján a gólkülönbség talán túlzott.

Az újság minden kedves olvasójának és a sportbarátoknak Kellems Ünnepeket és Boldog Új Évet kíván a Gyomaendrődi FC vezetősége és valamennyi sportolója.

Fülöp Zoltán

A madáretető...

Nagyanyó esténként mindig mesélt az unokájának, aki örömmel hallgatta, s kérte, hogy ne a mesekönyvből, hanem a fejből meséljen, azok a mesék jobban tetszettek a gyermeknek...

Egyik este elalváshoz készülődött a kis csemete, mamája mellé ült és azt kérdezte:

- Emlékszel, kis unokám, az évszakok mesémre? Tudod, a télről, amit meséltem, no, akkor nem mondtam el, hogy mikor leesik a sok hó és befedi a tájat, szegény kis madárkák nem találhatnak ételmezt, ezért minden jóézésű ember készít madáretetőket és abba rak ki magvakat, diót, egyebeket, hogy élelemhez jussanak és átvészeljék a telet. -

Igy történt ez most is, mint már évek óta mindig a papa készített egy pár madáretetőt és tele rakta minden apró finomsággal, napraforgó és más magvakkal, sőt még kikapasztott szalonát is egy spárgára, hogy a kismadarak zsiradékhoz is hozzájussanak, mert az melegíti őket télen.

Történt egyik reggel, amint a papa kiment és feltöltötte a madáretetőt élelemmel, én az ablakból figyeltem, mi történik kinn. Nagyon hideg volt, a papa is sietősen megdörzsölte a kezét, mert fázott és gyorsan végezte el a madáretetők feltöltését.

Már éppen elfordult, mikor látom ám az ablakból, hogy egy gyönyörű tollú széncinke és egy veréb repül az etetőhöz. Nemsokára jött egy vadgalamb, sőt még egy fekete rigó is. No, gondoltam, milyen jó, hogy most rakott ki magvakat a papa, legalább szegény kis éhes madárkák jól belakmározhatnak, jut bőven mindegyiknek...

- Képzeld csak el, nem ez történt – mesélte a mama.

Elkezdtek veszekedni, és megpróbálták egymást elzavarni, főleg a veréb volt nagyon hangos:

- Mit képzeltetek ti? – én itt lakom a bukszus bokrokban, nekem tette ki a gazda a madáretetőt. Ti betolakodók, miért akartok az én ennivalómból enni? Menjetez innen azonnal – szólította fel távozásra a többi madárkát a veréb.

A vadgalamb szelíden így szólt:

- Van itt bőven, a gazda jó ember, gondolt ránk is, jut mindenkinek, ezért repültem le egy kicsit csipegetni hozzátok...

A széncinke nagyon félnék kismadár, megijedt és gyorsan elrepült, így éhes maradt szegény.

A fekete rigó egy-két szem magot felcsippentett, lerepült a földre, és ott kezdte eszegetni, de csipegetés közben is félnéken nézelődött jobbra-balra.

Majd sok veréb repült az etetőhöz, és mohón falni kezdtek. A legszemtelenebb, aki a többi madarat elzavarta, „büszkén” mesélte társainak, hogy milyen bátor volt, megfutamította a többi madarat.

Erre az öreg veréb megállt, abba hagyta az evést, a többiek is megszeppenve követték példáját...

- Ejnye-ejnye! – ezzel nem dicsekednék a helyedben – mondta, hogy ilyen csúnya irigy és mohó vagy! – hiszen a gazda sok magot tett ide nekünk, jutott volna a többi madártársunknak is.

- Nem bánom, hogy elzavartam őket – feleselt a kis veréb! – Ez itt csak a mienk...

Az öreg veréb elgondolkodott. Messze-messze nézett, és régmúlt időket idézett fel távolból a tekintete:

- Tudod, mikor én ilyen fiatal voltam, mint most te, én sem gondoltam másokra, csak magamra, hogy jól meg-tömjem a begyem...

- Ám azóta már bölcsebb és önzetlenebb lettem. Tudod, nem jó az, ha a madárnak teli a begye, de nincs egy barátja sem... Inkább legyen éhes és a többi madárral közösségen éljek, nem úgy, mint Te, irigyen, és egyedül maradjak... Gondoldkj el ezen!

A papa bejött a jó meleg szobába, s látta, hogy ott állok az ablaknál. Meg is kérdezte, hogy mit figyelek olyan feszülten.

Mindketten azt láttuk, hogy nagy a nyüzsgés az etetők körül, és egyre-másra csak a verebek maradnak, elrepül a többi madár, tanakodtunk, hogy vajon mi lehet az oka...

A papa kérdezte is, hogy szerintem miért repültek el a többiek. Mire szelíden, csendesen csak annyit válaszoltam:

- A sok veréb élelmesebb volt, s elzavarta őket, olyanok, mint az irigy emberek, csak magukra gondoltak...

Papa mérges lett!

- Milyen kis önző madár a veréb, s mennyire szapora, hát nem jutott volna mindegyiküknek?

Egyszer csak láttuk ám az ablakból, hogy egy kis veréb csiripel az etetőnél és nagyon magyarul a cinkének, rigónak, majd kis idő múlva együtt kezdték csipegetni...

- No, ezt már szeretem! – mondta az öreg veréb, szinte egyszerre vele mondta a papa is, hogy így már mindjárt más!

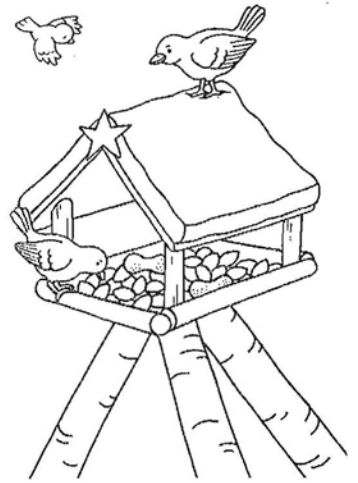
A mesémnek az a tanulsága, hogy nem szabad irigynek, önzőnek lenni, mindig meg kell osztani azon, amink van, ez jó érzéssel tölt el minket is, másokat is, így sok barátunk lesz az életben, ha figyelünk egymásra...

Az irigység nagyon csúnya dolog...

Igaz? – Ugye TE nem vagy irigy? – kérdeztem a félig alvó gyermekemtől, aki már az álmok mezején szárnyalt, s nem hallotta a mesének a végét sem...

Mosolyogva, szeretettel betakargattam, megsimogattam kis buksi fejét, álmodj szépeket, kicsim – mondtam, s én is aludni tértem a papával...

Benke Mária

Benke Mária versei

Szent Karácsony hajnalán...

Szent karácsony hajnalán,
megszületett jászolyán,
a kis Jézus, a mi Megváltónk,
bűnöktől megszabadítónk.

Több mint kétezer éve már,
eljött a fény a földre immár.
Az emberek a fényt ünnepezték,
a Messiást, a Krisztust kérték.

Isten elküldte egyszülött fiát,
hogy megváltsa a bűntől az Embert.
Az Ember ünnepli Karácsonykor
ezt a szép hagyományt...

Szeretet jár át minden Embert,
Békesség, öröm mindenütt,
Maradjon szeretet és béke
örökre bennünk Emberekbe...

Vecsés, 2009. december 24.

Téli hóesésben...

A szürke égboltot látva,
a havazásra varva,
szelíden gondolok a nyárra,
mikor perzsel a nap...

Elgondolom, hisz
minden évszak szép nagyon.
De a tél hó nélkül sivár,
az ember havazást vár...

Megborzongok, kicsit fázom,
összehúrom a kabátom.
Csak sétálgatok a kertben,
az arcomra hópehely rebben.

Nagy pelyhekben hull a hó,
nevetni támad kedvem, juj de jó!
Január van, itt az ideje,
hogy havas legyen a táj teteje.

Nézem a szürke égboltot, s
elmerengek, hogyan alakul át a pára
hópelyhekké nekünk mára?
Megfejtetni nem tudom,

örök titok marad, mondhatom.
Egyre fehérebb a kertünk,
hógolyózhathatunk, s nevetünk,
mikor hóembert építünk...

Vecsés 2009. január 6.

Iges Igek

December

Egyszerű és gyors feltét

Géppel vágott párzsit és sajtot veszünk (pl. füstölt sajtot vagy ementálit). A párizsi szeleteket enyhén megkenjük piros arannyal (akár csipőssel) és egy-egy szelet sajttal szorosan feltekerjük, fogpiszkálóval megtűzzük. Margarinnal kikent tűzálló tálba tesszük, tetejére is kevés margarint morzsolunk és néhány percig sütjük. Bármilyen főzelékhez jó feltétnek.

Seidl Ambrus

FENYŐ FÜRÉSZÁRU

deszkák, OSB lapok, lécek, kerítéslécek, pallók, szegőlécek, gerendák, lambéria

TÜZIFA
bükk, tölgy, akác, akácfaoszlop

KAPUFA BT. Gyomaendrőd, II. ker. 467.

06/70 513-95-14

A kondorosí úton, a vásártér után

METÁL STOP KERÉKPÁR ÉS SZERELVÉNY ÜZLET

Kerékpár forgalmazó márkabolt és szervíz

- Tornádó elektromos kerékpárok,
- gázkészülékek, kazánok, radiátorok,
- csövek, szerelvények.
- hűtőszekrények, fagyasztóládák, mosógépek,
- háztartási kisgépek, szórakoztató elektronika,
- szegek, csavarok, zárok, lakatok,
- fürdőkádak, mosdók, csaptelepek, mosogatók
- Júliustól kedvező áron ZÁRTSZELVÉNYEK, TÉRHÁLÓK, ESŐCSATORNÁK is kaphatók!

GYOMAENDRŐD, Bajcsy-Zsilinszky u. 44. Tel.: (66) 386-909
Hitellehetőség! Minden kerékpárhoz értékes ajándékot adunk!

Házhoz jön a fodrász!

Szeretettel várom minden kedves régi és új vendégemet teljes körű női-, férfi és gyermek-fodrászatomban.

Igény szerint házhoz is megyek! Hétféveken is!

Látkóczkiné Erdős Magdolna
GYOMAENDRŐD, SZENT ISTVÁN. U. 61.
Telefon: 06/70/312-5037

Minden felületen otthon vagyunk!

Vállaljuk lakásának teljes körű felújítását, elképzelései szerint!

Munkáink garanciálisak,
kivitelezésének a legfőbb
szempontja a lehető

legjobb minőség elérése a legmegfizethetőbb áron!

A felmérésünk, ami az írásos árajánlatot is tartalmazza, teljesen ingyenes.

PROFILJAINK:

- festés, mázolás, tapétázás
- homlokzatszigetelés, hőszigetelő rendszerek
- gipszkarton falak, álmennyezetek, előtétfalak, boltívek
- rejtett világítások, gipszkarton díszítések, dobozolások
- laminált parketta lerakása, parkettacsiszolás
- fürdők, konyhák burkolása, kőműves munkák
- tetőterek beépítése, szigetelése
- nyílászárók, ajtók, ablakok cseréje
- bontás, sít elszállítás
- vizes falak szigetelése
- házak külső homlokzatának szigetelése, színezése
- hidegburkolás (csempe, járólapp, márvány, gránit lerakása, ill. téglal lerakása)
- melegburkolás (PVC, linóleum, szalagparketta, laminált parketta,
- padlószőnyeg, dekorpanel rakása és fektetése)
- állványozás, állványok bérbeadása (gurulós, homlokzati)

LÁTKÓCZKI LÁSZLÓ • Telefon: 06/70/381-4227

INTER
NYELVSTÚDIÓ
Ny.sz.: 21381-2907

Nyelvtanfolyamok szeptembertől

Angol **újrakezdő** 40 óra, 10 hét
Alapfokú nyelvvizsga felkészítő

Tanfolyamok időpontja: november 10. – január 30.
Óradíj: 500 – 850 Ft létszámtól függően.

A „Tudásod a jövőd” program befejeződött, ingyenes nyelvtanfolyamok egyenőre nem indulnak.

számítógép kezelő tanfolyam

Decemberben újabb tanfolyam.

INTER Nyelvtanulmányok, 5500 Gyomaendrőd, Kossuth u.18.

internyelvtanulmányok@gmail.com; 20/22 970 22; 20/947-1603

kedd-péntek 15.00-18.00

AKIK AZ ÖRÖKKÉVALÓSÁGBA KÖLTÖZTEK

„Nem múltak el ők, kik szívünkben élnek:
Háiba szállnak árnyak, álmod, évek.
Ők itt maradnak bennünk csendesen még,
Hiszen hazánk nekünk a végtelenség.”

(Juhász Gyula)

Híradásunkban csak azokról emlékezünk meg, akiknek közléséhez a hozzátartozók hozzájárultak!

DINYA ELEK, gyomaendrői lakos, 91 éves korában 2014. október 23-án adta vissza lelkét Teremtőjének. Gyászolja családtagjai, rokonai. Isten adjon neki örök nyugalmat!

ifj. FARKAS ANTAL 2014. október 21-én, 62 éves korában hunyt el, egy hónappal édesapja halála után. Gyászolja Édesanyja, gyermekei, testvérei és családjuk. Nyugodjék békességben!

GUBUCZ KÁROLYNÉ szül. Gellai Etelka 2014. november 11-én hunyt el, 75 éves korában. Gyászolja családja, rokonai. Isten adjon neki örök nyugalmat!

KATONA IMRE hunyai lakos, fél évvel felesége távozása után ő is az Örökkévalóság Honába költözött 76 éves korában, 2014. november 20-án. Gyászolja családja és a rokonság.

KONDORNÉ LÁTKÓCZKI ERZSÉBET volt hunyai lakos, életének 52. évében az Égi Hazába költözött. Hamvasztás utáni temetési szertartása a káli Nagyboldogasszony Templomban volt. Gyászolja: férje, gyermekei, szülei, testvére és a rokonság.

RONCSEK MIKLÓSNÉ szül. Tímár Erzsébet 2014. október 25-én, 90 éves korában

tért örök nyugovóra. Gyászolja fia, unokái, családja, rokonsága. Pihenése legyen csön-des, emléke áldott!

ZANYIK JÓZSEF ÁRPÁDNÉ szül. Balogh Julianna, gyomaendrői lakos, 2014. október 24-én hunyt el, 59 éves korában. Gyászolja férje, gyermekei, unokái és a családtagok, rokonok. Isten fogadja lelkét az Örök Boldogságba!

Békesség haló poraikon,
fogadja be őket az Úr
az Ő országába.
Az Örök Világosság
ragyogjon felettük!

HÁLÁS KÖSZÖNET
MINDAZOKNAK, AKIK
JELENLÉTÜKKEL MEGADTÁK
AZ UTOLSÓ MEGTISZTELÉST
NAGYBÁTYÁNKNAK,
VASZKÓ ANDRÁSNAK.

UNOKAÖCCSEI:
DANKÓ GYÖRGY,
TAKÁTSNÁNDOR

Fényképalbum

Bal oldali kép: Hegedűs Mihály (álló sor közepén) az első világháborúban az olasz fronton. Mellette balról barátja, a sártói Dávid István. A fronton kötött barátság hozadékaként Dávid István fia, Menyhért és Hegedűs Mihály lánya, Teréz később házastársak lettek

Jobb oldali kép: Hegedűs Mihály és D. Tímár Emerencia az 1940-es évek végén. Cikk a 13. oldalon!

A Szent Gellért Katolikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégium hírei

Gimnáziumi egység

Fecskeavató diákszemmel

Osztályunk, a 9. A osztály keményen dolgozott - beleértve osztályfőnökünket, Hajni nénit is, - hogy a végzősök által kitalált, előre végrehajtandó feladatokat (tánc, rap, végzősök dicsőítése) sikeresen oldjuk meg. Jó hangulatú osztály vagyunk, ezek a próbák még jobban összekovácsoltak bennünket. Szinte az utolsó pillanatig intézkedtünk az „egyenpólo” érdekében, ami végül elkészült. A végzősök egyáltalán nem hagytak bennünket unatkozni a golyahéten, mert az előzetesen kiírt feladatok mellett a nagyszünetekben is gondoskodtak újabb és újabb feladatokról, melyek segítettek bemelegíteni bennünket a „nagy napra”. A dicsőítés ugyan nem sikerült olyan jól, mint a „béseké”, de nem törtünk meg: hátra volt még a rap és a tánc, ez utóbbit kétszer kellett előadnunk, olyan fergetes volt. A bemutatott produkciók, a szünetekben és a Fecskeavató napon tartott vetélkedők pontszámai alapján a verseny a 9. B osztály nyerte. Azért mi is nyertünk valamit, egy örök emléket, ja, és egy tálca sütit, amit még egyszer nagyon köszönünk a végzősöknek!

Farkas Adrienn 9. A osztályos tanuló

OKTV - November 11-én iskolánk diákjai is részt vettek a Országos Középiskolai Tanulmányi Versenyen angol nyelvből, ahol Fekécs Gergely 12.A osztályos tanuló továbbküldhető (84%-os) dolgozatot írt. A második fordulóra 2015 februárjában kerül sor. A verseny többi résztvevőjének (Czibulka Alex, Kun Zsigmond, Tari Zsolt - 13.A osztályos tanulók) is gratulálunk teljesítményükhöz.

Beiskolázás

A nyolcadikos végzős diákok számára elérkezett az idő, hogy eldöntsék, merre tovább, hol folytatják tanulmányaikat az általános iskolát követően. Ebben szeretne iskolánk segítséget nyújtani a pályaválasztási szülői értekezletek és a nyílt napok keretében, amikor megismerhetik az érdeklődők a képzési kínálatunkat, a tanórán kívüli egyéb lehetőségeket. Ezúton szeretnénk köszönetet mondani a helyi általános iskoláknak, amiért lehetőséget adtak számunkra a közvetlen bemutatkozásra. A tájékoztatás során az iskola vezetősége, tanárai mellett tanulók is közreműködtek a beiskolázásban, akik személyes tapasztalataikról, elményeikről számoltak be. A továbbiakban minden érdeklődőt szeretettel várunk a szülők számára ajánlott „Nyitott kapuk hete” alkalmával 2014. december 1-5-én 7.50 és 14.45 között a gimnázium Hősök úti épületében.

Általános iskola

2014. november 19-én rendhagyó versmondó versenyt hirdetett (második alkalommal) a szentesi Szent Erzsébet Katolikus Általános Iskola Duó dallam nélkül címmel. Sok kis- és nagydiákot, illetve felkészítő tanítójukat, tanáraikat ihletett meg a cím, csalta elő kreativitásukat Szentestől Hódmezővásárhelyen keresztül. Hallottunk modern gyermekverseket, klasszikusokat, vidámakat, komolyakat, egyedi módon, párban előadott verseket, versmondásokat. Színvonalas, ötletekben gazdag produkciók születtek, melynek „eredménye” - a tapasztalatszerzésen túl - a jókedvűen eltöltött délután volt. Iskolánkat - a megjelent 126 gyermek közül - tizennégyen képviselték. Mindannyian remekül helytálltak. Két nyolcadikos tanulónk, Bene Boglárka és Nótári Mihály a 7-8. osztályosok kategóriájában **második** helyezést ért el. Felkészítőjük: Polányi Éva tanárnő. Gratulálunk valamennyi résztvevőnek és felkészítőiknek!

Bibliatörténeti játékos vetélkedő

„Mert ahol ketten vagy hárman egybegyűlnek az én nevemben, ott vagyok közöttük.” (Máté evangéliuma 18,20)

2014. november 21-én **Bibliatörténeti játékos vetélkedő** került megrendezésre iskolánkban. A versenyre Mezőtúrról, Gyuláról, Békéscsabáról, Orosházáról, Békésszentandrásról, Szarvasról érkeztek hozzánk a katolikus iskolák alsó tagozatos diákjai nevelőikkel, hitoktatóikkal. Előzetes feladatként rajzpályázatot hirdettünk a résztvevő gyermekeknek „Állatok a Bibliában” címmel, illetve Szent Imre herceg életéből kellett felkészülniük a tanulóknak. A rendezvényen Tóth Ferenc igazgató úr köszöntötte a versenyzőket, majd Czank Gábor katolikus plébános közös imádsággal nyitotta meg a vetélkedőt és Szent Imre életéről mesélt a gyermekeknek. Iskolánk második diákjai kis áhítattal üdvözölték társaikat. A délután folyamán játékos formában adtak számat a kisgyermekek tudásukról, ügyességükről.

Minden csapat izgalommal várta az eredményhirdetést, amelyet a harmadik osztályosok drámatikus játéka és közös énektanulás előzött meg.

A vetélkedő eredménye:

- I. helyezett: Karácsonyi János Katolikus Általános Iskola, Gyula
- II. helyezett: Savio Szent Domonkos Katolikus Általános Iskola és Óvoda, Békéscsaba
- III. helyezett: Szent István Katolikus Általános Iskola és Óvoda, Mezőtúr

Ezúton szeretném megköszönni az iskola vezetésének, a kollégáimnak, a technikai dolgozóknak az áldozatkész munkáját, támogatóink önzetlen felajánlását, anyagi hozzájárulását!

Mészárosné Kiss Katalin
tanító

Támogatóink:

Color Shop Papírbolt
Tapír-Papír Írószerbolt
„Kalamáris” Papír-Írószer
Melódia Üzletház
Szőke és Szujó Kft. Csárdaszállás

Hornok Erika
Tóthné Kovács Edina
Szabó Imre
Sánta Endre Zoltán
Darnai Péter

HÍREK, ESEMÉNYEK A KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLÁBÓL

Matematikai zseni palánták

A Kis Bálint Általános Iskolából hat csapat nevezett a népszerű Bolyai Matematikai Versenyre. 2014. október 10-én, Szarvason, a Benka Gyula Evangélikus Általános Iskola és Óvoda adott helyet a regionális versenynek.

Eredményhirdetés november 6-án, az Erkel Ferenc Zeneiskolában volt Gyulán, ahol a Fekécs Éva tanárnő által felkészített csapat az előkelő negyedik helyezést ért el 49 csapatból! Versenyzők: Deli Boglárka, Németh Regina, Munkácsi Lili, Vincze Levente. Szeretettel gratulálunk!

Bolyai Anyanyelvi Csapatverseny

2014. november 7-én, Szarvason, a Benka Gyula Evangélikus Általános Iskolában az anyanyelvi csapatverseny regionális fordulóját írták a gyerekek.

A Kis Bálint Általános Iskolából egy hatodikos és egy hetedikos csapat mérette meg magát. A nagyobbak 60 csapatból: 13. helyezettek lettek, míg a hatodikosok: 67 csapatból: 24. helyezést értek el.

Felkészítő tanárok: Forgácsné Gyetvai Krisztina és Hunya Jolán.

Szavalóverseny Gyulán

A gyulai Karácsonyi János Katolikus Gimnázium 2014. november 14-15-én a József Attila-díjas gyulai költő, Simonyi Imre tiszteletére emlékversenyt rendezett.

A XIV. Simonyi Imre Emlékversenyen részt vett a Kis Bálint Általános Iskolából Weigert Csenge 8. a osztályos tanuló. Először egy kötelező Simonyi-köteményt mondott el Csenge, majd egy szabadon választott művet, amely Szilágyi Ferenc: Őszi honvágy című verse volt. Nagyon jól sikerült mindkét versmondása.

A népes mezőnyből 23 szavaló volt ebben a korcsoportban, a negyedik helyezést érdemelte ki. Felkészítője: Hunya Jolán tanárnő.

JUBILEUMI GÁLA

A „Gyomaendrődért Emlékplakett” kitüntető díjjal büszkélkedő Színfolt Mazsorett Csoport 2014. november 8-án, a Katona József Művelődési Központban ünnepelte fennállásának 20. évfordulóját. A fergeteges gálán az együttes jelenlegi, aktív táncosai, az alapító tagok közül Nyíri Dóra, Mészáros Nikolett, Székács Beáta, Galgóczi Krisztina, valamint a volt mazsorett táncosok és a szülők is táncra perdültek. A bevonuló zenére – Honvédbanda szól a Stefánián – a Szarvasi Hagyományörző Fúvós Zenekar játszott – ötvenkét táncos masírozott be zászlókkal, mazsorett botokkal. Szemet és szívet gyönyörködtető volt a sok szép, ragyogó szemű gyomaendrődi fiatal. A megnyitó ünnepségen Toldi Balázs polgármester köszöntötte után, Ágostonné Farkas Mária igazgató, képviselő asszony is köszöntötte a mazsorett – táncosokat. A Magyar Majorette Szövetség elnök asszonyának üdvözlő sorait Nyíri Dóra tolmácsolta. A jubileumi ünnepség első műsorszáma a Fejérvári induló volt, a Margaréták és a Színfolt közösen táncoltak a klasszikus zenére. Az est folyamán nemcsak csoportos és mini formációt láthattak az érdeklődők, hanem bemutatkoztak a leg-

ügyesebb szóló – páros – és trió mazsorett bot és pompon kategóriában egyaránt. Szépséges és torokszorító érzés volt Knapcsék Kityt elbűcsúztatni táncos társaitól, aktív „színfoltos” mazsorett éveitől és az együttes vezetőjétől. Monti: Csárdás című koreográfiája és a táncosok előadasmódja megdobogtatta nemcsak a lányok, hanem a nézőközönség szívét is. A világító botos szám és a kilenc szülő rock and roll tánca megkoronázta a megható pillanatokban és élményekben teli rendezvényt. Végül a hatalmas torta felvágására került sor, amelyet Piroska Attila tánc asszisztens készített Fekécs Fanni és Jónás Izabella társaságában.

A Színfolt Mazsorett Csoport Gyomaendrőd hírnevét megszire röpti, és a várost méltón tudja képviselni nemcsak fesztiválokon és versenyeken, hanem a különböző kulturális – és sport rendezvényeken egyaránt.

Köszönjük a SZÜLŐK és a következő személyek anyagi, erkölcsi segítségét: Toldi Balázs polgármester, Ügyrendi, Oktatási- és Kulturális Bizottság tagjai, Timár Irén alpolgármester asszony, Kardos Ferenc, Gschwindt Mihály, Gózan Sándor, Jakus Imre, Poharelec László, Medve Norbert, Gyomai Kner Nyomda Zrt, Vida Béla, Fekete Lajos, Tótkaép Kft, Dr. Bagi László, Tapír-Papírbolt, Lengyel László (Dévaványa) Kovács Károly (Dévaványa) Tímár András, Bánfi István, Gellai Tünde, Gonda Anikó, Yucca virágbolt, Kis Bálint Általános Iskola vezetősége, Dr. Szonda István, Lustyik – duó, Szarvasi Hagyományörző Fúvós Zenekar.

Hunya Jolán
Színfolt vezetője

ELISMERÉS

A város kulturális életének megszervezésében végzett példaeértékű munkásságáért Gyomaendrőd Város Önkormányzatának Képviselő-testülete Hunya Jolánt „Gyomaendrőd Város Kulturájáért” elismerő oklevelben részesítette. A díjat átadta Toldi Balázs polgármester.

Endrődi Szent Imre búcsú november 8-án

Fotó: Dr. Szondai Istvánné

Egész évben várjuk kedves vendégeinket klimatizált, termálvizes szobáinkban.

Vállaljuk baráti, üzleti, családi rendezvények lebonyolítását klimatizált éttermünkben 70 főig.

**Az étterem nyitva
11-21 óráig.**

Baráti, családi üzleti rendezvény lebonyolítását vállaljuk a teljesen klimatizált Hídfő étteremben 160 főig.

FÉSZEK Panzió és Étterem

00 Gyomaendrőd, Szabadság tér 6.

Telefon/Fax: 06-66/386-718 - Mobil: 06-20/5599-240

feszekpanzio@mail.globonet.hu

<http://www.feszekpanzio.hu>

AGRO ÁRUHÁZ

Gyomaendrőd, Fő út 15.
Telefon: 06-20-9527-032 és
06-66-386-274.

Kedves vásárlóim!

Ajánlataim:

- virághagymák, rózsatövek (tulipánok, jácintok, nárciszok)
- virágföldek, virágtápok, műanyag virágcserepek
- kandallók, szenes kályhák, kályhacsövek
- demizonok, műa. kannák, műa. hordók
- takaróponyvák, fóliák, p.p. zsákok, raschel zsákok
- dróthálók, raschel hálók, kötöző drótok, spárgák
- gumicsizmák, esőruhák, védőkesztyűk
- szegek, csavarok, Reisser csavarok
- fejszék, balták, fűrészek, kéziszerszámok
- festékek, ecsetek, zsákos anyagok
- cefrés hordók, cefredarálók, segédanyagok
- rágszalóirtók, csapdák, ragasztók
- kisállat eledelék, kiegészítők

**Békés, boldog karácsonyt!
Várom vásárlóimat!**

FARKAS MÁTÉ

VÁROSUNK

GYOMAENDRŐD

A keresztény nemzeti gondolat hírnöke

XXI. évfolyam

* Társadalmi, kulturális, hagyományőrző folyóirat *

2014. Karácsony

Karácsonyi melléklet

MÁCZ ISTVÁN

ADVENTEM CSEPP A VÁRAKOZÁS ÓCEÁNJÁBAN

Mily jelentéktelen egy emberi szív vá-
rako- zása bármi után. Az ember maga is
majd- nem semmi a mérhetetlennek tűnő
Mindensé- gben. Mégis szívem vára-
ko- zása, különösen az Isten iránt, különös értéket
kap, ha úgy fogjuk föl, hogy az nem más,
mint egy csepp a Mindenség vára-
ko- zásá- nak óceánjában. Évtizedekkel eze-
lőtt lát-
tatta ezt meg velem Teilhard de Chardin.
Őt idézem:

„Azok a csodálatos idők, amelyek
megelőzik az első karácsonyt, nem üre-
sek, belőlük sem hiányzik Krisztus. Azokat
is hatalmas befolyása járja át. – Fogantató-
sát készítik elő a kavargó kozmikus töme-
gek, és ennek érdekében rendeződnek a
bioszféra életárjai. Születésének előkészí-
tése miatt gyorsul az ösztön fejlődése, s a
Földön érte feslik ki a gondolat virága.

Balgatag módon ne türelmetlenked-
jünk amiatt, hogy időtlen idők óta kel-
lett várnunk a Messiás eljövételére. Hogy
Jessze törzse kihajthasson, s az Emberiség
kivirágozhasson, ahhoz sok idő kellett:

- az őse- mber gigászi és névtelen küsz-
ködése,
- Egyiptom hosszan érlelő- dő szépsé-
ge,
- Izrael nyugtalan vára-
ko- zása,
- a keleti misztikák felszálló illata,
- a görögök agyonfinomult bölcsessé-
ge.

Mindez az előkészület kozmikusán,
biológiai- lag volt szükséges, hogy Krisz-
tus az Emberiség színpadára léphessen. S

mindezt a munkát az Ő lelkének aktív és
teremtő hajnala serkentette, mert ez az
emberi lélek volt kiválasztva, hogy új élet-
tel járja át a Mindenséget. **Amikor Krisz-
tus megjelent Mária karján, az egész
világot kezdte magasba emelni.**

E szüntelen vágyó vára-
ko- zás óceánjában vára-
ko- zásunk csepp lesz a végtelen-
ség érzetével.”

Adventem csepp csupán, de az Em-
beriség vára-
ko- zás-óceánjának csöppje. Ő
nem „majd- nem semmi a Mindensé-
gben”, hanem valaki minden ember, aki vára-
ko- zásával hívja, „csalogatja”, kikönyör-
gi, hogy Isten, ha már megteremtett hoz-
zánk jöj-
jön, magához, magába emeljen.

Hogyan várjuk? Legalább várjuk Őt
úgy, mint szülő gyermeket, gyermek az

apját, anyját, szerelmes szerelmesét? Úgy
várjuk-e legalább, mint a véges a Végte-
lent, halandó a Halhatatlant, kérdések a
Feleletet, részek az Egészet, esendő a Tel-
jességet, beteg az Orvost, vétkes az Irgal-
mat, boldogtalan a Boldogságot, EMBER
AZ ISTENT?!

Úgy tűnhet, mindez túlzás. Lehet...
De lehetséges is. Lehetséges, ha van ben-
nünk csend. Alázat. Éberség. Feltétlen hit.
Öröm. Remény. Ima. (Tudom én, itt és ma
élek: nagy a láрма, a zaj, a reklámok ára-
data, a főtéren felállított pavilonok vásári
zajlásában alig találni meg a Betlehemet.
Mégis...)

Advent van. Gondoljunk rá: vára-
ko- zásunk csepp a Mindenség vára-
ko- zásának óceánjában.

KEGYELENTELJES, ÁLDOTT KARÁCSONYT KÍVÁNUNK KEDVES OLVASÓINKNAK!

KI NEKEM JÉZUS?

(A Vigília szerkesztőségének kérdésére adott válaszokból szemezgetve állítottuk össze Karácsonyi számunkat.)

BÁRDOS LAJOS zeneszerző, karnagy (1899-1986)

Hogy kicsoda? Gyermekkoromban nem több mint az izgalommal várt karácsony. Gyertyafény, indián könyv, kisvona. Nagydiák éveimben: kamaszos fölénnyel lefitymált „legenda”. Azután katonasor, háború, felnőtt élet, és lassanként bizonyossággá vált számomra, hogy Ő csakugyan az, aminek magát mondta: **út, igazság, élet.**

Út. Tudom, merre járjak, tudom, merre haladjak. Senki nem mondta, hogy a helyes út sima és kényelmes. Merdek és göröngyös az. De a sziklamászó is ezt keresi. És ahogy halad fölfelé, egyre szebb kilátás, egyre főnségebb az érzés. És ha vissza-visszacúsúzik az ember az út nehezein, ki ad erőt az újra-meg újratekéréshez? Ő.

Igazság. Nincsen szava, amelyik tévesnek bizonyult volna. Pedig ugyancsak cifra évezredekért meg az én nemzedékem. De minden fordulatban, minden forgatagban bevált szavainak igaza. Soha semmi bajom nem lett abból – de másnak sem! -, hogy például megfogadtam legfőbb szavát is: szeresd felebarátodat! De sokszor nem volt ez könnyű! Gáncsokat, vádaskodásokat nem visszabosszulni, hanem baráti kéznyújtással elfeledetté tenni... ki adott ehhez erőt? Ő.

Élet. A szó határtalanságából most csak a teljességet idézem. Zöldfülű siheder koromban együtt fújtam a fújókkal: micsoda abszurdum! Egyszer azt mondja: békét, máskor: kardot. De hát az élet pontosan ilyen. Telve ellentmondásokkal, szélsőségekkel. Igenis, óhajtuk a békét, de ha kell, fegyvert ragadunk feldúló ellen. És az a sok egyéb fekete-fehér, igen-nem? Bánkódjunk-e folyton vagy vigadjunk? Nem vagy-vagy, hanem is-is: nagypéntek is van, és húsvét is. A férfi magánya, vagy a házasság boldogsága? Nem vagy-vagy, hanem is-is: szerzetesnek lenni éppoly fennkölt életeszmény, mint ahogy a házasság szentség. (Amihez megint csak Ő ad erőt.) Van pap-fiam is, és vannak családos gyermekeim is. Mindegyik boldog az ő élet-állapotában. És én sokszorosan boldog áltáluk.

És Ő általa, aki út, igazság, élet. Vagyis az igaz életre vezető út.

Karácsonyi bölcsődal

Szűz Mária várja, várja,
Aludjon el Jézuskája
Átöleli szűz karjával
Melengeti szép arcával.

Aludj, aludj én szentségem,
Csillag jön a széles égen
Fényes útját bölcsék járják,
Áldásodat várva várják.

Aludj, aludj boldogságom.
Harmat csillog minden ágon.
Pici tested gyöngye, mégis
Tied lesz a föld is, ég is.

GYÖKÖSSY ENDRE református lelképásztor, pszichológus, író, költő (1913-1997)

Ismerjük mi Jézus Krisztust, akiről az Ige beszél? A mindenséget betöltő Jézus Krisztust?

Gondolatok-e már a Mindenséget betöltő Krisztusra? De előbb

azt kellene kérdeznem, hogy gondolunk-e olykor a mindenségre? Nem vagyunk-e kicsit hasonlatosak ahhoz a svájci paraszthoz, aki fönt élt egy magas hegytetőn néhány tehénkéjével, fagerendákból összezácsolt házikójában, és 1945-ben lejött egy kis hegyi faluba, ahol megtudta, hogy világháború volt, de már vége is van...

Gondolunk-e arra, hogy a mindenségben ez a sárkúpac, amelyen élünk, 108 ezer kilométeres sebességgel száguld egy - 250 (mínusz!) Celsius-fokú, jéghideg űrben, abszolút sötétben a világ-mindenségben; és egy basutó vadász, aki az egyenlítőn hasal, és azt hiszi, hogy mozdulatlan, míg lesi áldozatát, másodpercenként 464 métert tesz meg.

Hallgassuk meg az Efezusiakhoz írott levél szövegét: „Aki leszállott, ugyanaz, mint aki fel is ment; minden égnél feljebb, hogy a mindenséget betöltse.”

Gondoltál-e már arra, hogy ha csak egy fokkal közelebb keringene hozzánk a Hold, akkor a tengerek elöntenék a szárazföldeket, és ha egy fokkal távolabb keringene a Hold Földünkötől, akkor megposhadnának a tengerek. Semmi ezen a földön ki nem vonhatja magát a mindenség rendjének, ritmusának végtelen és változhatatlan lüktetése alól. Minden a végtelen Rend ritmusára lüktet, tévedhetetlenül. Csak egyvalaki, egyetlen egyvalaki teheti meg, hogy azt mondja: kivonom magamat a Rend alól! Egyetlen egy teremtménynek ezen a földön engedtetett meg, hogy ha akar, a Rend szerint él, ha akar, rendetlenül él, kivonva magát a végtelen, lüktető Rend ritmusából. Ez a mi kiváltságunk: az emberé. És ez a mi tragédiánk: az emberé. Mi vagyunk az egyetlen teremtmény, akik azt mondhatjuk: mi nem törődünk a Renddel!

Tudunk mi a végtelen Renden kívül is rendet csinálni! Tudunk mi külön rendet is építeni! Történelmünk kezdete óta. A méh, a hangya társadalma mindig ugyanaz, mert mindkettő örök Rend szerint él. De mi mindig mást akarunk csinálni, mint ami a mi rendünk volna, mint ami a mi feladatunk.

Ma már ott tartunk, hogy módunkban és lehetőségünkben van ezt az isteni szeretettel ápolt, melengtetett, agapéval pörgetett, irányított, tengelyét-hajlított földet akár el is pusztítani, a mi rendetlen rendünkön belül. Ezt a Földet, amit a teremtő Isten Paradicsomnak formált! Nem a Teremtő hibázta el, hanem mi, akik a Rendből kilépve, külön rendet akarunk formálni, és külön rendre rázzuk az életünket.

De mert Teremtő Isten, a végtelen Agapé a Mindenségben nem akarja, hogy ez a Föld Pokol maradjon, ezért egyszer a végtelen Mindenség Rendje tengelyének a közepéből kipattintott egy szik-

rát egy asszonyszívbe, aki világra hozta. És ott, a betlehemi bölcsőben növekedett az, Akit mi így nevezünk: Ember Fia és Isten Fia; aki egyszerre kozmikus Krisztus is.

A Kozmosz rendjének, lüktetésének egy ide, a Földre pattintott szikrája! Hogy mi újra megtalálhassuk rendünket a világmindenségben is. Hogy újra rá tudjunk hangolódni, hogy újra megtaláljuk a Rendet a rendtelenségben belül! Anyira szereti az embert a kozmikus Jóság, a kozmikus Agapé, hogy újrakezdte velünk! Az újjáteremtésben újrakezdte velünk! Újjá akar teremteni minket a Krisztusban!

Nos, nemcsak az a mi kiváltságunk, hogy szabad kilépnünk a Mindenség Rendjéből, hanem megengedte Isten Krisztusban, hogy szabad oda visszalépnünk. Szabad előről kezdeni. Szabad észrevennünk a Krisztust, és mint egy kozmikus alaphangra, újra ráhangolódhatunk. Szabad rácsodálkoznunk, szabad felfedeznünk, szabad megtalálnunk itt, ezen a Földön, már ebben a kis életben azt a nagy Rendet, ami szerint minden, de minden él a világmindenségben.

És: aki kéri, bibliai nyelven: aki a Szentlelket kéri, az Isten Szentlelkének kozmikus áradását: „Jöjj Szentlélek Úristen”, töltsd be, újra töltsd be a mi szívünket, hogy „ép” legyen! Aki ezt kéri, aki ezt hívja, annak az életét az örök, kozmikus Renddel betölti. És annak rendbejön az élete!

És aki betölt, az ugyanaz, Aki leszállott, és Aki föl is ment, hogy a világmindenséget, az egész Kozmoszt betöltse. Mi ebből nekünk, modern embereknek a hasznunk?

Élek! Végre emberi életet: a Krisztusban! Isten Fiának az életét a Krisztusban! Kozmikus életet a kozmikus Krisztussal!

Ez a haszna: Egy végtelen rend a lényed mélyén! Olyan békeesség, amit a világ nem adhat, és el se vehet. A Kozmosz nyugalma! Visszakerültél a Rendbe: az Isten Lénye lüktetésének rendjébe, a Krisztus által. Visszakerültél, hogy magad is a Rend embere legyél embertársaid között s egy emberibb Rend munkása: a jövő embere, a Teremtő dicsőségére és a föld hasznára.

„Jézus nem vallásalapító volt, hanem életformát hozott erre a véres bolygóra. Hosszadalmas hitmagyarázatok helyett ennyit mond: „Gyere, és kövess engem!”

„Árnyék mögött fény ragyog,
Nagyobb mögött még nagyobb,
S amire nézek, az vagyok.”

WEÖRES SÁNDOR költő, műfordító (1913-1989)

Számomra csak egy ember létezik: Jézus. Jézus létezik- és ő létezik mindazokban, akik benne és általa léteznek. Azért írok, mert jobban, pontosabban ki akarom fejezni az azonosságot Jézussal bennem és másokban. Füttyülök rá, hogy hányan olvassák, vagy hányan nem olvassák a verseimet.

Egyetlen célom: egy fokkal közelebb hozni a jóakarátú, érzékeny olvasót ehhez az azonossághoz, a Jézussal való egységhez.

Kereszt-árnykép

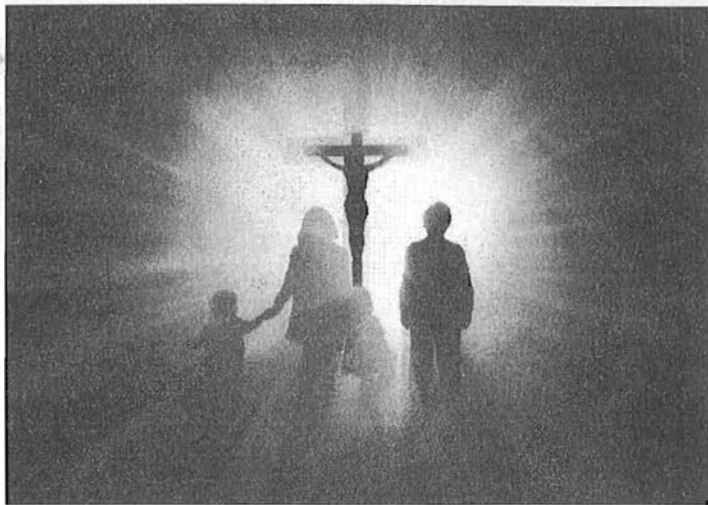
A kereszt felső
ága égre mutat,
nagy örömhírt tudat:
„itt van a te utad”

a kereszt két karja a légbe szétszalad,
rajta sovány kezek tört vért virágnak:
„vigyázz: ör a lélek, de a test megszakad,
kétfelé visz ösvény s te szabad vagy, szabad”

a keresztnek alsó
ága földre mutat:
„veszöldj: itt áss kutat,
lásd benne arcodat.”

OTTLIK GÉZA író, műfordító (1912-1990)

Ha jól értettem, s a kérdés nem az, hogy mit jelent Jézus a világnak, az emberiségnek, az elmúlt és eljövendő évezredeknek, hanem hogy nekem, személyesen, budapesti lakosnak kicsoda Ő, akkor könnyű válaszolni rá.

Uram és Megváltóm. Miként arra a kérdésre is van felelet, van szó, hogy például ki volt nekem egy kecskeméti születésű Szabó Erzsébet Otlík Gézáné. Anyám. Fölöttem pedig a csillagos ég. De hogy mit jelent nekem a csillagos ég, anyám vagy Jézus, ezen sem elmélkedni nem szoktam, sem válaszolni nem tudok rá. Nem is tartozik másra, bizalmas magánügye kettőnknek, nekem és a csillagos égnek. Az emberi nyelv eddigi jelentéskészlete, összetételének szabályai, gondolkodásunk meglévő fogalmi felszerelése nem teszi lehetővé, hogy ilyen - nyelven inneni és nyelven túli, intuitív megragadható - tartalmakat kifejezzünk (ahogyan egyszer a regényről szólva próbáltam demonstrálni). A legfontosabb dolgokról nem tudunk beszélni, vagyis gondolkodni sem létezésünk alapjai - a hallgatás mélyén - sértetlenül őriznek ép, teljes tartalmakat. A nyelv fel tudja bontani roppant összetettségüket részjelentésekre, érzelmi, indulati, etikai, esztétikai, gondolati, akaratú jelentésekre. Ezek az értelmezések mind csonkák, hamisak. Az író a nyelvet nem ebben az értelmező, felbontó funkciójában használja, hanem éppen ellenkezőleg, mondhatnánk visszaélve a nyelvtan szerkezetével és a szavak jelentésrendszerével, versében, regényében a világ eredeti épségét és teljességét igyekszik visszaállítani. És ha ez egyáltalán sikerül neki, csak a szövegébe beáramló hallgatásokkal sikerülhet. Ha pedig nincs benne a művemben mindez, anyám, az égbolt, Jézus, akkor semmi sincs benne.

Nem néven nevezve kell jelen lenniük - a vers nem a csillagokról szól, nem Jézusról, nem a költő anyjáról - hanem valóságosan. Ha Ő nem áradt bele a mégoly profán, világi jelentésmozzanatokból összerakott művembe - ha másként nem, hát mint szomjúság, halhatatlan vágy, a szarvas kívánczósága a szép hűvös patakra -, akkor nem is hoztunk létre semmit.

NEMES NAGY ÁGNES költő, műfordító, esszéíró (1922-1991)

Természetes ősi mozdulat az, ahogyan az ember ősi isteneit földi formába zárja. Szemet ad nekik, hogy lássanak, arcot ad nekik, hogy lássuk őket. De ezek az ősi istenek nem jártak meg egy nagy utat. A kezdet útjelzői ők, s nem ismerik azt az ívet, amely az emberi gondolkodás, az idő lépcsőfokain a földitől, a fizikaitól az elvontig vezet és vissza. Ezen az úton mi, emberek - úgy érzem -

megtudtunk valamit.

Első tudomásunk, magyarázat-keresésünk, filozófiánk bizonyára a sokistenhit volt, második lépésünk az egyistenhit felé vezetett, talán Ekhnátonnal, a vallásújító fáraóval. Harmadik lépésünk pedig az absztrakció lépcsőfokain a mózesi volt, a Láthatatlan Isten megjelenése a tudatban, mint egy végtelenbe vesző lépcsősor már „modellálhatatlan” tetején. De itt nem ér véget a történet. Az ív visszahajlik, „valaki a lépcsőn leszáll”, ahogy Victor Hugo írja. Jézus története nekem a megtestesülés története. Végző absztrakcióink, végső vágyaink, képzeletet túllépő képzeleteink formába öltözése. Akárcsak a művészet örökös gyötrődése, hogy a megfoghatatlannak formát találjon. Milyen formát? Emberi formát. A korlátlan helyett korlátozottat, a végtelen helyett személyeset, törekenyet, halandót. Jézus törekenysége – talán ez az, ami legmélyebben érint.

Lehet-e többet láttatni, lehet-e többet mondani az időben, „Isten versének ritmusában”, mint emberi formán át a határtalant? A Jézus-kép előtttem a végtelen eszme kézfogása múlandóságunkkal.

VASADI PÉTER költő, író (1926-)

Nemrég találkoztam egy idős domonkos atyával. Ült a sarokba állított karszékén, bő, steppelt, fekete papi köntös volt rajta, s egy hitben igen újonc barátom ugyanazt a kérdést tette föl neki, amit nekem a Vigília: – Az atyának kicsoda Jézus Krisztus?... Halkan kérdezett a fiatal író, lélekkel, izgalommal, kíváncsian. Az öreg domonkos ránézett, majd le a kis, kopott szőnyegre a lába elé, s elmosolyodott. Alig hallhatóan, gyöngéden kifutott az orrából a levegő, eltelt egy perc így, csöndben, néztük ketten a ráncos arcon a maradandó mosolyt, az atya lassan az ablak felé fordította a fejét, kinézett két rezgő levelű nyárfára; alkonyodott. Visszafordult, még mindig mosolygott, s ezt mondta a barátomnak: – Érted, kisfiam?... A barátom halkabban, ahogy kérdezett, ezt válaszolta: – Azt hiszem, értem... A konyhában kávé rotyogott, valaki üvegpotharokat koccintott össze, az atya, mintegy magának, hozzátette:

– Jézus az életem.

Ha neki, ennek az Afrikát, Dél-Amerikát megjárt, nyolcvannyolc éves szerzetesnek az élete lehetett Jézus, akkor ő élet. Mert az ember testi-lelki összeroppanás nélkül nem álltathatja magát majd egy évszázadig. Nem csaphat be tíz- és tízezer embert valótlansággal. Nem oldozhat föl annyi bűnt, amennyi megtöltené a Fekete-tenger medrét. Nem oszthatja ki a Testet kétszázézerszer Testként, ha az nem Test. Nem súghatja ugyanannyiszor tévesen: Krisztus Teste! És ha ennek az egy embernek igaza van, és ha ehhez az igazsághoz a hite vezette el őt, akkor a hit csoda. Mert ez a hit sokszorozta meg csekély emberi erejét, s tömegeket éltetett vele. Krisztus a csodás kenyérszaporítást vitte végbe az ő személyes életében, s miközben aratómunkásává tette, a búzája is lett.

„Nekem”; kell ez a szó ebben a kérdésben? Fontos az, hogy nekem? Nem az-e a fontos, ki vagyok én neki? S általa ki vagyok én magamnak? És másnak? A másinak? Mivé tesz ő engem? Mikor arra sem válaszolhatok kielégítően, ki vagyok én, hogy tudnék arra, ki ő, hacsak nem azzal, amit ő mondott magáról? S amivel meghatározott engem is - magamnak? Az ő nyelve - miután mindent elmondott - a csönd lett; kinek van közülünk csönd-erejű szava az Élethez? Az Életről? Simone Weil azt írja: Uram, ne te szeress engem, hanem add, hogy én szeresselek téged. Engem nagyon nehéz szeretni, ha egyáltalán lehetséges. Téged azért nem nehéz, mert te vagy a szeretet. Tehát ha te azt kívánnád, kárhozzam el, boldogan megtenném. Mit lehet ehhez hozzátenni?

Ezt, Szent Ferenc szavával: Imádunk téged, legszentebb Urunk Jézus Krisztus, itt és a világ minden templomában, és áldunk téged, mert szent kereszteddel megváltottad a világot.

Az „itt” azt jelenti, a földkerekségen, bárhol. Csak „itt”-ek vannak, és templomok. Más hely nincs. Tehát te vagy az egyetlen Hely is, mivel Élet vagy.

Az egyetemes emberi elsötétülés korszakában honnan a világozottság azok arcán, akik őt szolgálják? Az el nem homályosuló élelítés bennük? Honnan a mindent kikezdő és összezavaró indulatok idejében a szelídségük, amely hajlandó újra és újra megbocsátani? Mitől ily erős a gyöngye? A tülekedésben miért tartózkodó? Az általános lármában miért gregoriánt énekel? Mitől boldogok övéi, ha titoknak nevezik, amit tudnak? Miért homályos az egyetlen világozottság? És miért lesz semmivé minden tolakodó ragyogás?